Demir Küçükaydın

Seçimlerde Sosyalist Politika

(Seçim Dönemleri Yazıları)

(1979 – 2015)

Yayınları

Seçimler, Marksizm ve Demokrasi
(Seçim Dönemleri Yazıları)
(1979 – 2015)
Demir Küçükaydın

İçindekiler

1979 Seçimleri

Prolataryanın Taktikleri ve Seçimler

Seçimlere ilişkin Marksist görüşleri Lenin'den yapacağımız bir kaç alıntı ile görelim.

"Seçimlerde, gerçekten geniş ve en geniş kitlelerin çıkarlarım yüceltmek isteyen kişinin en başta gelen görevi, KİTLELERİN POLİTİK BİLİNCİNİ GELİŞTİRMEKTİR. " (Lenin, "Bir Kere Daha Particilik ve Ademi Particilik Üzerine"*, Biz majiskülledik)*

"(. . .) *Sosyal-Demokratlar için seçimler, özel bir siyasal işlem değildir, bin bir türlü vaatte bulunarak sandalye kazanmaya çalışmak değildir, ama sınıf bilinci olan proletaryanın SİYASAL DÜNYA GÖRÜŞÜNÜN İLKELERİNİ VE TEMEL İSTEKLERİNİ SAVUNMAK İÇİN ÖZEL BİR FIRSATTIR. "* (Lenin, **"***Reformcuların ve Devrimci Sosyal-Demokratların Seçim Bildirgeleri***",** Biz Maj**.)**

"*Kitlelerin politik bilincini geliştirmek*"; "*proletaryanın siyasal dünya görüşünün ilkelerini ve temel isteklerini savunmak*" sadece seçimlere has görevler değildir; bunlar bir proletarya partisinin **her zaman** yapması gereken görevlerdir. Demek ki, seçimler görevlerin niteliğinde bir değişme yaratmamaktadır... Bu durumda seçimlere, bu herzamanki görevlerin yapılmasında yararlanılacak bir **olanak,** bir *"fırsat"* olmanın ötesinde fazla bir anlam yüklememek gerekir. Onun için Lenin, yukarıdaki alıntıda "*özel bir fırsat"*tır diyor.

Ama bu "olanak" ya da "fırsat" ve ilh. olmayı da fazla abartmamak gerekir. Bu olanak çoğu kez, son derece küçük ve mütevazi birşeydir. Ama kitleleri eğitmek için, varını yoğunu ortaya koyan bir proletarya partisi açısından hiç bir olanak, ne kadar küçük ve önemsiz olursa olsun üzerinden atlanamaz. Onun için Lenin'in partisi, en anti-demokratik usullere göre yapılan Duma seçimlerinden yararlanmayı ihmal etmemiştir.

*"Hepimiz şunu gayet iyi biliyoruz ki, 1912 seçimleri (1911 ve 1908'de olduğu gibi, koşullar durumu radikal olarak değiştirmedikçe) ne bir "geniş" ne de bir "açık" "kitle "kitle seferberliği" getirmeyecektir ve getiremez. Verebileceğinin tümü eylem için pek de geniş ve açık olmayan MÜTEVAZI BİR OLANAKTIR ve BU OLANAK KULLANILMALIDIR." (Lenin, "*Seçim Kampanyasının Temel Sorunları***",** *Biz Majiskülledik)*

"(. . .)Gerici Duma toprak sahiplerine yönetimi, gücü; burjuvaziye pazarlıklarını yapabileceği ***j*** *bir alanı ve proletaryaya da ÇOK AZ BİR SÖZ HAKKI veriyor. Bu durumda KÜÇÜK SÖZ HAKKI ÖNEMLİ BİR FAKTÖR OLUYOR. Bu küçük SÖZ HAKKINA GEREKSİNMEMİZ VAR. Seçim kampanyasına, kitle içinde devrimci çalışma yapabilmek için gereksinme duyuyoruz. (...)" (*Lenin, ***"****Dördüncü Duma Seçim Kampanyası ve Devrimci-Sosyal Demokratların Görevleri***",** Biz Maj. *)*

Seçim kampanyasından, devrimci çalışma için; kitlelerin devrimci eğitimi için yararlanma sonucunda, bir yan ürün olarak (ki çoğu kez seçimler de proletaryanın devrimci savaşının yan ürünleridirler) parlamento kürsüsünden yararlanma **olanağı** da doğabilir, yani bazı temsilciler burjuva parlamentoya girebilir. Bu da, yine, kitlelerin devrimci eğitimi için bir olanaktır. Ama sadece bir olanak ve eğitim için bir olanak. . .

Gerek seçimler gerek parlamento bir proletarya partisi için iktidara gelmek için bir **yol** olamaz mı?.. Hayır olamaz. Çünki bir bütün olarak burjuva devletinin ve özel olarak parlamento denen organın yapısı; onun, ezilen sınıflar tarafından bir iktidar organı olarak kullanılmasına elvermez. Ancak, burjuva devletinden bağımsız olarak, çoğunluğun sömürücüler karşısında korunmasını sağlayacak bir devletin tohumu, embriyonu olan organlar (örneğin Sovyetler, işçi Konseyleri vs.) proletaryanın partisinin iktidara gelebilmesi için bir yol, bir araç

olabilirler. Olabilmeleri her zaman olacakları anlamına gelmez. Ortada başka bir cihaz olmasa bile, burjuva partileri çoğunlukta olduğu sürece, bu tür organlar burjuvazi tarafından bir İktidar aracı olarak kullanılabilirler. Çünkü saf olarak, çeşitli tarihsel ve diğer etkilerden soyutlanmış olarak düşünüldüğünde, burjuvazinin egemenliğinin kaynağında, onun üretim araçları üzerindeki mülkiyetinin bulunduğu; bu nedenle, en demokratik (militer ve bürokratik bir aygıtı olmayan) cumhuriyetin bile özünde burjuva diktatörlüğü olduğu görülebilir.

Evet, burjuvazi, soyut olarak, proletarya diktatörlüğünün aleti olan bir devleti - ki bu özünde halkın silahlı olmasıdır - silahlı halk çoğunluğu kapitalist özel mülkiyeti kaldırmaya karar vermedikçe kendi egemenliğinin aracı olarak kullanabilir. Ama böyle bir araç, emekçiler burjuvazinin ekonomi üzerindeki egemenliğine son vermeye karar verdiğinde, emekçilere karşı kullanılamayacağından; aksine emekçi çoğunluğu iradesine hizmet edeceğinden, barışçıl bir devrimi mümkün kılan tek araç olur. **Diğer bir deyişle, barışçıl bir devrimin tek garantisi, silahlı halk ve militarizm ve bürokrasiden yoksun bir devlettir. Ancak böyle bir devletin varlığı şartında seçimler; halkın iradesini yansıtan organlardaki çoğunluk iktidara gelmek için bir yol olabilir.**

Ama böyle bir devlet, çok özel bazı durumlar dışmda - örneğin Şubat devriminden sonra tüm ordunun Sovyetleri desteklediği, halkın silahlı olduğu şartlarda Sovyetler iktidarı alsaydı böyle bir durum sözkonusu olurdu. Bu noktaya Lenin özellikle dikkati çekmiştir. - günümüzde hiç bir ülkede yoktur. Geçen yüzyılda da, Marks ve Engels'in çok ihtiyatla belirttikleri gibi, herkesin silahlı olduğu, düzenli bir bürokrasisi ve ordusu olmayan İngiltere ve Amerika böyle bir devlete en yakın devletler olmuştur.

Bütün bu nedenlerledir ki, burjuva parlementolar ve seçimler, proletarya partisi için iktidara giden bir yol, bir araç, kazanılacak bir "mevzi", ele geçirilecek bir organ **değil;** kitlelerin siyasi eğitimi için yararlanılabilecek mütevazı olanaklardırlar.

Şimdi, Türkiye'deki yazında en çok karıştırılan bazı noktaları aydınlatmak gerekiyor.

Birincisi, seçim kampanyasından kitlelerin devrimci eğitimi için yararlanmak ile parlamento kürsüsünden - yine aynı amaçla - yararlanmak ayrı ayrı şeylerdir. Bu ayrılık niçin önemlidir? Çünkü, kimileri, seçim kampanyalarını, parlamentoda kürsü elde etmek için yararlanılacak bir olanak olarak düşünmektedirler. . . Bu yanlış bir kavrayıştır, seçim kampanyasının amacı - sık sık söylendiği gibi - kitlelerin bilincini geliştirmede kullanmak için parlamentoda kürsü kazanmak **değil;** doğrudan doğruya kampanyanın olanaklarından yararlanarak kitlelerin politik bilincini geliştirmektir, ya da bir proletarya partisi için böyle olmalıdır.

Amaç, parlamentoda kürsü kazanmak olmaz; seçim kampanyalarından da yararlanarak kitleleri eğitmek olursa, bu faaliyetlerle, bir yan ürünü olarak, yine aynı amaçla yararlanılabilecek bir olanak elde edilmiş olur.

Bu çok belirsiz gibi görülen ayrım yapılınca, **kampanyada yapılacak propagandanın içeriği ile oyların kimlere verilmesinin istendiği arasında bir ayrım yapmak gerektiği ortaya çıkar. Propagandanın içeriği bir program sorunudur; öze değgin bir sorundur. Ama kime oy verileceği sorunu, taktik bir sorundur.** Birincisindeki yanlış, özden; büyük bir yanlıştır; ikincisindeki yanlış biçimden; küçük bir yanlıştır.

Unutmayalım "doğru" bir taktik, doğru bir programı her zaman varsaymayacağı gibi; doğru bir programın her zaman doğru taktiklerle bir arada olacağını düşünmek te saçma olur. Ama programda ve taktikteki yanlışları aynı

ayarda; aynı değerde kabul etmek, daha da büyük bir yanlış olur.

Bu ayrımlar özellikle, Türkiye'de varolan bir düzineden fazla proletarya sosyalizmi iddialı parti ve "siyaset"lerin sınıf özlerini tahlil etmek bakımından önem taşımaktadır.

Örneğin bugün, herkes birbirine şu soruyu soruyor: *"Siz kime oy verilmesini isteyeceksiniz? . . Aday gösterecek misiniz? . . . vs."*

Bir proletarya sosyalisti, bir devrimci işçi için bu sorular öyle birincil derecede önemli değildir. Kime oy verileceğinde doğru bir tesbitte bulunamamak ikinci derecede önemlidir. Bir bilinçli işçi, hiç bir zaman kendini bu burjuva kavrayışına adapte etmemelidir. O daima, kime oy vermek gerektiğinden önce, "*programı nedir, hangi şiarları savunmaktadır?*" diye düşünmelidir; "*Seçim çalışmanızın içeriği ne olacaktır?*" diye sormalıdır.

(...)

Lenin " '*Sol' Komünizm: Bir Çocukluk Hastalığı*" adlı eserinde, bu ayrıma dayandığı için, İngiliz Komünistlerine, Mac Donalt'lara oy verebileceklerini söyler. Çünkü ajitasyonun içeriği, program devrimcidir.

Bu ayrım çok önemli olduğu içindir ki proletarya sosyalistleri pek çok durumlarda (örneğin **kendilerine verilecek oyların gericiliği güçlendireceği gibi durumlarda** birkaç dereceli seçimlerin üst turlarında vs.) tercihan küçük burjuva demokratlarına; o da yoksa burjuva ilericilere, hatta liberallere oy vermekten çekinmezler. Çünkü, şuna ya da buna oy vermek, yapılan propagandanın içeriğini herhangi bir şekilde etkilemez. Öz: Sağlamdır.

Türkiye'deki o muazzam küçük-burjuva devrimciler kitlesi, tüm dikkati daima taktik sorunlara yığdığından (ki bu, burjuva nitelikli programları gizlemeye yolaçtığından, burjuvaziye hizmet etmektedir) ve taktik keskinliği devrimciliğin ölçütü olarak gösterdiğinden, bu konu

üzerinde Lenin'den uzunca bir bölüm aktarmadan geçmeyelim.

"Çarlığın iktidardan düşmesine kadar, Rusya'nın devrimci sosyal-demokratları çok defa liberallerin yardımlarına başvurmuşlardır, yani bunlarla bazı pratik uzlaşmalar yapmışlardır. 1901-1902'de Bolşevizmin doğmasından az önce, Iskra'nın eski redaksiyonu (Plehanov, Akselrad, Zasuliç, Martov, Potressov ve ben, bu redaksiyona dahildik) burjuva liberalizminin siyasî lideri Struve ile, - çok uzun süreli olmamakla birlikte - belirli bir ittifak kurmuştuk. Ama bu, burjuva liberalizmine karşı ve onun işçi hareketi içinde etkisinin en küçük belirtilerine karşı, en amansız ideolojik mücadeleyi sürdürmemize engel olmuyordu. Bolşevikler, her zaman bu siyaseti gütmüşlerdir. 1905'ten beri, işçi sınıfı ile köylülüğün liberal burjuvaziye ve çarlığa karşı ittifakını, sistemli olarak savunmuşlardır, ama buna rağmen, burjuvaziyi çarlığa karşı desteklemekte hiç bir zaman kusur etmemişlerdir (örneğin iki dereceli seçimlerde ya da seçimlerin ikinci döneminde olduğu gibi) ve hiç bir zaman, burjuva devrimci küçük köylüye karşı, sosyalistlik iddia eden küçük-burjuva demokratlar olarak suçladıkları "devrimcl-sosyalistle-re" karşı, en sert ideolojik ve siyasî mücadeleyi durdurmamışlardır. 1907'de bolşevikler, kısa bir süre için, "sosyalist-devrimciler" ile Duma seçimlerinde belirti bir siyasî blok teşkil etmişlerdir. 1903'ten 1912'ye kadar menşeviklerle bazan yıllarca süren yoldaşlık ettik ve aynı sosyal demokrat parti içinde kaldık, ama onlarla, proletarya üzerinde burjuva etkisinin ajanları olarak ve oportünist olarak ideolojik ve siyasî alanda mücadele etmekten bir an bile geri durmadık. Savaş sırasında "kautskyciler"le, sol menşeviklerle (Martov) ve "devrimci-sosyalistler"le (Çernov, Natanson) bir çeşit uzlaşma yaptık; Zimmervvald ve Kiental kongrelerine onlar birlikte katıldık, onlarla ortak bildiriler yayınladık; ama "kauts-kicilere", Martov ve Çernov'a karşı ideolojik ve siyasî mücadelemizi

*durdurmadık, onu gevşetmedik (. . .)" (*Lenin, *"Bir Çocukluk Hastalığı. . . " s. 73-74)*

1994 Seçimleri

İnfo İstanbul Netine Yollanan Duyuru ve Çağrı

Ursprung : /INFO-IST/DUYURU

Ersteller: DEMIR_AYDIN@CL-HH. ZER

Bugün seçime herhangi bir şekilde katılmak Genelkurmaya işbirlikçilik yapmaktır.

Sosyalizm veya sol iddialı her örgüt ve kişiyi DEP'in tavrını izlemeye çağırıyorum.

Petrograt istasyonunda bir zamanlar silahlı bir işçinin eski devrimci bir entellektüelle tartışmasında dediği gibi: "Birinden olmayan diğerinden yanadır"

Bir yanda ezilen Kürt ulusu ve yoksulları, diğer yanda egemen Türk Ulusu ve onun generalleri var, apoletsiz milletvekilleri ve gazetecileri var; ezilen Kürt ulusu karşısındaki üstün konumunu - tıpkı kadınların karşısında olduğu gibi- yitirmemek için kendi egemenlerinin çanak yalayıcılığını yapan Türk yığınları var.

PKK Kürt ulusu ve yoksullarının politik, askeri fadesidir. Diğerlerininki Genelkurmay.

Ezen var ezilen var. Birinden olmayan diğerinden yanadır.

Özellikle S. Aren ve D. Perinçek'in önderi bulundukları partilere hatırlatılır.

Demir Küçükaydın

CrossPoint v2. 93

14.03.1994

Seçimlere Katılmak Genelkurmaydan Yana Olmaktır

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Ordusu, Parlamentosu ve bütün burjuva partileri, Genelkurmayın komutası altında, “milli birlik ve beraberliği korumak" üzere Kürt Ulusal Kurtuluş Hareketine karşı topyekün bir savaş yürütüyor. Savaş politikası, 27 Mart Genel Yerel Seçimlerini Türkiye Cumhuriyetinin varlığının oylanacağı bir referandum niteliğine büründürmüştür.

Bu nedenledir ki, söz konusu, “milli birlik ve beraberlik partisi" yerel seçimlerde Kürt Ulusal Kurtuluş Hareketinin yarattığı biricik yasal parti olan DEP'i felç ederek, seçim sonuçlarını Kürt hareketi karşısında kazanılmış siyasal bir zafer olarak sunmayı planlamıştır. Bu amaçla seçimler öncesi DEP'e yönelik saldırılar korkunç boyutlara tırmandırılmıştır. Seçim faaliyetlerini yürütemez hale getirildiği, parti binalarına ya kilit vurulduğu ya da özel tim gözetiminde tutulduğu, adayların işkenceli devlet yoklamasından geçirildiği, partiyi destekleyeceği varsayılan köylerin boşaltıldığı, tehdit ve baskı altında tutulduğu bir ortamda DEP bu seçimlerden çekilme kararı almıştır.

Genel olarak Kürt Ulusal Kurtuluş Hareketine, özel olarak DEP'e yönelik saldırı ve savaş sürmektedir. Ve nihayet DEP Milletvekillerinin dokunulmazlıkları kaldırılarak, polise teslim edilmişlerdir. Bu seçimlerin burjuva sistemin kendi yasal çerçevesi içinde bile meşruluğu kalmamıştır.

Bugün her türlü öznel değerlendirme ve niyetden bağımsızca görülmesi vekabul edilmesi gereken nesnel olgu, hem cephede hem cephe gerisinde iki siyasetin çarpıştığıdır. Bir yanda Genelkurmay komutasında birleşen sömürgecilerin, Türk hakim sınıflarının politikası, öte yanda Kürt Ulusal Kurtuluf Hareketinin politikası. Türk işçi ve emekçilerinin toplumsal kurtuluşunu ve Kürt ulusal kurtuluşuyla dayanışmasını temsil eden üçüncü bir

siyasetten bugün sadece teorik olarak ve bir potansiyel olarak söz edilebilir. Türk sosyalistleri, bugünkü politik savaşımın öznesi olmadıkları gibi, politik arenanın elle tutulur bir bileşeni de değillerdir.

Safların böylesine keskin ayrıldığı ve Türk sosyalistlerinin örgütlenme ve etki kapasitelerinin kendi tarihinin en düşük seyrinde olduğu bir noktada, alınacak tavırların pratik sonuçlarından çok politik anlamı çok büyük olacaktır.

Ya Türkiye sosyalistleri, “Türk Solu" olmaya devam edecekler ve kendi düşünce ve niyetleri ne olursa olsun Genelkurmay komutasındaki cephede yer alacaklar; ya da DEP'i ve Kürt Ulusal Kurtulu Hareketini böylesine kritik bir noktada yalnız bırakmayıp, “milli birlik ve berberliği" bozarak enternasyonalist bir tavır göstereceklerdir. Bizler Türkiye sosyalistlerinin ikinci tavrı almaları gerektiği kanısındayız. Böylesi bir tutum Kürdistan devrimcilerine verilecek en büyük destektir. Aksi yönde izlenecek bütün tutumlar Genelkurmayın hanesine yazılacaktır.

Bu nedenlerle 27 Mart seçimlerine çeşitli biçimlerde (Birleşik Sosyalist Alternatif ve bağımsız adaylar şeklinde) katılmayı daha önce kararlaştırmış bütün devrimci ve sosyalistleri, son durum karşısında kendi tavırlarını gözden geçirip değiştirmeye çağırıyoruz.

Devrimci ve sosyalist adaylar! Seçimlerden çekilin!

Kürt devrimci hareketini arkadan vurmayın!

DEP'le ve Kürt Ulusal Kurtuluş Hareketiyle dayanışmanızı gösterin.

Gün devrimci dostluk ve dayanışmayı göstermenin zamanıdır.

Irfan CÜRE - Ismail AYÇİÇEK - Mehmet KAPTAN - Cemal TURAN - Selçuk ERALP - Mehmet AVAN - Demir KÜÇÜKAYDIN - Sadık GÖKÇEN

CrossPoint v2.93

14.Mart.1994

1999 Seçimleri

Demokrasi, Seçimler ve Tarih

Türk ulusu demokratik bir şekilde Kürt varlığının inkarı politikasını; özel savaşı yürüten ve özel savaşın güçlendirdiği çeteleri; şoven milliyetçiliği ve faşizmi seçti.

Burada "demokratik bir şekilde" vurgusu önemlidir, çünkü bir çok kimsede, demokrasiden böylesine gerici sonuçlar çıkmayacağı gibi bir ön yargı vardır. Bu ön yargı nedeniyle de, böyle gerici sonuçlar çıktığına göre bu sonucun demokratik olarak ortaya çıkmadığını veya çıkamayacağını iddia etme eğilimindedirler.

Ya da bu demokrasi anlayışı demokrasiyi öylesine tarih ve toplum üstü mutlak bir kategoriye dönüştürür ki, demokratik olarak seçilen bu olduğuna göre doğru olan odur deyip, demokratik sonuçların karşısında yerle yeksan olurlar. Bütün hepsinin dediği şudur: "millet demokratik olarak iradesini göstermiştir buna saygı göstermek gerekir".

Evet, Türkler demokratik olarak iradesini göstermiştir ama bundan bu iradeye saygı göstermek gerektiği sonucu hiç de çıkmaz. Çünkü bu iradenin ortaya çıkardığı sonuç zerrece saygıyı hak etmemektedir. Bu iradenin inkar ettiklerinin de bu iradeye saygı göstermeme hakları vardır.

Demokrasi, bilindiği gibi, prensip olarak azınlığın çoğunluğun aldığı kararlara uymasını kabul eden yönetim biçimidir. Türkiye'nin yüzde 85 çoğunluğu özel savaşa, Kürt varlığının inkarına, faşizme ve milliyetçiliğe evet dediğine göre, geri kalan yüzde on beş de buna uymalı, kuzu kuzu sonuçları kabul etmelidir.

Bu konuda yıllar önce yazdığımız bir yazıda şöyle diyorduk:

"Genel olarak demokrasi, gericiliğin, şovenliğin, baskıcılığın aracı olmaya müsaittir*. (Marksist geleneği benimseyen okuyucular için hemen şunu belirtelim ki,*

genel olarak demokrasinin bu baskıcılıkla, ezici bir milliyetçilikle, her türlü azınlıkların ezilmesiyle bağdaşabileceğini Lenin de söylüyor: "Demokrasi genel anlamıyla, savaşçı ve ezici bir milliyetçilikle bağdaşabilir" diyor.)

*Gerçekten de genel olarak demokrasi **çoğunluğa karar hakkını vererek** bütün silahları ona sunar. Çoğunluk, pek ala demokratik bir şekilde çoğunluk olmasına dayanarak, azınlık olanı, yine demokratik bir şekilde, bire kadar kılıçtan geçirme kararı alabilir. Bu bir abartık ifadeyse de genel olarak demokrasinin ne olduğunu kavramayı kolaylaştırır. Somutta henüz kimse kılıçtan geçirmiyorsa da bir çok durumda taksitle öldürebiliyor. Günlük hayattan bir örnek verelim. Bir çok toplantıda, özellikle geri ülkelerin insanlarının toplantılarında, sigara içenler çoğunluktadır. Genellikle sigara içmeyenlerden sigara içilmemesi yönünde öneriler gelir. Toplantıda oylamaya sunulur ve sigara içen çoğunluğun kararıyla sigara içilebilmesine karar verilir. Yani sigara içmeyenlerin de içenlerin dumanıyla taksitle öldürülmesine. Genel olarak demokrasi böyledir.*

*Ama özel bir demokraside, daha başlangıçtan, "hiç kimsenin başkasının sağlığına onun rızası hilafına bir zarar veremeyeceği" gibi bir ilke, örneğin bir Anayasa Maddesi olması gerekir. Böyle bir demokraside, on bin kişilik bir toplantıda, 9999'unun da sigara içtiği bir toplantıda, bir tek kişi dahi sigara içilmemesi önerisinde bulunduğu zaman, artık bu öneri "demokratik bir şekilde" oylanmaz, sadece öneriye uyulur. Eğer uyulmazsa yasa dışına düşülmüş, başta konulan ilke ihlal edilmiş demektir. Bu durumda o bir kişi 9999 kişiyi mahkemeye verip hapse tıktırabilir. **Özel bir demokrasi, çoğunluğun karar alma hakkını birtakım ilkelerle sınırlar.***

*Aslında **demokrasinin gelişmesinin tarihi, çoğunluğun karar alma alanına yeni sınırlar getirilmesinin tarihidir.** Örneğin bugün Avrupa*

ülkelerinin çoğunda homoseksüeller, sakatlar, çocuklar, yaşlılar, sigara içmeyenler, uyuşturucu müptelaları çoğunluğun karar alma alanını kendilerine ilişkin sorunlarda sınırlamış bulunuyorlar. Çoğunluk homoseksüel olmasa da kendi ahlakını homoseksüellere dayatamıyor. İki erkeğin ya da iki kadının "ailesi" bir çok ülkede yasallaşmış durumda. Sakatlar da örneğin merdivenlerin yanında tekerlekli sandalyelerin hareket edebileceği düz yollar veya asansörler vs. talep ediyor. Çoğunluk "hayır vergilerimizi küçük bir azınlığın bu talebine harcayamayız" diyemiyor. Örnekler çoğaltılabilir." (Şu Azınlıklar Konusu)

Türk seçimleri, Marksistlerin her zaman dikkati çektikleri, genel olarak demokrasinin, gericiliğin, şovenliğin, baskıcılığın bir aracı olabileceği uyarısının parlak bir doğrulamasını sunmuştur.

Türkiye'nin çoğunluğu, çoğunluk olmanın gücüne dayanarak, azınlıkta olanların haklarını ve var oluşlarını tanımamakta ve onları inkar etmektedir. Evet, bu genel olarak demokratik bir seçimdir ama özel olarak değil. Bu durumda, azınlığın, varlığı inkar edilenlerin de, kendilerinin inkarlarını tanımama, çoğunluğa bu seçimini pahalıya mal etme, pişman ettirme, ona huzur vermeme, madem banim varlığımı ve haklarımı tanımıyorsun öyleyse sen de rahat yüzü görme, bu dünyada bana yer yoksa sana da huzur yok dememe hakkı doğmaktadır.

(Yarım kalmış bir yazı – 1999’da yazılmış olmalı.)

2002 Seçimleri

HADEP, Seçimler ve Baraj

Tarih kulağını ters eliyle ve kafasının üstünden dolandırarak gösterir. Ya da şöyle diyelim, Ekim Devrimi, "İhtilali Kebir" gibi yıldızın parladığı anlar dışında, iyileri öne çıkararak değil, daha kötüleri, dayanıksızları eleyerek işini görür.

Şimdi de olan bu. Kürt ulusal hareketi Türkiye'yi değiştiriyor. Ama bu, bu ulusal hareketin göz alıcı bir zaferi biçiminde gerçekleşmiyor. Onun varlığını, anlamını kabul etmeyenlerin onu yok etmek isteyenlerin, elenmesi biçiminde gerçekleşiyor.

İşte baraj sistemi. Bütün partiler Genel kurmayın karşısında yerle yeksan olarak, sırf HADEP, yani Kürt ulusal hareketi, Kürt uyanışı mecliste yansımasını bulmasın diye, barajı düşürmeye; bu anti demokratik seçim ve partiler yasasında zerrece düzeltmeye yanaşmıyor. Ve yanaşmadıkları için de belki hepsi barajın altında kalacaklar ve silinip gidecekler.

Silinmemeleri için bir tek yol var: HADEP ile seçim ittifakı. HADEP ittifaklara en açık, bunun için en sorunsuz parti. Ama seçim barajını kaldırmaya yanaşmadıkları gibi HADEP ile ittifaka da yanaşmıyorlar.

Böylece Kürt sorununu inkar ve bastırma anlayışı barajın korunmasına ve Kürtlerle ittifakın reddedilmesine, bu da inkarcıların barajın altında kalarak elenmelerine; Kürt hareketine karşı geliştirdikleri silahların kendilerini vurmasına yol açıyor. HADEP ile bir araya gelme cesareti olmayanların yaşama ve bir alternatif olma şansı yok.

Türkiye'de bir hayalet dolaşıyor, Kürt hayaleti. Ve bu hayalet, kendisini görmek istemeyenleri çarpıyor. Şu çok konuşulan Derviş'in geleceğini de Kürt hayaleti belirleyecek.

Derviş, sadece uluslararası finans kapitalin ve Türk burjuvazisinin uzun vadeli ve genel çıkarlarını savunan bir politikacı değil; kökeniyle Türkiye'deki Devlet sınıfları geleneğinin bir uzantısı. Bu iki egemen gücün kesişme ve uzlaşma noktası. Bu anlamda, sistemin kendini yenilemesi için Özal'dan beri ortaya çıkabilmiş en yetenekli ve ideal tip.

Ancak bu yetenekler gerçekten var mı yok mu, yine Kürt sorununda görülecek. Derviş'in birleştirmeye çalıştığı "sol liberal" güçler aynı zamanda HADEP'in de ittifaka hazır olduğu güçler. Ve HADEP sosyalist Enternasyonal tarafından sosyal demokrat olarak kabul edilen bir parti. Derviş'in hem solu birleştirmekten, hem istikrarlı bir çoğunluktan söz etmesi ve hem de HADEP ile en küçük bir ittifaka yanaşmaması, kendi projesini baştan başarısızlığa mahkum etmesi, intihar etmesi demektir. Derviş'in ya da burjuvazinin projesini gerçekleştirmesinin, tek yolu var: HADEP ile, yani Kürt Ulusal hareketiyle ittifak. Derviş, eğer Kürtlerle ittifakı göze alabilirse, YTP gibi "sol" ve liberalleri (kısmen ANAP ve M. Ali Bayar) hatta AKP'den korkan Kemalistleri arkasına alıp burjuvazinin gönlündeki çoğunluğu sağlayabilir ve Özal'ın yeni bir versiyonu olabilir. Bu da uzun vadede Türkiye'deki egemen sınıfların konumunu güçlendirir. Ama bütün bunların gerçekleşmesi için Derviş'in bunu yapabilecek politik öngörü ve cesareti olması gerekir. Şu ana kadar Kürtler'e karşı bir söz etmedi ve kapıları kapamadı; örneğin Cem gibi bir davranış içine girmedi. Bu onun sorunun önemini gördüğüne gösterir ama bu, öneme uygun cesur bir davranış içine girebileceği anlamına gelmez henüz. Hasılı, burjuvazinin gönlündeki önderin, yani Derviş'in de geleceği Kürt sorunundaki tavrına, dolayısıyla HADEP ile bir ittifaka girme cesareti gösterip gösterememesine bağlı.

Yazının başında, tarihin, işini iyileri öne çıkararak değil, daha kötüleri eleyerek gördüğünden söz etmiştik. Kürt

hareketi ve HADEP'in böylesine kritik bir işlev üstlenmesi, onun yetenekleri sayesinde değil, yeteneksizliklerine rağmen gerçekleşiyor.

HADEP elbette bu gün Türkiye'de her türlü demokratik talep ve özlemin destekleyicisi bir partidir ve bu nedenle Sosyalistlerin ve demokratların bütün diğer partiler karşısında desteklemeleri gereken bir partidir. O bu niteliklerini Kürt hareketinin, ezilen ulus hareketinin demokratik karakterinden alır. Bu işin alfabesi.

Ancak politika, sadece sosyolojik eğilimlerin ifade bulmasından ibaret değildir, politika aynı zamanda bir sanattır. Yani yaratıcılığın ve estetiğin olması gereken bir alandır. Bu anlamda HADEP çok kötü politika yapmaktadır. Bunun nedeni de, HADEP'in Kürt hareketinin demokratik özellikleri kadar, Kürt burjuvazisinin dar görüşlülüğünü ve kişiliksizliğini de yansıtmasıdır.

Sanılanın aksine, Kürt ulusal hareketinde, ister HADEP ister PKK ister KADEK içinde olsun, stiller, kültürel farklılıklar, vurgu farklılıkları; ayak sürümeleri, bilinçli ya da bilinçsiz fiili sabotajlar, rekabetler biçiminde görülen çok sert bir sınıf mücadelesi sürer. Bu zıtlık en açık bu ulusal hareketin iki farklı ifadesinin üstlerine doğru çıktıkça daha açık olarak ortaya çıkar. PKK ya da KADEK'de üstlere doğru çıktıkça, burjuvazinin ve ulusal motiflerin ağırlığı azalır plebiyen bir karakter öne çıkar. HADEP'te ise, üstlere doğru çıktıkça burjuvazinin ağırlığı artar. KADEK'in üstündekiler, yıllardır dağlarda proleterleşmiş kaybedecek şeyleri olmayan gerillalardır. HADEP'te ise üsttekiler avukatlar, doktorlar, aydınlar iş adamlarıdır.

Bu zıtlık en açık, Öcalan ve HADEP'in politikaları arasında görülebilir. Öcalan, politik bakımdan son derece esnek, gerektiğinde çok cesur adımlar atabilen, ve bütün bunlara rağmen ve bunlar sayesinde programatik hedeflerini koruyan, güçlendiren bir politikacıdır. Buna karşılık, HADEP'te her şey zıddına döner. Politik ve taktik

esneklik politik programsızlığa ya da kişiliksizliğe; programatik sağlamlık adına yapılanlar da bir dar görüşlü milliyetçiliğe dönüşür.

Örneğin, HADEP hala şu Türkiye partisi olma meselesini anlayamaz ve çözemez. Biz Türkiye partisiyiz diyor. Halbuki bu denilmez, yapılır. Tıpkı iyi bir sanat eserinde gerçek fikrin doğrudan ifade edilmemesi gibi. HADEP bir Kürt partisi olarak Türkiye politikası yapmayı beceremiyor. Biraz da bu nedenle barajı aşamıyor ve diğer partiler onu son anda baş vurulabilecek cepte keklik görmelerine çanak tutuyor ve bu da onun tıkıldığı gettonun duvarları dışına çıkmasını engelliyor. Ama bütün bunların nedeni, Kürt burjuvazisinin sınıfsal eğilimlerinin, dar görüşlülüklerinin, korkularının HADEP'e çok yoğunlaşmış olarak yansımasıdır. KADEK ve HADEP arasında şöyle bir zıtlık var. PKK'da üstte yaratıcılık, alta indikçe kabızlık artar. HADEP'te ise, altta yaratıcılık, üstlere çıktıkça kabızlık artar.

Bunun aşılmasının bir tek yolu var. Kürt hareketini sırtlayan kadınların, HADEP'in yönetimine gelmesi.

Lenin, ölümüne yakın, bürokratlaşmayı görünce, en azından bir tutamak noktası sağlamak, bir soluklanma ve zaman kazanma sağlar düşüncesiyle, merkez komitesine yüz kadar hiç politikaya bulaşmamış işçi almaktan söz ediyordu. İşte HADEP'in ihtiyacı olan da böyle bir şey, zılgıt çeken, hareketin yükünü taşıyan kadınları öyle göstermelik oranlarla, sembolik organlara değil, bütün yönetim organlarına getirmeli. Bu hem burjuvazinin yol açtığı kabızlığa son verir, hem de barajın aşılmasının yolunu açar. O zaman Türkiye kadınlarına da mesaj veren bir Kürt partisi olur. Kolombun yumurtası gibi, bu kadar basit.

demir@comlink.de

http://www.comlink.de/demir

13 Ağustos 2002 Salı

ÖDP, EMEP, Sosyalistler ve HADEP’e Açık Mektup

Politika sadece, bir düzenli ordunun tek tek karşı mevzileri ele geçirerek adım adım ilerleyişi ya da bir şirketin karlarını sürekli yeni yatırımlara dönüştürerek yavaş ama sağlam bir şekilde büyümesi biçiminde yapılmaz. Bazen akıncı hücumları, konjonktürdeki bir değişim veya pazar boşluğunun değerlendirilmesi de en azından düzenli büyüme kadar önemli kazançlar ve düzenli ilerleme ve büyümeye destek sağlar. Usta bir politikacı, asker veya girişimci, böyle olanakları görüp zamanında yıldırım hızıyla bunları değerlendirendir. Zaten bu nedenle büyük düşünürler politika ve askerlikten aynı zamanda bir sanat olarak söz ederler.

Bir kaç ay sonraki seçimler için alınan karar Türkiye’deki sosyalist ve demokratik güçler için devasa bir olanak yaratmış bulunuyor. Şu ana kadar gözlenenler ise bu olanağın anlamının anlaşılamadığı izlenimini kuvvetlendiriyor.

Maalesef hiç bir sosyalist partinin ya da HADEP’in somut bir planı bulunmuyor. Bu planı uygulamak için canla başla çalışmıyor.

Bir hayal kurmak gerekiyor. Şöyle bir hayal kuralım. ÖDP, EMEP, DSİP, SİP gibi partiler ÖDP’den kopan Sosyalist Emek Hareketi, SEP (ki o da parti kuracak) gibi eğilimler ve HADEP bir araya geliyor. Bu partiler seçimlerde HADEP’e oy verilmesini istiyorlar, HADEP de bu parti ve hareketlerden isimleri kendi listelerinden aday gösteriyor. Bu tabloya, partisiz, bağımsız ama bu tabloda yer alabilecek aydınlar da katılabilir. Böyle bir durumda, bu ittifak, yüzde on barajını aşmayı sağlar. Böylece ilk kez meclise, gerçekten demokrat ve sosyalist insanların girmesi, sosyalist ve demokratların sesinin daha gür çıkması sağlanabilir. En azından saldırılar karşısında

emekçilerin ve ezilenlerin daha etkili savunması için daha geniş ve etkili olanaklar olur.

Sosyalistlerin bundan korkacakları bir şey yoktur. Klasik öğreti açısından, seçimlerde aday göstermek ve görüşlerini açıklamak zorunlu olarak o aday ve görüşlere oy verilmesinin istenmesi anlamına gelmez. Çünkü tıpkı güçlü bir adam güçsüz bir çocuğu döverken tarafsız kalmanın, çocuğun dövülmesine seyirci kalmak ve adamı desteklemek anlamına geleceği gibi; tarafsız kalmanın veya kendi adayına ve fikirlerine oy istemenin, o oyların gerici partilerin oylarına hizmet edeceği durumlarda, kötülerin iyisine oy verilmesi çağrısı yapılabilir.

HADEP'i beğenmeyebilirsiniz, onun tutarsız olduğunu söyleyebilirsiniz, ama bu sizin HADEP'e oy vermenizin ve verilmesi yönünde çağrı yapmanızın önünde bir engel oluşturmaz ve oluşturmamalıdır. En berbat, en paspal HADEP'li bir milletvekili bile, diğer partilerdeki en demokrat bilinen milletvekilinden bir kat daha demokrattır ve öyle olmak zorundadır.

Sosyalistlerin önünde şöyle bir sorun var. Kendilerine oy isteyemezler, çünkü kendilerine istedikleri ve alabilecekleri yüzde bir kaç oy, boşa gidecek ve AKP veya MHP gibi partilerin oyları olarak meclise girecektir. Bu durumda, sorun CHP'nin parçalanmasıyla oluşmuş partilerin ayrı veya birleşik bir kombinasyonuna mı yoksa HADEP'e mi oy verilmesi sorunu çıkar ortaya.

Eğer HADEP'in oyu barajın çok altında olsa ve Derviş'in birleştirdiği bir sosyal demokratlar ve liberalleri toparlayan "Sosyal liberal" bir parti olsa, AKP ve MHP ve DYP'ye oyların gitmemesi için bu partiye oy verilmesi bile istenebilir.

Ama durum böyle değil. HADEP baraja çok yakın ama tek başına barajı aşamıyor. Ama HADEP ile Türk sosyalistleri ve demokratlarının birliği, hem aritmetik olarak hem de yarattığı cebirsel toplam etkisiyle, (hadi biz de şu

ezoterikçilerin moda ettikleri terimi kullanalım: yaratacağı "sinerji" ile) rahat rahat bu barajı aşabilir. Bu durumda, sosyalistler için, seçimde kime oy verecekleri ve verilmesini isteyecekleri sorusunun cevabı bir CHP veya bir Sosyal Liberal seçim blokuna mı yoksa HADEP'e mi biçiminde ortaya çıkar.

Her sosyalistin, buna tereddütsüz vereceği ve vermesi gereken cevap elbette HADEP'tir.

Ama tek tek sosyalistlerin HADEP'e kısık bir sesle oy verilmesini istemesi başka, bunların seslerini ve güçlerini birleştirerek gür bir sesle HADEP'e oy verilmesini istemeleri başkadır. Birincisinde etki çok sınırlıyken, ikincisinde, hem bu sosyalistlerin sesine güç katar hem de HADEP'e verilecek oylara muazzam bir etki yapar.

Örneğin ÖDP başkanı Ufuk Uras, EMEP başkanı Levent Tüzel ve / veya bilinen, ağırlığı olan bir isim olan Aydın Çubukçu, SEP'ten kaynaklanan yakında partileşeceği söylenen Mihri Belli, Akın Birdal gibi isimlerin sembolü olduğu eğilim; Ertuğrul Kürkçü, Doğan Tarkan, Metin Çulhaoğlu, Eşber Yağmurdereli gibi isimler topluca bir araya gelip bir basın toplantısıyla Türkiye emekçilerini HADEP'e oy vermeye niçin çağırmazlar. Eğer biraz gayret gösterilirse, buraya Murat Belge'den, Orhan Pamuk ve Murathan Mungan'a, Eren Keskin'den Pınar Selek'e, belki Sezen Aksu'dan Vedat Türkali'ye daha bir çok isim katılabilir ve etki katlanarak yükseltilebilir.

Böyle bir davranış, sadece HADEP'e yaramaz, bizzat sosyalistlerin toplam etkisinin artmasına dolayısıyla her sosyalist parti ve eğilimin de etkisinin artmasına hizmet eder. Ama sadece bu kadar değildir. Bizzat Kürt hareketi ve HADEP içinde yapacağı etki de çok önemlidir.

Kürt hareketi, kelimenin gerçek anlamıyla bir kitle hareketi olduğundan, Kürtler arasındaki bütün eğilimleri içinde barındırmaktadır. Dolayısıyla bu eğilimler HADEP içinde de yankısını bulmaktadır. HADEP içinde,

sosyalistlerden uzak durup ANAP veya Saadet Partisi veya Derviş ile ittifak yapmak isteyenlerin; bunun için de çürük uzlaşmalar ve küçük hesaplar peşinde koşanların sayısı da az değildir. Ama, sosyalistlerin şimdiye kadar HADEP ve Kürt hareketine karşı soğuk ve ilgisiz davranışlarına rağmen, Kürt hareketi içinde, bıkmaksızın Türkiyeli demokrat ve sosyalistlerle bir ittifakı dayatanlar da vardır ve sosyalistler tavırlarıyla bu ittifakı dayatanları HADEP içindeki mücadelelerde daima güçsüz bırakmışlar ve kötü duruma düşürmüşlerdir. Yukarıda önerilen türden bir davranış, Kürt hareketi ve HADEP içinde Türkiyeli sosyalist ve demokratlarla ittifakı savunanların konumunu güçlendirir ve Kürt hareketi içinde dengeleri değiştirir.

Ama sadece bu kadar da değildir. Türk Sosyalistleri ve demokratlarının açık desteğini alan bir HADEP, sadece barajı aşmaz, hapsedildiği gettonun duvarlarını parçalamış olur. Bu sola doğru ani bir ağırlık kayması yaratır. Örneğin, şimdi hiç kimse HADEP ile aynı masaya oturup onu meşrulaştırmak istemiyor. Baraj nedeniyle onun kendisine mahkum olmasını bekliyor. Ama sosyalistlerin desteğiyle dengenin değişmesi durumunda, roller değişir. Bu sol ittifakı parçalamak için, diğer sosyal liberal partiler sol bir söylem kullanmaya, solu bölmeye veya onları kazanmaya yönelik taktikler geliştirmek zorunda kalırlar. Ama bu da genel olarak sol anlayış ve gündemlerin ağılığının artmasına yol açar.

Görüldüğü gibi sosyalistlerin bir araya gelip, Seçimde HADEP’e oy verilmesini istemeleri hem kendilerinin etkisinin artmasına hem şu çok kritik durumda dengelerin değişmesine yol açar.

Savaşta olduğu gibi politikada da savaşan güçlerin mücadelesinde, güçlerin dengede bulunduğu anlar olur. Böyle durumlarda, terazinin dengede duran kefelerinden birine koyulan küçücük bir ağırlığın, bütün dengeyi alt üst edip o tarafın ağır basmasına yol açması gibi, küçük bir

birliğin yardımı bir meydan savaşının kazanılmasına; sosyalistlerin ağırlıklarını topluca bir kefeye koymaları da, Türkiye'deki politik atmosferin kökten değişmesine yol açabilir. Tarih sosyalistlerin önüne böyle bir fırsat çıkarmış bulunuyor. Bunu kullanmalarını diliyoruz.

HADEP'e gelince, bu yazıda ona yer kalmadı. Gelecek yazı da HADEP'e yönelik kısım olacak.

demir@comlink.de

http://www.comlink.de/demir/

20 Ağustos 2002 Salı

Ayşe Düzkan'ın Eleştirileri Üzerine

Sayın Ayşe Düzkan, "ÖDP, EMEP, Sosyalistler ve HADEP'e Açık Mektup" yazısı üzerine kısa bir eleştiri yolladı. Bu eleştiri ve ona olan cevabımı aşağıda iletiyorum.

"sosyalistlerin böyle bir etkisi olması mümkün değil. daha önemlisi, sosyalistlerin desteklediği bir hadep'in barajı aşması mümkün değil. burada ciddi bir matematik hatası var. kaldı ki, önemli bir etmen olmamakla birlikte, sosyalistlerle işbirliği yapan hadep'ten -az da olsa- uzaklaşan oylar bile olacaktır. yoksa bu herkesin aklına gelebilecek birşey.
o sezen aksu falan "formülünü" geçen seçimde ödp denedi. ama tutmadı. bunu akp falan da deniyor ama seçmen, haklı olarak, şarkıcıların desteklediği partiyi desteklemek için bir sebep göremiyor"

Sayın Düzkan,

Kamuoyu anketlerinin bizzat yine kamuoyunu yönlendirmek için kullanıldığını düşündüğümden bunları gayet ihtiyatla karşılıyorum. Ancak bütün bu anketlerde, HADEP'in ya adı anılmamaya, vs.'ler içinde belirtilmeye çalışılıyor ya da olduğundan küçük gösteriliyor. Sadece bir kere Ecevit Korku Salmak için %12 gibi bir orandan banhsetti.

Ama en olumsuz göstermeye çalışan bile yüzde 5-6-7 arasında oynuyor. Ben bunun yüzde 7-8 civarında olacağını düşünüyorum.

Olağan bir akıl yürütme de bunu destekler. Örneğin HADEP geçen seçimlerde yüzde 4 oy almıştı. O seçimlere hemen hemen hiç bir çaba gösterilmediği; birçok belediye başkanlığına seçilenin kendi inisiyatifleri ve çabalarıyla son dakikada aday listelerini verdiği; Kürt hareketinin Öcalan'ın kaçırılması nedeniyle bir moral çöküntüsü içinde bulunduğu; Olağanüstü Halin özellikle küçük yerleşim

birimlerinde terör ve diğer bir sürü dalaverelerle oy verilmesini engellediği koşullarda bütün bunlar oldu.

Bu günkü durumda bu faktörlerin hepsi değişmiştir:

Birincisi, HADEP gerek Kürdistan gerek Batı'da daha örgütlü ve etkilidir. Bu seçimlere daha iyi hazırlanmıştır.

İkincisi, Kürt Hareketi moral çöküntüsünden kurtulmuş ve yeni çizgiyle, daha geniş bir programatik perspektife sahip olmuştur.

Üçüncüsü, gerek Olağanüstü Halin, gerek mahalli Devlet yöneticilerinin eskisi kadar büyük baskı yapma ve dalavere çevirme olanakları daralmıştır ve çok daha sınırlıdır.

Dördüncüsü, HADEP'in yeni politika nedeniyle ile Batı'daki Kürtler ve Kürt olmayanlar arasından alacağı oylarda belirli bir yükselme olması beklenebilir.

Bütün bunlara ek olarak, Kürtlerdeki nüfus artış oranının ve ilk kez oy kullanacak genç nüfusun yüksekliği; eğer Seçim'e yansırsa, yapılan Nüfus sayımının sonuçlarının da HADEP'in lehine bir faktör olduğu düşünülürse, HADEP'in yüzde yedi veya sekiz arasında oyunun olduğunu var saymak pek büyük bir abartma olmaz gibime geliyor.

Ayrıca cabadan, Kriz dolayısıyla bir çok kişinin de sırf protesto olsun diye HADEP'e oy verebileceği düşünülebilir.

Ve nihayet, bu günün Türkiye'sinde bambaşka bir atmosfer egemendir. Milliyetçiliğin ve şovenizmin ağır bir baskı oluşturduğu bir ortamda yapılmıştı seçimler; bu gün ise rüzgarlar ters yönden esmektedir

Avrupa Birliği ile uyum paketinin geçmesi o zamanın tamamen zıttı bir havanın oluşmasına yol açmış bulunmaktadır.

Bütün bunları düşünmesek bile, ilk bölümde sıralananlar ile HADEP'in yüzde yedi veya sekiz oyu olduğunu düşünmek abartma olmaz kanımca. Zaten, ister gizlesin, ister küçük göstermeye çalışsın, çeşitli anketlerin de bir şekilde ortaya çıkardığı sonuç budur.

Türkiye’deki küçük sol partiler ve gruplar arasında dağılmış, çoğu kez seçime gitmeyen veya CHP benzeri partilere oy veren radikal solun veya isterseniz sosyalistlerin diyelim, yüzde iki ila üç oyu bulunmaktadır.

Kaldı ki, son kriz ve ekonomik tedbirler tepki oylarının da sola yönelmesine yol açmıştır. Örneğin kimi anketlerde, ÖDP’nin yüzde iki, üç hatta dört gibi oy oranları görülmektedir. Biz en kötüsünü ele alıp yüzde bir iki oranında kalalım.

Benzer durum EMEP, DSİP, TKP, ÖDP’den ayrılan gruplar için de düşünülebilir.

Böylece sadece aritmetik olarak yüzde on gibi bir rakama ulaşılabilir.

Ancak bu aritmetik toplamdan ibaret değildir sorun. Sosyalistlerin bir araya gelmesi ve toplu olarak HADEP’e oy vermesini istemesi, HADEP’in de bu solun en bilinen isimlerini, bağımsız adaylar olarak, özellikle Batı’nın büyük şehirlerinde kendi listelerinden aday olarak göstermesi müthiş bir etki yaratır ve toplumdaki dengeleri değiştirir.

Bu her şeyden önce sol ve ezilenlere moral verir. HADEP’in tecrit çemberini kırmasını sağlar, çok istediği türden bir “Türkiye Partisi” olmasını sağlar, ama aynı zamanda sosyalistleri marjinal bir konumdan çıkarır. Bu her iki tarafın da çıkarına olur.

Böyle bir durumda, bu güne kadar sosyalistlere sempati duyan veya daha demokrat olan ama başka seçenek olmadığı veya oyu başkasına gideceği için CHP’ye oy veren hiç de küçümsenmeyecek bir modern şehirli veya alevi kitleden küçümsenmeyecek bir oran, CHP yerine oyunun boşa gitmeyeceğini düşünerek HADEP listelerinden aday gösterilmiş bir Ufuk Uras’a, bir Ertuğrul Kürkçü’ye, bir aydın Çubukçu’ya, bir Mihri Belli’ye, bir Akın Birdal’a, bir Eren Keskin’e, bir Hüsnü Öndül’e, bir Pınar Seleğe oy vermeyi tercih eder. (Bu isimler uzatılabilir. Sadece bir fikir vermek için bir kaç sembolik isim koyuldu.)

Ama burada önemli olan, bu ittifakın, iki tarafça da istenmesi ve açık olarak yapılmasıdır. Yapılan bu değildir. Örneğin geçenlerde Özgür Politika'da çıkan haberlere bakalım. Ufuk Uras, HADEP başkanı ile görüşüyor. Sonra EMEP'ten görüşenler oluyor. Sonra da "Girişim" bir basın toplantısı yapıyor... Bütün bunların hepsi anlamsız. Benim dediğim böyle bir şey değil. Örneğin ÖDP, HADEP ile ittifak görüşmesine gidiyor. Ben HADEP sizinle ittifak yapmasa da HADEP'e oy verilmesinin istenmesinden söz ediyorum. Yani bence HADEP'ten belli yerler veya adaylar karşısında bir destekleme veya ittifak veya pazarlık değil, HADEP'e sizden aday göstermese de oy verilmesi. Tabii bunun karşılığında HADEP'in da, onlar istemeden, onlar hiç bir talepte bulunmadan ve onlardan bir angajman istemeden, kendi listelerinden aday göstermesi. Bu bambaşka bir durumdur.

Ama HADEP de bunu yapmıyor. Çünkü kendi gücünün farkında değil, ona güvenmiyor ve çürük uzlaşmalar peşinde koşuyor. Yukarıda ifade edilen EMEP, ÖDP, "Girişim" haberlerinin Özgür Politika gazetesinde verilişi bile bir felakettir ve başkalarıyla yapılan açık olmayan görüşmelerin korkularını HADEP içindeki farklı burjuva fraksiyonların korkularını yansıtır.

Sezen Aksu örneğini de yanlış anlamışsınız. Elbette halkımız şarkıcılara oy vermez. Ama burada başka bir şey söz konusudur. Sezen Aksu örneği üzerinden gidelim. Sezen Aksu, şehirle, batılı modern orta sınıfların eğilimlerini yansıtır. Sezen Aksu'nun bir ÖDP'den aday olması, ÖDP'ye oy getirmez. Ama HADEP'te aday gösterilmiş bir Sezen Aksu, başka bir anlama gelir. O batılı şehir orta sınıflarının ve kadınların dikkatini HADEP'e çeker. HADEP'in kapatıldığı gettoda bir çatlak yaratır. Sezen Aksu'nun HADEP'ten aday gösterilmeyi kabul etmesi bile büyük bir olaydır bence. Esas sorun da buradadır. Tabii Sezen Aksu adına takılmamak gerekiyor. Demek istediğimizin özü, batılı modern orta sınıflara HADEP'in el uzatması ve onların kimi

öncülerinin bu eli kabul etmesiydi. HADEP'in kapatıldığı gettonun duvarlarını yıkmak için gerekli esnekliği gösterebilmesidir.

Bu gibi koşullarda HADEP rahatlıkla yüzde onu aşar. Ve emin olan, Türkiye'nin havası değişir. Bunun sinyalini alan CHP gibi partiler HADEP'in önünü kesmek için, HADEP'e yanaşmaya veya onun söylemini çalmaya başlarlar. Bu da solun hareket alanını ve etkisini arttırır vs. vs..

Sanırım, seçim tahminleri, alınacak oy tahminleri sadece burjuva basınında bir manüplasyon aracı olarak kullanılmıyor, bizzat solun içinde ve HADEP'in içinde de aynı işlevi görüyorlar. HADEP'in örneğin Saadet veya CHP veya ANAP ile ittifakını savunanlar, yani HADEP'in onların listesinden adaylar göstermesini isteyenler, bunu büyük ölçüde HADEP'in ve solun gücünü olduğundan daha az göstererek temellendirmeye ve argümanlarına ek güç vermeye çalışıyorlar.

Ben şunu reddetmiyorum. Diyelim ki HADEP ANAP, Saadet Partisi veya başka bir parti ile Meclis'e girmek için bir seçim ittifakı yapabilir. Hatta HADEP'e oy verilmesini istemesi gereken Sosyalistlerin HADEP'in elini serbest bırakmaları gerektiğini de düşünüyorum.

Ama burada önemli olan, bu tür baraj aşma ittifaklarının açıkça baraj aşmak için yapıldığını belirtmek ve bunları açıkça yapmak olabilir. Halbuki yapılan kapalı kapılar ardında gizli görüşmeler ve çürük uzlaşmalar. Açık politika yok. Derviş kadar olamıyorlar. Sonunda, aslında o gizli görüşme yürüttüklerinin, başkalarıyla pazarlıklarında kendi fiyatlarını yükseltmelerinin aracı oluyorlar. Sonunda, var olan prestijlerini de yitirip ortada cascavlak kalacaklar ve Derviş'in karşısında, küçük kırıntılarla teslim olacaklar muhtemelen.

HADEP şu anki gücünün farkında değil, bu gücüne güvenmiyor ve bunu değerlendirmesini bilmiyor. Ama HADEP kadar ve hatta daha büyük aptallıkları Türk

sosyalistleri yaptığı için, HADEP'lilere haksızlık yapmayalım gene de. Onların da açık politika yaptıkları söylenemez. Onlar da basit çürük uzlaşmaların peşindeler. Açık bir politikadan yoksunlar. Somut programları yok. En önemlisi doğru bir örnek oluşturmuyorlar.

Neyse, bu konulara daha çok gireceğiz. Şimdilik burada kesiyorum.

21 Ağustos 2002 Çarşamba

http://www.comlink.de/demir/

demir@comlink.de

Sosyalist Partilere Oy Vermeyin!.. Oyunuzu HADEP’e verin!

Sosyalistler, işçiler, yoksul insanlar, sosyalist partiler bu seçimde sizden kendileri içinin oy isterse onlara oy vermeyin. Onların sorumsuzluklarına ortak olmayın.

Sosyalist Partilerin hemen hepsi, sosyalist tarihsel deneylerden zerrece ders almamış olarak artık tamamen kireçlenmiş ve bir şey öğrenme yeteneğinde olmadıklarını kanıtlamakla kalmıyorlar, hafıza kaybına da uğramış bulunuyorlar. Onların bu unuttuklarını bir daha hatırlatalım.

Sosyalistler için, seçimler ezilenlerin bilinçlenmesi, örgütlenmesi ve mücadele yeteneklerinin artası için küçük bir olanaktır. Bu olanağı en iyi biçimde kullanmalıdırlar.

Bunlar işin alfabesi. Ama bu ne demektir? Seçimleri ezilenlerin bilinçlenmesi, örgütlenmesi ve mücadele yeteneklerinin güçlenmesi için bir olanak olarak değerlendirmek, seçimlerde kendi adaylarına oy istemek değildir. Bu ikisi tamamen farklı şeylerdir. Sosyalistlerin esas olarak şöyle formüle edilebilecek bir ilkesi vardır: kendilerine verilen oyların gerice partilere sayılacağı veya onların adaylarının seçilmesine yol açacağı durumlarda, kendilerine değil, gerici, faşist olmayan partilere verilmesini isterler. Bu, kendilerine oy verilmesi istenen partilerin gerçek yüzüne ilişkin görüşlerden vaz geçmek veya bu görüşleri ifade etmemeyi değil aksine, bu yönde vurguyu arttırmayı gerektirir.

Ancak böyle davranılarak, hem ezilenlerin bilinci yükseltilmiş olur hem de gericilik karşısında daha elverişli savunma mevzilerinin oluşmasına hizmet edilmiş; burjuvazinin kanatları arasındaki çelişkilerden yararlanılmış ve böylece ezilenlerin mücadele moraline katkı sunulmuş olur.

İşçiler hiçbir zaman küçük radikal gruplara itibar etmezler. Çünkü onlar burjuvazinin saldırıları karşısında işlev göremezler. İşçiler küçük ve keskin bir jilet parçası veya küçük bir çakıdan ise, belki pek keskin olmayan ama karşıdan saldırana korku verebilecek veya saldırıyı savuşturmayı sağlayabilecek büyükçe bir sopayı tercih ederler. Bu nedenle ne kadar sarı olursa olsun, sendikalarını terk edip küçük radikal veya devrimci örgütlerin peşinden gitmezler. Yine aynı yaklaşımla seçimlerde genellikle koyulmuş barajlara takılıp verdikleri oyların karşı tarafa gitmesini engellemek için, oylarının gericiliğe yaramayacağı partilere oy verirler.

Beyni kireçlenmemiş ya da hafıza kaybına uğramamış her insan günlük hayatında bile böyle davranır. Hatta sosyalist politika yaparken böyle davranmayan sosyalistler bile kendi günlük ilişkilerinde böyle davranırlar.

Peki şu an Türkiye'de kendine sosyalist diyen partiler ne yapıyorlar?

Bunlardan kendisine TKP adını veren parti, kendisi seçime katılma, adaylar gösterme kararı aldı ve kendi adaylarına oy isteyeceğini belirtti.

Prensip olarak, kendine sosyalist diyen bir partinin, seçim olanağından kendi görüşlerini yaymak için yararlanmaya kalkmasına ve adaylar göstermesine bir şey denilemez. Buraya kadar anlaşılmayacak bir şey yoktur. Ama kendi gösterdiği adaylara oy istemesi, çok büyük bir yanlıştır. Çünkü kendisine verilecek oylar, gerici partilerin adaylarının seçilmesine; bu da emekçilerin hareket alanlarının ve mücadele morallerinin azalmasına yol açacaktır.

TKP şimdiden, gösterdiği adaylara değil, HADEP'e oy verilmesini istemelidir. Yani TKP'nin çalışanları ve adayları, görüşlerini seçim olanağıyla anlatmalılar, hatta HADEP hakkındaki eleştiri ve görüşlerini özel bir vurguyla anlatmalıdırlar ama seçimlerde gericiliğe karşı HADEP'e

oyların verilmesini istemelidirler. Tek doğru tavır bu olabilir.

Biz burada TKP'nin görüşlerinin içeriğine hiç girmiyoruz. Ve elbette bu tavrın ö görüşlerle içsel bir bağı da olduğunu biliyoruz. Ama burada, onların seçim taktikleri üzerinde yoğunlaşıyoruz. Bu nedenle bir soyutlamaya başvurup, programatik görüşlerinin, adaylarının söyleyeceklerinin içeriğinin doğru olduğunu var sayıyoruz. Doğru olması koşulunda bile, bizzat TKP üyeleri, onun fikirlerini kabul edip savunanlar bile TKP adaylarına oy vermemeli ve herkesi de oy vermemeye çağırmalıdırlar.

TKP çok açık bir yanlış içinde. Peki diğerleri ne yapıyor? Onlar da aynı şeyi yapıyorlar, ama sadece biraz daha ince yöntemlerle.

İçlerinde en iri kıyım olan ÖDP ve EMEP'i ele alalım. Bu ikisi de ittifak kavramının ardına gizlenerek aslında, son duruşmada TKP'den farklı olmayan bir seçim taktiği içindeler. Bu partiler de şu ana kadar, yukarıda ifade ettiğimiz biçimde seçim sorununa yaklaşmış değillerdir. Yani kamuoyu önünde, bütün partilere karşı görüşlerini sıraladıktan sonra, bütün bunlara rağmen kendilerine değil, HADEP'e oy verilmesini istemiş değildirler.

Bu partiler TKP'den bile daha kötü davranıyorlar. Bir takım Demokratların veya solcuların birliği gibi sloganların ardında aslında seçim pazarlığı yapmış oluyorlar. Hiç biri şunu demiş değil: Biz seçimde HADEP'e oy verilmesini istiyoruz. HADEP şöyle eksikleri olan, şu sınıf ve eğilimleri yansıtan böyle felaket bir partidir ama bize verilecek oylar en keskin gericiliğin işine yarayacağından HADEP'e oy verilmelidir.

Sözüm ona seçimin önemli olmadığını, demokrasi güçlerinin birliği gibi; emek cephesi gibi sloganları öne çıkaran bu partilerin hiçbir şu ana kadar, seçimlerde HADEP'e oy verilmesini istemiş değildir.

HADEP kendileriyle görüşmese, ittifaka yanaşmasa bile onlar eğer bir parça sosyalistlikleri varsa böyle davranmak zorundadırlar. Sosyalist partiler, kendilerine verilecek oyların gericiliğe hizmet edeceği yerlerde, en azından liberallere, demokratlara oy verilmesini isterken, bunu o partilerden bir şey karşılığında yapmazlar ve bunu bir pazarlık vesilesi yapmazlar.

Elbette, HADEP ile daha geniş stratejik ittifaklar arayabilirsiniz. Ama bu eni sonu programatik bir sorundur. Bu ayrı bir düzeydir, seçimlerde HADEP'e oy verilmesini istemek ayrıdır. HADEP'e oy verilmesini, HADEP'ten hiçbir şey beklemeden ve talep etmeden yapmak gerekir. Bu HADEP ile stratejik veya programatik ittifaklardan bağımsız olarak yapılması gereken bir şeydir.

Ama bu partiler böyle yapmıyorlar. Hepsi, bir seçim desteğini bile, programatik bir ittifak koşuluna bağlıyorlar. Bu programatik ittifak olmadığı takdirde, ona oy verilmesini istemeyeceklerini bir şekilde zımnen ifade etmiş oluyorlar. Yani dönüp dolaşıp TKP ile aynı noktada buluşmuş oluyorlar.

Aslında yaptıkları, HADEP'e kendilerini biraz pahalıya satma çabasından başka bir şey değildir. Bütün o demokrasi veya emek bloğu gibi güzel sözlerin ardında, HADEP'in kendilerine şöyle seçilebilir yerden bir iki aday göstermesini sağlama pazarlığı vardır. Bir iki aday karşılığında hepsi, emek veya demokrasi bloklarının oluştuğunu ilan etmeye hazırdırlar.

Bu bakımdan bu partilerin tavrı, ezilenler açısından TKP'nin tavrından bile daha kötüdür. TKP kireçlenmiş bir omurgayı ifade ediyorsa, bunlar omurgasızlığın politikasını yapmaktadırlar.

Bu da bir rastlantı değildir. EMEP eski Halkın Kurtuluşu'ndan, ÖDP de eski Dev-Yol'dan gelir. Bunlar o zamanlar seçimleri boykot etmeyi biricik taktik biliyorlardı. O zamanlar da bunlara karşı, seçimleri boykot taktiğinin,

hele kendilerinin ifade ettikleri gerekçelerle, seçimleri ve parlamentoyu önemsemeleri anlamına geldiğini yazıyorduk. O zaman yazdıklarımızı doğrulamaktadır. Bu hareketler, bütün değiştik iddialarına rağmen hatalarının metodolojik köklerine yönelmediklerinden, aynı hatayı işlemeye devam etmekteler ama aynı öz; yani seçimleri ve parlamentoyu aslında çok önemsedikleri özü, bu gün boykot değil ama, kendi adaylarına oy istemeleri veya demokratik bir güce (HADEP'e) oy verilmesini istemelerini, görünüşte bir takım programatik koşullara ama aslında listelerde elverişli yerler için fiili bir pazarlık olarak ortaya çıkmaktadır.

Buradan EMEP, ÖDP, TKP, DSİP gibi partilere ve diğer sosyalist gruplara çağrı yapıyoruz. Elbette seçimlerde kendi görüşlerinizi yaymaya çalışacaksınız, bunu yapmanız gerekir; kendi adaylarınızı da gösterebilirsiniz. Bunlar için sizlere kimse bir şey diyemez. Ama şimdiden, onunla her hangi bir görüşme veya pazarlığa oturmadan, onun sizlere karşı tavrından bağımsız olarak, size verilecek oyların, demokrasi düşmanlarının, faşistlerin hanesine yazılmaması için HADEP'e oy verilmesini istemelisiniz. Adaylarınız kendilerine değil, kendilerine verilecek oyların gericiliğe hizmet ettiği yerlerde, yani fiilen bütün Türkiye'de, HADEP'e oy verilmesini istemelidirler. Hem de bunu, derhal, geciktirmeden yapmanız gerekir.

Ben Demir Küçükaydın, sosyalist partilere oy vermeyin diyorum. Onlara vereceğiniz oylar, gerici, ırkçı partilerin oyu olarak meclise girecektir. Bütün bu partiler karşısında HADEP'e oy veriniz. HADEP'in en tutarsız ve aptalca politikaları bile bu oy desteğinin geri alınması için bir neden oluşturmaz.

Bu yazıyı okuyan sosyalistleri de, bizim burada yaptığımız gibi, HADEP'e oy verilmesini; sosyalist partilere oy verilmemesini istemeye çağırıyoruz.

26 Ağustos 2002 Pazartesi

demir@comlink.de

Politika Anlayışı, Hedefler ve Taktikler Üzerine

(Vaner Alkaç'ın Eleştirisine[1] Cevap)

Sayın Alkaç,

Yazınızı okuyunca, güneşin altında yeni bir şey yok diye düşündüm.

Sizinle ne hedeflerimiz; ne politika anlayışımız ne de var olan güçler ve onların karakterleri karşısındaki değerlendirmelerimiz uyuşmuyor. Siz ise sanki bunlarda bir uyuşma varmış ta taktik bir yönelimde farklılıklar ortaya çıkmış gibi yaklaşıyorsunuz.

Birincisi hedeflerimiz ayrı. Sizin hedefiniz olan, Türkiye'nin demokratikleşmesini, kendi başına bir amaç olarak ele almıyorum. Demokratik bir Türkiye'nin, yeryüzünün imtiyazlıları arasına katılmış bir Türkiye olacağını, böyle bir şeyin kendi başına bir amaç olarak bir sosyalist tarafından savunulamayacağını yıllardır bütün yazılarımda yazıyorum.

Bütün yazılarımın ve eylemimin temeli de sosyalizmin, sosyalizm ve demokrasi arasında bu kopan bağın yarattığı paradoksu nasıl aşacaklarına ilişkindir.

Yani önce amaçlarımız farklı, kaygılarımız farklı. Ben gelecekte dünyada oluşacak bir sosyalist hareketin temel sorunlarını çözmeye, bu yolda pratik örneklerle bir tarihsel deney gerçekleştirmeye çalışıyorum.

Bu konuda defalarca yazdığım gibi, demokratik, hem de en radikalinden demokratik bir devrim bile kendini sınırlamak zorundadır ("*Süreksiz Devrim Teorisi*" diyorum ben buna). Bir ülkede sosyalizm falan kurmaya kalkarsa (ki bu zaten olanaksız bir şeydir) yaşama şansı olmadığı gibi zaten ezilenlerin kendisi bunu istememektedir ve istemeyecektir.

Bu açmazdan çıkışın tek yolu var: dünya çapında bir uygarlık projesi ve böyle bir program. Bütün teorik

faaliyetimin özü bu programın ve stratejinin oluşturulmasıdır.

Kısa kesiyorum. Bu durumda şöyle bir çıkmaz var sosyalistlerin karşısında. Sorunu böyle koydukları sürece, ulusal alanda politika yapma şansları da yoktur.

Bu çelişki ancak şöyle aşılabilir: Demokrasi uğruna mücadelenin, sosyalizme yaklaştırmayacağı, sadece o ülkedeki insanların imtiyazlılar arasına katılmasını sağlayacağı, bu anlamda bencil bir mücadele olduğunu açıkça söyleyerek bu mücadelenin içinde ve önünde yer almak ve bunu bu uğurdaki mücadelenin ortaya çıkardığı dinamiklerin belirsizliği, yani mücadele içinde insanların, kendi ülkelerinde bir demokrasiden ise, yeryüzü ölçüsünde bir başka uygarlık projesine yönelebilme olasılığına dayandırmak.

Görüleceği gibi dünyaya bakışlarımız, öncelikler, hedefler arasında hiçbir uyum yok. Siz ise benimle sanki bunlarda bir ortaklık varmış da, son tavra ilişkin farklı taktik anlayışlardaymışız gibi tartışıyorsunuz.

Tabii benim politika anlayışım da çok farklı. Politika öznelerle yapılır. Siz Türkiye'yi demokratikleştirmek isteyen insanlara hitap ediyorsunuz. Yani demokratlara. Benim ise hedefim Türkiye'yi demokratikleştirmek isteyenler değil. Hatta bu gün henüz var olmayan muhataplar için yazdığımı söyleyebilirim. Benim muhataplarım şimdilik sosyalist olduğunu düşünenler. Ama onların kendileri de aslında kendilerini sosyalist zanneden demokratlar. Çünkü onlar da Türkiye'yi sosyalizm yolundan ileri ve refah içinde bir toplum yapmayı amaçlıyorlar. Ben de onlara bunun sosyalizmle ilgisinin olmadığını anlatmaya çalışıyorum. Bu devrimci demokrasidir ve devrimci demokrasi, Stalinizmin ulusal sosyalizm anlayışı nedeniyle, kendini yirminci yüzyıl boyunca ve onun kalıntısı olarak hala bu gün sosyalist olarak tanımlar.

Sosyalizmin önce kendini sosyalist sanan bu devrimci demokrat kuşaklardan, bu ulusal sosyalizm anlayışlarının ağır yükünden kurtulması gerekiyor. Bu nedenle ortalıkta henüz kendini sosyalist sanan devrimci demokrat ulusal sosyalistler olduğu sürece benim yazılarımın muhatapları ancak tek tük mumla aranarak bulunabilir. Hasılı ben politikayı bu gün için değil, yarın için yapıyorum. Yarın, gerçekten sosyalizm için mücadele eden devrimci demokrasinin ulusal sosyalizm anlayışıyla herhangi bir bağı olmayan sosyalistlerinin karşılaşacağı sorunları tartışıyorum. Ormanda bir yol açıyorum. Bir yerlere ilk kez ayak basıyorum, muhtemel zorlukları ve bunlarla nasıl baş edilebileceğinin deneylerini, gelecek kuşaklara sunmayı amaçlıyorum.

Şimdi benim yaptıklarımı ancak benim bu amaçlarım içinde, benim hedef ve anlayışlarım çerçevesinde eleştirebilirsiniz. Kendi hedefleriniz veya anlayışlarınızla uyumluymuşum gibi bunları eleştirmeye kalkmanız saçma olur. Elbette yapmaya çalıştıklarım kendi anlayışlarım çerçevesinde de yanlış olabilir. Ama bu başka bir şeydir.

Dikkat ederseniz ben sizin politik tavırlarınızı hiç eleştirmiyorum. Sizin politik hedeflerinizden farklı benim hedeflerim. Ben ancak sizi kendi hedefleriniz bağlamında eleştirmeye kalkarım. Yani sizin hedefiniz şu ama bakın kendi hedefiniz açısından şu davranışınız yanlış tarzında olabilir bu eleştiri.

Şimdi benim Sosyalist partilere oy vermeyin yazıma benim hedeflerim açısından bakalım. Bir sosyalistin görevi, seçimleri, kendi görüşlerinin yayılması için küçük de olsa bir olanak olarak kullanmaktır. Ben sosyalist partilerin hepsinin yanlış olduğunu düşünüyorum. Ama benim açımdan yine de onların kendileri ve tabanı tek dediklerime ilgi duyabilecek adrestir. O halda seçim vesilesiyle onların yanlışlarını onlara göstermeliyim. Yani sosyalist olarak görevimi yapmalıyım. Bunu yapıyorum. Kendi amaçlarım

açısından tutarlıyım. Belki bunu yanlış yapıyor olabilirim. Ama bu sizin eleştiriniz gibi olmaz, benim kendi amaçlarım açısından değerlendirilmelidir.

Ben ne yapıyorum? Sosyalist partilerin, kendilerine sosyalist demelerine rağmen sosyalist geleneğe uygun davranmadıklarını hem de bizzat seçim olayından hareketle gösteriyorum ve aynı zamanda bu geleneğe uygun davranışın örneğini veriyorum. Yani hem siyasi gerçekleri açıklıyorum, hem geleneğe uygun davranıyorum ve hem de bu geleneğe uygun biçimde seçimlerde kendime değil, benim görüşlerime verilecek oyların daha büyük gericiliğe gideceğinden nispeten daha demokratik bir güce verilmesini öneriyorum. Bunda benim amaçlarım açısından hiçbir yanlış yoktur. Öğreti açısından da yoktur. Bununla sahte hayaller de yaymıyorum. Aksine en köklü demokratik bir devrimin bile alt emperyalist bir Türkiye yaratacağını, dünya işçi sınıfının zengin yoksul bölünmesi nedeniyle zengin ülkelerin işçilerinin yeryüzü ölçüsünde eşitlikçi bir düzenden çıkarlı olamayacağını, bunun insanlığı umutsuz bir durumda bıraktığını her zaman yazıyorum. Zaten bu arka plan anlaşılmadan benim ne yaptığım anlaşılmaz. Bütünün kendisi anlaşılmadan benim yazdıklarım ve yaptıklarım pek ala deli saçması gibi görülebilir.

Sizinle sadece bunlarda anlaşamıyor değiliz. Aramızda sadece, benim taktik nedenlerle, tıpkı bir daha fazla ücret için bir işçi grevini ve mücadelesini desteklemem ve hatta onu örgütlemeye çalışmam gibi bir durum nedeniyle, geçici zamana bağlı bir uyum var. Ama bu uyum tamamen farklı hedeflerden geçici olarak çıkmaktadır. Benim örneğin Türkiye diye bir derdim yok. Ben sadece bu ülkenin dilini, kültürünü daha iyi bildiğim için burayla uğraşıyorum. Yani benim Türkiye ile uğraşmamın politik görüşlerimin içeriğiyle bir ilişkisi yok. Bu soyut olarak yer yüzündeki her hangi bir ülke olabilir. Bu benim için kültürün yarattığı bir

zorunluluk. Sizin için ise bu kendi başına bir hedef ve politikanızın içeriği.

Şimdi olan ne? Ben demokratik bir devrimin bile imtiyazlılar arasına katılma sonucu yaratacağını, bunun kendi başına bir amaç olarak savunulamayacağını bir sosyalist olarak söylüyorum. Bunun sadece bu mücadelenin kendisinin yığınları eğitmesi anlamı bakımından savulabileceğini, sosyalizm ile demokrasinin kopan bağının ancak bu dar boğaz aracılığıyla tekrar kurulabileceğini söylüyorum. Bu noktada bir yakınlık oluşuyor. Ama dediğim gibi çok farklı arka planları olan geçici bir yakınlık. Gerek tarihsel bakış, gerek dünya anlayışları bakımından birbirine aslında taban tabana zıt bunlar.

Şimdi bu geçici olan demokratik mücadele paralelliğinde de çok zıt konumlar ortaya çıkabiliyor. Bunun en önemli nedenlerinden biri, güçler hakkında farklı değerlendirmelerimiz. Bunun ardında da yöntem farklılıklarımız var. Bütün diğer hedef ve politikalara ilişkin farklılıkları sarfı nazar edersek.

Siz olayları ve tarihi adeta bir komplo gibi ele alıyorsunuz. Ben ise sosyolojik olarak güçlerin karakterlerini belirlemeye çalışıyor ve ona göre tavrımı belirliyorum. Benim şöyle veya böyle gördüğüm bir gücün veya bir partinin taktik hataları veya aptallıkları, benim o güç hakkındaki fikir ve değerlendirmelerime yol açmaz. Ben örneğin Kürt hareketini onun aptallıklarına rağmen, hatta kendisine zarar verecek yanlışlarına rağmen desteklerim.

Siz ise kafanızda ne olaylarda ne de sosyolojik olarak karşılığı bulunmayan bir takım komplo teorisi benzeri bağlantılar ile sözde politik analizler yapıyorsunuz ve bunlar üzerinde yoğunlaşarak politika yapmaya çalışıyorsunuz.

En tipik örnek Öcalan. Tutturmuşsunuz bir Öcalan’ın HADEP’i Genel kurmay çizgisine çekmek istediği

noktasından gidiyorsunuz. Burada her şeyiniz yanlış Hadi diyelim ki, Genel kurmay Öcalan ve KADEK arcılığıyla HADEP'in demokratik güçlerle ittifakını istemiyor. O zaman bu da olgularla çelişir. HADEP'in içindeki burjuva güçler karşısında, hep HADEP'in Türkiyeli sosyalist ve demokratlarla iş birliği için bastıran, hatta bazen resmen dayatmalarda bulunanlar KADEK ve Öcalan'dır. Kürt burjuva yazarların Türk soluna saldırılarının özü azlında PKK'ya bunlarla niye hala bizi iş birliğine zorluyorsunuz şikayetidir. Anlaşılan Genel kurmay, Öcalan ve KADEK arcılığıyla HADEP'e Türk sosyalist ve demokratlarıyla ittifak yapma ve onları böylece içinde eritip etkisizleştirme politikası izliyor. Eğer olgulardan, sizin Öcalan'ın Genel kurmayın maşası olduğu türünden sizinin var sayımınıza göre sonuç çıkarılacaksa bu olabilir sonuç. Eh siz de bunu savunduğunuza göre siz de farkına varmadan genel kurmayın politikalarını savunmuş oluyorsunuz.

Hasılı sizin yaklaşımlarınız, (hele adeta o komplo teorilerine benzeyen tahlillerinize hiç girmeyelim) benim açımdan böyle çelişkilerle dolu. Bunları eleştirmememin nedeni, hedeflerimizin ayrılığı. Diğer ayrılıklar yanında bunlar ayrıntı kalıyor.

Özetle böyle. Peki bunun neresi iler tutar. HADEP'in içinde Kürt burjuvazisinin eğilimlerinin yansıması bunun HADEP'te yarattığı yalpalama ve kısırlıklar sizin için Genel kurmayın Apo aracılığıyla HADEP'i esir alması oluyor. Ama bu gerçekle ilgisiz. Apo veya KADEK, HADEP yönetimine karşı daima sosyalist ve demokratları tercih eden ekip. Eğer oralardan baskı olmasa, HADEP yöneticileri çok daha çürük işler yapmaya hazırlar.

Kaldı ki, HADEP hep SHP ile ilişki aradı. Onlara, bana sorarsanız fazlasıyla açık çek verdi. Ona rağmen onlar hep HADEP'i sadece Baykal veya diğer Sosyal Demokratlarla pazarlıklarında kendilerinin pazarlık güçlerini arttıracak bir araç olarak gördüler. En son İnönü'nün son dakikada

engellediği birleşme böyleydi örneğin. HADEP hala örneğin bir Fikri Sağlar'lar ile birliğe hazır ama onların gönlü hep eski partili arkadaşlarında. HADEP'i sadece Avrupa birliği kapısındaki Türkiye'ye Avrupa'nın yaptığı gibi oyalıyorlar.

Sizin gönlünüz HADEP ile Cem'in YTP'sinin iş birliğinde. Bu olursa sizin aklınızca Genelkurmayın oyunu bozulacak. Hiç de öyle değil. HADEP'in meclise girmesi ve nasıl bir ittifakla olursa olsun meclise temsilci sokması Genelkurmayın oyununun boşa çıkarılması demektir. Anti demokratik güçlere bir darbedir. Çünkü bütün bu ittifakı engelleyen yasalar, seçim barajları vs. hepsi HADEP'in girmesini engellemek içindir. HADEP genelkurmayın bu engelini aşmak için Şeytan'la bile iş birliği yapabilir ve yapmalıdır. Sadece şeytanla değil Allah'la da olabilir.

Cem parti kurduğunun ertesi günü HADEP'e saldırdı bunun neresi demokratlık. Bu saldırı Genelkurmaya selam değil midir? Bu mu demokratlık ve genelkurmaya karşı oluş. Derviş bile hiç olmazsa, en azından ağzını açmadı. Herkesin vurduğuna bir de kendisi vurmadı. Sustu. Görüşmedi ama görüşmem de demedi.

Kürtler başından beri tercihlerini açıkça söylediler. Öncelikle sosylalistlerle ve ilericilerle diyorlar. Yani bunun somut ifadesi: HADEP + ÖDP + EMEP+ Diğer sosyalistyler +SHP'dir.

Bunların hepsi ayak sürüdü. ÖDP'nin gönlü SHP+YTP'de, bunların birliğini oluşturduktan sonra HADEP'in karşısına güçlü bir elle çıkmak istiyor. SHP'nin gönlü aslında Derviş'te ama kendilerine yüz verilmeyince mecburen YTP'ye yamanmak zorunda kalıyorlar. Ağılıklarını arttırmak için de ÖDP ve HADEP'i bir baskı unsuru olarak kullanmaya çalışıyorlar. HADEP'i aylardır oyalıyorlar.

Eh HADEP'liler de ne kadar kötü politikacılar olurlarsa olsunlar aptal değiller. Herkesin kendisini nasıl kullandığının ve oyaladığının, son ana kadar bekleyerek kendisini teslim almaya çalıştığının farkında ve son anda

bütün bu beklentilere kanıp ortada cascavlak kalmaktan korkuyor haklı olarak. Madem ki sizler beni böyle oyalıyorsunuz, ben de Saadet Partisiyle bir seçim ittifağı yapabilirim diyor tabii. Tabii Saadet Partisi de garanti bunu belki BBP partisiyle pazarlık gücünü arttırmak için kullanıyor.

Benim yazım, sosyalistleri bu oyunların dışına çekmeye ve sayım suyum yok demeye çağırıyor. Elbette ben sosyalist olarak önce sosyalistlere hitap edeceğim. Çünkü bu onların içinden bir çağrıdır. Elbette HADEP'e söyleyeceğim şeyler de var. Ama bunu sosyalistlere yaptığım sertlikle yapamam. İnsan özel hayatında olduğu gibi politikada da kendine yakınlarına karşı sert ve gaddar uzaktakilere ve düşmanlarına karşı esnek ve bağışlayıcı olmalıdır. Ayrıca ek olarak, HADEP'in karşısında ben ezen ulustanımdır, bunun yarattığı hassasiyetleri göz önüne almam gerekir. İkincisi HADEP'in sosyalist olma gibi bir iddiası yoktur. Onlara kendi mantıkları ve hedefleri açısından nasıl tutarlı politika izleyebilecekleri anlamında bir şeyler söyleyebilirim ancak.

Sizin bir demokrat olarak, HADEP ile bir aday gösterme pazarlığını makul görmenizi anlıyorum. Hatta benim yaptığım gibi bir gücü sosyolojik karakterinden hareketle değerlendirip, hiçbir şey talep etmeden onu destekleyeceğinizi açık açık ilan etmenizin "kendinizin" reddi anlamına geleceğini de biliyorum. O kendine sosyalist diyen demokratlar da tam böyle sizin gibi zaten. Ben de zaten tam da bu noktadan hareketle onların sosyalist değil demokrat olduklarını kanıtlamaya çalışıyorum yazıda. Sizin de onlarla bu açıdan farkınız yok. Ama sosyalistin farkı tam da bu olmalıdır. Çünkü sosyalist açısından, kendisinin meclise girmesi değil, o seçim vesilesiyle söylediklerinin içeriği önemlidir. Ben böyle siz de öyle davranıyorsunuz. Yani yaptıklarımız eşyanın tabiatına uygundur. Ben sizin ifade ettiğiniz, sosyalist partilerin uyguladığı bu politika

anlayışıyla bu seçimler vesilesiyle de çatışarak sosyalist bir politikanın ne olacağının örneğini veriyorum.

Bir de acele ediyorsunuz çok. Ben daha HADEP'e de yazacağım daha önce dediğim gibi. Ama dışardan ve onun kendi amaçları açısından da olsa ona bir şey söyleyebilmek için, önce çuvaldızı kendime batırmam, önce bizim şu sosyalistim diyenlere saldırmam gerekiyor. Önce iyi niyetimi kanıtlamam gerekiyor. Hiç bir şey beklemediğimi göstermem gerekiyor. Ondan sonra, HADEP'e kendi amaçları açısından bir eleştiri yaptığımda, bunun dinlenilebilir olması ihtimali ortaya çıkar.

Saygılar

Demir

26 Ağustos 2002 Pazartesi

demir@comlink.de

http://www.comlink.de/demir/

İyimserlik ve Kötümserlik Üzerine

'Dikkatimiz şeylerin tehlikeli kenarına

Dürüst hırsıza, Şefkatli katile

Batıl inançlı ateiste'

(Robert Browning'ten alıntılayan Orhan Pamuk, 'Kar')

Bugün, yıllardan beri ilk kez iyi şeyler yazmak geliyor içimden. Ama korkuyorum. Ya onlardan söz edip büyüyü bozarsam diye. Sonunda *'batıl inançlı ateist'* olduk anlaşılan.

Böyle iyimser duyguları besleyen, yılda üç yüz günü yağmurlu ve kapalı geçen Hamburg'un üzerinde bugün parlayan güneş ve masmavi gök değil. *Yeniden Özgür Gündem*'in yayınına başlaması da değil. Bunların da bir payı vardır belki. Ama esas neden, birkaç gündür duyduğumuz gelişmelerin giderek netlik kazandığına dair belirtilerin çoğalması. Evvelki akşam Akın Birdal'ın Medya TV'de çıtlattığı, bugün de *Özgür Politika*'nın manşetinde sözü edilen, seçim için bir Demokratik Blok kurulduğu ve bu bloğun DEHAP çatısı altında seçime gireceğine dair haberlerin neredeyse kesinlik kazanması.

Kendisinden söz edersek, uğursuzluk getireceğimizden, büyüyü bozacağımızdan korktuğumuz, bize iyimserlik veren gelişme bu. HADEP, SHP, ÖDP, EMEP, SDP gibi sol ve sosyalist partilerin en azından bir Seçim Bloku oluşturması. Bu, son yılların en önemli gelişmelerinden biridir. Bu, Türkiye'deki demokrat ve sosyalistlerin önüne, TİP'in 1965 seçimlerinde 15 milletvekili ile Meclis'e girip, Türkiye'nin politik ve ideolojik ortamını alt üst etmesi gibi bir olanak sunuyor. Bu güçlerin topunun gücü ve ortaya çıkaracağı enerji ve coşkunluk barajı aşmayı sağlayabilir. Böylece burjuva partilerinin hepsi, HADEP'e karşı kurdukları tuzağa kendileri düşmüş olurlar.

Bugün gazetelerde, ANAP, DSP ve DYP'nin barajı indirmek için girişimde bulunacaklarına dair haberler,

onların bu gelişmenin önemini herkesten iyi anladığını gösteriyor. Barajın indirilmesine en karşı ve barajı aşacağına dair gazetelerce en çok propagandası yapılan DYP bile, barajı indirmekten söz ediyorsa, bu onların, bu gelişmeden sonra barajın işe yaramadığı ve kendilerine karşı bir silaha dönüştüğünü; yani Demokratik Blok'lu HADEP'in barajı aşıp, kendilerinin altında kalacaklarını gördükleri anlamına gelir. Yoksa panik içinde böyle tükürdüklerini yalayıp barajı düşürme girişimlerine girmezlerdi.

Bu gelişme, yani bu blokun kurulması, SHP gibi sosyal demokrat kökenli bir partinin de bu blokun içinde yer alması, toplumda artık rüzgarların başka yerlerden estiği anlamına gelir. Bu yönde alametler çoğaldı. Dün Ahmet Kaya Kürtçe türkü söylemeye kalktığında, Alman faşizmini anlatan filmlerde olduğu gibi, toplu halde ayağa kalkıp marş söyleyen ve Kaya'ya saldıran erkek, lümpen, polis, özel savaşçı, gazino müdavimi tiplerin sesini, Ermenice, Rumca ve Kürtçe söyleyen bir kadın, Sezen Aksu ve onun konserindeki on binlerce genç, şehirli, sıradan insanın alkışları bastırıyor.

Toplumda, olumsuz gelişmelerin sonuçlarının, yeni olumsuz gelişmelerin nedenleri haline geldiği dönemler vardır. Geçmiş yirmi yıl aşağı yukarı böyleydi genel hatlarıyla. Ama olumlu gelişmelerin yeni olumlu gelişmelerin nedeni olduğu dönemler de vardır ve bu dönemler iyimserliği beslerler. Yani Sezen Aksu'nun konseri veya Demokratik Blok'un oluşmasının sonuçları, yeni olumlu gelişmelerin nedenleri haline gelirler. Şimdi böyle bir döneme giriliyor gibi. Bu nedenle yıllardır ilk kez içimden iyi ve güzel şeyler yazmak geliyor.

Ama yine de biz kötümserliği elden bırakmayalım. *“Kötümserlik devrimci bir erdemdir”* derler. Hem de bunu söyleyenler, Marks, Lenin, Troçki'lerin kuşaklarıdır. Toplumsal gelişmelerin tarihsel bir iyimserliği beslediği;

aydınlanmanın ilerleyen tarih anlayışının açık uçlu maddeci tarih anlayışının bile içine işlediği; devrimcilerin tarihsel görevlerini, *'tarihin tekerleğini hızlandırmak'* diye tanımladıkları dönemin bu devrimcileri bile, kötümserliği devrimci bir erdem olarak tanımlıyorlardı.

Bizler için ise, ilerlemeyen ama açık uçlu tarihte, sosyalizmin değil barbarlık ve çöküş güçlerinin ağır bastığının giderek netleştiği; tarihin tekerleğini hızlandırmanın, bir uçuruma gidişi hızlandırmak anlamını kazandığı; devrimlerin tarihin *'lokomotifleri*' değil, *'imdat frenleri'* olduğu çağda, kötümserlik sadece bir devrimci erdem değil; devrimci olmanın olmazsa olmaz koşuludur. Artık kötümser olmadan devrimci olunamayan bir çağdayız.

Onun için susalım ve *“batıl inançlı bir ateist”* olarak büyüyü bozmaktan korkmaya devam edelim.

Ve bu yazımıza çok tartışılan Negri'nin kitabının başındaki , William Morris'ten yapılan şu alıntıyla son verelim:

'İnsanlar savaşır ve kaybeder, uğruna savaştıkları şey yenilmelerine rağmen gerçekleşir, ama sonra istediklerinin olmadığı ortaya çıkar; başka insanlar başka bir adla onların davası için savaşmak zorunda kalır.'

04 Eylül 2002

demir@comlink.de

“Emek, Barış ve Demokrasi Bloku”na Açık Mektup

Dün ve bu gün gazetelerde bu bloğun kurulduğuna ilişkin haberler, ben de dahil kimsede bir coşkunluk ya da sevinç yaratmadı, aksine bir burukluk, bir hüzün. Bunun nedeni, her şeyden önce SHP ve ÖDP’nin bu bloğun içinde bulunmamasıdır.

Kendimizi hiç kandırmayalım, İttifak girişimlerinin başarıya ulaştığından falan söz etmeyelim. Bu gün kendini “Emek, barış ve Demokrasi Bloğu” olarak adlandıran güçler, zaten pratik içinde fiilen bir arada bulunan güçlerdir. Belki, EMEP’in blok içinde yer alması, küçük de olsa bir genişleme olarak görülebilir, bu güne kadarki duruşu göz önüne alınırsa. Hepsi bu. Bu nedenle, “Emek, Barış ve Demokrasi Bloğu”nu, bir ittifak girişiminin başarısı olarak selamlamak veya tanıtmak, Kayserilinin yaşlı anasını allayıp pullayıp taze gelin diye babasına tekrar yutturmaya kalkmasına benzer. Zaten var olan fiili bir iş birliğine, bir de “Emek, Barış ve Demokrasi Bloğu” cilası katmaktan başka bir anlamı yoktur bu birliğin.

Eğri oturup doğru konuşalım, bu Bloğu bir başarı gibi satmaya kalkmak, insanları aptal yerine koymak demektir. Maşallah, insanları aptal yerine koymakta da birbirinizle yarışıyorsunuz.

Bir örnek verelim. SDP temsilcisi Akın Birdal şöyle demiş:

“Türkiye halklarının beklentisini karşılayan birlik sağlandı. Bu birlik iktidar yolunu açar. Türkiye’nin demokratikleşmesini sağlar” (*Özgür Politika*, 6.Eylül.2002)

Bu üç cümlede insanları aptal yerine koyan politikanın konsantre bir örneği ile karşı karşıya bulunuyoruz. Bu birlik *“Türkiye halklarının beklentisini karşılayan”* bir birlik mi? Bunun için mi kimsede zerrece sevinç ve heyecan yok? Aksine ciddi, sorumluluklu bir politikacının söylemesi gereken, zaten bir arada olanların, birazcık daha birliklerini

pekiştirip birazcık da genişledikleri ama bunun beklentileri karşılamaktan çok uzak olduğudur. Ancak böyle içten, insanları aptal yerine koymayan, zaafları ve problemleri açık açık ortaya koyan bir stille insanların güvenini kazanabilirsiniz. Birdal'ın beyanatında bunun zerresi yok.

İkinci cümle ise birincisinden de daha büyük ölçüde insanları aptal yerine koyuyor. Bu birlik "iktidar yolunu" açarmış. Ya Akın Birdal Türkiye'de yaşamıyor ya da Türkiye'de yaşayan ve oy vereceklerin Merih'ten geleceğini sanıyor. İnsanlarla böyle alay ederce beyanlar vermeye, bir de bunları, "Barış", "demokrasi" ve "Emek" gibi kavramlar adına yapmaya hiç bir hakkınız yok bayım. Bütün bunlar kasaba politikacılarının stilinden başka bir şey değildir. Demokrasi ya da insan hakları alanındaki çabalar da kasaba politikacılarının stiliyle yürütülebilir, ama bu stil eni sonu o içeriği doğru çabaların kendisine zarar verir.

Sizin söylemeniz gereken, iktidar palavraları değil, bu haliyle, zaten bir arada olanların kendilerini birazcık genişleterek, "Emek, Barış ve Demokrasi Bloğu" cilasıyla kendilerini parlatmalarının, iktidarı koyalım bir yana, seçim barajının aşılmasını bile sağlayamayacağı, şimdi görevin, bu barajı aşmak için birbiri ardınca baraja karşı ittifak girişimleri yapmak olduğunu söylemek olabilirdi. Belki böyle söyleseniz, insanlar, "Aha gerçek durumu açıkça söyleme yürekliliğinde, bizleri enayi yerine koymayan bir ses" deyip belki dediklerinize biraz kulak kabartabilirler.

Üçüncü cümle ise daha da kötü. Türkiye'nin demokratikleşmesini sağlarmış. Sadece iktidarı değil, demokratikleşmeyi de. Güldürmeyin insanı. Sizin demeniz gereken, bu haliyle bloğun barajı aşmayı sağlayamayabileceği; barajı aşıp meclise girmenin artık Kürtlerin mücadelesi açısından artık bir tür sembolik önemi olduğu. Solun ve Kürtlerin hiç bir zaman, barajı aşıp düzen partilerini kendi oyunlarına getirmeye bu kadar yakın olmadığı. Bu koşullarda baraj aşılamazsa, bunun demokrasi

güçlerinin moraline ciddi bir darbe olabileceğini dolayısıyla demokrasi mücadelesini zayıflatabileceğini söylemektir. Yani aslında söylenin tamamen zıddını söylemesi gerekir ciddi, insanları aptal yerine koymayan bir politikacının. Hele bu politikacı bir de sol adına politika yapıyorsa. Hele hele bir de Sosyalizm adına, adını “Sosyalist Demokrasi” koymuş bir parti adına yapıyorsa.

Akın Birdal bunda tek değil. EMEP başkanı Levent Tüzel de, sanki Akın Birdal ile insanları aptal yerine koymakta yarışırcasına *“Türkiye’nin istediği emek barış ve demokrasi güç birliği sağlandı”* demiş. HADEP başkanı Murat Bozlak onlardan geri mi kalacak? O da *“Bundan sonra emek barış güçlerinin, demokrasi güçlerinin büyük atılımının başladığı”* müjdesini patlatıvermiş.

Son yılların özel savaş rejimi solu da kendisi gibi yapmış anlaşılan. Özel savaş dairesi, örneğin PKK’nın Kürtlerin büyük çoğunluğunun desteğini aldığını; en modern Kürt örgütü olduğunu vs. hepsini bilir. Ama tam da bunları bildiği için, onu yenebilmek için bildiği gerçeklerin tamamen zıddını gerçek diye propaganda eder. Demek ki, sol da öyle olmuş. Kendisi kendi arasında konuşurken, bu söylenenlerin tamamen zıddının geçerli olduğunu bilerek konuşur ve değerlendirmeler yapıyorlar, ama kamu oyu önünde, devletin psikolojik savaş dairesi gibi, gerçek durum ve onun hakkındaki değerlendirmelerinin zıddını söylüyorlar.

Bütün bu gayrı ciddi değerlendirmeleri bir yana bırakalım. Eğri oturup doğru konuşalım. ÖDP ve DSP ile baraja karşı bir blok kurulmadan, onlar böyle bir bloğa çekilmeden bir başarıdan söz etmek anlamsızdır.

O halde acil olarak sorulması gereken ve verilen cevaba göre davranılması gereken soru şudur: Bu iki örgüt ile bir seçim barajı aşma ittifakı kurmak için neler yapmalıdır? Yapılması gerekenler yapılmış mıdır?

ÖDP ve SHP'nin bu ittifaka gelmemek için çevirdikleri manevralar, aslında gönüllerinin CHP ve YTP'de olduğu, oralardan yüz bulamayınca, kendilerinden kayıtsız şartsız teslim olmaları istenince HADEP'e yaklaştıkları; bu yaklaşmalarının bile ardında, kendilerinin o piyasalarda değerlerini ve fiyatlarını yükseltme hesapları olduğu, herkes gibi bizim de malumumuz.

Keza HADEP'in bu güçleri bir araya getirebilmek için kendi gücüyle kıyaslanmayacak ölçüde kendi aleyhine eşitsiz bir koşullara bile evet dediği de meçhulümüz değil.

Bu durumda elbet şöyle demek mümkündür? "Bu partiler bizlerle bir ittifaka gönülsüz, zorla güzellik olmaz. Biz onlara açığız ama anlar gelmiyorlar. Bu durumda günah bizde değil." Zaten basın toplantısında söylenenin de bu olduğu anlaşılıyor. Onların ittifaka gelmemek için, akıl almaz dayatmaları, örneğin ÖDP'nin diğer sosyalist partilerin temsilcilerine karşı onları aşağılayıcı ve dışlayıcı üslubu; SHP'nin Karayalçın'ın DEHAP'ın başkanlığına getirilmesi ve derhal kongre yaparak adını SHP olarak değiştirmesi ve HADEP'in ve solun diğer adayları üzerine şu olmaz bu olmaz tarzında çekinceler koyması gibi, bir seçim ittifakıyla ve güçlerin gerçek ilişkisiyle bir arada düşünülemeyecek; aşağılayıcı istemleri; Ufuk Uras'ın Başkanlığı bile bırakmaya hazır olduğundan söz ederek SHP'nin bu dayatmalarına fedakar görünerekten verdiği destek. Bütün bu Bizans oyunları, uzaktan ve gazete haberlerinin satır aralarından da izlesek, bilmediğimiz şeyler değil. Zaten onları kendimize yakın görmediğimiz için onlara her hangi bir eleştiri ya da çağrı yapmıyoruz. Biz oklarını kendine yakın bulduklarına yöneltenlerin meşrebindeniz.

Politikada da, devletler veya partiler arası veya insanlar arası ilişkilerde de ittifak yapmanın veya bir ittifakın başarılı olmasının bir tek koşulu vardır. İttifak ittifak yapan

güçlerin hepsinin çıkarına ise gerçekleşir veya başarılı olur. Bir manevra olmaktan çıkıp somut bir adım halini alır.

Örneğin, sosyalistleri ele alalım. Bunların etkiledikleri kitle aşağı yukarı bellidir. Bunlar bir araya geldiklerinde, sosyalistlerin gettosunun duvarlarını aşıp daha geniş bir etki sağlamaları ve bunun hepsinin çıkarına olması pratik olarak mümkün değildir. Bu nedenlerle sosyalistler arasında ittifak girişim ve çağrıları, aslında karşı tarafı ittifaktan kaçan bölücü taraf olarak gösterip, karşı tarafın altını oyma veya onun etkisini sınırlama amacına hizmet eder. Yani ortada ittifak yapan güçlerin hepsinin çıkarına, hepsinin büyüme ve etkisini sağlayacak işgal edilmemiş topraklar yok ise, bütün ittifak girişimlerinin özü, parsellenmiş alanların sınırlarını değiştirme girişimidir. Bu nedenle ister sosyalist radikal gruplar, ister emperyalist devletler olsun hepsi, aynı kurallara uygun oynarlar. Yani ittifak önerileri, ittifak için değil, ittifak önerilen güçlerin etkisini zayıflatmak, onları köşeye sıkıştırmak için yapılır. Bunu yapanlar hangi kutsal sözlerin ardına gizlerlerse gizlesinler böyledir.

Ama bu seçimde sol açısından şöyle bir özellik var. Eğer bir secim bloğu kurarlarsa, ilk kez yüzde on barajını aşabilirler ve hatta bu güne kadar kendilerine karşı kullanılmış mekanizmalar kendileri için çalışır ve aldıkları oy oranının çok üstünde meclise girme olanakları olur. İster radyolardaki seçim konuşmalarında, ister mecliste kendi görüşlerini geniş kitlelere duyurabilmek için, hayal bile edemeyecekleri geniş olanaklar önlerinde açılır.

Bu tarihsel olanağı yaratan da Kürt ulusal hareketidir. Bu hareketin geniş etkisi ve demokratik karakteri sol ve sosyalistlere bu olanağı sunmaktadır.

Tekrar edelim, İttifak yapanların, birbirinden parsel kapmaları yönünde çabalara girmesini gerektirmeyecek, çok geniş bakir topraklar vardır. Tek yapmaları gereken şey bir araya gelmektir. Yani gerçekten ittifak yapan tarafların

hepsinin çıkarına olacak koşullar vardır. İttifak yapanlar içinde kaybedenin olmayacağı ve kazananın herkes olacağı koşullar bu gün var. Bu seçimlerin olağanüstü özelliği burada. Bu koşul da çok açık. Bu koşulu yaratan da çok açık: Kürt ulusal hareketinin alacağı oylar tek başına barajı aşmaya yetmiyor. Belki aşabilir ama garanti değil. Riske etmeye gelmez. Diğer sol partilerin ise barajı aşmaları hayal bile edilemez bir kısmı ise, SHP veya SDP gibi, seçime bile katılamıyor. Bu durum herkesin çıkarına bir seçim ittifakını zorluyor. Kürt hareketi, diğerlerine millet vekili seçilecek yerleri, özellikle Türkiye'nin batısına bol bol vererek, onları meclise taşıyabilir; onlara hayal bile edemeyecekleri olanaklar yaratabilir. Bu sayede kendisi de, kapatıldığı gettonun duvarlarını parçalar, barajı aşar ve meclise girebilir.

Herşey bu kadar basit ve çıplak. Hiç öyle emek, barış, özgürlük gibi kutsal sözlere gerek yok. Bütün o sözler böylesine basit hesapları örtmenin aracından başka bir şey değildir. O halde bir ittifakın, yani sol partiler ile HADEP veya Kürt hareketi arasındaki ittifakın, gerekli koşulları vardır. Bu gerekli koşul, herkesin çıkarına olmadır. Bu herkesin çıkarına olma durumu gerçekten vardır.

Burada emekçilerin çıkarı, ezilenlerin çıkarı gibi şeylerden söz etmenin anlamı yok. Çünkü bu parti ve örgütlerin mantığı içinde emekçilerin veya ezilenlerin çıkarı kendi varlık ve etkileriyle özdeşleştiğinden; emekçilerin ya da ezilenlerin çıkarına gibi sözler onların kendi çıkarlarına olduğu anlamına gelir. Burjuvazi için milli çıkarlar ne anlama gelirse, sol veya sosyalist partiler için de emekçilerin veya ezilenlerin çıkarı aynı anlama gelir. Yani, Emekçilerin veya ezilenlerin çıkarıyla özdeş olduğu düşünülen partinin çıkarı.

Sınıfların çıkarları ile karakterleri arasında bir özdeşlik yoktur her zaman. Yani bazı sınıfların karakteri çıkarının nerede olduğunu görememektir. Bazı partiler ve kişiler için

de aynı durum geçerlidir. Bazılarında çıkarının nerede olduğunu görememek huyu vardır ve bu bazılarında karakter halini de alabilir. Bu durumda o sınıf, parti veya kişiye çıkarının nerede olduğunu somut olarak göstermek, bazen çocuklara yapılmak zorunda olduğu gibi onu kendi çıkarına uygun davranışa adeta zorlamak gerekir.

İşte HADEP'in ve şu an da kendine Emek, barış demokrasi gibi yakışıklı isimler bulmuş bloğun yapmadığı budur. Yani HADEP ittifaka gönülsüz olanların ittifaka çekilmesi için gerekenleri yapmadı ve yapmamaya devam ediyor

Satrançta oyunun başında yapılan yanlış bir hamle, bütün oyun boyunca bir handikap oluşturur. HADEP başlangıçta açık koymadı ve yanlış koydu. Bu yanlışın handikabını yaşıyor.

Yanlış koyduğu şuydu: hep demokrasi, emek güçlerinin birliğinden, iktidara gelmekten söz etti. Diyeceği çok açıktı: iktidar palavraları falan atmadan, barajı aşmak için, sosyalistlere ve sosyal demokratlara çağrıda bulunmalı ve daha önceki mektupta da yazdığımız gibi onlara cömertçe yerleri vermeliydi. Bunun bir barajı aşma bloğu olduğunu, barajı aşmak için bir araya gelenlerin tamamının veya bir kısmının daha ileri programatik bloklar da isterseler oluşturabileceği, kimsenin fikirlerinden veya söyleminden vaz geçilmesinin istenmediği HADEP'e karşı propaganda dahil istediklerini yapabilecekleri açıkça söylenmeliydi. Böylece kendilerinden ne ideolojik ne de programatik değişme veya sınırlama talep edilmeyen ve kendilerine meclise girebilecek yerler sunulan muhataplar için kaçacak delik kalmazdı.

Daha baştan bunun açık açık ilanı ve mümkünse bu partilerin kamu oyunca bilinen veya etkili yöneticilerine kamu oyu önünde sunulan seçilme olanakları, alttan ve üstten bu partileri sıkıştırır ve kendi çıkarlarına uygun davranmaya zorlardı.

HADEP ise bunu yapmadı, yapmadığı gibi hala da yapmamaya devam ediyor. Tabii şimdi altında seçime girilecek çatı örgütü DEHAP veya Blok olarak.

Örneğin şöyle deniyor:

“Bu birliktelik, katılacak tüm siyasi partilere eşitlik temelinde açıktır.”

Yani bu şu demektir, SHP ve ÖDP ile ittifaka hazırız ama gelirlerse, gönülleri varsa. Ve onlarla eşit koşulda.

Hayır, bu daha baştan işi yokuşa sürmektir. Onların bu işe gönlünün olmadığı bilinmiyen bir şey mi? Onların gönülsüz olduğu veri değil mi? Onların gönlünün başka yerde çolduğu bilinmiyor mu?

Onlara eşitsiz koşulda ittifak teklif edilmeli, yani onların lehine, hak etmedikleri ölçüde lehlerine, HADEP, EMEP, SDP’nin oluşturduğu bloğun aleyhine olmalıdır öneriler. En aleyhine durum bile, lehinedir bu bloğun.

“Diğerlerine açık olmaktan” söz edilmemeli, aksine “bizim şimdi ilk yapacağımız iş, SHP ve ÖDP ile baraja karşı bir seçim ittifakını sağlamak olmalıdır. Onlar kapıdan kovarsa bacadan gireceğiz” denmeli ve öyle davranılmalıdır.

Yani şöyle denmeliydi kamu oyuna. Biz bir araya geldik ama bunu küçük bir başlangıç olarak kabul ediyoruz. Şimdi önümüzde SHP ve ÖDP ile seçim barajına karşı bir birliktelik görevi durmaktadır, bunun için milletvekili adayı yerleri ve sayısında en büyük fedakarlıkları yapmaya hazırız. Hatta bu somut olarak da söylenmeliydi kamu oyu önünde. Örneğin, yüzde on aşıldığı takdirde, seçilebilir yerlerdeki adayların yarısını özellikle batı illerinde kendilerine öneriyoruz. Aralarındaki oranı ve kimi aday göstereceklerini kendileri kararlaştırsınlar. Tek talebimiz en az üçte biri veya yarısı kadın adaylar olmasıdır. Bu ittifak içindeki partiler ve HADEP’ten gelenler diğer yarısıyla yetineceklerdir. Biz nasıl onların gösterecekleri adayların

seçimine karışmıyorsak onlar da bizimkine karışmamalıdır. Keza kendilerini bizim görüş ve programımıza karşı propagandada tamamen özgür hissetmelidirler.

Hala niçin böyle somutça çıkılmıyor anlaşılır gibi değil. Hala perde arkası görüşmeler. Bu görüşmeler HADEP'e kaybettirdiği gibi şimdi de Bloğa kaybettirmektedir. Sizin onları ittifaka zorlamanızın iki yolu var, reddedemeyecekleri olanaklar sunmak. Yani hiç bir programatik veya ideolojik talepte bulunmadan seçilebilir yerlerde onların kendi güçlerinin çok üzerinde adaylıklar sunmak ve aşağıdan onları baskı altına almak. Bu baskıyı oluşturmanın tek yolu açıkça bu koşulları ve önerileri kamu oyu önünde yapmak olabilir.

Buna örneğin Fikri Sağlar'a bu seçim için çatı partisinin, yani DEHAP'ın Genel Başkanlığı gibi bir öneri de getirilebilir. Karayalçın gibi özel savaşın en kanlı ve kirli işlerine bulaşmış ve zerrece sevilmeyen tipler karşısında Fikri Sağlar ideal bir sembol isimdir. Fikri Sağlar nedense kendi gücünün ve etkisinin bilincinde değildir ve daima ikinci planda kalarak, kendisine demokrat kesimlerde duyulan sevgi ve saygıyı, bezirgan politikacıların değirmeninde harcar duruma düşmektedir. Böyle bir öneri, onu bu durumdan kurtarıcı ve eğitici bir etki de yapabilir. Böylece Demokratik Güçlerin etrafında toparlanacakları sembol bir isim de ortaya çıkabilir.

Tekrar ediyoruz.

Stili, meşrebi baştan aşağı değiştirmek gerekiyor. Açık, zaaf ve korkularını gizlemeyen bir politika. İktidardan veya Türkiye'yi demokratikleştirmekten değil, ezilenlere biraz moral, küçük de olsa savunma mevzileri kazandırmaktan söz eden, seçim barajını aşmaya yönelik olduğunu gizlemeyen bir stil. Taşra politikacılarının değil, bürokratların değil, içeriği bir yana, açık ve sorunları ortaya koyucu Derviş'in stilinde politika. Modern şehirli

kuşaklarda, Türkiye'nin taşrasının politika stilleri zerrece yankı bulmaz.

ÖDP ve HADEP'i seçim barajını aşma birliğine kazanmak için, bıkmadan usanmadan kapılarını aşındırmak. Onlara onların güç ve etkilerinin üzerinde aslında hiç hak etmedikleri (örneğin yerlerin yarısı ve DEHAP'ın başına Fikri Sağlar, Başkan yardımcılığına Ufuk Uras, isterlerse tersi de olabilir) olanaklar sunmak. Ve kendilerinden hiç bir ideolojik ve programatik beklenti olmadığını vurgulamak.

Bütün bunları açık açık kamu oyu önünde yapmak.

Bunlar için artık çok zaman yok, bütün bunlar çok daha önceden yapılmalıydı. O zaman şimdi aşağıdan gelecek baskı sağlanmış ve üsttekilerin de kolay reddedemeyecekleri, onları yumuşatacak noktalara varılmış olurdu. Ama yine de çok geç değil.

Lütfen bunları veya somutta değişebilir ama ruh ve biçim olarak aynı özdeki bir politikayı şu bir kaç gün için olsun hayata geçirin. Başarı olmasa bile, en azından yapılabilecek her şeyi geç de olsa yapmış olursunuz. Tencerenin dibini kazımış olursunuz. Bu bile bir şeydir ve o zaman bu mücadele moralinde bir yükseliş sağlar.

06 Eylül 2002 Cuma

Demir Küçükaydın

demir@comlink.de

http://www.comlink.de/demir/

Hava Döndü

Bu yazıyı yazmaya başladığım saatlerde SHP ve ÖDP de HADEP, SDP ve EMEP'in DEHAP çatısı altında kurdukları bloğa katılma kararı almışlardı. Sadece ÖDP ile teknik ayrıntılar görüşülüyordu. Bu tarihi önemde bir olaydır. Bloğun barajı aşması bir yana oldukça üstüne bile çıkması, Meclise üçüncü parti olarak girmesi, buna karşılık Özel Savaş döneminin ve hükümetin bütün partilerinin, barajın altında kalarak kazdıkları kuyuya kendileri düşmesi söz konusudur. Bu gün çıkan hükümet krizi ve erken seçim girişimlerinin ardındaki temel neden, medya ne kadar susuşa getirirse getirsin, Bloğun kurulması ve barajı aşacağının kesin olmasıdır.

Dün Kürt uyanışının yanında görünmekten kaçan bir çok sol parti ve grup artık onunla ittifak kurmak zorunda kalıyor. Havanın döndüğünün en kesin belirtisi budur. Bu kritik dönüm noktasında, buralara nereden nasıl gelindiğini kısaca da olsa hatırlamakta yarar var.

Birkaç yıl önce, Öcalan kaçırıldığında, Kürt uyanışı dünyada ve Türkiye'de tam tecrit durumdaydı. Herkes Kürt hareketinin artık bittiğinden, bir daha belini hiçbir saman doğrultamayacağından söz ediyordu. Hele İmralı duruşmalarından sonra, orada yapılan dramatik stratejik dönüş ve taktik esneklikleri anlama yeteneği gösteremeyen Kürt uyanışının en kararlı dostları bile, onunla aralarına mesafe koyuyorlardı. Öcalan'ın canını kurtarmak için Kürt hareketini sattığı görüşü hiç kimsenin tartışmaya bile gerek görmediği bir aksiyom durumuna gelmişti adeta.

Şimdi, bütün bu tahlillerin iflas ettiği görülüyor. Kürt hareketi bu gün çok daha güçlü, tecritten kurtuldu ve giderek bu tecrit çemberini kırıyor. Demokrasi mücadelesinin toparlanması için gerçek bir birleştirici işlevi görüyor ve işte bu Bloğun kuruluşuyla Türkiye'deki demokrasi güçlerinin önüne, tarihsel önemde bir fırsat koyuyor. Öcalan'ın ve Kürt hareketinin bittiğini söyleyenler

şimdi onunla seçim ittifakları için sıraya girmek zorunda kalıyorlar. Eğer onların o zamanki tahlil ve tavırları doğru olsaydı, bu gün olanların hiç biri gerçek olamazdı. Bu nedenle bu bloğun kuruluşu, ona katılan bir kaçı hariç sol güçlerin çoğu için, fiili bir özeleştiri anlamı da taşır.

Bu nedenle, o kritik dönemde cesurca o stratejik dönüşü yapan ve bu günleri olanaklı kılan Öcalan'ın hakkını burada tekrar belirtelim. O kritik dönemlerde, binlerce yıllık ağulardan süzülmüş sağ duyusuyla, Öcalan'ın yaptığını anlayan ve ona ayaklarıyla destek veren geniş Kürt kitleleri; onlarla Öcalan arasındaki görünmez bağlar olmasaydı, en dahiyane stratejik dönüşler bile anlam taşımazlardı; en disiplinli örgütler, en olağan koşullarda bile yapılacak böylesine keskin stratejik dönüşlerde bölünmekten ve dağılmaktan kurtulamazlardı. Bu nedenle Kürt halkının derin acılardan süzülmüş sağ duyusu, sezgileri olmasaydı bu günler görülemezdi. Öcalan'ı tepkileriyle yaratan ve şekillendiren de zaten bu halktır. Bu nedenle o milyonlarca insana duyulan minnet borcunu burada belirtmek bir görevdir.

Havanın döndüğünün ilk somut belirtisi olan Bloğun kurulduğu bu gün, unutma ile malul hafızalara, buralara nasıl gelindiğini hatırlatmak bir görevdir. Kürt hareketinin bittiği; Öcalan'ın teslim olduğu gibi bütün teoriler üretenlerin, bu teorilerin fiili iflasını ayaklarıyla onayladıkları gündür bu gün. Açın onların Öcalan'ın kaçırıldığı sıralar yazdıklarını, İmralı ve sonrasında yazdıklarını okuyun, bir de bizlerin yazdıklarını. Onların ne kadar derinlikten ve öngörüden yoksun olduğunu bu gün bulunduğunuz yerden çok daha iyi görebilirsiniz. Bir de bizim yazdıklarımızı okuyun. Onlar doğrulanıyor ve yazıldıklarından bile daha taze olarak orada duruyorlar.

Bu vesileyle küçük bir hatırlatma. Havanın döndüğü böyle zamanlarda, dün Kürt hareketinin yanında görünmekten kaçınanlar ve ona karşı düşmanca yaklaşanlar, şimdi onun

dostluğunun şampiyonluğuna soyunacaklardır. Bu elbet bir yanıyla iyidir, yeni güçlerin gelmesi demektir. Ama aynı zamanda kariyeristlerin, iyi gün dostlarının hücumu başlamış demektir. Onların etki kazanmasına karşı çok dikkatli olmak gerekir. Devrimci partiler, zor dönemlerde kapılarını açarken iyi dönemlerde kapılarını kapamalıdır.

Elbette kimseye, dün böyle diyordun bugün böyle, bunu nasıl izah edeceksin demek doğru olmaz. Bu onların kendi iç çelişkisidir. Bu gün bulundukları yerde yapmaları gerekenleri yapıyorlarsa mesele yoktur. Kendi çelişkileriyle baş başa yaşayabilirler. Bu onların öznel sorunudur ve politik bir ilişkinin konusu değildir.

Bu kısa hatırlatmadan sonra günümüze gelelim. Yılmaz'ın hükümetten ayrılması ile başlayan ve güç kazanan seçimi erteleme girişimleri, MHP'nin Öcalan'ın F tipi cezaevine nakledilmesi için başlattığı kampanya, ve orada Öcalan'ı kim vurduya getirip, tekrar bir iç savaş ortamı oluşturma planı inkarcı ve savaş rantçısı güçlerin son çırpınışlarıdır. Ama bunların karşısında uyanık olmak gerekir.

Blok şimdi bu planlara karşı mücadelenin başına geçmeli ve seçimlerin ertelenmesi girişimlerine karşı, AKP ve CHP ile birlikte bir cephe kurup, mitingler tertiplemelidir. Onları buna zorlamalıdır. Böylece sadece savaş rantçılarının; inkarcıların oyunları bozulmuş olmaz; sadece tecrit çemberi parça parça edilmiş olmaz, politik inisiyatif ele geçirilir ve onların tutarsızlıklarını geniş yığınların görmesi sağlanabilir. Böylece hiç hayal bile edilemeyecek olanaklar ortaya çıkar. Blok bir anda Seçimlerin birinci partisi bile olabilir. Soyut da olsa bir olanak olarak bu vardır. Kazdıkları kuyuya kendileri düşen inkarcıların saldırı ve manevraları bloğa bu olanağı sunmaktadır. Eğer böyle bir Erken seçime ve iç savaş kışkırtıcılığına karşı fiilen barajı aşma garantisi olan üç partinin bloğu oluşturulursa, ve bir mücadeleyle bu girişimler akamete uğratılırsa, bu aynı zamanda seçimlerde ortaya çıkacak parlamentonun bu

günküyle kıyaslanmayacak fiili bir güç kazanması anlamına gelir. Bu da demokratik dönüşümlerin önünü daha fazla açar.

Blok, bu gün seçimlerin ertelenmesi girişimine karşı, derhal enerjik olarak karşı durmalıdır ve diğer partileri bu konuma çağırmalıdır. Seçimlerin ertelenmesine karşı, CHP ve AKP'ye ortak miting önerilmelidir. Gelmezlerse tutarsızlıkları görülür kaybederler, gelirlerse ne ala erken seçim saldırısı kolayca geri çevrilip, demokratik güçlerin inisiyatifi ve morali güçlenir.

Tabii bütün bunları başarmak ve seçimlerde Bloğa oy kazanmak için, her yerde, her sokakta, her mahallede, her köyde, her isteyen gönüllünün katılacağı bloğu destekleme girişimleri kurulmalıdır. Böylece bu girişimler içinde, ezilenlerin en geniş kesimleri hızla örgütlenme olanağı bulabilir.

Artık gün eylem günü. Türkiye'deki sol tarihinde hiçbir zaman yakalayamadığı bir olanağı elde etti. Eğer bunu bir parça değerlendirme yeteneği gösterirse, bir politik deprem gerçekleşir ve Türkiye bir yana bütün bölgenin kaderi ve dünyanın dengeleri değişebilir. Sol, bu coğrafyada, bu olanağa hiçbir zaman bu kadar yakın olmadı.

11 Eylül 2002 Çarşamba

demir@comlink.de

http://www.comlink.de/demir/

Coşku Duymayandan Kuşku Duy!

Tarihteki bütün önemli değişiklikler, milyonlarca insanın girişim, enerji ve iradi çabalarının belli bir noktada yoğunlaşmasıyla gerçekleşir. Bir sistem ne kadar çürürse çürüsün; bir gelişme ne kadar olgunlaşırsa olgunlaşsın, geniş kitlelerin fedakarlıkları, iradi çabaları, coşkuları, enerjileri harekete geçmeden hiçbir değişiklik gerçekleşmez. Olaylara daha yakından bakıldığında, insanların fedakarlıklarının, iradi çabalarının, coşkularının da genellikle tam da çürüyen sistemlere karşı olgunlaşan bir gelişmenin ortaya çıktığı zamanlarda yükseldiği görülür. Ve insanlardaki fedakarlığın, iradi çabaların, coşkuların yükselişi de bir sistemin çürüdüğünün, yeni bir gelişmenin olgunlaştığının ifadesinden başka bir şey değildir.

DEHAP çatısı altında oluşan Blok bunun en güzel ve tipik örneği. Yıllardır bir araya gelememiş, birbirine yakın olsa bile, birbirinden uzak düşmüş eğilimler ilk kez bir araya gelebildiler. Bu bir araya geliş, sistemi değiştirmek için bir iradi çabanın, bir fedakarlık ve coşkunun harekete geçmesi olduğu kadar; bir sistemin artık iyice çürüdüğünün ve onun içinde yeni olanın artık iyice olgunlaştığının da ifadesi ve bu nesnel toplumsal eğilimin politik yansımasıdır.

Bu sorun elbette daha kategorik düzeyde, öznel olanla nesnel olanın ilişkisidir. Öznel iradi çabaların bile son duruşmada nesnel eğilmelerin ifadesi ve yansıması olduğu önermesinden hiç de hiçbir şey yapmamak gerektiği gibi bir sonuç çıkmaz. Bir zamanlar Engels'in de dikkati çektiği gibi, tarihte en büyük iradi çabaları en kaderci ve determinist tarikatlar (örneğin Hıristiyanlıkta Kalvinizm, İslam'da Kaderiye) göstermiştir. Benzer şekilde, modern tarihte, maddi üretim hayatının son duruşmada her şeyi belirlediğini söyleyen Marksistler, insanlığın son iki yüz yıllık tarihinde en büyük fedakarlıkları, en büyük coşkunluğu ve iradi çabaları göstermişlerdir. On dokuzuncu yüzyılın ikinci yarısından itibaren bütün önemli toplumsal

gelişmeler, modern çağın kadercileri olan kendini sosyalist olarak tanımlayan milyonlarca ve milyonlarca militanın ve sempatizanın enerjisi, coşkusu fedakarlıkları olmadan tasavvur bile edilemez.

Neden böyledir? Çünkü bir coşku, bir fedakarlık, bir iradi çaba, her şeyden önce, sınıf mücadelesi içinde bir tavırdır; sınıfsal bir konumlanıştır; sınıf mücadelesinin bir aracı ve yoludur.

Bu en iyi son olarak Bloğun yarattığı heyecanlarda görülebilir. Blok, ÖDP ve SHP'nin utanç verici ve hiç de sürpriz olmayan tavırlarına rağmen, büyük bir enerji, coşku ve iradi çabayı harekete geçirmiş bulunuyor. Ama aynı zamanda, bu çaba, enerji ve coşkuya karşı bir küçümseme, alay, sanki hiç böyle bir şey yokmuş gibi bu canlılığı görmezden gelme eğilimi görülüyor. Hayır, bunu sadece karşı tarafta veya örneğin ÖDP'lilerde görmüyoruz, bizzat bu Bloğu destekleyen parti ve eğilimlerin içinde de görüyoruz. Çünkü bu parti ve eğilimler de kendi içinde farklı eğilim ve çıkarları barındırırlar ve onların arasında bir çatışma söz konusudur.

Geçenlerde başıma gelen çok ilginç bir olaydan yola çıkayım. Hamburg Halk Evi'nde, Bloğu desteklemek üzere toplanmıştık. Toplantı yapıldığı saatlerde, Türkiye'den ÖDP'nin de bloğa katıldığına dair haberler geliyordu. "Sen, ben bizim oğlan"dan ibaret katılımcılar olarak hepimiz heyecanlanmış ve şimdi bir girişimde bulunmanın doğru olmayacağı; bloğu destekleyen parti ve örgütler ve bunun da harekete geçireceği daha geniş çevrelerle bir sonraki hafta çok daha geniş güç ve olanaklarla toplanmanın daha doğru olacağı sonucuna ulaşmış, heyecanla toplantıdan dağılmıştık. Bir çorba içmek üzere genellikle Kürtlerin gittiği bir lokantaya uğramıştım. Orada tesadüfen gördüğüm bir iki Kürt tanıdığa sevinçle bloğun oluştuğunu söylediğimde, aynı sevinci beklerken, onların sevinmek yerine sinirli bir şekilde "İyi olmadı, Türk soluyla bir şey

olmaz, şimdi Kürtlere daha çok baskı olacak. ANAP veya Saadetle olsaydı Kürtler Meclise girebilirdi veya bağımsız adaylarıyla" itirazlarıyla karşılaşınca şaşırmış ve donup kalmıştım.

Aslında şaşacak bir şey yok, Kürt hareketinin Türk sosyalistleriyle yaptığı bu ittifaktan rahatsızlık duyan veya zerrece bir coşkunluk göstermek bir yana, içten içe veya açıktan memnuniyetsizliğini açığa vuran Kürt burjuvazisinin eğilimleri, Özgür Politika'ya yazan bir çok yazarın satır aralarında veya açıktan görülebilir. Bu bloğun başarısız olması, örneğin barajın altında kalması, sonra da "Bakın biz dememiş miydik, Türk soluyla ittifak yanlıştır bize hiçbir şey kazandırmaz" diyerek, Kürt hareketi içindeki yoksulların radikal ve demokrat eğilimlerini baskı altına alıp kenara itmeye ve hareketin içindeki ağırlığını arttırmaya çalışan çok ciddi bir burjuva eğilim vardır.

Kürt burjuvazisi, cılız ve korkak olduğu için Kürt ulusal hareketinin önderliğini ele geçirememiştir, bunun yerine önderliği, devrimci demokrat plebiyen ve yoksul tabakalara ve bunların eğilimlerinin temsilcisi PKK – KADEK çizgisine kaptırmıştır. Ancak bu durumdan son derece rahatsızdır. Bilmektedir ki, etkisi ve prestiji nedeniyle bu çizgiye açıktan karşı çıkması tümüyle tecridine yol açar. Bu durumda, onun bayrağı altında, sinsice sabotajlarla, ayak sürümeleriyle, engellemelerle, saptırmalarla uzun vadeli, kendisine sıranın gelmesini bekleyen bir strateji izlemektedir. Bloğun başarısızlığına içten içe sevinecek ve timsah gözyaşları dökecekler onlardır.

Dolayısıyla bloğun başarısı için çalışmak, çabalamak, coşkunluk duymak ve bu coşkunluğu başkalarına bulaştırmaya çalışmak bir sınıf mücadelesi konusudur aynı zamanda. Sanki hiçbir şey olmamış gibi, susmak, zerrece heyecan duymamak; blok konusunda bir satır yazmamak ve insanları bu bloğun başarısı için harekete geçirmeye çalışmamak da başka bir sınıfın mücadele stratejisidir.

Her kim ki, bu gün, Bloğun oluşmasından dolayı bir coşkunluk duymuyor ve bu içindeki coşkunluğun salgın hastalık gibi başkalarına bulaşması için çalışmıyorsa; her kim ki bu gün, bu bloğun tarihsel ve politik önemini küçümsüyorsa; her kim ki bütün enerjisini ortaya koymuyor ve insanları böyle davranmaya çalışmıyorsa, o demokrasiyle sosyalizmin bu sembolik ittifakının başarısından rahatsız olan, bunu açığa vurmaktan korkan bir burjuvadır.

Bu ittifakın başarısı, sadece Genel Kurmay ve Türkiye'nin egemenleri için değil; sadece Kürtlerin haklarını kabul eden ama onları kendilerine bazı haklar bahşedilebilecek bir nesne olarak gören ırkçı Türk "sol"cuları için değil, Türk ezilenlerine bıkmadan el uzatan demokratik Kürt hareketinin bu tavrından hep rahatsızlık duyan, gönlü Emperyalistler ve onların Türk burjuvazisi içindeki paralelleriyle işbirliklerinde olan; onlarla bir işbirliğinin Kürtlerin ulus olarak ezilmesinin sonunu getireceği hayalini yayan Kürt burjuvazisi için de ağır bir darbe olacaktır.

Her kim ki, Bloğun barajı aşabileceği başarısından kuşku duyarak insanların enerji ve girişim çabalarını öldürmeye kalkar, her kim ki, barajı aşmasa bile bu bloğun oluşumunun tarihsel anlamını küçük görür o bir bozguncudur. Coşku duymayandan kuşku duy!..

demir@comlink.de

http://www.comlink.de/demir/

24 Eylül 2002 Salı

Seçimler ve Sonrası Üzerine Beyin Fırtınası

Bir Çin atasözü, “bir nehrin kenarında yeterince uzun zaman durursanız bütün rakiplerinizin ölülerinin önünüzden birer birer geçtiğini görürsünüz” der.

Bu seçimler sonrasında politik sahnede solun elde etmesi muhtemel pozisyonu en iyi yukarıdaki Çin Atasözü’nün metaforu sağlar.

Sol kendi yetenekleri ve vizyonları ile değil, sadece hiçbir şey yapma yeteneği göstermeden orada durduğu ve sadece yeterince uzun zaman durduğu; rakipleri zamanın değişimine dayanamayıp yok olduğu için, seçimlerden sonra, Türkiye’de formel olarak başka partiler olsa da , fiilen iki parti kalacaktır, bir yanda AKP, diğer yanda Demokratik Güçbirliği adı altında bir araya gelmiş blok.

Yani bir yanda burjuvazi, diğer yanda, Kürt Ulusal Hareketi ve artık güçleri olmadığı için onun yanına gelmek zorunda kalmış Halkın Kurtuluşu (EMEP), Dev-Yol (ÖDP), ve eskiden beri Kürt Hareketinin bunlarla, bunların da Kürt hareketiyle birlikte hareket etmesini kendine görev edinmiş Kurtuluş (SDP).

(Solun biricik alternatif olarak kalışı gibi Kurtuluş da ilk kez amacına ulaşmış gibi görünüyor ama, bu da Kurtuluş’un yeteneklerinden değil, EMEP ve ÖDP’nin görüşleri değiştiğinden değil, iyice zayıflayıp, bütün canlılıklarını yitirip artık koşul öne sürecek, mızıkçılık yapacak yerleri, kaçacak delikleri kalmadığından.)

Ve bir de, Alevilerin radikal sol kanadı. Bu sol kanat, SHP içindeki Fikri Sağlar, Arif Sağ gibi isimlerde ifadesini buluyor. Bir de Küçük radikal sol gruplar bu kategoriye dahil edilebilirler. Aynı şekilde SHP de bir parça gücü olsaydı, Kürt hareketiyle bir araya gelmez, Kürt hareketiyle ittifaka teşne bu sol kanadı, onun dışında tutmaya çalışırdı. Yani bir bakıma, sol bloğun içinde gerçekleşen de aynı nehir metaforuna uyar. Kürt hareketi haricinde hepsi artık

öldükleri için bu blok oluştu. Kürt hareketiyle bir blok içinde ittifaka girenler canlı güçler değildir aslında, tükenmiş, bitmiş cesetlerdir: Kürt hareketi bu cesetler aracılığıyla itildiği tecritten kurtulmanın yollarını aramaktadır.

Seçimlerden sonra, ortada sadece iki politik merkez kalacaktır: birisi soldaki bütün rakipleri artık fiilen bittiğinden onun şemsiyesi altına sığındıkları Kürt Hareketi. Diğer yanda, sağdaki bütün rakipleri bitmiş AKP.

Eşyayı adıyla anarsak, ortada iki politikacı kalacaktır: Tayyip Erdoğan ve Abdullah Öcalan.

Recep Tayyip AKP'nin, Abdullah Öcalan Kürt Ulusal Hareketi'nin önderi. Dolayısıyla PKK'nın, onun dolayısıyla, DEHAP'ın, onun dolayısıyla Demokratik Güç Birliği'nin. Abdullah Öcalan'ın bu siyasi odağın gerçek lideri olduğu hiç kimse için bir sır değildir. Ama nedense hiç kimse de Kıral Çıplak demeyi akıl edememektedir.

İktidar partisi açısından geçen seçimlerde benzer bir durum vardı. Partinin gerçek lideri, seçimlerde aday olamıyordu.

Ama onun ardında sadece Türkiye Burjuvazisi değil, ABD ve Avrupa burjuvazisi de vardı. Tayyip Erdoğan Meclis'e girmeden önce, Beyaz saray'a bir başbakan gibi davet edilmişti.

Yani Türkiye'nin biricik muhalefet partisinin gerçek lideri hapiste ve politikadan yasaklı olacaktır. Bu günkü şizofrenik politik yaşam devam edecektir. Yani herkes, Öcalan'ın böyle olduğunu bilecek, okuyacak, izleyecek ama sağdaysa ağzn açtığında Terörist başı çocuk katili diye açacak; soldaysa böyle birisi yokmuş gibi, ittifak yaptıkları sanki Öcalan'ın partisi değilmiş gibi davranmaya devam edecek.

Bu sosyalistlerin bir parça namusu ve cesareti olsa, "biz Abdullah Öcalan'ın partisiyle ittifak yapıyoruz, bunun hukuken böyle olmaması fiilen öyle olmadığı anlamına

gelmez. İttifak yaptığımız partinin gerçek lideri içerde, bu saçmalığa son” diye en azından bir basın toplantısı yapmaları falan gerekir.

Düşünün bir, o ÖDP ki, Öcalan’ın çocuk katilliğini bile bırakmamış, şimdi ittifak yaptığı bloğun en büyük partisinin gerçek liderinin Abdullah Öcalan olduğunu söylese, gücü kalmayınca çocuk katilleriyle ittifaka girmiş gibi olacak. Eğer Çocuk katili değilmiş biz yanılmışız dese bu sefer bu güne kadar uyguladığı bütün politikaların yanlışlığının kendi ağzıyla tasdiği olur.
Böylece hukuken Öcalan’ın o partinin başında olmaması, yani bu toplumsal şizofreni durumu bile ÖDP’nin bu çelişkilerini gizlemesi için bricik yoldur ve aslında bu şizofrenik ssistemi sürdüren genel politik sistemle bir çelişkisi yoktur.

Düşünün, temelinde böyle tutarsızlıklar ve çelişkiler bulunan partilerin bir canlılık, bir dinamizm, bir ufuk açıcılık göstermesi beklenebilir mi?

Aslında, Kürt harektiyle ittifaka giren sol partiler birer cesettir. Zaten artık birer ceset oldukları için Kürt hareketiyle ittifaka gelmek zorunda kalmışlardır. Kürt harketinin, yani diğer bir deyişle Abdullah Öcalan’ın politik ve taktik üstünlüğü buradadır. Bu cesetleri bile kendi politikasını gerçekleştirecek araçlar olarak kullanabilip, işlevli kılmasındadır.

Kürt Hareketi örneğin, toplumsal ve kültürel engeller nedeniyle hiçbir zaman Türkiye’nin diğer ezilen ve muhalif kesimlerini örgütleyememektedir. Bu eksiğini, bir bakıma bu cesetler aracılığıyla kapatmktadır. SHP, ÖDP gibi partiler Türkiye’nin batısındaki şehir orta sınıfları ile bir kontak; bir siyasi birlik yaratmanın birer aracı olmaktadır.

Tabii bunu mümkün kılan doğru ve uzun vadeli bir stratejidir. Eğer Öcalan, o zamanlar ihanet, teslimiyet denen stratejik dönüşü yapmamış olsa, bütün bunlar olanaksız olurdu. Son yirmi yılda kendini değiştirme ve

geliştirme yeteneği gösteren iki hareket oldu. Biri, Politik İslam. Böylece AKP olarak iktidar oldu. Diğeri Kürt hareketinin radikal kanadı, yani Öcalan tek muhalefet odağı.

(Yarım kalmış bir yazı - 27.09.2002)

Bloğun Oluşumu, Anlamı ve Sonuçları Üzerine Değerlendirmeler

Yüzde On'un Aşıldığına Dair Veriler

Nitelik: Heyecan ve Coşku

DEHAP çatısı altında oluşan "Emek, Barış ve Demokrasi Bloğu"nun, ÖDP ve SHP dışında kalmasına rağmen, moralleri yükselttiği; bloğun yüzde onu aşacağına dair inancı güçlendirdiği; insanların enerji, girişimlerini harekete geçirdiği görülüyor.

Her an çevremizde bu mucizevi denecek dönüşümün delilleriyle karşılaşıyoruz. Örneğin hayatı boyunca hiç oy atmamış ve kimseye de şu veya bu partiye oy verilmesini önermemiş bir tanıdığım, son bir haftada yirmiye yakın akraba veya tanıdığına telefon ettiğini, onları DEHAP'a oy vermeye ikna ettiğini söylüyor. Bir başka tanıdığım, Ekim ayında başlayan yıllık izninde Adana'ya gidip, Kürt ve Alevi kökenli, "oylarımız boşa gider" düşüncesiyle CHP'ye oy verme eğiliminde olan hısım ve akrabaları arasında Blok için seçim çalışması yapacağını söylüyor. Ona bu görevi veren kimse yok. Bir örgütün de üyesi değil; kendiliğinden zaman, enerji ve parasını gönüllü Blok destekçiliğine seferber ediyor. Bir başka tanıdığım, babasıyla telefonla konuştuğunu, babasının moralinin çok yüksek olduğunu, tıpkı 1970'lerde Ecevit için dağa taşa Karaoğlan yazılan seçimlerde olduğu gibi, bu sefer Blok için büyük bir heyecan ve hareketlenme olduğunu söylediğini söylüyor.

Burada kendi iki gözlemimi de aktarayım.

Birinci Gözlem: Geçenlerde Hamburg'a Levent Tüzel gelmişti. Bir toplantı yapılmıştı bloğu tanıtma amacıyla. Ama daha ziyade EMEP'in örgütlediği bir toplantıydı ve kendilerinin toplantıya iyi hazırlanamadıklarını söylüyorlardı. İki yüz kişi kadar vardı. Böyle toplantılarda genellikle katılanlar heyecanlıdır, konuşmacılar, daha soğuk kanlı ve diplomat havalı olurlar. Bu toplantıda durum

tersiydi. Dinleyicilerin büyük çoğunluğu heyecansızdı ve Bloğun anlamını kavramamıştı. Türkiye'deki havadan uzaktılar. Buna karşı olarak, heyecanlı olan ve bunu yayan, Levent Tüzel'di. Çok kısa zamanda politik tecrübesinin hızla ilerlediği de seziliyordu. Konuşan iki dinleyici de yeni Türkiye'den gelmişlerdi ve oradaki havadan etkilenmişlerdi. İkisi de çok umutlu ve heyecanlıydılar. Bloğun barajı aşacağına kesin olarak bakıyorlardı.

İkinci Gözlem: Radikal gazetesinin İnternet sitesinde DEHAP'ın savaş yandaşı olduğuna dair haber yoruma gösterilen tepkilerin, o yazarı geri adım atmak ve düzeltmeye gitmek zorunda bırakmasıydı. Normal zamanlarda artım alışılmış bu dezinformasyonlara kimse tepki bile göstermez iken, bu sefer kendiliğinden insanların tepkisi oluşmuştu.

Yani ÖDP ve SHP'nin gelmemesi, coşku ve enerji ve girişim yeteneğini azaltmış değil. Bunda bir düşme görülmüyor. Elbet olsaydı daha geniş bir çevrede daha büyük bir enerji olurdu ve şu an belki Blok, CHP'nin korktuğu, ikinci parti olmaya aday bir parti durumunda olurdu. Ama buna rağmen, yine de Bloğu destekleyen güçlerde bir enerji ve heyecan düşüşü değil yükselişi görülüyor. Bu işin, yani blok destekçilerinin nitel kısmı.

Nicelik: Anket sonuçları

Karşı tarafın bütün gizleme çabalarına rağmen ve gizleme çabalarının kendisi de bu tek tek gözlemleri doğruluyor. Örneğin suskunlukla geçiştirilen DEHAP'ın daha bloğun kuruluşuyla yüzde dokuza vurduğu sonucunu veren anket ve bu anketi değerlendirenlerin, DEHAP'tan adeta hiç söz etmemeleri ve MHP'ye övgüler düzmeleri de bu tek tek gözlemlerin sonucunu doğruluyor.

Yüzde on barajı seçim anketlerinin kendisini bile bir manüplasyon aracına dönüştürmüş durumda. Çünkü, her hangi bir partinin barajı aşacağı veya altında kalacağı yönündeki kanaatin oluşması ve yaygınlaşması bizzat aşma

veya altında kalma olanağı yaratmaktadır. Örneğin, oyları yüzde dokuzlarda bir partinin, barajı aştığı propagandası yapılır veya bu kanaati yayan anket sonuçları yayınlanırsa, bizzat bu hayali kanaat hayalin gerçekleşmesinin yolunu açabilir. Bir çok kişi, oyum boşa gitmesin diye bu partiye oy verir ve sonunda gerçekten, aslında gerçek olamayan durum bir gerçek haline dönüşebilir. Bu nedenle biz, yüzde dokuzun aslında yüzde onun aşıldığının bir kanıtı olarak ele alınabileceğini düşünüyoruz.

Kanımızca, anketler yapılırken, sonuçları açıklanırken ve yorumlanırken AKP ve CHP’nin tam da bu nedenle abartılması söz konusu. AKP abartılmaktadır ki, korku yayılıp, özellikle şehirli orta sınıflar ve Alevilerin oyları CHP’de toplansın. CHP oyları olağandan yüksek gösterilmektedir ki, yüzde onu aştığı ve biricik alternatif olduğu düşüncesi yayılarak, oylar onda toplansın. Ve yine tam da bu nedenle, DEHAP altındaki bloğun oyları olduğundan az gösterilmektedir ki, Bloğun barajı aşamayacağı kanısının yaygınlaşmasıyla, Bloğa verilecek bir çok oyun, CHP’ye akması sağlansın. Ama daha önemlisi, CHP’den aslında memnuniyetsiz olan, gerek Baykal ve gerekse Derviş’in politikalarına karşı olmasına rağmen hasbelkader, kerhen, AKP korkusundan CHP’ye oy vermeye niyetli ama programatik ve siyasi olarak aslında DEHAP altındaki bloğa yakın olan geniş bir seçmen kitlesinin, CHP’den kopması ve bloğa yönelmesinin önüne geçilmek istenmektedir.

Bütün bu psikolojik unsurlar Anketleri yapanlar ve yayınlayanlar için hiç de bilinmez değildir. Ne anketi yapanlar; ne örnekleme yöntem ve kriterlerini seçenler, ne onu uygulayanlar ne de yorumlayanlar tarafsız, tavşan boku gibi ne kokar ne bulaşır yaratıklar değildir. Onların eğilimleri bir şekilde bütün bu işlemlere yansır. Ve bu yansıyan eğilimler hiç de Bloğun oylarını yüksek gösterici eğilimler değildir. Bütün bu etkiler hesaplandığında, bloğun

şimdiden yüzde on barajını aştığı sonucu çıkarılabilir. Sorun barajı aşma değil, aşıldığı kanaatinin, bilgisinin ve inancının yaygınlaşması noktasında düğümlenmektedir.

Karşı Taraftan Delil

Hele Anketin hemen ardından basının DEHAP'ın seçime katılmasının yasallığını tartışma konusu yapması ve Devlet Organlarının hemen bunun üzerine atlaması, anket sonuçları yüzde dokuzu göstermesine rağmen aslında yüzde onu şimdiden garantilediğinin kanıtlarıdır. Eğer DEHAP bir tehdit oluşturmasaydı, birdenbire böyle dezinformasyona, eski defterleri karıştırmaya girmezlerdi.

Keza seçimi erteleme çabaları ile bu anket sonuçları arasındaki ilişki de çok açıktır. Meclisteki hiçbir partinin barajı aşamaması söz konusudur.

Daha da ilginci, CHP'lilerin yürüttükleri propagandanın ağırlık merkezinin Bloğun barajı aşamayacağı, dolayısıyla ona verilecek oyların boşa gideceği noktasında yoğunlaşmasıdır. Bu da Bloğun CHP saflarında ciddi biçimde bir panik yarattığının göstergesidir.

Barajın kendisi psikolojik etkenlere muazzam bir önem kazandırmaktadır kritik noktalarda. CHP saflarında bir panik duygusunun oluştuğunun CHP'ye oy verecek kitle arasında fark edilmesi, birden CHP'den kuşku duyulmasına ve Bloğa oy verme olasılığı özerine düşünmeye ve yönelişe yol açabilir. Bu nedenle CHP'li propagandistler, Bloktan duydukları korkuyu olabildiğince gizleyerek ve yansıtmayarak Bloğa karşı propagandayı yapmaktadırlar. Ama bizzat bu gizlemenin kendisi panik ve korkunun işareti ve kanıtıdır. Bizzat bunun, kendini CHP'ye oy vermek zorunda hisseden geniş bir kitleye gösterilmesi gerekiyor.

Bu çok açıktır. Eğer Blok bir tehdit olmasaydı, Blok yokmuş gibi davranırlardı. Tıpkı Türk basınında olduğu gibi. Basında sanki DEHAP ve Blok yoktur. Ondan söz edildiğinde de yalan yanlış dezinformasyona yönelik

haberler yayılmaktadır. Örneğin Bloğun savaştan yana olduğu gibi. Veya susulmaktadır, bloğun Kadın adayları karşısında yapıldığı gibi. Ama CHP propagandistleri, yani kitle arasında çalışanlar artık susuşla bir yere varılamayacağını gördüklerinden, artık korku ve paniklerini gizleyerek bloğa karşı argümanlar getirmektedirler ki, bu da Bloğun anketlerdekinden daha geniş kesimleri etkilediği ve onlar için bir çekim merkezi olma eğilimine girdiği anlamına gelir.

Özetlersek, şu an DEHAP çatısı altındaki Blok, büyük bir ihtimalle yüzde onu rahatça aşmış bulunuyor; en kötü ihtimalle çok küçük bir farkla yüzde on sınırının altında veya üstünde bulunmaktadır. Yani biraz çaba ile yüzde on sınırı aşılabilir. Psikolojik unsur bunun aşılacağını garantilemektedir. Yani blok destekçilerinde enerji, inanç ve girişim yeteneğinin patlaması görülüyor. Yani ya barajın aşılması garanti, ya da kısa zamanda aşılacak. Çünkü, blok destekleyicilerinde, koyvermişlik, umutsuzluk değil; enerji, inanç ve girişim patlaması yaşanıyor.

Bu durum herkese şöyle bir görev yüklüyor: tüm olanaklarını seferber ederek cepheye sürmek. Tıpkı modern toplumdaki savaşlarda bir toplumun tüm kaynaklarını cepheye aktarması gibi, blok destekleyicilerinin bütün olanaklarını cepheye sürmesi gerekiyor. Güçlerin en irisini, düşmanın en yaralanabilir yerine yığmak, savaş sanatının temel ilkesidir. Düşmanın en zayıf yeri, yüzde on barajıdır. Kürt hareketi ve Bloğa karşı oluşturulmuş olan baraj silahı, şimdi birden bire Türkiye'deki demokratik dönüşümler cephesinin en güçlü silahı haline gelebilir. Sadece bu barajın aşıldığı gerçeği, fikri ve inancının geniş kitlelere yayılması gerekiyor. Bu başarıldığı an, artık başka yasalar, adeta fizik yasalar devreye girmekte ve hayal bile edilemeyecek olanaklar ortaya çıkmaktadır. Tıpkı bir yıldızın oluşumunda kritik bir kütlenin aşılmasının nükleer raeksiyonlara yol açması gibi.

29 Eylül 2002 Pazar

Barajın Kerameti

Kürt ve demokratik hareketin meclise girmesini engellemek için; demokratik ve ilerici adaylara yönelen oyları, tamamen zıt politikaların araçları haline dönüştürmek için koyulmuş olan yüzde on barajı, Hukuğun politika ve toplumsal güçler üzerindeki etkisinin incelenebilmesi için edata klasik olabilecek bir örnek sunmaktadır. Öylesine klasik bir örnek olmaya adaydır ki, Kürt hareketini engellemek için koyulmuş baraj, engellenenlerin başarısına hizmet eden en güçlü silahlardan birine dönüşebilir veya dönüşmektedir.

Burjuvazi nasıl işçi sınıfında kendi mezar kazıcısını yaratırsa, Türkiye'deki düzen de, kendini korumak için koyduğu yüzde on barajında kendi mezar kazıcısını yaratmış anlaşılan. Tarih yüzde on barajını hükmünü icra etmek için güçlü bir silah olarak kullanmaya karar vermiş anlaşılan. Bu barajla demokratik güçleri ittifaka zorluyor. Bu barajla devrimci demokratik politikalara güç veriyor. Bu barajla muhtemelen bütün bu dönemin partilerinin işini bitirecek ve zayıf ama yine de bir olasilik yine bu barajla devrimic demokratik güçlere bir iktidar sunabilir. Bu baraj, onların hatalar yapmasını önleyen, hatalarını azaltan ve yaptıkları hataların sonuçlarını nötralize edip onları başarılar haline dönüştüren bir araç, bir sihirli değnek işlevi görüyor. Tarih egemen sınıflarla resmen alay ediyor. Onların toplumsal gelişmeleri önlemek için kullanmak için koydukları hukuki bir yasayı, toplumsal yasanın gerçekleşmesinin bir aracı, o hukuki sistemin ve onun dayandığı siyasi sistemin ortadan kaldırılmasının aracı olarak kullanıyor.

Bunun anlamını kavramak için, olanları ve olabilecekleri yüzde on barajı olmadan, bu hukuki koşul olmadan göz önüne getirmeye çalışalım.

Yüzde on barajı olmasaydı, muhtemelen blok oluşmazdı

Bir an için, bu seçimler öncesinde yüzde on barajının kaldırıldığını, barajın yüzde bir ikilere düşürüldüğünü veya 27 Mayıs sonrasında olduğu türden tam bir “milli bakiye” sistemine geçildiğini var sayalım. Ve bu var sayımla verili sosyolojik güç ve politik partilerin nasıl davranışlar içine girebileceklerini göz önüne getirmeye çalışalım

Yüzde on barajı olmasaydı Kürt ulusal hareketinin ve Türk sosyalistlerinin seçimler karşısındaki tavırları çok farklı olurdu. Bunu Kürt ulusal ve Türk sosyalist hareketleri açısından göz önüne getirelim.

Birincisi, Kürt ulusal hareketi plebiyen ve devrimci demokratik bir önderliğe sahip olmasına rağmen, devletin işbirlikçisi ağa ve aşiretler haricinde, Kürtlerin bütün sınıflarını kapsamaktadır ve bu sınıflar arasında aynı zamanda çok ciddi bir sınıf mücadelesi de sürmektedir.

Ancak bu mücadelede, Kürt burjuvazisi şimdilik, açıktan ayrı bir bayrakla çıkmamakta, böyle çıkarsa tecrit olacağını bildiğinden, devrimci demokrasinin bayrağı altında devrimci demokrasinin programını çarpıtarak, oradan buradan kırparak, engelliyerek kendi direnişini sürdürmektedir. Kürt burjuvazisinin bu etkisini örgütsel biçimlerde ve politik olarak ifade etmeyi bulduğu alan esas olarak HADEP’tir. Daha genel ifadeyle, Kürt hareketinin legal politik partileridir.

Bu partiler içinde, üst organlara çıkıldıkça, Kürt burjuvazisinin eğilimleri, giderek artan oranlarda kendini belli etmektedir. HADEP’in kabızlığının temel nedeni de özünde budur. Ancak bu eğilimler, Kürt halkı içinde pek fazla prestijleri ve bağımsız bir örgütlülükleri olmadığı için bu eğilimlerini açıktan dayatma şansı bulamamaktadırlar.

Bu Kürt burjuvazisinin hiç küçümsenmeyecek bir kısmı, PKK ve KADEK’in yıllardır Türk ezilenlerini kazanmaya

yönelik politikalarından, hele tamamen buna dayanan Demokratik Cumhuriyet stratejisinden fazlasıyla rahatsızdırlar. Onlar, Avrupa veya Amerika'ya yaranılsa, onların Kürtleri kurtaracağı gibi hayallerin peşindedirler. Keza Türk burjuvazisinin belli kanatlarıyla yapılacak uzlaşmaların daha doğru olacağını savunmaktadırlar. Türk ezilenlerini ve sosyalistlerini kazanmak için PKK'nın ve KADEK'in yıllardır gösterdiği çabalardan rahatsızlıklarını açıkça bu politikaya karşı çıkarak değil, olgusal düzeyde haklı olan ama yöntemsel olarak tamamen gerici bir nitelik taşıyan Türk emekçilerine, sosyalistlerine veya genel olarak sosyalistlere yönelik düşmanlığı güç gizleyen eleştirilerle dışa vururlar.

Yüzde on barajının olmaması halinde, bu güçler Türk sosyalistleriyle bir ittifak kurma eğilimi içinde olmayacaklar ve muhtemelen, onlarla bir arada bulunmamak için, etkili de olabilecek politikaları HADEP'e dikte ettirebileceklerdi. Böyle olacağından şüphelenmek için hiçbir neden bulunmuyor. Bu gün bile, sosyalistlerle yapılan bu ittifaktan memnuniyetsizliklerini gizlemeyen küçümsenmeyecek bir grup var.

Bu koşullarda, Türk sosyalistleriyle bir ittifak aramak, bu ittifakı sağlamak için yerleri cömertçe müttefiklere vermek gibi gelişmeleri o zaman bulmak olanaksız olacaktı. Hatta mahalli düzeylerde, Kürt hareketi muhtemelen mahalli eşrafla uzlaşmalar yoluna gidip, Türk sosyalist ve demokratik güçleri yerine, gerici güçlerle ittifaka gitmenin yollarını arayacaktı.

Elbette Kürt hareketinde buna karşı bir direniş de olacaktı ama bu direniş bu günkü kadar etkili olamazdı. Çünkü barajın olmadığı koşullarda, Türk ve Kürtler içinden hiç de devrimci ve demokratik karakterde olmayan güçler de, bu tür ittifaklara daha teşne olacaklardı. Böylece yüzde on barajının olmaması, gerek Kürt hareketinin içindeki

burjuvazi, gerek onun ittifak yapmak istediği Türk burjuva güçler açısından daha elverişli koşullar yaratacaktı.

Türk sosyalistleri açısından duruma bakıldığında da durum daha iç açıcı değildir. Yüzde on barajı olmasaydı, Türk sosyalistleri de muhtemelen kendilerini Kürt hareketiyle ittifak yapmak zorunda hissetmeyeceklerdi. Belki kendi aralarında, muhtemelen sonucu başarısızlık olan ve birbirilerini bölücülükle suçlamayla biten birlik görüşmeleri yapacaklardı. Bunların başarılı veya başarısız olması koşullarında seçimlere bağımsız olarak gireceklerdi.

Bu davranış Kürt hareketi içindeki, Türk emekçileri, sosyalist ve demokratlarıyla ittifakı savunan güçleri zayıflatacaktı. Aynı şekilde onların zayıflamış etkisi ve Kürt burjuvazisinin diğer sağ güçlerle çürük uzlaşmaları da, Türk sosyalist ve demokratları içindeki, Kürt demokratik hareketiyle ittifakı savunan güçlerin pozisyonlarını zayıflatacak ve etkilerini sınırlayacaktı. Böylece her iki taraf da, şimdiye kadar olduğu gibi, diğerinin politikasında kendi sağ politikasını haklı kılan verileri bulacaktı. Taraflar birbirinin varlığına ve politikalarına haklılık kazandıracaklardı.

Böyle bir durumda, muhtemelen Kürt ulusal hareketi, bazı milletvekilleri çıkarmış olacak, Demokratik cumhuriyet stratejisi, fiilen uygulanma olanağı bulmayan, burjuva parlamentarizminin dehlizlerinde ufak pazarlıklar anlamına gelen bir çarpılmaya uğrayacaktı. Buradan da, yoksulların ve ezilen halkın gücünün bir noktada yoğunlaşmasına yol açan, onlara enerji ve güç veren şimdiki gibi bir blok hiçbir zaman ortaya çıkamazdı.

Yüzde on barajı, adeta olanaksızı mümkün kıldı. Yüzde on barajı, Türk egemen sınıflarını ve partilerini Kürt ulusal hareketiyle ittifaktan kaçınmaya veya ona kabul edemeyeceği ağır koşullar öne sürmeye zorladı. Bu durumda, Kürt ulusal hareketi içindeki burjuva eğilimlerinin, örneğin ANAP'la, Saadet'le, YTP veya CHP ile

ittifakları savunan veya bağımsız adaylar göstermek isteyen burjuva güçlerin eli zayıfladı. Ancak bu zayıflama koşullarında, radikal demokratik Kürt hareketinin baskılarına direnme güçlerini yitirdiler.

Aynı şekilde yüzde on barajı, Türk sosyalist veya Sosyal demokrat hareketlerini de Kürt hareketiyle ittifak müzakerelerine başlamak veya ittifak yapmak zorunda bıraktı. Yüzde on barajı olmasaydı, ne SHP'nin ne de ÖDP'nin Kürt hareketiyle ittifak görüşmelerine girmek zorunda kalması düşünülemezdi bile. Aynı şey esas olarak EMEP için de geçerlidir. Sadece EMEP için değil, yüzde on barajı olmasaydı, en Kürt dostu bilinen Sosyalist Demokrasi Partisi'nin içindeki Kürt hareketine mesafeli olmaya çalışan, ÖDP'den ayrılıklarını da sanki Kürt sorunundan değilmiş de Avrupa Birliği yüzündenmiş gibi yansıtan eğilimler daha ağırlıklı olurdu. Özetle, yüzde on barajı olmasaydı, bu günkü DEHAP adı altında toplanmış, Emek, barış ve Demokrasi Bloğu olmazdı. Bu günkü şevk ve heyecan olmazdı.

Bu nedenle yatıp kalkıp bu barajı koyanlara dua etmemiz gerekiyor. Tarih bu baraj aracılığıyla bizleri hatalarımızdan koruyor, hata yaptığımızda da onları telafi ediyor. Tarihin diyalektiği böyledir, Kürt hareketini ve demokratik hareketi meclis dışında tutmak, tecrit etmek için koyulmuş bu hukuki engel, bizzat bu engeli aşmanın koşullarını yaratıyor. Yüzde on barajı Kürt hareketini ve Türk demokrat ve sosyalistlerini, Tarihin, onları kendilerine rağmen başarıya götüren ve zorlayan bir aracı olarak ortaya çıkıyor. Eğer bu blok bir başarı elde ederse, bu, tıpkı bloğun kendisinin kurulması gibi, kendilerine rağmen ve yüzde on barajının adeta onlara zorla hediye ettiği bir başarı olacaktır.

Yüzde On Barajı yanlış ve hatalı politikalar ve onların sonuçlarını temizliyor

Açık ki, bu günkü Blok, yüzde on barajı sayesinde mümkün olmuştur, yoksa doğru bir ittifak anlayışı ve politikalar sonucu değil. Gerek HADEP gerek Türk sosyalistleri, birbirinden daha kötü yanlışlar yaptılar bütün bu ittifak görüşmeleri boyunca.

Biz hariç, Türk sosyalistlerinin hiç birisi, açıktan, hiçbir koşul öne sürmeden, Kürt hareketine oy verin çağrısı yapmadı. Şu en Kürt dostu geçinen Sosyalist Demokrasi Partisi bile, hiçbir karşılık beklemeden, Kürt hareketine oy verilmesi, ayrı aday gösteren sosyalist partilere oy verilmemesi çağrısı yapmadı. Hatta bu partinin bunu daha baştan açıkça yapmasının çok önemi vardı. Bunu yapmak bir yana, bizim Sosyalist Partilere Oy Vermeyin yazımıza mesafe koydular.

Ama bu partinin sadece bu nedenle değil, müzakerelerde HADEP'in elini sağlamlaştırmak ve serbest bırakmak için de ayrıca böyle bir davranışı taktik olarak da geliştirmesi gerekirdi. ÖDP'lilerin ta eski Kurtuluş Dev-Yol ayrılıklarına giden alerjileri, dolayısıyla ÖDP'nin ittifaktan kaçmak için Sosyalist Demokrasi Partisini bir bahane olarak kullanacağı hiç kimse için bir sır değilken, bu usta politikacılar, karşılıksız olarak HADEP'e oy verilmesi çağrısı yapmadılar. Hala eski kafayla, ÖDP'nin ne kadar tutarsız olduğunu göstermeyi, onları kendileriyle bir şekilde aynı masaya oturtmuş bulunmayı temel taktik yöneliş olarak aldılar.

Bütün bu tavır baştan yanlıştır. HADEP'e de damgasını vuran bu tavır ÖDP ve SHP karşısında baştan yanlıştı. Bu iki partiye karşı şöyle bir anlayışla yaklaşılmalıydı: onların ne kadar tutarsız olduklarını göstermek değil, onların tutarsızlığı, Kürt hareketinden uzak durma çabası içinde oldukları veri kabul edilerek, onları bütün gönülsüzlükleri ve inatlarına rağmen bir seçim bloğuna kazanma çabası içinde olmak gerekirdi.

Böyle bir yaklaşımın iki silahı vardır. Birincisi, millet vekili yerleri, ikincisi tabanın baskısı, bunun için de

koşulların ve önerilerin kamu oyu önünde açıkça yapılması. Millet vekili yerleri, bol keseden ÖDP veya SHP’ye verilebilirdi. Kürt illeri, Mersin ve İstanbul ikinci bölge gibi alanlar dışında bütün yerler bu iki partiye bol keseden verilebilirdi. Çünkü barajın kendisi böyle bir cömertliğe olanak sağlamaktaydı. Barajın altında kalma durumunda hiç ya da aşılma durumunda yüzden fazla milletvekili. Cömertçe verilecek vekillikler, tıpkı bir tulumbaya su çekmek için su koyulması gibi bir fonksiyon görerek, Kürt hareketinin de daha fazla temsilcilik kazanmasını sağlardı.

Dikkat edilsin, SHP ve ÖDP’nin haklı olduğunu söylemiyoruz. Onlar zaten tutarsız, onlar zaten Kürt hareketinden uzak durmak veya onu kontrol altına almak hedefindeler. Politika buna rağmen onları ittifaka zorlamak ve almak olabilirdi. Bunun için gerekenler yapılmamıştır. Aslında son derece yanlış ve başarısız bir ittifak politikası izlenmiş bulunuyor. Sadece HADEP değil, SDP veya EMEP de yanlış ve başarısız bir politikaya sahiptirler.

Örneğin kamu oyu önünde, ÖDP ve SHP’ye açıktan şöyle denebilirdi. Sizlerle bu anti demokratik baraja karşı seçim ittifakı öneriyoruz. HADEP’in birinci parti olduğu bölgeler haricinde Karadeniz, Akdeniz, Ege, İç Anadolu’da tek rakamlı sıralar sizin olsun; Kürdistan’da da bizim. Şu kadar yer için de, kamu oyunun tanıdığı bağımsız insanlar için ortaklaşa adaylar tespit edebiliriz. HADEP veya DEHAP bayrağı altında yapacağınız bu ittifakta, bize karşı politik ve ideolojik olarak kendinizi tamamen serbest hissedebilirsiniz. Bu tür önerilerin başka versiyonları da olabilirdi. Böyle bir politika, hem bu milletvekilliği yeri peşindeki politika bezirganlarının ağzının suyunu akıtır, hem de onların üzerinde onların kendi tabanları üzerinden bir baskı kurma olanağı yaratırdı. Böyle bir politika karşısında onlar kaçacak delik bulamazlardı, buna rağmen kaçtıklarında ise, politik cesetler haline dönüşürler ve öneriyi yapanlar bütün sempatiyi toplamış olurdu.

Bütün bunlar yapılmadı. Yani doğru bir ittifak politikası, ne HADEP ne de ortaklarında izlenmedi. Yüzde on barajının sunduğu olanaklar değerlendirilmedi. Ama yüzde on barajı, kendisinin kadrini bilmeyenlerin peşinden koşmaya ve onlara yeni başarılar hazırlamaya devam ediyor. Bütün bu yanlış politikalara rağmen, yine de yüzde on barajı yüzünden oluşan küçük blok bile, yine heyecan ve coşkuları harekete geçiriyor ve yüzde on barajına, bu beceriksiz politikacılara yeni başarılar bahşetme olanağı sağlıyor.

Aslında veto edilen yirmi milletvekili, bloğa bu hatalarını kısmen telafi için yani bir olanak daha sundu. Bu yirmi veya itirazlarla on altıya inen yer, tekrar kamu oyu önünde SHP ve ÖDP'ye teklif edilebilirdi. Onlar olmazsa, en azından, bloğun dışındaki isimler bağımsız olarak gösterilebilirdi. Bütün bunlar da yapılmadı ve bir olanak daha hovardaca harcandı.

Ama tarih aklına koymuş bir kere bu bloğu kendisine rağmen başarıya ulaştırmayı. Yüzde on barajı sayesinde sosyalistlerle kurulan küçük blok bile, heyecan ve coşkunun yükselmesine ve yüzde onun aşılmasına olanak sağlıyor.

Özetle, yüzde on barajı olmasaydı, ittifak olmazdı, ittifak sorunu böyle can alacı olmazdı. Yüzde on barajı olmasaydı, yüzde on aşıldığı takdirde yüzden fazla milletvekili çıkarma olanağı olmazdı. Böyle bir olanak olmayınca, insanların enerjisi böyle harekete geçmezdi. İnsanların coşku ve enerjileri harekete geçmeseydi.yüzde on barajı aşılamazdı. Yani barajın kendisi demokratik güçlere barajın aşılmasının araçlarını sunuyor, onları buna zorluyor. Şimdiye kadar işleyen bu mekanizme bundan sonra da işlemeye devam ederse, bu sefer akla hayale gelmeyecek olanakları yine bu yüzde on barajı ortaya çıkarıyor: İktidar!

Yüzde On Barajı Bloğa İktidar Sunabilir

Şimdi ilk defa bu olanak var. Seçimlere daha bir ay var. AKP varacağı en yüksek yere vardı. Bundan sonra onun duruşu başlayacaktır. CHP'nin ise bütün şişirmelere

rağmen durduğu görülüyor. Her ikisinde de, onları destekleyenlerde de bloğu destekleyenlerde görülen coşku ve azim yok. Bunun olması için bir neden de yok.

Şimdi şu son bir aya girilir ve gerçek yarış başlarken, diğerleri inişe geçmiş, en üst noktalarını aşmış bulunuyorlar; Blok ise henüz taptaze, henüz gücünü kullanmamış hızını almamış; sadece biraz ısınmış saf kan bir Arap atı gibi yerinde duramıyor.

Bu, henüz kısa bir zaman önce akla bile gelemeyecek bir olasılığı gündeme getiriyor. Bu bir ay içinde blok seçimlerden birinci parti olarak bile çıkabilir. Bu henüz küçük bir olanak ama gerçek bir olanak olarak var.

Tarih kafasına koydu mu size başarıyı ihsan etmeyi, karşı tarafın baskı ve oyunları; sizin hatalarınız ve onların sonuçları bile sizin lehinize çalışmaya başlar; bloğun başından beri olanlar Tarihin bunu kafasına koyduğunu ima ediyor.

SHP ve ÖDP'nin ittifaka kazanılamaması, yani bu politik eksiklik bile, yüzde onun aşılması durumunda bir güçlülük unsuru haline dönüşmektedir. Elbette bir SHP ve ÖDP'nin tutarlı bir demokratlıktan yoksun politika ve kampanyaları büyük ölçüde bloğun politikası ve kampanyaları olarak görülecekti. Bu da radikal halk tepkisinin sınırlı ölçüde bloğa akmasına yol açacaktı. Ayrıca bu mızıkçılar, muhtemelen blok içinde sürekli problemler yaratarak, bloğun enerji ve coşkusunu yitirmesine yol açacaktı. Bunun gibi daha nice olumsuzluklar olacaktı. Bu da bloğun toplumdaki tüm memnuniyetsizleri çekme olasılığını azaltacaktı.

Ama şimdi, yüzde on barajının aşılması ve bunun geniş kesimlerde görülmesi ve kabul edilmesi durumunda, yanlış ittifaklar politikasının ÖDP ve SHP'nin bloğun dışında kalmasına yol açan sonucu bile, bloğa güç veren bir özellik haline dönüşmüş bulunmaktadır. Daha birbirine yakın, daha radikal parti ve eğilimlerin birliğidir bu blok artık. Ve bu

nitelik sayesinde, sadece CHP'den değil, AKP'den de oy alma olanağı doğmaktadır. Eğer gerçekten demokratik cumhuriyet programı üzerinde yoğunlaşırsa, blok AKP'nin altını da oyabilir.

İşçi sınıfının AKP'ye kaymasının ardında çok sağlıklı bir sınıf iç güdüsü vardır. AKP'yi destekleyen işçiler, Emek Platformu'nun Ekonomizminin çekemediği, sorunu politik demokratikleşmede gören yani Ordunun egemenliğini esas sorun gören işçi kesimleridir. Bunlar gerçekten bir demokratik cumhuriyet programına, gerçek bir laikliğe Emek Platformu'nun ekonomist Sendikalist anlayışından çok daha yakındırlar. Ekonomizm ve sendikalizmin özelliği, işçiyi kendi sorunları ve kendi çıkarı için mücadeleye sokmaktır. Politik bir işçi hareketi ise, tüm topluma yönelik bir projeyle çıkar. Lenin'in Ne yapmalı kitabında bütün anlatmak istediği budur. Bu bakımdan AKP'ye kaymış işçi sınıfı, ki bu kayış ekonomizme ve reformizme duyulan sağlıklı bir tepkinin ürünüdür, hızla bloğa da kayabilir. Bunun için, soyut IMF, savaş, Avrupa gibi konular değil ama, somutlanmış bir Demokratik Cumhuriyet talebini öne çıkarmak gerekir. (Bunun nasıl bir şey olduğu en güzel Vatan Partisi Programında görülür. Örneğin, Emek platformu, devletin küçülmesine karşı olmaktan söz ediyor. Vatan Partisi programı ise devleti küçültmekten ve Ucuz devletten. Bu sadece küçük bir örnektir bu iki farklı anlayışın somut politikalarda nasıl yansıyacağına). Kürt hareketinin varlığı bunu zorluyor. Yani Kürt hareketi, EMEP ve DSP'deki ekonomist, emek platformuna benzeyen eğilimleri nötralize eden; ve devrimci demokratik karakterli bir programı öne çıkaran bir işlev görüyor. Bu da ekonomizmin etkisi dışına çıkmış ama politik yönelişi AKP'ye kaymış işçileri kazanma olanağı yaratıyor.

Özetlersek, yüzde on barajı bloğu olanaklı kıldı, bu baraj olmasaydı bu blok olmazdı. Yüzde on barajı, Kürt hareketi içinde, Türk emekçileri, sosyalistleriyle ve demokratlarıyla

ittifak yapanları; Türk sosyalistleri içinde de, Kürt ulusal hareketiyle ittifakı savunanları güçlendirdi ve bu hareketlerin yönelişlerini etkilemesinin yolunu açtı. Devrimci Marksizmin yıllardır savunduğu, işçi sınıfının ve sosyalistlerin muhalif burjuva zümrelerle değil, devrimci demokrasiyle, yani Kürt hareketiyle ittifakı stratejisini fiilen gerçekleştirdi. Yani Türk sosyalistlerini ekonomizmin etkisinden; Kürt ulusal hareketini de burjuvazinin etkisinden kurtulmaya zorladı.

Ama aynı baraj şimdi de bloğu iktidara zorlayacak gibi görünüyor. Tarihte az rastlanan çok garip bir mekanizma harekete geçmiş gibi görünüyor. Öyle bir mekanizma ki, bloğa karşı her davranış bloğa hizmet edebilir. Bloğun yanlışları bile onun başarılarının hizmetçisi haline gelebilir.

Ama giderek daha da ilginç bir olasılık ortaya çıkabilir. Eğer seçimlere kadar olan dönem, kitlelerdeki bir radikalleşme dalgasıyla çakışırsa, yani tarihin hızlandığı, yirmi yılların yirmi günlerde yaşandığı; kitlelerin hızla politik olarak olgunlaşıp radikalleştiği bir döneme girilirse, birdenbire devrimci demokrasinin çoğunlukta olduğu bir meclis ve gerçek gücün orduda olduğu bir ikili iktidar durumu gibi bir durum ortaya çıkabilir. Yani aniden bir devrimci durum oluşabilir. Yüzde on barajı bunun koşullarını yaratmaktadır. Böyle bir durumda bütün burjuva partileri meclis dışında veya güçsüz fraksiyonlar halinde mecliste olabilir. Böyle devrimci bir durumda, blok bu fırsatı değerlendirip, kararlılıkla düzenin bütün mevzilerini yok etme cesareti gösterebilir mi?

Kanımızca esas tehlike burada. Tarihin sunabileceği böyle bir fırsatı kullanacak politik program, cesaret ve politik esneklik Blok partilerinde görülmüyor. Bu devrimci fırsatların kullanılmaması ise, uzun vadede büyük yıkımlara yol açarlar. Muhtemelen gelecekteki yazılarda bu konulara çok girmek gerekebilecek.

Toparlarsak, yüzde on barajı, Kürt ve Türkleri ittifaka zorlayarak; onları kendi ekonomist ve burjuvalarıyla bölünmeye zorlayarak; blok güçlerine enerji vererek; bu günkü bütün partileri eleyerek; yüzde onun aşılmasında ek bir çekim gücü vererek devrimcilerin yapamadıklarını onlara zorla yaptıran bir araç haline dönüşmüş bulunuyor. Eğer bir demokratik devrim gibi bir şey gerçekleşirse Türkler ve Kürtler bunu yüzde on barajına borçlu olacaklar.

Allah bu barajı koyanlardan razı olsun.

29 Eylül 2002 Pazar

demir@comlink.de

http://www.comlink.de/demir/

Bloğun Birinci Parti veya İktidar Olma Olasılığı

Tarihte yirmi yılda yirmi günlerin aşıldığı dönemler vardır, tıpkı geçen yirmi yılda olduğu gibi, ama yirmi yılların yirmi günde aşıldığı dönemler de vardır. Muhtemelen şimdi böyle bir döneme giriyoruz. Her şeyin hızla eskidiği, günler, haftalar içinde toplumda, kitlelerin bilinç ve ruh halinde büyük değişikliklerin yaşandığı; bunu görmeyen ve anlayamayanların hızla ortalıktan silindiği bir döneme giriyoruz gibi görünüyor.

Toplumsal dönüşümlerin hızının arttığına dair veriler hızla çoğalıyor. Dün, barajı nasıl aşacağımızı tartışıyorduk. Artık bu tartışma eskimiş görünüyor. Şimdi, dün hayal bile edemeyeceğimiz bir olasılık var. Seçimlerden birinci parti olarak çıkmak. Bu artık zayıf da olsa bir olanak ve olasılık olarak ortaya çıkmış bulunuyor. Hem de bloğu oluşturanların ÖDP ve SHP'yi bloğa almayı başaramamalarına rağmen ve tam da bu nedenle. Barajı aşamama tehlikesi yaratan bir yanlışın sonuçları, eğer aşılacağı kanısı yeterince erken yaygınlaşırsa, seçimlerden birinci parti olarak, iktidar olarak çıkmanın yolunu açıyor. Anlaşılan, Tarih, Türkiye'nin devrimci ve demokratlarına, onların kendi hatalarına rağmen, zafer bağışlamayı, "yürü ya kulum" demeyi kafasına koymuş.

Zaaflar belli sınırların ötesinde, başka koşullarda avantajlar haline dönüşür. ÖDP ve SHP'yi bloğa kazanamamak bir hataydı, bir zaaftı, barajı riske ediyordu. Ama barajın aşılacağı garanti olunca, bu artık bir avantaj haline dönüşmüştür. Bunu görmek gerekiyor.

Artık, barajı aşmak için ne yapılacağı sorusu eskimiş bulunuyor büyük bir hızla. Artık seçimlerden birinci parti veya iktidar olarak çıkabilmek için ne yapmak gerektiğini tartışmak gerekiyor. Sadece bu da değil, birden bire devrimci ve demokratların çoğunlukta olduğu bir meclis

ortaya çıktığı, yani Blok birinci parti olduğu takdirde, bu devrimci durumda yeterince kararlı davranabilmek için, devrimci ve demokrat güçlerin hızla kendilerini geliştirmesi gerekiyor.

Gerçekten, kitlelerdeki bir radikalleşme ve politikleşme dalgasının, yani bir devrimci kabarışın seçim öncesi dönemle çakışması olasılığı ortaya çıkmış bulunuyor.

Kitlelerin hızla politize olup radikalleşme eğilimi gösterdikleri devrimci dönemler, kitlelerin kavrayış gücünün yükselmesi, korku ve yılgınlığın atılması, bu yöndeki girişimlerin ters tepki yaratması ve görüşlerini günler haftalar içinde hızla değiştirmesi gibi belirtilere sahiptirler.

Kitlelerin böyle bir değişim içinde bulunduğunun verileri giderek çoğalıyor. Büyük bir depremin öncüsü küçük öncü depremler görülüyor. Kıyamet Alametleri çoğalıyor. Bir kaçına değinelim.

Birincisi, kitleler hızla görüş değiştirmeye başlamış bulunuyor. Bu onların siyasi olgunlaşma ve radikalleşmesinin hızlandığı anlamına gelir. Genç Parti'nin yükselişi budur. Genç Parti'ye yönelen oylar, daha önce, başta MHP'nin kontrolünde kalmış varoş ve işçi gençlerin, ondan kopuşlarının ve yavaş yavaş devrimci bir demokrasiye yönelişlerinin ifadesidir. Genç Parti, bu toplum kesimlerinin, bloğa gelebilmeleri için geçmeleri gereken bir aşamadır. Daha dün MHP'nin peşindekilerin bir anda devrimci demokrasiye geçiş yapmaları düşünülemezdi. Bunun için bir geçiş aşaması gerekir. Genç Parti muhtemelen bu işlevi görmektedir.

Ancak daha ilginç olan Tarhan Erdem'in şu değindiği şu eğilimde görülüyor:

"Bundan önceki seçim dönemlerinde, oy verme gününden iki ay önce yaptığımız

araştırmalar ile seçim sonuçları arasında yüzde 5'e, 8'e varan farklar görülmüştür. Bundan önceki (22 Temmuz) araştırma ile son araştırma arasında da, yüzde 10'dan fazla fark vardır. Bu değişimlere bakarak, önümüzdeki haftalarda da önemli değişiklikler olabileceği, her partinin oylarının değişeceği -azalacağı veya artacağı- unutulmamalıdır.”

Bu şu demektir, kitlelerin görüş değiştirme hızları hızlanmıştır ve daha da hızlanmaktadır. Çok kısa zamanda çok büyük değişiklikler mümkündür. Bu, bir radikalleşme, politikleşme ve siyasi olgunlaşma hızlanmasının ifadesidir. Yani bir devrimci kabarışın işaretidir.

İkinci belirti, önceden yıldıran ve kaçırtan baskı ve tedbirlerin şimdi ters tepki yaratmasıdır. Örneğin AKP ve Bolk adaylarına uygulanan vetolar, bu partilerde oy kaybına yol açmamış, aksine, sahiplenme, çoşku ve hatta oy artışına yol açmıştır. Bloğa yönelecek devletten gelecek saldırılar kadar belli bir sınırı aştığı görüldükten sonra diğer partilerden de gelecek saldırılar, bloğun hızla güçlenmesine yarayacak demektir.

Şimdi veriler bunlar olduğunda, yani kitlelerde bir radikalleşme, hızlı bir değişim olduğu ve bloğun yüzde onu aştığının belli olduğu ve bu kanının yeterince ve erken yaygınlaştığı koşullarda, barajı riske eden, ÖDP ve SHP’nin olmaması, bir avantaja dönüşmekte, iktidar yolunu açmaktadır.

Birincisi, CHP’nin yükselişi durmuştur. AKP varacağı en yüksek noktaya varmıştır. Şu an yarışa yeni giren, yükselme eğilimi içinde olan, enerji ve coşku dolu biricik parti, DEHAP yani bloktur. Artık onların inişi ve Bloğun yükselişi başlayacaktır.

Blok, yüzde on barajını aştığı kanısı ve bilgisi kitleler arasında yayıldığında, CHP’ye oy verecek Baykal ve Derviş’e tepki duyan geniş bir kesimi etkiler ve ondan oy alır. Yani CHP’den oy akışı için, yüzde on barajını aştığı görüşünün kabulü, yaygınlaşması ve bunun yeterince erken

olması gerekiyor. Bu olduğu an CHP'de iniş, blokta yükseliş başlar ve Blok hızla ikinci parti durumunu alır.

Ancak, blok kendisine birinci parti ve iktidar yolu açacak esas oyu, AKP ve Genç Parti'den alacaktır. Bu partilere şehirlerin yoksul kesimleri ve işçilerin oyları akmıştır. AKP'yi destekleyen geniş işçi kesimi, ekonomizme duyulan sağlıklı bir tepkiye sahiptir. Onun için sol örgülerin ekonomist, işçici reformist çizgisine soğuk durmaktadır. Kürt hareketi ile yaptığı ittifak, bloğu oluşturan Türk sosyalist parti ve eğilimlerinin bu ekonomizme eğilimini törpülemekte, onları devrimci demokrasiye yöneltmektedir.

Pahalı, baskıcı bürokratik ve askerci devlet cihazını tasfiye noktasına yönelmiş, iktidarın gerçek halkın temsilcilerinin elinde olduğu bir demokratik cumhuriyet projesi, AKP içinde bu devlete tepki duyan işçilerin memnuniyetsizliğini, politik islamı bayrak yapan burjuvazinin etki alanından çıkarır. Ayrıca bu eğilimi, AKP'ye yönelmiş, ulusal baskıya karşı savunmayı İslam'da arayan geniş bir Kürt işçi oyunun bloğa kayması da güçlendirir.

Önde gelen simaları bir Karayalçın, bir Uras olacak orta sınıf, Kemalist, Devletçi damgalı blok, hiçbir ne gerekli demokratik tutarlılığı gösterebilir ne de gereğince radikal olabilirdi. Bir AKP'ye oy veren işçinin veya Genç Partinin peşine takılmış Müslüm Gürses dinleyen varoş yoksulunun böyle kişilerin sembolü olduğu bir bloğa yaklaşması düşünülemezdi. Ama bunların olmadığı, aslında 68'in Dev Genci'nin yeniden doğuşu ile plebiyen Kürt hareketinin özgün bir birleşmesi olan bloğa bunlar gelebilir.

Eğer bu demokratik cumhuriyet ağırlık noktası yeterince radikal bir söylemle gerçekleştirilirse ve bloğun birinci parti olması olasılığı ortaya çıkarsa, Genç partinin tabanı da hızla bloğa kayabilir. Böylece Blok birinci parti olabilir veya tek başına iktidar çoğunluğu sağlayabilir.

Tekrar edelim. Yüzde onu aşıldığı yargısı CHP'den; Demokratik Cumhuriyet vuruş yönü AKP'den ve gayrı memnun yoksulların isyanına ve hizlerine tercüman radikal bir söylem Genç Partiden kitlesel akış sağlar ve devrimci bir durum doğabilir.

Bütün bunlar artık bir olasılıktır, hem öyle soyut değil, güçlü olasılıklar.

Ve bu olasılığı yaratan, yüzde on barajı kadar, bizzat bloğun yüzde on barajını riske eden ÖDP ve CHP'siz olması.

Tarih yüzde on barajı ile, solun hatalarıyla ve yanlışlıklarıyla, onları demokratikleşmenin araçları yaparak Türkiye'de kitlelere bir fırsat tanıyacakmış gibi görünüyor.

Sorun bizim buna hazır olmamamızda. Tehlike bloğun kendi başarısından korkmasında. Biz kitleleri eğitemeyeceğiz, belki onlar bizi eğitirler.

01 Ekim 2002 Salı

demir@comlink.de

http://www.comlink.de/demir/

Blok İletişim sitesinin Amacı

Bu sitenin amacı en genel hatlarıyla şöyle tanımlanabilir.

Tamamen aşağıdan girişime dayanarak aşağıdan girişim, bilgilenme, örgütlenme ve koordinasyon yeteneğinin gelişmesine katkıda bulunmak.

Bloğun destekçileri arasında bilgi, organizasyon ve koordinasyon için yukarıya doğru örgüt mekanizmalarını aşan doğrudan yatay bir kanal ve olanak oluşturmak.

Blok hakkında doğrudan onun destekleyicilerine bakarak karar verme olanağı sağlamak.

Bloğun ve onu oluşturan ve destekleyen örgüt, kuruluş ve kişilerin temel belgelerini sistematik olarak, her isteyenin kolayca erişebileceği biçimde sunmak.

Suskunluk ve dezinformasyon duvarının parçalanmasına katkıda bulunmak.

(03.10.2002)

Duyuru ve Çağrı

İnanılmaz şeyler oluyor. DEHAP çatısı altında gerçekleşen Emek, Barış ve Demokrasi Bloğu, en kötümserlerde bile iyimser duyguları besleyen bir canlılık ve moral yükselişini harekete geçirmiş bulunuyor. Bu patlamanın şok dalgaları henüz basının sansürünü aşıp toplumun geniş kesimlerine ulaşmış değil. Ancak ne kadar susuşa getirirlerse getirsinler taş yerinden kımıldamış bulunuyor. Önümüzdeki günler, haftalar ve aylar kitlelerin değişiminin hızının baş döndürücü boyutlara ulaşacağının, bütün eski örgüt ve anlayışların bu hıza ayak uydurmakta güçlük çekeceğinin işaretlerini veriyor.

Bütün bu olasılıkları bir yana bırakalım. Bunlar hayal de olabilir. Bloğun barajı aşması bile, Türkiye'deki tüm dengeleri alt üst etmeye, ezilen kitlelerde kökten bir dönüşüm yapıp onlara mücadele cesareti ve azmi vermeye yeter.

Bunun için herkes kendi çapında bir şeyler yapıyor. Kimi iznini alarak Türkiye'ye Blok için çalışmaya gidiyor. Kimi her gün akrabalarını, yakınlarını arayarak onlara bloğu desteklemeleri gerektiğini anlatıyor. Kimi uçağa atlayıp gümrükte Blok için oy vermeye gidiyor. Kimi bölgesinde Bloğu destekleme komiteleri kuruyor. Herkeste bir coşku, bir heyecan. Herkes daha neler yapılabileceği üzerine kafa patlatıyor.

Biz de bu kervana, en azından bloğun bütün destekçilerinin haberleşebileceği; çabalarını koordine edebileceği; birbirlerine ilham verebileceği ve isteyenin Bloğa ilişkin haberleri en otantik kaynaklardan edinebileceği bir site kurarak katılalım dedik. Biz ne Türkiye'ye gidebiliyoruz, ne oy hakkımız var yaşlı bir anamızdan başka ne de orada sözümüzü dinleyecek yakınlarımız. Yazılarımızla zaten okuyanlara görüşlerimizi ileterek küçük de olsa bir katkıda bulunmaya çalışıyoruz.

Ama bu yetmez. Şimdi tüm yedekleri cepheye sürmenin zamanı.

Önceki uzun sakin yıllarda hazırlığını yaptıysan yaptın, artık gri teorinin değil yeşil hayatın günleri. Şimdi eylem zamanı. Bir yandan elbette, yaşanan süreçlerin sosyolojik anlamları, izlenen politikalar, stratejiler, taktikler hakkında yazıyoruz ve yazmaya devam edeceğiz, etkilemeye çalışacağız sanki duyan varmış gibi. Ama artık bunlar yetmez. Bu gün on binlerce, yarın yüz binlerce ve öbür gün belki milyonlarca insanın harekete geçtiği bir dönemde, bütün eski ölçüler anlamını yitirirler, bütün öncelikler değişir.

Görebildiğimiz en büyük eksikliklerden biri, blok dışındakilerin blok hakkındaki haber ve bilgileri birinci elden her zaman kolayca bulabileceği bir kaynağın olmamasıydı. Bloğu destekleyen Yeniden Özgür Gündem, Özgür Politika, Evrensel gibi yayın organları ise böyle bir işlevi görmekten çok uzak. Bu durumda hiç olmazsa, bloğa ilişkin haberlerin yer alacağı; bloğa ilişkin bütün temel bilgilerin kolayca bulunabileceği bir site kısmen böyle bir işlev görebilirdi. Böyle bir görevi kendimize vererek küçük de olsa bir katkı yapamaz mıyız diye düşündük.

Ama bütün zamanımızı ayırsak bile böyle bir sitenin bakımını yapabilmemiz ve sürekli güncelleştirebilmemiz mümkün olmaz. Kendi kişisel sitemizi bile haftada bir sınırlı olarak güncelleştirme olanağını zor buluyoruz.

Diğer yandan, dört bir yanda bloğu destekleyenlerin bir haberleşme ve koordinasyon olanağı da bulunmuyordu. Her gün onlarca, yüzlerce toplantı ve girişim var. Bunların hemen hiç birisi burjuva basınının sansürünü aşamıyor ve bırakalım bloğun dışındakileri, bloğu destekleyenlerin bile bilgisinin dışında kalıyor. Diğer bir kısmı ise, bloğu destekleyen üç gazetenin sayfalarında ancak çok sınırlı ölçüde yer buluyor. Yani Bloğu destekleyenler ile blok dışındakilerin günlük hayat ve gözlemler ötesinde hiçbir

kontak noktası zaten basındaki sansür nedeniyle yok. Bloğu destekleyenlerin içinde de ise yine tek haberleşme kanalı, bloğu destekleyen gazetelerin nicel ve nitel bakımdan sınırlı haberleri.

Halbuki internet çağında yaşıyoruz. Dünya küçük bir köy oldu deniyor. Örneğin Bloğun Adana veya başka bir yerde yaptığı bir miting; bir açılış, bir kahve toplantısı hakkında niçin İstanbul veya Frankfurt'taki gazete muhabirinin sinirden ve ruhtan yoksun, "objektif" haberinde aktaracaklarına mahkum olalım. Mitinge katılan birisinin doğrudan gözlemlerini yazması, sadece gözlemleri değil, duygularını, kuşkularını, küçük ama ilginç ayrıntıları yazması, insanların gerçek durumu kaynağından öğrenmesi niye mümkün olmasın? İnternet bu olanağı sunuyor. Tıpkı bir köydeki gibi, her bilgiyi kaynağından, birinci elden öğrenmek, köy kahvesi veya meydanında toplanarak bilgi değiş tokuşu yapmak mümkün. Bilgi, haberleşme ve koordinasyonların, gazete redaksiyonlarından ve örgüt merkezlerinden geçerek başkalarına ulaşması mümkün olmadığı gibi gerekli de değil. İnternet bunu sağlıyor.

Bu nedenle, hem kendi zaman ve enerjimizin sınırlılığını hem de bilgi, haberleşme ve koordinasyonun doğrudan olabilme olanağını göz önüne alarak bu sayfayı, içeriğini onun ziyaretçilerinin belirleyeceği bir site olarak planladık.

Hiçbir yayın organı ya da örgüt, Blok taraftarlarının merkezi veya mahalli olarak yaptığı yüzlerce toplantı ve girişim hakkında bütün bilgileri toplayacak bir muhabirler ağı kuramaz. Ama bu İnternette mümkündür. O toplantı ve girişimlere katılanlar bizzat kendileri faaliyetleri hakkında birinci elden yazabilirler ve yine yaptıkları ve yazdıkları hakkında birinci elden okuyanlardan tepki alabilirler.

Hiçbir web sitesi yöneticisi, bütün gelen haberleri toplayıp, aktüalize edemez. Bu bırakalım bizim gibi amatörleri profesyonellerin bile kapasitesini aşar. Aşmasa

bile, bunların gizli veya açık sansürleri, manüplüysonları, seçimleri tehlikesi var olmaya devam eder.

Ama internette yaygın Forum biçimi bunun için en ideal olanakları sunar. Herkes bizzat yazabilir ve yazılanlar hakkında bizzat tepkisini gösterebilir. Bir doğrudan demokrasi olanağıdır bu.

Ayrıca buna muazzam bir gereklilik de var. Toplumların patlama dönemlerinde kitlelerin gerisinde kalmaları kural olan, yaratıcılığı ve girişimi yavaşlatan, engelleyen örgütlerin kontrolleri yerine, onların kontrolü dışında insanların doğrudan, her türlü yaratıcılığa ve girişim yeteneğine muazzam olanaklar sunan, yatay, esnek, kolayca ve doğrudan koordinasyon sağlayan biçimlere büyük ihtiyac var. Hele bloğun, kısa zamanda mucizeler yaratmak zorunda olun blok destekçilerinin buna inanılmaz ölçüde büyük ihtiyacı var.

İşte bu sayfa, bu amaca da yönelik. Bloğu oluşturan örgütlerin veya o örgütlerin paralelindeki yayın organlarının dışında, bloğu destekleyen insanların, girişimlerin, komitelerin aşağıdan, yatay, doğrudan haberleşme ve koordinasyonuna hizmet etmek.

Ama sadece bu değil, aynı zamanda, ortaya çıkan muazzam kitle hareketlenmesi ve girişimini bu örgütlerin toparlaması mümkün olmaz. Onlar bu gelişime muhtemelen ayak uydurmakta zorlanacaklardır. Alttan girişimlerin kendilerini kolayca organize edemedikleri koşullarda bunlar muazzam bir güç ve heyecan israfı da yaratır. Bu nedenle, bu tür alttan, yatay ve direk ilişki, aynı zamanda örgütlerin eksiğini kapatıcı bir işlev de görmeye adaydır.

Ama daha derin düşünürsek, bu aynı zamanda sadece var olan örgütlerin eksiğini kapatmaz, onların dayandığı anlayışlar ve alışkanlıklar karşısında bir alternatiftir de. Böyle alternatiflere, denemelere hiçbir zaman olmadığı kadar ihtiyaç var. İnternet buna olanak sağlayan harika bir araç. Zapatistalar onu seslerini dünyaya duyurmak ve kendi

güçsüzlüklerini dengeleyecek geniş bir desteği harekete geçirmek için başarıyla kullandılar.

İnternet onlarda, onların dışarıyla bağlantısını sağlayan, sansürü ve tecridi aşmaya yarayan bir yoldu. Bu fonksiyonu elbet basının sansürü karşısında bizlerde de görecek. Ama bizlerin koşulları farklı. Zapatistleri destekleyen yerli aşiretleri toplanarak karar alıyorlardı. Onların ne internet bağlantısı kuracak olanakları vardı ne de onu kullanacak okuma yazma bilgisi olanları.

Ama bu gün Türkiye'nin her yerinde bir İnternet Kahvesi bulabilirsiniz. Muhtemelen sizin veya bir tanıdığınızın bir internet bağlantısı vardır. İnsanların iyi kötü bir sayfayı bulacak ve oradaki linkleri tıklayacak veya bir foruma yazacak kadar bilgisi de vardır. O halde, hareketin kendi içinde, aşağıdan bir haberleşme ve koordinasyon mümkündür.

Ama bu sadece kendi içinde değil, dışıyla da ilişkiyi ters yüz eder. Dışındakiler, bu günkü klasik ilişkiler içinde, bir örgütün lideri, kararları veya yaptıkları hakkında basının yazdıkları aracılığıyla bir karar verebilir. Örgütler görücüye çıkmış gelinler gibi en iyi en güzel yanlarını öne çıkarırlar. Bildirilerin her sözcüğü üzerine yüz kere düşünülmüştür. Nerede neyin yapılacağı üzerine defalarca tartışılmıştır. İnsanlar pişmiş ve servise hazır gelmiş yemeğe göre karar vermek zorundadırlar. Mutfağa ise "işi olmayan giremez!". Halbuki bu olanaklı ve gerekli biçimde, bizzat o hareketi oluşturanların korkuları, kuşkuları, güçleri ve güçsüzlükleriyle tanıma olanağınız vardır. Sabah kalkmış baçı başı dağınık, ağzı kokar, gözleri çapaklı olarak görebilirsiniz o en güzellerini giymiş, makyaj yapmış gelin adayını. Aldanma payınız daha azdır.

İşte bu site aynı zamanda bunu yapmak istiyor. Blok hakkındaki kararların onun mutfağına girerek, onu saçı başı dağınık, üstün körü giyilmiş ev kıyafeti içinde karar verilmesini sağlamayı amaçlıyor. Sadece Akın Birdal,

Levent Tüzel veya Murat Bozlak'a bakarak değil, onların konuşmalarıyla değil, her sözcüğü üzerine yüz kere düşünülmüş seçim bildirisine bakarak değil, bu sayfanın forum veya e-gruplarında, bozuk, gramer yanlışları, imla hatalarıyla ve ifade bozukluklarıyla dolu, alel acele, bir internet kahvesinde yazılmış bir habere göre, sıradan blok destekçilerinin doğrudan kendisine bakarak karar veriniz.

Burada aslında sadece bir ilkeyi ters çevirmeye çalışmıyoruz aynı zamanda bunun bloğun gelişimi ve etkisi açısından da bir zorunluluk oluşturduğunu düşünüyoruz. İnanıyoruz ki, bloğun vitrinindeki veya görücüye çıkmışlarından daha fazla etkileme şansı vardır insanları onun mutfağının veya eski elbiseleriyle evde dolaşanlarının.

İste bu anlayış ve amaçla bu sitedeki haberler desentralize olacaktır. İsteyen bir toplantı haberini, izlenimlerini, önerisini, eleştirisini foruma veya e-gruba veya (ve tercihen) ikisine birden yazabilecektir. Bunları da herkes okuyabilecek, kendi tepkilerini de aynı şekilde yazabilecektir.

Bunun için bir e-gurp ve bir interaktif forum var. E-grupa isteyen üye olabilir, foruma isteyen yazabilir. Sadece sabotajlar olursa, bu olanakları korumaya yönelik kontroller yapılacaktır.

Bloğu destekliyorsan eğer, diyelim ki sabah internette gazeteleri okurken bloğun bir faaliyeti ile ilgili bir haber gördünüz. Bunu hemen kopyalayıp, bloğun forumuna asar ve e-grubuna yollarsanız, hem diğer blok destekçilerine bir bilgiyi iletmiş olursunuz. Hem de Bloğa karyı basının izlediği sansür ve susuş komplosunu parçalamak için bir katkıda bulunmuş olursunuz.

Ya da örneğin bir gazete yazarının blok hakkında yalan ynlış bilgiler yazdığını gördünüz. Bu haberi hemen foruma aktarıp, kaynağını gösterip, bu dezinformasyonu karşı o gazetecinin e-mail adresine protesto mailleri yollama çağrısı yapabilir ve böyle bir girişimi organıza edebilirsiniz.

Ya da Bloğun yaptığı bir toplantıya katıldınız. Bu toplantıdaki izlenimlerinizi, yaşadığınız ilginç olayları, gözlemlerinizi, duygularınızı buraya yazabilir, bloğun başka destekçilerini bunlardan haberdar edebilirsiniz. Tabii başkaları da aynı şeyleri yaptığında siz de başkalarının tecrübeleri, yaşadıkları hakkında birinci elden okuyabilirsiniz.Veya Bloğun kimi politikaları hoşunuza gitmiyorsa bunu burada başkalarına da duyurup, bloğun daha az hatalı dacranması için bir baskı oluşturmaya çalışabilirsiniz. Çünkü bloğu destekleyen çok geniş bir kitlenin kafasındaki eleştirilerini, yanlış bulduklarını hemen hızl ve etkili biçimde bloğun temsilcilerine iletme ve onları etkileme olanakları ya yoktur ya da çok sınırlıdır.

Ve bütün bunları yaptığınızda, sadece basının sansürünü aşmaya katkıda bulunmuş olmazsınız; sadece bloğu destekleyen sınırlı sayıdaki yayının olanaklarının sınırlılığının aşılmasına katkıda bulunmuş olmazsınız; aynı zamanda kendi enerjinizi ve coşkunuzu başkalarına da yayarsınız. Kendi projelerinizi anlatarak başkalarına da ilham ve girişim gücü verebilirsiniz.

Ama sadece bu kadar da değil, her şeyden önce yalnız olmadığınızı, sizin gibi düşünen ve duyan, hiç görmediğiniz, bilmediğiniz başkalarının da olduğunu görürsünüz, böylece bizzat kendi moraliniz ve mücadele gücünüzde de bir yükselme gerçekleşir.

Ama sadece bu kadar da değil, bloğu oluşturan ve destekleyen başka bölgelerden, başka kültürlerden, başka siyasi geleneklerden insanların hassasiyetleri, bakış açıları hakkında daha doğrudan bir gözleminiz olur. Kültürel, siyasi, bölgesel gettoların sınırları parçalanmış, herkeste bir ufuk genişlemesi ve daha geniş ve farklı gruplar hakkında bir empati duygusu gelişmiş olur.

Forum ve Mail grubu biçimi bütün bunlar için en ideal olanakları sunmaktadır. Modern toplumda modern sınıfların

hızla örgütlenebilmesi ve gelişmesi için bu olanakların baha biçilmez bir değeri vardır.

Mail grubuna yazmak için ona üye olmanız gerekir. Bu da çok basittir. blok-destekcileri-subscribe@yahoogroups.de adresine BOŞ bir e-mail yazmanız yeter. Bundan sonra tüm gördüklerinizi, bildiklerinizi, projelerinizi, eleştirilerinizi bu adrese yolladığınızda, otomatikman aynı grubun bütün üyelerine gider yazdıklarınız. Ve aynı şekilre herkesin yazdıkları da size gelir otomatikman.

Aynı şeyleri Forumda da yapabilirsiniz. Bunda tek fark üyelik gibi bir durum olmaması ve haberlerin size otomatik olarak gelmemesidir. Tıpkı bir ilan tahtasında olduğu gibi, kendiniz forum sayfasına girip okuyabilir ve yazabilirsiniz. Eğer bir aktarma yapmış iseniz, aktardığınız kaynağın internet adresini de yazmanız elbet çok iyi olur.

Mail grubu ve Forum işlevi olan sayfalardır bu aşağıdan ve direk bilgilenme ve bilgilendirme için. Bunların içeriğini bizzat blok destekçileri belirlemiş olacak. Ama bir de giriş sayfası var örneğin. Bu sayfaları birilerinin düzenlemesi gerekiyor.

Bu sayfalar da özünde mail grubu ve foruma dayanacak. Oralara azılan haberlerlerden en önemli görülenleri daha sistematik olarak bu sayfalarda yer almış olacak. Örneğin ilk sayfamızda, Bloğun Seçim bildirgesi veya adaylarının tümünün listesi gibi, daha dayanıklı ve gerekli bilgilerin uygun bir teknik biçim altında verilmesi gerekir. Yani Blok hakkında, sadece onun mutfağı değil, ele güne karşı hazır biçimlerini de sunmalıyız.

Bunları da yine, bloğun biraz bu işlerden, yani biraz internette sayfa yapımından falan anlayan destekçileri yapabilir. Bu nedenle bu sayfanın aktüalize edilmesinde ve zenginleştirilmesinde görev almak isteyen blok destekçilerinin yardımı da gerekiyor. Yani bu sayfanın kendisi de bizzat yapmaya çalıştığı aşağıdan ilişki ve koordinasyonun bir ürünü olarak var olabilecektir.

Bizim bütün bunları yapabilecek zaman, bilgi ve enerjimiz yok. Bu nedenle gönüllü olarak bu işleri yapabilecek ve üstlenecek arkadaşlar arıyoruz. Site kendi yaşamını da yine aşağıdan gelen girişim ve yeteneğe bağlamış bulunuyor. Bizim yaptığımız sadece bir ilk hızı vermek. Eğer insanlar sahiplenirse yaşar. Sahiplenmiyorlarsa taşıma suyla değirmen dönmeyeceğinden, bitkisel bir hayat yaşamasının anlamı da yoktur.

Yani sitenin kendisi kendi projesi hakkında bir deneydir de.

Seçimlere önümüzde bir ay var. Bu kısa zamanda örgütlenmenin, koordinasyonun harikalarını yaratmamız gerekiyor. Bu sayfa, bizzat kendisi bu harikalardan biri olduğu ölçüde bu harikaların yaratılması için daha uygun bir araç olacaktır.

O halde, bu sayfayı tarayıcının çıkış sayfası yap. Derhal mail grubuna üye ol. Şu sıralar Bloğun başarısı için yaptıklarını, gördüklerini, önerilerini Foruma ve mail grubuna yaz. Yaz ki başkalarına umut ve güç ver ve başkaları da sana güç ve ilham versin. Sadece bununla da yetinme. Bildiğin bütün tanıdıklarının e-mail adreslerine birer mektup yazarak onları bu sayfadan haberdar et. Onları mail grubuna bağlanmaya davet et. Bloğu desteklemeleri bile gerekmez. Bloğu destekleyenlerin yazdıklarını okuduklarında onlar da desteklemeye başlayacaklardır. Eğer bir internet sayfan varsa, oradan bloğu destekleyenler sayfasına link (geçiş) ver.

Bunlar hemen öyle geçer ayak akla gelenler. Aklına başka bir öneri gelince bunu da yaz. Bizzat o önerinin gerçekleşmesini burada sağla.

Bu sayfa bütün bunlar için bir araç. Bu aracı kullan ve kullandır.

Binlerce insanın girişimi her türlü engeli ve olanaksızlığı aşar. Bunun karşısında hiçbir güç duramaz. Emin olun,

basının susuş suikastını da kırar böyle bir sayfa varlığı duyulduğu an.

Tıpkı bloğun yüzde onu aştığın bilgisinin duyulması nasıl onun daha yükseklere tırmanması için kritik önemdeyse, böyle bir sitenin geniş bir internet kullanıcısı kitlesince bilinmesi de basının sansürünü parçalamak için aynı önemdedir.

O halda bu sayfayı duyur ve onu aktif olarak içerik ve biçimce şekillendir.

Demir Küçükaydın

05 Ekim 2002 Cumartesi

demir@comlink.de

http://www.comlink.de/demir/

demir@demokratik-cumhuriyet.net

http://www.demokratik-cumhuriyet.net/blok/

Dev-Genç’in Basübadelmevt’i

DEHAP çatısı altında seçimlere giren *Emek, Barış ve Demokrasi Bloğu*’nun gerçek anlamı onun seçim başarı veya başarısızlıklarında aranmamalıdır. Onun gerçek anlamı onun niteliklerindedir. Bu nitelikler ise öyle hemen kolayca görülmezler, derinliklerinde gizlidir. Hatta öyledir ki, suda yaşayan balıkların suda olduklarını bilmemeleri gibi, o niteliklerin kendilerinde gerçekleştiği özneler bile bunun bilincinde olmayabilirler.

Emek, Barış ve Demokrasi Bloğu, bir bakıma, 1968 yükselişinin öne çıkardığı ve bu yükselişi yaratan efsanevi *Dev-Genç*’in **ölümden sonraki bir dirilişidir**. Ama bunu görebilmek için, Tarihe başka türlü gözlüklerle, onun derinlerine inen ışınların dalga boyundan bakmayı bilmek gerekir.

Her yeni atılım, geçmişin geleneklerinde kendine bir katalizör bulur. Fransız ihtilalinin başlangıcına yol açan, Etejenero, aslında ilkel sosyalist kandaş demokrasisinin bir kalıntısıdır. Kral, borçları için destek aramak zorunda kalınca bu unutulmuş demokrasi kalıntısına baş vurmak zorunda kalmış ve bu da Fransız Devrimini ateşleyen fitil olmuştur.

İngiliz burjuva devrimi, Türkiye’nin Aleviliği gibi, Roma’nın yaşayan ruhu, Kilise tarafından uygarlaştırılamamış, Britanya Adalarının canlı eşitlikçi düzen kalıntılarının dinsel bir biçim altında görünüşünden başka bir şey olmayan, Püritenliğe dayanmıştır.

Kapitalizme de yine benzer şekilde, güçlü ilkel sosyalizm etkilerinin Protestanlık biçiminde ortaya çıktığı ülkelerde geçilebilmiştir. Weber’in dikkati çektiği, Protestanlık kapitalizm ilişkisi, aslında, İlkel Sosyalizm ve Kapitalizm ilişkisinin kafası üstüne koyulmuş bir biçiminden başka bir şey değildir. Eğer Protestan bir yaklaşım kendi başına kapitalizme geçişe olanak sağlasaydı, dünyanın en

Protestan dini olan İslamiyet'in egemen olduğu yerlerde, İslamiyet'le birlikte kapitalizme geçilirdi.

Tarihe böyle bakacak gözleriniz varsa, Ekim devrimi, sadece giderek doğuya kayan burjuva devrimlerinin, burjuvazi ve proletaryanın gücündeki değişmelere bağlı olarak çıkan bir mantıki sonuç olarak değil, aynı zamanda, uygarlığa en geç geçen Slavların ve ondaki İlkel sosyalizm geleneklerinin modern sosyalizme geçiş için bir katalizatör olması olarak da görülebilir.

Benzer şekilde, Kürt Ulusal Hareketi, sadece geç kalmış bir ulusal hareket olarak değil, Orta Doğunun dağlık bölgelerinin, yani medeniyete uzak, dolayısıyla medenileşmemiş, henüz ilkel sosyalizm geleneklerinin güçlü olduğu bölgesinin bir halkının, ilkel sosyalizmden uygarlığa bir geçişi, bir tür "*tarihsel bir devrim*" olarak da görülebilir.

İşte böyle, olayların derinine inen, örneğin insanda, kendi benzerini üreten ilk molekülün damgasını, Big Bang'ın izlerini gören bir bakışla bakabilirseniz eğer, bu gün seçim için oluşan *Blok*'unda aynı zamanda, bir zamanların efsanevi *Dev-Genç*'in yeniden dirildiğini de görebilirsiniz.

Dev-Genç, 1968 yükselişinin ürünüdür. Ama bu yükselişin gerçek aktörleri, 1968'de, yani Dev-Genç'in henüz FKF olduğu zamanlarda, örgütün önünde değillerdi. 1968 kabarışının FKF organlarında yansıması, biraz gecikmeyle 69'da olmuştur. 1968'de İstanbul'da *Devrimci Öğrenci Birliği*, neredeyse tümüyle FKF'nin dışındaydı, Ankara'da da FKF'ye egemen olanlar, birinci kuşaktan, TİP yükselişinin ürünü, burjuva sosyalizmiyle damgalı olanlardı.

FKF'nin Dev-Genç adını aldığı Kongre'dedir örgütsel bir sembol olarak Dev-Genç'in doğuşu. Ama daha az bilineni bu doğuşun, o kongrede gerçekleşen iki kopuşla birlikte de gerçekleştiğidir. Bu Kongre TİP'liler ve bu günkü Doğu Perincek tayfasını oluşturan Beyaz Aydınlık'çılarla da bir kopuştur.

Daha sonra, Orduculur, Cepheciler, Mihriciler ve Doktorcular biçiminde ortaya çıkacak, dört temel eğilimin genel bir MDD bulutsusu içinde henüz kristalize olmadıkları, daha sonra ortaya ayrı politik çizgiler ve örgütler biçiminde çıkacak bu farkların, henüz bir üslup ve meşrep farkı gibi göründüğü, Dev-Genç'in başarıdan başarıya koştuğu 1970 yazının sonlarına kadar olan gerçek bir Dev-Genç dönemi vardır. Bu dönemde 68 kuşağının radikalizmi dinamizmi ile, eski kuşakların en iyi unsurlarının, Kıvılcımlı, Belli, Akşit gibilerin bir buluşması, bu buluşmanın aynı zamanda dünya işçi hareketinin en güçlü mirası Marksizm'le buluşmayla da çakışması vardır. Sonradan unutulmuş ve unutturulmuş bu **dönemdir** gerçek Dev-Genç.

(Elbette, istisna gibi görünenler de bu kuralı doğrular. TİKKO'yu oluşturanlar, Dev-Genç'e damgasını vuran şehirli kültüre duydukları tepkiyle, radikallikleriyle Dev-Genç içinde yer almaları gerekirken, Aydınlık saflarındadırlar. Ya da Dev-Genç'in yükselişinden etkilenen ve buna sempatiyle bakan TİP'liler de vardır Dev-Genç'in dışında kalan. Ama tarih kısa zamanda bu yanlış anlamaları giderecek ve onları gerçek yerlerine yaklaştıracaktır.)

İşte bu günkü Blok, aynı zamanda bu dönemin Dev-Genç'inin ölümden sonraki bir dirilişi, bu dönemin geleneklerinin yeniden canlanışıdır da. O gün Dev-Genç'in dışladıkları yine dışındadır. İsimlere ve örgütlere bakın, elde o dönemden ne kalmışsa aşağı yukarı tam kadro gene oradadır.

Ağacı tohumundan tanıyamıyorsanız meyvesinden tanıyın derler. Aydınlığın tohumuna bakılarak o gün söylenenler o ağacın bu günkü acı meyvelerinin bir tıpı tıpına bir tanımıdır. O zaman, artık tümüyle Dev-Genç'in dışında olan TİP'in geleneğinin karikatürleri ise, bu gün ya TKP olarak ya da ÖDP içinde ama Bloğun dışında yine aynı yerde bulunuyorlar. ÖDP'yi oluşturan Dev-Yol'un bir kısmı hiçbir

zaman bu dönemin geleneklerini üzerinde taşımamıştır. Dev-Yol aslında o geleneklerden bir kopuşun eğilimi olmuştur. 74 sonrasında o geleneklerden koptuğu ölçüde etkisini arttırabilmiştir. O daha ziyade, 74 sonrası yükselişin kendi ürünüdür, sembollerinin resimlerini taşımıştır ama o dönemin geleneklerinin izlerinin taşıyıcısı değildir. O dönemin, Cephe'nin oluşumu sürecine denk gelen geleneklerinin taşıyıcısı daha ziyade *Kurtuluş* olmuştur.

Bu gelenekler uzun zaman, 74 sonrasının kabarışının dalgaları altında kaldı, 90'lar sonrasının gericiliği, özel savaşın yükselttiği milliyetçilik dalgaları altında epeyce eridi ve aşındı. Ama hiçbir zaman tümüyle yok olmadılar ve işte bu bloğun oluşumunda da görüldüğü, bloğun oluşumunun harekete geçirdiği gibi tekrar ortaya çıktılar.

Bu sadece bizim gözlemimiz ve yargımız da değil büyük bir olasılıkla. Örneğin Ertuğrul Kürkçü Bloğu destekleyenler olarak yapılan açıklamada ***"Bloğun Türkiye sosyalist hareketinin en canlı damarlarını da kendisiyle birlikte harekete geçirdiğini"*** söylüyor. Bu cümle, bu yazıda, örgütler ve eğilimlere denk düşen kavramlarla söylenenin, değişik ve dikkatli bir üslupla aynen söylenmesinden başka bir şey değildir.

Tabii değişen önemli bir şey var. 1968'in yükselttiği Dev Genç o yıllarda bütün haşmetiyle ortalığı kaplamışken, Kürt Hareketi onu dikkatli gözlerle izlemektedir, taşradan büyük şehre okumaya gelmiş siyasalın kantininde çalışan bir çaycı olarak. Şimdi ise, o çaycı, devasa bir güç olarak, kendisini yaratan geleneği canlandırıyor ve onun tekrar köklerine dönmesinin yolunu açıyor.

08 Ekim 2002 Salı

demir@comlink.de

http://www.comlink.de/demir/

Matrix ve İnternette Blok

Osmanlı Padişahları kendilerinin Allah'ın yer yüzündeki gölgesi olduğunu söylerlerdi. Aslında bu, Allah'ın yer yüzündeki Kral ve Padişahların gök yüzündeki yansısı olduğu gerçeğinin baş aşağı Hegelyan bir ifadesinden başka bir şey de değildi. Allah'ın Melekleri, padişahların vezirleri; Allah'ın Cehennemi ve zebanileri, Padişahların Zindanları ve cellatları; Allah'ın Hurili, Gılmanlı, Kevser Şaraplı cenneti, Padişahların haremli, iç oğlanlı sarayları vardı.

Bu iki farklı cennet tasavvurunda da görülebilir. Birinci ve hakikisi ikincisinin arkasında kaybolmuş ve unutulmuş iki cennet vardır. Birinci Cennet, insanlığın kandaş sınıfsız toplumunun sembolü olan, Adem ve Havva'nın yaşadıkları Cennettir. Bu Cennet, uygarlığın, sınıflı toplumun, dolayısıyla devletin ve padişahların yansısı olan cennetten çok farklı bir cennettir. Bu cennete, henüz günah yoktur. Bu cennetin bir cehennemi yoktur, Medeniyetin cennetinin aksine. Ne huriler, ne gılmanlar ne de kevser şarapları vardır.

Din kitapları sanıldığından çok daha dürüst olarak anlatırlar gerçeği. Adem ile Havva'nın cennetini tasvir edişleri, bir cehennemle birlikte bulunan; padişah olsam soğanın cücüğünü yerim diyen çobandan farksız bir şekilde, mutluluğu ve hayatın amacını güzel kadın ve oğlanlarla şarap içmenin ötesinde göremeyen medeniyetin sefil cennetinden tamamen farklıdır.

Ama aynı sözcükle karşılanmışlıkları ve farklılıklarının bilinçlice karıştırılmasıyla, sınıfsız toplumun yansısı olan cennet ile, sınıflı toplumun devletinin yansısı olan cennet ayrımı kafalardan silinmiştir.

İster sınıfsız toplumun cenneti, ister sınıflı toplumun cenneti olsun, temel gerçek değişmiyordu, bu dünya Krallar, Padişahlar Allah'ın yer yüzündeki gölgeleri değil,

Allah Kralların gök yüzündeki yansısıydı. Bir bakıma Allah, Cennet, Cehennem, hepsi bu dünyanın gökteki simülasyonlarıydılar.

Ne var ki, bu ilişki, bu gün bu klasik biçimin değiştirmiş bulunuyor. Simülasyonların artık gerçeği belirlediği, hayatın giderek bir simülasyonda yaşama benzediği ve o simülasyon ortamında yaşayanların giderek bunun farkına varmalarının olanaksızlaştığı, dolayısıyla, padişahların diliyle konuşursak, Allah'ın, üzerinde gölgesi olacakları bir yer yüzünün artık bulunmadığı noktasına varılmış bulunuyor.

Elbet son duruşmada bütün bunları belirleyen Meta üretiminin yaygınlaşması, dolayısıyla yabancılaşmanın ve her türlü insani ilişkinin de metalaşmasının ve bununla paralel ve bağlantılı olarak medyanın olağanüstü bir önem kazanmasıdır. Bu maddi temel üzerinde bütün bu görünüm var olabilir. Elbette felsefi olarak varlık düşünceden önce gelmektedir. Simülasyonun gerçeğin yerini aldığı düşüncesi de bizzat varoluştaki gerçek değişimlerin bir yansımasıdır. Ama bu düzeyi terk edip, daha mikro alana girildiğinde, varlık ve düşünce; hayal ve gerçek arasındaki ilişkide sosyolojik olarak köklü bir değişim de gerçekleşmiş bulunmaktadır.

Medyanın yarattığı simülasyonların ve hayallerin insan hayatını daha çok belirlemesi, bundan kurtulabilme konusundaki çaresizlik, artık medyanın yarattığı hayallerin ve simülasyonların gerçeği belirlediği, aslında artık gerçeğin de kalmadığı, her şeyin simülasyonlardan ibaret olduğu düşüncesini doğurmuştur. Bu görüş, klasik idealizmin bir yeniden üretimli olarak değil, ama gerçeğin bir tasviri olarak hiç de boş değildir ve yaşadığımız dünyada medyanın ve onun yarattığı hayallerin muazzam etkisini çarpıcı bir biçimde suratımızda bir tokat gibi şaklayan şu klasik sözlerle açıklar: "*Körfez savaşı olmadı!*"

Son yıllarda sosyoloji, felsefe ve sanatın en verimli çalışmalarının bu alanda yapılması ve en ilginç eserlerinin bu alanda verilmesi bir rastlantı değildir. Bu aynı zamanda sinemanın da son yıllarda ele aldığı en ilginç konulardan biridir. Bilim Kurgunun klasiği *Blade Runner* bu konuya henüz medya ve simülasyon bağlamında değil, ama daha derin ve insanın ne olduğuna ilişkin bir soru bağlamında, insandan hiçbir farkı olmayan seri olarak üretilmiş insanların, insanlardan daha insan olduğu bir öykü bağlamda kıyısından değinir.

Bu alanda son yıllarda kült film olmuş ve bu yazının başlığını veren *Martix* de yaşadığımız dünyanın aslında bir bilgisayar simülasyonu olduğu fikriyle, bir aksiyon filmi çerçevesinde oynaşır.

Yaklaşan erken seçim vesilesiyle Medyaya bakarak karar vermek isteyen biri, bir süre gözledikten sonra tıpkı "*Körfez savaşı olmadı*" ifadesindeki gibi, "DEHAP diye bir parti ve bu parti altında birleşmiş bir sol blok yok!.. Böyle bir parti seçime girmiyor" diyebilir. Ama nasıl yaşadığımız dünyanın bir simülasyon olduğu fikri, hiç de simülasyon olmayan bir dünyada çim çiğ meta üretiminin yaygınlaşması ile var olabilirse, *"Körfez Savaşı olmadı!..."* önermesi, ancak on binlerce ıraklının ölümü ve bombalar gerçeği ile var olabiliyorsa; DEHAP'ın seçimlere girmediği, böyle bir parti olmadığı fikri de, DEHAP çatısı altındaki bloğun o mitingleri, toplantıları, coşkuları ile var olabilmektedir.

Bunun en ilginç kanıtını da yine "*Cyberspace*" (sanal uzay) yani İnternet sunmaktadır.

İnternet ortamında seçime katılan partilere baktığımızda, oranın tıpkı eski çağlarda, tanrıların padişahların gökteki yansısı olmaları gibi, gerçek dünyadaki yaşamın daha aslına uygun bir suretiyle karşılaşıyoruz.

İnternet Arama motorlarına DEHAP yazdığınızda, DEHAP'a ait hiçbir sayfa olmadığını görüyorsunuz. Buna karşılık bütün diğer partilerin hepsinin bir sayfası var.

(DEHAP hariç, seçime katılan ve katılmayan bütün partilerin sitelerine Google'nin şu sayfasından kolayca geçmek mümkün: http://directory.google.com/Top/World/T%C3%BCrk%C3%A7e/Toplum/Politika/Partiler/?il=1)

Bu sayfalar genellikle profesyonel dizayncıların ve programcıların elinden çıkmış, o partilerin Program, Tüzük, ve çeşitli görüşlerinin toplandığı sayfalar. Bloğu oluşturanlardan EMEP (http://www.emep.org/) ve HADEP'in de (http://www.hadep.org.tr/) sayfaları var. Ama HADEP'inki bloğun oluşumundan sonra hiç aktüalize bile edilmemiş. EMEP'in sayfasında ise, Bloğun programı, DEHAP'ın seçim bildirgesi biçiminde yer alıyor ve daha bazı bloğa ilişkin haber ve metinler de bulunuyor.

Buna bakarak, İnternette daha doğru dürüst bir sitesi bile olmayan bir DEHAP veya Bloğun, seçimlerde de fazla bir şey yapamayacağı sonucuna ulaşılabilir. Ama bu gerçeğin tam zıttı yanıltıcı bir yargı olur.

DEHAP'ın ya da bloğun bir resmi sitesi bile yok, ama diğer partilerden daha fazla sitesi var. Çünkü bir çok blok destekleyicisi, kendi inisiyatifiyle DEHAP ve bloğu destekleyen siteler kurmuş bulunuyor.

Bu sitelerden bir kaçının adresleri şöyle:

http://www.dehap.tk/

http://www.netplatforum.de/

http://www.gecmisten-gelecege.net/blok/

Bir de Bloğu desteklediğini ilan eden, ama bu amaçla kurulmamış siteler var:

http://www.bizimdeniz.com/

http://www.comlink.de/demir/

DEHAP ve Bloğu bütün diğer partilerden ayıran temel fark budur. Diğer partilerde ise tam olmayan da bu. Diğer partilerin hiç birisinde taraftarlarının aşağıdan gelme girişimleriyle bir katkıda bulunmaları görülmüyor. Onların

hepsi, profesyonelce yapılmış resmi sitelerde kendilerini tanıtıyorlar. Hatta Genç Parti, sitesinde resmen profesyonel çalışacak eleman bile arıyor. DEHAP ya da Bloğun ise, tam tersine, bir resmi sitesi bile yok ama onu destekleyen bir çok amatör site var.

Bu siteler genellikle Bloğu desteklemekle kalmıyorlar, aynı zamanda basının sansürünü kırmak amacıyla bloğa ilişkin haberleri de kendi olanakları içinde yaymaya çalışıyorlar.

Bu Bloğun gerçek alemde harekete geçindiklerinin sanal alemdeki bir yansısıdır. “DEHAP diye bir parti yok ve seçime girmiyor” dedirten basın sansürünün aksine, DEHAP tamamen aşağıdan gelme girişim ve coşkuyu nasıl harekete geçirmişse, aynı girişim ve coşkunun, bir şeyler yapmak için her hangi bir örgüt ve yöneticinin kararını veya onayını beklemeden kendi sorumlu ve görevli görüp harekete geçişin İnternet ortamındaki bir yansısıdır. Bu bizlere, Bloğun, bütün sınırlılıklarına ve bir site bile açamamış olmakta yansıyan aceleye gelmişliğine rağmen, ve biraz da tam bu nedenle, Türkiye’de nasıl coşkuyu, girişim yeteneğini harekete geçirdiğini gösteren küçük bir belirtidir.

Bu belirti gerçeğin bir abartısı da değildir. Aksine, gerçeğin abartılı değil silik bir yansısıdır. İnsanlar, tıpkı DEHAP ve Bloğu destekleyen İnternet sitelerinin kendiliğinden kurulması gibi, kendi girişimleriyle komşuları, akrabaları, tanıdıkları ili birebir bir çalışmaya giriyorlar. Bütün maddi olanaklarını cepheye sürüyorlar. Akla hayale gelmeyecek yaratıcılıklar gösteriyorlar.

Bütün gizleme çabalarına rağmen gizlenemeyen ama yine de o gizlenemeyende bile yansımayan ve bir nicel ifade bulamayan gerçek etki budur. Ve bu fedakarlıkları yapanların hiç birisinin, diğer partilerin aksine, Ankara’da iş takibinde kullanacağı bir vekili olması veya seçtirdiği vekil aracılığıyla bir iş bulmak gibi bir beklentisi yok.

Onlar meclise girmeyi, ezilenlerin mücadelesine daha büyük güçler verebilmek için, mücadeleyi yükseltmek için bir basamak olarak değerlendiriyorlar. Bu nedenle, bloğun yüzde on barajını aşamaması bu yüz binlerce kendiliğinden harekete geçmiş destekçide, bir yılgınlığa veya yıkıntıya yol açmaz. O harekete geçen insanlar, bu seçim sonuçlarının değil; bizzat bu seçim çalışmalarının, bunların sağladığı gücün esas önemli kazanç olduğunun bilincindeler. Her blok destekçisi, yüzde onun aşılacağına inanıyor. Bu inançla inancını gerçek yapmaya çalışıyor; bunun gerçek bir deprem yaratacağını, güç ilişkilerini kökünden değiştirip, ezilenlere muazzam bir güç ve mücadele azmi vereceğini söylüyor ama bunu başaramama durumunda bu çalışmanın, bu ittifakın kendisinin en büyük kazanç olduğunu da söylemekten geri durmuyor.

İnternet sayfalarında görülen bir başka özellik daha var. Bloğu destekleyenler, bu desteği kendileri nasıl kendi girişimleri ile ortaya koyuyorlarsa, aynı şekilde desteklerini de tıpkı bloğun kendisi gibi, yine ziyaretçilerinin girişim, enerji ve katkılarına bağlamış durumdalar. Yani sadece siteler aşağıdan girişimle oluşmuş değiller; faaliyetlerini de ziyaretçilerinin aşağıdan girişimleriyle gerçekleştirmeye çalışıyorlar; sitenin içeriğini ziyaretçilerin belirlemesini istiyorlar; sadece aşağıdan girişimin ifadesi değiller, ayın zamanda onun en büyük destekçisidirler de. Bu nedenle, haberleri genellikle okurlarının bizzat asmasını teklif ediyorlar. Bunun için de forum ve mail grubu araçlarını kullanıyorlar.

İşte bloğun gerçek gücü buradadır. O kemikleşmiş örgütlerin mekanizmaları yerine, onların dışında kitlelerin inisiyatifine dayanan ve bunu harekete geçiren modellere de güç vermiş ve onları harekete geçirmiş oluyor. Hiçbir örgüte girmemiş ya da uzun süredir örgütlerden uzak binlerce ve binlerce kişiyi bir örgüt üyesi gibi harekete

geçmiş bulunuyor. Bu güç, aslında bloğu oluşturan örgütlerin toplam gücünden bile daha büyük bir güçtür.

10 Ekim 2002 Perşembe

http://www.comlink.de/demir/

demir@comlink.de

ÖDP'lilere ve ÖDP'ye Açık Mektup

1917'de Rusya'da Ekim'de devrim yapan, İşçi, Köylü ve Askerler, programlarının birinci maddesi olan barış çağrısını, sadece diğer ülkelerin emekçilerine değil, hükümetlerine de yapıyorlardı, çünkü ezilen geniş yığınların böyle bir çağrıya reaksiyon göstermesi ve bunun bir muhatap olarak yansıması aylar ve yıllar alabilirdi, barış çağrısı somut muhatapları olmadığı için, platonik bir çağrı olarak kalabilirdi. Barışın her gecikişi de binlerce insanın ölmesi, başka bin bir acılar içinde kıvranması anlamına gelirdi. Bu nedenle çağrı sadece diğer ulusların emekçilerine değil, aynı zamanda hükümetlerineydi.

Bu nedenle bizim de bu açık mektubumuz sadece ÖDP'lilere değil, aynı zamanda bir kurum olarak ÖDP'ye, yönetim organlarına ve yöneticilerine. Çünkü zamanın hızlandığı, günlerin, haftaların giderek daha fazla önem kazandığı bir dönemden geçiyoruz.

Yine bu nedenle, ÖDP'nin sınıfsal, ideolojik, politik, taktiksel ve örgütsel yönelişlerine ilişkin söyleyeceğimiz ve zaten zaman zaman söylediğimiz bir çok eleştirimiz olmasına rağmen bu konulara da girmeyeceğiz. Şimdi bunların zamanı değil, bunlara ayıracak zaman ve enerji yok.

Örneğin, ÖDP Merkez Yürütme Kurulu'nun "Gerçekleşemeyen İttifakın Hikayesi" başlıklı uzun metninde anlatılan, olgular, çıkarsamalar ve bunların dayandıkları varsayımlar ve çelişkiler üzerine söylenecek çok şey olmasına rağmen bu konuya da girmiyoruz. Sorunu sadeleştirmek; ve ayrıntılar arasında kaybolup ağaçlardan ormanın görülemez olmasını engellemek için, tıpkı Orta Çağın Occam'lı William'ı gibi, bu sorunları bir ustura darbesiyle kesip atıyoruz.

ÖDP'nin bu metinde yazdıklarının ve yazdıklarından çıkardığı sonuçların hepsinin doğru olduğu var sayımından

hareket ediyoruz. Yani ittifakın gerçekleşememesinin nedeninin tam da sizin dedikleriniz olduğunu var sayıyoruz:

Yani dediğiniz gibi: “HADEP Üçlünün Önemini Anlayamamıştır”; dediğiniz gibi: “Karar Dayatmayı Müzakere Metodu Olarak Seçmiştir”; dediğiniz gibi: “Devamlı Görüş Değiştirmiştir”; dediğiniz gibi: “Geniş Oy Tabanını Her Şey Kabul Etmiştir”; dediğiniz gibi: “Karşılıklı Güven Unsurunu Hafife Almıştır”; dediğiniz gibi: “Soldaki Ayrılıklardan Medet Ummuştur”; “Siyasette Ağabeyilik Yapmaya Kalmıştır”; “İttifak İçinde Bir de Blok Tuhaflığı Yapmıştır”; “ÖDP aleyhtarlığı” yapmıştır; “Projeyi Unutup Milletvekili Listelerine Gömülmüştür”. Bütün bu sözü edilen metinden aktarılan sonuçlar, eğer unuttuklarınız varsa, bunları da ekleyelim ve hepsinin doğru olduğunu var sayalım.

Bütün bunlar bir tek sonuçta toparlanabilir, HADEP ya da HADEP’le birlikte Bloğu Oluşturan partiler güvenilmez, yalpalayan, kararsız partnerlerdir.

Peki bu hükümden çıkarılması gereken politik sonuç nedir? Bu hükümden, ÖDP’nin ayrıca seçime girmesi ve kendine oy istemesi sonucu çıkar mı? Böyle bir sonuç çıkarmanın somut anlamı nedir? ÖDP’ye ve ÖDP’nin de istediği Türkiye’nin demokratikleşmesi; emekçilerin daha iyi koşullarda yaşaması; baskı ve keyfiliğin son bulması amacına hizmet eder mi böyle bir sonuç

Hayır!

Birincisi, barış hasıl kendisine karşı savaşılan bir güçle, yani düşmanla yapılırsa; ittifaklar da, çok başka gerekçelerle verili durumda çıkar ortaklığına girilmiş, güvenilmez, korkak, tutarsız partnerlerle yapılır. Eğer onlar sizin istediğiniz kalitelere sahip olsa, zaten sizin dışınızda bir ittifak partneri değil, sizin bütünlüğünüzün bir parçası olurlar.

Bir soruyu doğru sormak çözümün yarısıdır derler. Bu günün Türkiye’sinde doğru soru şudur: ÖDP’ye istenen ve

verilen oylar mı yoksa Bloğa verilen oylar mı, ÖDP'nin de en azından resmen hedefi olan emek, barış ve demokrasiden yana güçlere güç verir?

Hiç kimse inkar edemez ki, DEHAP çatısı altında seçimlere giren bloğun, seçimlerde yüzde on barajını aşması, Türkiye'de gerçek bir politik deprem yaratır ve ezilenlerin mücadele azmi ve gücünü, bu günle kıyaslanmayacak bir düzeye yükseltir.

Bloğun yüzde onu aştığı veya aşma şansının olduğu, onun sansüre boğun basın tarafından bile itiraf ediliyor ve sansürün kendisi de bunun bir itirafı iken ÖDP'nin böyle bir şansı olabileceğini, en saf ÖDP'li bile iddia edemez.

Bu durumda, ÖDP'ye giden her oy, bu seçim sistemi nedeniyle, eğer blok barajı aşamaz ise, bloğun ve ÖDP'nin oylarının boşa gitmesine ve o oylarla, en gerici partilerin temsilcilerinin meclisi doldurmasına yol açacaktır.

Kendisiyle ittifak müzakereleri bile yaptığınıza; DEHAP'ın bu gün ittifak yaptıklarının çoğu, daha dün aynı parti safları içinde olanlar olduğuna göre, onlar sizce ne kadar tutarsız, kaypak ve güvenilmez olursa olsun, sizin için de onlar diğer partilerden farklı bir yerdedirler ve öyle olmaları gerekir.

En sıradan, kaypak, korkak, tutarsız Blok adayının bile, eğer kazanırsa, diğer partilerin en demokrat ve tutarlı adaylarından daha fazla demokratik, barış ve emekten yana tavırlar almayacağını söyleyebilir misiniz? Ve en kaypak, korkak, tutarsız blok adaylarının, seçilmeleri halinde, kendi bu niteliklerinden bağımsız olarak ezilenlerin mücadelesine muazzam bir atılım vereceğini inkar edebilir misiniz? Soru şudur? Yüzde onu aştığı takdirde yüz civarında Blok vekilinin içinde olduğu bir mecliste mi, yoksa bunların olmadığı mecliste mi Türkiye'nin emekçileri, Kürtleri, kadınları, diğer cinsel, ulusal veya inanç azınlıkları daha çok kendi haklarını duyurma ve koruma olanağı bulabilirler? Bu soruya cevabınız Evet ise, yapmanız gereken, oyların DEHAP çatısı altındaki Bloğa verilmesini

istemektir. Bu ona karşı her türlü eleştiriyi yapmanızı engellemez, aksine gerektirir de.

Ama bunu yapmadığınız takdirde, sadece kendi oylarınızın değil, yüzde onu aşamama durumunda, Bloğa verilen oyların da karşı partilere gitmesine, böylece emekçilerin, barış ve demokrasiden yana olanların sesinin iyice kısılmasına da yol açacaksınız. Yani sorun sadece size verilen oyların gerici partilere gitmesi değil, daha düne kadar aynı partide bulunduğunuz veya aynı hapislerde yattığınız ve bir seçim bloğundan öte bir ittifak yapmaya değer gördüğünüz bir gücün yüzde on civarındaki oyunun da sermaye partilerinin değirmenine akmasıdır.

Soru şudur: kendinize oy istemeniz mi yoksa oyların bloğa verilmesini istemeniz mi, ülkenizin, demokrasi ve refah yolunda daha ileri bir noktada olmasının; dolayısıyla bu değişimlerin itici gücü emekçilerin ve ezilenlerin moral ve mücadele azminin yükselişine hizmet eder.

Eğer buna cevabınız, ÖDP’ye verilen oyar buna daha fazla hizmet eder ise, buna söylenecek bir şey yoktur. Ama bu niye bir zamanlar ittifak arayışları içine girdiğiniz ve onların bir kısmıyla bir zamanlar nasıl olup da aynı örgütün çatısı altında bulunabildiğiniz gibi sorulara da yol açar.

Yok eğer, elbette Bloğun yüzde onu aşmasının ezilenlere, barış ve demokrasi mücadelesine güç vereceğini düşünüyorsanız. En sıradan, sizi en rahatsız eden Blok vekilinin bile, diğer partilerin en demokratından bin kere daha demokrat, emekçi ve barıştan yana oy kullanacağı gerçeğini kabul ediyorsanız yapmanız gereken ortadadır: Bloğa oy verilmesini talep etmek.

Bunun hukuki biçimi ne olur bilmiyoruz. Seçimlerden mi çekilirsiniz, biçimsel olarak katılır yasayı göz önüne alarak resmi bir açıklama yapmadan gayrı resmi olarak Bloğa oy verilmesini mi istersiniz? Bu biçimsel bir sorundur. Türkiye’nin insanları verilen mesajları kolayca anlarlar. Birkaç gün içinde kimsenin varlığından haberi bile olmayan

DEHAP'ın en küçük bir kafa karışıklığına yol açmamış olması örnektir.

Elbette sizler nasıl bloğu güvenilmez buluyorsunuz, blok da sizi öyle görüyor. Ama emin olun, bu kararı verdiğinizde kimse size şimdiye kadar neredeydiniz diye sitem etmeyecek, kendince gördüğü tutarsızlıklarınızı yüzünüze vurmayacaktır, sadece bu cesur davranışınızdan dolayı bağrına basacaktır. Kafanızda bu yönde çekinceler varsa bunları bir yana atınız.

Siz de bu adımı attığınızda rahatladığınızı, hafiflediğinizi göreceksiniz. Büyük bir sorumluluğun yükünden kurtulacaksınız ve politik olarak tekrar bir etki ve gelecek kazanma şansı bulacaksınız. İnsanların hayatında da, politikada da en büyük tehlike hatlarla bütünleşmektir.

Kendine güvenenler, abdestinden emin olanlar, en güvenilmezlerle bile ittifaklar yapmaktan kaçınmazlar. Kendinize güveniyorsanız, "Gerçekleşemeyen İttifakın Hikayesi"nde söylediklerinizden çıkacak sonuç, blok için oy verilmesini istemeniz gerektiğidir.

Son bir not: Biz bu satırları yazarken, DEHAP'ın yüzde onu aşma ihtimali üzerine devreye sokulan onu seçime sokmama politik kararı belli değildi. Eğer böyle bir karar uygulanırsa, sizin de bunu protesto için seçimden çekilmenizi öneriyorum.

Ama daha önemlisi, bunu Yüksek Seçim Kurulu kararından önce, bu gün (Salı) ilan etmenizi ve o kararı etkilemeye çalışmanızı bekliyorum.

Şimdi acilen yapılması gereken budur. Hiç olmazsa bunu yapın. Yüksek Seçim Kurulu başkanının, kararın hukuki değil politik gerekçelerle verileceğini açıkça söylemesi sizi böyle ek bir görevle de karşı karşıya getirmiş bulunuyor.

15 Ekim 2002 Salı

DEHAP Çatısı Altında Seçime Giren Emek, Barış ve Demokrasi Bloğu'na Uygulanan Sansüre Karşı Mücadele Çağrısı

DEHAP Çatısı altında seçime giren Emek, Barış ve Demokrasi Bloğu'na karşı bizzat bazı gazetecilerin de itiraf etmek zorunda kaldıkları gibi (Örneğin Cengiz Çandar, Perihan Mağden, Celal Başlangıç) televizyon ve gazetelerde eşi görülmemiş bir sansür uygulanmaktadır. Zaman zaman haberler verildiğinde de (Örneğin Kanadoğlu'nun itirazı gibi) bunlar seçmenlerin kuşkusunu arttırıcı, psikolojik savaşın bir aracı olarak verilmektedir.

Her ne kadar sosyolojik olarak bu şaşırtıcı değilse de, bu gazeteler ve televizyonlar en azından biçimsel ve resmi olarak insanları gerçekler ve olaylar hakkında tarafsız olarak bilgilendirmek gibi bir işlevi yerine getirdikleri iddiasında olduklarına göre, onların bu iddialarıyla zerrece uyum taşımayan pratikleri ve tahrifatları karşısında, ister bu bloğu desteklesin, ister desteklemesin, her okuyucunun, tıpkı verdiği para karşılığında hilesiz bir mal almak kaygısı olan bir tüketici gibi bir tavır göstermesi gerekir.

Bu nedenle, uygulanan bu sansüre karşı, tüm potansiyel ve gerçek gazete okuyucularını bütün belli başlı gazetelere ve onların yazarlarına, mektup, fax, mail, telefon veya direk olarak bu hileli mal satışını protesto etmeye çağırıyoruz.

Kaldı ki sorun sadece hileli mal satışı da değildir. Yüzde on barajı nedeniyle, bir partinin gördüğü ilginin bizzat o partinin oylarında yarattığı yükseliş ve düşüşler de hiç kimse için bir sır olmadığına göre, örneğin diğer partilerin hiç biri miting yapamaz, mitinglerinde küçük kalabalıklardan başka bir şey toplayamazken, bu kalabalıklarda da zerrece bir coşku ve adanmışlık görülmezken; DEHAP'ın mitinglerinde ise on binlerin coşku ve adanmışlığı en kör gözlere bile batarken, ne bu mitinglerden, ne bu partiden zerrece söz edilmemesi,

sadece hileli mal satışı, okuyucunun dolandırılması değil, onun maniple edilmesi anlamına da gelmektedir. Yani tarafsızlık ve objektiflik iddialarının da bir geçerliliği olmadığı anlamına gelir.

Demokrasi prensip olarak çoğunluğun kararlarına dayanma, bu çoğunluğun ise, sansürsüz objektif bilgilerle oluştuğu var sayımına dayanır. Ama verili durumda yurttaşların taraflı haberlerle, en azından biçimsel bir objektiflik gütmeyen haberlerle bilgilendirilmesi daha doğrusu dezinformasyona uğraması, demokrasinin gerçekleşmesinin temel koşulunu ortadan kaldırmaktadır. Bu anlamda, var ya da taraftarı olduğu söylenen demokrasiye karşı bir suikasttır gazetelerin ve gazetecilerin bu davranışı.

Bu durumu protesto etmek, gerçek ve doğru habere ulaşma hakkını talep etmek her yurttaşın hakkı ve görevidir. Bu nedenle, tüm yurttaşları bu gazeteleri ve televizyonları protesto etmeye çağırıyoruz.

Bilinen bütün meşhur televizyon ve gazeteler bu protestonun muhatbıdırlar.

Elbette, bir kaç basın tekelinin kontrolünde, bin bir mekanizmayla da devletle bağlantılı bu gazete ve televizyonların tarafsız olmasını beklemek bir hayaldir. Sorunun nihai çözümü, tüm kitle iletişim araçları alanında yani kağıtlarda, frekanslarda, kanallarda sermaye ve devletin egemenliğine son verilerek bütün bunların, tıpkı hava ve su gibi tüm toplumun kontrolüne verilmesi yani kamulaştırmadır. Bunun da yolu, bütün kağıt, frekans ve kanalların çeşitli sınıflar, meslekler, cinsler, yaşlar, inançlar vs. arasındaki oranlarına ve örgütlerin aldığı oy oranları veya üye sayılarına göre paylaştırılması olabilir. Ancak böyle bir sistem demokrasinin olmazsa olmaz koşulu olan seçmenlerin olabildiğince gerçek bir habere ulaşması ve kendi sorunlarını kamu oyuna duyurarak başkalarını görüşlerine kazanması olanağı yaratabilir. Böyle bir

toplumsallaştırmanın sosyalizmle ilgisi yoktur. Bu kapitalizm altında bile bir demokratik işleyişin olmazsa olmaz koşuludur. İnsanların gerçekler hakkında bilgi edinme ve başkalarını bilgilendirme hakkı sermaye ve devletin çıkarlarına kurban edilemez.

Ancak bu gerçekleşmediği sürece de en azından bu hayasız ve utanmazca, psikolojik savaş yöntemleriyle yürütülen dezinformasyona karşı durmak da bir yurttaşlık görevidir. Bu karşı duruşu en azından protestoyla belirtmek gerekir.

Bu protestonun yanı sıra yapılacak başka şeyler de vardır. Internet henüz hala tümüyle bu alanların tekeli altına girmemiştir. Sanal Uzayın gözeneklerinde hala bu sistemin dışında olanların yaşayabileceği yerler bulunmaktadır. Buralar arcılığıyla dezinformasyona karşı informasyon kanalları da oluşturulabilir.

Bu türden çabalar çerçevesinde DEHAP çatışı altında toplanan Emek, Barış ve Demokrasi Bloğu'na ait haberlerin toplandığı siteler, mail grupları ve forumlar bulunmaktadır. Buralarda bizzat okuyucuların kendi katkılarıyla bu sitelerin içeriği oluşmaktadır.

Bu siteler aracılığıyla Emek, barış Demokrasi Bloğu hakkında daha doğrudan ve sansürü aşmış bilgiler edinebilirsiniz ve kendi gözlem ve bilgilerinizi de oralara aktarabilirsiniz.

Blok ile dayanışma sitesinin adresi şudur:

http://www.gecmisten-gelecege.net/blok/

Bu sitenin e-mail grubuna şu adrese boş bir e-mail yollayarak abone olabilir, Blok ile ilgili gelişmeleri e-mail aracılığıyla kolayca öğrenebilir ve bizzat kendi gözlem, bilgi ve yorumlarınızı başkalarına iletebilirsiniz.:

Blok-Iletisim-subscribe@yahoogroups.comdür:

Keza bütün bunları yine şu foram arcılığıyla da yapmanız mümkündür:

http://www.gecmisten-gelecege.net/forum/

Bu çağrıyı bildiğiniz bütün mail grubu ve kişilere yayınız ki bu sansürün kırılmasına ve protestonun genişlemesine bir katkıda bulunabilesiniz.

16 Ekim 2002 Çarşamba

Blok İletişim Sitesi Webmasteri

webmaster@gecmisten-gelecege.net

Bir ÖDP'linin sorularına Cevaplar

(Aşağıda bir ÖDP'linin bazı eleştirileri ve sorularına verilen cevaplar yer alıyor. Bunlara kısaca cevaplar biçiminde anlaşılmayan veya yanlış anlaşılan konuları biraz olsun açmayı denedik. Söz konusu eleştiri yazının altına eklenmiş bulunuyor[i].)

"Göçmenlerin Sorunlarına Duyarlılık":

Sanırım bu konuda öncülerden biriyimdir. 1984'de Avrupa'ya çıktığımda bu sorunun önmini ilk gören ve bu alanda epey teorik çalışma ve pratik iş yapanlardan biriyimdir. Orta boy bir kitap dolduracak kadar olan bu çalışmaları maalesef zaman bulup siteme koyamamış olmam sizi yanıltması. Bu konudaki çalışmalarım konusunda yine de sitemde bulunan Hamburg Dersleri ve Ali Dayının Anısına yazılarında bazı ip uçları bulunabilir.

"Toplumsal muhalefetin sıcak pratiğinden uzak"lık:

Burada keyfimden yaşamıyorum. On yıl hapisten sonra götürüldüğüm askerden kaçtım. Şu an Türkiye'ye dönsem, iki yıl askerlik ve iki yıl hapis var. Ayrıca bir yığın yazıdan her halde yüzlerce yılı bulan davalar. Bunların çoğu sonuçlanmış da olabilir. Yani sürgün olmak toplumsal muhalefetin sıcak pratiğinin dışında olmak mı oluyor?

"Kürtlerin Lenin'i Olmak":

Her halde yazdıklarımı okumuyorsunuz. Ben Kürt ulusal hareketini destekleyen egemen ulustan (yani Türk ulusundan) bir sosyalist olarak yazıyorum bu yazılarımı. Eğer dediğiniz gibi bir amacım olsa bir Kürt olarak içinden yazarım. Aslında bir Türk olarak da yazmıyorum. Kozmopolit bir milliyetsizin bakış açısındandır yazılarım, sadece didaktik kaygıyla bazen Türklerin açısındanmış gibi yazarım. Dikkatlice okursanız bunu görürsünüz. Eğer biraz yazdıklarımı dikkatlice okusanız beni belki "Türklerin Lenin'i olmaya kalkmakla" suçlayabilirsiniz ama Kürtlerin

değil. Sandığınızın aksine Kürt ulusal hareketi de bunun son derecede bilincindedir.

“İttifakın Olamamasında HADEP’in payı yok mu”:

Siz benim yazımı okumadınız galiba? Benim argümanımın mantığı şudur ÖDP’lilere karşı: “Diyelim ki bütün suç HADEP’dedir, bu yine de HADEP’e oy verin çağrısı yapmanızı engellemez aksine gerektirir. Oy vermek ile seçime girmek veya kendisinin propagandasını yapmak ayrıdır. Hatta DEHAP’a oy isteyerek, doğru bir taktik izleyerek aslında kendisinin konumunu güçlendirir ÖDP. Ben ÖDP seçime girmesin demiyorum. Ben klasik marksist öğretiye bağlı bir insan olarak, HADEP’i istediğin kadar eleştir, bu senin hakkın ve görevindir, ama bu aynı zamanda ona oy verilmesini istemeni gerektirir” diyorum. Bu klasik Marksist pozisyondur. Bunun neden böyle olduğu açıklamasına girmiyorum çünkü muhataplarımın bu Marksist pozisyonu bildikleri var sayımından hareket ediyorum. Seçimler konusunda Marksist pozisyonun neler olduğunun uzun açıklamaları, 70’lerdeki seçimlerde yazdıklarımda görülebilir. Bu gün ÖDP’nin başındakiler o zamanlar seçimi boykot ederlerdi, şimdiki Dev-Sol gibi ama el altından da CHP’ye oy verirlerdi. Bu tür keskin solculuktan bu günkü sağa sıçrayış aslında aynı mantıktan kaynaklanır. Vaktiniz olursa 70’li yılların sonlarında Seçimler vesilesiyle Dev-Yol, Kurtuluş, Halkın Kurtuluşu gibi hareketlerle yaptığım polemikleri okuyun Sosyalist Gazetesi arşivinden. Benim tavrımın bu gün olduğu gibi o gün de Türkiye Sosyalist Hareketi içinde tek doğru tavır olduğunu görürsünüz.

“DAHAP baraja takılırsa”

Elbette ÖDP sorumlu olur, çünkü, kendisine verilen oyların sağ partilere gitmesine, dolayısıyla HADEP’in baraj altında kalmasına yol açar. ÖDP’nin hiçbir şansı yoktur. Eğer HADEP yüzde bir veya iki, ÖDP yüzde dokuz civarında olsaydı, ben o zaman da bu sefer DEHAP’tan ÖDP’ye oy

vermesini isterdim. Bunun kanıtlarını 70’lerdeki seçim yazılarımda bulabilirsiniz. Sorunun özü şudur, **size verilen oyların gerici partilere gittiği yerlerde ilerici partilere oy istersiniz, bir faşist karşısında bir sosyal demokrata, bir sosyal demokrat karşısında, oportunist de olsa bir sosyaliste** vs. . Yeter ki, onun oy oranı, belli bir barajı aşabilecek duruma yakın olsun. Bütün bunlar o oy verilmesi istenen partinin eleştirilmemesi veya doğru görüldüğü anlamına gelmez. Aksine **oy verilmezsini isterken aynı zamanda o ölçüde de sert eleştiri yapmanız, onun aslında ne kadar oportunist olduğunu söylemeniz gerekir.**

Okuyun benim DEHAP’a ilişkin yazılarımı, bakın ne kadar sert eleştiriler vardır. Keza ÖDP’ye oy verilmesini isteyeceğim koşullar olsaydı, yani bu günkü HADEP’in durumunda olsaydı, bu parti oportunisttir der ama gene de ona oy verin derdim. Çünkü bu oportunistlerin en kötüsü bile yine de diğerlerinden daha iyidir derdim.

Kaldı ki, DEHAP sorununda seçilenlerin kalitesinin de önemi yoktur, onların meclis’e girmesi ve yüzde onu aşmasının, ezilenlerin mücadelesine vereceği muazzam güç söz konusudur. Yazımı okursanız, esas gerekçemin bu olduğunu görürsünüz. Şunu inkar edebilir misiniz? DEHAP yüzde onu aştığı takdirde, Türkiye’deki ezilen bütün cins, sınıf, ulus vs. ’nin nasıl bir mücadele gücü kazanacağını. Eğer gerçekten sosyalist bir Parti ise ÖDP, sorunu ezilenlerin mücadele gücü ve moralini hangi taktiğin yükselteceği açısından sorar ve bunan tek cevabı vardır: DEHAP’a oy verilmesinin istenmesi.

Dikkat ederseniz ben diğer kısma girmiyorum. Oğuzhan ve kliğinin aslında ÖDP’yi sosyal demokratlaştırma ve sosyal demokratlarla bir araya getirme projesini falan yokmuş var sayarak bunları yazıyorum. ÖDP bütün müzakerelerde, Karayalçın’ın Kürt hareketini, yani DEHAP’ı teslim alma politikasının destekçisi olmuştur.

Aslında, zamanım olsa, ki zihin tembelliği yapmayan herkes de bunu görebilir, ÖDP'nin çıkardığı o metne dayanarak, bizzat o metni kaynak göstererek bunu kanıtlayabilirim. O metin tam anlamıyla, "mert çingenenin kendini meth ederken hırsızlıklarını anlatmasıdır". Bir parça kafanızı yorarak bunu kendiniz de görebilirsiniz. Ve sırtımızdan bir parça yük alırsınız. Ne yazık ki her yere yetişmek mümkün değil.

"ÖDP`nin meclise girmesi Kürt muhalefetin aleyhine mi olur? "

Yine soruyu yanlış soruyorsunuz. ÖDP'nin meclise girmesi olanaksız, yüzde biri bile bulması söz konusu değildir. Kürt Muhalefetinin meclise girmesi, Türk muhalefetinin aleyhine mi olur? Soru budur.

"DEHAP`tan secilebilecek kimi Kürt agalari ve asiret reisleri ÖDP`den daha mi ilerici?"

Bir de göçmen sorunlarından söz ediyordunuz. Anlaşılan bunlarla hiç ilgilenmemişsiniz. Ezilen ulus, cins, kadın, burjuva olsa da ezilir. Senin görevin o baskının spesifik biçimini ortadan kaldırmaktır ki, Kürt emekçisi o ağa veya burjuvaya karşı durabilsin. Aynı şey ezilen ırklar, cinsler için de geçerlidir.

Yine aynı sorun, "Kürt ağaları" bir kere uydurma. Kürt ağaları burjuva partilerde yer almaktadırlar. Kürt Ulusal hareketi, yani PKK, ağalara dayanmaz. Ama bu hareket içinde burjuvası da ağası da vardır. Çünkü onlar da ulusal baskı altındadırlar. Bunlar arasında da bu ulusal hareketin öncülüğü için bir savaş vardır. Bu savaşta, ÖDP gibi Türk sosyalistlerinin, PKK'ya uzak durmaları, onu ağalar karşısında kötü duruma düşürmekte, diğerlerine güç vermektedir. Kürt hareketi, Türk sosyalistlerinin şoven tavrı nedeniyle yalnız kaldığı için, tecrit olmamak, varlığını sürdürebilmek, baskılara karşı bir siper bulabilmek için, başka çaresi olmadığı için diğer burjuva partilerle seçim ittifakı arayışlarına girmiştir. Örneğin Erken Seçim kararı

alındığı gün, ÖDP hiçbir koşu öne sürmeden, oyların HADEP'e verilmesini isteseydi, Kürtler ANAP, SHP, SP gibi partilerle seçim bloğu görüşmelerine gerek görmezlerdi. Yani kendi suçunu sonuçlarını Kürt hareketinin üzerine atmaktadır. Bu tıpkı Sovyetlerin ikinci dünya savaşı öncesinde, Hitler'e karşı, diğer emperyalistlere ittifak önermesi gibidir. Onlar bunu reddetmişler, Münih'de Hitleri iyice azdırmışlar ve Sovyetlerin üzerine sürmeye kalkmışlardır, o zaman Sovyetler de, zaman kazanmak için, Hitler'le saldırmazlık paktı yapmak zorunda kalmıştır. Şimdi burada Sovyetler mi suçlu oluyor? Aynı durum geçerli.

Bütün o Sivas katliamı vs. hakkında söylediklerinizi bu açıdan bir daha düşünün bakalım. PKK yıllardır Türk soluna yalvarıyor ittifak diye. Tecrit ve imha durumu söz konusu. Bu durumda karşı cephenin çelişkilerinden yararlanmak için onlarla seçim ittifakı yapmaya çalışıyor. Ben bunda bir yanlışlık görmüyorum.
Sosyalistler, şeytanla da onun büyük annesiyle de gereğinde uzlaşmalar yaparlar. Lenin'i okuyun biraz. Haydut yolumu kesmiş, ya malını ya canını diyor, ona bütün varımı yoğumu verip, ilk fırsatta tepelemek için canımı kurtarmaya çalışırım der ve ekler: bu bir uzlaşmadır.

Lenin Ekim devrimini, Lenin'in yenilgicilik politikasının doğu cephesini çökerteceğini düşündüğü için onu kurşunlu Tren ile Rusya'ya gitmesini sağlayan Alman Genelkurmayıyla yaptığı uzlaşma ile başarabilmiştir. Ve bunda zerrece bir yanlış yoktur.

Sorun o uzlaşmaların ezilenlerin davasına hizmet edip etmediğidir. Bu ancak somut güç ilişkileri, güçlerin konumlanışı ve karakterleri bağlamında, yani sosyolojik olarak her somut durumda ayrı ayrı anlaşılabilir. Sorunu bu düzeyde tartışacak politikacı bile yok şu Türk solunda. Bu abdestinden emin kimse de yok demektir aslında.

Her zaman cevap verme olanağım olmuyor. Cevap veremiyorsam gereksiz görmemden değil, zaman ve enerjimin yetmemesindendir.

Saygılarımla

Bloğun Gücü ve Güçsüzlüğü

Bayrakların toplumsal ve politik işlevleriyle onların içerikleri arasında hiçbir doğrudan ilişki yoktur. Bunun en klasikleşmiş örneği, Sri Lanka'nın Kürtleri olan Tamillerin ulusal baskıya karşı mücadelelerinin öncüsü olan "Tamil Kaplanları"nın adının ve bayrağının, o sıra tesadüfen ellerinde bulunan bir kibrit kutusunun kapağındaki resimden alınmış olmasıdır. O kaplan resmi yerine başka bir resim olsaydı Tamil halkı daha az direniş ve cesaret göstermezdi. Bir bayrağın üzerindeki renkler, şekiller veya o renk ve şekillerin üzerinde yer aldığı maddenin cinsi ile (pamuktan bir bez parçası, atlas veya kağıt) ile o bayrağa sahiplenen kitlenin özlemleri ve varoluş nedenleri arasında hiçbir doğrudan ilişki olmadığının kanıtıdır bu.

Bunun bir başka klasik örneğini de dünyanın ilk modern partisi olan, Alman Sosyal Demokrat İşçi Partisi sunar. Alman işçi hareketi içindeki Marksist ve Lassalcıların, daha sonra Marks'ın kenarına düştüğü notlar nedeniyle meşhur olan, Gotha'daki birleşme kongresinde kabul edilen program, sosyalist teori açısından akıl almaz yanlışlarla doludur. Ama bir program da aynı zamanda çoğu kez bir bayraktır. Alman İşçileri onu programdan ziyade bir bayrak olarak almış ve onda, içinde yazılanları değil gönlünde yatanları görmüştür. Bayrak olarak bir işlev gördüğü sürece onun içeriğinin önemi olmaması ve Alman işçileri onda gerçek yazılanları değil özlemlerini gördüğü için, Marks onca yıl o programa sesini çıkarmamıştır.

Bloğa gelirsek, aynı durum söz konusudur. Bloğun programı bir yığın yuvarlak ve hamasi sözlerle doludur. Bloğu oluşturan örgütlerin programdan anladıkları da farklıdır. Bir sosyalist Blok destekçisi örneğin Avrupa Birliği'ne karşı mücadele için Bloğu önerirken bir başka Blok bileşeni pek ala Avrupa birliğine girmek için bloğu önerebilmektedir. Aslında ikisi de, bloğun gerçek programı olması gereken Demokratik Cumhuriyet programından

uzaktır. Bloğun Türk sosyalist kesimi ekonomisttir. Yani işçilerin sorunları üzerinde, IMF özerinde yoğunlaşmayı, Avrupa'ya Hayır demeyi, emperyalizmden söz etmeyi sosyalistlik ve sınıfçılık zannetmektedirler. Bu nedenle, Avrupa'ya veya IMF'ye karşı direnebilmek için, önce bu pahalı, baskıcı bürokratik devlet cihazının parçalanması ve onun yerine gerçek iktidarın halkın seçilmiş temsilcilerinin elinde olduğu, bürokratik, baskıcı ve militer olmayan bir devlet cihazına geçilmesi, sorununu es geçmekte, sanki bu mecliste bir çoğunluk olunsa, iktidara da sahip olunabileceği hayali yaymaktadırlar. Meclisteki bir çoğunluğun, bu günkü pahalı, baskıcı, bürokratik ve militer devlet cihazının tasfiyesi için sadece güçlü bir mevzi kazanmak, belki de ikili bir iktidar durumu yaratmak anlamına geleceği gerçeğini görmezden gelmekte ve sahte hayaller yaymaktadırlar.

Bloğun Kürt Ülusal hareketi kanadında da işler daha iyi değildir. Legal ve parlamenter mücadelede, Kürt burjuvazisinin artan ağırlığı ve daha güçlü damgası nedeniyle, Demokratik Cumhuriyet, Kürtlerin kurtuluşunun da bir yan ürün olduğu stratejik bir hedef veya program değil, içi boşalmış, var olan devlet sistemi içinde, güç dengelerinin el verdiği kimi demokratik görünümlü küçük reform ve uygulamalar anlamını kazanır. Türk ezilenlerini çekebilecek ne bir program ne de sloganlar geliştirilebilir.

Tabii böyle anlayışlar ortamında çıkacak programın doğru olması elbette beklenemez. Ama yukarıda da belirtildiği gibi, bunun hiçbir önemi de yoktur bu gün için. Bu gün bloğu destekleyenler o programda yazılanların gerçek anlamından dolayı değil, bloğun kendisi özlemlerini yansıtan bir bayrak olduğu için destekliyorlar. Çok daha doğru bir programın, daha büyük fedakarlıkları ve coşkunluğu harekete geçirebileceğini kimse söyleyemez.

Ancak, burada ortaya çıkan çok özgül bir durumdan da söz etmek gerekiyor. Gerek bloğu oluşturan taraflar, gerek

programları, eksiyle eksinin çarpımının artı olması gibi, tek başlarına eksi değerler ifade ederlerken bir araya geldiklerinde, toplamları bir artı değeri ortaya çıkarmaktadır. Kürt hareketinin demokrasi özlemleri ve vurgusu, solun ekonomizmini nötralize etmekte, ekonomist Türk sosyalistlerin vurguları da, Kürt hareketine damgasını vuran ulusal dar görüşlülüğü nötralize etme işlevi görmektedir. Böylece, ortaya, Türk ezilenlerin sorunlarını sorun eden Kürt Ülusal hareketi; Kürt halkının uğradığı ulusal baskıya direnen Türk emekçi ve sosyalistleri sonucu bloğun tümlüğü içinde ortaya çıkmaktadır. Bloğun büyük tarihsel ve sosyolojik anlamı tam da buradadır.

Bu mekanizma aracılığıyla Blok, farkına varmadan, onlarca yılda başarılabilecek bir siyasi eğitimi, pratikte ve miting alanlarında fiilen başarmakta, Ezilen Kürt ulusunu Türk ezilenlerinin; Türk ezilenlerini ezilen Kürt ulusunun sorunları ve hassasiyetleri konusunda eğitmektedir. Bu eğitim sadece kitlelerde değil, tarafların konuşmacılarının kavramlarındaki değişmelerde de görülebilir. Hep Kürt emekçilerinden söz edenler, bir ulusun adeta seçim gösterileri biçiminde yansıyan ayaklanmasıyla yüz yüze geldikçe Kürtlerden söz etmeye başlamışlardır. İşte yığınların pratik içindeki eğitimi denen şey tam da budur. Bu muazzam patlayıcı bir bileşimdir. Hani nasıl astrolojide yıldızların belli dizilişleri büyük mucizelerin veya olayların habercisi olarak görülürse, sosyolojide güçlerin bu tür dizilişleri daima büyük hareketlenmelerin ve değişimlerin habercisi olarak kabul edilebilir.

Bloğun programı gibi, onu oluşturan örgütler ve adaylar konusunda da programdakine benzer bir durum geçerlidir. Bir örgüt olarak işlevleri bakımından, bloğu oluşturan örgütlerin, yaratıcılığı ve girişim yeteneğini geliştirmeleri bir yana ona çoğu kez engel oldukları, iticilikleri kimse için bir sır değil. Ve her gün duyduğumuz, gördüğümüz bir yığın pratik olayda bunun örnekleriyle de karşılaşılır. Ama

burada da onların bu işlevleri değil, bayrak olarak işlevleri söz konusudur. Burada da olumsuzlukların olumluluklara yol açması mekanizmasıyla karşılaşıyoruz. Bloğun aceleyle kurulmuş olması, ekonomizmin ve ulusal dar görüşlülüğün egemen olduğu bir güçlü örgütsel mekanizmanın oluşumunu engellemiş bulunuyor; bu sayede girişim ve yaratıcılık yeteneği kendini açığa vurabilecek kanallar buluyor ve bu eksikliğin kendisi bu girişim ve yaratıcılık yeteneğinin harekete geçmesini zorluyor. Böylece var olan örgütler, hem bir bayrak işlevi görürken, henüz kalın bir kabuk olmaya fırsat bulamamış yapılarıyla tıpkı yağmurun oluşması için, havadaki toz ve bakterilerin tohum işlevi görmesi gibi, girişim ve yaratıcılığın potansiyellerinin gerçekleşmesi için olumsuzluklarını gideren bir işlev görmektedirler.

Adaylar için de aynı şeyler söylenebilir. Onlar da birer bayraktırlar. Nasıl bayrakların nitelik ve içerikleriyle bayrak olarak işlevleri arasında doğrudan bir ilişki bulunmuyorsa, adayların insan ve politikacı olarak kaliteleri ile onların bu gün gördükleri bayrak olarak işlevleri arasında doğrudan bir ilişki yoktur. Elimizdeki ucuz bir pamuklu veya atlas olmuş; rengi veya şekli buymuş, şu an önemli değil, bayrak olarak, bir hareketin kendini tanımlaması ve etrafında toplanmasını işlevini görüyorsa, şimdilik sorun yok demektir.

Özetle, bloğun gerçek gücünü onun güçsüzlükleri yaratmaktadır. Blok eksi değerlerden artı değerler çıkaran bir mekanizmayı harekete geçirmiştir, ya da daha doğrusu, eksilerden artı çıkarmanın politik biçimi olmuştur Blok.

Unutmayalım, Blok eğer barajı aşarsa, bunu doğru programı, girişim yeteneğini besleyen örgütleri veya karizmatik adayları olduğu için değil, programının yuvarlaklığı; oluşturan partilerin kabızlığı; adaylarının kalitesizliğine rağmen, kitlelerin yaratıcılığı ve girişim yeteneğiyle bunu başaracaktır. Ve sadece Programının

yuvarlaklığı; örgütlerin kabızlığı; adaylarının ve konuşmalarının kalitesizliğine rağmen değil, tam da öyle olduğu için. Eksi değerleri artıya dönüştürme yeteneğinde olduğu için, ya da bu dönüşümün kendisi Blok anlamına geldiği için.

22 Ekim 2002 Salı

demir@comlink.de

http://www.comlink.de/demir/

(İlk İmzacılara Mektup)

Değerli arkadaşlar,

DEHAP'ın barajı geçebilmesine küçük de olsa bir katkı olabileceğini düşünerek, 68'lerin Dev Gençlilerinden ulaşabildiklerimize ulaşarak o zamanki Dev-Gençliler olarak, o zamanki görevlerimizi de belirterek, DEHAP'a oy verin çağrısı yapmayı planladık.

Bu çerçevede hatırladıklarımıza dayanarak imza atmayacağı aşağı yukarı kesin olanları dışarıda bırakan bir liste hazırladık. Aşağıda bu listenin bir örneği var.

Elbette burada unutulmuşlar veya hakkında yanlış bilgi olanlar varsa eklenebilir. Önemli olan o dönemin Dev-Gençlilerinden olabildiğince geniş bir katılımcıyla kamu oyu önünde DEHAP'a oy verilmesini istemek.

Ertuğrul Kürkçü, en geniş katılımı sağlayacak kısa bir çağrı metni hazırlayacak. O bunu yollayıncaya kadar ben de çıkardığımız bu listeyi sizlere yolluyorum.

Bu listeyi bende e-mail adresi olanlara iletiyorum. İşin organizasyonu için bir e-mail grubu kurdum. Bu mektup sizlere grup adacılığıyla gelecek. Bu durumda yazacağınız cevaplar da diğer herkese ulaşmış olacak. Grubun adresi Şöyle:

http://groups.yahoo.com/group/Dev-Genc/

Bende adresi olanlar da şu arkadaşlardı. (Bazı adresler eski olabilir.)

sirincemgil@hotmail.com

seralp@t-online.de

sbozkus@hotmail.com

SadikGoekcen@gmx.de

oetiman@hotmail.com

kurkcu@bianet.org

irfan.cure@t-online.de

ihsancaralan@evrensel.net

f.erbas@gmx.net

eyup68@yahoo.com

ersen@chello.se

ersen.olgac@swipnet.se

ergunaydinoglu@ttnet.net.tr

ekurkcu@hotmail.com

aydincubukcu@evrensel.net

aycicek@t-online.de

Metin hazırlanırken bir yandan da imzalar atılabilir.

Ben imzamı, metin ne olursa olsun atıyorum. Önemli olan DEHAP’a oy verilmesinin istenmesi.

Diğer atanlar da bildirsin. Bildiklerine telefonla sorsun ve listeye sonuçları ekleyerek bildirsin.

İsterseniz imzaları ya da evetini aldıklarınızın listesini bana yollayın, hazırlığın hızlı tamamlanması bakımından.

Herkes kimlere sorabileceğini de bildirebilir bu arada.

Bir başlangıç olarak şimdilik bu kadar.

Selamlar

Demir Küçükaydın

Dev-Gençliler'den Çağrı[ii] (İlk İmzacılar)

3 Kasım 2002 seçimleri için Türkiye'de "emek-barış-demokrasi" güçlerinin oluşturduğu ittifak, yalnızca Kürt ve Türk emekçi ve yoksullarını değil, 30 yıl önce mücadelelerini Dev-Genç içinde birleştirmiş olan sosyalist hareketin ana damarlarını da bir araya getiriyor.

30 uzun yıl boyunca yolları pek çok kavşakta birbirinden ayrılmış olsa da, Dev-Genç içinden doğan ve varlıklarını politik partiler, akımlar, çevreler hareketler olarak sürdüren sosyalist güçler, bugün "Emek-Barış-Demokrasi" ittifakının DEHAP çatısı altında parlamentoya girmesi için ortak bir kampanya sürdürüyor.

Bütün iç farklılıklarına karşın Dev-Genç'i Dev-Genç yapan, onu farklılıkları içinde birleştiren enternasyonalist, halkçı, devrimci, emekçiden yana, sosyalist değerler yaygın medyanın bütün gizleme, örtme çabalarına karşın bugün "emek-barış-demokrasi" ittifakı çevresinde kitlesel bir güç halini alıyor. Türkiye'nin çürümüş toplumsal ve siyasal düzeninin önüne koyduğu barajları zorluyor.

Bu müstesna anda, bir zamanlar Dev-Genç bayrağı altında mücadele etmiş olan bizler, sevgili arkadaşımız Deniz Gezmiş'in vasiyetin e uygun olarak, "Türk ve Kürt halklarının kardeşliği"nin bugünkü hali olan "Emek-Barış-Demokrasi" blokunu desteklediğimizi kamuoyuna ilan ediyor ve tüm ezilenleri Emek, Barış ve Demokrasi Bloğunun çatısı altında seçime girdiği DEHAP'ı aktif olarak desteklemeye ve ona oy vermeye çağırıyoruz.

Ertuğrul Kürkçü, T.D.G.D.F - (Dev-Genç) 1970-71 Genel Başkanı

Sadık Gökçen, ODTÜ SFK Üyesi

Fehmi Erbaş, Liseli Fehmi

Suat Bozkuş, ODTÜ SFK Aday Üyesi

İsmail Metin Ayçiçek, SBF Fikir Kulübü, 1970-71 Ankara Üniversitesi SBF Öğrenci derneği Başkanı

Mehmet Kaptan, 1969-70 SBF Fikir Kulübü Başkanı

Eyüp Yıldırım, İ.Ü.Edebiyat Fikir Kulübü, 1969-70 Dev-Genç Genel Yönetim Kurulu Üyesi

Selçuk Eralp, 1970 Hacettepe Üniversitesi Devrimici Gençlik Örgütü Yönetim Kurulu Üyesi

Sinan Yücel, 1969-70 Hacettepe Üniversitesi Dev-Genç Başkanı, Dev-Genç Merkez Onur Kurulu Üyesi

Oktay Etiman, SBF Fikir Kulübü (Görevi neydi?)

İrfan Cüre, 1970 – 71 ODTÜ SFK Yönetim kurulu Üyesi

Ergun Aydınoğlu, 1969-70 Dev-Genç Merkez Yürütme Kurulu Üyesi

Demir Küçükaydın, 1969-70 İstanbul Bölge Yürütme ve Genel Yönetim Kurulu Üyesi

Dev-Gençliler'den Çağrı (Tam İmzalı)

3 Kasım 2002 seçimleri için Türkiye'de "emek-barış-demokrasi" güçlerinin oluşturduğu ittifak, yalnızca Kürt ve Türk emekçi ve yoksullarını değil, 30 yıl önce mücadelelerini Dev-Genç içinde birleştirmiş olan sosyalist hareketin ana damarlarını da bir araya getiriyor.

30 uzun yıl boyunca yolları pek çok kavşakta birbirinden ayrılmış olsa da, Dev-Genç içinden doğan ve varlıklarını politik partiler, akımlar, çevreler hareketler olarak sürdüren sosyalist güçler, bugün "Emek-Barış-Demokrasi" ittifakının DEHAP çatısı altında parlamentoya girmesi için ortak bir kampanya sürdürüyor.

Bütün iç farklılıklarına karşın Dev-Genç'i Dev-Genç yapan, onu farklılıkları içinde birleştiren enternasyonalist, halkçı, devrimci, emekçiden yana, sosyalist değerler yaygın medyanın bütün gizleme, örtme çabalarına karşın bugün "emek-barış-demokrasi" ittifakı çevresinde kitlesel bir güç halini alıyor. Türkiye'nin çürümüş toplumsal ve siyasal düzeninin önüne koyduğu barajları zorluyor.

Bu müstesna anda, bir zamanlar Dev-Genç bayrağı altında mücadele etmiş olan bizler, sevgili arkadaşımız Deniz Gezmiş'in vasiyetin e uygun olarak, "Türk ve Kürt halklarının kardeşliği"nin bugünkü hali olan "Emek-Barış-Demokrasi" blokunu desteklediğimizi kamuoyuna ilan ediyor ve tüm ezilenleri Emek, Barış ve Demokrasi Bloğunun çatısı altında seçime girdiği DEHAP'ı aktif olarak desteklemeye ve ona oy vermeye çağırıyoruz.

Sayı	**Adı**	**Soyadı**	**Okul**	**Görev**
1.	Ahmet	Erdoğan	ODTÜ	SFK Üyesi
2.	Ahmet	Nergiz	Gazi Eğitim Enstitüsü	Fikir Kulübü Üyesi
3.	Ahmet	Telli	Gazi Eğiim Enstitüsü	Fikir Kulübü Üyesi
4.	Akın	Birdal	A.Ü. Ziraat Fakültesi	Dev-Genç üyesi
5.	Atilla	Keskin	ODTÜ	SFK Başkanı

6.	Aydın	Çubukçu	SBF BYYO	Fikir Kulübü Yöneticisi ve Genel Yönetim Üyesi
7.	Aykut	Başaran	Hacettepe Üniversitesi	H.Ü. Dev-Genç Yönetim kurulu Üyesi
8.	Celal	Beşiktepe	Yıldız Teknik Üniversitesi	Yıldız Teknik Dev-Genç üyesi
9.	Celal	Polat	Gazi Eğitim Enstitüsü	G.E. Dev-Genç Yönetim kurulu Üyesi (69-71)
10.	Cem	Somel	Robert Kolej	Fikir Kulübü Üyesi
11.	Demir	Küçükaydın	İ.Ü. Edebiyat Fakültesi	İstanbul Bölge Yürütme Kurulu ve Genel Yönetim Kurulu Üyesi (1969-70)
12.	Doğan	Fırtına	SBF	Sosyalist Fikir Kulübü Üyesi
13.	Doğan	Tarkan	DTCF	Fikir Kulübü Üyesi
14.	Engin	Erkiner	ODTÜ	İleri Yazı İşleri Müdürü (71)
15.	Engin	Mert	A.Ü. Hukuk Fakültesi	Öğrenci Birliği
16.	Ergun	Aydınoğlu	Hacettepe Üniversitesi	Dev-Genç Merkez Yürütme Kurulu Üyesi (1969-70)
17.	Erhan	Erel	A.Ü. Hukuk Fakültesi	Dev-Genç Üyesi
18.	Ersen	Olgaç	Hacettepe Üniversitesi	H.Ü. Fikir kulübü Başkanı, İleri dergisi Yazı İşleri Müdürü
19.	Ertuğrul	Kürkçü	ODTÜ	Genel Başkan (70-71)
20.	Eyüp	Yıldırım	İ.Ü. Edebiyat Fakültesi	Genel Yönetim (69-70)
21.	Faruk	Aral	Lise	İstanbul Dev-Lis
22.	Fehmi	Erbaş	Lise	Ankara Dev- Lis
23.	Filiz Terennüm	Sarp	Ankara İTİA	Öğrenci Birliği
24.	Gülay	Ünüvar	ODTÜ	SFK Yönetim kurulu Üyesi (69-70)
25.	Gürkan	Rişvanoğlu	İ.Ü. Hukuk Fakültesi	Dev Genç Üyesi
26.	Hacı	Tonak	Malatya	Malatya Yurtsever gençlik Derneği Başkanı (1969-71)
27.	Hamza	Özkan	İ.Ü. Edebiyat Fakültesi	Dev-Genç Bölge Yürütme Kurulu Sekreteri
28.	Hasan	Ataol	ODTÜ	Fikir Kulübü Üyesi
29.	Hikmet	Bozçalı	İ.Ü. Hukuk Fakültesi	Dev-Genç ve DDKO üyesi
30.	Hilal	Altan		Fikir Kulübü Üyesi

31.	Hüseyin	Karslı	İ.Ü. Hukuk Fakültesi	Dev-Genç Üyesi
32.	İhsan	Çaralan	İTÜ	İstanbul Bölge Yürütme kurulu Üyesi (1971)
33.	İhsan	Doğan	A.Ü. Hukuk Fakültesi	FKF Üyesi
34.	İlhami	Aras	SBF	Fikir Kulübü Üyesi
35.	İrfan	Cüre	ODTÜ	SFK Yönetim Kurulu Üyesi (70-71)
36.	İsmail Metin	Ayçiçek	SBF	SBF Öğrenci Derneği Başkanı (70-71)
37.	Kutay	Doğan	Em. Veteriner Üstğmn	Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi
38.	Mahir	Sayın	ODTÜ	SFK Yönetim Kurulu Üyesi (69-71)
39.	Mehmet	Kaptan	SBF	Fikir Kulübü Yönetim kurulu Üyesi (69-70)
40.	Mehmet	Yücel	ODTÜ	SFK Yönetim kurulu Üyesi
41.	Mehmet Ozan	Telli	İslahiye	İslahiye Dev-Genç
42.	Mustafa	Kaçaroğlu	SBF	SBF Fikir Kulübü Başkanı
43.	Mustafa	Uslu	Gazi Eğitim Enstitüsü	Fikir Kulübü Üyesi
44.	Mustafa	Yalçıner	ODTÜ	Sosyalist Fikir kulübü Üyesi
45.	Mustafa	Yavuz	Antalya	Antalya Devrimci Fikir Kulübü Üyesi
46.	Mustafa	Yıldırımtürk	İ.Ü. Hukuk Fakültesi	Fikir Kulübü Üyesi
47.	Muzaffer	Oruçoğlu	İstanbul Y.Ö.	FKF Yöneticisi
48.	Mümtaz	Yurtsever	İ.Ü. Hukuk Fakültesi	Dev Genç Üyesi
49.	Nail	Satılgan	Boğaziçi Üniversitesi	Genel Yönetim (69-70)
50.	Nihat	Bulut	Hacettepe Üniversitesi	Dev Genç Üyesi
51.	Nuran	Ağırnaslı	ODTÜ	SFK Üyesi
52.	Oktay	Etiman	SBF	Merkez Yürütme (1969-70)
53.	Orhan	Savaşçı	Em. Hava Yzb.	
54.	Rafet	Temur	İ.Ü. Fen Fakültesi	Fikir Kulübü Üyesi
55.	Ragıp	Zarakolu	İ.Ü. İktisat Fakültesi	SFK Üyesi

56.	Sabiha Serap	Sarp	Lise	Dev-Lis Yürütme Kurulu Üyesi
57.	Sadık	Gökçen	ODTÜ	SFK Üyesi
58.	Saim	Koç	Ege Üniversitesi	İzmir bölge Yürütme Kurulu Üyesi (70-71)
59.	Selçuk	Eralp	Hacettepe Üniversitesi	Devrimci Gençlik örgütü Yönetim Kurulu Üyesi (1970)
60.	Selçuk	Polat	AÜ. DTCF	Dev-Genç
61.	Selim	Ergünalp	ODTÜ ve Özel Işık	Genel Yönetim (70-71)
62.	Sinan	Yücel	Hacettepe Üniversitesi	H.Ü. Dev-Genç Başkanı, Dev-Genç merkez Onur kurulu Üyesi
63.	Suat	Bozkuş	ODTÜ	SFK Aday Üyesi
64.	Süleyman	Arslan	Yıldız Teknik Üniversitesi	Dev Genç Üyesi
65.	Şaban	İba	Ankara İTİA	Dev-Genç Merkez Yürütme Kurulu Üyesi (70-71)
66.	Şermin	Çetiner	Hacettep Üniversitesi	Dev-Genç Üyesi
67.	Şirin	Cemgil	Ankara Hukuk	Fikir Kulübü Kurucu Üyesi
68.	Şükrü	Ceyhan	İ.Ü. Çapa Tıp Fakültesi	Öğrenci Temsilcisi
69.	Tahir	Kaymak	Yıldız Teknik Üniversitesi	Dev Genç Üyesi
70.	Tahsin	Akpek	Nizip	Antep Dev-Genç
71.	Veysi	Sarısözen	İ.Ü. İktisat Fakültesi	FKF Genel Yöenetim Kurulu Üyesi
72.	Yalçın	Kırmızı	Yıldız Teknik Üniversitesi	Dev-Genç Üyesi
73.	Yavuz	Yıldırımtürk	İ.Ü. Hukuk Fakültesi	Fikir Kulübü Üyesi
74.	Zeki	Tekeş	Işık Mimarlık Müh. Fak	Dev-Genç Üyesi
75.	Ziya	Sümer	DTCF	Fikir Kulübü Üyesi

Doğal ve Toplumsal Süreçlerde Kritik Sınırlar ve Senkronizasyonların Önemi

Doğada bazı sınırlar vardır, bu sınırlar aşıldığı an yepyeni yasalar ve güçler devreye girerler. Örneğin bir yıldızın oluşumu böyledir. Bir bulutsunun belli bir noktasındaki yoğunlaşma, çekim gücünün etkisiyle orada daha fazla yoğunlaşmaya; daha fazla yoğunlaşma daha büyük bir çekim gücüne; daha büyük bir çekim gücü daha büyük ve hızlı bir yoğunlaşmaya yol açar. Bu nedenle yıldızlar son derece hızla oluşurlar astronomik ölçülerle bakıldığında. Öyle bir noktaya gelir ki, yığılan maddenin kendi ağırlığı, onun merkezinde yüksek bir basıncın dolayısıyla da yüksek sıcaklıkların oluşmasına, bu da sonunda termo nükleer reaksiyonların başlamasına ve bir yıldızın doğuşuna yol açar.

Ancak bu tür süreçlerden her zaman yıldızlar da doğmayabilir. Tıpkı bazı bebeklerin tümüyle olgunlaşmadan erken doğması, düşük olması gibi, bir çok yıldızın erken doğumu da olur. Yani ısı ve basıncın belli bir uyum içinde artması gerekir, aksi takdirde, bir yıldız değil, bir "*Kahverengi Cüce*" de doğabilir. Evren aynı zamanda, yıldız olmayı başaramamış düşükler, "kahverengi cüceler" mezarlığıdır.

Toplumda da benzer süreçler görülür. Bir toplumsal kriz, bir toplumdaki bütün sınıfları eşit olarak etkilemeyebilir. Ya da bu etki o sınıfların ruh halinde aynı hızla değişikliklere yol açmayabilir. Ya da bir sınıfın ya da politik partinin siyasi ve ideolojik olgunlaşması, bir devrimci krizin olgunlaşmasından çok daha yavaş ve hızlı gelişebilir. Böyle durumlarda genellikle "düşük"ler, "kahverengi cüce"ler ortaya çıkar.

1970'ler bir bakıma böyleydi. Türkiye'nin sosyalistleri ideolojik ve politik olarak olgunlaşmadan, aşağı yukarı bir devrim öncesi bir durum olgunlaşmıştı. Sonuç, biraz erken

doğum gibi, bir devrim değil ama 12 Eylül öncesi döneminin, biraz ikili iktidarı andıran, programsız ve perspektifsiz geniş kitle hareketlenmesi oldu. Keza aynı dönemde, Küçük burjuvazinin işçiler ve Kürt hareketinden önce gelen bir radikalleşmesi yaşanmıştı. Bu önceki radikalleşme hem işçilerdeki radikalleşmeyi geciktirmiş hem de perspektiften yoksun kılarak olumsuz etkilemişti. Ama işçiler radikalleşmeye başladığında, önce radikalleşenler, yani küçük burjuvazi yorulmuştu. Bu ortamda 12 Eylül darbesi mümkün olabilmişti

Başka bir örnek. Seksenlerden sonra, Kürt ulusunun radikalleşmesi başladı, ama aynı dönemde Türk İşçi ve küçük burjuvaları yorgun ve yenilmiştiler. Seksenlerin sonuna doğru, tam tekrar Türkiye işçi ve emekçilerinin mücadelesinin tekrar yükselişi başlamıştı ki, bu sefer bir süpernova patlamasının şok dalgaları, Yani Sovyetler ve Doğu Blokunun çöküşü, Türkiye'deki bu radikalleşme ve politizasyonu olmamışa çevirmiş, Kürt hareketi, gericilik ve yenilgi ortamında dünyada yükseliş eğilimi gösteren bir hareket olarak yapayalnız kalmıştı. Bunun en traji komik sembolü, Türkiye emekçilerindeki mücadelenin yükselişinin bir örgütsel, ideolojik ve politik yansısı olan *Kuruçeşme Birlik Tartışmaları*'nın Sovyetlerin çöküşünün gürültüsü altında yapılmasıdır. Tartışmalara katılanlardan birisi, "*Akşamları televizyona bakmaya korkuyorum bu akşam da hangi ülke düştü* diye" konuşmuştu. Durumu bundan daha güzel açıklayan bir önek bulmak zordur.

Olaylara böyle baktığımızda, ilk kez senkronize bir radikalleşme dalgasıyla karşılaşıyoruz. Türkiye'nin emekçileri hızla düzen partilerinden kopuyor, Kürtler ise hazır onları bekliyor. Sadece nesnel olarak değil, bir politika olarak da onları bekliyor. İmralı'da geliştirilen Demokratik Cumhuriyet stratejisinin özü, Kürt Kurtuluşunun bir yan ürün olarak Türkiye'de demokratik bir dönüşümü sağlaması değil; Türkiye'deki demokratik

dönüşümlerin bir yan ürünü olarak Kürt Kurtuluşunu sağlamaktır. Bunun anlamı, Türk ezilenlerinin de, Kürtlerin demokratik dönüşümler programına gelmesidir. Şimdi ilk kez bu olasılık doğmuş bulunuyor.

Yeni strateji Kürt hareketini bir yenilgi ve moral bozukluğundan kurtardı, 12 Eylül sonrasında Türk solunda görülenin aksine. Kurtarmakla kalmadı, Kürt hareketine kendini yenileme ve yeni güçlere açılma olanağı sundu. Şimdi Türklerin de politizasyon ve radikalleşmesi başlamış bulunuyor, hem de bu tıpkı bir dizel motoru gibi, başlangıçta ağır hareket etmesine, çok zor harekete geçmesine rağmen, giderek artan bir hızla gerçekleşecek gibi görünüyor.

Ne var ki, toplumda farklı süreçlerin farklı gelişim ritimleri ve hızları vardır farklı koşullarda. Bir ordunun ilerleyişi, aşağı yukarı ordunun temelini oluşturan zırhlı birliklerin ilerleyiş hızına yakındır. Yani bir günde birkaç on kilometreden birkaç yüz kilometreye kadar değişebilir. Ama fikirler, ruh halleri, toplumsal sınıflardaki radikalleşmeler ve görüş değişiklikleri, en devrimci zamanlarda bile böyle bir hıza ulaşamaz.

Hele bir de buna ön yargıların yarattığı ek engeller; medyanın sansürü ve kontrolü gibi faktörler etkilenince, bu sürtünmelerin etkisiyle hız daha da yavaşlar.

Şimdi blok açısından sorun tam da böyledir. Dünyanın dönüş hızıyla, Bloğun yarattığı dinamizm ve coşkunun, kitlelerin derinlerinde gerçekleşen bu depremin yarattığı dalgaların, yani manevi Tsunaminin yayılış hızı arasında çok ciddi bir fark var. Yani bu Tsunami, Türkiye’nin ezilenlerinin bilincine ve davranışlarına varamadan, Türkiye seçim tarihine varacaktır büyük bir olasılıkla. Dolayısıyla, devrimci bir kabarış ile seçim propagandası döneminin çakışması ve devrimci kabarışın, seçime ön gelen günlerde zirvesine ulaşması, yani devrimci bir kabarışla seçim döneminin senkronizasyonu olasılığı şimdilik pek

görünmemektedir. Devrimci kabarış, muhtemelen seçimden sonraki bir dönemde zirvesine ulaşma ve Türk ezilenlerinin bilinç ve davranışlarında bir değişme etkisi gösterecektir. Tabii bu arada, bloğun yüzde on barajını aşması veya aşamaması da bu devrimci kabarışın hızını ve şiddetini etkileyecektir.

Eğer devrimci kabarışla, seçimin takvimi denk düşse, arada bir senkronizasyon olsaydı, muhtemelen, bloğun çoğunluğu oluşturduğu ama gerçek gücü elinde bulundurmaktan çok uzak bir meclis ve gerçek iktidarı elinde tutan ama hiçbir meşru dayanağı olmayan şu “derin devlet” de denen, Osmanlı yadigarı devlet sınıflarının, daha özlü ifadesiyle ordunun arasında ikili bir iktidar (“diyarşi”) durumu doğabilirdi. Böyle bir durumda, meclis Ordunun elinden iktidarı alıp, onu halkın gerçek temsilcilerinin eline verecek bir devrimin organı haline dönüşebilirdi. Tabii ki bu kararlılığı ve kitle hareketlenmesini gösterebilmesi koşuluyla. Yani, hiç durmadan inisiyatifi eline alıp saldırması, peş peşe kanunlar çıkarıp, bunları kitle mobilizasyonuyla destekleyerek, bu günkü pahalı, baskıcı, bürokratik devlet cihazını hızla tasfiye etmesi, karşı tarafın kendini toplamasına zerrece fırsat vermemesi gerekirdi. Aslında esas sorun, Bloğun bir araya getirdiği güçlerin, bu kararlılığı gösterecek yetenekte olup olmadığı; bu yönde teorik hazırlıklarının olup olmadığı noktasındadır. Bloğu oluşturan unsurların, karakterlerine bakınca, bunu yapabilecek hazırlık ve yapılarının pek olmadığını söylemek gerekiyor.

Biraz Paris Komünü gibi bir durum söz konusu olurdu böyle bir durumda. Paris Komününde, hemen hemen hiç Marksist yoktu. Onun esasını, Blankici ve Prohudoncu geleneklerden işçiler ve onların temsilcileri oluşturuyordu. Ve Paris Komünü’nün hataları, özünde, bu hareketlerin tam da kendilerinin iddialı oldukları alanlarda yaptıkları ve yapmadıklarından oluşur. Yani eğer, bileşenler, teoride

önem verdiklerini gerçekleştirselerdi; bloğun şimdiki halinde görüldüğü gibi, nispeten birbirlerinin olumsuzluklarını nötralize edebilirlerdi; fakat tam tersi olmuştur. Her iki tarafın da eksiklikleri damgasını vurmuştur. Blokta tohumu görülen, ve kitle hareketlenmesi içinde birbirlerinin olumsuzluklarını yok eden eğilim, Meclis'te pek ala tersine eğilimleri besleyebilirdi. Türk emekçileri ve Kürt Ulusal Hareketinin çoğunluğunu oluşturduğu bir Meclis de, muhtemelen gerekli kararlığı ve gösteremezdi, Türk sosyalistlerinin ekonomizmi ve Kürt Ulusal Hareketi'nin Mecliste daha güçlü yansıyacak ulusal dar görüşlülüğü ve reformizme yatkınlık, kararlı bir saldırıyı engeller, bu da karşı güçlerin toparlanması için fırsat yaratır ve devrimci kabarışın enerjisinin yok oluşuna yol açar, onu da bir restorasyon dönemi izlerdi; Türkiye, ciddi bir demokratikleşmeye uzun bir süre için tekrar veda ederdi.

Bu nedenle, radikalleşme dalgasının böyle yavaş yayılışı, bir yanıyla da iyidir. Belki yüzde on barajının aşılmasını tehlikeye atacak, aşılsa bile bir hükümet veya birinci parti olma durumu yaratmayacaktır ama aynı zamanda bu eksiklikleri gidermek için bir zaman kazanma anlamına gelmektedir. Daha yavaş hızla yayılan ve şiddetini daha yavaş artıran bir radikalleşme, gerekli hazırlıkları yapabilmek için daha geniş bir zaman aralığı demektir. Arada geçen yılların muazzam tahribatı unutulmamalıdır. Muazzam bir hafıza kaybı söz konusudur. Bu hafızanın tazelenmesi, unutulanların hatırlanması vs. bunlara ihtiyaç duyan bir yükselişi de gerektirmektedir. Bir yükseliş olmadan, unutulanların yeniden hatırlanması da söz konusu değildir. Unutulanları hatırlamadan ise, bir devrimci kabarışı başarıya götürecek siyasi olgunluğa erişilemez. Yani, yükseliş ve yayılış hızı, politik önderlerinin olgunlaşma ve ortaya çıkışından daha hızlı bir radikalleşme de bir düşük sonucu verebilir.

Yani, eğer, eğer uyumlu bir doğum, diyelim ki yüzde on barajını aşmak olarak tanımlanırsa, radikalleşmenin ritmi ve hızı bu anlamda yetmeyebilir ve yüzde onun altında bir sonuca, dolayısıyla bir düşüğe yol açabilir. Ama Doğum ile, bir devrimci durumu kast edersek, seçim bağlamında düşüğe yol açan hız yavaşlığı, devrimci durumda, bir düşüğü engelleyici, olgunlaşmaya zaman tanıyıcı bir işlev görebilir.

En ideal koşul, radikalleşme dalgasının yüzde onu aşmaya yetecek yükseklikte olması ve buna uygun bir hızla yayılması; ama iktidar veya birinci parti olmasına, yani hazırlıksız bir biçimde devrimci bir kabarışla karşı karşıya gelmesini de engelleyecek alçaklıkta ve yavaşlıkta olmasıdır. Bu gerek hazırlık, gerek devrimci kabarış için en optimum gelişmenin yolunu açar.

Şu an için görünen o ki, böyle bir tehlike yok, tehlike yüzde on barajı noktasında toplanıyor. Devrimci bir kabarış için ideal koşulları sağlayacak olan yüzde on barajının aşılması temel hedef olmalıdır. O halde kafamızı buna yoralım.

Bütün gözlemler Bloğun Kürt Ulusal hareketinin gücünü ikiye katladığını, Batı'da şimdiye kadar Kürt hareketine uzak duran ve genellikle şehirlerin proletaryasının en yoksul kesimlerini oluşturan Kürtlerin, bloğa yöneldiğini gösteriyor. Seçimlerde Kürt hareketi yüzde Dörtten fazla almıştı. Gücünü ikiye katladığı hesaplanırsa dokuz civarına ulaşılır. Eğer yüzde bir civarında Bloğun Türk tarafı harekete geçirebilse, yüzde on aşılabilir. Bu günkü durumun böyle olması büyük bir olasılıktır. Ama Bloğun sadece yüzde onu aşması yetmez, bunun bir iki puan üstüne çıkması gerekir. Fehmi Erbaş'ın dediği gibi hırsızın ve uğursuzun hakkını unutmamak gerekir. Yani çalınacak, sayılmayacak oyları da hesaplamak zorundayız. Seçim sandıklarının nasıl kaybedildiği kimse için bir sır değil. Bu nedenle yüzde onun birkaç puan üstüne çıkmak gerekiyor.

Bunu ise Bloğun Türk tarafında ciddi bir kıpırdanma sağlayabilir. Ama Bloğun Türk tarafında, henüz hiçbir ciddi kıpırdama yok, Batı'daki kıpırdama Kürt işçilerle sınırlı. Türk orta sınıfları CHP, ANAP hatta ÖDP peşinde, işçiler ise büyük oranda AKP'nin veya Genç Parti'nin etki alanında.

Soru şudur, bunlara ulaşmak küçük de olsa bir hareketlilik yaratmak için neler yapmak gerekiyor?

Bunun için neler yapmak gerektiğine kafa yormak ve bunları uygulamaya koymak an acil sorundur şu an.

Bunları tartışmaya diğer yazılarda başlayalım.

24 Ekim 2002 Perşembe

demir@comlink.de

http://www.comlink.de/demir/

DEHAP'ın Eyüp Mitingi'nin Düşündürdükleri

Bu Pazar, yani 27 Ekim Pazar günü, seçimlerden tam bir hafta önce, Saat 10.00'da Eyüp'te Veysel Karani Meydanı'nda DEHAP çatısı altında seçime giren, Emek Barış ve Demokrasi Bloğu'nun, diğer bir ifadeyle, yükselen **Kürt Ulusal Hareketi** ile **Türkiye İşçi ve Sosyalist Hareketinden** geriye ne kalmışsa bunun büyük çoğunluğunun ve en iyi geleneklerinin ortaklaşa mitingi var.

Bu miting, bloğun şimdiye kadar vardığı noktayı göstereceği, yani bir bilanço çıkarma olanağı sunacağı gibi, bundan sonraki dönemde yapılması gerekenleri de gösterecektir.

Ankara, Türkiye'nin idari ve politik başkenti ise, İstanbul, Türkiye'nin Tarihi, Kültürel, Ekonomik ve Sosyolojik başkentidir. Meksiko City, Kahire, Tahran, Sao Paulo, Bombay gibi bir Megapoldür.

Son yılların tarihi, bu megapollerdeki eğilimlerin politik ve kültürel etkilerinin sadece o ülkelerle sınırlı kalmayan enternasyonal bir karakter kazandığını, adeta bir laboratuar işlevi gördüklerini de göstermektedir. Bir bakıma Üçüncü Dünya'nın birer laboratuarıdır bu megapoller.

En önemli politik ve sosyal hareketler buralardan doğmaktadır. Eskiden oldukça farklı bir durumdur bu. Eskiden, Batı'nın metropol ülkelerinin izinden giderdi geri ülkelerdeki politik ve sosyal hareketler. Şimdi ise, kendileri örneği olmayan denemeler yapmaktadırlar bu megapoller bütün üçüncü dünya adına. Sao Paulo ve Brezilya'nın İşçi Partisi birbirinden ayrı düşünülemez. İşçi Partisi'nin deneyiminin bütün "üçüncü dünya" ülkeleri için önemi ise kimse tarafından inkar edilemez. İran devrimi ve izlediği yol gibi, o harika İran sineması, Tahran megapolü olmadan tasavvur bile edilemez. Dünyayı ve Mısırı sarsan radikal

politik İslam'ın ideolojisi Kahire'de El Ezher gelenekleriyle megapol yoksullarının buluşmasının ürünüdür.

Bin yıl boyunca, dünyanın New York'uydu bu İstanbul ve üçüncü dünyanın diğer megapolleriyle kıyaslanabilecek hiç bir kültürel veya sosyal bir deney koymadı ortaya. İstanbul Proletaryası bir Lula çıkaramadı, bir İşçi Partisi yaratamadı. İstanbul'un işçileri, bu gün Politik İslam'a yönelmiş durumda. Ama bu alanda da durum daha az sefil değil. Bu gün AK Parti'de ifadesini bulan Türkiye'nin politik İslam'ı, her zaman burjuvazinin damgasını taşıdı, devlet karşısında her zaman yerlere kapandı, en azından teorik olarak bile milliyetçiliği reddetmesi gerekirken, kendini "*Milli Görüş*" diye tanımlaması, onun kişiliksizliğinin tipik bir örneğidir. AK partide zerrece bir yoksul ve proleter damgası görülmez. İstanbul, Politik İslam'ın teorik merkezlerinden biri değildir. Ortalığı kaplamışların hepsi, Mısır, İran, Pakistan gibi ülkelerdekilerin kötü kopyalarıdırlar.

İstanbul Hafızasını yitirmişti Türkiye gibi. Kültürel kaynaklarını kurutmuştu. Aslını inkar eden bir haramzadeydi. Yitirilmiş bir hafızayla hiç bir orijinal fikir geliştirilemez. Ama bu İstanbul, şimdi yavaş yavaş Kürt Ulusal hareketinin itkisiyle tekrar hafızasını kazanıyor. Geçmişiyle yüzleşmeye başlıyor. Bu itki en açık ifadesini, Sezen Aksu'nun konserlerinin bileşiminde gösterir. Kürt Ulusal Hareketi, yani Diyarbakır Çocuk Korosu, olmasa, orada ne Rum, ne Ermeni şarkıları, yani İstanbul'un yitirdiği hafızası olamazdı.

Ama İstanbul, eski zamanların gururuyla, hep taşralı ve aşağı, geri gördükleri tarafından öne itilmeyi, eğitilmeyi hazmedemiyor, direniyor. Onu bir çocuk korosuyla temsil ettirip, koruyuculuk rolüne soyunuyor, yaparsa bu işleri kendisinin yapacağını, kimse tarafından eğitilme ve ileriye itilmeyi hazmedemeyeceğini ima ediyor. ÖDP'nin Kürt hareketine hep bir rakip olarak bakışının ardında sadece

politik ve sınıfsal değil, böyle kültürel dirençlerin de büyük rolü vardır.

İşte Eyüp mitingi, İstanbul'un komplekslerinden kurtuluşunun; kendi geçmişiyle yüzleşmeye açıktan başlayışının; bu direnişin kırılışının politik bir sembolü de olmalıdır. İstanbul bunu başardığı an, Tahran, Kahire, Sao Paulo, gibi kendi özgün deneyini ortaya koyabilir. Bu deney, Politik İslam ve İşçi Hareketi'nin, Kahire veya Tahran'ın varoşlarıyla Sao Paulo varoşlarının deneylerinin bir sentezi olmalıdır ve olmak zorundadır.

*

DEHAP mitinginin yapılacağı yerin Eyüp olması gerek İstanbul'un gerek İşçi ve Sosyalist hareketin tarihi bakımından büyük önem taşımaktadır. Eyüp, bir bakıma, antik tarihin geleneklerinin ve modern işçi hareketinin geleneklerinin buluştuğu sembolik bir kesişme noktasıdır. Bu sembolün anlamı üzerinde biraz duralım.

Eyüp, her şeyden önce Eyüp Sultan'ıyla meşhurdur ve adını da ondan alır. Peki bu Eyüp Sultan kimdir, neyin nesidir?

Eyüp Sultan'ın hakiki adı Halid Bin Zeyd Ebu Eyyub el-Ensarî'dir. Adındaki Ensari, onun bir Medineli, olduğunu gösterir. Eskiler "*muhacirlik Peygamber zanaatıdır*" derlerdi. Muhammet de bir Peygamber olarak, Mekke'den Medine'ye modern çağın devrimcileri gibi iltica etmiş orada "*exil*"de yaşamıştır. İşte eskilerin Hazreti Halit dedikleri, Eyüp Sultan, Medine'de ona mihmandarlık yapan ve onu evinde misafir eden bir Medinelidir ve ilk Müslümanlardandır, sehabedendir.

Eyüp, İslamiyet'in ancak geçen yüz yıldaki Marksizm'in yayılış hızıyla kıyaslanabilecek hızla yayılışı sırasında, 668 yılında, yani hicretin 46. ıncı yılında, Emevilerin gerçekleştirdiği İstanbul kuşatmasında ölen bu bayraktarın adıdır.

Ama Eyüp'ün o semte adını veren bu günkü Türbe ve külliyenin olduğu yerde öldüğüne dair hiçbir delil yoktur. İstanbul'un fethinden sonra, daha sonra Sultan Fatih adını alacak olan Türkmen delikanlısı Mehmet'in öğretmen danışmanı Bayrami Tarikatinin şeyhi Akşemsettin, "*rüyümda gördüm öldüğü yer burasıdır*" diyerek, bu günkü Türbenin olduğu yeri göstermiştir. Yani Eyüp Sultan, İstanbul'u Feth eden barbar Oğuzların, bir gelenek yaratma ihtiyacının ürünü olarak yaratılmıştır. Türbede, gerçekte Eyüp Sultan değil, Akşemsettin'in Rüyası yatmaktadır.

Eyüp Sultan, muhtemelen, İstanbul'un Müslüman bir geçmişi olmadığı için de, uydurma ama tek Müslüman yatırıdır. İstanbul'da Müslümanların bu gün bile kutsal kabul ettiği mum yakıp ziyaret ettiği bütün babalar ve evliyalar aslında, Bizans döneminin Hıristiyan evliya ve azizleridirler.

Yıllar önce İstanbul Üniversitesi Sosyoloji bölümünde, İstanbul'un Evliya ve yatırları ile ilgili bir alan araştırması yapmıştı sınıftaki arkadaşlar. Araştırmanın çok ilginç bir sonucu vardı. Bütün bu babalar aslında Hıristiyan'dı, İstanbul'un Müslüman ahalisi, bu Hıristiyan babaları kendi evliyası olarak benimsemiş ama onları Müslüman etmek için de Hıristiyan köklerini hiç de inkar etmeyen, aslında tarihi bir gerçeği de sembolik olarak yansıtan bir hikaye uydurmuştu. Bu hikayeler de bütün babalar ve evliyalar için aşağı yukarı aynıydı. Fatihin orduları İstanbul'u kuşattığında, bir papaz gelip Fatih'in susamış askerlerine ya su dağıtır, ya onların yaralarını sarar. Bu papaz veya Hıristiyan'ın yattığı yerdir o her akşam mahallelinin mum yakıp ziyaret ettiği o türbe.

Açıktı ki, bunlar Osmanlı, İstanbul'u almadan önce de, İstanbul'un Hıristiyan ahalisinin yatırlarıydı. Müslümanlar bunları olduğu gibi benimsemişler, benimseyebilmek için de, onları kendilerinin Hıristiyan destekçileri olarak tanımlamak için hikayeler uydurmuşlardı.

Bu gün bile Yunanistan’a giden, bu yatır geleneğinin, İstanbul’un ara sokaklarındaki yatırların benzerlerinin Yunanistan’ın dört bir yanında, ıssız yol kenarlarında bile yaşadığını, bir kaç mum ve eşyanın içine koyulduğu gerçek ya da potansiyel yatırların yüzlercesini görür.

Yani İstanbul’un yatırları Hıristiyan asıllıdır, biricik Müslüman yatırı olan Eyüp sultan ise, Ak Şemsettin’in Rüyasından çıkmadır. Osmanlı İstanbul’u bütün bunları bilirdi. Cumhuriyet ve Türklüğün icadıyla birlikte, İstanbul hafızasını yitirmiştir, bütün bunları da unutmuştur

Bu yatır hikayelerinde gerçek olan bir yan şudur. İstanbul Feth edilmemiştir, kapıları içinden açılmıştır.

Her iki tarafın da içinde karşılıklı iş birlikçiler vardır. Osmanlı, İstanbul’u feth etmeden önce henüz kelimenin tam anlamıyla devlet değildir. Yeniçerilik henüz çok küçük bir hassa alayı, bu günkü Cumhurbaşkanlığı Muhafız alayı benzeri bir grup askerdir. Ordu, esas olarak dirlikçilerden, veya bağımsız boylardan oluşmaktadır. Osmanlı, diğer Türkmen ve Oğuz boyları arasında, eşitler arasında birinci durumdadır. Batı Orta çağındaki gibi bir durum söz konusudur. Diğer eşitler, İstanbul’un alınışının, Osmanlı’yı eşitler arasında birinci olmaktan çıkaracağını, onu devletleştireceğini ve kendi ağırlıklarının sonu anlamına geleceğini bildikleri, o kandaş demokrasisinin son kalıntılarının sonunu; yani kendi etkilerinin sonunu getireceğini bildikleri, sezdikleri için, İstanbul’un alınmasını istememektedirler ve bu nedenle Bizans ile iş birliği yaparlar. Zaten Osmanlı’da İstanbul’u alıp devletleştikten sonra hiçbir zaman bir daha kapıkulu, devşirme olmayan birini sadrazam yapmamıştır.

Osmanlı içinde Bizans’ın müttefikleri olduğu gibi, Bizans’ın içinde de, Osmanlı’nın müttefikleri vardır. Çürümüş bu imparatorluğun her türlü gelişmenin ve refahın önünde bir engel olduğunu gören Bizanslılar da Osmanlı ile işbirliği yapmaktadırlar. İstanbul, bu gün

anlatıldığı gibi, Ulubatlı Hasan'lar tarafından alınmamış, kapıları yerli halk tarafından gizlice Fatih'in ordularına açılmıştır. İşte bu yatırları Müslüman yapma hikayeleri, aynı zamanda bu iş birliğinin sembolik ifadeleridirler de.

Bu nedenledir ki, Fatih, Hıristiyanlara geniş özerklikler tanımıştır. Osmanlı'nın sonraki büyümesinin sırrı da buradadır. Ahalisinin çoğunluğu Hıristiyan bir ülkedeki Müslüman egemenliği, ancak böyle genişletilmiştir. Sırf zorla hiçbir şey olmaz. Bunun hukuki biçimi de, şeri hukukun alanının daraltılması ve sırf Müslümanlara geçerli kılınması, örfi hukukun alanının genişletilmesidir. Osmanlı, aslında örfi Hukuk, diyerek, Şeri hukuku, fiilen uygulanmaz kılmıştır. Türkiye'deki laiklik uygulaması, bu Örfi Hukuk geleneğinin bir uzantısı ve modern biçimi olarak da görülebilir. Ama burada bir çelişki de vardır, Laikliğin ortaya çıktığı yıllarda Hıristiyan ahali Ermeni ve Süryani Katliamı ve Rum Mübadelesi ile tasfiye edildiğinden, Alevilik dışında toplumsal temeli kalmamıştır. Bu nedenle, sözde Laik Türkiye, Müslüman Osmanlı'dan daha bağnaz daha Müslüman'dır.

Eğer tarihle bir paralellik kurarsak, bu günün ulusları, dünün dinleri gibiydiler. O dinlere ve cemaatlere otonomi sağlayabildiği için Osmanlı öyle bir güç olabilmişti. Ulusçuluğun ortaya çıkışı, bu dengeyi alt üst etti. Osmanlı topraklarında Onlarca Ulus kuruldu. Bu bölgenin kültürel ve iktisadi korkunç gerileyişinin, kanlı katliamların yolunu açtı. Ama bu gün, ulusçuluğun tekrar, ilk doğduğu zamanlardaki, kana, dile, soya bağlı olmayan, hukuki bir tanıma indirgenen, diller, dinler karşısında nötr olan bir ulusçuluk, modern çağın cemaatleri olan uluslar karşısında, Fatih'in yaptığına benzer bir işlev görebilir. Klasik Roma, Bizans, Osmanlı topraklarının kültürel, ekonomik ve siyasi birliğinin yolunu açabilir.

Şu an Orta Doğu ve Balkanlar'da böyle bir programı olan bir çok kültürel ve entelektüel damar var ama güçlü bir tek

politik akım var: Kürt Hareketi. Kürt Hareketinin yeni stratejisinin onu formüle edenlerin bile düşünmediği tarihsel anlamı budur.

Tarihsel analojiyi buradan kurduğumuzda, Eyüp mitingi ile, İstanbul'u Feth etmeye kalkan Kürt Ulusal Hareketi, biraz Fatih'in ordularına benzemektedir. Buradaki Fetih, askeri değil, siyasi bir Fetihdir. Eğer Feth ederse, tıpkı Osmanlı gibi Feth ettiği tarafından Fetih de edilecektir, ama aynı zamanda İstanbul'u Feth etmiş, İstanbul'un kültürel birikimini arkaya almış bir hareket olacaktır. Tıpkı, Fatih'in İstanbul'u alışından sonra, hızla yayılması gibi, kısa zamanda, klasik Osmanlı Bizans Bölgesini sarsacak ve aynı zamanda, Sao Paulo, Kahire, Tahran gibi bir başka deneyi sunacaktır.

Kürt Hareketinin ulusal olanla dil, etni ve kültüre ilişkin olanın bağını koparan demokratik programı İstanbulu feth etmeden Orta Doğu'yu feth edemez. Ama İstanbu'u feth ettiği an, karşısındaki bütün engeller, birbiri ardınca hızla yıkılırlar. Ankara'nın yolu İstanbul'dan geçer. İstanbul, Orta Doğu ve Balkanların kapısıdır.

İşte, bu Pazar İstanbul'da yapılacak Miting, İstanbul' Feth etmek için, Emevi ya da Fatih ordularının bir zaman konakladığı yerde, Eyüp'te İstanbul'u siyasi olarak Feth etmek için Kürt Ulusal hareketinin ilk siyasi hücumu anlamına gelmektedir. Bir hücumla şehrin düşeceği elbette söylenemez. Ama morali bozulabilir, sarsılabilir, şoka uğratılabilir. Ve tarihin gösterdiği başka bir gerçek de var. İstanbul'un içinden kapıları açacaklar gerekiyor. Yoksa İstanbul'un surları dışarıdan saldırılarla yıkılmayacak kadar güçlüdür. Bu surlar bu gün, kültürel surlar biçiminde varlıklarını sürdürüyorlar.

Yani Kürt Ulusal Hareketi'ne, İstanbul'un kapılarını açacak, İstanbul'un Hıristiyan kökenli evliyaları gibi bu gün İstanbullu evliyalar gerekiyor. İşte, Kürt Ulusal Hareketi ile ittifaka giren Türk sosyalistleridirler bu günün evliyaları,

İstanbul’un kapılarını açacak ve onun sırlarını; zayıf yerlerini Kürt ulusal hareketine anlatacaklar.

*

Fatihin ordularına İstanbul’un kapılarını açan Hıristiyan evliyaların bu günkü karşılığı olan ateist Evliyalar Kürt Ulusal Hareketi ile ittifaka giren Türk sosyalistlerdir. Bu sosyalistler ile de Eyüp arasında köklü bağlar vardır. Bu da İstanbul’un bilinmeyen başka bir kuşatmasından gelir.

Türkiye İşçi Hareketinin deneylerinin sonuçlarını ortaya çıkarıp tecritten kurtulduğu, yoksul kitlelerle bağ kurduğu ilk yerdir Eyüp.

1957 seçimlerinde, Kıvılcımlı’nın önderi olduğu Vatan Partisi, burada yaptığı mitingle Türkiye sosyalist ve komünist hareketi tarihinde ilk kez, küçük illegal bildireler ve tevkifatlar çemberini kırıp binlerce işçiyle doğrudan ilişki kurup onlara yine ilk kez devrimci programını anlatmıştır. İktidar İşçilerin gösterdiği ilgiden korkup Kıvılcımlı’yı ve arkadaşlarını tutuklamış, gerisi gelmemiştir ama bu 1957 Eyüp Mitingi, Türkiye sosyalist Hareketi’nin tarihinde bir kopuş anlamına gelir. Bunun anlamını görmek için biraz gerilere gidelim.

1950’lerdeTraktörlerin kıra girişi ile, köyden şehirlere muazzam bir göç başladı. Bu göç, İstanbul’un surları etrafında adeta Fatih’in orduları gibi İstanbul’u kuşatan gecekondu semtlerinin oluşmasına yol açtı. Bizzat Gecekondu kavramı da Dolmuş kavramı gibi, bu yoğun yoksullaşma ve şehre göçün sonuçlarını yaşayanların, yaşadıkları gerçekliği yine kendilerinin yarattığı kavramlarla tanımlamalarının ürünü olarak ortaya çıkmıştır.

Köyden kopmuş ve hızla proleterleşen bu geniş kitlelerin umutsuzlukları, eskiden Osmanlı padişahlarının kılıç kuşandığı Eyüp Sultan külliyesine, bambaşka bir işlev kazandırmıştı. İstanbul’un, umutsuz yoksullarının, proleterlerinin dilek diledikleri, adaklar sundukları en

önemli ziyaret yeri olmuştu. Yani Eyüp Sultan, bir rastlantı ürünü olarak, umutsuz ve modern proleter kitlelerin, durumlarına bir çözüm aradıkları bir uğrak yeriydi. Sisteme duyulan tepki, dinsel biçimlerde yansıyordu, tıpkı bu gün işçilerin kapitalizme ve yoksulluğa duydukları tepkinin AKP'ye kayması gibi.

Bu tepki nasıl olur da sosyalizmin kanalına akabilirdi? Sorun buydu. Ama sorunun böyle koyulması bile belli ön koşulları gerektirir. Önce bu ön koşullara değinelim.

Tıpkı 1960 sonrasında yeniden doğanında olduğu gibi, 1960 öncesinin adeta TKP ve çevresinden ibaret sosyalist hareketinde özünde farklı sınıfların eğilimlerini temsil eden farklı damarlar vardır.

Bu damarlardan biri, aydınlara dayanan, batı aydınlanması hayranı, burjuva sosyalizmi denebilecek bir eğilimdir. Behice Boranlar, Zeki Baştımarlar, Aybarlar, Esat Adil Müstecaplı'lar, sanat alanında Nazım Hikmet'ler, Ruhi Su'lar bu eğilimin en bilinen isimleridir. Bu eğilimin esas olarak işçi sınıfıyla hiçbir bağı yoktur. İşçi hareketiyle bağları, İşçi sınıfının sendikacımlar zümresi ve onun eğilimleriyle bağlardır. Üzeyir Baba'lardan, Kemal Sülker'lere kadar geniş bir sendikalist zümre ile tencere yuvarlanıp kapağını bulmuşçasına birbirlerini tamamlarlar. Bu uyum ve yakınlık, Esat Adil'in partisinde de görülür. Sorel'den aşırı etkilenmeler taşır. 1960'ların TİP'i de bir bakıma bu iki damarın buluşmasıdır. 1970'lerin TKP ve DİSK'i de yine bu iki damarın birliği ve yakınlaşmasının ifadesidir. Ortak metodolojik karakteristik, düz bir ilerleme anlayışı, ekonomizm ve bayağı bir materyalizm; politik olarak da reformizm, sendikalizmdir. Bu damar bu gün büyük ölçüde, ikinci cumhuriyetçiler ve CHP ve ÖDP içinde eriyip gitmiş ve aslına dönmüş, sosyalizm kabuğundan soyunmuş bulunuyor.

Böyle bir eğilimin, ne yoksul insanların dine yönelmişlerini kazanma gibi bir sorunu olur ne de, böyle bir

sorunu olmaması dolayısıyla, buna yönelik kavramsal ve politik araçları. Dolayısıyla bu eğilime Eyüp’e gelen yoksulların bilindiği yerlerde rastlanamazdı.

İkinci eğilim, radikal küçük burjuva devrimci eğilimdir. Mihri ve Zeki, Şefik Hüsnü ve Esat Adil ayrılıkları özünde burjuva sosyalizmi karşısında radikal küçük burjuva eğilimlerin ayrılıklarıdır. Daha sonra TİP karşısındaki Dev-Genç, yetmişlerdeki TKP, TİP, TSİP burjuva sosyalizminin dışında kalan THKPC, THKO ve TİKKO kökenli bütün hareketler hemen hemen tümüyle bu eğilimin yansımalarıdırlar.

Altmışlardan sonra Alevilik olmuştur bu damarın esas besleyici kaynağı. Bu eğilimin eski kuşaklardan kalan en bilinen temsilcisi Mihri Belli’dir. Alevilikle bağlarının güçlü olmadığı 60 öncesi dönemde bu eğilim daha ziyade üniversiteliler arasında etkilidir. Bu eğilimin geleneksel olarak işçi hareketiyle hiçbir zaman güçlü bağları olmamıştır. İşçilere ve yoksullara dayandığı yerlerde bile, işçilerin modern örgütleri olan sendikalar ve işçi partileri aracılığıyla değil, o işçilerin toplumsal konumlarından farklı, geçmişin kalıntısı olan kültürel konumları aracılığıyla bağlantı kurar. Alevilikten hemşehriliğe kadar bunlar değişir. İşçi örgütlenmesi içinde yer aldığında bile, küçük radikal ve sekter işçi örgütlenmelerine eğilim duyar. Bir zamanlar Halkın Kurtuluşu’nun, 30’ların Alman komünist Partisi’nin Faşizm karşısında yenilgiye yol açan “*Sınıfa Karşı Sınıf*” taktiğinin örgütsel biçimi olan “*Kızıl Sendika Muhalefeti*” gibi biçimleri aşamaz.

Küçük burjuva sosyalizminin temel özelliği idealizmdir. Yani düşüncenin varlığı belirlediği var sayımının gizli egemenliği. Bütün bu küçük burjuva radikalizmi, toplumsal konumlar ve sınıfların objektif eğilimleriyle araştırmaya çalışmaz, adeta insanların sınıflarını düşünceleri belirler. Bu temel metodolojik yanılgı her adımda yedi başlı ejderha gibi ortaya çıkar. Sovyetler’in sosyo ekonomik yapısı mı?

Revizyonizm partiye egemen olunca, koca ülkenin sosyo ekonomik yapısı da değişmiş olur. Yani varlığı düşünce belirler. Bir partinin devrimci veya karşı devrimci olduğunu görüşleri belirler vs. .

Bu idealizmin de gerici ve dini bir ideolojiye yönelmiş işçileri nasıl kazanacağım gibi bir sorusu olmaz, çünkü onlar gericidirler ve karşıdadırlar. Onların iknası, dolayısıyla iknası için de kavramsal araçlar geliştirilmesi gibi bir sorun olmaz. Dolayısıyla bu eğilim de olamazdı, ellilerin yoksullarının tepkilerini dini biçimler altında dışa vurduğu Eyüp'te.

Ama Türkiye sosyalist hareketinde bilinmeyen, hep görmezden gelinen varlığını her zaman sürdürmüş, devrimci kabarış dönemlerinde birden bire su yüzüne çıkmış bir dip akıntısı, bir başka damar daha vardır.

Bu damarın nasıl yok sayıldığını bir örnekle göstermeyi deneyelim. Bu yıl, aslında Nazım Hikmet ve Hikmet Kıvılcımlı'nın doğum yıl dönümüdür. Türkiye Sosyalist Hareketi'nin bu iki devi pek ala "*İki Hikmetler'in Yüzüncü Doğum Yıl Dönümü*" gibi bir başlık altında anılabileceklerken, sadece Nazım Hikmet anılmıştır. Kıvılcımlı hakkında ne bir yazı, ne bir inceleme vs. hiçbir şey yoktur.

Aslında Nazım'ın dahil olduğu burjuva sosyalizmi damarı aslına rücu ettiği için, burjuvazi açısından Nazım bir tehlike olmaktan çıkmıştır. Bu nedenle burjuvazinin Nazım'a sahiplenişi yadırganamaz. Ama solcu ve hatta kendine komünist diyenlerin de, Burjuvazi ile Nazım Konusunda senin mi benim mi diye çekişmeye büyük bir iştahla atılmasına rağmen, gerek devrimci kişiliği, gerek teorisiyle Nazım'la sosyalist teori ve politika bakımından kıyaslanmayacak önemdeki Hikmet Kıvılcımlı'nın adının bile anılmaması hiç rastlantı değildir. Bunun nedeni, ortalığı ve aydınları kaplamış Küçük burjuva sosyalizmi ve Burjuva sosyalizmi ile Kıvılcımlı'nın temsil ettiği, klasik

Marksist gelenek ve metodoloji arasında var olan uyuşmazlıktır. Bunlar arasında dün olduğu gibi bu gün de hiçbir gönül yakınlığı yoktur.

Bu eğilim, metodolojik olarak klasik Marksizm'e dayanır ve onu geliştirir. İşçilerle her zaman güçlü bağları vardır. Gerek Burjuva sosyalizmi, gerek sendikalistler zümresi, bu eğilime karşı zor gizlediği bir düşmanlık içindedir. Küçük burjuva sosyalizmi ise aslında politik olarak zaman zaman radikal konumları nedeniyle burjuva sosyalizmi karşısında paralel ve yakın konumlarda bulunmasına rağmen, aralarında kan uyuşmazlığı vardır ve yıldızları hiçbir zaman barışmaz.

Bu eğilim, burjuva sosyalizminden ayrı olarak, sendikacılar zümresiyle değil, sınıfla bağlar içinde olduğu için; ve küçük burjuva sosyalizminin idealizminden ayrı olarak, sınıfları, kazanılması gerekenleri nesnel toplumsal konumlarıyla tanımladığı için 1950'lerin Eyüp'ünde vardır.

Bu damar, her şeyden önce Kıvılcımlı ve onun etrafındaki işçilerle bağlı olarak, 60 öncesinin TKP'si içinde her zaman olmuştur. Bu damar kimsenin inkar edemeyeceği, stiliyle bambaşka bir kanaldır. Bu damar, daha sonra 60'larda İsmet Demir, buradan Dev-Genç'in işçilere eğilim duyan kadrolarıyla sürmüştür.

Burada Kıvılcımlı'nın o muazzam tarihsel çalışmalarıyla İşçi sınıfı ve onunla bağlar arasındaki derin içsel bağa varırız. Bu tarihsel çalışmalar olmadan, Eyüp'e gelen işçi ile bağ kurma, onunla bir ortak dilde buluşma şansınız olamaz; ama işçilerle bağınız olmadan da, böyle bir bağı size sağlayacak teorik araştırmalara yönelmeniz mümkün değildir. Türkiye sosyalist hareketindeki biricik teorik eser vermiş kişinin, aynı zamanda bu damardan olması bir rastlantı değildir; esas gerçek, görünmez derin bağlar bu noktadadır.

Şimdi tekrar zinciri kuralım. O zamanların TKP'si içinde, İşçi Sınıfı'nı kazanma diye ciddi bir kaygısı olan ve işçilerle

asgari de olsa bağları olan biricik damar, Kıvılcımlı'nın temsil ettiği damardır. Bu damar, bu bağı nasıl kurarım, bu toplum nasıl bir şeydir anlayabilmek için, nesnel toplumsal gerçekliği anlayabilmek için tarihsel araştırmalara yönelmiştir. Bu araştırmalar sonucunda bir çok teorik keşifler yapmış ve nesnelerin olduğu gibi görünmediği, çoğu kez kendi zıttı biçiminde göründüğünü görmüştür.

O aydınlanma ve reformizmin ilericilik ve gericilik kavramlarını tersine çevirmiştir. İlerici gibi görünen Batıcı Kemalist bir gerici, buna karşılık gerici gibi görünen Eyüp Sultan'da dua eden, tarikatlere yönelen işçinin tepkisi özünde ilericidir. Bu bakış elbette çalışmasının muhataplarını, CHP'ye yakın ilericilerde değil, toplumun en gerici bilinenleri içinde arayacaktır. Ayrıca bu tarihsel çalışmalar bu yönelişin anlamını açıklayan ve onunla ortak bir dil kurmayı sağlayan araçları da sunmaktadır.

İşçilerle bağ kurma, onları kazanmanın teorik sonucudur bu ama bu sorunun taktik bir cevabı da vardır. Yani bu bağ kurmayı sağlamak, tecritten kurtulmak için, ne yapmak gerekir? . Bütün hepsinden farklı olarak, Yol adlı eserinde Kıvılcımlı, bu soruyu da sorar ve şu cevabı verir: bildiri tevkifat çemberine son vermek için, legal alanda her olanak değerlendirilmelidir. 1933'den sonra bütün siyasi pratik çalışması budur. Türkiye'de Marksist klasiklerin yayınlandığı ve Türkiye'nin entelektüel ortamına bir parça etkisinin bulunduğu biricik dönem 30'lardır. Ve bunu başaran, legal Marksizm Kütüphanesi ile Kıvılcımlı'dır.

Aynı legalite taktiği ile, en kötü koşullarda legal mücadele araçlarını sonuna kadar kullanma taktiğiyle, 1954'te Vatan Partisi'ni kurar. Ve yine aynı çerçevede 1957 seçimlerine katılır.

Şimdi durumu tekrar göz önüne getirelim. Türkiye sosyalist hareketinde işçilerle bağı olan tek damar yine bu bağı kurma ve kaygısıyla bir yandan tarihe yöneliyor toplumu anlayabilmek için diğer yandan, taktik ve örgütsel

olarak legaliteyi azami kullanmaya. Legaliteyi kullanmak için de legal bir parti içinde seçimlere katılıyor. İşçileri kazanma diye bir derdi olduğu için, o umutsuz işçilerin yatağına ve toplanma merkezine gidiyor. Buradaki işçiler ise, egemenlere tepkileri ve umutsuzluklarıyla İslam'a yönelmişler. Bu toplanma yeri aynı zamanda bu yönelişin de sembolik merkezi. İşçilerin İslami biçim alan tepkisinin buluştuğu yer Eyüp. Zaman bu tepkinin en yoğunlaştığı zaman: bir namaz saati. Kanalın biri bu. Diğer kanal, dünya işçi hareketinin tarihsel deneyimlerine dayanan, kaba materyalizmle alış verişi olamayan, bu işçilerin dünyasının özünü kavrayan Marksizm'in somutlaştığı kişi yani Dr. Hikmet Kıvılcımlı. Bu buluşmanın gerçekleştiği yer ve andır Eyüp 15.10.1957. Yani aşağı yukarı yarım yüz yıl önce.

Bir Allahsız Komünist, tepkisiyle iyice dine dönmüş işçi sınıfına ne anlatır, nasıl anlatır. Onları nasıl kendi programına kazanır. Bunu uzun uzun anlatmaktansa, Kıvılcımlı'nın yine bu partiyi kapatmak için Polis tarafından Diktafonla kaydedilmiş konuşmasından bir bölüm aktaralım. Marksizm'in, sosyalist programın en karmaşık gibi görünen sorunlarının, en küçük bir bayağılaştırma ve tahrifat olmadan en anti komünist Müslüman'ın diliyle anlatılışının örneğini görelim.

"Muhterem Vatandaşlarım! Sevgili İşçi kardeşlerim!

Bugün, Müslüman İstanbul'umuzun, İstanbul'dan önce Müslüman olan Eyüp bölgesinde Vatan Partisi'nin sesini duyurmaya geldik.

*Sevgili vatandaşlarım! : . . Vatan Partisi İŞ ve İŞÇİ partisidir. . . Bunu söylerken, **elimde olmayarak,** Müslümanlığın büyük bir hizmetini hatırladım. O büyük söz der ki: "Kıyamete kadar yaşıyacakmış gibi çalış, yarın ölecekmiş gibi ibadet et" der. Vatandaşlar! . . . **İbadet:** HAK önünde konuşmak, halk önünde hakkı teslim etmek manasına gelir. . . Bugün, Vatan Partisi nin kendi prensiplerini HAK ve ÇALIŞMAK gibi iki prensip üzerine*

kurduğunu açıkça ortaya koymak lüzumunu duyuyorum.

İslamın büyük prensibi, hepimizin bildiği gibi: ***"Leyse lil insane illa ma sea"*** *der. (Yani: İnsan için, çalışmaktan başka, emekten başka her şey yalandır) der. İşte, o büyük hakikat: Aradan binlerce yıl geçtikten sonra, bugün, dünyanın en ileri memleketlerinde dahi, tek büyük TOPLUMSAL HAKİKAT, insanhğın bulabildiği en büyük hakikat olarak tanınmıştır. Bugün insanlığın yarattığı değer: EMEK üzerine kurulur: Avrupa'nın en büyük iktisat alimleri, İngiltere'nin klasik iktisatçısı denilen Adam Smith'ler, Ricardo'lar: Binlerce senelik insan ilminin neticelerini toplarken, o hakikati bulabilmişlerdir: "Leyse lil insane illa ma sea! " hakikatini: "Değer insanın emeğinden doğar" şeklinde ifade etmişlerdir. . . İşte Vatan Partisi'nin prensibi de, her şeyin temelinin, memleket siyasetinin de üzerinde kurulması icabeden temelin EMEK olması lazım geldiğini ifade eder.*

Türkiye'de emeği, insanın çalışmasını kim temsil ediyor? Şehirlerde işçi kardeşlerimiz, esnaf kardeşlerimiz. . Köylerde alınteriyle çalışan küçük, fakir köylülerimiz! Vatan Partisi Türkiye'de" -bütün öteki partilerden farklı olarak, - bu çalışkan zümrelerin hakkını arıyan, hakkını aramak için kurulmuş tek teşkilattır.

Şimdiye kadar maalesef, büyük hakikatler daima küçük insanlardan uzak kalmıştır: Uzak bırakılmıştır. Yine vatandaşlarım gayet iyi bilirler ki, Hazreti Muhammed: "Ben hatemel enbiyayım" demiş. (Yani: "Ben peygamberlerin sonuncusuyum") demiştir. O büyük sözün manası üzerinde vatandaşları bir an düşünmeye davet ederim. . .

Vatandaşlarım! . . . O zamana kadar insanlar arasında bütün düzeni kuran kanunlar ve kaideler "gökten iner" di. Hazreti Muhammed: "Ben sonuncu peygamberim! " demekle, bizlere şu büyük hakikati anlatmış. oluyordu: ARTIK KANUNLARINIZI KENDİNİZ YAPACAKSINIZ! demek istemiştir. . . Ve onun için insanların büyük toplantı

yerleri: Camiler meydana gelmişti. Bütün İslamların camii: Adı üstünde CAMİ! . .

Cami: Hepinizin bildiği gibi, TOPLAYICI demektir, vatandaşlarım. Ve Müslümanların tatil günü de vaktiyle "CUMA" günü idi, vatandaşlarım.

Bu ne demektir? Bir an düşünelim: CUMA, toplanma günü demektir. Nerede toplanıyoruz? Toplayıcı olan Cami de. . . niçin toplanıyoruz, vatandaşlarım? Hak için, değil mi? . . İşte o büyük ve necip dava, bugün dünyada insanhğın arıya arıya henüz bulabildiği, henüz güçlükle çalışabildiği Demokrasi dediğimiz gavurca lakırdının ta kendisidir.

Mübarek Ezani Muhammedi dolayısıyle buradaki HAK davamızın konuşulması bir an için durdurulmuştu. Sözümüze, -müsaadenizle; yeniden başlıyoruz.

Sevgili vatandaşlarım! . .

Ne zaman mübarek bir camiin; mübarek bir mescidin önünde bulunsam, daima, Hülefayi Reşidiyn zamanındaki vatandaşların siyasi hayatları gözüm önüne geliverir. Bilirsiniz, o zamanlar, camiler Müslümanların siyasi toplantı yerleri idi. Yani her Cuma, Halife bizzat camiin içerisine gelir, karşısındaki vatandaşlara bütün memleketin Umur ve Hususu hakkında hesap verirdi. Gene çok iyi bilirsiniz ki, devlet başkanı olan Halife, bizzat halk tarafından biat suretiyle reis olur, Yani seçimle iktidara gelirdi. Bizzat Halifeler seçilmiş devlet başkanı idiler. Bu seçilmiş başkanlar, her hafta, bütün Müslümanları önüne toplıyarak, camide onlara memleket işleri hakkında hesap verirlerdi.

O ibret verici hadiselerin bugün bize ne kadar büyük dersler vermesi lazım geldiğini düşünerek, bir hadiseyi hatırlatmaktan kendimi alamıyacağım. . . Ordular, hudutlarda zafer zafer üstüne kazandılar; fakat ele geçen ganimetleri Müslümanlar arasında kardeşçe paylaşılmak üzere gönderdiler, idi. O zaman başkente, baş şehre gönderilen kumaşlar, gene vatandaşlar arasında herkese aynı büyüklükte parçalar verilmek suretiyle paylaşılırdı, taksim edilirdi: . . . Vatandaşlar, o parça kumaşlardan

kendilerine elbise dikerek camiye Cumhurbaşkanları olan Halifeyi, Ömer'i dinlemeye gittikleri zaman. . . Halife söze başlar başlamaz, Müslümanın biri ayağa kalktı. ***"Ya Ömer"*** *dedi,* ***"Sen bir hırsızsın , senin söyliyeceğini Müslümanlar dinliyemez"*** *dedi.*

Düşünün vatandaşlarım: Demokrasinin o zamanki manzarasını düşünün. Lalettayn, adsız bir vatandaş, lütfen kalkıyor, devlet başkanına, hiç bir izah yapmaksızın: ***"Sen bir hırsızsın! "*** *diyor. Bunun üzerine devlet başkanı Ömer ne yapıyor? Ne yapsa beğenirsiniz? Yani, ondan sonra çeker kılıcını, uçururdu söyliyenin kellesini, değil mi? . . Hayır. Hazreti Ömer:* ***"Bu sözün sebebi var mı? Ben neden hırsızım? Bilmiyorıım. İzah et: Eğer hırsızsam hakikaten, sözümü keseyim. "*** *dedi: Soğukkanılılığa, tahammüle, tenkit karşısındaki insanca tepkiye bakalım. Bundan, bugün için bugünkü devletle vatandaş arasındaki münasebetler için büyük neticeler çıkarmaya çalışalım.*

O zaman, bu adsız vatandaş; cemaat ortasında kalkıp kendi üstünü gösterdi: ***"İşte bak"*** *dedi,* ***"Hepimize dağıtılan kumaştan ben de üzerime elbise yaptım. Ancak küçük bir sako, küçük bir ceket çıktı bana. . . Halbuki sen, Ey Ömerl boyunca kocaman bir cübbe giymişsin. Bu cübbeyi yapmakla, sen, o kumaştan bütün vatandaşlara düşen paydan iki hisse aldın. Demek, çaldın. . Demek hırsızsın! öyle ise, ben senin hilafetini tanımıyorum, sen sus! "*** *dedi. Bunun üzerine Hazreti Ömer ne yaptı? Hiç kızmadan, tehdit etmeden, sükunetle oğluna:* ***"Ya Abdullah! Kalk cevap ver"*** *dedi. Oğlu kalktı. Dedi ki:* ***"Vatandaşlar, görüyorsunuz. : "*** *dedi,* ***"Benim üzerimde sizinki gibi kısa bir ceket te yok. Ben hissemi babama verdim. Babam da bir cübbe yaptı. "*** *bunun üzerine Ömer:*

"- Ne dersin? "

Diye sordu o vatandaşa. Ve vatandaş cevabında:

"- Peki: " *dedi.* ***"Anladım, hırsız değilmişsin, Ömer. Otur şimdi, söyle, dinliyeceğim. "*** *dedi.*

Vatandaşlar! . . . İnsanlık tarihinde, bizim yakından tanıdığımız halkçı idare üç dört günde icat edilmiş bir şey değildir. Bizim, en müstebit sultanların zulüm yaptığı Şark memleketlerimizde dahi, öyle büyük geleneği olan bir demokrasi 1400 yıl evvel kurulmuştur. Biz hala bugün, o kadar kuvvetli demokrasinin vücudunu hayranlıkla:

"- Acaba var mıymış? Nasılmış? Ah! Ben de öğrenebilsem. . " diye arıyoruz. Hepimizin, şu mübarek tanrı evinde, beş vakitte dualarla andığımız hayat, özlediğimiz şey: O büyük insan demokrasisi değil mi?

Lakin ondan sonra ne oldu, vatandaşlarım? Daha Muaviye denilen zat Suriye valisi iken, o büyük demokrat Hülefayi Raşidiyn'nin memleketteki izlerini silmeye çalıştı. Muaviye kimdi, bilir misiniz? Muaviye, Kureyş'in para ile Müslüman olmuş büyük bezirganlarından Ebü Süfyan'ın oğlu idi: . . İşte, bizim Şark memleketlerimizde vatandaşla devlet arasında ilk zehiri koyanlar. . Bu, 1400 sene evvel para ile Müslüman olmuş bulunanlara ***"Müellifetül-kulub"*** *mü diyeceksiniz? . . O Müellifetül-kulub, hatta, Kur'an i Kerim'in bile içinde, tahsisat alma haklarını kazanmışlardı. . . İşte bu adamlar, memlekette kendi bezirgan kârlarını, kendi bezirgan ruhlu çocuklarını ilerletmek için, vatandaşlara karşı suikast hazırlarken. . ilk işleri, o demokrat devlet başkanlarını, Hülafayi Raşidiyn'i ortadan kaldırmak olmuştu. Ve derebeğilik ondan sonra başladı.*

1400 sene, mütemadiyen derebeğilerin ardarda gelişi ile, insanlar adeta hak aramaktan korkar hale geldiler, ve siyaset demekten korkar hale geldiler. Bugün vatanımızdaki fakir fukaranın "siyaset"in sözünden korkmalarının baş sebebi, o büyük geleneği silmiş olan Şark derebeyliğidir. (Osmanlıca'da siyaset sözünün lugat karşılığı bile "adam asmak" anlamına geliyordu!). Bugün, Osmanlı İmparatorluğundan, maalesef bize hala o kötü terbiye: Siyasetten kaçmak, hakkını aramamak gerektiği gibi kötü adetler. . hâla intikal etmiş bulunuyor. Ve biz hâla

memleketin idaresini yalnız birkaç büyük bezirganın yapabileceğini zannediyoruz. "

Toplumu anlamak için teoriyi ve tarihi, bunun bir yan ürünü olarak da İslamiyet'i anlama; kitlelerle bağ kurabilmek, tecritten kurtulabilmek için legalitenin en küçük olanağından yararlanma ve bunların bunalmış işçilerle onların en yoğun olduğu noktada buluşması.

Şimdi, burada anlatılanların içeriğinde biraz yoğunlaşalım. Burada anlatılanın içeriği nedir? Kıvılcımlı Paris Komünü Tipi Devlet'i anlatmaktadır. Lenin'in ***"Devlet Ve Devrim"***de anlattığı ve unutulmaktan kurtardığı; Marks'ın ***"Fransa'da İç savaş"***ta anlattığı devleti; yani ezilenlerin üzerine bir baskı aracı olarak yükselemeyecek ve küçük ezen azınlığın baskısının aracı olamayacak; büyük ezilen çoğunluğun iktidar aracı olabilecek; ondan bağımsızlaşamayacak bir devleti anlatmaktadır. Bir diğer deyişle "*Proletarya diktatörlüğü*"nü. Kıvılcımlı'nın Ergin Halifeler devrine ilişkin anlattıkları, kelimesi kelimesine Marks'ın yazdıklarıdır. Veya Vatan Partisi Programı'nın ***"Ucuz Devlet"*** başlığı altında sıraladığı taleplerdir. Diğer ir ifadeyle gerçek iktidarın halkın seçilmiş temsilcilerinin elinde olduğu; ***"proletarya diktatörlüğünün özgül biçiminden başka bir şey olmayan"*** Demokratik Cumhuriyet'tir.

Ve bu hiç de öyle soyut olarak anlatılmamaktadır. Tıpkı Vatan Partisi programında olduğu gibi, işsizlik ve pahalılığın var oluşu ve kaldırılmasıyla bağlantı içinde anlatılır. Pahalılığın nedeni, fazla para basmaktır, Niçin basılır? Çünkü devletin masrafları gelirinden fazladır. Niçin fazladır? Çünkü, pahalı ve baskıcı, askercil bir devlet cihazı vardır. Yoksulluğun nedeni de aynı cihazdır. Bu cihazın baskıları ezilenlerin örgütlenme ve direnmesini engellemektedir. Yine buna yapılan harcamalar nedeniyle üretim artışı ve refaha yatırılacak kaynaklar harcandığı için gelişme olmamaktadır ve bağımlılık artmaktadır.

Bunun mantıki sonucu, acil yapılması gereken, ana halka, bu günkü var olan baskıcı, bürokratik, militer devlet cihazının tasfiyesidir. Yani diğer bir deyişle Demokratik Cumhuriyet. Demokratik Cumhuriyet, Meclis'e girmek ve onda çoğunluk sağlamakla ortaya çıkan bir şey değil, bu çoğunluğun, gerçekleştirmek için mücadele edeceği hedeftir.

Şimdi bir de bu günün, aynı yerde miting yapan Emek, Barış ve Demokrasi bloğunu oluşturan tarafların hedef ve vurguları göz önüne getirilsin: Avrupa Birliği'ne Hayır veya Evet; Savaşa Hayır; IMF'ya hayır. Hiçbir somutluğu olmayan, ve gerçek hedefi gözden kaçıran; sanki o olmazsa mümkünmüş hayali yayan sözler ve sloganlar. Demokratik bir Cumhuriyet hedefi, yani bu günkü baskıcı, pahalı, bürokratik militer devlet cihazının tasfiyesi talebi ve bunun somut ifadeleri; bunun işsizlik ve pahalılıktan kurtulmakla hayati ilişkisi yok.

Bu olmayınca, Blok, İstanbul'un ellilerde Eyüp Sultan'da, bu gün AKP'de toplanan işçi sınıfının en gerici gibi görünen en devrimci tabakalarını kazanma; onlarla ortak bir dil bulma şansı bulamaz. Ve İstanbul'u feth edemez.

İşte, Kürt Ulusal Hareketi, adeta çürüyen medeniyete bir barbar akını, bir tarihsel devrim gibi; yüzlerce yıl sonra, aynı yerde bu çürümüş İstanbul'u yeni bir fetih denemesine girişirken, İşçi hareketinin bu tarihsel deneyi ve teorik kazançlarını hor görmez ve onun programını kendi programı yapmayı becerebilirse, Bizans'ın kapıları ona açılır. Bizans da Orta Doğu ve Balkanlar'ın kapısıdır.

Ama bu günkü dünyada, böyle bir değişim, bir sosyalistin kendi başına hedefi olamaz. O demokratik bir Cumhuriyet'in bu günkü dünya koşullarında, kendini ulusun tanımından dil, din, kültürü dışlamakla sınırladığı takdirde, sadece imtiyazlılar arasına katılma sonucunu vereceğini bir an bile aklından çıkarmadan; hareketin içinde kendi ulusal olan ile politik olanın bağını koparma bayrağıyla yer

almadığı takdirde; demokratik hareketin aşırı sol kanadı olmaktan başka bir işlev göremez.

Türkiye'nin sosyalistleri ise, bu soruna henüz öyle uzak ki? Kendilerinin soruna uzaklığını, sorunun kendilerine uzaklığı gibi kavrıyorlar. Yanılıyorlar. Yarın öbür gün tarihin hızlandığı günler geldiğinde, en küçük bir hazırlık olmadan bu sorunla karşı karşıya geldiklerinde ne yapacaklarını bilemeyecekler.

Tarihin ilginç bir rastlantısı: İstanbul'un başkenti olduğu çürümüş uygarlığa saldıran barbar akınlarının sembolik yerinin aynı zamanda; Türkiye İşçi ve Sosyalist hareketinin ilk gerçek buluşmasının ve modern İşçi Hareketinin de aynı şekilde sembolü olan Eyüp'ün, bu gün Demokratik karakterdeki Kürt Ulusal hareketinin de İstanbul'u fetih için toplanma yeri olması.

26 Ekim 2002 Cumartesi

Seçim Yasakları, Medya ve Demokrasi

Bu yazıyı yazmaya başlayacağım ana kadar Seçim Yasakları konusu aklıma gelmemişti. Bu nedenle kafamda başka bir konuyu olgunlaştırmaya çalışmıştım. Ama son anda aklıma seçim yasaklarının başladığı ve yazacağım yazının belki de bu yasaklar nedeniyle gazeteye koyulamayabileceği gelince, böyle olduğu takdirde başka bir yazı yazıp yollamak için de arada zaman olmaması nedeniyle, var olan tek atışı riske etmemek için, bizzat bu yasaklar konusunda yazmak en doğru davranış gibi görünüyor.

Seçim yasakları, medya alanında özel mülkiyet veya devlet kontrolü ile demokrasinin bir arada düşünülemeyeceğinin bizzat burjuvazi ve onun devleti tarafından itirafından başka bir şey değildir.

Seçim yasaklarının ardında, yurttaşın farklı partiler ve programlar arasında özgürce karar vermesi için, bunların arasındaki biçimsel eşitsizliklerin giderilmesi gerektiği var sayımı yatar. Yani diyelim ki bir parti iktidarda ise ve seçimlerde devletin olanaklarını kullanma olasılığı var ise bunun eşitliği bozacağı, dolayısıyla, yurttaşın bütün görüşler arasında özgürce bir seçim yapmasının mümkün olmayacağı ve demokrasinin gerçekleşemeyeceği ön kabulüne dayanır. Benzer şekilde, zengin veya zenginlere dayanan bir partinin, fakir olan karşısında fikirlerinin ve programının içeriği değil, zenginliğin verdiği olanaklar nedeniyle insanları kendisine kazanma olanağının önünü kesme amacını taşırlar.

Ortaya koyulan biçimsel kuralların, yani seçim yasaklarının, bu gerekçe ile ne kadar uyumlu oldukları ayrı bir tartışma konusudur. Türkiye'de kuralların bu gerekçeye hiç uymadığı, hele uygulamalarının en gerici gazetecileri bile çileden çıkardığı ortadadır. Ama bizim ele almak istediğimiz sorun bakımından bunun önemi yok. Var sayalım ki, seçim yasakları o yasakların ortaya koyulmasına

neden olan gerekçelere hizmet edecek şekilde formüle edilmişlerdir ve bir biçimsel eşitsizliğe yol açmamaktadırlar.

Tam da bu ideal durumda onlar medya üzerindeki devlet veya sermaye kontrolünün gerçek bir demokrasinin ve özgürce kararın önünde bir engel teşkil ettiğinin resmi itirafı olurlar. Eğer öyle olmasa, seçim yasaklarına gerek kalmazdı. Seçim yasakları, küçük bir zaman dilimi için, örneğin seçimlerden önceki bir kaç hafta için bu özgürce kararın oluşmasını sağlama çabasıdır. Yani seçim yasakları olmadığı zamanlarda, sermayenin ve devletin kontrolünün, yurttaşların bilgilere özgürce ve eşitçe ulaşma olanağını engelleyeceğinin itirafıdır.

Bu durumda gerçek çözüm ne olabilir? Bu demokrasi ile uyuşmadığı kabul edilmiş sistemi olduğu gibi koruyup, sadece seçimlere ön gelen bir kaç haftada kimi kurallarla bu sözde eşitliği sağlamak mı, yoksa medya alanında devlet ve sermayenin kontrolünü ortadan kaldırmak mı? Elbette bu ikincisi.

Ancak bütün medya olanakları ve kaynaklarının, devletin ve sermayenin kontrolünden çıkarılıp, çeşitli toplum kesimleri arasında, nüfus içindeki oranları veya aldıkları oy oranlarında dağıtımı, gerçek bir demokrasinin gerçekleşmesini sağlar.

Sakın bu sosyalizmin veya sosyalist demokrasinin bir koşulu sanılmasın, bu normal burjuva demokrasisinin koşuludur. Medya alanında sermaye ve devlet egemenliğinin kaldırılması, burjuva demokrasisiyle çelişmez, aksine onun ideal koşuludur.

Bu tıpkı, kendi başına sosyalist değil demokratik olan, toprakta özel mülkiyetin tasfiyesi ve toprakların kamulaştırılması gibi bir taleptir. Burjuvazinin somut tarihte buna gönülsüz olması, onun burjuva bir talep olduğu gerçeğini ortadan kaldırmaz. Aynı şekilde, burjuvazinin, medyada sermaye ve devlet kontrolünü

kaldırmaya gönülsüzlüğü, bu talebin burjuva demokratik bir talep olduğu gerçeğini ortadan kaldırmaz.

Devrimci demokrasi, demokratik bir talep olarak, tüm medyada, yani frekanslarda, dalga boylarında, kanallarda, kağıtlar ve matbaalarda özel mülkiyet ve devlet kontrolünü kaldıracağını, bunları yurttaşlar ve onların örgütleri arasında; nüfus içindeki oranları veya üyelerinin sayısıyla orantılı olarak dağıtacağını açıkça ilan etmelidir. Bu talep, medyanın muazzam önem kazandığı çağımızda, on dokuzuncu yüzyılın, toprakların kamulaştırılması talebi gibi, temel bir talep olmalıdır.

29 Ekim 2002 Salı

demir@comlink.de

http://www.comlink.de/demir/

Can Dündar'dan Al Haberi

Milliyet Gazetesinin bu günkü nüshasında (31.Ekim.2002) Can Dündar "Ada" başlığı altındaki köşesinde bu yorumun altına koyduğumuz yazı[iii] yer alıyor.

Bu yazıda da, her zaman olduğu gibi, söylenenler değil, söylenmeyenler ve söylenenlerin nasıl söylendiği önemlidir..

Can Dündar, ÖDP'ye yakın eğilimleri olan ve bunları çeşitli vesilelerle dışa vurmaktan çekinmeyen bir gazeteci. Ve yine bu gün artık ÖDP'ye damgasını engelsizce vuran çizgi gibi, Kürt Ulusal Hareketi'ne karşı alerjilerini ve hasmane duygularını da gizlemeyen bir gazeteci. Tam ideal bir ÖDP'li denebilir. Bir yandan "*Sarı Zeybek*" gibi filimler yapar, diğer yandan, sosyalisttir, humanisttir, moderndir ve aynı zamanda Kürt ulusal hareketinin önderi hakkında en ağır sözleri doğrudan veya dolaylı etmekten çekinmez. Hasılı, temiz aile çocuğu, humanist, şehirli, batılı bir Türk.

Can Dündar da, DEHAP karşı bütün basının yürüttüğü susuş konspirasyonunun bir ortağı oldu. Onun okuyan ve eğilimlerini yansıttığı; onun yazılarında kendini bulan tabakaların beklediği bir davranıştı bu.

Şimdi birden bire, DEHAP'tan söz ediyor, tabii, tam da Türk, Şehirli ve Batılı orta sınıfların beklentilerine ve meşrebine uygun bir şekilde. Bir Komünist'in, Mihri Belli'nin Meclis başkanı olacağı vesilesiyle. Yani Kürt Ulusal Hareketi'ni ağzına almadan, bir "Türk" Komünist'inden söz ederek. Yani o Türk ve batılı ve de şehirli orta sınıfların stiliyle.

Bu Komünist'in, Kürt Ulusal Hareketi'nin varlığı ve gücü sayesinde Meclis'i açabileceğine dair hiçbir ima bile olmadan. Bunun tarihsel ve sosyolojik anlamlarına hiç dokunmadan ve hiç böyle bir şey yokmuşçasına. Mihri belli'nin, hangi gerekçe ile olursa olsun, Kürt Ulusal Hareketini, yani o kendilerinin "Bebek katili", "terörist"

“bölücü” dediklerini destekleyen bir avuç insandan biri olduğuna zerrece dokunmadan.

Mihri Belli o koltuğu oturur ise, “Komünist” olduğu için oturmayacak. Bu gün “Komünist” adıyla seçimlere giren ve sadece Kürt Hareketi’ni susuşa boğmak ve onu muhtemel müttefiklerinden uzak tutmak için bir magazin haberi edasıyla şişirilen “Komünist” çok. Mihri Belli oraya, Kürt Hareketi ile ittifakı savunduğu, Türkiye’deki demokratik dönüşümler için Kürt ulusal hareketini desteklediği için oturacak. Biraz magazin havasından sıyrılıp, olayların özünü vermeye eğilimli bir insan, “*Düşünebiliyor musunuz? Leyla Zana’ların hapiste yattığı bir ülkede, Kürt ulusunun haklarını savunanların tekme tokat meclisten atıldığı bir ülkenin Meclis’ini, yine bu hareketin bir milletvekili açacak*” demek çok daha açıklayıcı ve olayın özünü verici olurdu.

Ama böyle bir koyuş, “Burası Türkiye” diyerekten, yani “burada her şey olur, bizde ne cevherler vardır” demeye getirerekten, tam da humanist, ilerici, modern Türk şehir orta sınıflarının rafine ve incelmiş, gizliden Türklükleriyle övünen dünyalarına denk düşmezdi.

Can Dündar’ın özetlediği Mihri Belli’nin biyografisinde her şey var. Amerika, Gerillacılık, hapisler. Tam da şehirli, ilerici ve modern ve de solcu ve hatta sosyalist Türk orta sınıfının hoşuna gidecek her şey var. Ama onun yıllardır, Kürt hareketinin bir destekçisi olduğu yok.

Bu şöyle de okunabilir. Mihri Belli aracılığıyla, Kürt hareketi ile ittifak, Türk şehirli, modern sosyalist ve hatta komünist orta sınıflara, kabul edilebilir hale getirilerekten sunuluyor. Yani Kürt Hareketi, bu tabakaları sarsmaya ve bu tabakalar tarafından kabul edilmeye başlıyor. Tabii her yiğidin bir yoğurt yiyişi olur. Bu tabakalarınki de böyle olacaktır.

Neyse, bütün bunlar önemli değil. Akrebin sokması kötülüğünden değil, tabiatı icabıdır. Can Dündar da

temsilcisi olduğu eğilimleri yansıtmaktadır. Can Dündar gibi yazarların yazıları, bir tür sensor, duyarga gibi ele alınabilir. Eğilimlerini yansıttığı tabakaların değişmeleri bu gibi yazarların yazılarından izlenebilir.

Peki neden birden bire Can Dündar, Kürt Ulusal Kurtuluş Hareketi ilacını, niçin Komünist, Uzun Hapisçi, işkence görmüş, Enternasyonalist, Gerilla, hem Amerika görmüş ve orada Komünist olmuş hem de Sovyetler’de tedavi görmüş Komünist şekeriyle kaplayarak bu sınıflara sunma gereğini duyuyor?

Bu anlamda, Can Dündar’ın yazısı, Kürt Hareketi’nin Türk sosyalistleriyle oluşturduğu Blok’un artık Türk şehirli, modern, orta sınıfların duvarlarında gedikler açmaya başladığının bir göstergesidir. Elbette, Bloğa bu yönelişlerin bu tabakalarda başka türlü dile gelmesi beklenemez.

Ama bu yazı basının gizlediği bir vargının, farkına varmadan ele verilmesidir.

Mihri Belli’nin Meclis Başkanlığı’ndan neredeyse kesin bir dille söz ediyor. *“Seçim sonrası kimin başbakan olacağı belli değil ama, Meclis Başkanlığı kürsüsüne kimin oturabileceği aşağı yukarı "belli"* diyor.

Türk Basını, DEHAP’a karşı kesin bir sansür uyguluyor ve onu olduğundan çok güçsüz ve etkisiz gösteriyor. Gerçeği bir parça açıklayanlar hemen azarlanıyor. Tarhan Erdem, DEHAP’ın barajı aşabileceğini söylediği için Ertuğrul Özkök tarafından azarlandı savunmaya itildi.

Ama Gazeteciler, her türlü bilginin toplandığı ve gerçeklerin gizlendiği merkezlerde çalışan ve yaşayanlar olarak, DEHAP’ın İstanbul mitinginden ve diğer Anadolu’dan gelen haberlerden biliyorlar ki, bu seçimlerin en büyük sürprizi ve alt üst oluşu DEHAP ile olacak. Gazetelerin satırlarına hiç yansımayan ama gazete idarehanelerinde bilinen gerçeğin bu olduğunun bir

“güdük fiil” bir dil sürçmesiyle, dışa vuruluşu Can Dündar’ın satırları.

Ayrıca bu Mihri Belli’nin başkanlığı konusunu ele alması da bununla ilgili. Yani bir gazeteci olarak, tam da bu bilgiye dayanarak, sonraki dönemde gündeme gelecek bir konuda şimdiden yer edinmiş, kariyerini pekiştirmiş oluyor.

Yani bu satırlar, DEHAP’ın barajı aştığının gazete idarehanelerinde herkesin bildiği bir Lapalis hakikati ama aynı zamanda kendisinden söz edilmemesi gereken tabu olduğunun bir delili olarak okunabilir. Ve tabii aynı zamanda, bu henüz herkesin bilmediği hakikate uygun olarak güçlerin yeni mevzilenişinde bir yer kapma denemesi.

Ve yine henüz o sınıfın bilmediği veya görmek ve kabul etmek istemediği bilgilere dayanarak, onları bu yeni duruma hazırlama ve yeni konumlarına ısındırma denemesi.

Ben Can Dündar’ın satırlarını böyle yorumladım. “Çocuktan al haberi” derler ya, “Can Dündar’dan al haberi”.

Anlayacağınız DEHAP yüzde onu çoktan geçmiş. Bizlerden gizlenen ve gazete idarehanelerinin bildiği bir gerçeğin kendini dolaylı dışa vuruşu.

(31.10.2012)

İki Farklı ÖDP'li

Önce iki farklı kategoriden ÖDP üyesi veya destekçisinin Seçim İttifakı dolayısıyla Radikal'in İnternet sayfalarında tartışırken yazdıklarını aktaralım:

Birinci Kategoriye Birinci Örnek:

"ÖDP nire, HADEP nire?

Devrimci partiler ilkeleriyle vardir. Kürt milliyetçillerinin kuyruguna takilarak sol siyaset yapilamaz. Simdiye kadar böyle bir arayis zaten hataydi, zararin neresinden dönülürse kârdir. Bu meclise girilecekse ilkelerle girilir, bir-iki sandalye kapmak için degil."

Birinci Kategoriye İkinci Örnek:

"Kürt Milliyetçiligi ve ÖDP

ÖDP, HADEP'le birlesmedi. Herkes çilgina döndü... Neden?

Neden!

Acaba sosyalist oldugu var sayilan bir ÖDP,Kürt milliyetçi partisine eklemlenmeli miydi? Sosyalistler; emekçiler ve onlarin dünyayi defalarca sarsmis mücadeleleri ,devrimleri ve görkemli bir okyanus gibi önümüzde duran tarihleri varken HADEP bardaginda bogulmalimiydilar. Ne zamandan beri sosyalizm, kürt milliyetçiligi ile ölçülür oldu? Sosyalizm, kendini bu uyduruk mikro milliyetçiliklerden kurtarmadikça ne kendi halkindan saygi görür,ne de iki ayagi üzerine dogrulabilir."

Biliyoruz ki ÖDP'nin içinde bu mektuplara yansıyan yaklaşımlar oldukça güçlü olarak temsil edilmektedir. Kürt ulusal hareketini "Mikro (minik) Milliyetçilik"le suçlayan ve böylece kendisinin zımnen "Makro (büyük) Milliyetçi" olduğunu söyleyen veya makro milliyetçiliği daha meşru ve anlaşılabilir gördüğünü ima eden, ezilen bir ulusun ulusal hareketini desteklemek gibi bir nosyondan yoksun olan bu anlayışlar bir istisna değildir ÖDP içinde. Biz kendimiz, üstelik de ÖDP'nin yönetici kadrosunda bulunan

kimilerinin, resmi söyleme yansımasa da, Kürt ulusal hareketinden nasıl bir aşağılama ile söz ettiğini, bizzat bir çok kereler gördük ve duyduk.

Bir başka örnek de ÖDP sitesine giren bir devrimcinin uğradığı şokla yazdıkları. Bu gün şöyle bir e-mail geldi bir e-grup'a:

"Secim atmosferinin yasandigi bu son gunlerde biraz ODP nin website'ina goz atip formlarini okudum. Hatta kendi akilmca bir yazi yazip karinca kararinca bir destekte ben isteyeyim dedim.

Oraya yazacagim yaziya merhaba arkadaslar, diye baslayip devam etmistim. Hala onlarla paylasabilecek seylerimizin olup olamayacgini, falan tartimaya calisiyordum. Sonra gondermekten vazgectim, siteye goz attim. Ne kadar isabetli bir karar aldigimi anladim. Degil onlarla paylasilacak seyler, icimden arkadaslar, dostlar demek bile gelmedi. Hatta merhaba bile diyemedim.

Sitedeki secimle ilgili yazilarin cogunda DEHAP'in ne kadar milliyetci-irkci oldugu yaziliyor. Anlamadagim bir sey DEHAP bir kac hafta icerisindemi milliyetci-irkci oldu? Cizgisi, geldigi mirasi bilinmiyormuydu? O halde irkci oldugu bilinen bir hareketle nicin ittifak tartismalarina girdi bu adamlar?"

Birinci Kategori ÖDP'liler böyle.

Ama iyi biliyoruz ki ÖDP'liler sadece bu Birinci Kategori ÖDP'lilerden ibaret değildir. Örneğin aynı tartışmada, şöyle yazan ÖDP üyesi veya destekçileri de var.

"Dayanisma mi? o da ne?

kuruldugu günden beri inandigim Ödp tarihi bir hata yapti. bunun nedenleri kesinlikle açiklanmali. Solu birlestirmek için kurulan bir partinin bu hallere düsmesi ne aci. konusup orta bir noktada bulusamadi mi bizim solcularimiz. bence ödp adindaki dayanisma kelimesini bir an önce çikarmali çünkü o partiye bu kelime hiç uymuyor."

Sadece bunlar da değil, daha düne kadar ÖDP'nin içinde olan *Sosyalist Demokrasi Partisi*; *Sosyalist Emek Hareketi*, *Toplumsal Özgürlük Platformu* gibi parti ve gruplar bu gün DEHAP çatısı altındaki Emek, Barış ve Demokrasi Bloğunu desteklemektedirler ve bunun oluşmasını coşkuyla karşılamaktadırlar. Bu bile ÖDP içinde, ikinci kategoriden ÖDP'lilerin hala hiç de küçümsenmeyecek bir güç olduğunun bir kanıtıdır.

Bloğun dışında kalmasının bu kategoriden taraftarlar arasında, nasıl bir tepki ve memnuniyetsizliğe yol açtığının kanıtlarından biri, ÖDP Merkez Yürütme Kurulu'nun***, "Gerçekleşemeyen İttifakın Hikayesi"*** başlığı altında, yayınlanan savunma ve bu suçun HADEP'de olduğunu kanıtlamaya yönelik metindir. Eğer ÖDP içinde geniş bir kesimde memnuniyetsizlik olmasa, dışındaki solu zaten küçük hatta *"ayrıntı"* görme ve muhatap kabul etmeme geleneğinin güçlü olduğu ÖDP MYK'sının böyle uzun bir metin hazırlaması ve altına imza koyması düşünülemezdi.

Aslında MYK'nın ***"Gerçekleşemeyen İttifakın Hikayesi"*** başlıklı karar-metni bir anlamda, yukarıdaki alıntılara yansıyan Birinci Kategoriden ÖDP'lilerin, İkinci Kategoriden ÖDP'lilerin tepkisini yatıştırma ve ikna çabasıdır.

Birinci Kategoriden ÖDP'lilerin Temeli

ÖDP dünyada ve Türkiye'de geriliğin ve gericiliğin zirvede olduğu bir dönemde kuruldu. Bir yanda, Duvarın ve Sovyetler Birliği'nin çökmesinin yarattığı, kapitalizmin tarihsel bir zafer kazandığı; gerici bir ideolojik iklimin egemen olduğu bir dünyanın; diğer yanda bu dönüşümün Türkiye'ye yansıması sonucu, ezilen Kürt ulusunun kurtuluş mücadelesinin bu gelişmeler sonucu tüm yedeklerini yitirdiği; Özel savaşın başını alıp gittiği; toplumsal çürümenin ve milliyetçiliğin toplumun tüm dokularını bir metastas yapmış bir kanser gibi sardığı bir Türkiye'nin ortamında kurulmuştur. Böyle bir dönemde kurulan bir

partiye akanlar büyük ölçüde bu dönemin eğilimlerini, ön yargılarını da beraberlerinde o örgüte taşırlar.

Elbette bir parti böyle dönemde de kurulabilir. Ama böyle bir dönemde kurulmuş bir partinin temel görevli, hatta tarihsel işlevi, bu gericilik karşısında akıntıya karşı yüzmektir, bu da ideolojik saflık ve teorik mücadele demektir. ÖDP'de ise olmayan budur. ÖDP dönemin eğilimlerine karşı bir ideolojik mücadele kalesi olmak bir yana, bu eğilimlerin kendisini ifade ettiği bir örgüt olmuştur.

Örneğin ÖDP destekleyicisi ve üyesi birinin yukarıdaki alıntılarda olduğu gibi, Kürt Ulusal Hareketini, Özel Savaş Dairesi'nin sol versiyonlarının diliyle "Mikro Milliyetçilik" olarak tanımlaması ve ÖDP üye ve organlarından bu gibi ifadelere karşı hiçbir tepki gösterilmemesi – gerçekten devrimci ve enternasyonalist bir örgütte, böyle bir ifade, yangın alarmı anlamına gelir, ve derhal böyle görüşlerin Örgüt üyeliği ile bağdaşmayacağı kesin bir dille açıklanır – gerçeği, ÖDP'nin bizzat o gericilik eğilimlerinin veya en azından onlarla uzlaşmanın ifadesi olduğu anlamına gelir.

Birinci kategoriden ÖDP'lilere söyleyecek bir sözümüz şimdilik olamaz.

Ama ikinci kategoriden ÖDP'lilere şunu sormadan edemeyeceğiz, niçin hala bu birinci kategoriden ÖDP'lilerle hala aynı çatıyı paylaşıyorlar? Aynı çatıyı paylaşsalar bile onlarla aralarına niçin açıkça mesafe koymuyorlar.

Bu onlar karşısında susarak onlara teslimiyet anlamına gelmez mi?

*

Bundan sonra ÖDP'ye karşı tavrı da gözden geçirmek gerekiyor. ÖDP artık, bir sosyalist olarak eleştirilmemeli. Orta sınıfların partisi olarak ele alınmalı ve tıpkı bir CHP veya SHP'ye yaklaşıldığı gibi yaklaşılmalı. Onlarla artık prensipler üzerine tartışmalar anlamsız. Onlar var olan bir

nesnel eğilimin yansıması olarak ele alınmalı ve prensip üzerine tartışmanın yerini pratik ve taktik esneklikler almalı.

ÖDP'nin biteceği sanılmamalı. Son durumu onu sosyalistler içinde tecrit etmiştir ama, devrimci kabarış bütün politik söylemde bir sola kaymaya yol açar. Böyle sola kayma durumunda, ÖDP, sosyal demokratların istediği sol söylemi onlara kolaylıkla sağlayabilir.

31 Ekim 2002 Perşembe

demir@comlink.de

http://www.comlink.de.demir/

Rıza Aydın'a Kısa Bir Cevap

Sevgili Rıza,

Doğrusu yazını[iv] okuyunca büyük hayal kırıklığına uğradım. Senin böyle geri bir pozisyonda, böylesine ne Marksizm açısından savunulabilir ne de olgularla uyuşan görüşlerini okuyunca, son yılların gerici atmosferinin yarattığı tahribatın çapını daha iyi anladım.

Ne var ki, şu an senin yazını cümle cümle ele alıp nasıl tutarsızlıklar içinde bulunduğunu gösterecek zamanım yok. Şu an çok daha önemli milyonlarca insanın hareketi var. Bu hareketin, benim yüzlerce argümanımdan daha etkili olduğunu düşünüyorum. Bu nedenle, seni olayların eleştirisine bırakmayı yeğliyorum. Eğer zamanın bol olduğu bir dönemde olsaydık, olayların yavaş aktığı bir dönemde, memnuniyetle yazını, Troçkist bir söylemle ÖDP'nin görüşlerinin nasıl savunulabileceğinin tipik bir örneği olarak ele alır ve eleştirirdim.

Bırak senin mektubuna cevap vermeyi, ÖDP yönetiminin hazırladığı "*Gerçekleşemeyen Bir İttifakın Hikayesi*" başlıklı metnin bile eleştirisine zaman ve enerji bulamadığım bir zamandayım.

Ama bir iki kısa değinme yapmadan da edemeyeceğim.

*

"*Bakılan yer değil, baktığın önemlidir*" diyerek, sınıfsal bir perspektif ayrılığını bir coğrafi sorunmuş gibi sunarak daha baştan cevap verilmemeyi hak ediyorsun. Var sayalım ki, ben Türkiye'de yaşıyor olsaydım şimdikinden farklı mı düşünecektim? Türkiye'de yaşayıp da benim gibi düşünen binlerce insanın böyle düşünmesini nasıl izah edeceksin?

Burada "*baktığın"* ve *"bakılan*" coğrafyayı değil, sınıfsal perspektifi ifade eder. Sorun hangi sınıfın bakış açısından baktığın anlamındadır. Ama sen bunu bütünüyle bir coğrafya sorununa indirgiyorsun. Ayıp.

Ayıp diyorum, bu konuyu defalarca yazılarımda ele almışımdır. Ne zaman birileriyle bir ayrılığa düşsem, daima sen oradan durumu bilmiyorsun denerek kelimenin tam anlamıyla, belden aşağı vuruşlarla karşılaşmışımdır.

Yıllarca “içerde” idim. O zamanlar da eleştirilerim karşısında “sen içerdesin bilmiyorsun” , “bakılan değil baktığın yer önemlidir” dendi. Sonra pratik bunları iflas ettirdikçe dediklerimize geldiler ama bu sefer çok geçti.

Kaderin diyalektik bir alayı oysa gerek, İçeriden çıkınca da bu sefer “Dışarıda” olduğum için bu sefer “sen dışardasın bilmiyorsun” dendi. Şimdi sen de bunu söylüyorsun.

Nasıl bunu söyleyebilirsin, nasıl bir hafıza kaybıdır bu?

Yıllar önce senin bu söylediklerini, *Sınıf Bilinci* dergisi de bana söylüyordu ve onlara böyle şeyler söylendiğinde tartışmanın olanaksız olduğunu yazmıştım. Bunun neden olanaksız olduğunu, bunun dürüst olmayan bir davranış olduğunu da uzun uzun anlatmıştım. Nasıl bir hafıza kaybına uğratmış şu ÖDP maceran seni ki, şimdi o zaman eleştirdiklerimi, sanki bunlardan hiç habersiz gibi sen yapıyorsun.

Önce şu sürgüne gitmeyi mücadeleden kaçma gibi gören ve hatta senin yazında, neredeyse şovenizmin yükselişini insanların yurt dışına kaçmasına bağlayan anlayışları at bir kenara, Bunların nasıl bir demagoji ve insanların geri yanlarına hitap eden gerici fikirler olduğunu kabullen ve bu kabullenişine uygun olarak da tavrını değiştir, ondan sonra oturup konuşalım. Seninle bunca yıl sonra tekrar alfabeyi konuşmak istemem. Eğer unuttuysan önce o unuttuklarını hatırlamalısın.

*

Tabii bunları ÖDP içinde hatırlaman çok zor. Çünkü önce kendine “ben burada ne arıyorum” diye sorman gerekir.

Tabii bunun için de yazının başlığı, “*Seçimlerde Devrimci Marksistlerin Tavrı Ne Olmalıdır?*” olmaktan çıkarman ve “*Seçimlerde ÖDP’lilerin Tavrı Ne Olmalıdır*” diye değiştirmen gerekir. Belki de altına paratez içinde “*Devrimci Marksist Bir Söylemle*” diye ekleyebilirsin.

*

Eğer yazılarımı okudu ve biraz anladı isen, senin satırlarında yansıyan sözlerin, Kürtleri mücadelenin bir nesnesi, kurtarılacak bir nesne olarak gören tipik Türk orta sınıf tavrı olduğunu görürsün. Ve ben bunu yazılarımda onlarca kere ele alıp eleştirdim.

Senin kendine sorman gereken soru, nasıl olup da ÖDP gibi bir örgütte bulunmadır. ÖDP’lilerin Kürt hareketinden nasıl bir aşağılama ve hor görüyle söz ettikleri hiç kimse için, hele senin için hiç sır olmasa gerek.

*

Hele bir de özel olarak yazdığın mektupta, Oğuzhan’ın kişiliğine saldırdığımdan söz ediyorsun. Bu beni iyice şaşırttı. Oğuzhan’ı kişi olarak tanımam bile. Onun kişiliğine ilişkin hiçbir şey de söylemedim. Ama politikalarına ilişkin söyledim. Oğuzhan’ın ÖDP’nin gerçek yöneticisi olduğunu düşünüyorum. Bu herkesin bildiği bir sırdır. Mekanizması da çok basittir. Dev-Yolcuların Oğuzhan kanadı ÖDP içinde çoğunluktadır. Dev-Yol’da her zaman hiç seçilmemiş olan Oğuzhan söyler son sözü. Onun görüş ve önerileri Dev-Yol kanallarından geçip ÖDP kararları ve uygulamaları haline gelir. Şimdi bundan söz etmek mi, Oğuzhan’ın kişiliğine saldırmak? Hayır. Dünkü çocuk değilsen sen de bu dediklerimin doğru olduğunu bilirsin. Yok sakın seçilmiş organlar ve Oğuzhan’ın Bülent Uluer için nasıl feragat ettiğinden falan söz etme. Onun böyle resmi görevlere ihtiyacı yok ki. Bu tam da dediğimi doğrular aslında.

Peki, ne dedim başka? Daha önceki bir yazımda, “Oğuzhan bu gün neyi konuşursa, ÖDP yarın onu konuşur” demiş ve yakında Muhalefetin ÖDP’den dışlanacağını

yazmıştım birkaç yıl önceki bir yazıda. Bu mu kişiliğe saldırı? Ayrıca dediğim doğru çıktı.

En son olarak ne dedim? Oğuzhan'ın projesi, sosyal demokratlarla ÖDP'yi birleştirmektir dedim. Aslında Blok görüşmelerinde SHP'den aldığı övgüler ve ona yaptığı tırnakacılıklar ve Pişkinsüt ile birleşmeler de bunu destekliyor. Bunun neresi Oğuzhan'ın kişiliği ile ilgili. Ayrıca O bu eğilimini Parti kararı haline getirmiş bulunuyor. Anlaşılan partinizin aldığı kararları da anlamıyorsunuz. Tabii bu karar böyle kabaca ifade etmiyor bunu. Gir ÖDP sayfasına ve oradaki kararları incele bakalım. Dediğimin aslında ÖDP'nin kendisinin ifade ettiği bir çizginin tanımlanmasından başka bir şey olmadığını görürsün.

Ben Oğuzhan'ın yönlendirdiği politikayı eleştiriyorum. Bunun sosyalizmle ilgisi olmadığını söylüyorum.

Ama bu politikanın bir sosyal temeli olduğunu da her zaman söyledim. Bu proletaryanın değil, modern, şehirli, Türk orta sınıfların politikasıdır. Oğuzhan da bu sınıfın eğilimlerini en iyi biçimde sezip, formüle eden ve örgütleyen önderlerinden biridir. Onun gücü de buradan gelir.

Kusura bakma ama bu kadar yeter. Umarım "ben ÖDP içinde ne arıyorum?" diye bir kez daha düşünürsün. Ayaklanmış Kürt halkının ve Türkiye sosyalist hareketinin en iyi damarlarının bir arada bulunduğu bu momentte "ben niye hala orada değilim" diye düşünürsün.

Saygılar

Demir Küçükaydın

31.10.2012

Politika ve Ahlak

(Bir ÖDP'liye (Doğan Arkadaş[v]) Cevap)

Sayın Doğan Arkadaş,

Sustuğumu yazıyorsunuz.

Neden susayım? Susacak bir şey mi var?

Ben yıllardır yazı yazarım ve bu yazılarımda bir hareketin haklılığının onun programından ve dayandığı, dile getirdiği sınıfların eğilimlerinden aldığını yazarım. Bir politika hakkında onun aptalca savunucularına göre karar vermemek gerektiğini yazarım; bir politikayı onun en mükemmel temsilcileriyle eleştirmek gerektiğini söylerim. Eğer bir parça okuduğunuzu anlasanız, bütün bunları bir de sizin için tekrar etmemin ayrıca bir güç ve zaman israfından başka bir anlama gelmediğini anlarsınız. O zaman da böyle niye susuyorsunuz diye feryat etmez ve bakın cevap veremiyor demek ki yanlış ve biz haklıyız demeye getirmeye çalışmazsınız. Bu feryatlarınız yazılanları hiç bir zaman anlamadığınızı bir kere daha kanıtlıyor.

Var sayalım ki, Özgür Politika istifa etmeyen ÖDP'lileri istifa etmiş gibi göstermiş olsun; var sayalım ki, ÖDP Pişkinsüt ile para için değil de aynı amaçları paylaştığı için birleşmiş olsun; var sayalım ki; ÖDP'liler dünyanın en ahlaklı insanlarıdır ve bütün dünyanın en ahlaksız, riyakar, hırsız uğursuz insanları DEHAP'ı desteklemektedir, bütün bunların gerçek olması halinde bile, ÖDP'ye oy istemek yanlıştır DEHAP'a oy istemek doğrudur. Bir yanlış politikayı namuslu insanların savunması onu doğru yapmaz, daha tehlikeli yapar. Bir doğru politikayı namussuz insanların savunması o politikayı yanlış yapmaz, sadece zayıflatır onun doğruluğunun görülmesini engeller.

Bütün bunların gerçek olması, doğru bir politikanın aptalca ve ahlaksız insanlarca savunulduğu; yanlış bir

politikanın sizler gibi zemzem suyuyla yıkanmışlarca savunulduğundan başka bir anlama gelmez. Ve bu en büyük tehlikedir. Yanlış bir politikayı savunan namuslular, iyi niyetli oportunistler olarak bin kat daha zararlıdırlar. Yani sözde argümünlarınızın doğru olması halinde bile, yaptığınız iş ve bu işi yaparken yaydığınız anlayış, ezilenler açısından daha büyük bir tehlikeyi içerir, çünkü yanlış bir politikanın yanlışlığının görülmesini engeller ve yanlış hayaller yayar. Cehenneme giden yolun iyi niyet taşlarıyla döşeli olduğu, dünyanın en tehlikeli oportunistlerinin iyi niyetli ve namuslu oportunistler olduğu gerçeğini unutturur ve gizler.

Eğer bir parça okuduğunuzu anlıyorsanız, benim tavrımın her zaman böyle olduğunu görürsünüz. Bu veri iken bir de susmamdan söz etmeniz saçmadır.

ÖDP, Kürt Ulusal Hareketini bir müttefik olarak görmüyor; egemen ulustan bir parti olarak, ezilen ulusun hareketini desteklemiyor ve bu ulusal hareketi temsil eden partiyi özel savaş aygıtının diliyle tanımlıyor. Bunlar gerçek bayım. Bunları savunanlar ne kadar namuslu ise o kadar zararlıdırlar.

Siz ise aklınızca, diyelim ki bir gazete haberinden yola çıkarak, bu haberden hareketle, sizlerin namuslu karşı tarafın namusuz, dolayısıyla da sizin politikanızın doğru, karşı tarafın yanlış olduğu gibi bir sonuca ulaşmak istiyorsunuz. Ezilenleri biraz ciddiye alan bir insan, bu tür yaklaşımların saçma ve sakat olduğunu ezilenlere anlatmakla yükümlüdür. Tam da bunu yapmamak, böyle yanlış varsayımların yaygınlaşmasına hizmet etmek ezilenlere karşı en büyük suikasttir. Siz daha bunu anlama yeteneği gösteremiyorsunuz. Ama sizi suçlamak da anlamsız. Sizlere işçi hareketinin onlarca yıllık deneylerinin dersleri aktarılmadı; ona hor görüyle yaklaşmak öğretildi. Bu deneyin derslerini aktarmaya çalışanlara karşı düşmanlık aşılandı.

Siz okuduğunuzu anlamak istemiyorsunuz. ÖDP yöneticilerinin yazdığı, “Gerçekleşemeyen Bir İttifakın Hikayesi” adlı metnin, ÖDP yöneticilerinin kendi kalemlerinden DEHAP’ı nasıl SHP’nin kontrolüne alma planını desteklediğinin itirafı olduğunu bile görmek istemiyorsunuz.

Eğer seçim olmasa, başka önemli işler olmasa, oturup bu yazı ele alınarak satır satır yapılabilir. Türkiye devrimcilerinin ilk kez yakaladığı tarihsel bir fırsatta işi gücü bırakıp bu tür metinlerin analizlerine zaman ayırmalarını bekleyemezsiniz. Ondan sonra da, ortada muazzam bir kitle davranışı varken ve bu davranış bizzat miting alanlarında, pratik içinde ÖDP’yi tekzip ederken, insanlar enerjilerini başka işlere aktarmak zorundayken, zaten akıllı bir insanın kendiliğinden görebileceği kadar açık bir itiraftan başka bir şey olmayan metni ele alıp tartışmaya girişmeyişlerini sanki cevap verecek durumda değilmiş gibi gösterip de buradan puan toplamaya çalışmak, çocukça hilelerdir.

Ama gelelim ayrıntıya, Niçin aslı, astarı olmayan haber oluyormuş? ÖDP içinde ÖDP’nin bu günkü çizgisine muhalif olmayan ve oyunu HADEP’e vermeyecek kimse olduğunu söyleyebilir misiniz? (Daha birkaç gün önce bir ÖDP’li tanıdığım, Doğu’daki ÖDP üyelerinin muhtemelen DEHAP’a oy vereceğini, gri kalanların bir kısmının da CHP ve ÖDP arasında dağılacağını söylüyordu. Hem de bunu söyleyen Dev-Yol geleneğinden gelen, öyle muhaliflere de yakın olmayan, ama herkese biraz mesafeyle yaklaşan biriydi.) Bunların büyük bir kısmı ÖDP’den dışlanmış ve Blok içinde olmakla birlikte ÖDP’nin içinde hala böyle çok geniş bir kesim olduğunu inkar edebilir misiniz? Bu tür kişilerin ÖDP’den ayrılmaları veya bu yönde bildiri dağıtmaları olamaz mı? Siz sanki ÖDP bir bütünmüş gibi bir hava yayarak ve aslında bu unsurları, bakın karşı taraf ne kadar namussuz diyerekten ÖDP politikalarının destekçileri

olarak tutmak veya kopmalarını önlemekten başka ne yapıyorsunuz? Çocuk mu kandırıyorsunuz?

ÖDP Genel merkezi bu gazete haberlerini tekzip etmiş. Bu tekzibe inanmak için bir neden var mı? ÖDP'den ayrılanlara niye inanmayalım da ÖDP genel merkezine inanalım.

Kaldı ki, ÖDP Samandağ konusunda yaptığı açıklamada ayrılmanın gerçek olduğunu inkar edemiyor, sadece kendi açısından gerekçeleri anlatıyordu.

Avrupa konusuna gelince, diyelim ki, o 230 imzalı bildiri işi dediğiniz gibi hikayedir. Bu neyi kanıtlar. Sadece Özgür Politika Redaksiyonunun işin önünü ardını aramadan bir haber yapmış olduğunu ve doğru bir politikayı yanlış araçlarla savunup onu kötü duruma düşürdüğünü kanıtlar. Bundan başka bir anlama gelmez. Yok buradan çıkıp ahlak dersleri vermek, buradan çıkıp ÖDP'nin politikasının doğru olduğu sonucuna ulaşmak ve ezilenlere bu tür çıkarsama alışkanlıkları yaymak, esas büyük cinayet budur ezilenlere karşı.

Ben ÖDP politikalarına ve ideolojisine ilişkin bütün eleştirilerimi bir yana koyarak, buyurun, bütün eleştirilerinizi yapın, var sayalım ki bunlar da doğru olsun, ama bu gün size verilecek oylar gerici partilerin meclise girmesine yol açar, HADEP'i eleştirin ama ona oy verilmesini isteyin dediğimde, ÖDP yöneticileri, kendini beğenmiş mağrurluklarıyla, böyle bir şeyin gündeme bile alınamayacağını söylediler.

ÖDP'nin kendine oy istemesi, bu günkü somut koşullarda, ezilenlerin davasına arkadan vurulmuş bir hançerdir. Onu hiçbir ahlaki niteliği bu gerçekliği ortadan kaldırmaz.

Buyurun politik eleştiri yapın baylar. Marksizm açısından seçimlerde tavırların ne olması gerektiğinin ilkelerini tartışalım. Kürt hareketinin sınıfsal özelliklerini ve taleplerini tartışalım. Bir gazete redaktörünün

aptallığından yola çıkarak, bir politikayı mahkum edip, bir arkadan hançerleme politikasını savunmaya kalmayın.

Gerçeklik somuttur baylar. ÖDP'nin kendi adaylarına oy istemesi, hem de kendisine istediği oyların, boşa gideceğini bile bile kendine oy istemesi ezilenleri arkadan vurmaktır. Bloğa verildiği takdirde bunlarla Mihri'lerin, Celal Beşiktepe'lerin, Akın Birdal'ların, Pınar Selek'lerin meclise girmesinin yolunun açılacağı; buna yetmese bile ezilenlerin mücadele moralini güçlendireceği çok açık olarak ortadayken ÖDP'nin kendine oy istemesi, ezilenlerin mücadelesini, demokratikleşme mücadelesini arkadan vurmaktır.

Sorunun özü buralardadır. Bu konularda konuşun. Sosyalist geleneklerle ÖDP'nin bu tavrı arasında bir ilişki var mı bunu gösterin gösterebilir iseniz.

Bloğun artık yüzde onu geçeceği fikri yayılmışken, bu çağrıların ÖDP'ye yapılmasının ona bir kötülük değil aslında, yapılabilecek en büyük iyilik olduğunu göremiyor musunuz? Böyle bir durumda, ÖDP'nin kötülüğünü isteyen, bırak layığını bulsun der ve onu bloğa oy vermeye çağırmaz. Bunu bile anlama yeteneğinde değilseniz. Allah sonunuzu hayretsin.

1 Kasım 2002

Demir Küçükaydın

demir@comlink.de

http://www.comlink.de/demir/

Seçim Sonuçları Üzerine Öngörüler

Şu an Türkiye'de seçimler yapılıyor. Birkaç saat sonra seçimler bitecek; sayımlar başlayacak ve ilk sonuçlar duyulacak.

Bu seçimler sadece bir seçim değil, aynı zamanda bir devrimci kabarışın bir seçim dönemiyle çakışması söz konusu. Hatta denebilir ki, devrimci kabarışın tetikleyicisi erken seçimler oldu.

Bu seçimlerde DEHAP'ın mitingleri, bütün diğer partilerin mitinglerinden farklıydı, bunlar devrimci bir kabarışın kendini dışa vurduğu mitinglerdi. Diğer partilerin mitingleri ise normal seçim mitingleriydi.

Birkaç milyon insan mitinglere geldi. On binlerce insan, seçim bürolarında ve başka faaliyetler içinde örgütlendi. Uzun yıllardır ilk kez sol parti ve gruplar ile Kürt Ulusal hareketi ve diğer muhalif sol parti ve gruplar arasındaki duvarlar yıkıldı ve karşılıklı bir etkileşim, birbirini karşılıklı olarak etkileyerek eğitme başladı. Sadece bunlar bile yılların yolunun şu birkaç ayda alındığını gösterir. Sadece bunlar bile, aslında bu seçimlerden kazançlı çıkan tek partinin DEHAP çatısı altında toplanmış Emek ve demokrasi Bloku olduğunu gösterir. Bu bakımdan, seçim sonuçları ne olursa olsun, can sıkmaya hiç gerek yok.

Nasıl reformlar devrimci mücadelenin yan ürünleriyse, seçim sonuçları da Bloğun ifade ettiği yükselişin yan ürünü olacaktır. Tabii bu yan ürün hiçbir zaman, bire bir o yükselişin vardığı düzeyi göstermez, biraz geriden gelir. Blok belki sırf bu gecikme nedeniyle yüzde onu aşamayabilir. Ancak, bu gecikmenin, seçimlere ön gelen birkaç günde, özellikle İstanbul mitinginden sonra azaldığına dair veriler giderek çoğalıyor.

Hepimizin temel sorusu şu: Acaba blok yüzde on barajını aşacak mı? Aştığına dair veri epeyce var. Eğer aşamaz ise, zaman kısalığından olacaktır bu. Ama bu seçimler, bizlerin

beklentisinin bile çok üstünde bir sonuç da çıkarabilir. Yani Blok, sadece rahatlıkla barajı aşmayacak belki ikinci parti olmak için CHP ile yarışacaktır. Bunan bir çok emareleri var.

Seçimlerin olası sonucuna ilişkin öngörüleri başka göstergelerle ele almayı deneyelim. Şimdi tek tek bu göstergelere bakalım.

İnternet'te Dicle Haber Ajansı, (http://www.diclehaber.com/)bu gün seçimlerde en ilginç olayların özellikle korucu ve aşiretlerin olduğu yerlerdeki açık oylama zorlamaları ve bunlara karşılık DEHAP'lıların yaptığı itiraz ve direnişler oluşturuyor.

Bu Açık Oylamayı zorlayan koruculara karşı DEHAP'liların gösterdiği direnişler, DEHAP'lıların artık sessizce baskıları ve keyfilikleri kabul etmediğini, onlar karşı bütün yasal olanakları da kullanarak direndiğini göstermektedir. DEHAP iyi örgütlenmiş ve bir kitle seferberliği ile oralara temsilcilerini göndermiştir ki, Korucuların bu zorlamalarına direnilmekte, olaylar kısa zaman içinde Dicle Haber ajansı vasıtasıyla dünyaya duyurulabilmektedir.

Ama bütün bunlar, çok önemli bir değişimi de gösterir. Devletin iş birlikçisi olan Korucuların içinde bir parçalanma başlamıştır. Kürt Ulusal hareketinin yükselişi ve kendi gücüne güveni öyle bir noktaya ulaşmıştır ki, artık devlet taraftarı aşiretlerde bile bir iç parçalanma başlamış bulunmaktadır. Aşiret liderleri bizzat kendi aşiretlerinden insanlara güvenememekte bu nedenle açık seçimi zorlamaktadır. Bu Devletin Kürdistan'daki dayanaklarının da çöktüğünü gösterir. Bu Açık seçimi zorlayan korucular, bu sefer hiç b.eklemedikleri ve alışmadıkları bir direnişle karşılaşınca, açıktan şiddete baş vurmaktadırlar. Tam bir panik halinin, bir şokun ifadesidir bu olaylar.

Bunların yanı sıra, bir çok korucu aşireti ve köyünün açıktan DEHAP'ı destekleyeceği de bilinmektedir.

Özetlemek gerekirse, DEHAP, Kürdistan'da devletin en işbirlikçisi sınıflarda bile bir bölünme ve sarsıntıya, güvensizliğe yol açmış onları parçalamış bulunmaktadır.

Ama sadece bu kadar değil, Kürdistan'ın geleneksel burjuva politikacılarında, PKK'nın "İlkel milliyetçi" dediklerinde de benzer bir durum söz konusudur. Yani Kürt Burjuvazisi de toplu halde DEHAP'ın arkasında yer almak zorunda görmektedir kendini. Yükselen devrimci kabarış, onları da kendi girdabına almış sürüklüyor.

Bunun için birkaç örnek verelim.

Seçim öncesi dönemde, ben dahil, bir çok kişi, Özgür Politika yerine Evrensel'i ve onun seçimlere yaklaşımını daha kendine yakın buldu. Özgür Politika gerek haberleri verişi, gerek öne çıkardıklarıyla tam bir felaketti. Bu sadece, profesyonel elemanların, kültürel ve mesleki tecrübenin eksikliği ile ilgili değildir. Kürt hareketini biraz izleyen bilir ki, Kürt hareketi içinde, çok ciddi bir sınıf mücadelesi vardır. Ama bu sınıf mücadelesi, direk ve açıktan değil, dolaylı biçimlerde, ayak sürümeler; anlam çarpıtmalar, farklı sorunları öne çıkarmalar biçiminde yürür. Kürt burjuvazisi, açıktan karşı çıktığı takdirde tecrit olacağını bildiğinden, böyle dolaylı bir direniş sürdürür. Özgür Politika'nın berbat haberciliği aynı zamanda eksik bir kültür ve mesleki bilgi eksikliği kadar, bu türden bir direnişin izlerini de taşır.

Bu en açık biçimde, Özgür Politika'nın yazarlarında görülebilir. Baş Yazısı (Ufuktan); Türk solundan gelmiş yazarları (İrfan Çüre, Fehmi Erbaş, İ. M. Ayçiçek vs.)ve yine genellikle kadın birkaç radikal haricinde (Yurdusev Özsökmenler) diğer Kürt Milliyetçiliğinin sözcüsü yazarlar bütün seçim dönemi boyunca, sanki ortada böyle bir devrimci kabarış yokmuş gibi davranmışlar; bu yükselişe bir katkı sunmamışlardır. (Ahmet Kahraman, Haydar Işık, Hasan bildirici vs.) Hatta için için, bloğun başarısızlığını istedikleri bile düşünülebilir. Başarısız olmalıydı ki, Kürt

ulusal hareketi şu Türk solcularıyla birlik falan demeyi bırakmalıydı. Bloktan söz ettiklerinde ise, bloğun mesajlarının zıddını söylüyorlardı. Bloktan söz ettiklerinde, solcu olanlarının genel olarak Türklere, sağcı olanları ise solculuğa düşmanlıklarını ifade etmelerinin vesilesi oluyordu.

Elbette bunların da Kürt ulusal hareketi içinde bir yerleri vardır. Özellikle sola ve Türklere karşı, zaman zaman ırkçılığa yaklaşan tepkileri de anlaşılabilir. Mazlum Kürtler karşısında Türklerin gösterdiği umursamazlık ve baskı politikalarına destek, geniş Kürt kitleleri içinde Türklere karşı muazzam bir güvensizlik ve düşmanlık oluşmasına da yol açmıştır. Eğer PKK ve KADEK'in prestiji olmasa ve bu eğilime karşı sürekli mücadele etmese, bu eğilimin harekete damgasını vurmaması için hiçbir neden yoktur. Bu anlaşılır bir durumdur. Bu yazarlar sadece dar burjuva eğilimlerin ve klasik bir milliyetçiliğin değil, aynı zamanda, Kürt yığınlar arasında oldukça yaygın bu kırgınlığın da ifadesidirler. Bir ulusal hareketin yayın organının ondaki bütün eğilimleri yansıtması da normaldir. Buna da bir şey söylenemez. Ama bu eğilimlerin ne olduğu da görülmelidir.

İşte bu eğilimler, Bloku hiç de coşkuyla karşılamadılar ve onun başarısı için hiçbir şey yapmadıkları gibi, sessiz bir direnişle adeta onun başarısızlığı için çalıştılar. Bizim "Coşku Duymayandan Kuşku Duy" yazımız bu eğilime karşı yazılmıştır.

Ama burada biz bu eğilimin gösterdiği değişime değinmek istiyoruz. Bu eğilim uzun süre, seçimler ve blok üzerine hiç yazı yazmadı, adeta yokmuş gibi davrandı, ve söz ettiğinde ise, içerikçe Bloğun programı ve anlamına zıt şeyler söyledi.

Ama son günlerde, bu eğilim bile, yükselen Kitle hareketliliği karşısında daha fazla direnemedi ve DEHAP'ın zafer arabasına son anda atlamaktan başka çıkar bir yol göremedi. Örneğin 2 Kasım tarihli Özgür Politika'da

Haydar Işık'ın "DEHAP Geliyor" ve Hasan Bildirici'nin "Güçlerinin Zafer Günü Olacak" yazıları bu değişimin bir yansıması olarak algılanabilir.

Sadece bu kadar değil. Bizim başımızdan geçen bir olayı da anlatalım. O da ilginç bir gösterge sunar. Seçim döneminin başladığında Medya TV'ye bir program için davet edilmiştik. O sırada DEHAP mitingleri yeni başlamış ve Mersin ve Adana'da ilk mitinglerini yapmıştı. Hiç hesaplanmayan bir kabarışın ilk belirtileri görülüyordu. Brüksel istasyonuna bizimle aynı saatlerde, aynı programa davetli, Celal Beşiktepe de gelmişti. Beşiktepe, Mitinglerdeki coşkuyu ve sıcaklığı da beraberinde getirmişti. İkimiz de heyecan doluşduk. Normal olmayan olağanüstü bir şeyler olduğunu seziyor bunun belirtileri hakkında konuşuyorduk. Bu heyecan'la Medya TV'ye varmış ve orada Kantinde oturmuştuk. Kürdistan'dan gelen daha Başkaları da vardı. DEHAP adayı olduğunu söylediler ikisinin. Bize bakışlarından, heyecanımızı küçük gördükleri, çocukça buldukları anlaşılıyordu. Ben de anlamazlıktan gelip, oralarda durum nasıl, ikiye katlar mı? Falan diye sormuştum. "Ne katlaması, geçen sefer kadar bile alamayız. Mahalli ağırlığı olan insanlar listelere koyulmadı, başka yerlerden ilgisiz insanlar koyuldu. Şimdi bakmayın ANAP, DYP gibi partilerin geride olduğuna, onlar gene alır götürürler, biz geçen seferki kadar bile alamayız." Anlamında bir şeyler söyledi bizi hor görerek.

Almıştım haberi. Kürt burjuvazisi bu Sol ittifaktan hiç memnun değildi belli ki, ve bir başarısını beklemediği gibi istemiyordu da. O mahalli etkili ailelerden aday gösterilmemesine itiraz, aslında yerli burjuva ve eşrafın yer almamasına itirazdı. Çünkü bir çok yerde, hiç de öyle soylu ailelerden gelmeyen, ama radikal, militan unsurlar listelerde kritik yerlere getirilmişti. Buna duyulan tepki yansıyordu.

Buraya kadar bir olağan üstü durum yoktu. Ama esas önemlisi, bize bunları söyleyenin birkaç hafta sonra, DEHAP mitinglerinde gördüğüm resimleri ve söyledikleriydi. Sanki onları orada bizlere söyleyen o insan gitmiş yerine bambaşka biri gelmişti. İktidara yürümekten söz eden, hatta bizlerden bile daha “devrimci” sözler eden biri.

Açık ki, Kürt kitlelerinin fedakarlığı, coşkusu, ortaya çıkar devrimci yükseliş, bu muhaliflerin de direnişini kırmış ve onlar da trene atlamaktan başka çare bulamamışlardı.

Kürt milliyetçilerinin bir kısmı PKK ve KADEK çizgisine paralel durup, onu başka biçimlerde etkileme yollarını denerken, küçük bir kısmı da, karşıdan bir saldırı yürütür. Bunların içinde de ciddi bir bölünme oldu. Muhaliflerin küçümsenmeyecek bir bölümü de, DEHAP’ı desteklemek gerektiğini söyledi. Yani PKK’nın dışındaki muhalifleri de ciddi bir bölünmeye uğradı. Ve DEHAP’ı desteklemek gerektiğini söyleyenler Recep Maraşlı gibi, mücadeleleriyle oldukça saygın bir yere sahip olanlar.

(Hatta şimdi Beşiktepe ile bir karşılaşmanın bile bu belirtilerden biri olduğunu düşünüyorum. Beşiktepe ile karşılaşınca, “Beni tanıdın mı Demir?” dedi. Mahçup olmuştum tanıyamadığım için. “İsmet Demir ile gelmiştiniz. Ben o sıra Mecidiyeköy’de bir inşaatta çalışıyordum. Biz işçilerle bir toplantı yapmıştınız. Sonra Beni de beraber götürmüştünüz. Ben daha sonra birkaç kez Sendika’ya gelmiştim” dedi. Veto edilen Akın Birdal’ın yerine koyulan Beşiktepe, bizim gibi bir İsmet Demir yetiştirmesiydi. Derin Dip akıntılarının bu dışa vuruşu bir rastlantı mı? Bunun ardında derin bir zorunluluk olduğunu düşünüyorum. Aynı şey Dev-Gençliler için de geçerli, bilen bilir, o listedekiler aşağı yukarı Dev-Genç’in özüdür. İlk imzaları toplamaya başladığımızda 40 kişiye ulaşmayı hedefliyorduk. Yetmişi aşkın kişiden kolayca toplandı. Ali Taşyapan, Salman Kaya gibileri ise, Bloğu desteklemelerine rağmen ulaşılamadığı

için imza listesinde yer alamadılar. Biraz zorlama ile yüzü bulmak işten bile değildi. Bütün bunların bir rastlantı olmadığını düşünüyorum. Gerileme dönemlerinin ve devrimci yükseliş dönemlerinin birleştirdikleri, öne çıkardıkları çok başkadırlar.)

Bütün bunlar bir tek şeyi gösteriyor, devrimci kabarış öylesine etkilidir ki, Ulusal harekete en çok direnen, en karşıdaki tabakaları bile sarmış veya onların içinde bölünmelere yol açmıştır. Bunun oylara yansıması, DEHAP'ın oylarını ikiye katlaması demektir kabaca. Bu ise Türk solunun ek katkılarıyla barajın aşılması demektir.

*

Ne var ki, İstanbul mitingi sonrasındaki bir hafta içinde sanırız bazı çok önemli yeni kaymalar oldu. Örneğin Feministlerin Eyüp Mitingi'nde kendi bayraklarıyla yer alması, daha sonra Homoseksüellerin DEHAP'ı desteklediklerini açıklaması, büyük sembolik öneme sahiptir. DEHAP'ın Kürt gettosunun dışına çıkıp, Türk Şehirli Orta sınıflara uzandığını ve onlar için bir çekim merkezi olmaya başladığını gösterir. Bunun ne ölçüde gerçekleştiğine dair bir veri yok elde. Ama son bir iki gün içinde hiç hesaplanmayan kaymalar olması olasılığı bulunmaktadır.

Bunu nereden çıkarıyoruz. Birkaç küçük ayrıntıdan. Bunlardan birini, "Can Dündar'dan Al Haberi" başlığı altında ele almıştık. Benzer bir iki gelişme daha var gazetelerin satır aralarında kaybolmuş.

Seçimlerden birkaç gün önce, Televizyon istasyonları, DEHAP merkezinden "Görsel Malzeme" istemeye başlamışlar. Bu şu demektir. Onlar, DEHAP'ın barajı aşacağının kokusunu aldılar ve şimdiden, küçük görüp ciddiye almadıkları için ellerinde hiçbir malzeme bulunmayan DEHAP'ın başarısı karşısında hazırlıksız yakalanmamak için hazırlıklara girmiş bulunuyorlar. Bu koku alış, sadece haber merkezlerinde yığılan bilgilerle

ilgili olmasa gerek, bizzat o basında çalışanlar da şehirli orta sınıflarla çok sıkı bir ilişki içindedirler ve onların eğilimlerini izledikleri kadar yansıtırlar da.

İkincisi de çok ilginç, seçimlerden bir iki gün önce, Kırca bir TV programı yapmaktadır. Programa partilerin temksilcileri ve rastlantısal olarak çağırılmış sıradan davetliler katılmıştır. Programda DEHAP'ın kesin bir moral ve entelektüel üstünlüğü vardır. Bunun karşısında dayanamayan bir "şehit anası" silah bile çekmiş, düştükleri acz faşistleri saldırganlaştırmıştır. Bütün bunlar olağan, ama gerek programa katılan DEHAP temsilcisini, gerek Kırca'yı şaşırtan olay başkadır. O tesadüfen seçilmiş ve katılanların çoğu, DEHAP'a oy vereceklerini söylemiştir. Şaşırtıcı olan budur.

Bütün bunlar Şehir orta sınıflarında ciddi bir kaymanın işaretleridir. Bir iki günün bile önem kazandığı bir dönemden geçiyoruz. Eğer bu kayma biraz erken başladı ise, DEHAP tam bir sürpriz yapıp ikincilik için CHP ile çekişebilir.

Son bir gözlem de bizim kendi sayfamızın ziyaretçi istatistikleri. Bizim Demirden Kapılar başlıklı İnternet sayfamızda bir de istatistik vardır. Sayfaya kaç kişinin girdiğini sayar. Olağan zamanlarda sayfaya gecede 30 ila 70 arasında giriş olur. Seçim sürecine girildikten gündeki girişler ortalama 80 ile 120 arasında değişmeye başlar, yani aşağı yukarı ziyaretçi sayısı ikiye katlanır. Ancak son birkaç günde iyice yükselir ve seçimlerin arifesinde 160'ları bulur. Aşağı yukarı son birkaç günde üçe katlanır.

Yazılarımızın toplandığı Yazılar ve Yankıları İsimli Forum'daki veriler de benzer bir eğilimi gösterir. Olağan zamanlarda, sayfaya girenler günde 100 civarında oynar. Seçim dönemi başladıktan sonra bu rakam 200 ve 300'ler civarına oturmuştur. Ancak son iki günde, 650 ve 450 kişi girmiştir. Ani bir sıçrama söz konusudur. Son birkaç gün

içinde ciddi kaymalar olabileceğinin bir göstergesi olarak alınabilir belki.

Bütün bunlar bir araya getirilirse. Durum şöyle özetlenebilir.

Kürdistan'da DEHAP tüm sınıfları birleştirmiş, mobilize etmiş ve en karşı ve gönülsüzlerin bile kendi zafer arabasına atlamasına yol açmış karşı cepheyi bile içinden parçalamış; aşiretleri kendi üyelerine güvenemez kılmıştır. Bir çok daha önce girilemeyen şehir ve yörelere girmiştir. Buradan, Kürdistan'da oylarını ikiye katlayacağı sonucuna ulaşılabilir.

Bütün Batı'daki mitingler, Batı'daki proletaryayı oluşturan İşçi Kürtlerin DEHAP bayrağı altında toplandığını ve mobilize olduğunu göstermektedir. Batı'daki Kürtler, Kürt hareketinin en zayıf yanını oluşturuyordu. Kürt Ulusal hareketi daha önce Batıdaki Kürtleri örgütleyip harekete geçirmekte başarısızlığa uğruyordu. Bu seçim döneminde bu olumsuzluğun aşıldığı görülüyor. Batı'da yapılan mitinglerin esas gövdesini, bu Kürt işçiler oluşturmaktadır. Yani İşçi sınıfının en alt tabakasını oluşturan Kürt işçiler, DEHAP'a yönelmiş bulunmaktadır. Bu batıda da DEHAP'ın oylarını ikiye katladığını gösterir.

Türk Sol hareketleri, hiç de küçümsenmeyecek bir potansiyeli harekete geçirmiş bulunuyorlar. Yıllardır kenarda kalmışlar tekrar ortaya çıkıyor. Her yerde küçük bir birikim. Yetmişlerin ve altmışların gömülmüş birikimi, hatta eski komünist kuşakların birikimi hep DEHAP'a akmış bulunuyor. Bunların en azından yüzde bir veya iki oranında oy getirdiğini düşünmek pek yalmış olmaz.

Bütün bu üç faktör. Yani Kürdistan'da ulaşılan ulusal birlik. Batıdaki Kürt işçilerin DEHAP'a yönelişi ve Türk solunun bütün olumlu birikimlerinin toplamı DEHAP'aın barajı geçmesini sağlar gibi görünüyor.

Eğer son bir hafta içinde, kayma başladıysa, ki yukarıda anlatılanlar bu kaymanın başladığının işaretleriydi. Bunun

ne ölçüde gerçekleştiğini bilmiyoruz. Bu kayma son gün bile devam etmiş olabilir. Bu takdirde, DEHAP sadece barajı aşmaz, CHP ile ikincilik yarışına bile girebilir.

İşte bizim dolaylı ip uçlarından çıkardığımız bir seçim tahmini.

Muhtemelen yanlıştır. Çünkü hayatımızda yaptığımız hiçbir tahmin tutmadı. Bu niye tutsun ki?

03.11.2002 17:39:32

demir@comlink.de

http://www.comlink.de/demir/

Öngörüler ve Yanılgılar

Seçim yapıldığı gün son saatlerde bir yazı yazdım (“*Seçim Sonuçları Üzerine Öngörüler*”) ve seçimlere ilişkin kimi öngörülerde bulundum. Hem de özellikle, bu öngörülerin her hangi bir gelişmeyi etkilemesinin artık olanağı bulunmadığı saatlerde. Bunu açıkça belirtmek için yazının son noktasını koyduğum saati de oraya kaydettim. Politik bakımdan anlamsız bir iş gibi görülebilir. Ama benim açımdan, pratik ve eğitici bir anlamı vardı bu yazının ve bu şu an okuduğunuz yazı için pratik bir deney anlamı taşıyordu. Bunu da yazının son satırında ima ediyor ve şunları yazıyordum:

“İşte bizim dolaylı ipuçlarından çıkardığımız bir seçim tahmini. Muhtemelen yanlıştır. Çünkü hayatımızda yaptığımız hiçbir tahmin tutmadı. Bu niye tutsun ki?”

Bu yazıyı yazmamın amacı her şeyden önce, hata yapmaktan korkmamak gerektiğinin somut bir örneğini vermekti. Kimileri vardır, hata yapmaktan korkarlar ve hiçbir zaman yanlış bir şey söylememiş olmak için hiçbir şey söylememeyi tercih ederler. Sanki yanlış bir ön görünün, sizin bakışınızın, kararlarınızın da yanlış olduğu anlamına geleceği türünden bir varsayımın geçerli olduğunu düşünürler. Bu evde kalmış bakirelere karşı somut bir örnekle bundan pek de korkmamak gerektiğini gösterme çabasıydı bu yazı. Yani bunu bizzat kendi üzerimdeki bir deneyle kanıtlama çabası. Yoksa, artık seçimlerin son saatinin geldiği, her hangi bir şeyi etkileme olanağının bulunmadığı, birkaç saat sonra sonuçların belli olacağı bir zaman diliminde işi gücü bırakıp böyle bir riske girmenin bir anlamı olamaz. Yanlış bir öngörüde bulunmamak için birkaç saat hiçbir şey yapmamak yeterdi.

Zaten, yazılarımı ve onlardaki düşünce çizgisini biraz izlemiş bir kişi bunu kolaylıkla görebilir. Ön görüler ve yanılgılar konusu, çeşitli yazılarımda defalarca tekrar

tekrar dönerek ele aldığım bir konudur. Birkaç örnek vereyim.

Örneğin 21 Aralık 1999 tarihinde yazdığım “Bir Dönemin Eşiğinde” başlıklı yazımda aynen şunları yazarım:

“Meteorologlar, hava durumuna ilişkin bir öngörüde bulunabilmek için, dünyanın dört bir yanına yayılmış ölçerlerden gelen nem, sıcaklık, basınç, rüzgar vs. durumu hakkındaki verilere; uzaydan çekilmiş fotoğraflara; her iklimde görülen kendini tekrarlamalara; önceki tecrübelerden çıkarılmış ve mükemmelleştirilmiş bilgisayar modellerine dayanıyorlar ve buna rağmen yine de çoğu kez yanlış öngörülerde bulunabiliyorlar.

Toplumda ise, ne bu ölçerler var, ne mevsimlerin kendilerini tekrarlayışları, ne de matematik modeller. Dolayısıyla topluma ilişkin her ön görü, daha baştan büyük bir yanılgı tehlikesini içinde taşır. Bu nedenle topluma ilişkin bir öngörüde bulunmak, bir öngörüden ziyade; bir eğilime; bir sürece dikkati çekmek gibi bir anlam taşır. Belirtilmemiş bile olsa, daima koşullu bir nitelikleri vardır. Çünkü hiç bir zaman bütün etkenleri içermeleri söz konusu olamaz. Bu nedenle, daha çok da sezgiseldirler.

Koşullu önermeler ve ön görüler ise, gerçekleşmemeleri durumunda bile doğru olabilirler. Yani onlar olgulara ilişkin yanılmış ama yöntemsel düzeyde doğrulanmış olabilirler. Toplumsal ön görülerde önemli olan da, olgusal değil yöntemsel doğruluktur.

Bunun en tipik örneği, Marksistlerin devrim beklentilerinde veya bu devrimlerin izleyeceği yolu ilişkin ön görülerinde görülebilir. Bu ön görülerin hemen hemen hiç birisi olgusal düzeyde gerçekleşmemiştir; tam da bu gerçekleşmeyişin somut tarihte izlediği yollar o ön görülerin ardındaki sağlam metodolojiyi doğrular. O öngörüler gerçekleşmediği için, tersinden doğrulanırlar ve insanlık azaplar içinde kıvranmaya devam eder. Özetlersek, toplumsal bir ön görüde önemli olan, eğilimdir; yöntemdir;

onun gerçekleşip gerçekleşmemesi değil; olgusal değil, yöntemsel doğruluk önemlidir.

Kaldı ki, tıpkı kuantum fiziğindeki belirsizlik ilkesine benzer bir ilişki söz konusudur toplumsal öngörülerde. Öngörünün kendisi, bir toplumsal fenomen olarak, öngördüğü toplumsal olay üzerinde onu saptırıcı ve belirsizleştirici bir etkide bulunur. Hava durumu üzerine bir öngörü meteorolojik bir olay değildir, dolayısıyla bir düşüncenin, bir sözün hava durumu üzerinde bir etkide bulunması düşünülemez, ama toplum söz konusu olduğunda, her söz, her düşünce; ne kadar doğru ya da yanlış olursa olsun, toplumsal süreçler üzerinde bir etkidir ve onlardan bir etkilenmedir; öngörünün kendisi de bizzat bir toplumsal olaydır ve bizzat öngördüğü üzerinde bir etkide bulunur. Bu ise belirsizliği daha da arttırır."

Açık ki, toplumsal olaylarda ön görülerin nasıl muazzam bir yanılma payı taşıdığı hakkında böyle satırlar yazan birinin, niye böyle son saatte hiç gereği yokken bir öngörü yapması, hem de çok iyimser bir öngörü gariptir. Aslında bu iki sorunun cevabı da bu yazı içinde bulunmaktadır. Artık hiçbir şeyi etkileme olanağının olmadığı seçimlerin bittiği ama henüz neticelerinin bilinmediği saatlerde yazıp okuyucuya ileterek, tabiri caiz ise, son paragrafta belirtilen öngörünün toplumsal süreç üzerindeki etkisi, yani Kuantum fiziğindeki belirsizlik etkisine benzetilen duruma olanak verilmemek, sıfırlanmak istenmektedir.

Bu işlemin didaktik bir deney olduğunun ip ucu da bizzat yine yukarıdaki alıntıda açıkça ifade edilmektedir: yani **olgusal yanılgılar** ve **yöntemsel yanılgılar** sorunu.

Yazılarımızı kendi iç sistematikleri içinde izlemiş biri bu soruna da defalarca değindiğimizi, bu konuyu tekrar tekrar ele aldığımızı kolaylıkla görebilir. Yapılmak istenen şey çok açıktır, bu öngörülerin hepsi yanlış olabilir ama onların yanlışlığına rağmen tavır doğrudur, yaklaşım doğrudur diyebilmek için bizzat kendimizi bir denek olarak ortaya

koyuyoruz. Bunun böyle olduğunu ima için de, yazıyı çok sınırlı, artık hiçbir anlamının olmadığı bir sürede yazıp, asıyoruz. İkinci bir ima da, yukarıda alıntı yaptığımız, "*Bir Dönemin Eşiğinde*" başlıklı yazıyı, birkaç saat önce, tekrar Yazılar ve Yankıları Forumuna asıyoruz. Okuyucuya bir ip ucu veriyoruz.

Öngörüler hakkında başka yazdıklarımız da var. Örneğin şu an nerede olduğunu hatırlayamadığımız için adını verip doğrudan aktarma yapamadığımız bir yazımızda okuyuculara biraz alayla, kötümser tahminlerde bulunmaları, dünyada her şey kötüye gittiği için, hep haklı çıkacakları ve isabetli tahminlerde bulunmuş olacakları, bunun avantajları, örneğin kötü bir şey beklendiği için moral bozukluğu olmayacağı, bu bakımdan ekonomik olduğu. Eğer kötü ön görüler gerçekleşmezse de, bu sefer iyi bir şey gerçekleşmesinin, gerçekleşmemiş kötü öngörünün burukluğunu fazlasıyla telafi edeceğini yazarız.

Ya da bizzat bu seçim döneminin başlarında yazdığımız, "*İyimserlik ve Kötümserlik Üzerine*" başlıklı yazıda, kötümserliğin sadece devrimci bir erden değil, devrimci olmanın olmazsa olmaz şartı olduğunu yazarız.

Şimdi, kötümser öngörüler hakkında hep doğru çıkarlar diyen; kötümserliğin devrimci bir erdem olmaktan öte günümüzde devrimci olmanın koşulu olduğunu söyleyen; toplumsal süreçlerde ön görü yapmanın neredeyse imkansız olduğunu söyleyen biri niçin otursun da iyimser bir ön görüde bulunsun, hem de bu öngörünün artık hiç kimseye moral verip etkileme olanağının bulunmadığı bir zamanda? Bu soru, o yazının bizzat kendini bir denek olarak ortaya koyarak bir deney yapma olanağı, bir tür tuzak olduğunu her halde kanıtlar.

Tuzak kendi içinde kimlere yönelik olduğunu da ima eder aslında: Gerçekçilere.

İşte bu gerçekçilerden birkaç alıntı:

“KİM OLDUĞUNU BİLMİYORUM KARDEŞİM AMA RESMEN SAÇMALAMIŞSIN SAÇMALAMAKLA DA KALMAMIŞ UÇMUŞSUN. HAYALLERİNİN CAMDAN GEMİSİ GERÇEĞİN KAYALIKLARINA TOSLADI BİLE. KURTULUŞ DEVRİMDE SOSYALİZMDE” (1 Mayıs -grubundan bir eleştirmen)

Yeni Toplum e-Grubunda kazete adlı biri alayla şöyle yazıyor örneğin: “*demir arkadas, ne olcek simdi?*” diye alay ediyor. Daha böyle niceleri var.

Bu yazıyı yazarken gelen bir diğeri:

“Degrli demir arkadas,

secimler bitti.Senin tahminlerin ne yazik bir iyiniyetten öteye gitmedi.Politik konulari isleyen uzun yillar coskuyla plitik yazilar yazan biri olarak tahminlerin tutmasinin artik zamani gelmedimi? Bunlari söylemeye sunun icin karar verdim:Enazindan bir yildan fazla bir zamandir sürekli yazilarini okuyorum.Son yazilar sanki baska birinin

elinden cikmis gibi toplumdan, realiteden uzak.

Benim önerim yazilar geneli ilgilendirmeli daha cok.Zordur ama

kalicidir.Selamlar“

*

Şimdi, bu deney yazıda yazılan şeyler bizdeki gerçek düşünce ve umutları yansıtmamıştır demek istemiyoruz. Yazı tamamen bizin düşüncelerimiz ve ön görülerimizdir; yanlış yapmaktan, isabetsiz bir şeyler söylemekten korkulmadığı için de sere serpe yazılmışlardır. Ve açıkça ön görülerin hiç biri gerçekleşmemiştir. Ama gerçekleşseydi de daha doğru olmazdı orada söylenenler. Sadece bir tahmin tutmuş olurdu. Ama bu bir tavrın, analiz araçlarının doğru olduğu anlamına gelmezdi. Doğru bir öngörü veya tahminle doğru bir tavır ve davranış arasında hiçbir ilişki yoktur. Hele ki bu gün, bu ilişki tamamen kopmuş bulunmaktadır. Ama en iyisi baştan başlamak.

Bir forumda, Oktay adlı bir forum katılımcısı, muhtemelen bizler gibileri kast ederek şunları yazıyor:

“'Eski tufekler' artik iyi dusunmeli, 60-70'lerin ajitasyonu, yarin devrim olacak hayalleri ile, avci palavrasi ucurmasiyla iktidara geliyoruz, yeniden sohret olacaz, meshur olacak havalarina girmek yerine, su ise en bastan baslayip, kenara cekilin, genclere savundugunuzu iddia ettiginiz seylerin temellerini ogretmeye, bildiginiz diliniz dondugunce bu tur seyler yapmaya bakin. Onumuzde uzun yillar yok, yas 20 degil, fasist darbe uzerinden 25 yil gecti, sizin birak isminizi, partinizin, orgutunuzun ismini bilmeyen kusak dogdu, o bile coluga cocuga karis(iyor)(ti).”

Biz de bu genç eleştirmenimizin tavsiyesine uyup savunduğumuzu “*iddia ettiğimiz şeylerin temellerini öğretmeye, bildiğimiz, dilimiz döndüğünce bir şeyler yapmaya*” bakalım. Ne var ki, kötü bir rastlantı, öncelikle, “*yarın devrim olacak hayalleri*”nin **hiç de yanlış bir şeyler yapmak anlamına gelmeyeceği de öğretmemiz gereken temellere dahil**.

*

Konu aslında hiç de yeni değildir. Lenin, şu an adını hatırlamadığım ve bu nedenle kaynağı zikredemeyeceğim bir makalesinde, gerçekçilere karşı Marks’ın hayalciliğini kastederek, Marks, Engels der, hayatları boyunca devrim beklediler ve hep yanıldılar, muhatabımız ise çok gerçekçi, ama Marks ve Engels’in yanılgıları çok daha devrimciydi anlamında sözler eder. Tam kelimesi kelimesine hatırlamıyorum ama aşağı yukarı böyleydi.

Gerçekten de Marks Engels’in mektuplaşmalarını okuyan, onların en küçük bir işçi hareketi kıpırdanmasında, her ekonomik krizde, bir devrim beklentisi ile dolduklarını ve heyecanlandıklarını görür. Biri diğerine, “son kriz ağrılarıma ilaç gibi geldi” der. Diğeri, “eğer şöyle olur da böyle olursa, Hurraa!” diye savaş naraları atar.

Ama bu beklentilerin hiç biri gerçekleşmez. Buna karşılık, Paris Komünü gibi gerçek bir toplumsal hareket, kitlelerin tarihsel inisiyatifi ortaya çıktığında, bir yandan bilim adamı olarak onu bir tarihsel deney derinliğine analiz ederler, diğer yandan başarısı için ellerinden geleni yaparlar. Bu hiçbir zaman, şöyle yapmamalıydılar tavrı olmaz. Onları öyle yapmamaları yönünde uyarırlar ama olay bir kere gerçekleşince de yığınların tarihsel inisiyatifini selamlamaktan kaçınmazlar.

Bu eylem adamlığı ve bilim adamlığını birleştiren **klasik Marksist geleneğin son büyük halkası** Ernest Mandel'de bile böyleydi. Her krizde bir devrimci kabarış beklentisiyle dolar tükenmez bir enerjiyle oradan oraya koşardı. En son Doğu Almanya'da duvarın yıkılışı ile sonuçlanan gösteriler başladığında, o sıralar Gorbaçow'un deneyini analiz ettiği kitabının tanıtımı için Hamburg'a gelmişti. Her zaman olduğu gibi yine bine yakın kişi dinleyici olarak oradaydı. Önce "*Biraz önce Doğu Almanya'dan geldim, orada işçi hareketi tarihinin en büyük olayları oluyor, şimdi böyle bir ortamda yazdığım kitabın pek bir önemi kalmıyor. Ama sizler bu kitap için buraya geldiniz. Toplantının yarısında DDR'deki gelişmeleri, diğer yarısında Kitabı ele alarak bir uzlaşma noktası bulalım*" demiş ve ardından DDR'deki gelişmelerin, Batı Almanya'nın varlığı nedeniyle bürokrasiye karşı bir sosyalist devrimle sonuçlanmasının yüzde bir ihtimal olduğunu söyledikten sonra bu yüzde biri öyle bir coşkuyla anlatmıştı ki, geri kalan yüzde doksan dokuz, bu heyecan ve coşkunun parlaklığı karşısında göze görünmez olmuştu. İstatistikler veriyordu. Şu birkaç gün içinde şu kadar insan yürüdü, şu kadar plakat vardı, insan başına şu kadar pankart düşüyor. Bu şöyle bir örgütlülük düzeyidir, bu kadar kısa zamanda bunu başarmak ancak işçi Sınıfına özgüdür diyordu. Sonra bunları işçi hareketi tarihinin büyük olaylarıyla karşılaştırıyordu.

Bu hayalcilerin yanılgıları, gerçekçilerinkinden bin kat daha gerçekçi ve devrimcidir.

Biz de sadece bu geleneğin şekillendirdiği bir insan olarak öyle davrandık.

Bir yandan onun başarısı için, tıpkı Marks'ın Paris Komünarları için "İsyan etmeyin, bu çılgınlık olur" demesi gibi, SHP ve ÖDP ile bir blok oluşabilmesi için, her şeyi yaptık.

Ama isyan bir kere başladıktan sonra, Marks çok bilmiş bir eda ile, kızgınlıkla, yenilgiye mahkum olduğunu söylediği bir işe giriştikleri için onlara küsüp, köşesine çekilmez; yığınların bu tarihsel inisiyatifini selamlar ve bu sefer o isyanın başarıya ulaşması için elinden geleni yapmaya çalışır. Biz de, önerilerimiz gerçekleşmese de onlara küsmedik, ortaya çıkan küçük bloğun bile harekete geçirdiği coşku ve inisiyatifi selamladık, onun başarıya ulaşması için elimizden geleni ardımıza koymadık.

Şimdi, bunların hiç birini yapmayan, bu Marksist tavırla zerrece ilişkisi olmayanlar, karşımıza çıkıp "işte yenildiniz, işte aldığınız yüzde altı oy, hani nerede barajı aşıyordunuz, konuşmayın, konuşmaya hakkınız yok!" diyorlar. Tıpkı birer Plekhanov gibi davranıyorlar. Şunu hiçbir zaman anlayamadılar ve anlayamayacaklar, bizlerin yanılgıları, onların isabetli ön görülerinden bin kez daha doğru ve gerçekçidir.

*

Doğru ve gerçekçidir, çünkü, bizlerin ön görüleri şu veya bu nedenle gerçekleşmediyse, bu bizlerin tavrının ve yaptıklarının yanlış olduğu anlamına gelmez. Seçimleri doğru ya da doğruya yakın tahmin eden yığınla anket şirketi ve oralarda çalışanlar var. Diğer partilere oy veren, onları destekleyen nice insan, gazeteci DEHAP'ın böyle aşağılarda kalacağını söylediler, bu onların daha doğru ve gerçekçi olduğunu mu gösterir? Hayır. Bu gerçekçilerin

tavırları onların en büyük yanılgısını örter sadece: bu sistem içinde insanların mutlu olacağı.

Bloğun yüzde altıyı geçmeyeceği ön görüleri yapılsaydı, tavrın farklı mı olması gerekirdi? Yine hayır? Çünkü tek doğru davranış ancak bloğu desteklemekti bu seçimde. Hiç bir zaman hiçbir mücadelenin sonucu kesinkes önceden belli değildir. Bloğun yüzde altı alacağının da hiçbir zaman garantisi olamaz.

Zaten, bizim Marks, Engels, Lenin, Mandel'lerin ilerleyen ve aydınlanmacı tarih anlayışının kuşaklarının zincirinden farklı olarak getirdiğimiz de budur. Hiçbir umut olmaması halinde bile yapılacak iş değişmemektedir, aksine daha gerekli olmaktadır demekteyiz. Yani bir angajman ile bir beklenti ve umut arasındaki bağı bile koparıyoruz. Sadece hiçbir şeyin yüzde yüz önceden bilinemeyeceği noktasından hareketle insanları sosyalizme çağırıyoruz. Büyük bir olasılıkla diyoruz, insanlığın yaşama şansı yok. Ama bu hiçbir zaman yüzde yüz de değildir, tıpkı insanın doğanın bir tesadüfü olması gibi, sosyalizm de olabilir. Bu küçücük olasılık için, aksi olacağının yüzdü yüz kesinliği olmadığı için insanları bu uğurda ahlaki bir seçim olarak mücadeleye çağırıyoruz.

Aynı şey, bu seçimler veya başka bir durum için de geçerlidir. Bloğun barajı aşamayacağı, milyonda dokuz yüz doksan dokuz bin dokuz yüz doksan dokuz olsaydı da tavrımız değişmezdi, o milyonda bir için aynı şeyleri yapmaya değirdi.

Kaldı ki, bizler için seçim de önemli değildi. Seçimle bir şeyin değişeceğine de inanmıyorduk. Seçimdeki başarı ezilenlerin, özellikle de Kürt ulusal hareketinin mücadelesini güçlendireceği için onu istiyorduk. Bu seçim dönemi kampanyasının kendisi bizzat muazzam bir kazanım olmadı mı? İlk kez, Kürt hareketi ile, Türk sosyalistlerinin elde kalan en iyileri bir araya gelip birlikte bir şeyler yaparak birbirlerini etkileme, tanıma ve anlama olanakları

bulabildiler bir parça da olsa. Bu daha birkaç ay önce bile tasavvur edilebilecek bir durum değildi.

O halde, seçime ilişkin beklentilerimiz ve yanılgılarımız konusuna önce metodolojik olarak böyle bakmak ve onlardan dolayı zerrece utanmamak gerekiyor. Bu politik bir tavırdır çünkü ve tavrımız politik olarak doğrudur her şeyden önce. Tahminlerde doğru olmak nasıl doğru bir politikanın kanıtı olamaz ise, yanılış tahminler yapmak ta yanlış bir politikanın kanıtı olamaz. Hatta aksine, insan aynı zamanda bir moral makinesi olduğu için, doğru politikayı izleyenlerin daha coşkulu ve dolayısıyla yanılgılı olması arasında ilişki bile vardır.

*

Kürt hareketi içinde şimdi bu sonuca bakıp, ANAP, SP ile ittifakın doğruluğunun veya bağımsız adaylar göstererek en azından mecliste bir grup kuracak kadar millet vekili seçtirmenin, veya Karayalçın'ın aşağılayıcı koşullarını her şeye rağmen kabul etmenin doğru olduğunun bu sonuçlarla görüldüğünü söyleyenler çıkacaktır.

Hayır, bütün bunlar yüzde on barajı aşılsaydı yanlış olacağı gibi, şimdi de yanlıştır. Çünkü, bloğun sağladığı ve harekete geçirdikleri, ortaya koyduğu tarihsel deney bunların karşısında gerçek bir kazanımdır. Çünkü, Kürt ulusu ancak Türk ezilenleri ile ittifak kurarak; Türk ezilenleri de Kürt ulusunun üzerindeki baskıyı kaldırmayı kendi temel hedef ve görevlerinden biri yaparak bu günkü duruma son verebilirler. Blok bunun tohumudur. Bu tohum büyüyüp serpilmedikçe hiç biri gerçekleşemez.

Özetle, tahminlerdeki yanılgılar politik olarak yapılanların ve tavırların yanlışlığı anlamına gelmez. Hatta tam da doğruluk beklentilerdeki yanılgıları besler. Tıpkı, Marks, Engels'lerde olduğu gibi.

Bu yanılgı ve nedenleri elbette tartışılmalıdır. Ama bu olgulara ve yönteme ilişkin bir tartışma olmalıdır. Tahminlere ilişkin yanılgılarımızdan tavrımızın yanlışlığı

sonucunu çıkaranlarla değil, onlara söylenmesi gerekenler burada söylenmiştir.

04 Kasım 2002 Pazartesi

demir@comlink.de

http://www.comlink.de/demir/

Seçim Sonuçları ve Bloğun Geleceği

Ezilenler için, bu seçimlerin en büyük kazancı, Türk Sosyalistleri ile Kürt Ulusal Hareketi arasında sağlanan ittifak oldu. Seçim sonuçları elbette bloğu destekleyenlerin beklentilerine cevap vermedi ve bunun yarattığı bir hayal kırıklığının olması kaçınılmazdır. Hepimiz mitinglere katılıma, onlardaki coşkuya, harekete geçen enerjiye bakarak, yüzde onu aşmasa bile onu zorlayacak, en kötü ihtimalle yüzde sekiz ve on arasında bir oy oranı bekliyorduk. Bu gerçekleşmedi. Bunun gerçekleşmemesi Bloğun ya da yaptıklarının yanlışlığı anlamına gelmez. Bu gerçekleşmeyişin ardında başka nedenler vardır.

Bloğun başarılı olup olmadığı üzerine yargılar, ondan beklenenlere bağlıdır. Eğer, Kürtlerin Parlamentoda ayrı milletvekilleri olması ve bunların aracılığıyla en azından bir grup oluşturmak, parlamentodaki pazarlıklarda Kürtler olarak küçük de olsa hesaba katılır bir güç olmak gibi bir beklenti var ise, Blok bu anlamda beklentilere cevap vermez ve bu gibi beklentiler için kesinlikle yanlış ve başarısızdır. Böyle bir beklenti ve hedef açısından yapılacak en iyi işlerden birinin örneğin ANAP veya SP ile ittifak veya bağımsız adaylar göstermek olacağı açıktır.

Ama eğer beklentiniz, çok daha uzun vadeli ve temel bir hedef etrafında ezilen kitleleri birleştirmek, örgütlemek, harekete geçirmek; Kürt ve Türk ezilenleri arasında yeniden güç birliği ve güven olanaklarını yaratmak; hem Kürt ulusunun üzerindeki baskıya son verecek, hem de tüm emekçilerin daha özgürce ve refah içinde yaşamalarının olmazsa olmaz koşulu olan demokratik bir cumhuriyete ulaşmak ise, Blok doğru bir başlangıç olduğu gibi, seçim başarısızlığına rağmen bir başarıdır.

Ama her beklenti, daha geniş programatik hedeflere, bu daha geniş hedefler de toplumsal konum ve çıkarlara bağlıdır. Programlar, beklentiler ve toplumsal konum ve çıkarlar arasındaki bağlantılar nedeniyle, Bloğun kendisini

ve yaptıklarını bir başarı veya yenilgi olarak görmekle toplumsal konum ve çıkarlar arasında derin bir ilişki vardır. Burjuvazinin ve ilkel milliyetçiliğin veya Parlamentarizm ve Ekonomizmle malul işçi bürokrasisinin Bloğu bir hata ve başarısızlık olarak görmesi son derece olağandır. Blok üzerine değerlendirmeler, gerçek sınıfsal eğilimleri yansıtan birer turnusol kağıdı işlevi göreceklerdir.

*

Blok seçim öncesi mitinglerinde, bütün diğer partilerden daha büyük bir kitleyi miting alanlarına topladı ve bu kitlenin Mitinglere katılımı pasif bir katılım değil, aktif, coşkulu, heyecanlı, fedakarlıklarla dolu bir katılımdı. Hem nicelik hem de nitelik olarak, bütün diğer partilerden üstündü.

Zaten barajın aşılacağı veya en azından zorlanacağı beklentilerini yaratan da bu durumdu. Bu beklentilerin gerçekleşmemesi, beklentilerin temelsiz olduğu anlamına gelmez. Bu sadece aktif katılımlı büyük mitinglerin verdiği mesajın ve yaydığı dalgaların hızının ve şiddetinin, ön yargıların, basının sansürünün, son on yılların muazzam gerici ideolojik atmosferinin ve umutsuzluğun sürtünmeleriyle azalması ve dolayısıyla sonuç almayı geciktirmesidir. Dalgaların yayılmaya başlaması ile seçimler arasındaki zamanın kısalığıyla ilgilidir. Diyelim ki Blok aynı mesajı ve bileşimiyle bile, altı ay önce oluşup böyle bir enerji ve politik bir aktiviteyi harekete geçirebilseydi, veya önünde daha birkaç aylık bir dönem olsaydı, bu engelleyici etkileri büyük ölçüde nötralize edip, toplumun daha geniş katmanlarına ulaşıp onların sempati ve desteğini alabilirdi. Beklentilerimizdeki yanılgıların en büyük nedeni, yayılan dalga ve mesajların bloğun dışında da kendisini destekleyenlerin içindeki hız ve şiddetle yayıldığı kanısıdır.

Seçim sonuçları şunu gösteriyor: Bloğun aldığı oy aşağı yukarı mitinglerine katılanların; onu destekleyenlerin toplamına eşittir, hatta belki biraz bunun altındadır. Çünkü

Bloğun destekleyicilerinin önemli bir kesimi oy kullanamamaktadır: ya mevsimlik işçidir, ya zorunlu göç sonucu bildirimsizdir, ya kütüğe kaydedilmemiştir vs.. Bu irade dışı engeller bir kenara bırakılırsa, diğer partilerden farklı olarak, bloğun mitinglerine gelip de ona oy vermeyen hemen hemen yoktur. Yani kendisine oy verenleri onun aktif destekleyicileri, onun için çalışanlardan oluşan, politik olarak aktif bir kitledir.

Sosyalistlerin, burjuva demokrasisine en temel eleştirilerinden biri, onun, atomlarına ayrılmış, örgütsüz ve pasif geniş yığınların, (hadi medyanın manüplasyonlarını bir yana bırakalım) doğru kararlar verebileceği ve bunun dört yılda bir verilen bir oyla gerçekleşebileceği varsayımınadır. Bu varsayım ve bu varsayıma dayanan işleyiş, tam da burjuvazinin demokrasiyi bir iktidar aracı olarak kullanabilmesine hizmet eder. Çünkü burjuvazi bilir ki, son duruşmada sonucu örgütlü ve politik olarak aktif olanlar belirler. Örgütlü ve aktif olan ise, burjuvazidir, egemen sınıflardır. Onlar bu mekanizmayla, küçük azınlıklar olmalarına rağmen, büyük çoğunlukların desteğini kazanırlar. Bu bakımdan, seçim sonuçlarını oy verenlerin toplumsal konumlarıyla değil, o oy verilmiş partilerin politikaları, programlarıyla ele almak, dolayısıyla egemen sınıfların farklı fraksiyonlarının güç ve konumlarındaki değişmeler olarak ele almak her zaman daha doğrudur.

Soruna böyle baktığımızda, seçim sonuçları, kompradorluktan finans kapitale kabuk değiştiren ve bu değişimini gardorop inkılaplarıyla gerçekleştiren ilk kuşak ve çoğunluğu batının büyük şehirlerinin azınlıklarından oluşan burjuvazi karşısında, kısmen taşra bezirganlığının da burjuvalaşmasıyla ortaya çıkmış Müslüman burjuvazinin güneşin altında yerini almasıdır. İlk kuşak burjuvazi, kendisinin zeytinyağı gibi açıkta kalmasını engellemek için, herkese şapka giydirmişti. O zaman kimin ne olduğunun

bilinemeyeceği düşünülüyordu. Anadolu burjuvazisi ise tersine nüfusun çoğunluğunun geleneklerine göre giyinerek zeytinyağı gibi açıkta kalmaktan kurtulacağını söylüyor. Burjuvazinin bu kesimi, işçi sınıfı ve yoksulların ve hatta Kürtlerin bir bölümünün memnuniyetsizliğini arkasına alarak, şehir orta sınıflarına dayanan ve Alevilerin korkularını yedekleyen Batılı ve batıcı burjuvazinin karşısında dengeleri değiştirdi. Birinin geniş yığınlarda desteği ve mecliste çoğunluğu; diğerinin şehir orta sınıfları ve Alevilerin yanı sıra en büyük örgütlü ve silahlı güç olan ordunun desteğine sahip. Güçler aşağı yukarı eşit. Taraflar, her iki tarafın yıkımıyla sonuçlanacak karşı tarafı ve politik ekonomik etkisini imhaya yönelik ve dolayısıyla iki tarafı da yıkacak bir çatışmadan ise, karşı tarafın gücünü gözeten uzlaşmalara hazır. Liderler, programlar ve masajlar bunun işaretlerini veriyor. Biri Hıristiyan Demokrat benzetmeleriyle, diğeri Şeyh Edebali ve Anadolu kökleri vurgusuyla bunun ideolojik hazırlığını da yapmış bulunuyor. Ordu da kendi açısından, Susurluk ile kendi için gerekli olanı yaptı.

Burjuvazinin bu iki fraksiyonunun da bu günkü orduya ihtiyaçları var. Bu nedenle, ordunun egemenliğini sarsmayan ama ona daha ziyade burjuva fraksiyonları arasındaki çatışmalarda bir hakem rolü verecek bir düzenlemeye giderek bir seri reformlarla sistemi yeni dengelere göre beraberce düzenleyecekleri, bu bağlamda bu meclisin burjuvazi arasındaki yeni dengelere göre siyasi ve idari sistemi düzenleyecek bir tür kurucu meclis gibi çalışması olasılığı çok yüksektir.

Böylece 28 Şubat ve Susurluk'la başlayan yukarıdan düzenleme gerçekleşir. Fransız yolu değil, Prusya yolundan, bu günün dünyasına ve sınıfsal dengelere nispeten daha uygun bir sistem koyulur. Hedef budur ve bu yolda seçimlerle muazzam bir yol kat ettiler.

İşte bu koşulda, mitinglerine gelmiş iki milyona yakın aktif katılımcısı ve oyuyla Blok bu plan karşısında, biricik somut alternatif olarak hiç de küçümsenmeyecek bir noktadadır. Eğer bu burjuva fraksiyonlarının ve ordunun reorganizasyon projesi karşısında, gerçekten radikal bir demokrasi programıyla, demokratik bir cumhuriyet programıyla kitleleri örgütleyebilir ve sürekli mücadeleye çekebilirse, bir yandan burjuvazinin bu yeni düzenlemelerinde ezilen sınıflar için bazı tavizler koparabilir; diğer yandan derin bir ekonomik ve politik krizin gerçekleşmesi koşulunda, bir devrimci demokrasinin, yani aşağıdan bir demokratik devrimin yolunu açabilir. Tarih ona böyle bir fırsat sunmasa bile, en azından sosyalist ve devrimci demokrat gelenek sağlayabilir ve ileride başka mücadeleler için bu gelenek ve kazançlar bir katalizatör, kristalizasyonlar için bir tohum işlevi görebilir.

06 Kasım 2002 Çarşamba

demir@comlink.de

http://www.comlink.de/demir

Blok Deneyleri ve Geleceği Üzerine Düşünceler (1)

Erken seçim vesilesiyle oluşan Blok, seçim sonuçlarının gösterdiği gibi, kendi dışını pek etkileyememiş olsa da, en azından kendini oluşturanlar arasında büyük bir coşkuyu harekete geçirdi ve umutların yeşermesine yol açtı. Aşağı yukarı bloğu oluşturan bütün temel eğilimler onun devamından ve güçlendirilmesinden yana niyetlerini belirtmiş bulunuyorlar.

Blok seçimlere ön gelen dönemde, alelacele oluştu ve hemen seçim mitingleri, örgütlenmeleri üzerinde yoğunlaştı. Tıpkı alelacele toplanıp doğru dürüst bir eğitimden bile geçmeden savaşın en ön saflarına sürülen birlikler gibiydi. Kendisinden beklenemeyecek, mucizevi denebilecek işler başardı. İki aydan kısa bir zaman içinde, aşağı yukarı iki milyon insanla mitingler yaptı, yüzlerce, binlerce yeni bağlar, küçük toplantılar ve ziyaretler, yıkılan ön yargılar. Ne yazık ki, bu çok önemli ve büyük başarılar, seçimlerde beklenen oyun alınamamasının yarattığı hayal kırıklığının gölgesinde kalıp görünmez oluyorlar.

Oluşturanların öyle olmadığı veya daha ötesini hedefledikleri yönündeki beyanlara rağmen, Blok her şeyden önce bir seçim bloğuydu. Onun oluşmasına yol açan da seçimlerdi. Seçimler yapıldı ve bu anlamda işlevini bitirdi. Şimdi onun dersleri, anlamı ve geleceği hakkındaki görüşleri ortaya koyup tartışmanın tam zamanı.

Bloğun kendi deneyleri, kendi zaaf ve yanlışlıkları karşısındaki tavrı onun geleceğini de belirleyecektir. Blok deneyini küçümseyenlere, heyecanımızı hor, hakir ve küçük görenlere sözümüzü söyledik. Ama bu bizleri, kendi eksik ve yanlışlarımız karşısında hoş görülü olmaya yöneltmemeli. Kendimize karşı düşmanlarımızdan bile daha gaddar ve acımasız olmamız gerekir. Bırakalım bizim olumluluklarımızı başkaları söylesin, biz kendi

olumsuzluklarımızı söylemekte birinciliği kimseye bırakmamalıyız.

“Kol kırılır yen içinde” stiline prim vermemeliyiz. Aslında bu stil, kapitalizm öncesinin cemaat kültürünün sosyalist politikaya sinmesinin bir ifadesidir. Modern işçi hareketine dayanan Marksist gelenekler, hata ve yanlışlarını ortaya serme ve onlarla korkusuzca alay etme konusunda öncülüğü kimseye bırakmazlar. Bu unutulmuş gelenekleri yeniden canlandırmak, aynı zamanda modern toplum sınıflarının stiline, meşrebine bir dönüş anlamına geleceği için, bloğun geleceğini de belirleyecektir. Bu nedenle, bloğun kendi deneyini ve geleceğini tartışacağı biçimler, stiller aynı zamanda onun geleceğini de belirleyecektir.

“Kol kırılır yen içinde” stili, eksiklik ve hataların ortaya koyulmasının karşı güçler tarafından kullanılabileceği korkusundan kaynaklanırsa, bunlardan hiç söz etmeme; onları arızi ve teknik sorunlar düzeyine indirgeme de kendi taraftarlarının moralinin bozulacağı korkularına dayanır. Ama her ikisi de son duruşmada, kendine ve taraftarlarına karşı derin ve gizli bir güvensizliğin dışa vurumundan başka bir anlam taşımaz.

Bu nedenle, biz Blok deneyini ve derslerini, yok karşı taraf kullanır mıymış, yok bizim tarafta moral bozukluğuna mı yol açarmış korkularını bir kenara bırakarak ve onlara zerrece prim vermeyerek ele almaya çalışacağız.

*

Blok her şeyden önce, onunla ittifak yapan ve/veya ittifak görüşmeleri yapan Türk sosyalistlerinin Kürt Ulusal Hareketi ve onun Demokratik Cumhuriyet programına ilişkin değerlendirmelerinin yanlışlığının fiili bir kabulüdür.

Allah’ın bildiğini kuldan saklamanın ne alemi var. Ya da eğri oturup doğru konuşalım. HADEP’le Türk Sosyalistlerinin oluşturduğu bir seçim ittifakı olan Blok; Kürt Ulusal Hareketi ile Türk sosyalistlerinin ittifakıdır.

Kürt Ulusal Hareketi ise hem PKK-KADEK'in yaratığıdır hem PKK-KADEK'i yaratmıştır. Yani bu ulusal hareketin esasını, Kürdistan'daki en modern, en etkili ve güçlü örgüt olan PKK-KADEK oluşturur. Bu Örgütün ve Ulusal Hareketin Önderi ve Bayrağı da Abdullah Öcalan'dır.

Elbette Kürt Ulusal hareketi, PKK-KADEK'in destekleyicileri dışında başka toplumsal katmanları ve politik eğilimleri de taşır, ama bu hareketin gövdesi, onun politikalarına yön veren en büyük ve örgütlü güç PKK-KADEK'dir.

Ne var ki, sosyolojik, örgütsel ve politik olarak Kürt Ulusal Hareketinin büyük bölümünü ve özünü oluşturan örgüt, hukuki olarak Türkiye'nin legal politika alanında faaliyet gösteremez. Bu idari ve hukuki engellerle olanaksız kılınmıştır.

Bu engellerin, o ulusal hareketin içinde toplandığı bir legal parti aracılığıyla kendini ifadesi, ek komplikasyonlara yol açmaktadır. Legal alanda örneğin Kürt burjuvazisi daha etkilidir ve ağırlığı daha fazladır. Zaten devlet tarafından bu yolun açık tutulmasının nedeni de, Kürt Burjuvazisini, PKK-KADEK çizgisinde ifadesini bulan yoksul tabakaların eğilimlerine karşı bir güç ve denge unsuru olarak kullanma niyeti, onu bölme çabasıdır. Ama her zaman olduğu gibi, bu da iki yüzü keskin bir kılıçtır, aynı zamanda bu, PKK-KADEK'in de kendini legal politik alanda ifade olanağı bulması demektir.

PKK-KADEK bu örgütü elbette bir kukla gibi kullanamaz, ama aslında büyük bölümüyle kendi taraftarlarından oluşan tabanı aracılığıyla o örgütte kendi politikalarını etkili kılmaya çalışır. Bunu yaparken de elbette boşlukta hareket etmez ve o partinin ve o partinin dayandığı güçlerin dengelerini de gözetip, onlarla sürekli uzlaşmalar ve çatışmalar içinde bulunur. Ama son duruşmada, politik yönelişi belirleyen PKK-HADEP çizgisidir. Yani bu örgütün, karşı çıktığı her hangi bir çizginin bu legal partilerin çizgisi

olması olanaksızdır. En azından bu günkü güç ilişkilerinde bu böyledir.

Keza, benzer bir durum PKK-KADEK ile Öcalan arasında da bulunmaktadır. Nasıl, PKK-KADEK Kürt Ulusal Hareketinin esasını oluşturan, ona damgasını vuran; onun ifadesi olan örgütse, PKK-KADEK’in politikalarına damgasını vuran, onu yaratan ve onun tarafından yaratılmış olan önder, teorisyen ve stratej Abdullah Öcalan’dır. PKK-KADEK nasıl, Hukuki engeller nedeniyle Türkiye Politikasında doğrudan rol alamıyor, HADEP gibi partiler dolayımıyla kendini ifade etme yolları buluyorsa, Öcalan da PKK’nın başında doğrudan bulunamıyor ve yazdığı kitaplar ya da dolaylı mesajlar aracılığıyla bu örgütün politikasını, teorisini, stratejisini belirliyor. Nasıl PKK’nın politikası, HADEP kanallarından geçerken belli bir kırılmaya uğrar ve çarpılırsa, benzer durumlar Öcalan’ın politika ve taktikleriyle KADEK’in uygulamaları arasında da vardır. (Esir olmanın yarattığı ek sorunlara girmiyoruz bile.)

Ama her iki durumda da, nasıl, PKK-KADEK’e rağmen ve ona zıt politik anlayışların HADEP tarafından izlenmesi mümkün değilse, aynı şekilde, Abdullah Öcalan’a rağmen ve ona zıt politik anlayışların PKK-KADEK tarafından uygulanması mümkün değildir.

Ne Öcalan’ın PKK’ya kendi teorik görüşlerini, politika ve stratejilerini kabul ettirmek; ne de PKK-KADEK’in legal Kürt partilerine kendi politika ve stratejilerini kabul ettirmek için, idari yaptırımlar yapma ve politikaların onlara zorla dikte ettirme olanakları yoktur. Bu politika ve stratejilerin kabulü bütünüyle Kürt Ulusal hareketi ve Kür Kitleleri üzerindeki manevi otoriteye, güvene dayanmaktadır.

O halde, dolaylı bir yol izlese, Öcalan ve PKK-KADEK’in manevi gücü, öncülüğü ve prestiji aracılığıyla fiiliyata geçme olanağı bulsa da, Kürt Ulusal hareketinin ve onun legal biçimi olan HADEP’in politikaları Öcalan’ın

politikalarıdır. Öcalan'ın politikaları PKK-KADEK tarafından benimsenmekte, PKK-KADEK'in politikaları da tabanının baskısı aracılığıyla son duruşmada HADEP'in politikalarını belirlemektedir. O halde, Blok, eğer örgütler diliyle ifade edersek, hukuki engellerinden soyulduğunda EMEP, SDP gibi partiler ve diğer gruplarla KADEK arasında bir ittifaktır. Kişileri sembol olarak alırsak, Akın Birdal, Levent Tüzel ve Abdullah Öcalan arasında bir ittifaktır.

Sadece onlar için değil, ittifaka katılmayan ama onunla görüşmeler yapan SHP veya ÖDP için de böyledir. Görüşmeler özünde bu örgütlerle PKK-KADEK veya kişiler sembol olarak alınırsa, Ufuk Uras, Murat Karayalçın ve Abdullah Öcalan arsındadır. Yani hukuki engeller olmasa, gerçek muhataplar bunlar olacaklardır. Ve herkes de bunun böyle olduğunu bilmektedir.

Şimdi, eşyaları adıyla anarsak, legal ve idari engellerden soyup saf politik ve sosyolojik nitelikleri ile ele alırsak, gerek ittifak görüşmeleri, gerek kurulan ittifak, Öcalan'ın formüle ettiği PKK-KADEK çizgisi ile bir ittifaktır. Ama gerçeği, deve kuşu gibi kafayı kuma gömmeden böyle tanımladığımızda bu ittifakı veya görüşmeleri yapanlar bakımından çok önemli çelişkiler ortaya çıkmaktadır.

Örneğin, ÖDP'lilerin çoğunun gözünde, Öcalan bir Pol Pot'dur, "bebek katili"dir. HADEP ile ittifak görüşmeleri yapmak, fiilen PKK-KADEK ile ittifak görüşmesi yapmaktır, yine fiilen Öcalan ile ittifak görüşmesi yapmaktır. Yani onun savunduğu ve dile getirdiği strateji ile, politika ile, o politikayı ve stratejiyi onaylayan örgütler ile.

Burada ortaya şöyle bir soru çıkar: Eğer görüşte ısrar ediliyor ve Öcalan bir Pol pot, bir "bebek katili" olarak görülüyorsa, ÖDP "Bebek katilleri", Pol Pot'lar ile ittifak aramakta, hatta onları sadece seçim değil daha ileri ittifaklara gelmediği için eleştirmektedir. Yok ÖDP ittifak aradıklarının böyle olmadığını söylüyorsa, o takdirde, ÖDP'nin PKK-KADEK ve Öcalan hakkında söyledikleri

yanlıştır ve İttifak görüşmeleri eski görüşlerin fiili bir reddidir. O takdirde de bu fiili reddin nedenlerinin açıklanması gerekir. Yani, ya PKK-KADEK'in niteliğinde ve Öcalan'da bir değişme vardır, bunların nitelikleri değiştiği için bir ittifak yapılmaya çalışılmaktadır. Bu takdirde hangi olayların ve toplumsal değişimlerin bu değişime yol açtığının açıklanması gerekir. Diğer olasılık, onların niteliğinde bir değişme değil, ÖDP'nin görüşlerinde bir değişme vardır. ÖDP'nin görüşlerindeki değişmenin de iki nedeni olabilir. Ya bu hareket, örgüt ve lider hakkındaki hükümler yanlış verilere dayanmaktadır, örneğin Özel Savaş dairesinin propagandası gerçek olarak kabul edilip böyle bir hüküm verilmiştir. Ya da örneğin, bu hükümler yanlış değildir de, bu hükümlerden çıkarılan sonuçler yanlıştır. Yani Pol-Pot'lar ve "Bebek Katilleri" ile ittifaklar yapılabilir.

Bunlardan hangisi geçerli olursa olsun, bu çelişkiler, ittifak görüşmelerine girişende, eğer bir parça teorik iç tutarlılık kaygısı ve çabası varsa, çok ciddi teorik ve metodolojik bir tartışma ve özeleştiriyi zorunlu kılar. ÖDP'nin hala bu anlamda en küçük bir kımıldama bile göstermemiş olması, teorik tutarlılığın o semtlerde pek esamesinin okunmadığını gösterir.

Evet, ÖDP açısından durum böyle de, diğer ittifak yapıp Emek, Barış ve Demokrasi Bloğunu oluşturan ve destekleyen güçlerin çoğu açısından durum farklı mı? Hayır.

Emek, Barış ve Demokrasi Bloğunu oluşturan ve destekleyen güçlerin çoğu, elbette, PKK-KADEK veya Öcalan hakkında ÖDP gibi düşünmezler. Ama onların büyük bölümünün yakın zamana kadar söylediği, Öcalan'ın yakalanmasından sonra ortaya koyduğu yeni stratejinin, PKK'yı Genel Kurmayın reorganizasyon planının bir parçası yaptığı yolundadır. Öcalan canını kurtarmak için, ihanet

etmiş, PKK-KADEK de buna ortak olmuş ve Genel Kurmay böylece Kürt Ulusal Hareketini kontrol altına almıştır.

Bu görüş ister diplomatik ve dolaylı, ister doğrudan ifadelerle, Bloğu oluşturan ve destekleyen bir çok eğilim, parti ve kişi tarafından çeşitli vesilelerle dile getirilmiş, hatta PKK-KADEK'in en radikal destekleyicileri bile bu gerekçelerle, İmralı'dan sonra ondan uzak durmuşlardır.

Bu durumda yine aynı çelişkiyle başka bir düzeyde karşılaşıyoruz: Eğer önceden söylendiği gibi, Öcalan, dolayısıyla PKK-KADEK çizgisi, özellikle yeni strateji, Genel Kurmayın Kürt hareketini kontrol altına alma ve ehlileştirme stratejisinin bir aracıysa, onunla ittifak yapan sosyalist parti, örgüt, eğilim ve kişiler, Genel Kurmayın bu stratejisiyle ittifak yapmaktadırlar, kendileri de bu stratejinin birer aracı haline gelmişlerdir.

Ya da seçimler öncesi günlerde aniden bu hareketin değiştiğini, niteliğinin değiştiğini kanıtlamaları gerekir ki, bunun delili olarak kabul edilebilecek bir tek olgu yoktur.

Ya da tersi doğrudur. Öcalan, PKK-KADEK çizgisi hakkında şimdiye kadar söylenenler yanlıştır. Blok kurularak, şimdiye kadar Öcalan, PKK-KADEK çizgisi hakkında söylenenlerin yanlışlığı itiraf edilmekte, bu yanlışlığı bizzat ayaklarıyla oy vererek tasdik etmiş bulunmaktadırlar.

Bu durumda da yine aynı sorun ortaya çıkar: eğer ortada gerçekten ciddi bir teorik tutarlılık çabası varsa, bu yargıya nasıl ulaşıldığı, hangi metodolojik ve olgusal hataların bu yanlış yargıya yol açtığını tartışmak ve ortaya koymak gerekir. Bloğa katılan ve destekleyen hiçbir eğilimde bu yönde bu güne kadar en küçük bir değinmenin bile görülmemesi anlamlıdır.

Bu durumda son bir kaçamak noktası vardır. Bu ittifak görüşmelerini yapanlar veya bizzat bu ittifakı yapıp onu destekleyenler, şunu iddia edebilirler. Evet Öcalan ve PKK-KADEK'in politikası ve stratejisi son duruşmada HADEP'in

politikasını belirlerse de bu özgül durumda HADEP içindeki güçler bu çizginin dışına çıkmışlardır ve biz onlarla ittifak yapmışızdır. Öcalan, PKK-KADEK'e kalsaydı onlar bizlerle bir bloğu istemezlerdi.

Ama bu kaçamak noktası da yoktur. Çünkü, herkes bilmektedir ki, HADEP içinde sosyalistlerle ittifakı istemeyenler, bağımsız adaylar veya diğer partilerle ittifakı savunanlar PKK-KADEK çizgisine uzak olanlardır. Gerek Öcalan, gerek PKK-KADEK sosyalistlerle ittifaktan yana açıkça tavırlarını belirttikleri için HADEP'e bu ittifak çizgisi damgasını vurabilmiştir.

Özetlersek, gerek ÖDP gibi ittifak görüşmeleri yapanların Öcalan, PKK-KADEK'e ilişkin sosyolojik değerlendirmeleri; gerek Blok kuranların ve onu destekleyenlerin Öcalan ve PKK-KADEK'in çizgisi ve yeni stratejisine ilişkin değerlendirmeleri arasında bir çelişki vardır. Eğer eski yargıları doğruysa yaptıklarının yanlış olduğunu söylemeleri, blok görüşmeleri yaptıkları için veya blok kurdukları ve onu destekledikleri için özeleştiri yapmaları gerekir. Yok eğer Bu görüşmeler ve Blok kuruluşu doğru ise, eski yargıları yanlıştır. İç tutarlılık bunu gerektirir. Ne var ki, iç tutarlılığın, teorik tutarlılığın gerektirdiğinin olmaması, suskunluk çok anlamlıdır ve bu anlam üzerinde durmaya değer.

*

Lenin, Din üzerine yazdığı bir makalesinde, "Bir papaz" der "Bolşevik partisine üye olabilir mi?" ve cevabını yine kendisi verir: "Evet"der. "Eğer Partinin programını ve tüzüğünü kabul ediyorsa olabilir. Program insanların inançları konusunu ele almaz. Yani kimseden ateist olmasını istemez. Programımız için çalışır ama akşamları kilisede de insanları dua etmeye çağırabilir. Bunda bir çelişki yok mudur? Elbette vardır. Ama bu onun kendi iç çelişkisidir. Parti açısından bir sorun oluşturmaz." Dedikleri aşağı yukarı böyledir. (Ve bu yaklaşım bütün modern

toplumsal parti ve ittifakların temelidir. Modern toplumda milyonlarca insanın iradesi ancak böyle bir yöntemle bir araya getirilebilir. Bu nedenle, ilkeler, ideolojiler üzerine modern örgütler kurulamaz, somut yapılacak işler planı olan programlar ve biçimsel kuralları düzenleyen tüzükler ve yasalar biricik araçlardır. Küçük burjuva sosyalizmlerinin hiçbir zaman anlayamadığı ve anlayamayacağı da tam budur.)

HADEP ile blok kuran veya kurma görüşmesi yapanlar aşağı yukarı tam da Bolşevik Partisine üye olmuş hayali papazın durumundadırlar. Yaptıklarıyla dedikleri arasında bir çelişki vardır. Ama bu çelişki onların kendi iç çelişkisidir. Politik olarak ilişkileri belirlemez ve belirlememelidir. Bu ancak ideolojik mücadelenin konusu olabilir.

Bu bakımdan, örneğin PKK-KADEK çizgisinin, "siz bizim hakkımızda şimdiye kadar böyle diyordunuz ama şimdi de bizimle böyle ilişkiler kuruyorsunuz, bu ne perhiz bu ne lahana turşusu. Önce bu çelişkinizi çözün ya da bu tavrınızın gerektirdiği otokritiği yapın" gibi bir tavır içinde olmaması ve soruna bütünüyle politik olarak bakması, son derece doğrudur ve yerindedir. Keza biz de, bütün bu çelişkileri görmemize rağmen, bunu hiçbir zaman blok görüşmelerinin ve bloğun bir sorunu olarak görmedik. Çelişkili ya da çelişkisiz bu tavırları selamladık. Politik olarak bizi, kişi ya da örgütlerin öznel çelişkileri ve tutarsızlıkları değil somut politik tavırları ilgilendirir. Bu çelişkileri ortaya koymak ve onlara karşı mücadele etmek, politik değil ideolojik mücadelenin konusudur. Zaten burada bu çelişkiye dikkati çekerek bunun gereği yapılmaktadır.

Politik tavırla ideoloji arasındaki bu çelişki başka bir şeyi kanıtlar, PKK-KADEK'in stratejisinin doğruluğunu. Yani Demokratik Cumhuriyet stratejisinin, yani Kürt Ulusu Üzerindeki ulusal baskıya son vererek bunun yan ürünü

olarak Türkiye’nin demokratikleşmesi değil, Türkiye’nin demokratikleşmesinin yan ürünü olarak Kürt Ulusu üzerindeki ulusal baskının son bulması. Bu Strateji, Türk ezilenlerini kazanmayı gerektiriyordu. Türk sosyalistlerinin bu ittifaka bütün bu çelişkilere rağmen ve yüzde on barajının baskısı altında gelmesi, aslında tarihsel ve sosyolojik olarak bakıldığında, bu çağrıya Türkiye’nin ezilenlerinin bir cevap verdiği anlamına gelir. Elbette bu cevap şimdilik kendine sosyalist diyen akımlarla sınırlıdır, ama burada önemli olan bunun mümkün olduğunun kanıtlanmasıdır.

Gerek ittifak görüşmeleri yapanlar, gerek ittifak kuranlar ayaklarıyla bu stratejinin doğruluğuna oy vermişlerdir. Stratejinin kendisi doğru olmasa, Türk sosyalistlerini kendisiyle ittifaka zorlayamaz ve onlarda bir çelişki de ortaya çıkmazdı.

(devam edecek)

demir@comlink.de

http://www.comlink.de/demir/

10 Kasım 2002 Pazar

Blok Deneyleri ve Geleceği Üzerine Düşünceler (2)

(İrfan Cüre'ye Cevap)

"Blok Deneyleri ve Geleceği Üzerine Düşünceler" başlıklı bu yazı serisinin birincisinin birkaç temel tezi vardı. Bunları tekrar hatırlayalım.

Bloğu oluşturanlar ne kadar öyle olmadıklarını ilen etseler de Blok seçimler ve yüzde on barajı sayesinde mümkün olabilmiştir.

Kürt Hareketi ile blok müzakereleri yapanlar ve blok kuranlar bakımından bu müzakereler ve blok, gerek bu hareketin ve onun temsilcisi örgütün karakteri, gerek bu hareketin ve örgütün strateji ve politikası hakkındaki yargıların fiili bir özeleştirisidir.

Ne yazık ki bu fiili, ayaklarla yapılmış özeleştirinin bilince çıktığına dair en küçük bir veri yoktur. Bu bloğu kuranlar açısından ciddi bir çelişkinin varlığını gösterir.

Bizzat bu çelişik durum, bloğun son anda oluşmasının ve baraj ve seçim sayesinde mümkün olduğunun en temel kanıtıdır.

Tabii bunlar, olgulardan çıkmaktadır. Yani Blok oluşturan ya da ittifak için müzakereler yapan parti ve örgütlerin gerek Kürt Hareketi gerekse onun örgütü ve yeni stratejisi hakkındaki görüşleri bilinmeyen şeyler değildir. Kimse bu olguların yanlışlığına ve varlığına itiraz etmemekte, sadece bu hoşa gitmeyen olgular konusunda herkes gibi bizim de susmamızı beklemektedirler. Bunlardan söz etmek pişmiş aşa su katmak gibi görülmektedir. Biz ise, aşın henüz pişmediğini, pişmekten çok uzak olduğunu göstermeye ve onun pişirmenin yollarını aramaya çalışıyoruz.

Herkes şu soruyu kendine veya başkalarına karşı sormaktan çekiniyor. A hareketi, eğilimi veya partisi, daha düne kadar Kürt hareketi ve onun hakkında şöyle düşünürken, birdenbire onunla çok kısa zaman içinde hem

de programatik, yani seçimsel olmadığını iddia ettiği bir blok oluşturmuş veya böyle bir şey için müzakereler yapmıştır. Bunda bir çelişki yok mudur? Vardır? Peki bu çelişkiyi yaratan nedir? Bizim bu soruya verdiğimiz cevap, bu bloğu ve ittifak görüşmelerini seçimlerin ve yüzde on barajının zorunlu ve mümkün kılmış olmasıdır? Başkaları ise, başka bir cevap veremeyeceklerinden, bu çelişkinin varlığı konusunda susmakta, dolayısıyla bu çelişkinin neyle açıklanacağı sorusundan kurtulmaktadırlar.

Sorun verilen cevaplarda değil, sorulan sorulardadır. Kimse bu soruyu sormamaktadır. Bu soru sorulmadan da, bloğun nesnel olarak anlamını anlamanın olanağı yoktur. Onun ne olduğunu anlamadan da, onu değiştirmenin ve ileriye götürmenin.

Ama burada daire kapanmaktadır. Bu sorunun sorulmamasının nedeni, bizzat bu soruyu sorması gerekenlerin, yani blok bileşenlerinin sözü edilen çelişkiyi kendilerinde de taşımalarıdır. Bloğun gerçek niteliği bu sorular sorulmadan anlaşılamayacağına ve bloğu oluşturanlar tarafından, bu soruları sormak, kendini sorgulamak anlamına geleceği için, sorulmayacağından, bloğu oluşturanların bloğun gerçek anlamını doğru olarak anlama ve değerlendirme şansları yoktur.

Kürt Ulusal Hareketi’nin, seçim için dahi olsa kendisiyle ittifak kuranlara, ideolojik olarak çelişkilerini söylemesi beklenemez ve bu doğru da olmaz. Onların yaklaşımı ideolojik değil politik olmak zorundadır. Doğrusu da budur. Dolayısıyla Kürt Ulusal Hareketinin de bir çelişkiden söz etmesi söz konusu olmaz

Bu soruyu bizim sormamız da rastlantısal değildir. Çünkü bu çelişki sadece bizim temsil ettiğimiz çizgide yoktur. Biz fiilen örgütlü bir gücü temsil etmeyiz, ama metodolojisi, teorik temelleri, programı, stratejisi, taktiği ve örgütlenme anlayışıyla bütün Türk solundan tamamen farklı, alternatif

bir çizgiyi temsil ediyoruz ve bunun nitel bakımdan tamamen farklı örneklerini sunuyoruz.

Biz bütün diğerlerinden farklı olarak, başından beri, Öncelikle Kürt Ulusal Hareketi'nin, ister burjuva ister başka önderlik altında olursa olsun, haklı tarafı temsil ettiğini ve onun desteklenmesi gerektiği noktasından hareket ettik. Bu bizim, Kürt hareketini destekleyen, diğer sosyalist eğilimlerden temel farkımızdır. Onların çoğu Kürt hareketini devrimci bir önderliği olduğu, bu orta doğuda sosyalist devrimin kapısını açacağı vb. gerekçelerle desteklemektedirler.

İşin ilginci, bu gerekçelerle destekleyiş, Kürt hareketinin öncüsünün daha hoşuna da giden, kendine daha yakın bulduğu bir gerekçe olmakla birlikte, hem güvenilmez bir desteğin ifadesidir, hem de sosyalizm açısından yanlış bir gerekçedir ve yeterince radikal değildir. Radikal tavır desteğini ezilen ulus hareketinin izlediği politika veya stratejilere bağlı kılmaz. Onlar yanlış politikalar izlese de onları desteklemeye devam eder. Bizim, PKK'yı desteklemiş veya hala desteklemekte olan bütün diğer radikal Türk solundan farkımız bu noktada toplanmaktadır.

Bu nedenle de bütün radikal Türk solundan farklı olarak, onun izlediği politikalardan bağımsız olarak desteğimiz sürer. Buna karşılık, Kürt hareketinin her politika ya da strateji değişiminde, onu değerlendirişe bağlı olarak, Türk radikal solunun bir bölümü dökülür. En son İmralı'da formüle edilen yeni çizgide, bu gün Sosyalist Demokrasi Partisi'ni oluşturanlar hariç, neredeyse tümü döküldü. Bu partiyi oluşturanlar bile hala dökülmedilerse, kendilerini, Kürt hareketini sağa kaymaktan koruma gibi bir misyonla tanımlamaları ve aslında kendi mantıkları içinde tutarlı oldukları takdirde, diğer Radikal solun konumunu belirlemeleri gerekirken, kendilerine biçtikleri böyle bir görevin o çelişkileri karşı tarafa atfetme olanağı sunması ve bir çok yerde de susmaları sayesindedir.

Biz PKK'nın temsil ettiği Kürt Hareketinin Plebiyen, devrimci demokratik bir karakteri olduğundan yola çıktık. Yine buna bağlı olarak, onun yeni stratejisini, Bloğu oluşturan bütün diğer eğilimlerden farklı ve onların zıddına olarak bir radikalleşme ve genişleme olarak gördük, hatta ideolojik Planda da, Öcalan'ın bu stratejinin arka planını oluşturan savunmasını, yine bütün Türk Solundan farklı olarak, Marksizm'den bir uzaklaşma değil, Stalinizmin kabuklarından sıyrılarak, aydınlanmanın devrimci demokratik ideallerine ve ideolojisine bir geri dönüş olarak tanımladık.

Bütün bu temel sorunlarda, Kürt hareketine en yakın bilinen Sosyalist Demokrasi Partisi de dahil bütün Türk sosyalistlerinden başından beri farklı bir değerlendirmemiz ve konumumuz oldu.

Bu temeldeki farklılıklar elbette, taktik sorunlarda da yansır. Erken seçim kararı alındığında, biz hiçbir koşul öne sürmeden, onun politik program, strateji ve taktiğinden bağımsız olarak, ezen ulustan bir sosyalist olarak ona desteğimizi açıkça ilan ettik. "Sosyalist Partilere Oy Vermeyin, Oyunuzu HADEP'e Verin" diye yazı yazdık.

Bizim haricimizde hiçbir sosyalist hareket, Sosyalist Demokrasi Partisi dahil, böylesine açık bir tavır koymadı. Düşünün, henüz ortada hiçbir şey yokken, SDP bile açıkça oyların HADEP'e verilmesini istiyoruz dememiştir, diyememiştir. Biz dönüp HADEP'e de, sosyalistleri, kendi listesinden her türlü bağımsızlık tanıyarak aday göstermesini de önerdik, ama bu öneri hiçbir zaman bir destek koşulu olarak koyulmadı.

Bizim tavrımız ile, diğerlerinin arasındaki fark en iyi başka olasılıklarda görülebilir. Biz tavrımızla, Kürt hareketinin elini kolunu serbest bırakıyorduk. Yani seçim için, barajı aşmak için, onun gereğinde ANAP, SHP, SP gibi partilerle bir seçim ittifakı yapmasını sınırlamıyorduk. Böyle bir seçim bloğu, yüzde onu aşma bloğu oluşturmasını

ilke olarak yanlış görmüyorduk. Sadece bu tür blokların neyi getirip reyi götüreceğinin iyi hesaplanması gerektiğini söylüyorduk.

Yani var sayalım ki, Saadet partisi veya ANAP ile yüzde on barajını aşmak için HADEP bir seçim bloğu kursaydı, biz yine sosyalistlere oylarını bu bloğa, dolayısıyla HADEP'e vermelerini söyleyecektik. Ama daha sonra HADEP ile seçim bloğu oluşturan partilerden hiç biri HADEP'i destekleme çağrısı yapmayacak, aksine bunda Kürt hareketinin teslim olduğunun yeni bir kanıtının ortaya çıktığını söyleyecekler ve kendi adaylarıyla seçime gireceklerdi.

Kürt Hareketini en destekler görünen Sosyalist Demokrasi Partisi'nin böyle bir durumda Kürt hareketine oy verilmesini isteyeceğine dair hiç bir kanıt bulunmamaktadır. Yani böyle bir durumda, onlar da Kürt hareketiyle ilişkilerinde diğer radikal solun vardığı yere varacaklardı muhtemelen. Veya bu noktada bölüneceklerdi. Bunların gerçekleşmemiş olması, bu metodolojik sorunların olmadığı anlamına gelmiyor.

Açıktır ki, bizim temsil ettiğimiz çizgi ile, Bloğu oluşturan diğer sosyalistlerin çizgisi arasında temelden bir fark bulunmaktadır. Bu Kürt Hareketine nasıl yaklaşmak gerektiği; demokratik cumhuriyet programı; Kürt Hareketinin Karakteri; Politika ve Stratejisinin anlamı gibi başlıklar altında toplanabilir. Genel ve Temel sorunlardan kaçılamaz. Onlar her adımda tekrar tekrar karşımıza çıkarlar. Temel Anlayışlar bakımından Bloğu oluşturan Türk solunda henüz hiçbir değişiklik yoktur. Bu şu demektir, bu gün içinde bulunulan aşamada da bloğun oluşumundaki sorunlar tekrar ortaya çıkacaklardır.

Bizim dün "Sosyalist Partilere Oy Vermeyin, Oyunuzu HADEP'e Verin" deyişimiz ile diğer sosyalist parti ve örgütlerin bu konuda ses çıkarmamaları veya kendi adaylarını koymayı düşünmeleri arasındaki farkı yaratan

nedenler bu gün de aynen ortada durmaktadır. Bu gün bizim “Bir ortaklaşa Günlük Gazete Bloğu” önermemiz ve bundan sonra da bloğun devamı yönünde niyet belirtenlerin nedense bu öneri karşısında suskunluk göstermeleri ve hatta karşı çıkmaları da aynı farklı çizgilerin bir yansımasıdır. Aynı şekilde, bizim sorularımız ve diğerlerinin bu soruları sormaması ve adeta bunu bozgunculuk gibi görmesi de aynı farklı çizgilerin bir başka yansımasıdır.

*

Geçen hafta, Blok deneyi üzerine yazıya devam olanağı bulamadan, Yeniden Özgün Gündem ve Özgür Politika gazetesine yazdığımız yazılarda, mütevazı bir hedef ile bir günlük gazete çıkarılması, tıpkı seçim bloğu gibi, bir gazete bloğu, somut bir iş için güçlerin birleştirilmesi önerisinde bulunduk. Yani gazetelere yazdığımız haftalık yazılarda aktüel politikaya bağlı olmak zorunda olduğumuzdan, ve o yazılarda sınırlı bir alanda yazabildiğimizden, uzun Blok deneyleri değerlendirmelerine giremeyeceğimizden, bu yazı serisinin sonunda ele alınacakları bir sıçrama ile haftalık yazılarımızda ele aldık.

Bu öneriye yönelik olarak bloğu oluşturanlardan çıt çıkmadı. Çünkü ortada zor ve çelişkili bir durum var. Herkes, bloğu sürdürmekten söz ediyor; oluşmuş bloğun sadece bir seçim bloğu olmadığını, programatik bir blok olduğunu söylüyor ama nedense bu programatik bloktan söz edenler, bundan çok daha basit, ortak bir günlük gazete konusunda suskunluk gösteriyorlar. Bir gazete için güçleri birleştirme yeteneği iradesi gösteremeyenlerin nasıl olup da programatik ve stratejik bir blok oluşturacakları sorusu elbette ortada asılı kalmaya devam ediyor.

Bu öneriye ve Blok deneylerini değerlendirmeye tek doğrudan eleştiri ve karşı çıkış İrfan Cüre’den geldi. Adımızı anmasa da adımız gibi biliyoruz ki bizi kastederek aynen şu satırları yazdı:

“Emek, Barış ve Demokrasi Bloku'nun seçim kararının alınmasından sonra kurulmuş olması, bunun salt seçimlerle sınırlı bir işbirliği olduğu görüntüsüne yol açmıştır. Bunun salt bir seçim işbirliği değil de, uzun soluklu bir mücadele ortaklığının başlangıcı olduğu ise yeni yeni anlaşılmaya başlanıyor. Bloğun oluşumunu, bileşenlerinin iradesinin dışında "tarih" adlı bir tanrısal iradeye ya da oligarşinin seçim barajına bağlamak, bilimsel bir yaklaşım değildir. Bloğun devamı, üstelik de genişletilerek sürdürülmesi konusunda ortaya konan tavır, bu anlamda herkese verilmiş yerinde bir yanıttır.

Bu elbette, bloğun bileşenleri arasında dün olduğu gibi bugün de farklı eğilimlerin, görüşlerin olmadığı anlamına gelmez. Aksine bu farklılıklarına rağmen, ortak hedeflerde anlaşmayı başardığı için blok varolmuştur. Bloğu sadece seçimler sırasında tesadüflerin ya da baraj sayesinde kurulmuş olarak görenler, şimdi de bloğa buna göre bir görev biçecekler ve onu sadece bir gazete çıkarma ortaklığıyla sınırlandırmayı önereceklerdir. Gazete çıkarmak, televizyon kurmak vb. daha bir dizi öneri getirilebilir, ama bunların hiçbiri bloğun varlık gerekçesi veya içeriği olamaz. Bloğu var eden ve edecek olan şey, bu oligarşik sisteme karşı hayatın her alanında yürütülecek mücadelelerin koordine edilmesi, tek bir kanala akıtılması; örgütlenmenin her alanda yaygınlaştırılması; Türk-Kürt ve diğer halklar arasında eşitlik ve demokrasi temelinde gerçek bir dayanışmanın örülmesi, kısaca özgürlük mücadelesinin tüm potansiyellerini harekete geçirecek bir siyasal-örgütsel odak olmaya yönelmesidir.” (Özgür Politika, 15 Kasım 2002)

Şimdi İrfan Cüre’nin bu eleştirisinin mantığını ele alalım ve yukarıda genel olarak söylediklerimizin somut bir örneği olduğunu gösterelim. Gerçek soruları sormaktan nasıl kaçılıyor? Bunun için en basit mantık kategorileri nasıl

allak bullak ediliyor? (Aslında bu alıntıdaki tam önermelerin mantık ve olgular bakımından yanlışlıkları ele alınabilir. Ama bunu yapacak zaman ve gücümüz yok. Biz konumuzla doğrudan ilgili bir ikisine değinelim.)

İlk iki cümle:

"Emek, Barış ve Demokrasi Bloku'nun seçim kararının alınmasından sonra kurulmuş olması, bunun salt seçimlerle sınırlı bir işbirliği olduğu görüntüsüne yol açmıştır."

Önce bu cümlede birinci önerme ile ikinci önerme arasında mantıki bir bağ yoktur. Birinci cümlenin mantıki sonucu, bu bağın olmadığı, rastlantısal olduğu olabilir. O rastlantısal olanın seçimlerle sınırlı mı, seçim bloku mu olduğu ise ayrı bir sorundur. Cümlenin birinci kısmındaki önermenin mantıki sonucu söyle olabilir:

"(...) Blok'unun seçim kararının alınmasından sonra kurulmuş olması, onun seçimler ve yüzde on barajının zorlamasıyla oluştuğu görüntüsüne yol açmıştır."

Aslında yazar bir paragraf sonra başka bir cümlenin içinde bu temel fikri de iki defa ifade ediyor:

"Bloğu sadece seçimler sırasında tesadüflerin ya da baraj sayesinde kurulmuş olarak görenler..."

"Bloğun oluşumunu (...)oligarşinin seçim barajına bağlamak, bilimsel bir yaklaşım değildir"

Fikir çok açıktır, İrfan Cüre, Bloğun oluşumu ve seçim ve baraj arasında hiçbir ilişki görmemekte, bunun tamamen rastlantısal olduğunu söylemektedir. Ayrıca bloğun oluşumu ile seçimler ve yüzde on barajı arasında bir bağlantı kurmanın bilimsel olmadığını iddia etmektedir.

Peki, ama bu iddiasını kanıtlamak için, bizim getirdiğimiz her hangi bir delili ele alıp olgular veya çıkarsamalar düzeyinde çürütüyor mu? Hayır!. Sadece Osmanlı Şeyhülislamlarının "Şeriate Aykırıdır" demeleri gibi, "Bilimsel değildir" fetvası veriyor.

Peki, bizim yazdıklarımız, yani Bloğu oluşturanların PKK'nın çizgisini değerlendirmeleri hakkında söylediklerimiz gerçekleri yansıtmıyor mu? Peki, Seçimlerden önce Kürt Hareketi hakkında bir görüş değişimi var mıydı? Buna bağlı olarak, ittifak müzakereleri veya eğilimi var mıydı? Bütün bu yoklardan söz yok.

Yani İrfan Cüre'nin bunlardan söz etmemesi, bloğu oluşturan hareketlerin Kürt hareketi ve onun stratejisi hakkındaki yargılarıyla, onunla Blok oluşturmaları arasında hiçbir çelişki olmadığı anlamına da gelir. Ama bir çelişki yoktuysa niye seçimlerden önce en küçük bir kıpırtı yoktu? Ne görüşlerde ne de ittifak anlamında.

Şimdi hangisi bilimseldir? Olguları sıralayıp çelişkilerden söz etmek mi, hiçbir delil göstermeden, ortada hiçbir çelişki yokmuş gibi fetva vermek mi? Bütün veriler seçimlerin ve yüzde on barajının bloğun ortaya çıkışında tayin edici bir önemi olduğunu göstermektedir. Tam da bu nedenledir ki, blok seçimlerden sonra alel acele ortaya çıkabilmiştir.

Bilim olayların ardındaki görünmez bağları incelemeye çalışır. Onu oluşturanların kendi haklarında söylediklerine göre değil, nesnel olguların aralarındaki bağları ortaya çıkarmaya çalışır.

Tabii buraya bir de, irade koyulmuş, sanki insanların iradesinin varlığını inkar anlamına gelirmiş gibi.

Şimdi cümlenin bu iradeli tamamını ele alalım:

"Bloğun oluşumunu, bileşenlerinin iradesinin dışında "tarih" adlı bir tanrısal iradeye ya da oligarşinin seçim barajına bağlamak, bilimsel bir yaklaşım değildir."

Elbette Bloğu oluşturanlar bir irade göstereceklerdir ve göstermişlerdir. Bloğun oluşumunun seçimlerle bağlantısını ortaya koymak, insanların veya partilerin bir iradesinin olmadığı anlamına mı gelir? Biz irade göstermemişler mi diyoruz? Hayır! Görüşlerinin değişmediğinden, görüşler değişmemiş olmasına rağmen niçin böyle davranılıp o

yönde irade gösterildiğini anlamaya çalışıyoruz. Bizim sorunumuz irade gösterilmesi veya gösterilmemesi değildir. O iradenin niye tam o zamanda ve o yönde gösterildiğidir. Biz bunu açıklamaya çalışıyoruz.

Tabii bu irade, bir yandan, seçim barajının karşısına koyulurken, diğer yandan da “Tarih” adlı “tanrısal irade”ye karşı gibi koyulmaktadır.

Yazılarımızı okuyan bilir. Biz, Tarihin adeta seçim barajı sopasıyla solu eğittiğini ve onu Kürt hareketiyle bir ittifak kurmaya zorladığını söyledik. Bunu burada söylemeye de devam ediyoruz. Tam da böyle olduğu için, sosyalistler fikrini değiştirmemesine rağmen, Kürt hareketiyle ittifaka girmiştir. Burada bizim yazılarımızda “Tarih” olarak sözünü ettiğimiz şey, toplumsal eğilimler, yasalardır.

Böylece Cüre’nin bu karşı koyuşunda, Bloğun, Sosyalist Demokrasi Partisi’nin aracılık çabalarının ürünü olduğu iması da vardır. Var sayalım ki, gerçekten bu partinin çabaları, müzakerelerde gösterdiği kaliteler falan bloğun oluşumunda tayin edici olmuş olsun. Bu bizim dediğimizin aksini kanıtlar mı? Yıllardır Türk sosyalist hareketleri ile Kürt hareketi arasında bu yönde yığınla çaba, irade gösterilmesine rağmen hiçbir zaman en küçük bir mesafe kaydedilememiş, çoğu kez geri gidilmişken, bu iradeler hiçbir ürün vermemişken niye şimdi ürün vermiştir? Biz bu sorunun cevabını arıyoruz.

Kendisi ise bu soruyu sormuyor. Çünkü bu soruyu sorduğu takdirde bizim dediklerimizden farklı bir cevap vermesi mümkün değildir eğer olgulara gözlerini kapamayacaksa.

Şimdi, yıllardır bin bir dereden tarihsel, teorik, sosyolojik kanıtlar getirerek, pratik girişimlerle destekleyerek sosyalistlerin Kürtlerle ittifakını savunuyorsunuz, bunun karşılığında Kürtlerin yağcısı sıfatından başka bir iltifatla karşılaşmıyorsunuz, sonra birkaç gün içinde, sizin yıllardır

önerdiğiniz noktaya geliyorlar, hiç bir şey yokmuş gibi. Onları buna zorlayan nedir? Seçim ve yüzde on barajı.

Ama biz burada durmuyoruz, çünkü bloğu böyle açıklamak, onu tarihsel anlamı dışında basit bir çıkar birliği olarak görmek olur. Ama bu birlik, zaten tarihsel ve sosyolojik olarak olması gereken bir birliktir. Böylece, bir seçim veya yüzde on barajı zorlamasıyla da olsa bir kere ortaya çıkınca, tıpkı suyun çekilmesi için tulumbaya önce su koyulması gibi bir işlev görebilir. Fiilen gerçekten daha derin bir birliğin yolunu açabilir.

Bir çok yazımızda bu noktaya da değindik. Biz bloğun seçimler nedeniyle oluşmasını veya bir seçim barajı bloğu olmasını onun değerini düşüren, anlamını ve önemini küçülten bir şey olarak görmedik ve görmüyoruz.

Ama bir toplumsal hareket veya örgüt veya görüş, onun kendi hakkındaki yargılarıyla tanımlanamaz ve anlaşılamaz. Yazarlarımız ise, bloğun ve oluşturanların davranışlarını ve yaptıklarını onların kendilerini tanımlayışlarıyla tanımlamamızı istiyor. Bunun ne kadar bilimsel olduğuna biz karar vermeyelim.

Sonra da, Gazete önerisine karşı çıkmak için şöyle yazıyor:

“ Bloğu sadece seçimler sırasında tesadüflerin ya da baraj sayesinde kurulmuş olarak görenler, şimdi de bloğa buna göre bir görev biçecekler ve onu sadece bir gazete çıkarma ortaklığıyla sınırlandırmayı önereceklerdir.”

Yine aynı sorun. Gazete önerisi sanki, bloğun varlığına karşıymış gibi koyuluyor.

Eğer blok iddia edildiği gibi programatik ve stratejik bir blok ise, ortak programatik ve stratejik hedefler için ortak bir gazetede güçleri birleştirmekten dana olağan bir şey olamaz ve böyle bir öneri ona engel olmayacağı gibi güç verir.

Ama ortada programatik ve stratejik bir ittifak yoksa, böyle bir pratik birlik, tıpkı seçimlerdeki ortaklığın bir çok ön yargının ve yanlış anlamanın yıkılmasına hizmet etmesi gibi, örgütler ve eğilimler; Kürtler ve Türkler arasındaki Çin setlerinin yıkılmasına hizmet eder, birlikte bir şeyler yapılabileceğini gösterir ve programatik ve stratejik bir birliğin yolunu açar.

Gazete önerisi, pogramatik bir birliğe alternatif değil, onun yolunu açacak bir araç olarak önerilmiştir. Yok eğer bu programatik birliğin var olduğu söyleniyorsa, yine aynı şekilde seçim mitinglerinde yapıldığı gibi, yayın alanında da güçleri birleştirmek gerekir.

Tabii burada ilginç olan şu, tıpkı ÖDP ve SHP'nin yaptığı yapılıyor. Onlar HADEP'in bir seçim ittifakı önerisine karşı, programatik bir ittifak önererek, aslında bir seçim ittifakından kaçıyorlar ve bunu da ileri bir birlik ardına gizliyorlardı.

Şimdi de bloğu oluşturanlar maalesef aynı şeyi yapıyorlar. Kendilerinin çok daha ileri bir blok olduklarını söyleyip, ortak bir gazete somut önerisinden kaçıyorlar.

Bunu bildiğimiz için de o yazıda şunu yazmıştık:

"Seçim öncesi ittifak müzakereleri bir şeyi daha kanıtlamıştır: gerçek somut ittifaklardan kaçma veya karşı tarafı tamamen kendi politikalarına tabi kılmanın yolu, karşı tarafla daha ileri düzeydeki ittifakları somut bir iş biriliğinin koşulu olarak getirmek veya onun yerine önermektir. SHP ve ÖDP, Kürt hareketine somut bir seçim ittifakının koşullarını değil, daha ileri bir ittifakın koşullarını dayatarak onu teslim almaya çalışmışlar; bunun kabul edilmemesini de ittifaktan uzaklaşmanın gerekçesi olarak sunmuşlardır. Çünkü, Kürt hareketi ile adı üstünde bir seçim ittifak yaptıkları takdirde, bu her biri ayrı hedef, strateji, örgüt ve politikaların bir ittifakı olur; herkes birbirini olduğu gibi kabul ederdi. Ama o zaman, Kürt hareketini kontrol altına alma ve ona kendi koşul ve

anlayışlarını dayatma şansı olmazdı. Bu şunu kanıtlar: ileri ittifak biçimleri önerip, bunları aslında gerçekleşebilir, somut ve daha sınırlı, daha mütevazı bir başlangıç olabilecek birliklerin koşulu olarak sunmak, bir ittifaktan kaçısın ya da karşı tarafı kendi anlayışlarını kabule zorlamanın bir biçimidir ve örtüsüdür.”

Şimdi olan da tamı tamına budur. Ve bu, aslında bütün güzel sözlere ve niyet bildirimlerine rağmen, somut bir hedef için bir işbirliğine kimsenin hazır olmadığının bir göstergesidir. Böyle bir ortaklaşa gazeteye bile hazır olmayanların nasıl olup da programatik, stratejik ve örgütsel bir blok oluşturacakları ise açıklanmaya değer bir konudur.

Biz seçimlerde yapılan güç birliğinin, o ortak çalışmaların, bloğun bileşenlerinde çok daha derin değişiklikler yapmış olabileceğini düşünüyorduk ve böyle değişiklikleri başlatıp, durgun suları hareketlendireceğini umduğumuz için öylesine sevinç ve heyecan duyuyorduk.

18 Kasım 2002 Pazartesi

demir@comlink.de

http://www.comlink.de/demir/

Bloğun Geleceği Üzerine Düşünceler

Herkes Bloğun devamından yana niyetini belirtiyor. Bu elbet çok olumludur ama sanıldığından çok daha zor bir iştir.

Kabul etmesi zor gelir ama gerçek şu ki Blok varlığını her şeyden önce yüzde on barajına borçluydu. Kürt uyanışının gücünün barajı aşma olasılığını sunması gerek bloğun oluşumu, gerek coşku ve fedakarlıkların harekete geçmesi için tayin edici önemdeydi. Aksi takdirde, seçimler daha ortada yokken bunun belirtilerinin olması gerekirdi. Belirtiler ise tam tersi yöndeydi. Kürt sorunu yüzünden ÖDP'den ayrılanlar bile, ayrılışlarının gerekçelerini Avrupa Birliği karşıtlığı ile izah ediyorlar ve daha sonra alel acele kuracakları partiyi kurmakta çok ağırdan alıyorlardı. Kürt uyanışına en yakın duranı bu durumdayken diğerlerinin durumu tasavvur edilebilir.

Şimdi bizleri coşkulu mitingler değil, uzun, sabırlı ve umutsuzcasına iğneyle kuyu kazışlar bekliyor.

Aslında herkes başlangıçtaki yerine geri döndü. Bu en iyi blok ve seçimler üzerine değerlendirmelerde görülebilir. Bloğun başarısızlığını yeterince Avrupa ve IMF karşıtı olmamaya bağlayan Türk solunun ekonomizmi aynen yerinde duruyor. Halbuki gerçek tam aksidir. Bloğu oluşturan sosyalistler, Türkiye'de "*Kürt eksenli*" politika yapılamayacağını söylüyorlardı, fiilen yaptıkları ise, Kürtlere "*Türk eksenli*" politika yapmak oldu. Yani "*Garp Cephesinde Yeni Bir Şey yok*"!.. Ya Şark Cephesinde?

Kürt Burjuvazisi, Türk sosyalistleriyle bir ittifaktan yana değildi, artık hiç değil. Bu burjuvazinin büyük bir bölümü, Kuzey Irak'ta Kürtlere belli bir otonomi sağladığı takdirde, ABD'nin zafer arabasına binmeye ve şimdiye kadar katlandıkları radikal-plebiyen önderlikten kopmaya hazırlar. Diğer bir bölümü, AKP iktidarının sunacağı küçük kırıntılar; Kürtler ve Kürtçe üzerindeki baskı ve keyfiliklerin azalması

karşısında, AKP'yi ilk belediye seçimlerinde birinci parti yapacaklardır.

Bu da Kürt uyanışının öncüsünü çok zor bir durumda bırakır. Şimdiye kadar kendi zafer arabasına bağladığı Kürt burjuvazisini yitirir, ama bu yitiriş en azından Türk Sosyalistlerinin kazanılışıyla dengelenmez. Bu ise çok tehlikeli bir tecrit durumu demektir. Kürt uyanışını hiçbir dönemde olmadığı kadar zor günler bekliyor.

Bütün bu zorluklara rağmen ve tam da bu zorluklar nedeniyle, bir ittifak, hatta demokratik muhalefetin öncülüğünü yapacak DEHAP veya Brezilya'daki İşçi partisi gibi bir Blok partisi hem mümkün hem de gereklidir.

Blok müzakereleri bir şeyi açıkça göstermiştir, ittifaklarda ileri biçimleri (örneğin programatik birlikleri) somut hedeflere bağlı iş birliklerinin koşulu olarak koymak (ÖDP ve SHP'nin yaptığı gibi) gerçekte ittifakları zora koşmaktan ve ittifaktan kaçmaktan başka bir anlam taşımamaktadır.

Somut hedeflere yönelik ittifaklar ile başlanmalıdır, tıpkı Seçimlerde olduğu gibi. Örneğin ilk elde, bir günlük gazete için ittifak yapılabilir. Bloğu oluşturan, birbirine son derece zıt görüşlerin bile kendini ifade olanağı bulabileceği, tıpkı Blok gibi, toplumun en diri ve aydın kesimlerini kendine çekecek bir günlük gazete. *Evrensel* ve *Yeniden Özgür Gündem*'in birleşerek çekirdeğini oluşturacağı, bloğu oluşturan diğer eğilim ve kişilerin de belli oranlarda söz ve etki sahibi olabileceği bir günlük gazete.

Bu gazete sadece Türkiye'nin en büyük ve gelişkin entelektüel kapasitesini toplayıp, geniş gayrı memnun kesimlerin ve çok farklı seslerin toplandığı bir organ olmaz, daha da önemlisi, bloğu oluşturan parti, örgüt ve eğilimlerin kabuklarının kırılmasının ve birbirlerinin dilini anlamalarının yolunu açar.

Seçim mitinglerinin ve **bloğun günümüzdeki karşılığı bir günlük gazetedir**. Nasıl Milletvekili adaylarında,

katılanların güçleri kadar adayların yan sıra, ortaklaşa seçilmiş hiçbir örgüte dayanmayan ama toplumdaki duyarlıkları dile getirenler de yer aldıysa öyle. Tabii daha az aceleye getirerek ve daha hak güder olmaya çalışarak.

Tabii her örgüt ya da çevre kendi haftalık veya aylık organlarını isterse yayınlamaya devam eder.

Avrupa burjuvazisinin Avrupa Birliği'ni böyle adım adım oluşturması iyi bir örnektir. Gerekli değişiklikler yapıldığında, ileride tek bir partide birleşme projesine bir örnek oluşturabilir.

Düşünün ki bu ya da başka önerilerin tartışılabileceği bir platform bile yok henüz.

12 Kasım 2002 Salı

demir@comlink.de

http://www.comlink.de/demir/

Bir Ortaklaşa Günlük Gazete Bloğu Önerisi

Blok müzakereleri, çok eski bir gerçeği bir kez daha göstermiştir: Siyasi ittifaklarda daima somut hedefler, somut yapılacak iş planları gerçekçi, gerçekleşebilir ve verimli iş ve güç birliklerinin temelini oluşturabilir.

Nasıl her hangi bir çağ onun kendi hakkındaki yargılarıyla yargılanamaz ise, Blok da onun kendisi hakkındaki yargılarıyla yargılanamaz. O kendisinin ne kadar programatik bir blok olduğunu iddia ederse etsin; hatta seçimler için bir de program benzeri, somut taleplerden ziyade yuvarlak sözler içeren, bir metin çıkarmış olursa olsun, fiilen bir seçim bloğu idi. Programı veya kendine verdiği "emek barış ve demokrasi" ismi, daha ziyade, sosyalistlerin kendilerine parlamento seçimi gibi, pek önemsemediklerini söyledikleri bir gerekçe ile yaptıkları işi tanımlamayı gururlarına yedirememeleri ile ilgilidir. Yoksa Kürtlerin ne olursa olsun ilk kez kendileriyle ittifak yapan Türk sosyalistlerinin Kürtlerin demokrasi talebini ikinci plana atıp soyut bir anti emperyalizm ve kapitalizm karşıtlığını öne çıkarmalarına gösterdiği tolerans; görmezden, anlamazdan gelme olmasa; keza Türk Sosyalistleri de demokrasiyi en temel hedef olarak koyup ve bunun için her şeyi denemeye hazır Kürt politikacıların söylemlerinden duyduğu memnuniyetsizliği, alanları dolduran Kürt kitlelerinin baskısı ve ittifakın en büyük müttefiğinin bu kitlelerin temsilcisi olması nedeniyle yutmasa bu blok bir saniye bile ayakta kalamazdı.

Bunlar kötü mü olmuştur? Hayır. Ama bunlar bir şeyi kanıtlar, kendisi hakkındaki iddiaların aksine bu bloğun bir seçim bloğu olduğunu. Somut bir iş için, herkesin farklı program ve stratejilerle bir araya geldiğini. Tarafların program, strateji ve anlayışların birbirinden programatik ve stratejik bir birlik oluşturamayacak kadar çok farklı olduğunu. Bu gerçek farklar yokmuş gibi yaparak gerçek

duruma uymayan ittifak önerileri veya adlandırmalar, sadece işi yokuşa sürmek olur.

Ama bu blok, somut bir hedefle bir araya gelişin, uzun vadede programatik ve stratejik bir ittifak hatta birlik için sadece mümkün değil aynı zamanda olmazsa olmaz zorunlu koşul olduğunu da göstermiştir. Hangi vesileyle olursa olsun, oluşan bu birlik, onu oluşturan tarafların kendi kabuklarını kırmalarını, karşı tarafın duyarlıkları konusunda doğrudan bir etkileşime girmelerini sağlamıştır. Örneğin Türk Sosyalistleri'nin önemli bir kısmı, seçim döneminin başında sadece "*Kürt ve Türk Emekçileri*"nden söz ederken, seçim sonunda hala "*Kürt Ulusu*"ndan söz edecek duruma gelmeseler bile, "*Kürt Halkı*"ndan söz edebilir duruma gelmişlerdir. Bu anlamda, somut bir iş için bir araya gelip karşılıkla etkilemelerin kapısını açmanın, nasıl hızlı bir siyasi eğitim sağladığına somut bir kanıttır Blok. Bloğun bir buçuk ay içinde sosyalistlerin siyasi eğitiminde kat ettiği yol, son on beş yılda kat ettiği yoldan fazladır ve yönü de farklıdır.

Seçim öncesi ittifak müzakereleri bir şeyi daha kanıtlamıştır: gerçek somut ittifaklardan kaçma veya karşı tarafı tamamen kendi politikalarına tabi kılmanın yolu, karşı tarafla daha ileri düzeydeki ittifakları somut bir iş biriliğinin koşulu olarak getirmek veya onun yerine önermektir. SHP ve ÖDP, Kürt hareketine somut bir seçim ittifakının koşullarını değil, daha ileri bir ittifakın koşullarını dayatarak onu teslim almaya çalışmışlar; bunun kabul edilmemesini de ittifaktan uzaklaşmanın gerekçesi olarak sunmuşlardır. Çünkü, Kürt hareketi ile adı üstünde bir seçim ittifak yaptıkları takdirde, bu her biri ayrı hedef, strateji, örgüt ve politikaların bir ittifakı olur; herkes birbirini olduğu gibi kabul ederdi. Ama o zaman, Kürt hareketini kontrol altına alma ve ona kendi koşul ve anlayışlarını dayatma şansı olmazdı. Bu şunu kanıtlar: ileri ittifak biçimleri önerip, bunları aslında gerçekleşebilir,

somut ve daha sınırlı, daha mütevazı bir başlangıç olabilecek birliklerin koşulu olarak sunmak, bir ittifaktan kaçısın ya da karşı tarafı kendi anlayışlarını kabule zorlamanın bir biçimidir ve örtüsüdür.

Şimdi, bu aslında alfabetik ama bir türlü kimsenin kabul etmeye yanaşmadığı basit gerçekler ışığında Bloğun geleceği sorununa girelim. Herkes bloğun devamından yana ama herkes de eski yaptığını yapmaya devam ediyor. Niye böyle? Yukarıda açıklanan nedenle, çünkü Blok, kendini nasıl tanımlarsa tanımlasın bir seçim ittifakıydı. Onu yaratan da aniden ortaya çıkan erken seçim ve Kürt hareketinin birikiminin kendisiyle ittifak yapıldığı takdirde yüzde onu aşma olanağı sunmasıydı.

Şimdi önümüzde ne yüzde on barajı ne de seçimler var. Bloğu gerçekte olduğundan farklı ortak bir program ve stratejiye dayanan güçlerin birliği gibi ele alıp davranma çabaları ilk adımda geçek olmayan bir varsayımdan yola çıktığı için tökezlemeye mahkumdur. Bu günün, dünün seçimleri fonksiyonunu görecek somut hedefi ne olabilir? Kanımızca, seçimlerin ortaklaşa kampanyaları ve adayları ile kıyaslanabilecek *ortaklaşa bir günlük gazete*.

Tıpkı seçim bloğu gibi, somut bir hedefe yönelik olarak güçleri birleştirmek ve bloğun yolunu açtığı işi devam ettirmek: birbirinden farklı örgütlerin, akımların, kitlelerin, anlayışların birbirini etkileme ve eğitme kanallarını açık tutmak ve genişletmek.

Evrensel ve *Yeniden Özgür Gündem* (bunlara Avrupa'daki *Özgür Politika* ve *Evrensel*'in Avrupa versiyonu da dahil edilebilir) zaten günlük gazeteler olarak varlar. Bu iki gazete bir tek ortak gazete olarak çıkar. Tıpkı Blokta olduğu gibi diğer sosyalist eğilim ve gruplar da güçleri ve katkıları oranında bu işbirliğine çekilir. Tabii daha hak güder ve hassas davranarak. Keza yine blokta olduğu gibi, her hangi bir örgütsel ya da sayısal gücü temsil etmese de, toplumdaki belli hassasiyetleri dile getiren, eğilimleri

yansıtanlara da belli kontenjanlar sunulur. Böyle bir gazete, Bloğun da gösterdiği gibi Türkiye'nin entelektüel ve muhalif kapasitesinin çok büyük bir bölümünü etrafında toplayıp, çok farklı seslerin kendini ifade edebilip diğer sesleri duyabildiği bir platform olur.

Böyle bir organ hem toplumsal muhalefetin etrafında toplanıp kendini ifade olanağı bulabileceği bir organ hem de seçim bloğuyla başlayan birbirini etkileme, birbirinden öğrenme ve birbirine yanaşmanın bir aracı olur.

Elbette bu ittifak içeriğe değil biçime ilişkin olmak zorundadır. Yani kağıtlar, muhabirler, okuyucular, yazarlar, maddi olanaklar, entelektüel kapasiteler birleştirilmektedir. Kimseden görüşlerini değiştirmesi istenmemelidir. Birbirine son derece zıt görüşler bile bu gazetenin sayfalarında yer almalıdır. Propagandanın **içeriğine değil araçlarına ilişkin bir blok olmalıdır**. Seçim bloğunda farklı anlayışlar görmezden gelindi ve yutulduysa, burada artık o mümkün değildir. Ayrı program, strateji ve anlayışların varlığı, bunları kapsayan bir birlik için daha epey bir yol olduğu noktasından hareket edilmelidir. Bu nedenle, seçim bloğundan farklı olarak, ne için güçlerin birleştirildiğinin bilincinin çok büyük önemi vardır. "*Seçim Bloğu*" ile benzetirsek, bu "*Gazete Bloğu*"nun kendini "*Emek Barış Demokrasi*" bloğu gibi tanımlama, gerçeği olduğundan güzel gösterme şansı yoktur. Çok basit ve mütevazı hatta bayağı ve somut bir hedef: entelektüel kapasiteleri, kağıtları, muhabirleri, okuyucuları vs. birleştirmek. Böylece tıpkı Bloğun sonlara doğru başardığı gibi (Aydınların, Feministlerin, Cinsel Tercihi farklı olanların desteğini kazanmıştı bu en büyük başarısıydı), toplumun daha geniş kesimleri için de tüm gayrı memnunların toplandığı bir platform sunmak.

İşte somut bir proje. Bunun ayrıntısı, nasıl işleyeceği elbette tartışılır.Uzaklara gitmeye gerek yok, şu an Bloğu oluşturanların ortaklaşa neler yapılacağını tartışıp görüş

oluşturacakları bir platform bile yok. Bu öneri örneğin, muhtemelen *Özgür Politika*'nın sayfalarında kalacak ve bloğu oluşturan diğer eğilimlerce tartışılmak bir yana varlığı bile bilinmeyecektir.

Gerçek sosyalistler Burjuvazi karşısında komplekse kapılmazlar ve onun tecrübe ve bilgisinden öğrenmeye çalışırlar. Lenin, "*Kültürlü tüccarlar olmalıyız*"; modern burjuvazinin bilgi ve kültürünü özümlemeliyiz diyordu. Bu geleneğe bağlı olarak bizler de, Avrupa burjuvazisinden öğrenebiliriz. Onlar, Kömür Çelik birlikleriyle, gümrük birlikleriyle başladılar, şimdilerde para birliğine geldiler. Avrupa Birliği'ne giden yolda hala büyük problemler ve çok uzun bir yolları var ama o büyük birliklerin yolunun nasıl küçük somut adımlardan oluşan taşlarla döşenebileceğini bize gösteriyorlar. Bilmemek değil öğrenmemek ayıp.

13 Kasım 2002 Çarşamba

demir@comlink.de

http://www.comlink.de/demir/

Sosyalistlerin Seçim Sonuçları Değerlendirmelerinin Değerlendirmesi

Gerçek bilim, olayların görünen, dış yüzüyle uğraşmaz, o dış yüzün kolaycı açıklamalarının davetkar ve ayartıcı Siren seslerine karşı, Ulysse'nin kendini gemi direğine bağlaması gibi, o da kendini metodolojinin direğine bağlar.

Haydi karşı tarafı biliyoruz, onların yöntemi görünümlerle uğraşan Metafizik Sosyolojilerin şu ya da bu akımı; ama kendini sosyalist ve Marksist, yani Tarihsel Maddeci, yani Diyalektik Sosyoloji yönteminin izleyicisi olarak tanımlayanların aynı yöntemleri, aynı kavramsal araçları kullandığını görünce, sermayenin tarihsel zaferinin, kendini en Marksist tanımlayanların beyninin derinliklerinde, kavramsal araçlar ve yöntemler düzeyinde nasıl bir egemenlik kurduğu çok daha açık olarak görülüyor.

Bunun en son, en ilginç ve en somut örneği son seçimler üzerine, seçimlerin sonuçları üzerine yapılan yorumlarda görülür. Herkes eline seçim sonuçları istatistiklerini almış, çeşitli kriter veya bölgelere göre, oyların dağılımından hareketle toplumda nelerin değiştiğini, bu seçimlerin sonuçlarının sosyolojik anlamını yakalamaya çalışıyor. Ama bu yöntemin araştırılan bu gerçeği bulmak için elverişli bir araç olup olmadığı konusunda, yani yöntem konusunda, hiçbir soru sorana rastlamıyor.

Çoktandır bu konuda yazmayı düşündüğümüz halde, bekledik ki, belki Allah'ın Marksist olduğunu iddia eden bir kulu çıkar da, bu yapılmaya çalışılan işin ve izlenen yöntemin yanlışlığı üzerine bir çift laf eder. Maalesef kimseden çıt çıkmadı, çıkmıyor.

Herkes, seçim sonuçlarının daha bilimsel araştırmalarla, yani şimdi izlenen metotla daha ayrıntılı ve kapsamlı olarak incelenmesi ve buradan toplumdaki derin değişikliklerin daha iyi kavranmasından; *"seçim sonuçlarının analizinden yola çıkarak, Türkiye'nin sosyoekonomik gerçekliğinin nasıl*

*tanımlanabileceği"*nden ve buradan da sosyalistlerin ve solun kendine ilişkin dersler çıkarmasından söz ediyor. Böyle sözler etmeyenlerin ise fiilen yapmaya çalıştıkları bu. Ama bizzat bu yöntemin doğruluğunu veya yanlışlığını sorgulayan yok.

En son söyleneceği en başta söyleyelim, seçim sonuçlarından hareketle toplumdaki değişimler hakkında hiçbir doğru sonuca ulaşılamaz, aksine Tarihsel Maddeciliğin yöntemleriyle toplumdaki derin değişiklikler anlaşıldıktan sonra o derin değişikliklerin niye seçim sonuçlarındaki gibi bir görünümle ortaya çıktığı anlaşılabilir.

Seçim sonuçlarından hareketle, toplumsal değişmeleri anlamaya kalkmak; insanların gelir durumlarına göre sınıfları tanımlamaya benzer ve aynı yöntembilimsel yanılgıyla damgalıdır.

Sınıfları gelir düzeylerine göre tanımlamak, burjuva sosyolojisinin bir yöntemi olmuştur. Amerikan sosyolojisi, burjuva sosyolojisinin bu yöntemini olduğu gibi kabullenip, onu adeta bir araştırma tekniğine indirgemiştir. İktisat alanında görülen eğilim, yani Büyük iktisatçıların emek değer teorileri geleneğinin sürdürücüsü Marksizm karşısında, bir yığın başka teoriyle çıkışının sonra da bu teoriler alanını da bırakıp, ekonomi politiği bir tekniğe indirgeme eğilimi, aynen sosyolojide de görülür: Tarihsel Maddecilik denen Diyalektik Sosyoloji karşısında bir yığın metafizik sosyolojiler çıkaran burjuvazi, son yıllarda sosyolojiyi bir istatistik, anket ve örnekleme tekniğine indirgemiştir.

Dolayısıyla gelir düzeylerinin hangi istatistik, örnekleme ve anket teknikleriyle yapıldığı ve teknik olarak mükemmelliği temeldeki yanlışı ortadan kaldırmaz. Temel yanlış, sınıfların gelir düzeylerine güre tanımlanmasıdır. Hatta bu teknikler, varlıklarını bu yanlış metodolojinin

paradigmasından çıkardıkları için, bunu yöntemsel yanlışı yeniden üretirler ve yanlışı görünmez kılarlar.

Dünyanın en doğru araştırma tekniklerine, en mükemmel kriterlere de dayansa, gelir durumlarından hareketle sınıfları tanımlayan bir araştırmanın gerçek sınıflar ve onların ilişkileri hakkında öze ilişkin bir bilgi vermesi olanaksızdır. Bu yöntemle toplumsal süreçler esas damgasını vuran eğilimler hiçbir zaman anlaşılamaz.

Sınıflar modern üretim ilişkileri içindeki çıkar ve konumlara göre tanımlanırlar. Çıkar ve konum ise, gelir durumundan çok farklıdır. İşçi, uzayda uydu tamir eden bir astronot olsa ve örneğin Türkiye'de on işçi çalıştıran bir işverenden daha fazla bir geliri ve daha müreffeh bir yaşam düzeyi bulunsa da, bir işçi olarak kalır; on işçi çalıştıran da bir burjuva. Sınıfların insanların gelir düzeyleri ve inançlarıyla hiç bir ilgisi yoktur.

Ama sınıflar bile, çok başka çok daha derindeki süreçlerin bir dışa vurumundan; görünümünden başka bir şey de değildir. Daha derinde, mübadele, mallar ve bu mallar arasındaki değişimin eşdeğerinin ne olduğu gibi sorular yatar. Yani değer yasası. Değer yasası nedeniyle ekonomik yasalar insan iradesi ve kontrolü dışına çıkıp, onun karşısında tüm tarihi belirleyen bir doğa yasası gibi dikilir. Bütün bunlar bilinmeden ne sınıflar ne tarihsel sürecin niye şöyle ya da böyle olduğu ve oradan da güncel politikanın bir seçiminin sonuçları anlaşılamaz.

Ayrıca sınıfların, iktisadi konumlanışlarının yanı sıra, kültürel ve tarihsel konumlanışları da vardır. Küçük burjuvazi örneğin, iktisadi konum bakımından işçi sınıfına daha yakın olabilir; hele gelir düzeyi bakımından, işçi sınıfından bile yoksul olabilir; ama tarihsel ve kültürel konumlanış bakımından, işçi sınıfına burjuvaziden daha uzaktır.

Öte yandan sınıflar, bir tabula rasa üzerinde oluşmazlar; onlar kapitalizm öncesi bir dünyanın çözülüşü içinde; eski

dünyanın sınıflarından gelirler. Böylece, pek ala, gelir durumuyla küçük burjuvadan daha zengin; toplumsal konumuyla işçi; ruh durumuyla köylü ve küçük burjuva; kültürel konumuyla burjuva; tıpkı, elektron, proton ve nötron gibi üç temel parçacığın çeşitli kombinasyonlarıyla oluşan atomların ve bu atomların da çeşitli kombinasyonlarının milyonlarca bileşiği meydana getirmesi gibi; karmaşık ve son derece çeşitli politik konumlanışlar ortaya çıkar.

Kaldı ki, gelir durumu, kültürel ve tarihsel konum, ruh durumu ve ekonomik ilişkiler içindeki konum da doğrudan siyasi çıkarlar ve somut program ve talepler biçiminde ifadesini bulmaz; bunların her biri birbirinden çok farklı hatta birbirine zıt ideolojilerin prizmasından geçerek; farklı ağırlık kombinezonlarıyla yepyeni bileşimler yaratırlar.

Marksizm kılığına girmiş burjuva sosyolojileri, sınıfsal konum ve politik davranış arasındaki bu çok karmaşık ve dolaylı ilişkileri basitleştirerek; ideolojik ve politik tavır alışlarla, ekonomik konumdaki, (bu ekonomik konum da çoğu kez, kelimenin dar anlamıyla ekonomik konum, yani üretim ilişkiler içindeki konum değil; ekonomik durum olarak anlaşılır ve yüzeysellik katmerlenir) değişmeler arasında dolaysız ve mekanik bir bağ kurarak, karmaşık ilişkileri bayağılaştırarak politikayı açıklamaya çalışır. (Bu çıkarlar ile politika arasındaki ilişki mekanikliği nedeniyle son duruşmada, komplo teorilerine varma eğilimi de gösterir.) Marksizm’in kapıdan kovduğu böylece bacadan içeri girer.

Aslında, seçim sonuçlarından hareketle, toplumdaki değişimleri anlama denemeleri ve yöntemleri de, son duruşmada, bu teorik bakımdan mekanik materyalist yolu, tersinden kat etme denemesinden başka bir şey değildir yöntemsel olarak.

Seçim sonuçlarından ve istatistiklerinden hareketle, toplumsal değişimleri açıklama yöntemi, aynı zamanda

insanların iktisadi durumlarıyla politik tavırları arasında da doğrudan ve mekanik bir ilişki olduğu varsayımına dayanır.

Ama bu varsayım da daha tehlikeli bir varsayım ile hayat bulabilir. Burjuva toplumunun parlamenter demokrasisinin dayandığı temel ilkenin; yani atomlarına ayrılmış bireylerin, tüm politik eğilimler hakkında özgürce bilgi sahibi olup, kendi çıkarına en uygun olanı seçeceği varsayımı. Aksine, en özgür, yani medyanın toplumdaki tüm eğilimler arasında paylaştırıldığı; tüm görüşlerin eşit koşullarda yarıştığı; kamulaştırılmış medya koşullarında bile, atomlarına ayrılmış, dört yılda bir seçime giden bireylerin ne kendi ne de genel olarak toplumun çıkarları hakkında doğru bir karar vermesi olanağının bulunmadığı gerçeğini göz ardı eder ve burjuva demokrasisinin dayandığı yanlış varsayımı yeniden üretir.

Bütün parlamenter demokrasinin tarihi, seçimlerin aslında örgütlü güçlerin mücadelesi olduğunu; oyların bu mücadelede kullanılan basit araçlardan başka bir şey olmadığını gösterir. Yani seçimlerden başarılı çıktığı için bir politika ya da parti güçlenmez; güçlendiği için seçimlerden başarılı çıkar. Seçimler, gerçek sosyolojik güçlerin mücadelesi ve ilişkilerine sadece kurallar ve hukuki meşruiyet sağlar.

Ama sorunu böyle koydunuz mu, seçimlerin hangi değişikliğin yansıması olduğunu anlamak istiyorsanız, seçim istatistiklerinden başınızı kaldırıp, toplumun derin ilişkilerine; sınıfların konum, karakter ve çıkarlarına; onların değişimlerine; ideolojiye, tarihe yönelmeniz gerekir. Böyle bir yöntemle seçim sonucu analizi yapana; yani seçim sonuçlarından hareketle toplumdaki değişiklikleri değil; toplumdaki değişikliklerden hareketle seçim sonuçlarını anlamaya çalışana ne yazık ki hemen hiç rastlanmıyor.

Ve bu bize bir tek şeyi gösteriyor: kendine en sosyalist ve devrimci diyenler bile, burjuva ideolojisinin tarihsel

zaferiyle teslim alınmış, yani metafizik burjuva sosyolojilerine teslim olmuşlar.

Sartre bir zamanlar, “*Marksizm çağımızın ufkudur*” demişti. Bırakalım bu ufkun ötesini, bırakalım bu ufku aşmayı bir yana; bu ufuk bile yitirilmiş.

20 Kasım 2002 Çarşamba

demir@comlink.de

http://www.comlink.de/demir/

Bir Ortaklaşa Günlük Gazete Bloğu Önerisi

Blok müzakereleri, çok eski bir gerçeği bir kez daha göstermiştir: Siyasi ittifaklarda daima somut hedefler, somut yapılacak iş planları gerçekçi, gerçekleşebilir ve verimli iş ve güç birliklerinin temelini oluşturabilir.

Nasıl her hangi bir çağ onun kendi hakkındaki yargılarıyla yargılanamaz ise, Blok da onun kendisi hakkındaki yargılarıyla yargılanamaz. O kendisinin ne kadar programatik bir blok olduğunu iddia ederse etsin; hatta seçimler için bir de program benzeri, somut taleplerden ziyade yuvarlak sözler içeren, bir metin çıkarmış olursa olsun, fiilen bir seçim bloğu idi. Programı veya kendine verdiği "emek barış ve demokrasi" ismi, daha ziyade, sosyalistlerin kendilerine parlamento seçimi gibi, pek önemsemediklerini söyledikleri bir gerekçe ile yaptıkları işi tanımlamayı gururlarına yedirememeleri ile ilgilidir. Yoksa Kürtlerin ne olursa olsun ilk kez kendileriyle ittifak yapan Türk sosyalistlerinin Kürtlerin demokrasi talebini ikinci plana atıp soyut bir anti emperyalizm ve kapitalizm karşıtlığını öne çıkarmalarına gösterdiği tolerans; görmezden, anlamazdan gelme olmasa; keza Türk Sosyalistleri de demokrasiyi en temel hedef olarak koyup ve bunun için her şeyi denemeye hazır Kürt politikacıların söylemlerinden duyduğu memnuniyetsizliği, alanları dolduran Kürt kitlelerinin baskısı ve ittifakın en büyük müttefiğinin bu kitlelerin temsilcisi olması nedeniyle yutmasa bu blok bir saniye bile ayakta kalamazdı.

Bunlar kötü mü olmuştur? Hayır. Ama bunlar bir şeyi kanıtlar, kendisi hakkındaki iddiaların aksine bu bloğun bir seçim bloğu olduğunu. Somut bir iş için, herkesin farklı program ve stratejilerle bir araya geldiğini. Tarafların program, strateji ve anlayışların birbirinden programatik ve stratejik bir birlik oluşturamayacak kadar çok farklı olduğunu. Bu gerçek farklar yokmuş gibi yaparak gerçek

duruma uymayan ittifak önerileri veya adlandırmalar, sadece işi yokuşa sürmek olur.

Ama bu blok, somut bir hedefle bir araya gelişin, uzun vadede programatik ve stratejik bir ittifak hatta birlik için sadece mümkün değil aynı zamanda olmazsa olmaz zorunlu koşul olduğunu da göstermiştir. Hangi vesileyle olursa olsun, oluşan bu birlik, onu oluşturan tarafların kendi kabuklarını kırmalarını, karşı tarafın duyarlıkları konusunda doğrudan bir etkileşime girmelerini sağlamıştır. Örneğin Türk Sosyalistleri'nin önemli bir kısmı, seçim döneminin başında sadece "*Kürt ve Türk Emekçileri*"nden söz ederken, seçim sonunda hala "*Kürt Ulusu*"ndan söz edecek duruma gelmeseler bile, "*Kürt Halkı*"ndan söz edebilir duruma gelmişlerdir. Bu anlamda, somut bir iş için bir araya gelip karşılıkla etkilemelerin kapısını açmanın, nasıl hızlı bir siyasi eğitim sağladığına somut bir kanıttır Blok. Bloğun bir buçuk ay içinde sosyalistlerin siyasi eğitiminde kat ettiği yol, son on beş yılda kat ettiği yoldan fazladır ve yönü de farklıdır.

Seçim öncesi ittifak müzakereleri bir şeyi daha kanıtlamıştır: gerçek somut ittifaklardan kaçma veya karşı tarafı tamamen kendi politikalarına tabi kılmanın yolu, karşı tarafla daha ileri düzeydeki ittifakları somut bir iş biriliğinin koşulu olarak getirmek veya onun yerine önermektir. SHP ve ÖDP, Kürt hareketine somut bir seçim ittifakının koşullarını değil, daha ileri bir ittifakın koşullarını dayatarak onu teslim almaya çalışmışlar; bunun kabul edilmemesini de ittifaktan uzaklaşmanın gerekçesi olarak sunmuşlardır. Çünkü, Kürt hareketi ile adı üstünde bir seçim ittifak yaptıkları takdirde, bu her biri ayrı hedef, strateji, örgüt ve politikaların bir ittifakı olur; herkes birbirini olduğu gibi kabul ederdi. Ama o zaman, Kürt hareketini kontrol altına alma ve ona kendi koşul ve anlayışlarını dayatma şansı olmazdı. Bu şunu kanıtlar: ileri ittifak biçimleri önerip, bunları aslında gerçekleşebilir,

somut ve daha sınırlı, daha mütevazı bir başlangıç olabilecek birliklerin koşulu olarak sunmak, bir ittifaktan kaçısın ya da karşı tarafı kendi anlayışlarını kabule zorlamanın bir biçimidir ve örtüsüdür.

Şimdi, bu aslında alfabetik ama bir türlü kimsenin kabul etmeye yanaşmadığı basit gerçekler ışığında Bloğun geleceği sorununa girelim. Herkes bloğun devamından yana ama herkes de eski yaptığını yapmaya devam ediyor. Niye böyle? Yukarıda açıklanan nedenle, çünkü Blok, kendini nasıl tanımlarsa tanımlasın bir seçim ittifakıydı. Onu yaratan da aniden ortaya çıkan erken seçim ve Kürt hareketinin birikiminin kendisiyle ittifak yapıldığı takdirde yüzde onu aşma olanağı sunmasıydı.

Şimdi önümüzde ne yüzde on barajı ne de seçimler var. Bloğu gerçekte olduğundan farklı ortak bir program ve stratejiye dayanan güçlerin birliği gibi ele alıp davranma çabaları ilk adımda geçek olmayan bir varsayımdan yola çıktığı için tökezlemeye mahkumdur. Bu günün, dünün seçimleri fonksiyonunu görecek somut hedefi ne olabilir? Kanımızca, seçimlerin ortaklaşa kampanyaları ve adayları ile kıyaslanabilecek *ortaklaşa bir günlük gazete*.

Tıpkı seçim bloğu gibi, somut bir hedefe yönelik olarak güçleri birleştirmek ve bloğun yolunu açtığı işi devam ettirmek: birbirinden farklı örgütlerin, akımların, kitlelerin, anlayışların birbirini etkileme ve eğitme kanallarını açık tutmak ve genişletmek.

Evrensel ve *Yeniden Özgür Gündem* (bunlara Avrupa'daki *Özgür Politika* ve *Evrensel*'in Avrupa versiyonu da dahil edilebilir) zaten günlük gazeteler olarak varlar. Bu iki gazete bir tek ortak gazete olarak çıkar. Tıpkı Blokta olduğu gibi diğer sosyalist eğilim ve gruplar da güçleri ve katkıları oranında bu işbirliğine çekilir. Tabii daha hak güder ve hassas davranarak. Keza yine blokta olduğu gibi, her hangi bir örgütsel ya da sayısal gücü temsil etmese de, toplumdaki belli hassasiyetleri dile getiren, eğilimleri

yansıtanlara da belli kontenjanlar sunulur. Böyle bir gazete, Bloğun da gösterdiği gibi Türkiye’nin entelektüel ve muhalif kapasitesinin çok büyük bir bölümünü etrafında toplayıp, çok farklı seslerin kendini ifade edebilip diğer sesleri duyabildiği bir platform olur.

Böyle bir organ hem toplumsal muhalefetin etrafında toplanıp kendini ifade olanağı bulabileceği bir organ hem de seçim bloğuyla başlayan birbirini etkileme, birbirinden öğrenme ve birbirine yanaşmanın bir aracı olur.

Elbette bu ittifak içeriğe değil biçime ilişkin olmak zorundadır. Yani kağıtlar, muhabirler, okuyucular, yazarlar, maddi olanaklar, entelektüel kapasiteler birleştirilmektedir. Kimseden görüşlerini değiştirmesi istenmemelidir. Birbirine son derece zıt görüşler bile bu gazetenin sayfalarında yer almalıdır. Propagandanın **içeriğine değil araçlarına ilişkin bir blok olmalıdır**. Seçim bloğunda farklı anlayışlar görmezden gelindi ve yutulduysa, burada artık o mümkün değildir. Ayrı program, strateji ve anlayışların varlığı, bunları kapsayan bir birlik için daha epey bir yol olduğu noktasından hareket edilmelidir. Bu nedenle, seçim bloğundan farklı olarak, ne için güçlerin birleştirildiğinin bilincinin çok büyük önemi vardır. “*Seçim Bloğu*” ile benzetirsek, bu “*Gazete Bloğu*”nun kendini “*Emek Barış Demokrasi*” bloğu gibi tanımlama, gerçeği olduğundan güzel gösterme şansı yoktur. Çok basit ve mütevazı hatta bayağı ve somut bir hedef: entelektüel kapasiteleri, kağıtları, muhabirleri, okuyucuları vs. birleştirmek. Böylece tıpkı Bloğun sonlara doğru başardığı gibi (Aydınların, Feministlerin, Cinsel Tercihi farklı olanların desteğini kazanmıştı bu en büyük başarısıydı), toplumun daha geniş kesimleri için de tüm gayrı memnunların toplandığı bir platform sunmak.

İşte somut bir proje. Bunun ayrıntısı, nasıl işleyeceği elbette tartışılır.Uzaklara gitmeye gerek yok, şu an Bloğu oluşturanların ortaklaşa neler yapılacağını tartışıp görüş

oluşturacakları bir platform bile yok. Bu öneri örneğin, muhtemelen *Özgür Politika*'nın sayfalarında kalacak ve bloğu oluşturan diğer eğilimlerce tartışılmak bir yana varlığı bile bilinmeyecektir.

Gerçek sosyalistler Burjuvazi karşısında komplekse kapılmazlar ve onun tecrübe ve bilgisinden öğrenmeye çalışırlar. Lenin, "*Kültürlü tüccarlar olmalıyız*"; modern burjuvazinin bilgi ve kültürünü özümlemeliyiz diyordu. Bu geleneğe bağlı olarak bizler de, Avrupa burjuvazisinden öğrenebiliriz. Onlar, Kömür Çelik birlikleriyle, gümrük birlikleriyle başladılar, şimdilerde para birliğine geldiler. Avrupa Birliği'ne giden yolda hala büyük problemler ve çok uzun bir yolları var ama o büyük birliklerin yolunun nasıl küçük somut adımlardan oluşan taşlarla döşenebileceğini bize gösteriyorlar. Bilmemek değil öğrenmemek ayıp.

13 Kasım 2002 Çarşamba

demir@comlink.de

http://www.comlink.de/demir/

Sosyalistlerin Seçim Sonuçları Değerlendirmelerinin Değerlendirmesi

Gerçek bilim, olayların görünen, dış yüzüyle uğraşmaz, o dış yüzün kolaycı açıklamalarının davetkar ve ayartıcı Siren seslerine karşı, Ulysse'nin kendini gemi direğine bağlaması gibi, o da kendini metodolojinin direğine bağlar.

Haydi karşı tarafı biliyoruz, onların yöntemi görünümlerle uğraşan Metafizik Sosyolojilerin şu ya da bu akımı; ama kendini sosyalist ve Marksist, yani Tarihsel Maddeci, yani Diyalektik Sosyoloji yönteminin izleyicisi olarak tanımlayanların aynı yöntemleri, aynı kavramsal araçları kullandığını görünce, sermayenin tarihsel zaferinin, kendini en Marksist tanımlayanların beyninin derinliklerinde, kavramsal araçlar ve yöntemler düzeyinde nasıl bir egemenlik kurduğu çok daha açık olarak görülüyor.

Bunun en son, en ilginç ve en somut örneği son seçimler üzerine, seçimlerin sonuçları üzerine yapılan yorumlarda görülür. Herkes eline seçim sonuçları istatistiklerini almış, çeşitli kriter veya bölgelere göre, oyların dağılımından hareketle toplumda nelerin değiştiğini, bu seçimlerin sonuçlarının sosyolojik anlamını yakalamaya çalışıyor. Ama bu yöntemin araştırılan bu gerçeği bulmak için elverişli bir araç olup olmadığı konusunda, yani yöntem konusunda, hiçbir soru sorana rastlamıyor.

Çoktandır bu konuda yazmayı düşündüğümüz halde, bekledik ki, belki Allah'ın Marksist olduğunu iddia eden bir kulu çıkar da, bu yapılmaya çalışılan işin ve izlenen yöntemin yanlışlığı üzerine bir çift laf eder. Maalesef kimseden çıt çıkmadı, çıkmıyor.

Herkes, seçim sonuçlarının daha bilimsel araştırmalarla, yani şimdi izlenen metotla daha ayrıntılı ve kapsamlı olarak incelenmesi ve buradan toplumdaki derin değişikliklerin daha iyi kavranmasından; *"seçim sonuçlarının analizinden yola çıkarak, Türkiye'nin sosyoekonomik gerçekliğinin nasıl*

*tanımlanabileceği”*nden ve buradan da sosyalistlerin ve solun kendine ilişkin dersler çıkarmasından söz ediyor. Böyle sözler etmeyenlerin ise fiilen yapmaya çalıştıkları bu. Ama bizzat bu yöntemin doğruluğunu veya yanlışlığını sorgulayan yok.

En son söyleneceği en başta söyleyelim, seçim sonuçlarından hareketle toplumdaki değişimler hakkında hiçbir doğru sonuca ulaşılamaz, aksine Tarihsel Maddeciliğin yöntemleriyle toplumdaki derin değişiklikler anlaşıldıktan sonra o derin değişikliklerin niye seçim sonuçlarındaki gibi bir görünümle ortaya çıktığı anlaşılabilir.

Seçim sonuçlarından hareketle, toplumsal değişmeleri anlamaya kalkmak; insanların gelir durumlarına göre sınıfları tanımlamaya benzer ve aynı yöntembilimsel yanılgıyla damgalıdır.

Sınıfları gelir düzeylerine göre tanımlamak, burjuva sosyolojisinin bir yöntemi olmuştur. Amerikan sosyolojisi, burjuva sosyolojisinin bu yöntemini olduğu gibi kabullenip, onu adeta bir araştırma tekniğine indirgemiştir. İktisat alanında görülen eğilim, yani Büyük iktisatçıların emek değer teorileri geleneğinin sürdürücüsü Marksizm karşısında, bir yığın başka teoriyle çıkışının sonra da bu teoriler alanını da bırakıp, ekonomi politiği bir tekniğe indirgeme eğilimi, aynen sosyolojide de görülür: Tarihsel Maddecilik denen Diyalektik Sosyoloji karşısında bir yığın metafizik sosyolojiler çıkaran burjuvazi, son yıllarda sosyolojiyi bir istatistik, anket ve örnekleme tekniğine indirgemiştir.

Dolayısıyla gelir düzeylerinin hangi istatistik, örnekleme ve anket teknikleriyle yapıldığı ve teknik olarak mükemmelliği temeldeki yanlışı ortadan kaldırmaz. Temel yanlış, sınıfların gelir düzeylerine güre tanımlanmasıdır. Hatta bu teknikler, varlıklarını bu yanlış metodolojinin

paradigmasından çıkardıkları için, bunu yöntemsel yanlışı yeniden üretirler ve yanlışı görünmez kılarlar.

Dünyanın en doğru araştırma tekniklerine, en mükemmel kriterlere de dayansa, gelir durumlarından hareketle sınıfları tanımlayan bir araştırmanın gerçek sınıflar ve onların ilişkileri hakkında öze ilişkin bir bilgi vermesi olanaksızdır. Bu yöntemle toplumsal süreçler esas damgasını vuran eğilimler hiçbir zaman anlaşılamaz.

Sınıflar modern üretim ilişkileri içindeki çıkar ve konumlara göre tanımlanırlar. Çıkar ve konum ise, gelir durumundan çok farklıdır. İşçi, uzayda uydu tamir eden bir astronot olsa ve örneğin Türkiye’de on işçi çalıştıran bir işverenden daha fazla bir geliri ve daha müreffeh bir yaşam düzeyi bulunsa da, bir işçi olarak kalır; on işçi çalıştıran da bir burjuva. Sınıfların insanların gelir düzeyleri ve inançlarıyla hiç bir ilgisi yoktur.

Ama sınıflar bile, çok başka çok daha derindeki süreçlerin bir dışa vurumundan; görünümünden başka bir şey de değildir. Daha derinde, mübadele, mallar ve bu mallar arasındaki değişimin eşdeğerinin ne olduğu gibi sorular yatar. Yani değer yasası. Değer yasası nedeniyle ekonomik yasalar insan iradesi ve kontrolü dışına çıkıp, onun karşısında tüm tarihi belirleyen bir doğa yasası gibi dikilir. Bütün bunlar bilinmeden ne sınıflar ne tarihsel sürecin niye şöyle ya da böyle olduğu ve oradan da güncel politikanın bir seçiminin sonuçları anlaşılamaz.

Ayrıca sınıfların, iktisadi konumlanışlarının yanı sıra, kültürel ve tarihsel konumlanışları da vardır. Küçük burjuvazi örneğin, iktisadi konum bakımından işçi sınıfına daha yakın olabilir; hele gelir düzeyi bakımından, işçi sınıfından bile yoksul olabilir; ama tarihsel ve kültürel konumlanış bakımından, işçi sınıfına burjuvaziden daha uzaktır.

Öte yandan sınıflar, bir tabula rasa üzerinde oluşmazlar; onlar kapitalizm öncesi bir dünyanın çözülüşü içinde; eski

dünyanın sınıflarından gelirler. Böylece, pek ala, gelir durumuyla küçük burjuvadan daha zengin; toplumsal konumuyla işçi; ruh durumuyla köylü ve küçük burjuva; kültürel konumuyla burjuva; tıpkı, elektron, proton ve nötron gibi üç temel parçacığın çeşitli kombinasyonlarıyla oluşan atomların ve bu atomların da çeşitli kombinasyonlarının milyonlarca bileşiği meydana getirmesi gibi; karmaşık ve son derece çeşitli politik konumlanışlar ortaya çıkar.

Kaldı ki, gelir durumu, kültürel ve tarihsel konum, ruh durumu ve ekonomik ilişkiler içindeki konum da doğrudan siyasi çıkarlar ve somut program ve talepler biçiminde ifadesini bulmaz; bunların her biri birbirinden çok farklı hatta birbirine zıt ideolojilerin prizmasından geçerek; farklı ağırlık kombinezonlarıyla yepyeni bileşimler yaratırlar.

Marksizm kılığına girmiş burjuva sosyolojileri, sınıfsal konum ve politik davranış arasındaki bu çok karmaşık ve dolaylı ilişkileri basitleştirerek; ideolojik ve politik tavır alışlarla, ekonomik konumdaki, (bu ekonomik konum da çoğu kez, kelimenin dar anlamıyla ekonomik konum, yani üretim ilişkiler içindeki konum değil; ekonomik durum olarak anlaşılır ve yüzeysellik katmerlenir) değişmeler arasında dolaysız ve mekanik bir bağ kurarak, karmaşık ilişkileri bayağılaştırarak politikayı açıklamaya çalışır. (Bu çıkarlar ile politika arasındaki ilişki mekanikliği nedeniyle son duruşmada, komplo teorilerine varma eğilimi de gösterir.) Marksizm’in kapıdan kovduğu böylece bacadan içeri girer.

Aslında, seçim sonuçlarından hareketle, toplumdaki değişimleri anlama denemeleri ve yöntemleri de, son duruşmada, bu teorik bakımdan mekanik materyalist yolu, tersinden kat etme denemesinden başka bir şey değildir yöntemsel olarak.

Seçim sonuçlarından ve istatistiklerinden hareketle, toplumsal değişimleri açıklama yöntemi, aynı zamanda

insanların iktisadi durumlarıyla politik tavırları arasında da doğrudan ve mekanik bir ilişki olduğu varsayımına dayanır.

Ama bu varsayım da daha tehlikeli bir varsayım ile hayat bulabilir. Burjuva toplumunun parlamenter demokrasisinin dayandığı temel ilkenin; yani atomlarına ayrılmış bireylerin, tüm politik eğilimler hakkında özgürce bilgi sahibi olup, kendi çıkarına en uygun olanı seçeceği varsayımı. Aksine, en özgür, yani medyanın toplumdaki tüm eğilimler arasında paylaştırıldığı; tüm görüşlerin eşit koşullarda yarıştığı; kamulaştırılmış medya koşullarında bile, atomlarına ayrılmış, dört yılda bir seçime giden bireylerin ne kendi ne de genel olarak toplumun çıkarları hakkında doğru bir karar vermesi olanağının bulunmadığı gerçeğini göz ardı eder ve burjuva demokrasisinin dayandığı yanlış varsayımı yeniden üretir.

Bütün parlamenter demokrasinin tarihi, seçimlerin aslında örgütlü güçlerin mücadelesi olduğunu; oyların bu mücadelede kullanılan basit araçlardan başka bir şey olmadığını gösterir. Yani seçimlerden başarılı çıktığı için bir politika ya da parti güçlenmez; güçlendiği için seçimlerden başarılı çıkar. Seçimler, gerçek sosyolojik güçlerin mücadelesi ve ilişkilerine sadece kurallar ve hukuki meşruiyet sağlar.

Ama sorunu böyle koydunuz mu, seçimlerin hangi değişikliğin yansıması olduğunu anlamak istiyorsanız, seçim istatistiklerinden başınızı kaldırıp, toplumun derin ilişkilerine; sınıfların konum, karakter ve çıkarlarına; onların değişimlerine; ideolojiye, tarihe yönelmeniz gerekir. Böyle bir yöntemle seçim sonucu analizi yapana; yani seçim sonuçlarından hareketle toplumdaki değişiklikleri değil; toplumdaki değişikliklerden hareketle seçim sonuçlarını anlamaya çalışana ne yazık ki hemen hiç rastlanmıyor.

Ve bu bize bir tek şeyi gösteriyor: kendine en sosyalist ve devrimci diyenler bile, burjuva ideolojisinin tarihsel

zaferiyle teslim alınmış, yani metafizik burjuva sosyolojilerine teslim olmuşlar.

Sartre bir zamanlar, “*Marksizm çağımızın ufkudur*” demişti. Bırakalım bu ufkun ötesini, bırakalım bu ufku aşmayı bir yana; bu ufuk bile yitirilmiş.

20 Kasım 2002 Çarşamba

demir@comlink.de

http://www.comlink.de/demir/

Çağrıcı Arkadaşlara, (A.Çelik Bağcı   Ender Güleç   Nurten Demirci'ye)

Çağrınızda benim de adım geçtiği için, cevap vermem gerektiğini düşünüyorum.

Çağrınızda "proje üretin, somut ve pratik projeler" diyorsunuz.

Ben kendi adıma böyle somut bir proje önerdiğimi söyleyebilirim. Bloğu oluşturanlar günlük gazetelerini birleştirsinler ve bir günlük gazete çıkarsınlar. Böyle bir organ, Bloğu destekleyen aydınların, bloğu desteklemiş, küçük sosyalist grupların da desteği ve katılımını alabilir ve toplumda oldukça iyi bir entelektüel kapasiteyi toparlayabilen bir odak yaratılmış olabilir.

Bunun biçimleri, oranları, iç işleyişi tartışılır ama önce böyle somut bir projenin daha ileri birliklere bir alternatif değil, onların yolunu açıcı bir proje olduğunun ve böyle bir aracın gerekliliğinin kabulü gerekir.

Tabii hayale kapılmayalım. Ben nihayet bir tek bireyim**. "Papanın kaç tümeni var?"** demişler ya öyle. Tümenler yok. Böyle bir proje ancak her biri birer günlük gazete çıkaran, Kürt hareketi ve EMEP'in bu yönde kararlılık göstermeleriyle ve bütün güçleri kazanmak için, tıpkı seçimlerdeki gibi bir çaba göstermeleriyle gerçekleşebilir. Ben de bu öneriyi yaparken, esas bu güçler içinde böyle fikirlerle oynayanlar varsa, onlara biraz destek vermek, onları ileriye itmek için yaptım. Hatta yaparken, doğru mu yapıyorum, böyle bir önerinin benden gelmesi örneğin, belki böyle bir öneri yapmaya niyetli ya da yakın olabilecek olanları itmez mi diye de düşündüm.

Onlar "ha" derse, emin olun, solun çoğu da, tıpkı seçimlerde olduğu gibi destekler. Ama dikkat edilirse onlar bu konuda suskunluklarını koruyorlar. Bir "Çatı partisi"nden söz ediliyor ama, bunda zaten her örgüt varlığını koruyacak. Anladığım kadarıyla, bu herkesin işine

gelen bir biçim oluyor biraz. Kimse kapıları kapamamış oluyor ama aynı zamanda şöyle bakıyor, etrafı kolluyor. Somut bir iş ve proje geliştirme baskısından kurtulma sağlıyor.

Ama bizler gerçekçi olmak zorundayız. Böyle bir projenin taraflar açısından büyük zorlukları vardır ve dar bir bakış açısından götürecekleri getireceklerinden daha fazladır çoğu kez.

Dünyada en zor işlerden biri, propaganda alanında birliktir. Ben de bunu bildiğim için zaten, bu aracın çıkarılmasında ortaklık önerdim. Yani birbirine zıt politikaların yer alabileceği bir araç olmalı bu. Zaten ancak öyle olursa var olabilir. Hepimiz için bir gerçek ki, Kürt hareketi ile Türk sosyalistlerinin vurguları ve ihtiyaçları çok farklı. Yani aynı gazete sayfalarında, örneğin, Saddam'a karşı Amerikan saldırısını destekleyecek veya Avrupa Birliği'ne girmek ve bunun için gerekli reformları yapmakta kararsız davrandığı için hükümeti suçlayacak yazılarla; Avrupa Birliğine, girmekteki kararlılığından dolayı hükümeti eleştirecek ya da Amerika'nın saldırısına direnme çağrısı yapacak yazılar yer alabilmelidir.

Şimdi size bir örnek vereyim. Örneğin 19 Kasım 2002 tarihli *Özgür Politika*'nın manşeti: Osman Öcalan'ın hükümete altı ay süre verdiğini yazıyor. Ertesi günkü, yani 20 kasım tarihli Evrensel'de, İ. Sabri Durmaz'ın yasızının başlığı: "**Hükümete Süre Tanıma Budalalığı**". Gerçi yazının içinde Hükümete süre tanıyan sendikacılardan söz ediliyor ama bunun aynen KADEK'e de aktarılabileceği çok açık. Yani "**Kızım sana söylüyorum, gelinim sen anla**" gibi bir durum olmadığının bir garantisi yok.

Keza Kürt hareketi içinde de Türk sosyalistleriyle ittifak yapıldığı için KADEK'i eleştiren, seçim başarısızlığından da cesaret alarak sesini yükselten çok güçlü bir eğilim var. Tabii bunlar açıktan KADEK'e bir şey diyemezler. Türk sosyalistlerine aşağılayıcı, çoğu kez de haklı maalesef,

sıfatlarla saldırırlar. Onlar her ne kadar bizlere yönelik olsa da, eşeğini dövemeyenin semerini dövmesi gibidir. Esas hedef, Türk sosyalistleriyle birliği zorlayan KADEK'tir.

Şimdi Kürt hareketi her zaman bu eğilimleri de hesaplamak zorundadır. Zaten Türklerden tecrittir ve her zaman bir de Kürtlerin içinde tecrit olma tehlikesi altındadır. Ve eli silahlı insanların tecrit olması çok tehlikelidir. Yok olma ve imha anlamına gelir. Zaten bir güç ifade etmeyen Türk sosyalistlerini kazanayım diye bunlardan kopmasını kimse beklememeli ve istememelidir. Aksine Türk sosyalistleri bu alanda Kürt hareketinin elini serbest bırakan bir destek sunmalıdır bana kalırsa. Ama bizim Türk Sosyalistleri ise, bırakalım elini serbest bırakmayı, kendilerine Kürt hareketini burjuvazinin etkilerinden koruma ve kurtarma misyonu veriyorlar.

Aslında Kürt hareketinin bu alanda daha esnek olduğu söylenebilir. Özgür Politika sayfalarında, yazarlar çoğu kez birbirine tam zıt görüşleri savunabilmektedirler. Ama Türk sosyalistlerinin aynı geniş görüşlülüğe sahip olduklarını söylemek zordur. Bu da son derece normaldir. Biri geniş kitlelere dayanan ve tüm sınıfları kapsayan bir ulusal hareket. Diğerleri, özünde geniş bir kitle hareketini temsil etmeyen ve öyle bir hareketle bağları olmayan küçük örgütler. Bu nedenle olsa gerek, Özgür Politika ve Yeniden Özgür Gündem EMEP'lilere sayfalarında düzenli olarak yer veriyor ama örneğin Evrensel'in sayfalarında, diğer tarafınkiler nedense hiç görülmüyor.

Sadece bu da değil. Bu çıkarılan gazeteler, daha ziyade bu örgüt veya hareketlerin taraftarlarına hitap eden ve onların bir tür resmi görüşlerini yansıttıkları organlar olarak işlev görüyorlar bugün. Ortaklaşa bir organın böyle bir işlev görmesi söz konusu olmaz. Böyle bir ortak organda, *Evrensel* okuyucusu her gün bir de *Özgür Politika*; *Özgür Politika* okuyucusu da bir *Evrensel* okumuş olacaktır. Basitleştirmek için diğerlerini katmıyoruz bile. Böyle bir

şey kafaları karıştırır. Halbuki örgütler kafa karışıklığına gelmez. Onların, kafası karışmayan, yaptığının ve inandığının doğruluğundan kuşku duymayan insanlara ihtiyaçları vardır. Ya da öyle olduğuna inanırlar. O bakımdan böyle bir günlük gazete, dertsiz başına dert açmak gibidir örgütler bakımından.

Tabii bir de ek dertler var. Düşünen, kafa yoran, yaratıcı insanlar genellikle örgütler içinde kendilerini geliştirme veya ifade olanağı bulamazlar, bunlar daha ziyade, bir hareketin bulutsusu içinde veya daha küçük gruplarla ilişkiler içinde yer alırlar. Blokta olduğu gibi, gazetede de esas büyük entelektüel kapasite böylelerindedir. Bu da ek bir zorluk yaratır. Örgütsel olarak, politik olarak bir güç ifade etmeyenlerin, ideolojik veya teorik olarak ağırlıkları bununla orantısız biçimde yüksek olur. Bu da hiç arzulanır bir durum değildir.

Anlayacağınız böyle ve daha bir yığın zorlukları var. Ama bu zorluklar da olanaksızlık değildir. Eğer biraz cesur olunur ve korkular giderilirse, gerçekten tıpkı Bloğun yaptığı gibi, toplumun en iyi, en eleştirel unsurlarını etrafında toplayan, bir ağırlığı olan; düşmanlarının bile okumak zorunda olduğu bir gazete olabilir. Hani nasıl, Blok için, herkesin kabul edebileceği bağımsız isimlerin öne geçmesi veya başkanlığı gibi düşünceler vardı, benzer şekilde, herkesin kabul edebileceği bir bağımsız ve her görüşe yer vereceği bilinen bir kişi böyle bir projenin yürütmesiyle görevlendirilebilir. Böylece bu parti veya hareketlerin her biri, sesini çok daha geniş çevrelere duyurma olanağı bulabilir.

Dikkat ederseniz tarafların hiç birisi bu zorlukları, açmazları açık yüreklilikle ortaya koyup, bunların nasıl nötralize edileceği veya aşılacağını tartışmıyor. Tipik şarklı tavır. Olumsuzluklardan söz etmemek, kedi pisliğini örterce gizlemek, bunlardan söz etmeyi bozgunlukçuluk saymak.

Şarklılar hep böyledir. İster politik ortaklıklar kursunlar, ister iş hayatında ortaklıklar kursunlar. Şark ve köylü kurnazlığıyla sanki anlaşmış gibi yaparlar, kimi yuvarlak formüllerle kendilerini bile buna inandırırlar. Sonra ilk virajda veya zorlukta, “a, ben ona öyle anlamamıştım, ben onu öyle dememiştim” diyerek birbirlerine düşman olur selam bile veremez hale gelirler.

Bir de batılının stili vardır. Şu beğenmediğimiz burjuvazinin stili yani. Problemleri, sorunları açıkça ortaya koyar, bu çerçevede somut, açık ve net çizilmiş olarak neler yapılabileceğini araştırır. Bizim şarklılar için bu moral bozmak, işi yokuşa sürmek olarak kavranır.

Cezaevindeyken bazen genel hükümlüler gelir, “Abi af çıkacak mı?” diye sorarlardı. Biz da dilimizin döndüğü aklımızın erdiği kadarıyla, politik durumu özetleyip bu durumda çıkmasının çok zor ya da zayıf olduğunu söyleyince, kızarlar, sanki bizim af çıkmasını istemediğiz için öyle söylediğimizi düşünürler ve o şekilde tepki gösterirlerdi.

Şimdi de benzer tepkilerle karşılaşıyoruz. Bloğun oluştuğu şartlar, oluşturan unsurlara bakıyoruz, bundan bloğun stratejik ve programatik bir blok olarak devamın mümkün olmadığı sonucunu çıkarıyoruz ve ilerde hiç olmazsa böyle bir yolu açık tutmak, bir takım pratik işlerde bir tohumlar atmak için bir öneri yapıyoruz ve sanki birlik istemiyormuşuz gibi anlaşılıyoruz.

Keşke sizlerin bu çağrısına somut cevaplar verseler de en azından bir tartışma ortamı doğsa.

Yazınızın sonuna, siz bir şey yapmazsanız, biz tabandan adım atacağız demişsiniz biraz tehdit gibi. Keşke bu tehdidinizi gerçekleştirseniz. Keşke yapsanız, yapabilseniz. Ne güzel olur.

Isıracak köpek dişini göstermez derler ya, siz de tehditle vakit kaybetmeyin, yapın.

Saygılarımla
Demir Küçükaydın
21 Kasım 2002 Perşembe
demir@comlink.de
http://www.comlink.de/demir/

Politik İslam, AKP ve Sosyalistler

Metodolojik sorunların canlı politik gelişmeler ve tavırlarla ilişkisinin yakıcılığı en iyi kendini dünya çapında Politik İslam ve Türkiye'de de AKP konusunda gösterir. Aydınlanmanın ilerlemeci tarih anlayışı ve Avrupa Merkezcilik gibi metodolojik sorunlar sosyalistlerin nasıl bir politika ve programlarının olacağı konusunda hayati önemdedir.

Sosyalistlere egemen klasik denebilecek görüşün ana hatları şöyledir: din feodalizmin, kapitalizm öncesinin ideolojisidir, bu ideolojiye dayanan politik İslam ve onun Türkiye versiyonu da, yapısı gereği emperyalizmle uzlaşmaya hazır ve onun kışkırttığı feodal gericiliğin partileridir. Bunlar modernleşmenin düşmanlarıdır. Kadınların türban takmasını savunmakta böylece Kemalizm'in burjuva üst yapı reformlarını bile tasfiye etmek istemektedirler. Bu ideolojiye karşı aydınlanmanın ideolojisi savunulmalı, politik olarak da bu dinsel gericiliğe karşı, Kemalizm'le ittifak yapılmalıdır.

Bu yaklaşımın en tipik örneği Doğu Perincek'in İşçi Partisi ve TKP'de görülmektedir. CHP'ye oy veren şehir orta sınıfları da aşağı yukarı böyle düşünmektedir. Diğer sosyalistler de onlar kadar açık olarak böyle bir yaklaşıma sahip değillerse de, bunu politik İslam'ın niteliği konusunda bir suskunluğa borçludurlar ve o esnek formüllerin kabuğu kazınınca altından yine aynı ilerlemeci ve modernleşmenin Avrupa yolunu biricik geçerli biçim olarak gören Avrupa Merkezci tarih anlayışı çıkar.

Bu yaklaşım "gericilik" karşısında Burjuva "ilericiliğini"; "Sağ" AKP karşısında "Sol" CHP'yi destekleme politikasıyla sonuçlanır. Yukarıdaki adı verilen iki parti, bu yaklaşımı mantık sonuçlarına varmış şekliyle savunmaktadırlar ve diğer sol bakımından kendi içlerinde daha tutarlıdırlar. Diğer sol ise gericiliği ve sınıf temeli hakkında bunlardan ayrı düşünmemekle birlikte, Kemalizm'le ve devletle aynı

konuma düşmeme kaygıları nedeniyle, ancak bir iç tutarsızlık karşılığında İP ve TKP'nin konumlarına düşmekten kurtulur. Ama Türkiye politikası bağlamında kapıdan kovduğu, dünya politikası bağlamında bacadan girer. Dünyadaki politik İslam'ı bayrak yapan direniş, Emperyalizmin bir oyunu ve komplosu olarak görülür.

Marksizm aydınlanmanın çocuğudur, ama onun inkarıdır da aynı zamanda. Aydınlanmanın ilerleyen tarih anlayışı, Marksizm'e yabancıdır. Aydınlanma'nın izleri onun yönteminin zorunlu bir koşulu değil, geçmişin bir kalıntısı olarak vardır. Marksizm'in gelişmesinin tarihi bir bakıma aydınlanmanın evrim anlayışlarından metodolojik kopuşların tarihidir. Marksizm içindeki her türlü reformizm, yedi başlı ejderha gibi, hep bu aydınlanmanın kalıntısı yöntemsel yanlışlara dayanmıştır. Troçki, "*Sürekli Devrim Teorisi*"ni yöntemsel düzeyde, ancak bu düzgün ilerleyen tarih anlayışıyla hesaplaşarak şekillendirebilmiştir. Rosa Luxemburg, "*Ya Barbarlık ya Sosyalizm*" formülüne, ve oradan da Sosyalist Devrimin Acilliği noktasına, ancak ilerleyen ve tek uçlu tarih anlayışıyla kopuşarak ulaşmıştır. Benjamin, Marks'tan sonra tarihsel maddeciliğe en büyük katkıyı, ilerleyen tarih anlayışıyla kesin bir kopuş ifade eden, devrimleri "*tarihin imdat frenleri*" olarak tanımlayan formülüyle yapmıştır. Sosyalistler dünyada Politik İslam ve Türkiye'de AKP karşısında sosyalist bir muhalefeti de, Aydınlanmanın kalıntılarından arınmış bu Marksizm'in yaklaşımlarıyla başarabilir.

Ancak o zaman, Politik İslam'ın "gerici" değil, "modern ve modernist" bir hareket olduğu; AKP'nin savunduğu dinci ideolojinin, kapitalizm öncesi sınıfların değil modern burjuvazinin bir ideolojisi olduğu; başlarını bağlayarak okula girmek için direnen ve bu uğurda gerekirse okula gitmeyen ve resmi görevlerden dışlanan kadınların aslında, Kemalistlerin iddiasının aksine, modern bir kadın hareketini temsil ettikleri görülebilir.

Baş örtüsü, o kadınların modern toplumsal hayatın her alanına girebilmeleri için bir *“kurşun geçinmez hamaylısı”*dır. Kafasına başörtüsü takmadığı takdirde “fahişe” olarak tanımlanmakla sonuçlanacak her şeyi yapabilir. Sevgilisiyle el ele dolaşabilir; iş hayatına ve toplumsal hayatın her alanına girebilir; erkeklerle yere bakarak değil, korkmadan gözlerinin içine bakarak, kendine güvenle konuşup selamlaşabilir. Aslında türban takmaya karşı çıkmak o kadınları ev köleliğine mahkûm etmek; sokağa çıkışlarının, toplumsal hayata girişlerinin yolunu kapamak demektir.

O zaman, İslamcı Parti ile Kemalist bürokrasi arasındaki çatışmanın, ilerici gerici kavgası değil; güneşin altındaki yerini isteyen burjuvazinin bir kanadı ile, politik iktidarı elinden kaçırmak istemeyen devlet sınıflarının çatışması olduğu kavranabilir. Eğer gericilik ve ilericilik modernleşme karşısındaki tavırlar olarak tanımlanırsa, aydınlanmacılığı savunuyor gibi görünen devlet sınıflarının, aslında Osmanlı’nın yaşayan ruhunu, yani gericiliği; politik İslam ideolojisiyle gericiliği savunuyor gibi görünenin, aslında modernleşmeyi temsil ettiği görülür.

Sosyalistler Politik İslam’a karşı eleştirilerini, gerici olduğu noktasından değil; aksine, onların modernist ve modernleşmeci oldukları noktasından yaptıkları takdirde, devlet sınıfları ile burjuvazi arasındaki bu çatışmada, devlet sınıflarının bir piyonu ve yedeği olmaktan kurtulabilirler.

Türkiye Sosyalist Hareketi’ndeki Kemalizm’in etkisinden çok söz edilir. Ama bu söz ediş, onun politik tavır alışları bağlamında ve özellikle Kürt sorunuyla sınırlıdır. Gerçek Kemalist etki, aydınlanma kalıntısı bu ilerlemeci tarih anlayışının kalıntısıdır. Ve Türk Sosyalist Hareketi, Marksizm’in Aydınlanmanın ilerleyen tarih anlayışının etkileriyle mücadele içinde ortaya çıkan kazanımlarından bihaberdir ve bu kazanımları yapan geleneklere de düşmandır işin ilginci. Bu teorik, metodolojik arka plan

yokluğu, Türk sosyalistlerinin Politik İslam ve AKP karısında, karşı bir program geliştirmek için hiçbir şanslarının bulunmadığını gösterir. Ya İP ve TKP gibi ilericilik adına Kemalizm'e destek, ya da yine tıpkı Kürt hareketi karşısında yapıldığı gibi, Demokratik Cumhuriyet parolasının önüne, soyut bir anti-emperyalizm adına yapılan Avrupa Birliği karşıtlığı ve emekçiler adına yine soyut bir IMF karşıtlığı ile yine fiilen devlet sınıflarının dolaylı desteği olma sonucu veren politikalar uygulamayacaklarının hiçbir belirtisi bulunmuyor.

AKP veya Politik İslam karşısında, onları moderniteye karşı veya gerici değil, modern ve modernist olduğu için eleştiren bir yaklaşım, onları karşı olduklarını söyledikleri burjuva uygarlığını yeniden ürettiği bakımından eleştirebilir. Ama böyle bir eleştiri, o burjuva uygarlığı karşısında başka bir uygarlığı taslaklaştırmak zorundadır. Böyle bir başka uygarlık programına dayanan bir politika, ulusal sınırların ırkçı sınırların aracı olduğu bu dünyada, AKP iktidarını, örneğin, bu günkü klasik solun aksine, Avrupa'ya girmeye çalışarak ulusal bağımsızlığı yok ettiği gibi bir noktadan değil; Avrupa'ya girerek, Türkiye'yi yeryüzünün nispeten demokratik, sosyal bakımdan daha adil ve daha refah içinde yaşayan imtiyazlıları arasına sokmaya çalıştığı noktasından eleştirmelidir.

Böyle bir eleştirinin ön koşulu ise, dünya çapında bir başka uygarlık programıdır. Türk sosyalistlerinde ise böyle bir program bir yana böyle bir sorun bile yoktur.

Kemalizm'in hedefi Batılılaşma, modernleşme ve çağdaş uygarlığa ulaşmaydı. Kemalizm'in bu hedefine batılılaşmanın ve modernleşmenin düşmanı gördüğü İslam dini aracılığıyla ulaşacak gibi görünüyor. Bu paradoksun açıklaması Türkiye'de Politik İslam'ın, veya AKP'nin, modern ve modernist bir burjuva partisi olmasındadır.

Türkiye Kemalizm'den, yani Osmanlı artığı devlet sınıflarının egemenliğinden kurtuldukça, Kemalizm'in

İdealleri gerçek olabilir.

Sosyalist bir politika ise, Kemalizm'in ideallerinin, yani aydınlanmanın ve burjuva uygarlığının sorgulandığı noktada başlar.

20 Kasım 2002 Çarşamba

Kıyafet Kavgasının İlk Anlamı

Baş örtüsünde sembolize olan Kıyafet kavgası niçin bu kadar önemlidir? Benzeri kavga ne nüfusunun çoğu Müslüman olan diğer ülkelerde, ne de başka ülkelerde görülmektedir. Niçin Türkiye'ye has bir görüngüdür ve bunca önemlidir?

Baş örtüsüne karşı çıkanlar da, onu örtmek isteyenler de aynı neden ve kaygılarla bunca zıt gibi görünen konumlardadırlar, bu zıtlık onların temeldeki özdeşliğinden kaynaklanır.

Bu tersliği açıklayacak iyi bir örneklerden biri, İngiltere, onun eski kolonileri ve Japonya'da Trafiğin soldan, Fransa ve sonradan Fransız devriminin etkisiyle bütün dünyada sağdan olmasının, yani bu iki zıt ilkenin aynı nedenden kaynaklanması olabilir.

İkisinin de temelinde insanların büyük çoğunluğunun solak değil de sağlak olması vardır. Soldan ve sağdan gibi, birbirine zıt bu trafik ilkelerini yaratan aynı sağlaklıktır.

Çoğunluk sağ kolunu kullandığı için, atı ve kalkanını sol; kılıcını veya silahını sağ elle tuttuğu ve soldan gidildiği takdirde sağ kolla dahi iyi savunma ve saldırı yapılabileceği için eskiden karada soldan gidiş yaygındır.

Yine insanlar bir sandala bindiklerinde küreği sağ ellerinin gücünü kullanacak şekilde tutmaları nedeniyle, suda sağdan gitme daha rahat hareket ve özellikle iskelelere yanaşmalarda daha geniş bir manevra ve daha yüksek bir isabet olanağı sağladığı için su trafiği sağdan çalışır. İngiliz sistemi kara trafiğine, Fransız sistemi de su trafiğine dayandığı için biri sağdan, diğeri soldan olmuştur. Aynı neden, farklı koşullarda birbirine zıt biçimlerde ortaya çıkmaktadır.

Gerçi şöyle bir soru da sorulabilir.İngiltere ve Japonya birer adadır ve bunlar denizci uluslardır, niye oralarda su trafiğinin ilkesi geçerli olmamıştır, kıtada da aksine su

trafiğinin ilkesi geçerli olmuştur? Bu ilk başta çelişki gibi görünen durumun da sırrı yine İngiltere'nin ada olmasıyla ilgilidir. İngiltere ve Japonya uygarlıkların kenarlarında kalmış adalar olduğu, uygarlıkla çok geç buluştuğu, her ikisinde de Komünün gelenekleri ve şövalyelik (Japonya'da Samuraylık) daha uzun süre yaşadığı ve etkili olduğu; buna karşılık kara Avrupa'sında Uygarlık daha önce yayıldığı; uygarlık ise ticaret demek olduğu; ticaret de her şeyden önce su yolları boyunca yayıldığı için Kıtada Su trafiğinin; adada Kara trafiğinin ilkesi geçerli olmuştur. Diğer bir deyişle, Kapitalizme ilk geçiş, medeniyetten değil, "İlkel Sosyalizm"den olduğu için, Kapitalizme ilk geçen ülkede, Trafik soldan olmuştur.

Neyse konumuz bu değil, ama Kıyafet meselesinde de, benzer bir durum söz konusudur. Aynı neden, farklı koşullarda başka ilkelerin öne çıkarılmasına yol açmaktadır.

Matematik problemleri çözülürken, önce problemle ilgisizmiş gibi görünen temel başka önermelere gitmek gerekir. Benzer şekilde, biz de bu kıyafet kavgasını anlamak için, önce çok temel ama konuyla ilgisiz gibi görünen başka önermelerden başlamalıyız.

Kapitalizm ve kapitalizm öncesinde sınıf mücadeleleri arasında temel bir fark vardır. Kapitalizm öncesinde, egemen sınıflar, zümreler, kastlar, giyinişleri, davranışları, mekanları dilleri ve hatta kavimleriyle diğer sınıflardan ayrılırlar. Sadece egemen sınıflar değil, bu ayrım bütün toplum için geçerlidir. Her mesleğin, her sınıfın, her cemaatin kendine has giyinişleri; mekanları; hatta dilleri ve "ulusları" bile vardır. Her şey çok açık ve kesin olarak belirlidir. Bu nedenle kapitalizm öncesi toplumlar sistematik bir kastlaşma eğilimi gösterirler. Eğer "barbar" denen kavimlerin akınları sık sık o kapitalizm öncesi uygarlıkları alt üst etmeseler bütün antika uygarlıkları bu türden, Hindistan'daki gibi bir kastlaşma beklerdi.

Kapitalizmde ise, durum tam tersinedir. Zaten ulusun ve ulusçuluğun nedeni de budur. Geniş yeniden üretim strandartlaşma gerektirir. Ulus da bu standartlaşmanın bulunmuş en son biçimidir.

Ama kapitalizmde, kapitalizm öncesinden daha farklı bir durum daha vardır. Kapitalizm öncesinde, silah taşıyanlar zaten aynı zamanda egemen sınıftırlar. Kapitalizmde ise, bütün ulus gereğinde silahlandırılır. Hem diğer uluslara, hem de Fransız devriminden sonra olduğu gibi, bütün Kapitalizm öncesi dünyaya meydan okuyabilmek, onun tehditlerine karşı koyabilmek için de bu zorunludur. Ama bu çok riskli bir durumdur. Egemen sınıf, yani burjuvazi, çok küçük bir azınlıktır; buna karşılık ücretliler ve diğer emekçiler çok büyük çoğunluk.

Bunun mahzurlarını ortadan kaldırmak için burjuvazi, kapitalizm öncesinin tamamen tersi bir savaş yöntemi izler ve kendisi ve ezilen sınıflar arasındaki bütün biçimsel dil, giyim, yaşam alanı gibi farklılıkları ortadan kaldırır. Ancak bu koşulda kendisinin ayrı bir sınıf olduğunu gizleyip egemenliğini sürdürebilir. Bu ideolojiden kıyafete kadar her alanda yapılır.

Bunu anlamak için modern toplumdaki sınıflar savaşı ve ordular savaşının zıtlığını göz önüne getirelim. Ordular savaşında her ordunun ayrı bayrakları, ayrı siperleri, ayrı kıyafet ve parolaları vardır. Her şey kesin olarak ayrıdır. Modern sınıflar savaşında böyle olsaydı, burjuvazi bir saniye bile iktidarını sürdüremezdi. Bu ancak bin bir parçaya bölünmüş kapitalizm öncesi uygarlıklarda mümkündü. O halde burjuvazinin, egemeni olduğu ulusun; sömürdüğü işçilerden biçimsel özellikler bakımından (giyim, yaşam tarzı, yaşam yerleri vs.) farklı olmamasının, onun egemenliğini sürdürmesi için hayati bir önemi vardır.

Burada Türkiye’nin özgüllüğüne geliyoruz. Osmanlı İmparatorluğu, Bizans adlı Doğu Roma’yı fethetmiş Oğuz boylarından çıkmıştır. Eğer bu boylar, uygarlıkla ilk

ilişkilerini, Karadeniz üzerinden gelen Oğuz boyları, veya yeterince uygarlığa bulaşmamış, Osmanlı ve Selçuklu'nun "Cahil Türkler" dediği Karamanlılar gibi, Bizans aracılığıyla kursalardı; feth ettikleri Hıristiyan Bizans uygarlığı tarafından feth edilirler, onun dinine geçerlerdi.

Ama Oğuz boyları, Müslümanlaşmış Pers ve İslam uygarlıkları aracılığıyla daha önce uygarlığın gerektirdiği kavram sistemi ile zırhlandıklarından Hıristiyanlaşmadılar. Bizans'ı Feth ettiklerinde, müziğinden yemeğine, vücut diline kadar bu uygarlıkça feth edildiler ama, bu fetih din alanına işlemedi. İşlemediği için de dilleri, Pers ve İslam Uygarlıklarının dili oldu, Bizans'ın dili değil.

Böylece nüfusunun çoğu binlerce yıldır uygarlaşmış Hıristiyan'lara egemen, onları Pers ve İslam uygarlıklarının kendine kazandırdığı kurumsal ve kavramsal araçlarla yöneten batılıların "Türk" dediği Müslüman bir kast oluştu. İşin ilginci, bu Kast kastlaştıkça, yani devletleştikçe, uygarlaştıkça, silahlı eşit Oğuz boylarının içinde birinci olmaktan çıkmak, onları silahsızlandırmak ve kendine bağlı silahlı özel birlikler oluşturmak zorunda kalmıştır. Muaviyelerin, Stalinlerin yaptığını yapmıştır. Yani giderek devşirmelerden oluşan, Müslümanlaştırılmış Hıristiyan çocuklarından oluşan bir devlet kastıdır bu. Yani batılının Türk dediği egemen Müslüman kastın, Oğuzluk veya "Türklük"le de hiç ilgisi de yoktur.

Anadolu'nun Bizans'tan önce (Ermeni, Süryani vs. kiliselerinin ayrılığı bu önceliği ifade eder), Balkanlar'ın Bizans aracılığıyla (Balkan Ortodoksluğu Bizans aracılığıyla uygarlaşmanın sonucudur) Osmanlı'dan önce uygarlaşmış kavimleri, zanaat ve ticaret hayatına egemendiler. Müslüman ahali ise, ya Ticaret ve sanayi ile ilgisiz, bunu "haşa min huzur Tüccar taifesinden" diye aşağı ve hor gören devlet kastından, ya göçebelerden, ya da tehdit görüldükleri için zorla yerleştirilmiş Müslüman veya Alevi yoksul köylülerden oluşuyordu. Dolayısıyla Müslüman ahali

veya egemen yönetici kast içinden bir burjuvazi çıkması söz konusu olamazdı.

Bu ortaya çıkan burjuvazilerin her birinin iyi kötü dilini konuşan bir nüfusu da bulunuyordu. Balkan ulusları böyle oluştu. Balkan'lardan Osmanlı'nın atılışı, bir bakıma, oralarda burjuva devrimleri anlamına gelir. Balkan ülkelerinin bu gün bulunduğu geri durum kimseyi yanıltmamalıdır. Onların bu günkü geri durumlarının nedeni, Yirminci Yüzyılın ikinci yarısını, Osmanlı benzeri Ekim devriminin tasfiyesi üzerine oturmuş Rus Bürokratik kastının egemenliği altında yaşamalarıdır. Eğer İkinci dünya savaşından sonra, Yunanistan gibi bunun dışında kalsalardı, bu gün, Yunanistan,İspanya, Portekiz'in bulunduğu refah ve gelişmişlik düzeyinde bulunurlardı.

Eğer Kıta Avrupa'sı ve İngiltere gelişim zıtlıkları arasında bir paralellik kurulursa, İngiltere'de Püritenlik, ilkel sosyalizm geleneklerinin gücü sayesinde, Roma'nın "ruh ül habis"i Katolikliği Britanya adalarından sürerek, kapitalist gelişimin yolunu açarken, Kıta Avrupa'sında, O "ruh ül habis", ilkel sosyalizm geleneklerinden güç alan Protestanları, Sen Barthelmi katliamlarıyla bire kadar kılıçtan geçiriyor ve kıta Avrupa'sında burjuva gelişimi bir asır geciktiriyordu.

Balkanlar Anadolu gelişim zıtlıkları kıta Avrupası ve İngiltere zıtlıklarına benzer. Osmanlı'nın Balkanlardan sürülüşü, Katolikliğin İngiltere'den sürülüşüne, Püriten devrimine benzer. Ama Anadolu'da Ermeni ahalinin katli ve sürülmesi ile Rumların katli, sürülüşü ve mübadelesi, Kıta Avrupa'sının Sen Barthelmi katliamlarına benzer, Anadolu'nun gelişimini yüz yıl geciktirmiştir.

Türklerin; burjuva devrimi olarak gördükleri, ikinci ve üçüncü meşrutiyetler, aslında Anadolu'daki burjuvaziye karşı, burjuvaziyi tasfiye eden, tefeci bezirganlığı ve derebeyliği pekiştiren **bir karşı devrimdir**. Osmanlı'ya egemen Müslüman devlet kastı, egemenliğini korumak için,

burjuvaziyle birlikte o Ermeni ve Rum burjuvazisinin dayanacağı kitleyi de tasfiye etmiştir. Burjuvazinin evleri Derebey konakları veya devlet dairelerine dönüşmüştür.

Müslüman ahalinin içinde ilk sermaye birikimi de bir bakıma, bu katliamların ve sürgünlerin sonunda ele geçirilmiş zenginliklere dayanır. Eğer bu gün gelişmiş Taşra burjuvazisinin ve Müslüman burjuvazinin servetlerinin kaynakları araştırılırsa, ardında hep Ermeni veya Rum malları veya onların kaçarken bıraktıkları servetlerin bulunuşları vardır. Kapitalizm dünyanın her yerinde ilk sermaye birikimini, korsanlık, katliam, gasp aracılığıyla yapmıştır.

Ama hikayenin buraya kadar olan kısmı şu kıyafet meselesini açıklamaz, onun ortaya çıkış koşulları hakkında bir fikir vermek için bunlara değinmek gerekti. Osmanlı devlet sınıfları, modernleşme ihtiyacıyla, bir sürü kıyafet değişiklikleri yapmışlardır. Cumhuriyet'in "Şapka Devrimleri" bunun devamı olarak görülür ama değildir ve onlardan köklü bir fark gösterir.

Diğerleri, bütünüyle, modern savaş ve idare veya üretim tekniğinin getirdiği zorunluluklardır ve bunların uygulanması sadece o görevi yapanlarla sınırlıdır. Yani sarık atılıp fes koyulduğunda bu bütün ahaliye zorlama değil, sadece devlet memurlarına has kalmıştır. Bir tür üniforma değişikliğidir bunlar. Ama Atatürk'ün "Kıyafet Devrim"i bunlardan temelden farklıdır: o bütün toplumu kıyafetini değiştirmek zorunda bırakır; burada yeni bir üniforma değil, çok başka derin bir farklılık vardır. Bu kıyafet meselesinin bunca önemli olmasının nedeni de budur aslında. Ama bunun için Tekrar Osmanlı'daki burjuvaziye dönelim.

Osmanlı'da egemen Müslüman bir devlet kastı, Müslüman ve yoksul bir ahali vardır. Bunların burjuvazisi yoktur. Hıristiyan ulusların burjuvazileri ve halkları vardır.

Ama bir de halksız bir burjuvazi vardır: Yahudiler ve Sabetaycılar.

Antik uygarlıklarda ticaret daima belli kavimlerin iş olagelmiştir. Akdeniz uygarlığı bölgesinde, İtalyanlar (Romalılar), Rumlar (Yunanlılar) gibi ve onlardan çok daha eskilere giden ve köklü Yahudiler de bir ticaret kastı olarak yaşayagelmişlerdir. Osmanlı'nın, İspanya'daki engizisyondan kaçan Yahudilere sığınma ve ticaret ayrıcalıkları sunması, aslında Venedik ve İspanya gibilerin rekabetine karşı yapılmış girişimler olsa da, belli bir yakınlaşma da yaratmıştı.

Yahudiler ve Sabetaycılar da, İzmir, İstanbul, Selanik gibi büyük ticaret ve liman şehirlerinde bulunuyorlardı. Onlar da modern kapitalist ilişkilerle ilişkiye geçtikçe burjuvalaşıyorlar, aydınlanmanın fikirleriyle silahlanıyorlardı. Ancak bu oluşan modern Yahudi burjuvazisinin, Rum, Ermeni veya diğer Balkan ülkeleri burjuvazilerinden temel bir farkı vardı. Kendi dili ve diniyle ortak bir nüfusu yoktu. Ayrıca bu burjuvazi, Rum ve Ermeni burjuvazisiyle ciddi bir rekabet içinde bulunuyordu.

Bu Yahudi burjuvazinin kendi egemenliğini koyacağı ve bir ulus yaratabileceği aynı dili ve/veya dini olan bir kitle yok; öte yandan burjuvazisi olmayan Müslüman bir kitle ve egemen devlet kastı var. Ermeni ve Rum burjuvazisinin girişimleri zaten bu Devlet kastının egemenliğini ve varlığını tehdit ediyor. Bu durumda bir ulusu, ya da ulus hammaddesi olabilecek bir kitlesi olmayan Yahudi burjuvazisinin çıkarları ile; bir burjuvazisi olmayan devlet sınıflarının çıkarları çakışır. İkisi de, farklı gerekçelerle de olsa, Ermeni ve Rum'ları tasfiye etmek ve Müslüman ahaliden bir ulus yaratmak zorundadırlar.

Böylece tencere yuvarlanır ve kapağını bulur. Sabetaycılar zaten görünüşte Müslüman'dırlar da. Bu nedenle en büyük Türk milliyetçileri Yahudiler arasından çıkmıştır. Hasan Tahsin'den Tekin Alp'e kadar bir çok örnek

sayılabilir. İttihat terakki de bizzat bu Yahudi Burjuvazisinin güçlü damgasını taşır.

Ama en sembolik kişilik ve zaten Türklerin babası adını alan ve Türk ulusunu yaratan Atatük'tür. Hem Müslüman devlet sınıflarındandır. Hem Selanik'teki Aydınlanmacı Yahudi cemaatinin okulunda okumuştur. Müslüman Devlet'e egemen kast ile Yahudi burjuvazisinin sentezidir, kesişme noktasıdır. Zaten, onu Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu yapan da bu özelliğidir.

Ne var ki, bu Levant'ın liman şehirlerinde yerleşmiş Yahudi burjuvazisi, giyimi, yaşamı, dili, şivesi, adetleriyle Müslüman ahaliye hiç benzememektedir. Tipik bir Avrupalı veya Hıristiyan gibidir. Halbuki modern toplumda, kapitalizmde egemen sınıfın ayrı bir kast özellikleri taşıması olacak iş değildir. Daha baştan yenilgi demektir.

O zaman bir tek yol kalır, bütün ulusu kendisi gibi giydirirse, kimin Müslüman kimin gayrı Müslim olduğu anlaşılmaz, bütün dünyanın diğer burjuvaları gibi, bir süre devlet sınıflarının koruması altında palazlandıktan sonra, siyasi iktidarı da doğrudan ellerine alabilirlerdi.

Kıyafet inkılaplarının ve laikliğin anlamı, Burjuvazi ile halkın arasında giyim; yaşam tarzı, din vs. bakımdan olaşabilecek ve sınıf ayrılıklarına tekabül edebilecek farklılıkları giderme kaygısında gizlidir. Müslüman'ın fes, gayrı Müslim'in şapka giydiği bir toplumda, kıyafet bir sınıfsal aidiyeti de belirler. Ama herkes şapka giyerse, kimin Müslüman, kimin gayrı Müslim olduğu anlaşılmaz olur.

Hasılı Atatürk'ün kıyafet devrimi, İkinci Mahmut'unki gibi resmi görevlilerin bir üniforma değişimi değil; burjuvazinin zeytinyağı gibi açıkta kalmasını engellemek için tüm toplumu onun gibi giydirme girişimidir.

Ama bu Yahudi burjuvazisinin de küçümsenmeyecek teşviki ile Rum ve Ermeni burjuvazi ve ahalinin tasfiyesi, Anadolu'da tefeciliği, derebeyliği iyice güçlendirdi. Bu

güçlenen gericilik, Hıristiyanların tasfiyesiyle güçlendiği; onların mallarına konduğu için, Müslümanlık burjuvaziye karşı oluşun bayrağı da oldu. Çünkü burjuvazi ve kapitalizmi bir bakıma Hıristiyanlık sembolize ediyordu. Ama bu bezirgan ağa ve derebeyi Müslümanlığın egemenliği demek, şehirlerin Yahudi burjuvazisinin zeytinyağı gibi açıkta kalması ve tasfiyesi anlamına gelirdi. Bu nedenle, Türkiye Cumhuriyeti'ne egemen Devlet kastı ve egemen Liman şehirleri burjuvazisi, buna karşı en sert tedbirleri almaktan başka bir şey yapamazlardı.

Eğer cumhuriyet burjuvazisi, belli bir refah sağlasa ve bu refahın sağladığı güvenle belli ölçüde bir demokrasiye geçebilseydi, kimse kıyafeti veya laikliği sorun etmezdi. Ama ne refah ne de demokrasi olmayınca, herkes zorla aynı kıyafeti giyse de, yaşantısı, zevkleri hatta tipiyle kendinden farklı olanların aynı zamanda üsttekiler olduğu bütün ezilen Müslüman ahali tarafından görülebiliyordu. Bu memnuniyetsizlik her zaman olduğu gibi, egemen sınıfı ve onun yaşam tarzının sembollerine yöneliyordu. Tabii bu memnuniyetsizliği aynı zamanda taşra bezirganlığı ve derebeylik de kendince kullanıyordu.

Ne var ki, kapitalist ilişkiler geliştikçe, tefecilerin, ağaların, beylerin çocukları okuyor, yabancı şirketlere acentalıkla da olsa giderek modern burjuvalar haline dönüşüyorlardı. İlk kuşak, yani Erbakanlar kuşağı, hem geçmişteki Hıristiyan katliamlarıyla müthiş yükselmiş, Müslüman tefeci bezirgan ve ağa gericiliğinin geleneklerine dayanıyorlardı; hem de büyük ölçüde, petrol zengini Arap ülkelerinin pazarının cazibesinden etkileniyorlardı. Bu iki nedenle, onların kıyafeti sorun yapmalarının, pre-kapitalist Müslümanlığın, kapitalist Hıristiyanlığa karşı düşmanlığının sembolleriyle ortaklığı, ayrılığının görülmesini engellemiştir.

Tefeci bezirganlıktaki şapka düşmanlığı, kapitalizm düşmanlığının bir ifadesidir. O modernliği reddeder. Onun

girişinin kendisinin sonu olacağını bilir. Radyo, futbol, hasılı her şey gavur icadıdır der ve kullanılmasını reddeder. Gavur icadı, kapitalizm icadı olarak okunabilir. Ama onların artık burjuva olmuş çocuk ve torunlarının başörtüsünü bunca sorun etmesi tamamen farklıdır. Bu torunlar modern tekniği ve araçları en iyi şekilde kullanmaktadırlar onları reddetmek bir yana. Aynı şekilde, kıyafete bunca önem vermesinin de nedeni bambaşkadır. İşin ilginci tam da, Yahudi burjuvazinin herkese şapka giydirmesinin nedenidir. Egemeni olacağı halkın içinde zeytin yağı gibi açıkta kalmamak.

Büyük şehirlerde yaşayan, Cumhuriyet'in ilk yıllarında Finans-Kapital'e dönüşen bu burjuvazi, herkese şapka giydirerek açıkta kalmaktan kurtulurken, taşrada gelişmiş Müslüman burjuvazi, Cumhuriyet burjuvazisine tepki duyan halk gibi giyinerek, onun gibi yaşayarak açıkta kalmaktan kurtulunabileceğini söylüyor. Hem de böyle yaparak, ezilen halkın, devlete egemen bürokrasiye ve büyük şehirler burjuvazisine ve duyduğu tepkiyi onların sembollerine karşı çıkarak kendi arkasına alabiliyor.

Bu açıdan, bir taşla iki kuş vuruyor Müslüman taşra burjuvazisi. Hem Büyük şehirlerin burjuvazisine ve Devlet sınıflarına karşı egemenlik mücadelesinde, ezilenleri kendi yedeğine alıyor, hem de diğer burjuva zümrelere karşı kendi stratejisinin doğruluğunu kanıtlamış oluyor. Diğer strateji kimseye refah getirmediği için iflas etmiş ve devlet sınıfları ve şehir orta sınıfları hariç tüm desteğini yitirmiş bulunuyor. Bu onun, burjuvazinin diğer kanadının da temsilcisi olması olanağını yaratıyor.

Tabii bu arada köprülerin altından çok sular geçti ve burjuvazinin bu iki kanadı birbirine daha da çok yaklaştı.

Birincisi, son yirmi yıldır Kürdistan'da yürütülen savaşın saçmalığı, Batının büyük şehirlerinin burjuvazisinin bile devlet sınıfları ile arasının bozulmasına yol açtı. Bu burjuvazi, yeni kuşak modern Müslüman burjuvazi ile

Devlet sınıflarının keyfiliğine karşı iş birliği yapmaya yanaşıyor. ANAP'tan AKP'ye geçişler bunun tipik bir örneğidir.

Öte yandan, Müslüman burjuvazi de eskisi gibi retorikle meşgul olmaktansa, fiili kazanımlara ağırlık veren bir stratejinin daha geniş güçleri bir araya getireceğini görmüş bulunuyor. Herkese başörtüsü taktırmaya kalkmak, hem orduyu, hem şehir orta sınıflarını hem de batılı burjuvaziyi karşıda bir cephe oluşturmaya itiyordu. Halbuki, artık, post modern çağdayız. İsteyen açar, isteyen kapar, açan da kapayan da zenginliktir dediniz mi, bütün bu kıyafet sorunları bir anda olaylarca aşılmış olur.

Gerek batının batıcı burjuvazisi, gerek taşranın Müslüman burjuvazisi bu adımı atmış bulunuyor. Aslında, burjuvazinin bu iki farklı kesimi arasındaki bu sorun, olaylarca ve dünyadaki gelişmelerce aşılmış bulunuyor. Şimdi bunun hala sorun olması, devlet kastının, elindeki iktidarı koruma çabasıyla ilgilidir.

4 Aralık 2002

AKP İktidarı, Genelkurmay, Sosyalistler ve Politika

Romalı Cato, hangi konuda konuşursa konuşsun sözünü bağlarken, bir şekilde sözü Kartaca'ya getirip, ***"Kartaca Yıkılmalı!.."*** dermiş.

Türkiye'de bir parça demokratik veya devrimci veya solcu politika yapmak isteyen de temel vuruş noktasını, Türkiye'nin gerçek hakimi; bütün çekilenlerin gerçek sorumlusu Genelkurmay'ın temsil ettiği bu orduya, bu "*devlet sınıfları*"na, bu bürokratik kasta, bu "*nomenaklatura*"ya, bu Osmanlının yaşayan ruhuna, bu binlerce yıllık medeniyetler zincirinin devletçiliğinin son halkasına yöneltmediği; bu pahalı, baskıcı, bürokratik, militer **cihazın parçalanmasını** programının, stratejisinin, politikasının, her şeyin kendisine bağlı olduğu ana hedefi; yakalanacak ana halkası yapmadığı sürece, bırakalım sosyalist bir politikayı bir yana, demokratik veya devrimci veya solcu bir politika yapmış olmaz.

Sosyalistler nasıl politika yapıyorlar? Tam tersi. Romalı ihtiyar Cato gibi, her şeyi getirip, bu bürokratik kastın egemenliğinin yıkılmasına bağlayacak, bütün vuruşlarını bu yönde yapacak yerde, kendileri bizzat bu kastın basit bir piyonu işlevi görüyorlar.

En tipik örneği verelim. IMF'ye karşı politika Türkiye sosyalistlerinin politikasının eksenidir, bu politika aracılığıyla ezilenlerin ekonomik çıkarları ile politika arasında doğrudan bir ilişki kurup onları emperyalizme ve kapitalizme karşı örgütleyip harekete geçireceklerini düşünürler. Hatta Blok'un seçim başarısızlığını, bunun yeterince yapılamamış olmasına bağlarlar.

Bırakalım sosyalisti bir yana, devrimci, demokratik veya solcu bir politika ise, sosyalistlerin izlediği bu IMF eksenli politikanın, gerçek düşman ve hedefi gizlediğini, dolayısıyla

demokratik, solcu veya devrimci bile olamadığını söylemelidir. Ordunun, bu bürokratik kastın iktidarı yıkılmadan IMF'ye hayır demenin olanağı varmış gibi gösterdiği; sahte hayaller yayıp, gerçek düşmanı gözlerden kaçırdığı için eleştirmelidir.

Gerçek düşmanı gözlerden kaçıran politika ise, öznel niyeti ne olursa olsun gerçek düşmanın işine yarar. Gerçek düşman ise Genelkurmay'ın sembolize ettiği bürokratik kasttır.

IMF'ye hayır demek her şeyden önce bu pahalı devlet cihazını tasfiye edip oradan tasarruf edilen kaynakları yatırıma ve sosyal harcamalara yöneltme ile olabilir. İster demokratikleşme, ister sosyal haklar ve eşitlik ikisinin de temel koşulu, bu ordunun sert çekirdeğini oluşturduğu bürokrasinin iktidarına son vermektir. Bütün ideolojik, politik, ekonomik mücadelesini bu noktaya yöneltmeyen bir hareketin en küçük bir başarı şansı yoktur.

Bunun en son örneğini AKP iktidarı gösteriyor. Anadolu burjuvazisi 28 Şubat'ta aldığı darbenin de dersiyle, tıpkı Kürt hareketinin yaptığına benzer bir strateji değişikliği yaptı. Nasıl Kürt hareketi, tüm Türkiye için Demokratik Cumhuriyet programıyla, Kürtler Üzerindeki ulusal baskıya, tüm Türkiye'nin demokratikleşmesi aracılığıyla, çok daha geniş güçleri birleştirerek ve harekete geçirerek ulaşma stratejisine yöneldiyse (ve maalesef zerrece uygulama yeteneği gösteremiyorsa); Anadolu Burjuvazisi de, benzer bir stratejiyle politik iktidarı ele geçirmeyi hedefledi. Artık sorun başörtüsü sorun yapılmayacak, örneğin Avrupa'ya girilerek, dolaylı olarak bu sorunu da çözmüş olacaktı; Ordunun ideolojisi Kemalizm, Avrupa-Batılılaşma mı diyordu? AKP Avrupa ve Batılı dünyaya entegrasyon için her şeyi yapacaktı. Böylece, hem burjuvazinin batılı ve batıcı kanatları hem de ezilenlerin tepkileri aynı bayrak altında toplanacaktı. Bu değişikliklerle bizzat Ordu'nun

ayağının altındaki toprak kayacak ve politik iktidar giderek parlamenter sistem aracılığıyla burjuvazinin elinde toplanacaktı.

Kürt hareketinin yapamadığını, Anadolu burjuvazisi yaptı. Gerçekten bu stratejiyle, işçi sınıfının, yoksulların tepkisini ve burjuvazinin diğer kesimlerini kendi bayrağı altında topladı. AKP'nin seçim başarısının sırrı onun çalışma tarzında değil, bu büyük stratejik dönüştedir.

Seçim sonrasının ilk günleri, Anadolu Burjuvazisinin bu politika ve stratejiyi kararlılıkla ve başarıyla uygulayabileceği izlenimleri yarattı. Milletvekilleri lojmanlara taşınmadı, bu bürokratik kastın ayrıcalıklarını budamaya yönelik bir saldırı için mevzilenmekti. Dokunulmazlık konusuna dokunulmuyor ama ilerde yeterli güç bulununca, memurların fiili dokunulmazlıklarıyla bir arada kaldırılacağı söyleniyordu. İşkence suçunda zaman aşımı ve izinin, Uyum Yasaları bağlamında kaldırılacağı teklifleri hazırlanıyordu.

Hani ne derler? "Türk polisi yer mi?" Türk ordusu hiç yemez. O binlerce yıllık geleneği, iyi yetişmiş kurmaylarıyla, bu stratejilere karşı ayrıntılı savaş planlarını çoktan hazırlamıştır. Bıraktı Tayyip Avrupa'yı dolaşsın, böylece kendisinin Avrupa ile pazarlık gücünü arttırmış oluyordu. AKP Avrupa aracılığıyla Genelkurmayı kuşattığını sanırken, Genelkurmay, AKP aracılığıyla Avrupa'yı kuşatıyordu. Dokunulmazlıkları şimdilik ellememesi, Baykal aracılığıyla sözünde durmamak olarak nitelenip oradan kıstırılıyordu, ilerde b konuya el atarsa, bürokrasinin dokunulmazlıklarına dokunacak gücü kalmıyordu. Denktaş aracılığıyla da, Kıbrıs konusunda söylediklerinin bir kıymeti harbiyesi olmadığı, gerçek iktidarın kimin elinde bulunduğunun unutulmaması gerektiği hatırlatıldı.

Gerisi de ilk MGK toplantısında halledildi. Gerçek Anayasa olan Kırmızı Kitap, imzalı olarak birer tane

zimmetlerine verildi. Toplantıdan çıkar çıkmaz, işkencede izin ve zaman aşımının kaldırılmasından; yeniden yargılamadan vaz geçildiği ilan edildi.

Hükümet polisten iki tokat yiyince çözülenlere döndü. AKP ilk MGK toplantısında, "ülkenin gerçek sahipleri"ne yuları kaptırdı. Artık davul AKP'nin boynunda, Tokmak Genelkurmay'ın elindedir. Bu işler böyledir. İlk anda yuları kaptırdınız mı gerisi gelir. Nereye kadar gidebileceklerini merak edenler, bir zamanların Moskova duruşmalarının zabıtlarına baksınlar. Devrimin önderlerinin "biz ajandık" diye itiraflarını okusunlar.

Seni Meclis başkanı olarak, generaller birkaç dakikalığına ayakta ziyaret ettiklerinde, yüzüne tükürülünce "Allaha şükür yağmur yağdı" diyenlerin yüzsüzlüğüyle, "işleri varmış, bunda bir şey yok" deyip pişkinliğe vurursan; bu davranışı protesto ettiğini söylemez ve örneğin protesto için istifa etmezsen; yani gerçek seçilmiş organların iktidarı için savaşa girme cesareti göstermezsen; MGK toplantısında, zimmetine imzalı Kırmızı Kitap verildiğinde, "Bu nedir? Anayasa'dan başka kitap tanımıyorum", diyerek imzalamayı reddetmez ve o kitabı kuzu kuzu alırsan. Bunu protesto için, örneğin toplu halde MGK toplantısını terk edip, bir basın toplantısıyla bu durumu protesto etmezsen, yani ulusun oylarıyla seçilmiş ve kendisine iktidar verilmiş olarak bu iktidarı ele alma, kullanma ve bunun için gereğinde çatışmaya girme cesareti göstermezsen, daha baştan kuyruğu kaptırmışsın demektir. Ve bu her şeyden önce sana oy verenlere ihanettir. Genelkurmay, bu ihaneti, Oktay Ekşi'nin bile itiraf ettiği gibi, Siirt Seçimlerini iptal ettirip, Tayyip'e Başbakanlık yolunu açarak ödüllendirdi. Onlar "bu memleketin gerçek sahipleri" olarak, dövmeyi de bilirler sevmeyi de.

Niçin böyle? Burada burjuvazinin gerçek çıkmazı var. Bir yandan gerçek politik iktidarı istiyor, ama diğer yandan

güçlü devlet cihazı ve orduya dokunmak istemiyor. O gücü koruyarak kendi politik iktidarının bir aracı olarak kullanabilmeyi arzuluyor. Çünkü, böyle bir araç olmazsa, egemenliğini sürdüremeyeceğini biliyor. Ama onun gücüne dokunmayınca da, politik iktidarı onun elinden alma şansı bulunmuyor. Ve sonunda onun basit bir piyonuna dönüşüyor.

Sosyalistlerin de durumu böyle. Onlar da ister IMF'ye, ister Savaşa karşı politika yapsınlar, gerçek hedefi gizleyip, fiilen Genelkurmay'ın basit piyonları olmaktan öteye gidemiyorlar. Türk Genelkurmayının, Irak'ta bir savaş istemediğini bile bile, Türkiye'de savaş karşıtı miting yapmak, anti-emperyalist görünüp, Genelkurmaya selam çakmaktan başka bir anlama gelmez. Demokratik bir politika, temel sorunu Genelkurmay egemenliğinin yıkılması olarak görür ve örneğin, onunla paralel düşecek bir "Savaş'a Hayır" mitinginden ise, Kıbrıs'tan Türk ordusunun çekilmesi, Kıbrıs'ın geleceğine Kıbrıs'ta yaşayanların karar vermesi; Kıbrıslıların mitingine Türkiye'den destek vermek için miting yapar. Böyle bir politika, Genelkurmayın elini zayıflatır.

Gerçek demokratik bir politika AKP'ye muhalefeti, IMF'ye değil, Genelkurmaya hayır diyemediği açısından yapar. Ama böyle bir politikayı sosyalistlerden beklemek, ölü gözünden yaş ummaktır.

04 Aralık 2002 Çarşamba

Kıbrıs Seçimleri (2003)

Kıbrıs'taki Seçimlerin Diyalektiği

Yeni Türkiye Partisi Genel Başkanı ve eski Dışişleri Bakanı İsmail Cem'e göre *“ "KKTC'de seçimlerin adil yapılmayacağına dair bir işaret yok”*muş!

Bir de şu rakamlara bakalım:

“KKTC'de 1974'te 120 bin nüfus vardı. Şimdi bu rakam takriben 210 bin!

40 bin asker, 100 bin Türkiyeli, 70 bin Kıbrıslı!”

Her iki Kıbrıslıya karşılık, neredeyse biri de asker olmak üzere iki Türk.

Ve bunun adı da *“adil seçim”* ve bunu söyleyen de liberal ve sosyal demokrat diye bilinen bir eski Türkiye dışişleri bakanı.

Yani Türkiye'den getirdiğin ve Kıbrıslı Rumlardan ele geçirdiğin savaş ganimetlerini dağıtarak kendine suç ortağı yaptığın kolonizatörlerle nüfusun çoğunluğunu ele geçir. Bu yetmiyormuş gibi, (eğer gizlisini, polisini sayarsan Kıbrıslılarla eşit sayıyı bulur) her Kıbrıslı'nın başına bir de silahlı adam koy ve bunun adı *“adil seçim”* olsun.

Bu seçime adil seçim demek, insanlarla alay etmektir.

Ama bu adil olmayan seçimlerde Kıbrıslıların kaderi belirlenmeyecektir. Kıbrıslıların kaderi kedi ellerinde değildir. Kıbrıslıların kaderi Türk devletinin elindedir. Kuzey Kıbrıs, Türkiye'nin işgalinden kurtulup, kendi bağımsızlığını sağlayamadığı sürece seçimlerin Kıbrıslıların kendi kaderini belirlemesi açısından hiçbir anlamı yoktur.

Ne var ki, bu seçimlerle Kıbrıslılar kendi kaderini belirlemiyorlar ama Kıbrıslılar bu seçimlerle Türkiye'nin kaderini etkileyecekler. Böylece kendi kaderlerine belki Türkiye üzerinden bir etkileri olacak.

Türkiye’nin gerçek egemeni Devlet Partisi, Irak’ta uğradığı yenilginin rövanşını Kıbrıs’ta almak istiyor. Orada kendi sahasında ve elindeki kartlar çok iyi.

Aslında Kıbrıs’taki muhalefet partileri de ideolojik olarak teslim alınmış durumda. Seçime katılanlar Türk ordusunun işgalini ve Türkiye’den getirilen kolonizatörlerin çoğunluğu oluşturduğunu tartışma konusu yapmıyor ve seçimlerin meşruiyetini sorgulamıyorlar. Dolayısıyla, Kıbrıs halkı bakımından, muhalefet partileri kazansa da bir şey değişmeyecektir.

Ancak, buna rağmen Kıbrıs seçimleri Türkiye politikası bakımından özel bir anlam kazanmış bulunuyor. Bir zamanların Sovyetler ve Amerika’nın dünyanın başka yerlerinde veya sömürgelerde temsilcileri aracılığıyla savaşmaları gibi; Türkiye’deki güçlerin savaşı da Kuzey Kıbrıs’taki güçler üzerinden yürüyor. Muhalefetin bir zaferi, Türkiye politikasında deprem etkisi yaratır. Devlet Partisi’nin gücünü sarsar, hareket alanını daraltır ve moralini bozar. Bu da burjuvaziye devlet sınıflarıyla mücadelesinde ve onun iktidarını sınırlamada daha geniş bir hareket alanı sağlar.

Yani Türkiye’nin kaderi, bütün gücünü ortaya sürmüş Türkiye’nin devlet partisinin kendisini en güçlü ve emin hissettiği yerde, son derece eşitsiz koşullarda belirlenecektir.

Devlet Partisinin kurmayları, her zaman olduğu gibi yine taktik planlarını güzel yaptılar, hatta sonucunu kendisine karşı kullanacakları Türkiye’deki AKP’yi da yanlarına çekerek, reformcu güçleri kendi istedikleri koşullarda, azınlıkta kalmış Kıbrıslıların sırtında savaşa zorladılar.

Kendi ülkelerinde azınlıkta kalmış Kıbrıslıların sırtında çok büyük bir yüktür bu. Bu terazinin bu ağırlığı çekmesi çok zordur.

Bir savaşta zaferin ilk şartı, düşmanın istediği koşullarda savaşı kabul etmemektir. Türkiye'deki demokratik muhalefet ise hem savaşı kabullendi, (yani Kıbrıs'ta kolonizatör oylarıyla yapılacak seçimi tanımayacağını ilan etmedi) hem de seçim durumunda kendi adına fiilen bu savaşı yürütecek Kıbrıslılara hiçbir destek vermedi. Örneğin sosyalist partiler, devrimci demokratik partiler, şimdi bütün güçleriyle Kıbrıs'ta olmalıydılar. Orada olan biten hakkında Türkiye halkını aydınlatmalıydılar. Bunların hiç biri olmadı ve olmuyor.

Hiç olmazsa şimdi, Türkiye'deki devrimci demokratik muhalefet, en azından, Kıbrıs'taki seçimlerin sonuçlarını tanımayacağını, Kıbrıslıların azınlığa düşürüldüğünü ve on binlerce Türk askeri oradayken kendi kaderlerine kendilerinin karar vermelerinin mümkün olmadığını açıkça ilen etmelidir. Sosyalist ve Demokratik partiler, hiç olmazsa bir araya gelip böyle bir deklarasyon yayınlayabilirler. Bu en azından Türkiye'deki Belediye seçimleri kadar önemlidir.

Düşünün Kıbrıs'ta devrimci demokratik bir muhalefet var. *Afrika* diye bir gazete çıkarıyor. Kıbrıs'ın en etkili gazetelerinden biri. Türkiye ölçülerine vurduğunuzda Milyonlarca satan bir *Yeniden Özgür Gündem* gibi düşünün. Bu gazetenin yazarlarının hiç birisi, Türkiye'deki devrimci demokratik basının sayfalarında iktibas edilmedi. Oralara yazar olarak davet edilmedi. Yani sadece Devlet değil, sol da Kıbrıslılara sömürge muamelesi yaptı ve yapıyor.

Halbuki Afrika'nın yazarı Arif Hasan Tahsin şöyle yazıyor örneğin:

"Türkoğlu Türklüğünü, Rumoğlu Rumluğunu öne çıkaranın, önde tutanın hizmeti, barışa değil, düşmanlığadır."

“"Ne Türk'üm, ne de Rum. Ne Ermeni, ne Maronit, ne Latin. Ne İngiliz ne de Rus vesaire, "KIBRISLIYIM"

diyebildiğimiz zaman yürekten, ve de öyle davrandığımız zaman, KIBRIS sorunu da gerçek anlamında çözülecektir."

Bu satırlar, ulusun tanımından dili, etniyi, soyu dışlamanın yanı Demokratik bir Cumhuriyetin ve tüm ulus, kültür ve diller üzerindeki baskıyı kaldırma programının, Kıbrıs özelinde tekrarından başka nedir ki?

Kıbrıs’ta muhalefet yenilirse, bunun suçlusu, Kıbrıs’ın Devrimci Demokrat Muhalefetine destek olmayan Türk solcuları ve başta da sosyalistleri olacaktır.

08 Aralık 2003 Pazartesi

http://www.comlink.de/demir/

Kıbrıs'ta Seçimler ve Şimdi Ne Yapmalı?

Kıbrıs'ta yapılan seçim öncelikle, işgal altında ve her bir Kıbrıslıya karşılık iki Türkiye'den gelen asker, memur ve kolonizatörün bulunduğu koşullarda, bir seçim ve demokrasiden söz edilemeyeceğini bir kez daha kanıtladı.

Ne var ki, bu seçim aynı zamanda, eğer Kıbrıs'ta Türkiye'den getirilenler değil, sadece Kıbrıslılar oy kullansaydı, yani Kıbrıslılar kendi kaderleri hakkında özgürce karar verselerdi, Kıbrıslıların en az yüzde yetmişinin muhalefet partilerini seçeceğini, dolayısıyla ezici çoğunluğunun Türkiye'nin işgaline karşı olduğunu ve geleceğini Avrupa Birliği içinde gördüğünü kanıtlamıştır. Dolayısıyla Türkiye'nin, Kıbrıslı Türklerin iradesine rağmen; onu hiçe sayarak ve onu kırmak için orada bulunduğunu resmen kayda geçirmiştir.

Ama bu seçim aynı zamanda, Türkiye'nin, Kıbrıs'ın yerlilerine karşı adaya yerleştirdiği kendi güvenilir kolonizatörlerine bile bir gelecek sunmadığını göstermiştir. Eğer Kıbrıs'ın yerlilerinin yüzde otuzunun bir çok arpalık ve imtiyazlar nedeniyle Hükümet tarafını tuttuğunu var sayarsak ve eğer Türkiye'den getirilenler gerçekten Türk devletinin onlardan beklediği gibi, Türk devletinin politikalarına oy verselerdi, Kıbrıs'ın yerlilerinin yüzde yetmişini oluşturan 50.000'e karşılık 160.000 Türkiyeli kolonizatör, asker, memur ve arpalık ve imtiyazlardan beslenen Kıbrıslı karşısında, üçte bir oranında kalmaları gerekirdi. Halbuki muhalefet yarıdan fazlayı bulmuştur. Bu şu demektir: Türkiye'den Kıbrıs'ın yerlilerine karşı, onları azınlık durumda bırakmak ve Türk devletinin politikalarına destek olmak üzere getirilenlerin neredeyse yarısı muhalefete oy vermiş demektir.

Bu Türkiye'ye egemen bürokratik oligarşi için gerçek bir hezimet demektir. O imtiyazlı kıldığı; malları ya da arpalıkları peşkeş çektiği kendi güvenilir nüfusuna bile bir gelecek sunacak durumda değildir artık. Unutmayalım ki, askerlerin oyları, bin bir baskı, tehdit rüşvet ve yalana dayanan karşı propagandaya rağmen sonuç budur. Eğer bütün bunlar olmasa, Kıbrıs'a yerleştirilen Türkiyelilerin de yarısından fazlasının Kuzey Kıbrıs'ın, Türkiye'nin işgaline ve rehini olarak tutulmasına karşı kaderlerini Avrupa'ya katılımda gördükleri belgelenmiş olmaktadır.

Türkiye'ye egemen bürokratik oligarşinin içinde bulunduğu tecridi ve zor durumu bundan daha iyi hiçbir şey gösteremez.

İktidar partilerini, Türkiye'den getirilenlerin tecrit bir biçimde yaşadıkları yerleşim birimlerinden ve Kışlalardan çıkan oylar azınlığa düşmekten kurtarmıştır. Yani feodal gelenekler, içine kapanmışlık, askeri disiplin tek dayanağıdır Türk devletinin. Modern toplumun ekonomik, politik ve kültürel yaşamının sinir merkezleri şehirlerdir. Seçimlerde bir köylünün veya şehirlinin oyu eşittir ama toplumun kaderini belirleyen büyük değişiklikler şehirlerde ve şehirlerin sokaklarında gerçekleşirler. Bu bakımdan seçimler, şehre ve sokağa karşı gericililiğin savaşı kendi güçlü olduğu yere çekmesi anlamındadırlar da. Seçim sonuçları, muhalefetin büyük şehirlerde kesinlikle üstün olduğunu da göstermiştir.

Savaşın kuralı, savaşı düşmanın istediği koşullarda kabul etmemektir. Muhalefet seçimlerin bu anlamını hiç sorgulamadan gericiliğin istediği koşullarda savaşı kabul ederek daha baştan yenik olmasına rağmen, öylesine büyük bir memnuniyetsizlik vardır ki, şehirlerdeki üstünlüğü bu yenilgiyi nötralize etmiş ve buna rağmen yenilmemiştir.

Elbette, Kıbrıs'ta işgal altında ve kendi ülkesinde azınlıkta olma koşulunda seçim ve demokrasiden söz

edilemeyeceğini unutarak muhalefetin çoğunluğu kazanacağını düşünenlerin hayalleri yıkılmıştır ve bir moral bozukluğu görülmektedir. Ama bu sağlıklıdır. Bu anlamda, muhalefet içinde, en azından bu hayallerle oyalananların kazancı, kaybettiğidir: Hayalleri!

*

Şunu hiç akımdan çıkarmamak gerekiyor. Kıbrıslılar kendi kaderlerini belirleyemezler ama Türkiye'nin kaderi üzerinde bir etkide bulunup, Türkiye üzerinden kendi kaderini etkileyebilirler. Aslında şu sıra Türkiye'deki güçler arasındaki mücadele, Kıbrıs üzerinden yürümektedir. Dolayısıyla Kıbrıslılar Türkiye'nin kaderi üzerinde belli bir etkide bulunabilirler. Çünkü, Türkiye'deki mücadele Avrupa birliği üzerinden yürümekte; Avrupa Birliği ise Kıbrıs ile bağlıdır.

Ekonomiye egemen olan burjuvazi ile devlet ve politikaya egemen olan bürokratik oligarşi arasındaki savaştır bu. Burjuvazi bu bürokratik oligarşiyi tasfiye etmekten yana değil; militer, bürokratik, kırtasiyeci olmayan ucuz bir devletten yana değil. Bu günkü, pahalı, baskıcı bürokratik mekanizmayı koruyarak Bürokratik oligarşiyi politik iktidardan uzaklaştırmakla yetinmek istiyor. Ancak bunu en küçük bir demokratik ve devrimci bir açılıma yol açmadan başarma çabasında. Bu nedenle son derece korkak davranıyor.

Örneğin, seçimler öncesinde, İstanbul'da bombalar patlayınca, Erdoğan hemen Denktaş'ı destekleyen mesajlar vermeye başladı. Bütün buna rağmen, Muhalefet azınlıkta kalmayınca tekrar Denktaş'a (yani Bürokratik Oligarşiyi) konuşacak cesareti bulabildi. Bu parlamentoda çoğunluğu ele geçirmiş burjuvazinin ne kadar korkak ve dengeleri güden bir politika izlediğini göstermektedir. Öte yandan, bürokratik oligarşi, Irak savaşından sonra iyice tecrit olmuş bulunuyor. Burjuvazi ve oligarşi arasındaki bir denge

durumu, Kıbrıslılara, nispeten geniş bir hareket alanı ve Türkiye politikası üzerinde kendi nicel ağırlıklarının çok üstünde bir politik ağırlık sunuyor. Burjuvazi ile bürokrasi arasındaki denge bu olanağı sunmaktadır. Terazinin kefeleri dengedeyse, bir tarafa koyacağınız küçük bir ağırlık, taraflardan birinin ağır basmasın yol açabilir.

Bu durumda bundan sonra ne yapmalı?

Birincisi, Kuzey Kıbrıs'ta şu an aşağı yukarı devrim durumlarında görülen bir atmosfer var. Bunun bir devrime yol açmamasının nedeni, Kuzey Kıbrıs'ın küçüklüğü ve Türk devletinin ve oradaki gücünün büyüklüğü.

Ama devrim durumlarında ortaya çıkan o enerji doğru değerlendirilmez ise kısa zamanda yılgınlığa, depolitizasyona ve gericiliğin tekrar güçlenmesine yarar. Kıbrıs'taki tehlike şimdi budur.

Bunun için ilk yapılması gereken, hiçbir şekilde ulusal koalisyonlar veya benzerlerinde yer almamaktır.

İkinci olarak, muhalefet gerçekten güçlü olduğu yere çekmelidir mücadeleyi. Yani şehirlere ve sokağa.

Denktaş'ın oyunlarına gelmek, Kıbrıs'ta kitlelerde bir demoralizasyona, bürokratik oligarşinin güç toplamasına ve bu da zaten korkak olan hükümetin daha da korkak politikalara yönelmesine yol açar. Ama tersi de olabilir. Muhalefet, sokaklara çıkıp bastırarak, terazinin bürokratik oligarşiye karşı ağırlığını koyabilir. Bu da Türkiye'deki dengeleri alt üst edebilir.

Peki şu an nasıl bir hedef böyle birleştirici bir işlev görebilir. Denktaş'ın istifası. Muhalefet, Denktaş'ın istifası için mitingler yapmalı ve bu mitinglerde ayrıca milli hükümet gibi uzlaşmalara karşı kesin bir tavır koyularak muhalefet partileri üzerinde bir baskı oluşturulmalıdır. Denktaş'ın istifaya zorlanması ve milli hükümet gibi formüllerin engellenmesi, bürokratik oligarşi için büyük bir

yenilgi ve bir dönemin sonu anlamına gelir, Türkiye’deki mücadele üzerinde de belli bir etkide bulunur.

Burada parlamento dışında kalan ama toplumda ağırlığı olan radikal muhalefete özellikle büyük görev düşmektedir. Bunu zaten onlar yapabilirler. Şimdi kararlı ve uzlaşmaz olmanın politikada Fransızca konuşmanın zamanıdır.

*

Kıbrıs’taki muhalefetin önünde iki önemli görev daha var.

Birincisi, seçim sonuçları, Türkiye’den göçürülenlerin bile yarısına yakınının geleceklerini Türkiye’nin işgalinde görmediğini göstermesi çok önemsenmelidir. Türkiye’den gelenlere yönelik bir aydınlatma ve onları kazanma kampanyası başlatılmalıdır. En karşı taraftan bile insan kazanmak, en azından tarafsızlaştırmak mücadelede hayati önemdedir. Türkiye’den getirilenlere, hangi gerici amaçla getirilmiş olurlarsa olsunlar, bir haksızlığın diğer bir haksızlıkla giderilemeyeceği, insani olmayan bir çözüme evet denemeyeceği; insanları mağdur bırakacak hiç bir çözüme evet denmeyeceği, artık orada doğmuş insanların bunu kendilerin seçmediği; bir devletin günahının onlardan çıkarılamayacağı anlatılmalıdır. Ve bunu belirleyen somut bir program veya ilkeler deklarasyonu çıkarılmalıdır. Böylece bürokratik oligarşi ve Denktaş çetesinin ayakları yerden kesilebilir.

Diğer görev şudur. Kıbrıslılar, tıpkı Kürtler gibi, Türkiye için de bir Demokratik Cumhuriyet’i hedeflemeli, yani hedef büyütmeli. Yani örneğin, yani Türkiye’deki demokrasi mücadelesinin bayrağını da ele almalı. Yani Kürtler üzerindeki ulusal baskının kalkması, resmi laikliğe karşı gerçek laiklik, pahalı, baskıcı, bürokratik olmayan ucuz bir devlet; tüm fikir ve örgütlenme özgürlüklerini de sokak gösterilerinde kendi bayrağına yazmalı.

Bu tarz bir strateji bir anda Türkiye'nin ezilenlerinde, özellikle ilk elde de Kürtlerde güçlü bir yankı bulur. Bu tarz bir strateji ile Kıbrıslılar Türkiye politikasında çok büyük bir ağırlık kazanabilirler; kendilerini rehin tutan bürokratik oligarşiyi arkadan kuşatabilirler.

Kıbrıslılar, başarıyı, Avrupa organlarının baskılarında aramamalıdır. Bu tam bir tuzaktır. Bu her zaman bürokratik oligarşiyi güçlendiren, onun kullandığı ve kitlelerden korkan burjuvazinin izlediği bir yol olmuştur. Kürt ve Türk burjuvazinin bu korkak yoluna Kıbrıslılar girmemelidir.

Unutmayalım. Avrupa bu günkü bileşimi ile, hiçbir zaman Türkiye gibi bir Devi üyeliğe almaz. Bu nedenle Avrupa aslında tutarlı bir demokrasi istemez Türkiye'de hiç bir zaman. Kıbrıslılar, Kıbrıs'ı rehin olarak kullanıp iktidarından hiçbir şey yitirmek istemeyen Bürokratik oligarşiye karşı, Demokratik bir Cumhuriyet'i hedef yaparak, onun gerçek yüzünü açığa çıkarabilir.

Avrupa'yı demokratikleşme özlemlerinin aracı olarak kullanmak, demokratik muhalefeti güçsüzleştirmektedir. Demokrasi hedef olursa, İsteyenin kaderine ister Avrupa'da ister başka yerde karar vermesi bunun bir yan ürünü olur.

demir@comlink.de

http://www.comlink.de/demir/

21 Aralık 2003 Pazar

Amerika Birleşik Devletleri Seçimleri (2004)

Amerikan Seçimleri ve Sosyalistlerin Programsızlığı

Bu gün dünyada işçi hareketinin ya da sosyalistlerin bir programı bulunmamaktadır. Bu programsızlığın nedeni ise, onların burjuva uygarlığı tarafından teslim alınmışlıkları; onların burjuva uygarlığının dininin, yani milliyetçiliğin bir "*müslim*"i, yani *"gönlünü teslim etmiş"*i olmalarıdır.

Bunu en çarpıcı ve açık biçimde Amerikan başkanlık seçimleri ve onun karşısındaki tavırlarda görürüz. Sosyalistler, bu alanda Usame bir Laden'dan bile geri ve gerici bir pozisyondadırlar. Bin Laden hiç olmazsa, ifade edilmemiş gizli bir varsayımla, ABD'deki seçimler ve insanlığın kaderi arasındaki bağı veri kabul ederek, kendi yolunca ABD halkına mesaj vermekte, kendince müdahale etmekte. Sosyalistler ise, böyle bir yaklaşımın kenarında bile bulunmamakta, ABD'deki seçimleri ABD halkının sorunu olarak görmektedir. Onların sorguladığı sadece Amerikan halkının iradesinin yansımasını engelleyen mekanizmalardır..

Sosyalistler, ABD seçimlerinde dönen dolaplar, lobbyler, Amerika'daki partiler sisteminin büyük kapitalistlerle bağları vs. hakkında, bu seçimlerin anti demokratikliği üzerine oldukça geniş bir literatürün sahibidirler. Ama onun en gerici, en anti demokratik yanı üzerine bu güne kadar bir tek eleştiri yaptıkları görülmemiştir.

Onun en anti demokratik ve sosyalistler tarafından eleştirilmesi ve karşı çıkılması akla bile gelmeyen yanı, ABD başkanının, yani dünyaya egemen devletin başkanının, Amerikalılar tarafından seçilmesidir.

Bu eleştiri kimi zaman bir espri konusu olarak orada burada ifade edilir aydınlar arasında. Madem ki ABD başkanının aldığı kararlar bütün insanlığın kaderini böylesine belirlemekte, insanlığın kaderi, Amerika'nın taşralı, dar kafalı Hıristiyan beyazların seçimine bırakılmamalı; onu tüm dünya seçmeli denilmektedir. Ama bu siyasi bir program olarak, ulusçuluğun bizleri nasıl esir aldığını göstermek için değil; Amerikanın politiklarına karşı bir tür imge gibi kullanılmaktadır. Bunu söyleyenler, ulusal devlet ve sınırları yok etmeyi akıllarından bile geçirmemektedirler.

Sosyalizm ilk doğuşunda, artık unuttuğu ve hatırlamayı bile istemediği; şimdi globalizm taraftarlarının Marks'tan kendilerine mehaz göstermek için zikrettiği ve kimi aptal sosyalistlerin de "*bakın globalistler bile Marks'ın büyüklüğünü teslim ediyorlar*" diye bundan kendilerine pay çıkardığı bir önermeyle yola çıkmıştı: ulusal sınırların üretici güçlerin gelişmesi önünde bir engeldi. Bu nedenle "*Emeğin kurtuluşu ne yerel ne ulusal bir sorun olamaz*" denmiş; bu nedenle Enternasyonaller kurulmuştu.

Sonraki dönemde ise, Sosyalist hareket ulusal sınırların ve ulusal devletlerin en büyük savunucusu ve kurucusu; burjuva uygarlığının zaferinin yardımı hiç hesaplanmamış bir akıncısı oldu. Ne bu düşüncelerden ne de enternasyonallerden iz ve toz kalmadı.

Sosyalizm doğuşundaki, ulusal devletlere yönelik üretici güçlerin gelişimine engel olmak eleştirisini, modern toplumun dininin bir eleştirisine, yani politik olanın nasıl tanımlanırsa tanımlansın ulusal olanla belirlenmesinin, yani ulusçuluğun eleştirisine; yani burjuva uygarlığının eleştirisine doğru derinleştirecek ve geliştirecek yerde, tam tersi bir yola girdi ve ulusçuluğun, hem de en gerici, dile, etnisiteye, tarihe dayanan biçimlerinin, "*ulusların kaderini tayin hakkı*" programı altında savunucusu oldu. Bu

nedenledir ki, burjuvazinin sosyalist hareketten aldığı biricik ilke budur. Lenin ve Troçki'nin bu programını Wilson'un da bayrağına yazmış olması bir rastlantı değildir. Çünkü onların farkına varmadan savunduğu burjuvazinin programı, hem de onun emperyalizme uygun en gerici biçimiydi.

On dokuzuncu yüzyılda, sosyalistler ulusal sınırları yıkmayı programlaştırmış; burjuvazi ulusal devletler kurmaya çalışırken; dünya ticaretinin ve üretici güçlerin o zamanla kıyaslanmayacak ölçüde geliştiği bu günkü dünyada, roller tam tersine dönmüş bulunuyor. Burjuvazi, en azından, merkezlerde globalizmin ihtiyaçlarına uygun olarak, dil, din, etni ve kültürü politika dışına atarak ve dünya çapında bir imparatorluk kurarak ve imparatorluk kurmak için, çevrede dile dine etniye dayanan küçük siyasi şekillenmeleri destekleyerek üretici güçlerin ve dünya ticaretinin bu günkü gelişmişlik düzeyine uygun dünya çapında siyasi bir üstyapı oluşturmaya çalışırken, sosyalistler, dile, etniye dayanan bir ulusçuluğun ve devletlerin savunucusu rolündeler.

ABD'nin İmparatorluk planlarının karşısında, bu gerici ulusçuluğa dayanan devletlerle ve bu biçimler savunularak hiç bir program ve perspektif geliştirilemez. Bunun için tıpkı ABD'nin programı gibi ve ona karşı, somut ve acil olarak, dünya çapında bir program olması gerekir. Bu ise, **politik olanın ulusal olana göre tanımlanmasını reddetmekte**n; yani **ulusal devletleri ve ulusları yıkma çağrısından** başka bir şey olamaz.

Hıristiyanlık bile bu günkü sosyalistlerden daha devrimciydi. Koca Akdeniz'e egemen Roma İmparatorluğu'nun imparatorunu, Romalı patricilerin, yani Roma yurttaşlarının seçmesini ve onun sadece Roma Yurttaşlarına karşı sorumlu olmasını sorgulama, bunu

Allah’ın eşit kulları olarak tüm Roma topraklarında yaşayanlara yayma anlamına geliyordu Hıristiyanlık.

Bu günün “enternasyonalist” sosyalistleri ise, beğenmedikleri Hıristiyanlar kadar olsun, bu günün dünyasının imparatorunun, sırf Amerikan yurttaşları tarafından seçilmesini ve onlara karşı sorumluluk duymasını sorgulamayı; buna karşı mücadele etmeyi akıllarından bile geçirmiyorlar.

Çok mu ütopik? Hiç de değil. İsa tarihsel olarak varlığı bile kanıtlanmayan biridir. Ve Roma’nın en ihtişamlı olduğu zamanda, biri hain olmak üzere programına kazanabildiği topu topu 13 kişiydi.

En büyük dünya turuna bile küçük bir adımla başlanır.

İnsanların ikinci ve gerçek ölümlerinin, bir gün, bir yerlerde, birilerinin onlardan son kez söz etmesi olduğu söylenir.

Programlar da, birileri bir yerlerde bir gün onlardan ilk kez söz ettiklerinde doğarlar.

Bütün büyük dinlerin teslim ettiği gibi: *“Başlangıçta söz vardı.”*

01 Kasım 2004 Pazartesi

Irak Seçimleri (2005)

Irak Seçimlerinin Düşündürdükleri

Irak Seçimleri ABD'nin Dünya İmparatorluğu planının büyük bir başarı şansı olduğunun göstergesidir. Ve bu seçimler aynı zamanda, bu plana karşı durmak isteyen, ezilen insanlığın ve işçi sınıfının nasıl bir strateji izlemesi gerektiğinin ip uçlarını ve derslerini sunmaktadır.

Irak Seçimleri, bir işgal gücü tarafından yapılmış olmasına rağmen, katılımıyla işgalcinin hedeflediği amaca ulaştı. İşgalci, işgalini seçilmiş bir meclisin ve hükümetin olduğu bir ülkede bulunmak biçiminde hukuki bir meşruiyetle örtme olanağına kavuştu. Ayrıca bu seçimler gerek Irak'ta, gerek uluslar arası planda ABD'ye bu günkünden çok daha geniş manevra olanakları sunmaktadır. Artık farklı güçleri birbirine karşı daha iyi oynayabilecektir. Bu da daha az bir askeri güçle daha büyük kontrol demektir.

Peki ABD nasıl oluyor da böylece kolayca amaçlarına ulaşıyor?

ABD'ye bu zaferleri bizzat onun sözde düşmanları tarafından altın bir tepsi içinde sunulmaktadır. İster Doğu Avrupa'nın bürokratları, ister Saddam, ister Türkiye'nin Devlet partisi ve burjuvazisi, ister İran'ın mollaları olsun, hepsi gerici milliyetçiler oldukları ve zerrece demokrasiye tahammül edemedikleri için, yarattıkları gayrı memnun çoğunluğun ABD'nin müttefikleri haline gelmesine veya en azından tarafsız kalmalarına yol açmaktadırlar. Daha önce Doğu Avrupa'da görülen şimdi Orta Doğu'da gerçekleşmektedir.

Eğer Sünnilere dayanan bir iktidar varsa, bu devlet kendini Araplıkla tanımlamışsa, demokratik özgürlükler yoksa, orada Kürtler, Şiiler, demokrasi olmadığı için kendi öz savunma mevzileri oluşturamayan işçiler ve emekçiler

eziliyorlar ve hoşnutsuzlar demektir. Bu iktidarı yıkmak isteyen gücün otomatik olarak müttefikleri olurlar. Tam da bu nedenle Bağdat bir tek kurşun atılmadan teslim oldu; bu nedenle seçimlerde ABD hedefine ulaştı.

ABD sanıldığının aksine çok akıllıca bir stratejik dönüş yapmış bulunuyor. Eskiden, diktatörlükleri ve gerici rejimleri ABD destekler; Avrupa da ABD karşısında oradaki liberal ve demokratik muhalefeti ABD'ye karşı bir denge unsunu olarak kullanmaya çalışırdı. Ama ABD'nin statükoyu değiştirmeye kalkması ve dolayısıyla var olan ve zaten şimdiye kadar kendisine hizmet etmiş iktidarları karşıya alması, durumu tersine döndürdü. Örneğin Irak'ta Kürtler ve Şiiler ABD'nin müttefikleri haline geldi. Buna karşılık Saddamcılar, İktidardan nasiplenmiş Sünniler veya El Kaideciler, İran, Suriye, Suudi Arabistan kanalıyla Avrupa'nın dengesi haline geldi.

Bu stratejik hamle ABD'ye tarafsızlığı ya da desteği sağlanabilecek çok büyük bir güçler sunmaktadır. Bu ABD'nin en büyük silahıdır.

Bu hamleye karşı, ezilenler ve işçiler ne yapmalıdır?

Bu durumda, örneğin Türkiye'deki çoğu sol grubun yaptığı gibi, bombalamaları veya işgalci Amerikan askerlerinin öldürülmelerini büyük bir direniş veya ikinci bir Vietnam diye selamlamak bölgenin gerici rejimleriyle paralel konumlara düşmeyle sonuçlanmaktadır. Diğer tarafta, örneğin Barzani'nin yaptığı gibi, ABD demokrasi getiriyor diyerekten ABD'nin dünya çapındaki gerici imparatorluk planlarının basit bir aracı olmak var.

Hem ABD'ye ve müttefiklerine; hem bölge gericiliklerine ve Avrupa'ya yedek olma durumuna düşmemek için ne yapmak gerekir?

Bu onların **ortak paydasına** karşı savaşmakla olabilir. Ancak o zaman bağımsız bir çizgi ve taktik esneklik bir

arada yürütülebilir.

Nedir onların ortak paydası? Her ikisi de, devletin, yani ulusun, yani politik olanın dile, dine, etniye, cinse göre tanımlanması ilkesine dayanmaktadır. Türk devleti nasıl Türklüğe dayanıyorsa; Barzani de Kürtlüğe dayanmaktadır.

ABD bir dünya imparatorluğunu, dünyaya ancak bu tür ulusçuluk anlayışları egemen olduğu sürece kurabilir ve sürdürebilir. Aynı şekilde, bölge gericilikleri de, İsrail'den Türkiye'ye, Arap ülkelerinden İran'a kadar, ulusu din, dil, etni, cins ile tanımlayan bu gerici ulusçuluğa dayanmaktır. ABD ile ona karşı çıkanlar arasındaki tek fark, ulusların, devletlerin, **hangi dile, dine, etniye** dayanacağı noktasında toplanmaktadır.

ABD'nin Irak'ta kurduğu sistemde olduğu gibi, temsili, din, dil ve etniye göre yapmanın hiçbir demokratik yanı yoktur. Çünkü bu bölümleme hem ezilenleri böler, hem de o din, etni, dillerden olanları bir tek bütün olarak kabul eder. Ama ABD'nin desteklediği bu anti demokratik gericiliği demokratik temsilmiş gibi sunma olanağı sağlayan, yine bizzat kendileri de ulusu, dil; din, etni, kültür, tarihle tanımlayan, dolayısıyla diğer dil, etni, din, kültürden olanları ezen bu günkü gerici devletlerdir.

Daha somut olarak, örneğin Türkiye'de Türk devletinin Türk devleti olmaktan çıkması, yani dini, dili, tarihi, cinsi, soyu, sopu olmayan bir Demokratik Cumhuriyet için mücadele demektir bu. Devlet, yani politik olan bunlarla tanımlanmadığı an bu alanlarda hiçbir baskı ilişkisi kalmaz. Devlet Türk devleti değilse, her yurttaşın istediği dili ana dil seçme ve ana dilde eğitim hakkı varsa, hiçbir dil baskı altında olmaz. Devletin dini yoksa ve eşitliği sağlamak dışında hiçbir müdahalesi yoksa, hiçbir inanç veya din baskı altında olmaz.

Aynı şekilde, Kürdistan'daki özerk yönetim veya devletin, etnisinin, dilinin, dininin, soyunun, tarihinin, olmaması;

yani dili, dini, cinsi, tarihi, soyu, sopu olmayan bir demokratik cumhuriyet için mücadele demektir bu.

Ancak böylece, her etninin, dinin, dilin, soyun, sopun “hain”lerinin, ulusu dinle, dinle, etniyle, soyla, tarihle tanımlayanlara karşı ortak cephesi kurulabilir.

Dünyanın bütün “hain”leri birleşiniz!...

31 Ocak 2005 Pazartesi

Almanya Seçimleri (2005)

Alman Seçimleri: Solun Başarısı mı?

Devrimci bir kabarışın yaşanmadığı dönemlerde insanlar sadece genelleme yeteneklerini yitirmezler; bildiklerini de unutma hastalığına (Alzheimer) da yakalanırlar.

Almanya'daki seçimlerde Sol Parti'nin yüzde sekizi aşan bir oy oranına ulaşması ve bunun üzerine yine sol basında yapılan yorumları okuyunca, solun malul olduğu bu sosyal Alzheimer'in ne kadar yayıldığı ve derinleştiği daha iyi görülüyor.

Bu vesileyle, bu unutkanlık malullerinin her halde hatırlamalarına yol açmayacağı veya hatırlasalar bile artık bu günkü dünyada geçersiz olduğunu söyleyecekleri bazı çok basit temel; alfabetik, eski ama her zaman taze (ever green) değerlendirmeleri hatırlayalım.

Sosyalistler için seçimler, ezilenlerin siyasi eğitiminin bir aracıdır. O halde, seçimde önemli olan ve sosyalist açısından başarı ölçüsü alınan oy oranları değil; ortaya koyulan görüşler ve bu görüşlerin ezilenler arasında derinliğine ve genişliğine yayılması olabilir.

Sosyalistler tam da bu nedenle, seçimlerde kime oy verileceği ve ne söyleneceği konusunu birbirinden ayırırlar. Seçimler politikanın taktik bir aracı da olduğundan, seçimlerde çoğu kez çatışan güçler arasında ezilenlerin mücadelesinin hareket alanını daha genişletecek olanlara oy verilmesini isteyebilirler ve istemelidirler. Ama bunu yaparken de o oy verilmesini istedikleri partilere karşı kesin bir ideolojik ve politik mücadele vermeleri gerekir.

Yani Devrimci Marksist geleneğe göre, Marksistler seçimlerde kime oy verileceği sorununa yoğunlaşmazlar; bu yoğunlaşmanın kendisinin bizzat ezilenlerin gözüne kül atmak olduğunu açıklamada yoğunlaşırlar ve esas olarak,

tüm toplumu kökten değiştirecek kendi programlarını ve hedeflerini anlatmak için seçimlere katılırlar. Ve tam da bu nedenle, kendileri için oy istemenin fazla bir önemi yoktur. Kendilerine verilecek oyların gerici partilerin temsilci çıkarmasına yol açabileceği yerlerde pek ala en sert biçimde eleştirdikleri parti ve adaylara oy verilmesini isteyebilirler. Yani devrimci partilerin savundukları programlar ve taktik olarak oy verilmesini isteyebilecekleri partiler arasında bir özdeşlik bulunması gerekmez. Marksistler pek ala ne kadar alçak, ikiyüzlü, oportunist olduklarını söyledikleri partilere oy verilmesini isteyebilirler ve de tam da bütün oklarını, her hangi bir kafa karışıklığına yol açmamak için; oy verilmesini isteyebilecekleri partilere yöneltmelidirler.

O halde Devrimci Marksizm açısından, bir seçimin değerlendirilmesinde en önemli kriter söylenenlerin neler olduğu; devrimci olup olmadığı ve devrimci fikirlerin ezilenler arasında derinliğine ve genişliğine ne ölçüde yayıldığıdır. Bunlar belki hiçbir seçim sonucuna ve anketine yansımazlar. Zaten ezilenlerin kafasında oluşan soru işaretleri ve umutları gösteren göstergeler (sensorlar; anketler) olmadığından ve kimse bunlara kafa yormaz ama bir Marksist; bir devrimci sosyalist için esas önemli olanlar bunlardır.

Bunu kısaca Alman seçimlerine uygularsak; devrimci bir Marksist açısından, Sol Parti'ye oy verilmesini istemek bir sorun oluşturmaz. Ve Sol Parti'ye oy verilmesini istemek; onun ne kadar oportunist; gerici; ezilenlerin bilincini karartıcı bir parti olduğunu açıklamak ve bunu anlatmakla çelişmez. Tam da ona oy verilmesi isteneceği için, bütün okların bu partiye yönelmesi gerekir.

Yine bu klasik, Alzheimer olan solun unuttuğu, Devrimci Marksist bakış açısından, bu partinin veya genel olarak Sol diye bilinenlerin (Yani SPD ve Yeşiller de) aldığı

beklenmedik yüksek oy oranını da ezilenlerin ve sosyalizmin başarısı gibi görülmez ve görülmemelidir.

Gerçekte de öyledir. Alman seçimleri de aslında bütün diğer ülkelerdeki seçimler gibi, Sosyalizmin, Marksizm'in, İşçi hareketinin; kurtuluşçu hareket ve birikimlerin yenilgisinin ve iflasının bir kez daha ilanından başka bir anlam taşımamaktadır.

Taşımamaktadır çünkü bu seçimlere, bu söylediklerimizi söyleyen; tüm toplumun ve dünyanın karşısına alternatif bir programla çıkan bir parti bir yana, bir fikir akımı; bir politik gruplaşma bile yoktur. Bu olmayınca; o olmayan programın ne kadar ve nasıl ezilenlerin bilincine yayınladığını dolayısıyla başarı ve onun derecesini ölçmek de mümkün olmamaktadır. Ortada sadece korkunç, çıkışsızlığına gözlerini kapayan ve sol partinin aldığı oyları bir başarı gibi gören bir sol varsa orada bir başarı yok demektir, devrimci Marksizm'in ölçüleriyle.

Daha bu alfabetik doğruların unutulduğu bir dünyada yaşamamız ve bizim yazıya bu alfabetik doğrularla başlamak zorunda oluşumuz bile; sadece seçimlerin değil; bu seçimler üzerine yazılanların da tam anlamıyla bir çöküş ve çürümeden başka bir şeyi yansıtmadığını göstermektedir.

*

Peki ne söylüyor şu seçimlerden başarı ile çıktığı söylenen Sol Parti?

Keynezyanizm cilası sürülmüş bir ırkçılık ve milliyetçilikten başka nedir Sol Parti'nin verdiği mesaj. Onların listelerinden giren Türkiye kökenli birkaç kişiye bekip bu partinin böyle değerlendirilmesinin çok ileri gitmek olduğunu söyleyenler çıkabilir. Aslında Klasik marksist bakış açısından tam da bu olgu bile, o ırkçılığın ve

milliyetçiliğin bir kanıtı ve göstergesidir. Biraz unutulanları hatırlayalım.

Sol Parti'nin listelerinden parlamentoya girenler de; Türkiye'deki bezirgan partilerin listelerinden parlamentoya giren "Kürt Milletvekilleri" gibidirler. Nasıl Türkiye'deki "Kürt Milletvekilleri" PKK karşısında sadece Türk devletinin gerici milliyetçiliği ile birlikte davranırlarsa aynı şekilde; Almanya'daki Türk Milletvekilleri de, Hem Alman hem de Türk devletlerinin milliyetçiliği ile birlikte davranırlar. Örneğin şimdi bu partinin listesinden Meclis'e giren Hakkı Keskin, sıradan, yeteneksiz, gerici milliyetçi ve kariyerist bir politikacıdır. Adaylardan ve seçilenlerden kiminin Türk veya Türkiye Kökenli; Kürt veya Kürdistan Kökenli olması, bu partilerin daha az yabancı düşmanı; dana sosyalist veya devrimci olduğu anlamına gelmez.

Bir Marksist bir parti hakkındaki değerlendirmesini onun adaylarının kökenlerine; dillerine veya etnilerine göre yapmaz. Savundukları programlara; stratejilere göre yapar. Bu yabancı kökenli aday veya vekillerin çoğu; sadece yeteneksiz değildirler politik ve ideolojik olarak da daha kalitesiz ve tutarsızdırlar.

Kaldı ki, kendine sosyalist diyen partinin, ırkçı olmadığını göstermek için yabancı adaylar aday göstermesinin kendisi bizzat gericidir ve ters yüz olmuş bir ırkçılıktır.

Bütün deneyler ve modern tarih göstermektedir ki, tam da en gerici partiler din, dil, etni temelinde adaylar gösterip gericiliği beslerler. Türkiye'de de, dünyada da en bezirgan partilerin işi değil midir belli bölgeler; etniler, aşiretler; dinlerin dengelerini gözeterek adaylar belirlemek. Amerika'nın Irak'ta yaptığı tam bu değil midir? Bunun neresi ilericiliktir?

Eğer o Türk veya Kürt kökenli üyeler, Türk veya Kürt kökenli oldukları için değil; yetenekleri ve savundukları politikalar nedeniyle; bu sayede elde ettikleri ağırlıkları

nedeniyle aday olsalardı; o parti içinde bu günkünden bile daha sağ politikaların savunucusu olsalardı bile bu özünde çok daha demokratik ve sol bir anlama sahip olurdu.

Bir de unutulmuş Klasik Devrimci Marksist geleneğe bakalım. Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisi içinde bir Troçki, bir Stalin bir Yahudi veya bir Gürcü oldukları için değil; yetenekleri ve savundukları görüşler nedeniyle bu partinin Merkez Komite'sinde yer alıyorlardı.

Şimdi, hafızalar öyle yitirilmiş; her şey öyle unutulmuş bulunuyor ki, aslında tamamen gerici; bırakalım sosyalizmi; bırakalım Devrimci Demokrasiyi bir yana; sıradan demokratlıkla bile bağdaşmayan bir davranış; sosyalist olduğunu söyleyen bir partide, birisinin kökeninden ya da dilinden dolayı; o dilden ve kökenden insanların oyunu almak için aday gösterilmesi ve bu adaylardan bir kaçının meclise girmesi bile, yani bu son derece gerici davranış bile nerdeyse; ilericiliğin kanıtı gibi anlaşılmakta ve yorumlanmakta; solun bir başarısı gibi görülmektedir. Durum ise tam tersinedir; içerik olarak demokratik geleneklerin bile imhası ve inkarıdır solun başarısı olarak görülen birkaç Türk veya Kürt kökenlinin kendine Sol diyen partinin listelerinden; sırf Kürt veya Türk kökenli oldukları için aday gösterilmeleri ve meclise girmeleri.

Ayrıca unutmayalım, PDS, yani bu sol partinin çekirdeği olan partinin tabanı içinde, Irkçıların oranı Almanya'da en yüksek orandır. Nasıl Türkiye'de İşçi Partisi veya TKP şimdi milliyetçi ve faşistlerle aynı milliyetçi tabanı kazanmak için rekabet içindeyseler; bu parti de aynı durumda bulunmaktadır. Lafontaine'nin, Alman faşistlerinin yabancı işçiler için kullandığı sözcükleri kullanması bir dil sürçmesi değildir. Kimilerine bir yandan yabancı adaylar gösterip diğer yandan ırkçı bir tabanı kazanmak için mücadeleye girmek çelişki gibi görünebilir ama değildir. Bu dünyanın her yerinde böyledir. Le Pen'in de; Bush'un da kendi Arap

veya siyahları vardır. İlk Siyah dış işleri bakanı ve milli güvenlik danışmanları Bush'undur.

Peki Ekonomi politikalara gelelim. Nedir bu Sol Partinin programı? Tipik Keynesci bir programdır. Yani sosyal harcamaların arttırılarak yeni talep yaratılması bu yeni talebin yeni yatırımlara dolayısıyla üretim artışına yol açması; bunun sonucunda toplumdaki zenginleşmenin artması ve tekrar bunun da bizzat talep üzerinde artırıcı ve dolayısıyla yine üretimi artırıcı bir etki yapması.

Ancak bu politikalar 1974'de biten uzun dalganın yükselen fazının bitişiyle birlikte işlemez oldu.

İki savaş arasında, en sağ partiler bile Sosyal Demokrat Keynezyen politikalar uyguluyordu. Almanya'da Adenaur – Erhardt dönemi ve Alman mucizesi yılları aynı zamanda Keynezyen politikaların uygulandığı bir dönemdir de. Alman işçileri o dönemde daha sonra Sosyal Demokrat hükümetler döneminde elde ettiklerinden çok daha fazlasını elde etmişlerdir.

1974'ten beri de, durum tam tersine dönmüş bulunmaktadır. Savaş sonrası tarihin gördüğü en uzun büyüme döneminde muhafazakar partiler fiilen sosyal demokrat ve Keynezyen politikalar uyguluyordu; şimdi sosyal demokrat partiler globalleşmenin gereklerine uygun politikalar uyguluyorlar. Uygulamak zorundalar. Kapitalizm var ise başkasını yapamazlar.

Açmazları çok basittir. Bu günkü kapitalizm çerçevesinde başka bir çıkış yolları da yoktur.

Bir an için, Sol Parti gibi Sosyal Demokrat bir partinin iktidara gelip Keynezyen politikaları uygulamak istediğini; sosyal destekleri arttıracağını düşünelim.

Böyle bir partinin iktidara geleceği anlaşıldığı an zaten sermaye kaçmaya başlayacaktır. Kaçmadığını var sayalım. Hükümet ezilenlerin daha yüksek bir yaşam seviyesi için ya

üst sınıflara yeni vergiler koyup, bunları sosyal harcamalar kanalından ezilenlere aktaracaktır. Ama bunu yapmaya başladığı an, sermaye kaçacaktır. Bunu yapmayıp borç alarak veya para basarak talebi ve gelir düzeyini arttırmaya kalktığı takdirde, bunun iç pazarda talepte bir artış dolayısıyla yatırımlara bir itilim vermesi mümkün değildir. Çünkü bu günkü globalleşme çağında, ucuz uzak doğu malları ile rekabet mümkün değildir. Bir talepte artış ve yatırım olsa bile bu Çin'deki fabrikalarda olacaktır. Bu da dış ticaret açığını artıracak, borç artacak enflasyon yükselecektir.

Yok bunu engellemek istediği takdirde, yabancı malların girmesini engellemeye kalktığında, bu yüksek gümrük duvarları demektir. Alman endüstrisinin kendisi bizzat dış ticarete dayanmaktadır örneğin. Bu durumda karşı taraf da gümrük duvarlarını yükseltir. Zararı faydasından fazladır.

Peki geriye ne kalır? Kapitalistleri Almanya'da yatırım yapmaya ikna etmek. Ama kapitalist de buna karşı, Almanya'da ücretlerin pahalı olduğunu, bu nedenle iş gücünün ucuz olduğu ülkelerde yatırım yapmak zorunda olduğunu söyleyecektir. O zaman bunun için tekrar başlandığı yere gelinecektir. Çinli işçilerle rekabet için, Almanyalı işçilerin ücretlerinin düşürülmesi veya Almanya'da iş gücü üretkenliğinin çok yükseltilmesi, yani otomasyon. Ama bu da işçi çıkarılması dolayısıyla işsizlik demektir.

İşte burada çok kabaca anlatılan mekanizma nedeniyle 1974'den beri sosyal demokrat partiler de özünde Teacher ve Reagancı politikaları uygulamaktan başka bir şey yapamazlar ve yapamamaktadırlar. En son Brezilya'nın Lula'sı buna örnektir. Bu nedenle dünyada sosyal demokrat partiler ile Klasik muhafazakar partiler arasındaki fark fiilen hiçe inmekte; Amerika'daki Demokrat Cumhuriyetçi

farkı gibi olmaktadır. Amerika bu uygarlığın modeli ve idealidir. Amerika’ya bakın geleceğinizi görürsünüz.

Sol parti de bundan başka bir şey yapamaz ve yapamayacaktır. Zaten iktidara ortak olduğu birkaç eyalette de başka türlü davranamamıştır.

Eğer Sol Parti, ezilenlerin karşısına açıkça çıkıp, ulusal sınırlar içinde bir çözüm olmadığını; tek çözümün kapitalizm dışında ve dünya çapında olacağını; bunun nasıl sağlanacağı hakkında bir program ve görüşleri olmadığını; sorunun nasıl çözümleneceğini bilmediklerini ama nasıl çözümlenmeyeceğini bildiklerini; kapitalizm çerçevesinde kaldıkça kendilerinin de başka türlü davranmalarının mümkün olamayacağını söyleseydi örneğin seçimlerde; milyonda bir oranında oy alsaydı bile, bu seçim solun bir başarısı olarak selamlanabilirdi.

Şu çok açıktır, artık ulusal sınırlar içinde çözümler üreten bir sol mümkün değildir. Sosyalistlerin Globalleşmeye cevabı ulusal sınırlar içinde olamaz; tüm ulusal sınırların kaldırılması olabilir.

Ama sadece ekonomik taleplerle ve işçilerin ve ezilenlerin gelirleriyle sınırlı bir paradigma içinde de olamaz bu cevap. Bu cevap tüm insanlığa sunulan bir cevap; bir başk uygarlık projesi olmak zorundadır. Bu başka uyarlık projesi de her şeyden önce, burjuva uygarlığının var oluş biçimi olan ulusları yıkmak; ilk elde bu uygarlığın tamamlanmamış projesi olan yeryüzü ölçüsünde bir tek cumhuriyete ulaşmak zorundadır.

Bu günkü var olan bütün işçi parti ve örgütlerinin burjuva devletinin basit bir avadanlığına dönüşmeleri rastlantı değildir. Çünkü ulusal sınırlarla belirlenmiş örgütler var oluşları gereği; burjuva uygarlığının var oluş biçiminin araçları olarak iş görürler.

Eskiden şöyle bir görüş vardı: her ülkede devrimler olacak sonra bu devrimini yapmış ülkeler birleşecek. Bu bütünüyle burjuva uygarlığının kategorileriyle oluşmuş bir görüştür. Bu gün tam bir Kopernik devrimi yapmak gerekmektedir bu devrim anlayışında; ta Marksizm'in doğuş dönemindeki; ve tarihteki bütün önemli devrimlerin kanıtladığı anlayışa geri dönüş gerekmektedir. Kurtuluş ancak dünya çapındaki bir eylemin ve programın bir parçası olarak mümkündür. Tek tek ülkelerde sosyalist devrimlerden sonra ulusların ortadan kaldırılması değil; ulusların yok edilmesi; yani burjuva uygarlığının bu temel var oluş biçiminin yıkılarak ve bu yıkmanın esas vurucu yön olması aracılığıyla sosyalizme ulaşılması.

Ancak böyle bir yaklaşım ve programla işçi sınıfı tekrar tüm insanlığın önüne insanlığın tüm sorunlarını bir bütün olarak ele alan bir programla çıkabilir.

Alman işçilerinin gelir düzeyini yükseltmeye yarayan bir program, gerçekleşme olanağı olsaydı bile; bir zümre çıkarının öne alınışını; insanlığın ve dünya işçilerinin çoğunluğunun sorunları karşısındaki bir bencilliği dile getirirdi.

İste Sol Partinin programı aynı zamanda böyle bir bencilliğin programıdır. Yabancı düşmanlığında ırkçılarla yarışmak; faşistlerin kullandığı kavramlarla flört edip onlara mesajlar vermek, bu bencilliğin ve milliyetçiliğin görünümlerinden başka bir şey değildir. Bu nedenle solun başarısı denen seçim sonuçları, aslında solun en temel dayanaklarının bile terk edilişinin başarısıdır.

İşte Alman seçimlerinin değerlendirmesine bu unutulmuş alfabe ile başlamak gerekiyor. Zamanımız olursa devam ederiz.

A.Avni

koxuz@koxuz.org

http://www.koxuz.org

22 Eylül 2005 Perşembe

2007 Seçimleri

AKP, Bürokratik Oligarşi ve Seçimler

Burjuvazi ve askeri-bürokratik oligarşi arasındaki mücadelede her iki taraf da bir erken seçimde uzlaşmış görünüyor.

Burjuvazi bu seçim aracılığıyla, seçimlerde daha yüksek bir oy oranı sağlayarak, Genelkurmay müdahalesiyle birlikte kaybettiği mevzileri tekrar kazanabileceğini; dayatma ve pazarlık gücü daha yükselmiş olarak politik iktidarda daha fazla söz sahibi olabileceğini hesaplıyor.

Buna karşılık bürokratik oligarşi, hem ilk elde cumhurbaşkanlığı mevziini kaptırmama yakın hedefini gerçekleştirmiş oluyor; hem de zaman ve manevra alanı kazanıyor. AKP'nin oy oranını düşürmek ve CHP ve MHP'de bir yoğunlaşma sağlamayı; AKP'nin oy oranını düşüremese bile, AKP'yi kendilerinin de kabul edeceği bir isim üzerinde uzlaşmaya zorlayacak bir yeni meclis bileşimine ulaşabilmeyi planlıyor.

(Aslında AKP yeni adaylarıyla uzlaşmaya hazır olduğunu çoktan ifade etmiş bulunuyor. Seçimlerin sonucu ne olursa olsun, AKP ezici bir çoğunluk sağlasa bile, Cumhurbaşkanı Askeri Bürokratik Oligarşinin kabul edebileceği bir isim olacak: eşi türbansız bir Cumhurbaşkanı.)

Seçimler -eğer olursa- her iki hesabın da tutacağı ve tutmayacağı bir sonuca yol açabilir. Yani AKP oy oranını arttırabilir ama ancak CHP ve MHP ile uzlaşma ile bir Cumhurbaşkanı seçecek bir sayıyı tutturabilir. Böylece her iki taraf da eski kayıkçı dövüşüne devam edebilir.

Elbette her iki tarafın elinde farklı kozlar var. AKP, aslında Anadolu'da savaş sonrasında gelişmiş burjuvaziyi temsil etmekle birlikte, eskiden Askeri Bürokratik oligarşinin vesayeti altında bulunan ve Kürtleri inkar ve baskı

politikası nedeniyle ondan uzaklaşan büyük şehirlerin "Laik" burjuvazisinin desteğini veya en azından hayırhah bir tarafsızlığını da sağlamış bulunuyor. Bunun yanı sıra AKP, yani burjuvazi, bunca yıldır gerçek iktidarı elinde bulunduran ve ne özgürlük ne refah getiren bürokratik oligarşinin egemenliğine karşı ezilenler arasında son derece yaygın olan ve aslında son derece sağlıklı tepkiye dayanıyor ve onu kendine kanalize edebiliyor.

Bürokratik oligarşi ise, sadece muaazam askeri gücüne değil, bizzat bir ur gibi büyümüş ve nüfus içinde hiç de küçük bir yer tutmayan bürokrasinin imtiyazlarına, yine bu bürokrasinin önemli bir kısmını oluşturduğu şehir orta sınıflarının ve Alevilerin korkularını kendi kanalına kolaylıkla kanalize edebiliyor.

Bürokratik ve Askeri oligarşi ile Burjuvazi arasındaki, politik iktidarın kimin elinde bulunacağına ilişkin bu çatışmada, seçimler her zaman burjuvazinin Meclis'te büyük çoğunluğu elde etmesinin aracı olmuştur.

Buna karşılık, Askeri bürokratik oligarşi, gerçek gücü elinde bulundurduğundan, bütün başarısızlıkları, görünüşte iktidar olan burjuvaziye yükleyip hareket alanını geniş tutabilmektedir. Bürokratik oligarşi iktidarı doğrudan elde tutmaktansa, gerçekte hiç bir gücü bulunmayan Meclisin iktidar gibi görünmesinden büyük avantaj sağlamaktadır. Meclis, askeri bürokratik oligarşinin iktidarını gizleyen bir "asma yaprağı"dır.

Ama bu durum burjuvazinin de işine gelmektedir. Onlar da Bürokratik oligarşinin müdahalelerini "Bakın müsaade etmiyorlar" diyerek kendini mazur ve mazlum göstermek için kullanmaktadır.

Gelişmiş ülkelerin iki partili sisteminin alaturka versiyonu gibi bir yapılanma söz konusudur. İkisi de gerici, ikisi de demokrasi düşmanı ve ikisi de varlığını sürdürmek için birbirine muhtaç iki büyük parti; parlamento ve devlet

bürokrasisi biçiminde mevzilenmiş bulunmaktadırlar. Burjuvazi şehir yoksullarını kendi yedeğine almış bulunuyor; Askeri bürokratik oligarşi şehir orta sınıflarını ve Alevileri.

Elbette Askeri Bürokratik Oligarşinin parlamentoda; AKP ve Burjuvazinin de Bürokrasi içinde güçleri ve müttefikleri bulunmaktadır.

Bunlar karşısında biricik demokratik hedefleri olan güç, Kürt Özgürlük Hareketi'dir. Bu iki güç, bu demokratik güç karşısında birleşmekte ve bu hareketin önderini hapiste tutmaktadırlar.

Kürt Özgürlük Hareketi, hem Kürt burjuvazisinden yeterince bağımsızlaşamadığı, yani bir Kürt hareketi olmaktan çıkıp Kürtlüğün ve Türklüğün politik anlamı olmasına karşı bir demokratik harekete dönüşmeyi başaramadığı için; bağımsızlaşmaya kalktığı takdirde, tehlikeli bir şekilde boşlukta kalabileceği için; hem de toplumsal konumca işçi ruhsal ve kültürel durumca köylü diye özetlenebilecek yarı köylü sınıfsal ve ayrıca Hanefiliğin esnekliği karşısında Şafilik ve Ezidiliğin, doğuşunda komünal yapıyı korumaya yönelik dolayısıyla tutucu kültürel temelleri elvermediği; yani gücü aynı zamanda güçsüzlüğü olduğu için; Doğa Avrupa'nın çöküşünden ABD'nin Irak İşgaline kadar kendisine karşı çalışan uluslar arası gelişmelerin de sonucu olarak, ne Şehirlerin yoksul ve işçilerini ne şehir orta sınıflarını ve Alevileri kazanamamakta, onlara ulaşamamaktadır.

Bu tablo içinde Sosyalizm ve İşçi Sınıfı yoktur. O dünya tarihsel bir yenilginin moral bozukluğu ve dağınıklığı içinde buharlaştı ve şimdi ilerde ileriye sıçramak için kendi hataları önünde gerilemekle uğraşıyor. Teorik temellerini, programını, stratejisini, taktiklerini yeni baştan şekillendiriyor. Marksizmin Marksist eleştirisinin ilk adımlarını atıyor. Dünya tarihinin sahnesine tekrar bir

politik güç olarak çıkabilmesi için daha yapması gereken çok iş var. Bu gün var olan sosyalist örgüt ve akımların ve işçi örgütlerinin böyle gelişim sağlaması olanaksızdır. Onlar yaşayan fosillerdir ve her hangi bir ufuk açıcı gelişmeye yol açma şansları bulunmamaktadır.

Başarı gibi görülen Latin Amerika'daki gelişmeler, uluslara karşı olmayan bir işçi ve sosyalist hareketin, sosyal demokrat politikalar uygulamaktan başka bir şey yapamayacağını; insanlık için bir program geliştirme yeteneğinde olmadığını ve bizzat kendi yenilgisini hazırladığını göstermektedir.

İşçi hareketinin ve sosyalist hareketin bu dünya tarihsel çözülüşü ve yokluğu Türkiye politikasında demokratik bir gücün şekillenememesinin en büyük nedenidir. Çünkü ancak modern işçi sınıfı, orta sınıflardan işçilere; Kürtlerden Alevilere ve kadınlara, tüm ezilenleri ve nesnel olarak demokratik çıkarları olan güçleri birleştirebilecek, teorik, politik, programatik, stratejik, taktik, entelektüel ve kültürel bir temel sağlayabilir.

Bu olmadığı sürece, tek politik güç, tüm olumsuz koşullara rağmen, demokratik bir program geliştirip ona bağlı kalmaya çalışan Kürt Özgürlük Hareketi olarak kalmaya devam etmektedir.

*

Türkiye'deki sınıfsal ve politik ilişkileri anlamak için 19. yüzyılın Avrupa'ındaki ilişkiler uygun bir analoji sağlarlar. Bu ilişkiler, tıpkı, geçen yüzyılda Almanya'da gerçek iktidarı elde tutan Prusya Asker ve Junkerliği ile Alman burjuvazisi arasındaki ilişkilere benzer.

Alman burjuvazisi cılızdı ve işçi ve köylülerin demokratik özlemlerinden korkuyordu. Türk burjuvazisinin Müslümanlık bayrağı gibi, o da demokrasi değil, Alman birliği bayrağını yükseltiyordu. Türkiye nasıl Askeri

Bürokratik oligarşinin katliamları; diyanet işleri ile Müslümanlaştı ise; Alman birliği de Prusya asker-junkerliğince sağlanıyordu.

Ve bu iki gücün arasındaki mücadelede, Parlamento, nasıl mutlakıyetin ve Prusya asker-junker oligarşisinin iktidarını gizleyen bir asma yaprağı idiyse, bu günkü Türkiye'de de parlamento aynı durumdadır.

(Tek önemli fark o zamanlar gençliğin soluyan demokratik bir programa sahip bir işçi hareketi vardı, bu günkü Türkiye'de ise bu güç yoktur ve İşçi ve sosyalist hareket diye ortalıkta, Bismark ile gizli pazarlıklar yapmış, Prusya devleti ile gizlice anlaşmış, Lassalcılar bulunmaktadır. Türkiye'nin Lassalcıları şu veya bu gerekçeyle Genel Kurmayı veya Askeri politik oligarşiyi esas hedef tahtasına koymayan, onu bir şekilde unutturmaya veya hedef olmaktan çıkarmaya çalışan bütün sosyalist veya solculardır.

Yine de Lassal en azından politik b.ir işçi hareketinin oluşumuna katalizatörlük etmişti. Türkiye'nin Lassalcıları ise küçük grupların aslına rücu eden orta sınıflarından mensupları; yani Lassalın ve Lassalcılığın karikatürleri, kötü kopyaları, alaturkaları.)

Bu durum haricinde, Burjuvazi ile askeri Bürokratik Oligarşi arasındaki ilişkiler tıpa tıp, on dokuzuncu yüzyıl Avrupa'sındaki Büyük Toprak Sahipleri, Kralcılar, Asiller, Kilise, Junkerler, (ki bu ülkeye göre değişiyordu) ve Burjuvazi arasındaki ilişkilere benzemektedir. Ancak aynı öz Türkiye'de tamamen zıt bir görünüm altında ortaya çıkmaktadır.

AKP tıpkı on dokuzuncu yüzyıl Avrupa burjuvazisi gibi, bizzat kendi gücünü tüketen ve kendi hareket alanını sınırlayan, yani pahalı ve baskıcı, ulusu en gerici ve ırkçı ilkelerle tanımlayan, var olan gerici ve antidemokratik

yapıyı koruyarak, burjuvazinin devlet gücünü de ele geçirmesini sağlamakla sınırlı bir programa yöneliktir.

Burjuvazinin böyle davranmasının nedeni ise çok açıktır. 18. Yüzyılın sonundaki Fransız Devriminde burjuvazi, gerçekten demokratik bir programın, henüz işçi sınıfının daha tarih sahnesine çıkmadığı, yarı esnaf bir karakteri taşıdığı bir dönemde bile, nasıl ezilenleri birleştirme ve kendisine "Dimyata pirince giderken evdeki bulgurdan olma" kabusları yaşattığını gördü.

Hele bu günün dünyasında, artık orta boy bir Anadolu şehrindeki işçilerin bile, o dönemin Paris'inden kat be kat yoğun ve çok olduğu bir dünyada, gerçekten demokratik bir programın nasıl bir risk oluşturduğunu en iyi burjuvazi bilmektedir.

Bu nedenle Fransız Devrimi'nden sonra; bu devrimi bizzat kendi elleriyle boğduktan sonra, burjuvazi bir daha hiç bir zaman demokrasinin bayrağını yükseltmedi.

Bugün Türkiye'de ve AKP'de olduğu gibi, burjuvazi, bütün on dokuzuncu yüzyıl boyunca Avrupa'da, hep şu açmazın sorunlarıyla boğuştu: Gerçek iktidarı elinde bulunduran büyük toprak sahipleri ve asillerden, namı diğer "*Eski rejim*"den (Türkiye'de Askeri Bürokratik Oligarşi) gerçek iktidarı almanın tek yolu geniş ezilen ve yoksul yığınların memnuniyetsizliğini, bu sınıflara dolayısıyla onların anti demokratik karakterine yöneltmekten başka yol yoktu. Ama bu yola girince de, ezilen yığınlara elini verip kolunu kurtaramaz duruma düşüyordu.

Burjuvazi önce, 1830 ve 48 devrimlerinde, yığınları biraz tahrik edip ayaklandırmayı sonra da onlar ortaya çıkınca bu sefer onlara karşı Büyük Toprak Sahipleri, Asiller, Junkerler, Kilise ile ittifaka girerek gücünü ve konumunu pekiştirmeye çalıştı. Ama bu yöntem çok riskliydi. Hele 1871 Paris Komünü'nde İşçiler tamamen iktidarı ele alınca, artık bu yolu denemek ateşle oynamak gibiydi.

On dokuzuncu yüz yılda, bütün toplum bilimcileri ve tarihçileri şu soru meşgul ediyordu: Nasıl olmuştu da tarihin gördüğü en köklü devrimlerden biri olan Fransız Devrimi, bir kaç yıl içinde, Napolyon gibi maceracıların elinde bir oyuncağa dönüşmüş; devrimin bütün idealleri ayaklar altına alınmış ve o Napolyon kendini İmparator ilan edebilmişti. Niçin daha sonraki devrimler (1830, 1848) hiç bir ilerleme kaydedemeden ezilmişler ve bu sefer de birincisinin karikatürü olan Napolyon bozuntuları (Üçüncü Napolyon, Bismark vs.) iktidara gelebilmişti.

O zamanlar, tıpkı şimdi olduğu gibi; insanlar yaşadıkları ana ve geleceğe geçmişin aynasında bakıp olanları anlamaya çalışıyorlardı. Fransız devrimi Eski Yunan ve Roma demokrasisinin diliyle konuşmuştu. Çözüm de yine bu dilin kavramlarında aranıyordu.

Roma'da o Cumhuriyet nasıl Sezar gibi bir avantüryenin eline düştüyse, olan bunun benzeri değil miydi? Bu bir kaderdi. Demokrasileri Sezarizmler izliyordu. Fransa'nın Sezarı da Napolyon olmuştu.

Tabii bu açıklamalar tarihi açıklamış olmuyordu. Bu yüzeysel tarihsel analojilere bakarak olanları anlamaya çalışanlara karşı Marks, Sezarizmin antik çağın sınıfsal ilişkilerinin ürünü olduğunu, bunun modern biçiminin Bonapartizm olduğunu ve bu Bonapartizmi anlamak için, modern Toplumdaki sınıfların karakterlerine ve ilişkilere bakmak gerektiğini söylüyordu.

Sınıfların karakter ve ilişkilerini ise, ekonomik ilişkiler içindeki çıkar ve konumları belirliyordu.

Burjuvazi'nin yukarıda anlatılan çıkmazı ve konumu bütün bu, on dokuzuncu yüzyıl Avrupa'sındaki gelişmeleri, bonapartizmleri açıklamayı, hatta ön görmeyi mümkün kılıyordu.

Zaten on dokuzuncu yüzyıl Avrupa tarihinin bütün anahtarı; İngiltere'deki Tahıl Yasaları ve Çartist Hareket'ten Fransa'daki Devrimlere (1789, 1830, 1848, 1871) ve Bonapartizmlere, 1848 devrimindeki Frankfur Parlamenterleri'nden, Bismark'a kadar bütün gelişmelerin anahtarı, burjuvazinin bu açmazındadır.

Marks ve Engels'in Tarihsel Maddeciliğin uygulamanın birer örneği olan bütün yazıları hep bu açmazın sonuçlarını ve somut tarihte göründüğü biçimleri işlerler ve bir tek şeyi kanıtlarlar: burjuvazi demokratik değildir ve ihanet eder; ezilenler azacık inisiyatif gösterdiğinde, devrimin düşmanlarıyla uzlaşır, devrimi onlarla uzlaşmak için bir pazarlık aracına dönüştürür; Napolyonlar, Bismarklar hep bu ilişkinin sonucu olarak birer gerçeklik kazanır.

Bu öz, ülkeden ülkeye elbette bazı meşrep ve biçim farklılıklarıyla görünüyordu elbette. Örneğin Alman burjuvazisi, Fransız burjuvazisinden daha farklı bir yol izledi; Fransız Burjuvazisi, demokrasi ve insan hakları bayrağını atınca, Cumhuriyet bayrağının ardına gizlendi. Almanya'da ise, ulus ve ulusçuluk ve Alman birliği bayrağı, demokrasiyi hiç ele ve ağıza almadan ezilen geniş yığınları kendi arkasına almanın formülü oldu.

Böylece Fransız burjuvazisinin demokratik özlemlere selam ve sabahı kesme ihanetinin örtüsü olmuş Cumhuriyetçilik; Alman burjuvazisinin aynı işlevi gören Alman Birliği bayrakları, burjuvazinin demokrasinin adını bile anmadan, yığınları harekete geçirip ardına takabilmesinin; gerici ve anti demokratik devlet yapılarına egemen olmasının birer aracı oldu.

Bugünkü Türkiye aşağı yukarı bu on dokuzuncu yüzyıl Avrupa'sına benzer. Gerçek iktidar, orada Büyük Toprak Sahiplerinin, Yunkerlerin, Asillerin, Kralların, Kilisenin elindeydi. Türkiye'de Askeri Bürokratik Oligarşinin.

Türkiye'de hala en küçük bir demokratikleşme görülmemesinin nedeni, yukarıda anlatılan 19. yüzyıl burjuvazisinin açmazlarıdır. Aynı açmazlar Türkiye'nin burjuvazisi için de geçerlidir ve onlar da aynı şekilde davranmaktadırlar.

AKP veya burjuvazi tutarlı bir demokrasi talebiyle kolaylıkla Askeri bürokratik oligarşiyi tecrit edip iktidardan uzaklaştırıp, onu kendi iktidarının uysal bir aracına dönüştürebilir.

Hadi burjuvazi olduğu için İşçilerden korktuğunu ve işçi hakları için bir şey yapmayacağını kabul edelim.

Ama en azından Alevilerin korkularını gerçek bir laikliği savunarak, örneğin diyanet işlerini lağvederek, imam hatipleri kapatarak Alevileri Genelkurmayın yedeği olmaktan kurtarabilirdi; Kürtlere Dillerini kullanma hakkı vererek, valilik, kaymakamlık gibi makamları lağvedip yerel yönetimi Avrupa'daki seçilmiş yöneticilere vererek Kürtleri kazanabilirdi. Bu iki tedbirle Bürokratik oligarşiyi hem tecrit eder hem de gücünü kırardı. Alevileri ve Kürtleri yedeğine almış veya en azından onların tarafsızlığını sağlamış, zaten işçilerin memnuniyetsizliğini arkasına almış olan AKP, Burjuvazinin sosyal iktidarın yanı sıra politik iktidarı da ele geçirmesini sağlayabilirdi. Burjuvazi böylece, gerçek iktisadi çıkarlarına (yani daha büyük ve daha çok kar, dünya pazarında daha büyük pay) uygun politikaları uygulayabilir, bunun sağlayacağı gelir artışlarıyla konumunu daha da güçlendirebilir, zaten memnuniyetsizliğini arkasına aldığı işçileri de kendi zafer arabasına bağlayabilirdi.

Örneğin, sadece Kürterin üzerindeki dil yasağı ve merkezi idare aracılığıyla uygulanan ulusal baskının ortadan kalkması bile İran, Irak, Suriye'deki Kürtlerin bu sefer gözlerini Türkiye'ye dikmelerine, o ülkelerdeki gerici oligarşiler üzerinde demokratik bir baskının oluşumuna,

askeri masrafların muazzam azalmasına, bu kaynakların üretim artışına akıtılmasına; diğer komşu ülkelerle ticari ilişkilerin gelişmesine; bunun ek olarak en geri bölgelerde muazzam bir ekonomik canlanmaya yol açardı. Bütün bunlar da burjuvazinin işçileri kendi zafer arabasına bağlamaya yeterdi.

Ama bütün bunları yapmaz ve yapamaz AKP. Aptallığından mı? İktisadi çıkralarının burada olduğunu görememesinden mi? Politik iktidarı da ele almak istememesinden mi? Hayır hiç biri değil. Ama yukarıda sıralananlar gibi, en küçük demokratik karakterli tedbirlerin bile işçilerin birliğini arttıracağını, işçilerin örgütlenmesine ve bağımsız bir güç olarak ortaya çıkmasına yol açacağından korktuğu için. O Fransız devriminde görülen ve yukarıda anlatılan açmazı nedeniyle bu kadar basit değişimleri bile göze alamaz, alamadığı için de çok özlediği gerçek politik iktidarı ele almayı bir türlü başaramaz. Karakter, açmaz ve sorun tıpkı on dokuzuncu yüzyıl Avrupa burjuvazisinin karakteri, açmazı ve sorunudur.

Ne var ki, aynı öz, Avrupa’da ve Türkiye'de zıt bir görünüm altında ortaya çıkmaktadır. Bu da nice solcuyu yanıltmakta ve onların askeri bürokratik oligarşnin açık destekçileri haline dönüşmesine yol açmaktadır.

Ne var ki, bu aynı ve benzer öz, Türkiye’de zıt biçimde görülmektedir.

Avrupa’da eski egemen sınıflar, Yunkerler, Kilise, Asiller Cumhuriyete karşıydılar. Burjuvazi ulus ve Cumhuriyet bayrağını elinde tutardı.

Avrupa tarihinde güçlerin bu bayraklarına bakarak, bu günkü Türkiye’deki güçleri tanımlamaya kalkanlar görünüşe aldanırlar. Bu görünüşe bakarak, AKP’yi feodal gericiliğin; Ordu ve Bürokrasiyi modern burjuvazinin partisi olarak görenler, buradan hareketle fiilen burjuvaziye karşı

prensler, feodaller, kiliseyi destekleme durumuna düşüyorlar.

Bayraklar toplumsal güçlerin gerçek karakterlerini anlamayı sağlamaz ve yanıltırlar. Ekonomik ilişkilere, sınıfların anatomilerine bakmak gerekir. Yunuslar bizimce balığa benzerler ama anatomilerine bakınca onların memeli olduğu görülür. Toplumda da aynı yöntemi izlemek gerekir.

Türkiye'de ise, Cumhuriyet ve Ulus bayrakları, Türkiye'nin Junkerleri, Asilleri, Kralları olan Askeri Bürokratik Oligarşinin bayrağıdır; buna karşılık, Türkiye'de Din bayrağı, özellikle de İslam bayrağı, burjuvazinin bayrağıdır. Tam da 19. yüzyıl Avrupa burjuvazisiyle aynı korkaklık ve açmaz nedeniyle bu günün Türkiye'sinde aynı öz tamamen zıt görünümlerde ortaya çıkmaktadır.

Bu zıtlığın temeli Türkiye'nin tarihide ve Osmanlı'da yatmaktadır. İslam bayraklı bir burjuvaziyi ve bu bayrağı mümkün sıkılan bizzat bürokratik oligarşinin kendisidir.

Müslüman Osmanlı bürokratik oligarşisi, egemenliğin korumak için, Hıristiyan halkları ve burjuvaziyi katliam ve sürgünlerle yok etti tıpkı Sen Barthelmi katliamında olduğu gibi. Müslüman ahaliye ise, katledilen ve sürülen Hıristiyanların mallarını peşkeş çekerek satın aldı ve o burjuvazinin yerini Müslüman derebeylik ve tefecilik aldı. Yani laikliğin zorlayıcı temelini bizzat yok eden, askeri bürokratik oligarşidir. Sadece demografik olarak ele alındığında bile, Rum ve Ermeniler katledilmeseydi ve sürülmeseydi, bu gün Türkiye'nin nüfusunun yarıya yakını Hıristiyan olurdu. Böyle bir ülkede, burjuvazi Müslümanlığı bayrak yapamazdı.

Dolayısıyla bu Anadolu burjuvazisi, burjuvazi olmadan önce, daha doğuşunda, Hıristiyanların katli üzerinden ilk sermaye birikimini yapmıştır. Yani bu gün “Anadolu Kaplanları” denen ve AKP'nin temelini oluşturanlar, yüz yılın başında Ermeni ve Rum mallarına konarak ilk sermaye

birikimi yapanlar ve Ermeni ve Rumların zanaatkarlardan öğrenilmiş işçi yeteneklerini üretimde kullananlardır.

Bu burjuvazi, Liman şehirlerinin burjuvazisinden farklı olarak neden kıyafet üzerinden bir savaş yürütmektedir? Bu zıtlık nasıl bir mekanizmayla ortaya çıkmaktadır? Bunu daha önce *“Kıyafet Kavgasının Anlamı”* başlıklı bir yazıda kısaca şöyle açıklamıştık:

“Baş örtüsünde sembolize olan kıyafet kavgası niçin bu kadar önemlidir? Benzeri kavga ne nüfusunun çoğu Müslüman olan diğer ülkelerde, ne de başka ülkelerde görülmez. Niçin Türkiye'ye has bir görüngüdür ve bunca önemlidir?

Baş örtüsüne karşı çıkanlar da, onu örtmek isteyenler de aynı neden ve kaygılarla bunca zıt gibi görünen konumlardadırlar, bu zıtlık onların temeldeki özdeşliğinden kaynaklanır.

Bu tersliği açıklayacak iyi bir örneklerden biri, İngiltere, onun eski kolonileri ve Japonya'da trafiğin soldan, Fransa ve sonradan Fransız devriminin etkisiyle bütün dünyada sağdan olmasının, yani bu iki zıt ilkenin aynı nedenden kaynaklanması olabilir. İkisinin de temelinde insanların büyük çoğunluğunun solak değil de sağlak olması vardır. Soldan ve sağdan gibi, birbirine zıt bu trafik ilkelerini yaratan aynı sağlaklıktır. Çoğunluk sağ kolunu kullandığı için, atı ve kalkanını sol; kılıcını veya silahını sağ elle tuttuğu ve soldan gidildiği takdirde sağ kolla dahi iyi savunma ve saldırı yapılabileceği için eskiden karada soldan gidiş yaygındır; yine insanlar bir sandala bindiklerinde küreği sağ ellerinin gücünü kullanacak şekilde tutmaları nedeniyle, suda sağdan gitme daha rahat hareket ve özellikle iskelelere yanaşmalarda daha geniş bir manevra ve daha yüksek bir isabet olanağı sağladığı için su trafiği sağdan çalışır. İngiliz sistemi kara trafiğine, Fransız sistemi de su trafiğine dayandığı için biri sağdan, diğeri

soldan olmuştur. Aynı neden, farklı koşullarda birbirine zıt ilkeleri ortaya çıkmaktadır.

Türkiye'deki bu kıyafet kavgasının temelinde de, yani bir tarafın açık başı, diğerinin baş örtüsünü siyasetinin temel ilkesi yapmasının ardında da, sol ve sağ trafiği yaratanın aynı ilke olması gibi, burjuvazinin farklı zümrelerinin aynı kaygısı vardır: burjuvazinin egemenliğini sürdürmek için, egemeni olduğu ulusun çoğunluğundan biçimsel farklılıkları olmaması gerektiği.

Kapitalizm ve kapitalizm öncesinin sınıfları ve sınıf mücadeleleri arasında temel bir fark vardır. Kapitalizm öncesinde, egemen sınıflar, zümreler, kastlar, giyinişleri, davranışları, mekanları dilleri ve hatta kavimleriyle diğer sınıflardan ayrılırlar. Sadece egemen sınıflar değil, bu ayrım bütün toplum için geçerlidir. Her mesleğin, her sınıfın, her cemaatin kendine has giyinişleri; mekanları; hatta dilleri ve "ulusları" bile vardır. Her şey çok açık ve kesin olarak belirlidir. Bu nedenle kapitalizm öncesi toplumlar sistematik bir kastlaşma eğilimi gösterirler. Eğer "barbar" denen kavimlerin akınları sık sık o kapitalizm öncesi uygarlıkları alt üst etmeseler bütün antika uygarlıkları bu türden, Hindistan'daki gibi bir kastlaşma beklerdi.

Kapitalizmde ise, durum tam tersinedir. Ulusun ve ulusçuluğun nedeni de budur. Geniş yeniden üretim strandartlaşma gerektirir. Ulus da bu standartlaşmanın bulunmuş en son biçimidir zaten.

Ama kapitalizmde, kapitalizm öncesinden daha farklı bir durum daha vardır. Kapitalizm öncesinde, silah taşıyanlar zaten aynı zamanda egemen sınıftırlar. Ama kapitalizmde, bütün ulus gereğinde silahlandırılır. Hem diğer uluslara, hem de Fransız devriminden sonra olduğu gibi, bütün Kapitalizm öncesi dünyaya meydan okuyabilmek, onun tehditlerine karşı koyabilmek için de bu zorunludur. Ama bu

çok riskli bir durumdur. Egemen sınıf, yani burjuvazi, çok küçük bir azınlıktır; buna karşılık ücretliler ve diğer emekçiler çok büyük çoğunluk.

Bunun mahzurlarını ortadan kaldırmak için burjuvazi, kapitalizm öncesinin tamamen tersi bir savaş yöntemi izler ve kendisi ve ezilen sınıflar arasındaki bütün biçimsel dil, giyim, yaşam alanı gibi farklılıkları ortadan kaldırır. Ancak bu koşulda kendisinin ayrı bir sınıf olduğunu gizleyip egemenliğini sürdürebilir. Bu ideolojiden kıyafete kadar her alanda yapılır.

İşte bu gerekçe ve kaygı, yani zeytinyağı gibi açıkta kalmama kaygısı, büyük şehirlerin batılı burjuvazisinin tüm ulusu kendi gibi giyinmeye zorlamasına yol açmıştır; herkesin başı açık olur ve herkes şapka giyerse, kimin Müslüman, kimin gayrı Müslim olduğu anlaşılamazdı.

Ama bu zorlamaya yapanlar egemeni oldukları ulusa refah getiremedikleri için, ezilenler arasında buna duyulan tepki, bu dayatılan sembollerin zıtlarının bayrak yapılması sonucunu doğurmuştur.

Böylece, yükselen, Müslüman taşra burjuvazisinin, baş örtüsünü böyle bayrak yapmasının ne kadar önemli olduğu ortaya çıkar. Bu bir yandan, burjuvazinin diğer kesimlerine karşı, bir karşı stratejinin savunusudur. "Eğer egemeni olduğunuz geniş yığınlardan farklı bir yaşam ve giyim içinde olursanız, bu sizin tecridinizi getirir ve sonunuz olur. Biz sizin yaptığınızın aksini yaparak ve savunarak aslında sizin de egemenliğinizi savunuyoruz." demektir.

Ama aynı zamanda, burjuvaziye ve devlet sınıflarına duyulan tepkiyi, onların egemenliğinin sembollerine tepkiyle ifade eden geniş yığınların direnişinin bayrağını da ele geçirmiş olur.

Bu nedenle, hem kapitalist sistemi koruyabilmek, hem de burjuvazinin diğer kesimleri ve devlet bürokrasisine karşı

ezilenlerin tepkisini kendi değirmenine akıtabilmek için, baş örtüsünde sembolleşen tartışmalara ekmek su kadar ihtiyacı vardır bu burjuvazinin. Ama bu aynı zamanda, devlete egemen bürokrasinin de işine gelir. Ancak böyle bir tartışma içinde şehir orta sınıflarını ve Alevileri kendi yedeğine alıp zeytinyağı gibi açığa çıkmaktan kurtulup, politik iktidar üzerindeki egemenliğini ve ayrıcalıklarını sürdürebilir.

Bu tartışmanın Türkiye dışında hiçbir ülkede olmamasının ardında, Osmanlı'nın tarihi vardır. Osmanlıya Egemen Müslüman kast, ticareti "haşa min huzur tüccar taifesinden" diye hor gören bir kasttır. Geriye kalan Müslüman nüfus ile ya başı ezilecek isyancı ve çoğu kez alevi göçebe, ya da yoksul köylüdür. Bu nedenle bunların içinden bir burjuvazi çıkamazdı. Burjuvazi, ticaret ve sanayide güçlü Ermeni ve Rumlar ve Yahudiler arasından çıkabilirdi. Ermeni ve Rum burjuvazisinin kendi dil ve dinlerinde, içinden bir ulus yaratabilecekleri birer halkları vardı. Ama liman şehirlerinde palazlanmış bu Yahudi burjuvazinin böyle bir kitlesi yoktu. Öte yandan, Yahudiler ile, Müslüman egemen kast arasında, sığınma ve ayrıcalıkların da beslediği bir yakınlık da bulunuyordu. Böylece içinden kendi ulusunu yaratabileceği, kendi dili ve dininden bir halkı olmayan Yahudi burjuvazisi ile; burjuvazisi olmayan ama içinden bir ulus yaratabileceği bir Müslüman halkı olan Müslüman devlet kastının çıkarları tencere ve kapak gibi birbirine denk düştü. Atatürk'ün kendisi bizzat bu çakışmanın sembolü ve ürünüdür. Selanik Yahudilerinin okullarında okumuş bir Osmanlı generalidir.

Bu nedenle Türk milliyetçiliğinin yaratıcılarının ve en büyük savunucularının bu Yahudilerden çıkması bir rastlantı değildir. Yahudilerin iki devlet kurup iki ulus yarattıkları söylenebilir. Birincisi, Türkiye Cumhuriyeti ve Türk ulusu; ikincisi İsrail ve İsrail ulusu.

Müslüman olmayan, Müslüman'ı bile "dönme" kabul edilen bu egemen sınıf ile egemeni olduğu ulus arasındaki din, dil, kültür ve yaşam farkını kapatmanın tek yolu vardı: herkesi kendi gibi yapmak. Hikmet Kıvılcımlı'nın dediği gibi, herkes şapka giyerse, kimin Müslüman, kimin gayrı Müslim olduğu anlaşılamazdı.

Ama şimdi köprülerin altından çok sular geçti. Bu burjuvazi için, post-modern, çeşitliliğin zenginlik görüldüğü çağda, şöyle ya da böyle giyinmenin önemi yok. Müslüman burjuvazi de, herkese baş örtüsü taktırmaya kalkmanın kendini zayıflattığını görüyor ve baş örtüsüzlüğü bir zenginlik olarak görüyor. Burjuvazinin klasik egemen batıcı kanadının zaten son yıllarda, Kürdistan'daki savaş vesilesiyle, Devlet sınıflarıyla arası epeyce açılmıştı. Karşılıklı bu adımlarla, burjuvazi, Müslüman burjuvazinin önderliği altında bütünüyle birleşmiş ve işçi ve yoksulların tepkisini yedeğine almış bulunuyor. Seçim sonuçlarını belirleyen bu bileşimdir. Burjuvazinin iki büyük fraksiyonu bakımından, baş örtüsü olaylarca aşılmış bir sorundur. Şimdi o devlete egemen kastın, bu egemenliği zayıflatacak ve politik iktidarı bütünüyle burjuvazinin eline almasını sağlayacak; ayrıcalıklarına son verecek düzenlemeler karşısında direnişinin; şehir orta sınıfları ve Alevileri arkasına çekebilmesinin bir aracıdır.

Yoksulların tepkisini yedeklemiş; tüm burjuvaziyi kendi bayrağı altında birleştirmiş; cepheden saldırı yerine; onu kendi silahlarıyla vurup, tecrit ve kuşatma uygulayan AKP iktidarı karşısında uzun vadede hiçbir şansı bulunmamaktadır. Devlet kastının tek şansı, savaş ve gerginliktir. Bu noktada, Almanya ve Avrupa Birliği ile kesin bin çıkar ortaklığı içindedir. Türkiye'yi içine almak istemeyen, dolayısıyla bir parça bile olsun demokratikleşmesini istemeyen Avrupa, ona istediği gerginlik araçlarını bol bol sunacaktır. Dünya çapında

Avrupa ve Amerika çelişkisi, Türkiye'de Burjuvazi ve Devlet sınıflarının çelişkisi olarak yansıyacaktır.”

Elbette buna ek olarak, Kürt burjuvazisinin ayrılmasına karşı Türk ve Kürt burjuvazisinin bir ittifakının biçimi olarak da İslam bayrağı büyük bir işleve sahiptir.

Sanılanın aksine AKP ya da Anadolu Burjuvazisi şeriatçı değildir. Ulusu, yani politik olanı, din veya İslam ile tanımlamanın, burjuvazinin sınıf olarak egemenliği için, yani hem ezilenlerin örgütlenmesine imkan vermeyen ve demokratik olmayan hem de burjuvazinin sınıf olarak iktidarı elinde tutabileceği bir sistem için olabilecek en optimum biçim olacağı noktasından hareket eder.

Bu günkü dünya dengeleri, böyle bir burjuvazinin ve programın desteklenmesine uygundur. Avrupa, kapısında tutabilmek için, ulusu İslamiyetle tanımlamış bir Türkiye’ye gükte ararken yerde bulduğu bir nimet olur. ABD ise böyle bir “Ilımlı İslam”ı stratejik bir hedef olarak zaten desteklemekten çıkarlıdır.

Bu program karşısında hala ulusu Orta Asya kökenli ırkçı bir Türklükle tanımlayan; toplumun iliğini kanını sömüren, en küçük bir demokratikleşmeye tahammülsüz bürokratik oligarşi aslında egemenliğini ve gücünü tam da bu korkak Müslüman burjuvazinin verdiği destekle devam ettirebilir.

Bu destek binlerce biçimde her gün ortaya çıkmaktadır. Örneğin, Genel kurmay bildirisi ile darbe yapıldığında, Hükümet ve Meclisteki tüm milletvekilleri, bunları görevden almamız gerekir ama gücümüz yetmiyor deyip istifa edebilirlerdi. Bırakalım demokrasiyi sadece parlamentarzmi ve parlamentonun gerçek iktidarı elinde bulundurmasını savunan bir burjuvazi bile bunu yapabilirdi. Sadece böyle bir davranış bile, ordunun egemenliğine kesin olarak son verme anlamına gelirdi. Ama bu kadar basit bir davranışı bile göstermedi bu burjuvazi.

Ya da iktidara geldiği an imam hatipleri kapatabilir, Diyanet İşlerini lağvedebilir; orta sınıfları Askeri bürokratik oligarşinin arabasına bağlayan laiklik silahını onun elinden alabilir; Kürtçe'yi serbest bırakabilir ve seçilmiş mahalli idarecilere Vali ve Kaymakamlık yetkilerini devredebilirdi. Bu durumda bütün Kürt ve Alevilerin desteğini alır ve Ordu'nun vesayeti altında olmayan, istediği gibi bir sistem kurabilirdi.

Bütün bunları yapmadı, yapmıyor, yapmayacak ve böyle bir sorunu bulunmuyor bu burjuvazinin.

Ama bunu yapmamasının nedeni, kapitalizm öncesi bir sınıf olması değil, tam da burjuvazi olduğu için, tam da kapitalizm öncesi Osmanlı yadigarı, Büyük Toprak sahipleri, Asiller, Junkerler benzeri Askeri bürokratik oligarşinin desteğine muhtaç olduğu için. Sanılanın aksine, bürokratik oligarşinin egemenliğini sürdürmek, şehir orta sınıflarını ve Alevileri yedeğine alabilmek için nasıl AKP'ye ihtiyacı varsa; AKP'nin de Mazlumu oynayabilmek; İslam'ı ve kıyafeti bayrak yapabilmek için askeri bürokratik oligarşinin gücüne ihtiyacı var.

15.05.2007

Sosyalistler ve Seçimler

Erken seçim kararından beri sosyalistler arasında seçimlerde ne yapılması gerektiği, doğru tavrın ne olduğu üzerine bir takım girişimler başlamış bulunuyor.

Bu konudaki tartışmalara biz de 1979 yılında yapılan seçimler dolayısıyla yazdığımız bir yazı ile bir giriş yapalım dedik.

O zamanlar yazılmış yazının başlığı "Proletaryanın Taktikleri ve Seçimler" aradan çeyrek asından fazla zaman geçmiş olmasına rağmen bu gün hala güncelliğini olduğu gibi koruduğu kanısındayız.

Yazı Sosyalist gazetesinin 18 Eylül 1979 tarihli 85'inci sayısında imzasız olarak yayınlanmıştı.

D.K.

Prolataryanın Taktikleri ve Seçimler

Seçimlere ilişkin Marksist görüşleri Lenin'den yapacağımız bir kaç alıntı ile görelim.

"Seçimlerde, gerçekten geniş ve en geniş kitlelerin çıkarlarım yüceltmek isteyen kişinin en başta gelen görevi, KİTLELERİN POLİTİK BİLİNCİNİ GELİŞTİRMEKTİR. " (Lenin, *"Bir Kere Daha Particilik ve Ademi Particilik Üzerine",* Biz majiskülledik)

"(. . .) **Sosyal-Demokratlar için seçimler, özel bir siyasal işlem değildir, bin bir türlü vaatte bulunarak sandalye kazanmaya çalışmak değildir, ama sınıf bilinci olan proletaryanın SİYASAL DÜNYA GÖRÜŞÜNÜN İLKELERİNİ VE TEMEL İSTEKLERİNİ SAVUNMAK İÇİN ÖZEL BİR FIRSATTIR. "** (Lenin,

"***Reformcuların ve Devrimci Sosyal-Demokratların Seçim Bildirgeleri*****",** Biz Maj**.)**

"Kitlelerin politik bilincini geliştirmek"; "proletaryanın siyasal dünya görüşünün ilkelerini ve temel isteklerini savunmak" sadece seçimlere has görevler değildir; bunlar bir proletarya partisinin **her zaman** yapması gereken görevlerdir. Demek ki, seçimler görevlerin niteliğinde bir değişme yaratmamaktadır... Bu durumda seçimlere, bu herzamanki görevlerin yapılmasında yararlanılacak bir **olanak,** bir **"fırsat"** olmanın ötesinde fazla bir anlam yük-lememek gerekir. Onun için Lenin, yukarıdaki alıntıda "özel **bir** fırsat"tır diyor.

Ama bu "olanak" ya da "fırsat" ve ilh. olmayı da fazla abartmamak gerekir. Bu olanak çoğu kez, son derece küçük ve mütevazi birşeydir. Ama kitleleri eğitmek için, varını yoğunu ortaya koyan bir proletarya partisi açısından hiç bir olanak, ne kadar küçük ve önemsiz olursa olsun üzerinden atlanamaz. Onun için Lenin'in partisi, en anti-demokratik usullere göre yapılan Duma seçimlerinden yararlanmayı ihmal etmemiştir.

"Hepimiz şunu gayet iyi biliyoruz ki, 1912 seçimleri (1911 ve 1908'de olduğu gibi, koşullar durumu radikal olarak değiştirmedikçe) ne bir "geniş" ne de bir "açık" "kitle "kitle seferberliği" getirmeyecektir ve getiremez. Verebileceğinin tümü eylem için pek de geniş ve açık olmayan MÜTEVAZI BİR OLANAKTIR ve BU OLANAK KULLANILMALIDIR." (Lenin, **"*****Seçim Kampanyasının Temel Sorunları*****",** Biz Majiskülledik)

"(. . .)Gerici Duma toprak sahiplerine yönetimi, gücü; burjuvaziye pazarlıklarını yapabileceği j **bir alanı ve proletaryaya da ÇOK AZ BİR SÖZ HAKKI veriyor. Bu durumda KÜÇÜK SÖZ HAKKI ÖNEMLİ BİR FAKTÖR OLUYOR. Bu küçük SÖZ HAKKINA GEREKSİNMEMİZ VAR. Seçim kampanyasına, kitle**

içinde devrimci çalışma yapabilmek için gereksinme duyuyoruz. (...)" (Lenin, "*Dördüncü Duma Seçim Kampanyası ve Devrimci-Sosyal Demokratların Görevleri*", Biz Maj.)

Seçim kampanyasından, devrimci çalışma için; kitlelerin devrimci eğitimi için yararlanma sonucunda, bir yan ürün olarak (ki çoğu kez seçimler de proletaryanın devrimci savaşının yan ürünleridirler) parlamento kürsüsünden yararlanma **olanağı** da doğabilir, yani bazı temsilciler burjuva parlamentoya girebilir. Bu da, yine, kitlelerin devrimci eğitimi için bir olanaktır. Ama sadece bir olanak ve eğitim için bir olanak. . .

Gerek seçimler gerek parlamento bir proletarya partisi için iktidara gelmek için bir **yol** olamaz mı?.. Hayır olamaz. Çünki bir bütün olarak burjuva devletinin ve özel olarak parlamento denen organın yapısı; onun, ezilen sınıflar tarafından bir iktidar organı olarak kullanılmasına elvermez. Ancak, burjuva devletinden bağımsız olarak, çoğunluğun sömürücüler karşısında korunmasını sağlayacak bir devletin tohumu, embriyonu olan organlar (örneğin Sovyetler, işçi Konseyleri vs.) proletaryanın partisinin iktidara gelebilmesi için bir yol, bir araç olabilirler. Olabilmeleri her zaman olacakları anlamına gelmez. Ortada başka bir cihaz olmasa bile, burjuva partileri çoğunlukta olduğu sürece, bu tür organlar burjuvazi tarafından bir İktidar aracı olarak kullanılabilirler. Çünkü saf olarak, çeşitli tarihsel ve diğer etkilerden soyutlanmış olarak düşünüldüğünde, burjuvazinin egemenliğinin kaynağında, onun üretim araçları üzerindeki mülkiyetinin bulunduğu; bu nedenle, en demokratik (militer ve bürokratik bir aygıtı olmayan) cumhuriyetin bile özünde burjuva diktatörlüğü olduğu görülebilir.

Evet, burjuvazi, soyut olarak, proletarya diktatörlüğünün aleti olan bir devleti - ki bu özünde halkın silahlı olmasıdır - silahlı halk çoğunluğu kapitalist özel mülkiyeti kaldırmaya karar vermedikçe kendi egemenliğinin aracı olarak kullanabilir. Ama böyle bir araç, emekçiler burjuvazinin ekonomi üzerindeki egemenliğine son vermeye karar verdiğinde, emekçilere karşı kullanılamayacağından; aksine emekçi çoğunluğu iradesine hizmet edeceğinden, barışçıl bir devrimi mümkün kılan tek araç olur. **Diğer bir deyişle, barışçıl bir devrimin tek garantisi, silahlı halk ve militarizm ve bürokrasiden yoksun bir devlettir. Ancak böyle bir devletin varlığı şartında seçimler; halkın iradesini yansıtan organlardaki çoğunluk iktidara gelmek için bir yol olabilir.**

Ama böyle bir devlet, çok özel bazı durumlar dışmda - örneğin Şubat devriminden sonra tüm ordunun Sovyetleri desteklediği, halkın silahlı olduğu şartlarda Sovyetler iktidarı alsaydı böyle bir durum sözkonusu olurdu. Bu noktaya Lenin özellikle dikkati çekmiştir. - günümüzde hiç bir ülkede yoktur. Geçen yüzyılda da, Marks ve Engels'in çok ihtiyatla belirttikleri gibi, herkesin silahlı olduğu, düzenli bir bürokrasisi ve ordusu olmayan İngiltere ve Amerika böyle bir devlete en yakın devletler olmuştur.

Bütün bu nedenlerledir ki, burjuva parlementolar ve seçimler, proletarya partisi için iktidara giden bir yol, bir araç, kazanılacak bir "mevzi", ele geçirilecek bir organ **değil;** kitlelerin siyasi eğitimi için yararlanılabilecek mütevazı olanaklardırlar.

Şimdi, Türkiye'deki yazında en çok karıştırılan bazı noktaları aydınlatmak gerekiyor.

Birincisi, seçim kampanyasından kitlelerin devrimci eğitimi için yararlanmak ile parlamento kürsüsünden - yine aynı amaçla - yararlanmak ayrı ayrı şeylerdir. Bu ayrılık niçin önemlidir? Çünkü, kimileri, seçim

kampanyalarını, parlamentoda kürsü elde etmek için yararlanılacak bir olanak olarak düşünmektedirler. . . Bu yanlış bir kavrayıştır, seçim kampanyasının amacı - sık sık söylendiği gibi - kitlelerin bilincini geliştirmede kullanmak için parlamentoda kürsü kazanmak **değil;** doğrudan doğruya kampanyanın olanaklarından yararlanarak kitlelerin politik bilincini geliştirmektir, ya da bir proletarya partisi için böyle olmalıdır.

Amaç, parlamentoda kürsü kazanmak olmaz; seçim kampanyalarından da yararlanarak kitleleri eğitmek olursa, bu faaliyetlerle, bir yan ürünü olarak, yine aynı amaçla yararlanılabilecek bir olanak elde edilmiş olur.

Bu çok belirsiz gibi görülen ayrım yapılınca, kampanyada yapılacak propagandanın içeriği ile oyların kimlere verilmesinin istendiği arasında bir ayrım yapmak gerektiği ortaya çıkar. **Propagandanın içeriği bir program sorunudur; öze değgin bir sorundur. Ama kime oy verileceği sorunu, taktik bir sorundur.** Birincisindeki yanlış, özden; büyük bir yanlıştır; ikincisindeki yanlış biçimden; küçük bir yanlıştır.

Unutmayalım "doğru" bir taktik, doğru bir programı her zaman varsaymayacağı gibi; doğru bir programın her zaman doğru taktiklerle bir arada olacağını düşünmek te saçma olur. Ama programda ve taktikteki yanlışları aynı ayarda; aynı değerde kabul etmek, daha da büyük bir yanlış olur.

Bu ayrımlar özellikle, Türkiye'de varolan bir düzineden fazla proletarya sosyalizmi iddialı parti ve "siyaset"lerin sınıf özlerini tahlil etmek bakımından önem taşımaktadır.

Örneğin bugün, herkes birbirine şu soruyu soruyor: *"Siz kime oy verilmesini isteyeceksiniz? . . Aday gösterecek misiniz? . . . vs."*

Bir proletarya sosyalisti, bir devrimci işçi için bu sorular öyle birincil derecede önemli değildir. Kime oy verileceğinde doğru bir tesbitte bulunamamak ikinci derecede önemlidir. Bir bilinçli işçi, hiç bir zaman kendini bu burjuva kavrayışına adapte etmemelidir. O daima, kime oy vermek gerektiğinden önce, "*programı nedir, hangi şiarları savunmaktadır?*" diye düşünmelidir; "*Seçim çalışmanızın içeriği ne olacaktır?*" diye sormalıdır.

(...)

Lenin " '*Sol' Komünizm: Bir Çocukluk Hastalığı*" adlı eserinde, bu ayrıma dayandığı için, İngiliz Komünistlerine, Mac Donalt'lara oy verebileceklerini söyler. Çünkü ajitasyonun içeriği, program devrimcidir.

Bu ayrım çok önemli olduğu içindir ki proletarya sosyalistleri pek çok durumlarda (örneğin **kendilerine verilecek oyların gericiliği güçlendireceği gibi durumlarda** birkaç dereceli seçimlerin üst turlarında vs.) tercihan küçük burjuva demokratlarına; o da yoksa burjuva ilericilere, hatta liberallere oy vermekten çekinmezler. Çünkü, şuna ya da buna oy vermek, yapılan propagandanın içeriğini heirhangi bir şekilde etkilemez. Öz: Sağlamdır.

Türkiye'deki o muazzam küçük-burjuva devrimciler kitlesi, tüm dikkati daima taktik sorunlara yığdığından (ki bu, burjuva nitelikli programlan gizlemeye yolaçtığından, burjuvaziye hizmet etmektedir) ve taktik keskinliği devrimciliğin ölçütü olarak gösterdiğinden, bu konu üzerinde Lenin'den uzunca bir bölüm aktarmadan geçmeyelim.

"Çarlığın iktidardan düşmesine kadar, Rusya'nın devrimci sosyal-demokratları çok defa liberallerin yardımlarına başvurmuşlardır, yani bunlarla bazı pratik uzlaşmalar yapmışlardır. 1901-1902'de Bolşevizmin doğmasından az önce, Iskra'nın eski redaksiyonu (Plehanov, Akselrad, Zasuliç, Martov, Potressov ve ben, bu redaksiyona dahildik)

burjuva liberalizminin siyasî lideri Struve ile, - çok uzun süreli olmamakla birlikte - belirli bir ittifak kurmuştuk. Ama bu, burjuva liberalizmine karşı ve onun işçi hareketi içinde etkisinin en küçük belirtilerine karşı, en amansız ideolojik mücadeleyi sürdürmemize engel olmuyordu. Bolşevikler, her zaman bu siyaseti gütmüşlerdir. 1905'ten beri, işçi sınıfı ile köylülüğün liberal burjuvaziye ve çarlığa karşı ittifakını, sistemli olarak savunmuşlardır, ama buna rağmen, burjuvaziyi çarlığa karşı desteklemekte hiç bir zaman kusur etmemişlerdir (örneğin iki dereceli seçimlerde ya da seçimlerin ikinci döneminde olduğu gibi) ve hiç bir zaman, burjuva devrimci küçük köylüye karşı, sosyalistlik iddia eden küçük-burjuva demokratlar olarak suçladıkları "devrimcl-sosyalistle-re" karşı, en sert ideolojik ve siyasî mücadeleyi durdurmamışlardır. 1907'de bolşevikler, kısa bir süre için, "sosyalist-devrimciler" ile Duma seçimlerinde belirti bir siyasî blok teşkil etmişlerdir. 1903'ten 1912'ye kadar menşeviklerle bazan yıllarca süren yoldaşlık ettik ve aynı sosyal demokrat parti içinde kaldık, ama onlarla, proletarya üzerinde burjuva etkisinin ajanları olarak ve oportünist olarak ideolojik ve siyasî alanda mücadele etmekten bir an bile geri durmadık. Savaş sırasında "kautskyciler"le, sol menşeviklerle (Martov) ve "devrimci-sosyalistler"le (Çernov, Natanson) bir çeşit uzlaşma yaptık; Zimmervvald ve Kiental kongrelerine onlar birlikte katıldık, onlarla ortak bildiriler yayınladık; ama "kauts-kicilere", Martov ve Çernov'a karşı ideolojik ve siyasî mücadelemizi durdurmadık, onu gevşetmedik (. . .)" (Lenin, *"Bir Çocukluk Hastalığı. . .* **"** s. 73-74)

Seçimlerden Sonra

Evrende hiçbir süreç sonsuza kadar aynı eğilimi sürdüremez. O süreç bir süre sonra kendi sonunu getirecek eğilimleri yaratır ve kendi sonunu hazırlar.

Soğuk gazlar belli bir noktada yoğunlaşmaya başladığında örneğin, daha çok yoğunlaşma daha büyük çekim gücü, daha büyük çekim gücü daha çok yoğunlaşma, daha çok yoğunlaşma daha da büyük çekim gücü demektir. Bu süreç böylece sonsuza kadar gitmez ama. Bir noktada bizzat o çekim gücü nedeniyle ortaya çıkan büyük basınç ve yüksek sıcaklıklar, termonükleer süreçlerin devreye girmesine ve yıldızların oluşumuna yol açar. Yıldızlar doğar. Ama o termonükleer süreçler de sonsuza kadar gitmez, bir noktada yakıtı tüketirler, patlarlar. Evrendeki maddeyi daha büyük atomlardan oluşan elementlerle zenginleştirirler vs.. Ve hayat, Phoenix gibi küllerden doğmuştur, yıldızların küllerinden.

Hiçbir sürecin sonsuz olmadığı gidişin toplum hayatındaki yansımasını gözlemleyen halk bilgeliği, “*sabreden derviş muradına ermiş*” der. Bir Çin atasözünde sinikçe aynı anlamda şöyle denir: “*Eğer bir nehrin kenarında yeterince uzun saman durursanız, bütün düşmanlarınızın cesetlerinin önünüzden geçtiğini görürsünüz*”.

*

1980’lerin başındaki 12 Eylül darbesinden beri, Türkiye’de hızı ve yoğunluğu giderek artan korkunç bir çürüme yaşanıyor.

Bu çürüme anti demokratik sistemi besliyor. Anti demokratik sistem çürümeyi pekiştiriyor. Ve bu böylece gidiyor.

Bu çürümenin boyutları hakkında sadece iki küçük gözlem bile net bir fikir verir.

Eskiden ezilen, alt sınıflardan insanlar, Devlete karşı, devletten gelen her şeye karşı, binlerce yıllık tecrübelerden gelmiş, son derece sağlıklı, adeta içgüdüsel bir düşmanlık ve güvensizlik içindeydiler.

Devletle yan yana düşmek, devletin desteğini almak utanılası bir durumdu. Devlete karşı olanlar ve devletin kurbanları, ululanır, ermiş, evliya kahraman yapılırdı. Bunun en son örneğin 12 Mart'ta öldürülen Deniz, İbrahim, Mahir, Sinan gibi isimlerde görmüştük.

Ama şimdi bu güzel gelenekler unutuldu. "*O güzel insanlar o güzel atlara binip gittiler*".

Onların yerini devletin yanında olmayı ya da devletin yanlarında ve arkalarında bulunmasını bir övünç vesilesi sayan, böyle bir durumdan utanmayı unutmuş bambaşka insanlar aldı. Günün "kahramanları", Çakıcı'lar, Eken'ler, Veli Küçük'ler, Doğu Perincek'ler vs..

Bir zamanlar insanlar mazlum ve boynu bükük Yılmaz Güney'i örnek alırdı, şimdi Polat'ı.

Bir zamanlar insanlar için önemli olan "insanlık" idi. Şimdi Türklük.

Bir zamanlar insanlar zenginliğini ve gücünü göstermeye çekinirler, böyleleri ayıplanır, görgüsüz addedilirdi. Şimdi fakirlik ayıp, zenginliğini ve gücünü göstermek son derece olağan.

Bunlar sonsuz sayıda çoğaltılabilir.

Son otuz yılın hakim eğilimi bu yönde bir gidiş olmuştur. Bu eğilimin tersine bir eğilim veya biraz direnç bir parça Kürt ulusal hareketinin etkili olduğu yerlerde görülebilir.

*

Ama bu süreç de sonsuza kadar böyle gidemez. Çürüme kendi sonunu getirecek süreçleri de besler. En güzel çiçekler en yaşanılmaz bataklıklarda çıkarlar. Hem de hiç

umulmadık yerlerde hiç umulmadık biçimlerde. Tıpkı bir kayanın çatlağında birikmiş toz ve sudan güç alarak başını kaldıran bir bitki gibi.

Bu yönde epey alametler görülmeye başladı.

İlk bakışta çürüme zirvesine ulaşmış bulunuyor. En solcu bilinenlerin genel kurmay partileri olan CHP ve MHP’nin yanında yer aldıkları bir ortamda, tersine alametlerden söz etmek anlamsız görünebilir. Ama gidiş bir kere tersine dönünce, hep hiç istenmeyen sonuçlar ortaya çıkmaya başlar. Yeni olan, tıpkı bir kayanın çatlağında bir bitkinin yeşermesi gibi, başını kaldıracak bir olanak bulur. Şimdi böyle olgular görülmeye başlandı.

Bazı örneklerle bunu görelim.

Askeri Bürokratik Oligarşi, Cumhurbaşkanlığı mevziini yitirmemek için, Erken seçime varan sürece yol açtı. Ama bu erken seçim sonunda Meclis’in ağırlığı daha da artmış, Genel kurmayın hareket alanı daha da daralmış olacaktır.

Büyükanıt ve Erdoğun (Askeri Bürokratik Oligarşi ve Burjuvazi) Dolmabahçe’de kendi “Yalta”larını yaptılar.

Bu anlaşma sonrasında Erdoğan, kendi partisi içindeki bir çok Milli Görüşçüyü yeni milletvekili listelerinde tasfiye etti. Bunu Genel kurmayı memnun etmek ve yatıştırmak için yaptı.

Ama bunun hiç hesaplanmayan başka sonuçları ortaya çıkacaktır. Aslında aday gösterenlerin hiç de küçümsenmeyecek bir bölümü, Ertuğrul Günay gibi, 70’lerin CHP’si görüşlerine ya da 80’lerin Özal’ının görüşlerine yakın olanlar. Yani nispeten daha liberal denebilecek kimseler.

Bunların varlığı hiç de istenmeyen ve öngörülmeyen sonuçlara yol açacaktır.

Birincisi, parti için dengelerde, Parti örgütündeki eğilimlerden çok farklı eğilimleri yansıtan bir meclis grubu ortaya çıkacaktır. Böylece parti Örgütü ile Meclis grubu arasındaki yeni dengeler ortaya çıkacaktır. Bu Erdoğan'ın hareket alanını genişletecektir. Yeni meclis grubu bileşeni Erdoğan'ın hareket alanını ve ağırlık merkezini değiştirmesiyle, tartışmaların laik - dinci ekseninden, demokrasi eksenine doğru kaymasına yol açacaktır. Vitrin olarak koyulanlar daha başka ve daha bağımsız sesler olarak ortaya çıkacaktır.

Laik dinci kutuplaşmasının azalması, demokratik anti demokratik kutuplarının güç kazanmasına yol açacaktır. Bu da ordunun hareket alanının daralmasına.

Genelkurmay, eşi başörtülü bir Cumhurbaşkanını engellemek için erken seçimleri zorladı, olmayan hukuğu da çiğnedi ama aynı zamanda AKP'yi Anayasa'yı adeta yeniden ele almaya zorladı.

Bu da yeni Meclis'in belki bir kurucu Meclis gibi çalışıp bir Anayasa hazırlığına girişmesine yol açacaktır. Ama bu da ister istemez, Türk devletinin bütün temel ve anti demokratik dayanaklarının tartışma konusu olması anlamına gelecektir. Böyle bir tartışma ekseni ve günden kaymasında demokratik güçlerin güçsüz olmasının önemi yoktur, bizzat o gündemin ve paradigmanın kendisi, yıllardır gündemden düşürülenin gündeme gelmesi anlamına gelecektir. Esas önemli değişme bu olacaktır.

Böylece genel kurmay ölümden korkmuşçasına korktuğu ve hiç de istemediği gelişmelerin tetikleyicisi ve teşvikçisi olarak ortaya çıkmaktadır.

Ama sadece bu kadar da değil. Bürokratik oligarşinin meclisteki gücünü arttırmak, CHP ve Deniz Baykal'ı daha güçlü kılmak hatta iktidara getirmek için bütün bu gelişmeleri zorladı. Ama yine hiç istemediği sonuçlar ortaya çıkacaktır.

Hayal kırıklıkları yaratılan umutlar ölçüsünde büyük olur. CHP'liler seçim sonuçlarında büyük bir hayal kırıklığı yaşayacaktır.

Baykal bir Genelkurmay operasyonuyla CHP'nin başına getirilmişti. Kürtlerle bir anlaşmadan yana olan İnönü, Hürriyet gazetesinin ailesine ilişkin bir takım yolsuzluk iddialarıyla tıpkı Özal gibi tasfiye edildi. Daha sonra da Tarhan Erdem gibiler tasfiye edildi. Böylece CHP, altmışlar ve yetmişlerde yükselen işçi ve gençlik hareketinin, TİP'in, Sol örgütlerin baskısıyla oluşmuş nispeten demokratik birikimler tasfiye edilerek tam bir devlet partisi haline getirildi.

Şimdi genel kurmayın CHP içindeki bu tasfiyesinin tasfiyesini gerçekleştirecektir bu seçimler büyük olasılıkla. Büyük hayal kırıklığı, Deniz Baykal ve Genelkurmay çizgisine muhalefeti pekiştirecektir. Muhtemelen Baykal ve çizgisi CHP içindeki etkilerini yitirecekler, Kürtlerle belli bir uzlaşmadan yana güçler etkilerini arttıracaklardır.

CHP'deki bu değişim muhtemelen, askeri Bürokratik oligarşi içinde, egemenliğin ve imtiyazların böyle Kürtleri inkar ve imha ile artık sürdürülemeyeceği; toptan bir politika ve strateji değişikliği gerektiği yolunda bir çizgi izleyen güçlerin de yansıması olacak ve bu CHP içindeki ve Askeri Bürokratik oligarşi içindeki mücadeleler birbirini etkileyecektir.

Yani Genelkurmayın özellikle şimdiki özel savaşçı ekibi, dimyata pirince giderken evdeki bulgurdan olabilir. Mecliste çoğunluğu alayım derken CHP'deki kontrolü de kaybedebilir.

Benzeri durum bizzat cumhurbaşkanlığı konusunda da olabilir. Genelkurmayın eşi başörtülü olana direnci, Erdoğan'ı seçimlerden sonra kendi gücü artıp üzerinde oynayacağı dengeler değişeceği için, eşi başı açık, laikçilerin itiraz edemeyeceği ama daha da liberal bir adayı

öne sürmeye zorlayacaktır. Böylece Cumhurbaşkanı, askeri bürokratik oligarşinin kendi mevzisi değil, meclis ve bu oligarşi arasında bir dengenin adamı olarak ortaya çıkabilir. Bu yöndeki bir gelişme de yine bizzat Genelkurmayın hiç istemediği bir sonuç olabilir. Genelkurmay, keşke eşinin başı örtülü de olsa, her dediğimize evet diyecek bir cumhurbaşkanına itiraz etmeseydik noktasına gelebilir.

Ama bu seçimlerde Genelkurmayın hiç de istemediği bir sonuca yol açmasını en açık biçimde bağımsız adaylar konusunda göreceğiz. Genelkurmay, AKP'nin daha az milletvekili çıkarabilmesi için ister istemez DTP'nin desteklediği bağımsız adayların da önünü açmak zorunda kaldı.

Böylece İnkar ve imhasına uğraştığı Kürt özgürlük hareketinin bizzat yeni Meclis'te biricik demokratik bir muhalefet partisi olarak yer almasının yolunu açtı. Belki 1960'lardan beri ilk kez Meclis'te gerçekten demokrat olarak nitelenebilecek milletvekilleri olacak.

Ama bu vekilleri oraya taşıyan hareketin gerçek lideri, İmralı'da hapiste bulunduğundan, aslında Öcalan meclise taşınmış olacaktır.

Bu durumda bu inkar siyasetinin tümüyle iflas ettiği en kör göze batacak ve bunu savunmak giderek olanaksız olacaktır.

Bütün bu gelişmelerin paralel gidişte toplam etkisi, her birinin tek tek etkisinin toplamından çok daha fazla olabilir.

Özetle, 1980'den beri Demokrasi güçlerinin baş aşağı gidişinin sonu geliyor gibi görünüyor. Hem de var olan etkili güçlerin hiç birinin bunu istememesine rağmen.

Toplum böyledir, iki gücün mücadelesinde olaylar o güçlerin her ikisinin de istemediği bir yola doğru kayar.

Ne genelkurmay ne de AKP demokratiktir. Ama birbirlerine karşı mücadelede yaptıkları, onların istek ve iradeleri dışında, demokrasi güçlerinin toparlanmasına katalizatörlük edebilecek gelişmelere yol açabilir.

*

Ne var ki, bütün bu olasılıklar, dünya ve Orta Doğu'da gelişmelerin Türkiye Politikasındaki etkilerinin yok sayıldığı bir durumdaki çıkarsamalar.

Gelişmelerin esas yönünü özellikle Orat Doğu'daki gelişmeler belirleyecektir.

Kürt Hareketi, seksenlerin ortalarından sonraki baş döndürücü yükselişinde, Türk burjuvazisini ve askeri bürokratik oligarşiyi bir uzlaşmaya zorlamıştı. O zamanlar Türkler bu günkü kadar Kürt düşmanı, ırkçı ve şoven değillerdi de. Gazete ve dergilerde Öcalan'la ve Gerillalarla söyleşiler, röportajlar yayınlanıyordu. Özal "Federasyonu bile tartışmalıyız" diyordu.

Ama tam bu sıralarda doğu Avrupa ve Sovyetler çöktü.

İnkar ve imha siyasetini savunan güçlere bir piyango çıktı, onlar bu ortamda güç kazanmaya başladı. Faşistlere ve Özel savaş dairesine bir doping gibi oldu Orta Asya ve Kafkasların genç cumhuriyetlerinin Türkiye'ye gözlerini dikmeleri. Demokrasi güçlerinin dağılması ve moral bozukluğu da cabasıydı.

Daha sonra ABD Irak'a saldırdı. ABD'nin Barzani ve Talabani'yi desteklemeye karar vermesi, Türkiye'de inkar ve imha siyasetini savunan demokrasi düşmanı güçlere ikinci bir piyango oldu. Kürt sorununda uzlaşmadan yana güçler gerek burjuvazi, gerek bürokrasi içinde tasfiye oldu (Örneğin Özel ve Eşref Bitlis'in öldürülmeleri) ve özel savaş dairesi gerçekte tümüyle iktidarı ele aldı. Meclis bu gücün basit bir avadanlığına dönüştü.

PKK bu hamleye, ateşkesi sabote eden, kendi içindeki çeteleri temizleyerek ve yeni ateşkesler ilan ederek, Devletin ve burjuvazinin içindeki inkar ve imha siyasetiyle bir yere varılamayacağını söyleyen güçlerin konumunu güçlendirerek cevap verdi.

Tam belli etkiler elde edilmeye, Türk devleti içinden doğrudan veya dolaylı sinyaller gelmeye başlarken, bu sefer ABD, yine Ortadoğu'daki planları bağlamında, Barzani ve Talabani için daha büyük tavizler karşılığında Öcalan'ın Suriye'den ayrılmasını ve Türkiye'ye teslimini sağladı. İnkar ve imha siyasetini savunan güçlerin tekrar bir zafer kazanmasına yol açtı.

Öcalan bu hamleye, Demokratik Cumhuriyet, anayasal vatandaşlık, ateşkes ve sembolik teslim olmalar ile cevap verdi. Bir süre sonra tam bu politikanın sonuçları yavaş yavaş alınıyor gibi görünüyordu ki, 11 Eylül oldu. ABD peş peşe Afganistan ve Irak'a girdi. Irak topraklarında Fiilen bir Kürt devleti oluştu. Herşey yine olmamışa döndü, inkar ve imha siyasetine bir piyango daha çıktı bir daha doping aldı.

Bu sefer bizzat PKK'nın içinde ABD'ye ve Barzani-Talabani'ye bir kayma başladı. Barzani-Talabani çizgisinin güçlenmesi, PKK'nın stratejisini olmamışa çevirdi.

Ama yine de Öcalan örgüte hakim olmayı başardı. Bu gelişmeye, Demokrasiyi derinleştirme ve "ilkel milliyetçilik" dediği bir dile, dine, ırka dayanan ulus tanımlarıyla araya kesin ve net çizgi koyarak, nispeten daha demokratik bir ulusçuluktan yana daha açık tavır alarak cevap verdi.

*

Son yirmi yılda hep görülen şudur. Kürt özgürlük hareketi tam bir politikanın, bir stratejinin meyvelerini almak üzereyken, kendi iradesi dışında dünya çapında bir gelişme sonucunda (Doğu Avrupa'nın çökmesi, 11 Eylül, Irak'a müdahale) Türkiye'deki İnkarcı ve baskıcı güçlere piyango

çıkar ve onların konumu güçlenir, PKK'nın, yani Türkiye'deki demokrasi güçlerinin en önemlisinin, bütün çabaları olmamışa döner.

Bu her olumsuz gelişmeye, PKK (daha doğrusu Öcalan veya Kürt Özgürlük hareketi) yeni durumun sonuçlarını avantaja çevirmeye çalışan köklü bir politika, strateji veya teori değişikliğiyle cevap verir.

Şimdi yine PKK toparlanmış durumda. Öcalan'ın stratejisi tekrar itibar kazanmaya başlamış bulunuyor. Devlet ve Burjuvazi içindeki mücadelelerin keskinliği Öcalan'ın stratejininin meyvelerini toplamaya başladığını gösteriyor.

Öte yandan, Öcalan'ın çizgisini terk edip Barzani ve Talabani çizgisine akma da yavaşlamış ve durulmuş görünüyor. Çünkü onların geleceği, Irak'taki ve dünya dengelerindeki gelişmelere bağlı olarak iyice belirsizleşmiş bulunuyor.

Bir zamanlar, İmralı'daki ilk günlerde, herkes Öcalan Teslim oldu, genelkurmay yazıyor o konuşuyor diyordu. Bu gün eğer bir parça Demokrasi Güçleri meclise girerse, o hain dedikleri Öcalan'ın lideri olduğu hareketin desteği ve olanaklarıyla girecekler. Nereden nereye.

ABD'nin Irak'ta durumunun kötülemesi ve muhtemelen çekilecek olması, Barzani ve Talabani'nin durumlarının belirsizliği, Öcalan'ın kendi gücüne güvenen ve bölge halklarının demokratik özlemlerine cevap oluşturarak onların desteğini almaya yönelik stratejisinin sanıldığı kadar soyut ve başarısızlığa mahkum olmadığını daha da fazla gösteriyor. Bu da hem Kürtler içinde hem bölgedeki diğer haklar içinde Öcalan'ın temsil ettiği çizginin itibarını ve etkisini yükseltiyor.

Yani yine sabırla izlenen bir politikanın vea köklü bir strateji değişikliğinin meyveleri görülmeye başlıyor.

Ama sefer de hiç hesaplanmayan bir uluslar arası gelişme sonucu bütün bunlar olmamışa mı dönecek?

Bu olasılık her zaman var. Ama tersi olasılık da bu sefer epey güçlü görünüyor.

Seçimlerden sonra ABD’nin Irak’tan ayrılması gündeme gelecek.

Irak’tan ayrılırken, ilerde yeniden dönmek üzere, çağırılmak üzere ayrılacak. Böylece ABD içinde bulunduğu tecritten kurtulmak için stratejik bir geri çekiliş ve cephe genişletme harekatı başlatıyor. Bunun için de Demokratları seçerek ve Irak’taki askerlerini çekecektir.

Ama Irak’ı tam bir Sünni, Şii, Kürt, Arap vs. kavgası içinde bırakarak. Böylece ilerde, bir arabulucu ve düzen sağlayıcı biricik güç olarak geri gelişinin hazırlığını sağlayacak bir stratejik geri çekiliş yapacaktır.

Bu geri çekilişte, Barzani ve Talabani, bütün bölgedeki güçlerin hedef tahtası olacaktır. Bu durumda onlar muhtemelen, birlikte veya ayrı ayrı, İran molları veya Türkiye’nin askeri bürokratik oligarşisi ile bir ittifak yaparak bir koruma sağlamaya çalışacaklardır.

Her ikisi de, PKK’yı kurban verme karşılığında bir koruma umabilirler. Ama PKK’yı kurban verdikleri takdirde, Kürtler arasında bütün itibarlarını da yitirirler. Yani aslında hareket alanları çok sınırlıdır. Kaldı ki, ABD İran’ın korumasına girmelerine karşı çıkacaktır.

Ancak kendilerine sürekli hakaret eden ve varlıkların inkar eden ve sürekli tehdit eden Türkiye’nin korumasını da isteyemezler.

Bu günkü politikasıyla Türkiye de onların koruyucusu rolüne soyunamaz.

Bu da böyle bir olanağı gören Türk burjuvazisi ve Bürokratik oligarşisi içinde bu inkar ve imha politikalarına

direnişi güçlendirir.

Ama Barzani ve Talabani'nin hamisi olacak bir Türkiye, öncelikle Türkiye'deki Kürtler ile barışmak zorundadır. Bu da Öcalan'ın üzerindeki tecridin azalması ve toplumdaki etkisinin artması anlamına gelir.

Kürtler ve Türkler içindeki bu değişimler karşılıklı olarak da birbiri üzerinde etkide bulunacaktır.

Eğer gelişmeler şimdiki verilerin gösterdiğine gibi, bu yönde giderse, belki ilk defa, PKK ve Öcalan'ın politikaları, uluslar arası gelişmeler sonunda olmamışa dönmeyebilir hatta o gelişmelerden beslenebilir. Bu ise tüm Türkiye ve bölge çapında muazzam bir demokratikleşme ve altüstlük dalgası yaratabilir.

*

Ama ABD'de hala etkili olan güçler, Irak'tan çekilmektense, İran'a da saldırma, bunun için Türkiye'deki genelkurmayın desteğini alma gibi bir politikayı etkili kılabilirlerse, inkar ve imha güçlerine yine bir piyango çıkar. Yine zaman kazanmış ve konumlarını güçlendirmiş olurlar.

Ama daha büyük çaplı bir altüstlükle çökmek üzere.

20 Temmuz 2007 Cuma

Demir Küçükaydın

demiraltona@gmail.com

http://www.koxuz.org

Gerçekleşmiş Öngörüler: 2002 Genel Seçimlerinin Hemen Ardından Seçim Sonuçları ve AKP İktidarı Hakkında Yazılmış Yazılar

2002 Genel seçimleri sonunda AKP tek başına iktidar olduğunda, seçim sonuçlarının nasıl bir metodolojiyle değerlendirilmesi gerektiğini, AKP iktidarının yapısını, özelliklerini ve geleceğini ele alan bir seri yazı yazmaya başlamıştık. Daha sonra ABD'nin Irak'a saldırısı gündemin başına geçtiği için bu yazılar devam etmemişti.

Bu yazılardaki öngörülerin çoğu gerçekleşmiş bulunuyor.

Şimdi yeni seçim sonuçları üzerine tartışmalar başlayacak. Sorunlar aynı sorunlar, dolayısıyla o zaman yazılmış bu yazılar tazeliğinden hiçbir şey kaybetmiş değil. Üstüne üstlük büyük ölçüde olayların akışıyla doğrulanmış değerlendirmelerle dolu.

Bu nedenle bu yazıları yeniden yayınlıyorum.

Demir Küçükaydın

22 Temmuz 2007 Pazar

23:12:48

(Yazılar bu derlemede yar aldığı için tekrar koymuyoruz)

2011 Seçimleri

Barış ve Demokrasi Partisine, Sosyalistlere ve Demokratlara Seçimlere İlişkin Somut Bir Öneri

Seçimler yaklaşıyor. Her zaman olduğu gibi herkes kimin aday olacağı, kime oy verileceği ve kimin ne çıkaracağı gibi konulara yoğunlaşıyor. Biz tartışmayı esasa, sorunun özüne çekmeye çalışacağız. Ve bu bağlamda somut ve pratik bir öneri yapacağız. Demokratik kamuoyunca ve BDP'nin organlarınca tartışılıp karara bağlanmasını diliyoruz.

Önce kısa bir girizgah yapalım.

Türkiye sosyalist hareketi ve demokratları baştan beni, seçimler konusuna yanlış yaklaşırlar ve sorunu seçimlerde kime oy verileceği paradigması çerçevesinde tartışırlar.

Gerçek demokratlar ve/veya öyle olması gereken sosyalistler için, **kime oy verileceği** ile seçimlerde **savunulacak program ve sloganlar** iki **farklı sorundurlar**. Biri taktik bir sorundur, diğeri programatik ve stratejik bir sorundur. Yani Türkiye'nin sosyalist ve demokratları taktik sorunları sanki programatik ve straktejik sorunlarda anlaşmışlar gibi, taktik bir sorunu, temel sorunların önüne getirerek tartışırlar. Bu baştan beri yapılan bir yanlıştır.

Doğru tavır, programatik ve stratejik sorun ile taktik sorunları ayırmak ve esas tartışma noktasını programatik ve stratejik sorunlara çekmektir. Uzun vadede toplumun gündemi ancak böyle değiştirilebilir ve belirlenebilir. Ancak böyle gerçek bir ideolojik ve politik hegemonya kurulabilir. Bu olmadan da hiç bir şey olmaz.

Bu soyut ifadeyi varsayımsal bir örnekle somutlarsak, gerçek demokratlar ya da öyle olması gereken sosyalistler, pek ala açıkça bütün partiler karşısında kendi

programlarını ve esas sloganlarını savunup, ama diyelim ki faşist bir parti karşısında, kendilerine verilen oyların bölünmeye yol açıp örneğin liberal bir adayın saçilmesini engelleyeceği koşullarda, bir liberale oy verilmesini bile isteyebilirler ve istemelidirler.

Yani bu parti liberal bir partidir, demokrasiyle ilgisi yoktur, burjuvazinin ve sermayenin çıkarlarını savunur; ama bize verilecek oylar faşistlerin kazanmasına yol açabileceğinden, bize vereceğiniz oyları bu liberal partiye verin der ve demelidir gerçek sosyalistler.

Tabii bu sadece en sonda taktik düzeyde bir soruna cevap olarak söylenecek pratik bir cevaptır, bundan önce seçim çalışmasının bütünü, uyarma ve aydınlatma çabasına, yani oy verilmesi istenen partinin gerçek gerici yüzünün açıklanmasına, bu bağlamda kendi programının ve gündeminin tartışma alanına çekilmesine harcanmalıdır.

Böyle bir anlayış bütün sosyalistlere egemen olsaydı, yani hepsi esas önemli olanın hangi programın savunulduğu, hangi taleplerin öne çıkarıldığı konusunda anlaşmış olsa, (Dikkat edin bu program ve stratejide anlaşmak değildir henüz, program ve strateji tartışmasının esas tartışılması gereken olduğunda anlaşmaktır) şu veya bu partiye oy verilmesi bütünüyle taktik bir sorun olur ve öyle tartışılırdı.

Ama tüm radikal söylemlere rağmen, kime oy verileceği konusu hep tartışmaları belirler.

Yani bütün sosyalistler ve demokratlar, taktiklerde anlaşamamaktadırlar ama, fiilen taktiklerin program ve strateji sorunlarından daha öncelikli ve temel olduğunda anlaşmaktadırlar ve bütün tartışmalarını bu gizli ortak varsayım üzerinden yürütmektedirler.

Özetle, strateji ve program ile taktikler konusu ayrılmadığı için seçimlerde genellikle taktik bir sorun (Kime oy verileceği) tartışılırken; aslında sanki program ve

stratejide bir anlayış birliği varmış ve bu sorun aşılmış gibi tartışmaktadırlar.

Aslında program ve stratejilerinde bir ortaklık yoktur, ama program ve strateji tartışmasının önemli olmadığında ve bu sorunlardan kaçmakta fiilen anlaştıkları için, programatik ve stratejik ayrılıklar, taktik sorunlar çerçevesinde tartışılmaktadır. Bu da tam bir kör dövüşüne yol açmaktadır.

Ama sadece sorun bu değildir, bu iki sorunu ayıramamanın ve taktik sorunları program ve strateji sorunlarının önüne geçirmenin çok daha başka zararları da olmaktadır ve eğer bu seçimlerde bu ayrım yapılmaz ve strateji ve program sorunları öne çekilmezse, müthiş bir tarihsel fırsat kaçırılacak demektir.

Bu iki sorunu ayırmamanın sonucu olarak, bugün Türkiye'deki en demokratik gücü temsil eden HADEP, DEHAP, DTP, BDP çizgisi, seçimleri bütünüyle bir milletvekili seçtirme sorunu gibi almış olmakta ve bu nedenle programını anlatma ve sesini duyurma olanağını yitirmektedir.

Bu kısa girişten sonra şimde önerimizi somutlayalım.

Aşağıda yapacağımız öneri, tam da bu program ve strateji ile taktik sorunları ayrıma dayanmakta, program ve stratejiyi öne almakta ve yepyeni olanaklar açmaktadır.

Elbette, demokratik çizginin, (HADEP, DEHAP, DTP, BDP çizgisine kısaca böyle diyoruz) bu gerici ve anti demokratik yüzde onluk seçim barajına karşı, onu aşmak için, demokrasinin sözcülerini Meclis'e taşımak için bağımsız adaylar göstermesi yerindedir ve doğrudur. Bunu tartışmıyoruz bile. Bu bir.

(Aslında, baraj yüzde beşler cıvarına gelse, psikolojik baraj aşılacağından, BDP'nin alabileceği oy muhtemelen bu günkü barajı (yüzde onu) da rahat aşacak düzeyde olur. Bu

da Türkiye’deki dengeleri ciddi biçimde değiştirir. Ancak bu verili durumda bunu bir yana bırakıyoruz.)

Ayrıca Barış ve Demokrasi Partisi, bağımsız adayları Türkiye’nin her yerinde göstermelidir. Sadece çıkma ihtimali olan yerlerde değil, her yerde. Bu iki.

Somut duruma ve koşula bağlı olarak, o aday, yukarıda açıklanan ilkeye göre, ille de kendisine oy istemeyebilir. Örneğin kendisine vericek oyun, bir faşistin girmesine yol açabileceği yerlerde başka bir partiye veya adaya oy verilmesini isteyebilir. Her yerde aday göstermek bu olanağı dışlamaz, aksine hareket alanını ve her yerin ve adayların özgül durumuna göre değişen taktikler uygulanmasına olanak sağlar.

Sosyalistlerin de, hiç bir karşılık beklemeden, hiç bir pazarlığa girmeden, daha baştan, hatta şimdi ve derhal, bütün diğer partiler karşısında bu adayları destekleyeceğini açıkça ilan etmesi gereklidir ve doğrudur. Bu üç.

(Bu ayrıca yukarıda açıklanan ilkeye de uygun bir davranış olur. Yani, yukarıdaki ilkeye uygun olarak, pek ala bu demokratik çizgiyi kendileri yeterince demokartik veya tutarlı görmeyebilirler ve bunu açıkça ifade edebilirler. Onun karşısında kendi programlarını savunabilirler. Ama tam da neyin söyleneceği ile kime oy verileceği ayrı sorunlar olduğu için, yeterince tutarlı ve demokrat görmedikleri bu Barış ve Demokrasi Partisi’nin desteklediği adaylara oy verilmesini isteyebilirler. Bu onların sosyalistliklerine halel getirmeyeceği gibi, aksine sosyalist yaklaşım böyle bir tavrı zorunlu kılar.)

Buraya kadar sorun yok. Bunlar bizce çok açık. Bir yanlış anlamaya yol açmamak için kısaca bunları belittik.

Bizim önerimiz bundan sonrasıyla ilgili.

Barış ve Demokrasi Partisi, seçimlere katılabilmek için gerekli koşullara sahip olduğuna göre, aynı zamanda parti

olarak seçimlere de girmelidir. Oy istemek için değil, programını ve stratejisini geniş yığınlara açıklamak için.

Seçimlere girerek televizyon ve radyodan kendi programını, kendi amaçlarını en geniş kitlelere aktarma imkanı bulabilir. Elbette seçim konuşmaları yapanlar, kendilerine oy istemeyeceklerdir. Zaten seçim konuşması yapacakların, adaylar olması bile gerekmemektedir. Önemli olan programı ve amaçları özlü biçimde kitlelere, özellikle Türkiye'nin batısındakilere aktarabilmek; tartışılan konuları, gündemi değiştirebilmek; ön yargıları ve tecriti kırabilmektir.

Oy isteyecek bağımsız adayların yanı sıra, demokrasi programını geniş kitlelere anlatabilmek için seçimlere parti olarak girmek muazzam bir olanak yaratır.

Ama sadece bu değil, bizim hafıza kaybına uğramış, bildiklerini unutmuş sosyalistleri de eğitir.

Düşünün, sosyalist ve demokratlar, o zaman gerçek sorunu tartışmaya başlayacaklardır. Yani kimin aday gösterilyeceğini ve kime oy verileceğini değil; BDP adına seçim konuşmalarını yapacak olanların hangi programı ve somut sorunları öne çıkarması gerektiğini; seçim plakatlarında hangi parolaların öne çıkarılması gerektiğini tartışacaklardır.

Gerçek devrimci ve demokrat seçim çalışması ve yaklaşımı budur. Bu hem Türkiye'deki halkı, hem BDP'yi hem de sosyalistleri eğitir.

Barış ve Demokrasi Partisine, tüm demokratlara ve sosyalistlere bu önerimizi tartışmalarını öneriyoruz.

Hangi programın nasıl savunulacağı ile hangi parola, slogan ve örgüt biçimleri sorununa ise başka bir yazıda gireriz.

Şimdi önemli olan, seçilmek üzere bağımsız adayların yanı sıra amaçları anlatmak üzere, parti olarak BDP'nin de seçimlere girmesidir.

Demir Küçükaydın

15.02.2011 21:22

demiraltona@gmail.com

Emek, Barış ve Demokrasi Bloğunun Türk (Sosyalist) Adaylarına Açık Mektup

Emek, Barış ve Demokrasi Bloğunun değerli Türk (Sosyalist) adayları,

"*Bal*" demek başkadır, "*bal yemek*" başkadır.

Sırrı Süreyya Önder'in geçenlerde dediği gibi, *"Bal demeylen ağız tatlanmaz."*

Sizlerin kazanmanızı canı gönülden isteyen ve bunun için çırpınan bir insan olarak yaptıklarınızı ve yapamadıklarınızı elimden geldiğince izlemeye çalışıyorum. Şu ana kadar izlenimim, sizlerin bol bol "bal" dediğiniz ama bal yemediğinizdir. Daha da doğrusu bal yapmadığınız ama bol bol "bal" dediğinizdir

*"Bal"*ın yerine Sosyalizm'i koyarsak, bol bol sosyalizmden, emekten, işçi sınıfından söz ediyorsunuz ama tam da bu yaptığınız sosyalist değil ve sosyalizme zarar veriyor. Sosyalist olmadığı için tabii ki yeterince demokratik de değil. Dolayısıyla sadece sosyalistlere değil, sizi aday gösteren demokratik Kürt hareketine de zarar veriyor.

Neden böyle olduğunu ve böyle bir sonuca ulaştığımı aşağıda açıklayacağım.

Ancak, **sizlerin nesnel konumunuz**, sizlerin, aday olarak varlığınızın, kendi söylediklerinize ve söylemediklerinize, yaptıklarınıza ve yapmadıklarınıza rağmen demokratik bir işlev görmesini engellemiyor.

Çünkü sizler sosyalist olmanızdan öte, her şeyden önce Türk olduğunuz için, Türklerin ezilenlerine ve demokratlarına, Kürt hareketinin demokratik karakterini anlatabilmek, gösterebilmek, ön yargıları yıkabilmek için, Kürt özgürlük hareketi tarafından aday gösterildiniz. Öte yandan, Kürtlerin mücadelesini destekleyen veya onun yanında görünmekten çekinmeyen Türklerin varlığı, Kürtler içindeki demokratların konumunu sağlamlaştırmakta ve güçlendirmektedir.

Yani sizler kendinizi hep sosyalist olarak tanımlasanız da, sosyalist aday olduğunuz için değil; Türk aday olduğunuz için, söylediklerinizden ve söylemediklerinizden bağımsız olarak, bu adaylığınızın kendisi “*Medya Mesajdır*” dedikleri gibi, mesajdır. Ve bu mesajın **demokratik bir özü vardır**.

Ezilenler çoğu kez, programları, partileri ya da insanları onların gerçekte söyledikleri ve yaptıklarıyla değil, onlarda görmek istedikleriyle değerlendirirler. Ve tam da bu nedenle yaptıklarınız ve söyledikleriniz gerçek anlamlarıyla değil, nesnel işlevinizin anlamıyla anlaşıldığı için aradaki makas ve çelişkiler görülmüyor ve algılanmıyor.

Ne sizler nede sizleri destekleyenlerce görülmeyen bu çelişkiler, **görülmediği için ortadan kalkmış olmuyor**. Unutmayalım ki, **hatalar bizden hızlı koşarlar;** tam da onların unutulduklarını, tarih ve olaylarca aşıldığını düşündüğümüz anda aşılmaz bir duvar olarak karşımıza dikilirler.

Düşünün bir kere, Ermeni ve Rum katliam ve sürgünleri, ezilenlerin politikleşme ve radikalleşmesinin yükseldiği altmışlı, yetmişli yıllarda hiçbir zaman kimsenin gündeminde değildi. O zamanlar bunu Türkiye’nin ve solun gündemine sokmak isteyen bir çaba, o yükselişin coşkusu içinde bir sabotaj gibi görülebilirdi. Her şey tarihçe ve olaylarca aşılmış ve unutulmuş gibi görünüyordu. Ama bu gün bu katliam ve sürgünleri gündeme almadan ne dünü ne bugünü anlamanın mümkün olmadığı; demokratikleşmenin olanaksız olduğu apaçık ortada.

Bu nedenle, yani ilerde çok geç olmaması için, hiç de arzu etmememe rağmen, pişmiş aşa su katarca ve kötü olmayı göze alarak bu açık mektubu yazmaya karar verdim.

Durumum altmışlı ya da yetmişli yıllarda başarıdan başarıya koşan, gençliğini soluyan bir hareketin gündemine Ermeni ve Rum katliam ve sürgünlerini sokmaya çalışan, maalesef var olmamış, bir insanın durumuna benziyor.

Bu nedenle, lütfen bütün ön yargıları bir kenara bırakarak bu mektubu okumaya ve anlamaya çalışın. Yarın gerçekten çok geç olabilir.

*

Sizler hep sosyalizmden söz ediyor ve sosyalistliğinizi vurguluyorsunuz.

Sosyalizmin özü nedir?

Biçimsel, (hukuki) eşitliği gerçek (ekonomik-sosyal) eşitlikle birleştirmektir denebilir.

Büyük tek tanrılı dinlerin ve bu dinlerdeki Allah'ın işlevi, insanları eşit kılmaktır. Binlerce aşirete bölünmüş, tanrıların bile hiyerarşi içinde oldukları (ki o tanrılar gerçek toplulukların sembolüydüler ve o topluluklar arasındaki eşitsizliği yansıtıyorlardı) bir dünyada tek tanrı, en azından ona inananların biçimsel eşitliğini sağlıyordu.

Örneğin İslam bu biçimsel eşitliği din adamlığını yok ederek, herkese oku diyerek ve herkesi aynı namaz safına dizerek daha da pekiştirmiş, bu sayede çok kısa zamanda bütün İran ve Akdeniz'i feth edip egemen din olabilmiş; Roma imparatorluğunun alanı dışında yayılamayan Hıristiyanlığın aksine Hint ve İran'da da yayılan tek din olabilmiştir.

Hindistan'da Kast sisteminin eşitsizliği çok güçlü olduğu için eşitleyici Allah orada fazla bir etki sağlayamamış, kast sistemiyle birlikte Hinduizm'in yüzlerce tanrısı var olmaya devam edebilmiştir.

Ancak bu biçimsel eşitliğin yetmeyeceği, insanların yaşam, gelir ve tüketim düzeylerinde bir eşitlik olmadığı, ya da en asından büyük farklar ortadan kaldırılmadığı takdirde bir süre sonra o biçimsel eşitlik bile yitirileceği için, Allah, bu ekonomik eşitliği sağlamaya yönelik tedbirler ve zorunluluklar da getirmiştir. Yanındakini kendinden çok düşünmek; elindekini başkalarına vermek, zekat, diğerkamlığın yüceltilmesi vs. bunun örnekleridir. Allah'ın

varlığını ve birliğini kabul biçimsel eşitliği sağlarken, biçimsel eşitliği sağlayan Allahın bu emirleri sosyal eşitliği sağlamayı hedefliyordu.

Aydınlanma da, kendi iddiasının aksine, din olmadığını iddia eden bir Dindir[2]. Bütün dinler gibi kapsadığı ve örgütlediği topluluğun sınırlarını çizer.

Aydınlanma dini ve sonrasında da aynı ilişki görülebilir.

Putların (totemlerin ve totemlerden türeyen tanrıların) egemen olduğu bir dünyada Allah'ın sağladığı biçimsel eşitliği, uygarlık dinlerinin egemen olduğu bir dünyada, Aydınlanma, bu dinlerden olmayı, kişilerin özel sorunu yaparak, toplumsal örgütlenmede topluluğun tanımından dışlayarak sağlamaya çalıştı.

Yani Aydınlanma'nın, insanların dinlerinin ve soylarının (ki o da uygarlık öncesi dinleri demektir) onları eşitsiz kılmayacağı ve bunu kabul edenlerin insan olduğu önermesi, tek tanrılı dinlerin Allah'ı ile aynı işleve sahiptir ve özünde örneğin İslam'ın Kelime-i Şahadet'inden zerrece farklı değildir.

Modern Sosyalizm fikri de, tıpkı Allah'ın sosyal eşitliği sağlamaya yönelik emirleri gibi, Aydınlanmanın sağladığı bu biçimsel eşitliğin yetmeyeceği; gerçek ekonomik bir eşitlikle pekişmediği takdirde, bir süre sonra bu biçimsel eşitliğin de yitirileceği gerçeğine dayanır.

Marksizm öncesi sosyalizm de eşitliği, tıpkı tek tanrılı dinler gibi, **üretim ve mülkiyet ilişkilerine dokunmadan, tüketim ve bölüşüm alanında tedbirlerle** sağlamaya çalışmış ve bunu ummuştur. Bu bakımdan Marksizm öncesi sosyalizm fikriyle desteklenmiş bir Aydınlanma, İbrahimi dinlerden pek farklı değildir.

Marksizm bütün bu **biçimsel eşitliği** ve bunun **ekonomik eşitlikle pekişmesi** gerektiğini **temel bir varsayım** olarak kabul eder. Bunlar Marksizm'in özünde vardır. Marksist sosyalizmin temel farkı, **tüketimi ve**

bölüşümü eşitleme girişim ve tedbirlerinin, bu yöndeki en sıkı ahlaki emirlerin bile bunu sağlayamayacağı ve sağlayamadığı; bunun için **üretim ve mülkiyet münasebetlerinin** değiştirilmesi gerektiği noktasında toplanır.

Marksizm bu anlamda, sadece Aydınlanma ve onun sosyalist devamcılarının değil; bütün tek tanrılı dinlerin, vasiyetini gerçekleştirmenin yolunu ve onların neden başarısız olduğunu gösterir.

Buraya kadar bilinen şeyler ve her halde kimsenin itirazı yoktur.

Ancak bundan sonra kafalar karışıyor ve çok temel bir gerçek unutuluyor: Ulusçuluk ve Ulusların varlığıyla birlikte biçimsel eşitliğin ve bu fikrin ve idealin yok olduğu.

Biçimsel eşitliğin olmadığı bir dünyada bu eşitlik sanki varmışçasına, sosyal ve ekonomik eşitliği gündemin başında tutmak; yani sosyalistlik yapmak; fiilen kendi zıddına döner ve bırakalım gerçek eşitliği sağlamak bir yana biçimsel eşitsizliği sürdürmenin bir aracına dönüşür. Sosyalizmin ve Marksizm'in son iki yüzyılının tarihi maalesef tam da bu dönüşümün tarihinden başka bir şey değildir.

Aydınlanma insanların dini ve inancı onların eşitliğini etkilemez derken, o zamanlar dünyayı bölmüş ve bölüşmüş dinlere karşı, tıpkı İslam'ın da bir tek dünyayı hedeflemesi gibi, bir tek dünyayı, dünyadaki insanların eşitliğini hedefliyor ve var sayıyordu. Marksizm ve onun temelindeki **sosyalizm fikri de tüm dünyayı kapsayan bu eşitliğin varlığı varsayımından hareket ederek** ekonomik eşitliği problematize ediyordu.

Ne var ki, tıpkı İslam devriminde Mekke zengin eşrafının ve Orta Doğu'nun bezirganlarının ve devletçiliğinin Muaviye eliyle yaptığı karşı devrim gibi; Aydınlanma

devriminde de Burjuvazi, Aydınlanma'nın Muaviyesi Napolyon eliyle bir ulus ve ulusçuluk karşı devrimi yaptı[3].

İslam nasıl Muaviye'den sonra, tüm devrimci, demokratik ve eşitlikçi özünü yitirmiş, İslam olmaktan çıkmış, karşı devrime uğramış biçimde yayılmasını sürdürdüyse, Aydınlanma da Aydınlanma olmaktan çıkmış, karşı devrime uğramış, eşitlikçi, devrimci ve demokratik özünü yitirmiş, uluslar ve ulusçuluk biçiminde yayılmasını sürdürdü.

Böylece bir tek dünya cumhuriyetindeki **İnsanların eşitliğinin yerini, uluslara bölünmüş bir dünyada ulusların eşitliği aldı.** Uluslar ve ulusçuluk insanların eşitliği program ve fikrinin terki, ona karşı bir savaş ve karşı devrimden başka bir şey değildir.

Bu karşıdevrim ve bunun uluslar biçiminde egemen oluşu ve yaygınlaşmasıyla birlikte aslında insanların gerçek eşitliği idealinin (Sosyalizm) ardındaki varsayım olan insanların **biçimsel eşitliği ve bunun ideali yok edilmiş** oluyordu.

Bu noktadan sonra, **bu biçimsel eşitliğin yok edilişini, yani ulusları ve ulusçuluğu problem etmeyen ve bunu en temel sorun olarak koymayan** her gerçek eşitlik hareketi (yani sosyalizm), bu **biçimsel eşitsizliği sürdürmenin ve yaygınlaştırmanın bir aracına dönüşmüştür**. İki yüz yıllık sosyalizm tarihi bunun kanıtıdır.

Aslında konu son derece açık ve basittir, **fili eşitsizliğin ve bölünmenin olduğu bir yerde, bu eşitsizlik ve bölünme yokmuşçasına hareket etmek ve bu bölünmeyi ve eşitsizliği esas düşman olarak görmemek bu eşitsizliği ve bölünmeyi sürdürmenin bir aracı olur.**

Yeryüzünün uluslara bölünmüş olduğu bir dünyada uluslar yıkılmadan, yani insanların biçimsel eşitliği sağlanmadan gerçek bir eşitlik sağlamak mümkünmüş gibi,

gerçek eşitliğin (sosyalizmin) sloganlarını atmak, fiili eşitsizliği gündemden düşürmek, bu eşitsizliği pekiştirmek, yaygınlaştırmak anlamına gelir.

Bugün bütün dünyadaki bütün sosyalistler ve sosyalist hareketler bu temel yanlışla maluldürler. Bugün sosyalistlerin yapması gereken, sosyalizmden, yani gerçek eşitlikten önce, onun var olabilme koşulu olan biçimsel eşitliği sağlamak; yani Aydınlanma'nın karşı devrime uğramadan önceki ideallerine dönmek ve onu savunmaktır.

Bu da **somut olarak** günün dünyasında, İslam'daki kabilelerin; Aydınlanma'daki Uygarlıkların dinleri değil, **uluslar egemen olduğundan**; **uluslara karşı mücadele etmektir**.

Klasik aydınlanmanın eski dinlere karşı yeni bir din olarak ortaya çıkışı, Descartes'den Kant'a kadar süren uzun bir hazırlık gerektirmişti. Uluslara karşı mücadelenin düşünsel hazırlıkları ise henüz yeni başladı denebilir. Yani uluslara karşı bir Aydınlanma devrimi için önümüzde kat etmemiz gereken uzun bir yol var demektir.

Özetle, dünyadaki sosyalist hareketin sırtında ulusların ortaya çıkardığı eşitsizliği es geçmenin ve uluslara karşı mücadeleyi başa almamanın ve fiilen ulusçuluğa dönüşmenin korkunç yükü var. Bu yükün farkına varmak ve kurtulmak kolay değil.

Bu nedenle, Bloğun sosyalist adayları olarak, sizlerden sanki bu yük yokmuşçasına beklentiler içinde olmak, sizlere haksızlık etmek olur.

Bu nedenle, sizler her ne kadar sosyalist inançlara sahip olsanız da, sizlerden yukarıda anlatılana uygun olarak, esas hedefin yeryüzü çapında önce biçimsel eşitlik; uluslara ve ulusal devletlere karşı savaş olduğu yönünde bir çağrıda bulunmanızı veya bu yönde bir seçim çalışması yapmanızı beklemek haksızlık olur. Bunu bu mektupla ve yazdıklarımla karınca kaderince de olsa ben yapmaya çalışıyorum.

Ama sosyalist olmayan, **nesnel demokratik işlevinize uygun** demokratik bir programı savunabilirsiniz en azından. O zaman, Sosyalizm demokrasiyi var saydığından, sosyalizme de hizmet etmiş olursunuz. Öznel inançlarınızla yaptıklarınız ve sözleriniz arasındaki makas biraz olsun kapanır.

Nasıl mı?

Başlangıçta yurttaş ile insan içerik olarak aynıydı. "*İnsan Hakları Bildirisi*" aynı zamanda "*Yurttaş Hakları Bildirisi*" anlamına geliyordu.

Ama sonra bu *"yurttaş"*, sadece belli bir toprak parçasında, belli bir devletin sınırları içinde yaşayanlarla tanımlanmaya başladı. Bu değişim sembollerde çok daha iyi görülebilir. Bugünkü Fransız bayrağındaki üç renk, başlangıçta Fransız ulusunu değil, o Aydınlanma'nın ideali olan biçimsel eşitliği (Beyaz: özgürlük, Mavi: eşitlik, Kırmızı: kardeşlik) sembolize ediyordu ve o renklerin anlamı buydu. Bugün bu renkler Fransız ulusunun ve bayrağının renkleri olmuş durumda.

Aynı karşı devrimci dönüşüm Marseyyez için de görülür. Engels'in *"bütün zamanların en devrimci şarkısı"* dediği, bütün **dünya devrimcilerinin marşı**, şimdi artık "*Fransız Milli Marşı*"dır.

Ama bu milliyetçilik henüz, ulusu bir soy ve dille tanımlamıyordu; dili soyu ne olursa olsun bir toprak parçasında yaşayanlarla tanımlıyordu. Alsas-Loren'in Almanca konuşanları da kendilerini Fransızca konuşanlarla aynı ulustan görüyorlardı.

Bu karşı devrim bile daha sonra bu karşı devrim içinde gerçekleşecek daha gerici ulusçuluk karşı devrimine göre daha demokratik kaldı. Bu **ulus ve ulusçuluk karşı devrimi** de **kendi içinde bir karşı devrim daha** yaşadı.

Neredeyse Marksizm'in doğuşuyla aynı dönemde, ulusların birer **dile, dine, soya, tarihe, kültüre göre**

tanımlanması ve böyle kurulan uluslar dönemi başladı. Dünyada hiçbir yer aynı dil, din, tarih, kültür, soydaki insanlarla kaplı olmadığından, bir ulusun bunlardan biriyle veya bir kaçıyla tanımlanmasıylla birlikte, **ulusların içindeki eşitsizlikler ve baskılar** dönemi başladı.

Bu noktada sosyalistlerin, en azından, bırakalım uluslara karşı mücadele etmeyi bir yana, **nispeten demokratik ulusçular olarak** ulusun bir dille, dinle, soyla, tarihle, kültürle tanımlanmasına karşı çıkmaları beklenebilirdi.

Ne yazık ki, sosyalizm ve sosyalistler bunu bile mücadele edilmesi gereken bir baş hedef olarak önlerine koymadılar. Hatta ulusçuluk tanımlarıyla ulusların böyle tanımlanmasını teorileştirdiler ve meşrulaştırdılar. Fiiliyatta bu çifte kavrulmuş karşı devrimin en gerici ulusçuluğun savunucuları, yayıcıları oldular. Modern toplumun dini, bu en gerici biçiminde, yani dile ine, tarihe, kültüre göre tanımlanmış uluslar biçiminde, neredeyse sosyalistler aracılığıyla ve sosyalistler tarafından yayıldı. "*Ulusların kendi kaderini tayin hakkı*" (Lenin); "*Ezen bir ulus özgür olamaz*" (Marks) parolası gibi parola ve programlar, **hep gizli bir varsayım olarak, ulusların dile, dine, tarihe göre tanımlanmışlığını var sayarlar. Ve bu gerici ulusçuluğu bizzat kendileri üretirler**.

Burada anlaşılması gereken temel sorun şudur: **Eşitsizlik ve baskının olduğu bir yerde bu yokmuş gibi mücadele hedefleri belirlemek, fiilen o eşitsizliği korumanın ve pekiştirmenin bir aracı olur.**

İnsanların eşitliğinin yerini ulusların eşitliğinin aldığı bir dünyada, sanki insanların eşitliği varmış gibi sosyalizmin sağlayacağı eşitliği gündemleştirmek; bu eşitsizliği ve ulusları savunmaktan başka bir anlama gelmez. Dünyadaki bütün sosyalistler bugün bu durumda.

Bir dile, dinle, soyla, tarihle, kültürle tanımlanmış bir ulusta, sanki o ulusal devletin topraklarında yaşayan insanlar eşitmiş gibi, sosyalizmi gündemleştirmek, o ulusal

devlet içindeki eşitsizliği savunmaktan başka bir anlama gelmez. Bugün dünyadaki ve Türkiye'deki sosyalistlerin de ezici çoğunluğu da bu durumdadır.

Şimdi gelelim sizlerin sosyalizm ve eşitlikçilik söylemlerinize. **Sizin sosyalist olarak ve sosyalizm adına edeceğiniz her söz, Türkiye'de ulusun Türklükle; Türklüğün de bir dille, soyla, tarihle, etniyle hatta ırkla tanımlandığı fiili gerçeğini baş düşman, kendisine karşı mücadele edilecek temel hedef olmaktan çıkardığı için nesnel olarak gerici Türk ulusçuluğuna hizmet eder.** Yani bırakın sosyalist olmayı, demokratik bile değildir yaptığınız ve yapmakta olduğunuz iş.

Maalesef sizlerin durumu tam da budur.

Hiç biriniz şu ana kadar, hiç bir konuşmanızda ulusun bir dille, bir dinle, bir soyla bir tarihle, bir kültürle, hatta bir ırkla tanımlanmasını sorun edip insanları buna karşı mücadele etmeye çağırmadınız.

Bu nedenle bırakalım sosyalistlik yapmayı, sosyalizm söylemlerinizle demokratlık bile yapmıyorsunuz; bu asgari demokratik hedefi bile baş hedef olmaktan çıkarıyorsunuz.

Aslında **yaptığınız akıllı Türk milliyetçiliğinden başka bir şey değil nesnel olarak**. Çünkü **akıllı bir Türk milliyetçisi de Kürtlerin ayrı bir ulus olduğunu, hatta ayrılma haklarını da savunabilir**. Ama bunu savunan demokrat veya demokratik bir ulusçu olmaz; aptal ve inkarcı bir Türk milliyetçiliğinden, akıllı bir Türk milliyetçiliğine geçmiş olur. *"Başka ulusu ezen bir ulus özgür olamaz"* şiarı, akıllı bir gerici milliyetçiliğin şiarıdır. Ertuğrul arkadaşımız örneğin, "*Çünkü biliyoruz ki Kürdü ezen bir Türk de özgür olamaz"* derken, sosyalizm adı altında akıllı bir Türk milliyetçisinin söylediğinden ve söyleyebileceğinden farklı bir şey söylemiş olmamaktadır.

Demokratik bir milliyetçi, ulusun Türklük ya da Kürtlükle tanımlanmasına karşı çıkıp; Türklüğün ya

da Kürtlüğün hiçbir politik anlamı olmaması için mücadele edendir.

Sanılmaktadır ki, Kürtlerin bir ulus olarak tanımak, tanınmasını istemek demokratlıktır hatta sosyalistliktir.

Hayır, bu bırakın sosyalistliği bir yana, demokratlık bile değildir. Bunu pek ala bir Kürt milliyetçisi gibi bir Türk milliyetçisi de, akıllı bir Türk milliyetçisi de isteyebilir.

Çünkü burada, ulusun bir dille, dinle, tarihle vs. tanımlanması, yani Türklükle ve Kürtlükle tanımlanması sorun edilmemekte, böyle tanımlanmış ulusların eşitliği sorun edilmektedir. Yani çifte kavrulmuş karşı devrimci ulusçuluk fiilen savunulmaktadır. Hem de sosyalizm diyerek.

Demokrat olmanın asgari koşulu, ulusun Türklükle ve/veya Kürtlükle tanımlanmasına karşı olmak; bunu baş mücadele hedefi olarak ortaya almaktır; Türklüğün ya da Kürtlüğün hiçbir politik anlamının olmaması için mücadeleyi başa almaktır.

Ve sizler gerçekten, samimi sosyalist inançlarınıza uygun bir şeyler yapmak istiyorsanız, ulusun Türklükle (veya Kürtlükle) tanımlanmasına karşı mücadeleyi baş sorun olarak koymanız gerekmektedir. Ancak o zaman **Türk olmaktan çıkıp bir demokrat olmaya** başlayabilirsiniz. Türkleri demokrat olmaya çağırabilmeniz için önce kendinizden başlamak zorundasınız.

Ama Türkleri Demokrat olmaya çağırabilmek için de önce sosyalist değil, aslında Türk olduğunuzu, henüz demokrat bile olmadığınızı görmeniz gerekmektedir.

Ayrıca sosyalist olarak değil, ancak Türk olarak; Türkleri ulusun Türklükle tanımlanmasına karşı mücadeleye; Türk olmama hakkı için mücadeleye, demokrat olmaya çağırabileceğinizi görmeniz ve anlamanız gerekmektedir.

Sadece demokratik hedefleri daha iyi savunabilmek ve gündemleştirmek için sosyalizm lafı etmeyi bırakıp, Türk

olarak konuşmaya başlamanız ve aslında Türk olarak konuştuğunuzun bilincine varmanız gerekmiyor. Aynı zamanda **Türk olmama hakkınız olmadığınızı da görmeniz** gerekiyor.

Biliyorum ki sizler kendinizi Türk olarak tanımlamıyorsunuz. Muhtemelen "*benim milliyetim yok, ben milliyetçiliğe karşıyım*" gibi sözler edersiniz size ne olduğunuz sorulsa.

Ancak Türk olmamak öyle kolay değildir. Çünkü bu dünyada ulussuz olmak mümkün değildir. Ulussuz olma hakkı yoktur. Keza bugün Türkiye'de yaşayan hiç kimsenin Türk olmama hakkı yoktur. Siz de kendinizi öyle görmemenize rağmen sapına kadar Türksünüz. Denebilir ki, sosyalist ulussuz olma hakkını; Demokrat Türk olmama hakkını savunandır.

"*Ben kendimi Türk olarak görmüyorum, milliyetçiliğe karşıyım*" demek Türk olmama anlamına gelmez. Türk devletinin vatandaşı iseniz, ona askerlik yapıyor, vergi veriyor, onun verdiği hüviyeti kullanıyor iseniz, Türk ulusundan olmaya devam edersiniz. Bütün bunları yapıp da benim milliyetim yok demek; Kelimei Şahadet getirip, namaz kılıp, oruç tutup, zekat verip, hacca gidip ondan sonra da ben Müslüman değil, dinsizim demeye benzer.

Ulusu Türklükle tanımlamış bir devlette Türk olmamak için, nüfus kağıdınızı yırtmanız, vergi vermemeniz, askerlik yapmamanız, mahkemelerine gitmemeniz, o mahkemelerin kararlarını tanımamanız; okullarına gitmemeniz gerekir. Ancak o zaman Türk olmadığınızı söylemenizin bir anlamı olabilir.

Türk olmamak, ancak bir dile, dine, tarihe göre tanımlanmamış bir demokratik cumhuriyette bir hak olabilir. Öyle bir cumhuriyette, Türklüğün, Kürtlüğün, Rumluğun, Ermeniliğin vs. hiçbir politik anlamı olmaz. O ülkede, herkesin ana dilinde eğitim hakkı olur. Resmi dil olmaz. Ortak bir anlaşma dili veya "resmi dil" politik değil

pratik nedenlerle gerekli görülürse, bu teknik bir sorun olarak tartışılarak demokratik olarak belirlenir ve pek ala o ülkede konuşulmayan bir dil de olabilir. Örneğin dünyanın birçok ülkesinde resmi dil İngilizcedir ama o ülkelerin resmi dili İngilizce diye İngiliz ulusu olmazlar. Ulusu tanımlayan dil ile pratik bir çözüm olarak (Lingua Franz) bir ortak resmi dil çok farklı şeylerdir.

Böyle bir demokratik Cumhuriyet'te **okullarda** Türk tarihi ya da Kürt Tarihi ya da Ermeni veya İyonya tarihi okutulmaz. **Ulusların tarihi olmadığına dair bir tarih okutulur.** Demokratik bir cumhuriyette Kürtlüğün, Türklüğün, Ermeniliğin, Yunanlılığın (İyonyalılığın yani Egeliliğin) Beşiktaşlı, Fenerli veya Galatasaraylı olmaktan daha farklı bir anlamı olmaz. Ancak böyle bir cumhuriyette insanların, nasıl şimdi her hangi bir takım tutmama hakları varsa, öyle Türk, Kürt, Ermeni, Rum olmama hakları olabilir.

O halde, **Türk olmama hakkını savunan bir Türk; yani ulusun Türklükle tanımlanmasına karşı çıkan ve bunu reddeden bir Türk ancak demokrat olabilir**. Elbette sosyalist inançlarınıza uygun olarak, sizler bunu kabul etmeye hazır olabilirsiz. Ama bunun için mücadeleyi başa almadığınız sürece bırakalım sosyalist olmayı, demokrat bile olamazsınız.

Ve maalesef sosyalizm, işçi sınıfı, emek adına yaptığınız bütün konuşmalar ve bütün davranışlarınızın nesnel anlamı budur.

Bu nedenle, bırakın sosyalistliği bir yana, önce Türk olduğunuzu ve Türk olmanız gerektiğini görün, Türk olarak konuşmaya başlayın. Türk olarak Türkleri Türk olmama hakkını savunmaya, yani demokrat olmaya; ulusun tanımını bir dille, bir tarihle, bir soyla yapmaya karşı mücadeleye çağırın. İşte o zaman biraz sosyalist ve demokrat olmaya başlarsınız.

Bunu yapmanızın hayati bir önemi vardır. Bu hem gerçekten demokratikleşmenin, hem de kanlı bir Kürt Türk çatışmasını engellemenin biricik yoludur.

Kürtler üzerindeki baskının ve Kürtlerle Türkler arasındaki eşitsizliği gidermenin iki yolu vardır.

Biri gerici milliyetçiliğin yoludur. Kürtler de Türkler de, dille, tarihle, soyla tanımlanmış gerici milletler olarak eşit düzeyde iki partner olarak birlikte yaşayıp yaşamayacaklarına karar verirler.

Bunun hiçbir demokratik muhtevası olmadığı gibi, gerçekleşmesi çok zor ve kanlı olur. Gerçekleştiğinde ise konjonktür ve geçici güç dengeleri gereği aynı devlet çatısı altında yaşamaya karar verseler bile, ilk krizde ve güç dengelerindeki değişimde, kanlı bir ayrılma kaçınılmaz olur. Balkanlar, Sovyetler vs. bunun onlarca kanıtını yeterince sunmuş bulunuyor.

İkinci yol, ulusun Türklükle tanımlanmasına son verilmesidir. Ulusun **her hangi bir dil, din, etni, soy, tarih ile tanımlanmaya karşı tanımlanmasıdı**r. Böyle bir **demokratik ulusta Kürtlük de Türklük de kişilerin özel sorunu olur**.

Herkesin ana dilinde eğitim görme hakkı olur, ama **o ana dilde eğitimlerde herkes kendi dilinde ulusların tarihi olmadığını öğrenir**. Ulusların tarihi olduğu iddialarının gerici ulusçuların iddiaları oluğunu öğrenir.

Ama nasıl gerçekten laik bir ülkede, yani okullarda din derslerinin, diyanetin vs. olmadığı; dinin kişilerin gerçekten özel sorunu olduğu bir demokratik cumhuriyette herkes aynı Darvin yasalarını ve DNA'ları vs. öğrenir ama okuldan çıktığında, özel hayatında ve dinsel cemaatinde İnsan'ın Adem ve Havva'dan geldiğini de öğrenme hakkı olursa; aynı şekilde, okulda ulusların tarihi olmadığını öğrenen, Kürtler, Türkler, Ermeniler vs. kendi ulusal cemaatlerinde çok farklı kendi tarihlerini öğrenebilirler. Örneğin Türkler, Türklerin Merih'ten veya Orta Asya'dan geldiğini veya

Türklerin hafızasını kaybetmiş Rumlar ve Ermeniler olduğunu öğrenebilirler. Farklı Türk tarihlerini savunanlar farklı Türk Tarih Kurumları kurabilir, tezlerini savunabilir ve yaymaya çalışabilirler.

Ve tabii nasıl gerçekten laik bir ülkede, bu dinlere inanmayan laikler de kendi birliklerini kurup dinlerin söylediklerinin saçmalık olduğunu söyleyebilirlerse aynı şekilde, demokratik olarak ulusu tanımlamış bir ülkede Türk, Rum, Ermeni olmayı kabul etmeyen "Ulusuzlar" da, tıpkı hiçbir futbol takımını tutmayanların, takım tutmayı saçmalık olarak görmeleri gibi, bir ulusu olmayı saçmalık olarak görebilirler ve bunların hepsi kendi fikirlerini serbestçe yayabilirler ve tartışabilirler. Demokratik Cumhuriyetin bir tek görevi olur, insanların bu fikir ve örgütlenme özgürlüğünü savunmak.

Bu yol demokratik yoldur ve **bütün radikalliğine rağmen ve tam da bu nedenle gerçekleşmesi çok daha kolaydır ve hiçbir zaman kanlı bir bölünmeyle sonuçlanmaz**. Bölünme ancak, tıpkı Kuzey, güney Amerika savaşında olduğu gibi, **gerici ve demokratik ulusçuluk arasında** olabilir. Yani belli bir bölgedeki ahalinin ulusu bir dille, dinle, soyla tanımlamaya kalkmaları halinde onlarla demokratik ulus ilkesini savunmak için savaşılır. Böyle bir ulusta Kürtlerin de Türklerin de ayrılma hakkı olmaz, ama bir köy bile, ulusu demokratik olarak tanımladığı sürece ayrılabilir. Ama zaten ulusu demokratik olarak tanımlayan bir büyük birlikten ayrılmanın hiçbir iktisadi nedeni de olmaz.

İşte sizler bir Türk olarak böyle bir demokratik ulusçuluk programını en baştaki bir görev olarak savunmadığınız için; sosyalizmi, işçileri, emekçileri dilinizden düşürmediğiniz için, gerici Türk ulusuna ve ulusçuluğuna hizmet etmiş oluyorsunuz.

Ve böyle yapmayarak, Kürt ulusal hareketi içindeki demokratik eğilimin de güçsüzleşmesine ve gerici

ulusçuluk karşısında sürekli mevzi yitirmesine yol açıyorsunuz.

Bu durumdan çıkmanız için, bir an önce, Özgürlük hareketi tarafından aday gösterilmenizde, nesnel demokratik karakterinizin sosyalistliğinizden değil Türklüğünüzden geldiğini görüp önce Türk olmanız ve Türk olarak konuşmaya başlamanız gerekiyor.

Ama sadece bu nedenle değil, Türklükle tanımlanmış bir ulusta Türk olmamanız mümkün olmadığı için de, Türk olmama hakkını savunmak için de Türk olarak konuşmanız ve önce Türk olmanız gerekiyor.

Ama sadece bu da değil Türk olduğunuzu kabul etmeyi ve Türk olarak konuşmayı reddettiğiniz ve sosyalist olarak konuştuğunuz sürece nesnel olarak gerici Türk milliyetçiliğine hizmet ettiğiniz için; bu durumdan bir an önce kurtulmak için Türk olarak konuşmaya başlamanız gerekiyor.

Sadece bu da değil, Türklere ancak Türk olarak hitap edip, onları Türk olmama hakkı için mücadeleye kazanabileceğiniz için, bir parça demokrat olabilmek için, Türk olarak konuşmaya başlamanız gerekiyor.

Ve nihayet, Kürtlerin sosyalistleri hep Kürt olarak anılıp; sosyalizm söylemiyle Türklük yapan Türkler hep sosyalist olarak anıldığı için; yani Politik kültürde Kürtlerin fiilen sosyalist olma hakkı bulunmadığı için de en azından Kürt sosyalistleriyle eşit duruma gelmek için Türk olarak konuşmaya başlamanız gerekiyor.

Anca Türk olarak Türklüğün politik bir anlamının olmasına karşı bir mücadeleye başladığınızda bir biraz olsun sosyalistçe bir iş yapmış; bal demeyi bırakıp bal yemeye başlamış olursunuz.

İşte o zaman tarihin önünüze çıkardığı bu istisnai olanağı hakkıyla ve azami ölçüde değerlendirmiş olursunuz.

10 Mayıs 2011 Salı

Demir Küçükaydın
http://www.akintiya-karsi.org/koxuz
demiraltona@gmail.com

Not: Bu açık mektubu okuyan ve alanlardan bir dileğim var. Bir kaçı hariç, ne sosyalist adayların ne de bu adayları destekleyen DTP'nin adayları, vekilleri ve yöneticilerinin bende mail adresleri bulunmuyor. Bu açık mektubu alan ve okuyanların tanıyorlarsa veya ellerinde adresleri varsa maille veya basarak mektubun muhataplarına ve bilgi için iletilmesi geekenlere iletmelerini dilerim.

Ayrıca, Asrın Hukuk Bürosu Avukatlarından da bu açık mektubu Öcalan'a iletmelerini ve dilerim.

2002 Seçimleri Derlemesini Sunuş

Aşağıdaki derlemede bulunan yazılar 2002 Seçimleri ve yine o zaman kurulan Blog dolayısıyla yazılmışlardı.

O seçimler, o zamanki Blog şimdi unutulmuş bulunuyor. Sanılıyor ki ilk kez böyle bir Blog kuruldu.

Yazılar okunduğunda, artık olaylarca aşılmış olan olgular bir yana bırakılırsa, hepsinin yöntem, bakış açısı, öneriler ve eleştiriler bakımından yazıldığı zamandan bile çok daha taze olduğu, görülecektir.

Seçimler dolayısıyla bazı yazılar yazmayı düşünüyordum, ama tesadüfen bu yazıları okuyunca, eski yazıları öncelikle derlmeyip sunmanın çok daha yararlı ve doğru olacağı kanısına ulaştım.

Okunmasını öneririm. Reçeteler değil, yöntemsel araçlar sunarlar.

03 Haziran 2011 Cuma

Demir Küçükaydın

demiraltona@gmail.com

http://www.demirden-kapilar.net/anasayfa/

(Bu yazılar bu derlemede yar aldığından tekrar koymuyoruz)

Seçimler, Blog Adayları ve Ertuğrul Kürkçü'nün Seçilmesinin Anlamı

Çok önceydi, daha seçimler gündemde yoktu, bir arkadaş grubunda, BDP'nin gelecek seçimlere de bağımsızlarla katılması gerekeceğinden ve bu sefer adayları belirlerken daha az hata yapacaklarından ve dışarıdan gösterilebilecek veya gösterilmesi gereken adayların kimler olacağından ve olması gerektiğinden söz ediyorduk. O zaman, özellikle seçilebilir yerlerdeki adaylar arasında olmasını dilediğim dört isimden söz etmiştim. Bunlar Ayhan Bilgen, Sırrı Süreyya Önder, Ertuğrul Kürkçü, Veysi Sarısözen idi.

*

Öncelikle "Politik İslam" denilen gelenekten gelen, bu güne kadar kendine demokrat ve sosyalist diyenlerden çok daha demokrat ve sosyalist bir duruşu sürdüren Ayhan Bilgen'in, "Politik İslam"ın milliyetçi ve devletçi damarına karşı, demokratik ve ve eşitlikçi damarını canlandırmak bakımından desteklenmesinin hayati önemi olduğunu düşünüyordum ve hala düşünüyorum. Çünkü gerçekten güçlü ve tutarlı bir demokratik dönüşüm ya da devrim için, Aydınlanma ve İslam'ın, birbirinin diline kapalı demokratik ve eşitlikçi geleneklerinin canlanması, birbiriyle buluşması ve birbirinin dilini anlamasının hayati önemi vardır. Bu birleşme olmadan Türkiye'de köklü demokratik dönüşümler, ezilenlerin çoğunluğunun gerçekten demokratik ideallere kazanılması olanaksızdır.

Bilgen'in aday gösterilmesi, ayrıca, Politik İslam geleneği ve paradigması içinde, eşitlikçiliğe vurgu yapıp AKP'ye muhalefeti buradan yapan ama demokratik bir eleştiriye pek yanaşmayan ve bu nedenle de sosyalistlerin "sınıf, anti emperyalizm, anti kapitalizm" diyerek fiilen ulusalcı olanlarına benzeme eğilimi gösteren ve son zamanlarda partileşen akıma karşı başka bir alternatifin varlığını göstermek bakımından da muazzam önemliydi. Çünkü

Bilgen’in temsil ettiği sesi boğulan damar, en azından o zaman daha çok tartışılır ve bilinir olabilir, etkisi artabilirdi.

Ne yazık ki Bilgen aday gösterilmiş değil. Kendisi mi aday olmayı kabul etmedi, yoksa başkalarının önünü açmak için mi çekildi veya “Bilgen nasıl olsa sağlamdır, daha kırılgan olanların desteği için onu feda edebiliriz” diye, aslında Bilgen için en büyük övgü olan bir düşünceyle mi aday gösterilmedi? Bilmiyorum. Ama Bilgen’in seçilebilir bir yerden aday gösterilmemiş olmasını pek doğru bulmuyorum. Bilgen’in yukarıda değinilen, İslam paradigması içinden demokrasiyi ve eşitlikçiliği içine sindirmiş duruşunun niteliği karşısında milletvekili sayısının niceliği önemini yitirir.

*

Sırrı Süreyya Önder’i o zamanlar kimse böyle politik angajmanıyla pek bilmiyordu ve adı akla gelmiyordu. Gördüğüm *Beynenmilel* filmi zaten politik angajmanın ip uçlarını veriyordu. Ama daha sonra Sezai Sarıoğlu’nun “*Nehir Muhabbetleri*”nden birinde kendisini daha yakından görmüş ve dinlemiştim. O zaman halkın derin katmanlarından gelen, binlerce yıllık tecrübelerden süzülmüş bilgeliği, Kürdistan’ın medrese geleneği; Aydınlanma ve Sosyalizmin ideallerinin çok orijinal ve harika bir bileşeni olduğunu görmüştüm. Bunu her yerde söylüyor, çevremdekileri bu isme dikkat etmeye davet ediyordum.

Hikmet Kıvılcımlı’dan sonra ilk kez hem de çok genç kuşaktan birinin sosyalizm ile derinlerden gelen bu gelenekleri kaynaştırabilmiş bir örneğini görüyordum Sırrı Süreyya Önder’de.

Eğer Ayhan Bilgen için İslami paradigma içinde Aydınlanma ve Sosyalizm ideallerini savunmak dersek; Sırrı Süreyya Önder için Aydınlanma ve Sosyalizm paradigması içinde İslam’ın ideallerini savunmak diyebiliriz. Farklı yönlerden hareket edip aynı noktada buluşurlar. İkisi, derin

bir vadiyle birbirinden ayrılmış iki kıtayı birleştiren bir köprüdürler. Bu köprüyü iki ayrı ucundan başlayarak kurarlar.

Böyle bir köprüye, ezilenlerin derin katmanlarının demokratizmini, politik demokratik bir programa ve ideallere kazanabilmek için muazzam bir ihtiyaç vardır. Bu, sosyalistler ve Marksistlerce ta Hikmet Kıvılcımlı'dan beri sezilmiş, Köprüyü yapacak malzemeler dağlar gibi yığılmıştır.

Ama 70'lerin yükselişinin sarhoşluğu, sonra 12 Eylül'ün darbeleri, sovyetlerin çöküşünün ve özel savaş rejiminin gericiliği altında unutulmuşlar, çürümeye terk edilmişlerdi. Şimdi bu malzemeyi tekrar değerlendirip köprüyü kuracak birileri nihayet ortaya çıkmıştı. Bu nedenle Sırrı Süreyya'nın aday gösterilmesinin iyi olacağını düşünüyordum. Ama kendini destekleyen bir örgütü olmadığı, bir kişi olduğu için pek ihtimal vermiyordum. Ama medya aracılığıyla tanınması bu eksiği giderdi.

Ne var ki, benzetmemize bağlı kalırsak, Köprü'nün adaylar arasında sadece bir ayağı var. Diğer ayak maalesef yok ve bu ciddi bir sorun oluşturuyor.

*

Kafamdaki üçüncü isim Ertuğrul Kürkçü idi. Ama bu yazı biraz da Ertuğrul için yazıldığından onu sona bırakıp, Veysi Sarısözen'i niçin düşündüğümü açıklayayım.

Veysi Sarısözen'i ta 68'lerden beri uzaktan izlerim. Aslında çok farklı geleneklerdenizdir. Köklerimizde TİP vardır ama o FKF'li ben DÖB'lüyümdür. Bizler Dev-Genç'e egemen olur ve onları atarken, onlar başka arayışlara yöneldiler. TKP aramaya başladılar işçilerle ilişkiler kurup geliştirmeye çalıştılar.

1974 sonrasında TKP'nin yükselişi, sadece Vietnam ve Portekiz devrimlerinin başarısının sonucu değil; aynı zamanda bizlerin Dev-Genç'ten attığımız en önde gelenleri

Veysi Sarısözen olan eski FKF'lilerin, diğer adıyla Partizan çevresinin gençlik aşısının ürünüydü.

Veysi'yi yıllar sonra Sovyetlerin ve Doğu Avrupa'nın çöküş sürecine rastlayan, Kuruçeşme Tartışmaları'nın Avrupa'da yapılan paralelinde tekrar gördüm. O sıralarda bir çok TKP'lide görülen tam bir moral bozukluğu içinde, liberalizme teslim olma veya tam bir inkar ve görmezden gelme içinde imanı yüksek tutmaya çalışanlardan farklı bir yönelişe girdiği görülüyordu.

Veysi, kendi eski hataları ve çizgisinin, başkalarına sözü bırakmadan, biraz da işin içine kara mizah katarak, kendi şahsıyla ilgili anekdotlar biçiminde bir eleştiri ve özeleştirisini yapıyordu. Olanların günahının sosyalizmde olmadığını, bu ideale bağlı kalmak gerektiğini dolaylı olarak vurgulamış oluyordu böylece.

Veysi'de ikinci gördüğüm, Türk sosyalistlerinin radikal kanatlarıyla bir dirsek teması ve yakınlık içinde yeni konumlanışlarını sürdürmek niyetinde olduğu idi. TKP'nin daha önceki dönemlerde, Radikal sola karşı uzak duran hatta düşmanca danabilecek tutumları göz önüne alınınca, burada ciddi bir özeleştiri ve ders çıkarma çabası olduğu görülüyordu. Bu bağlamda elbette radikal sol içinde, yine de en doktriner, sınıfa ve teoriye daha yakın, Dev-Genç'in bölünmeler öncesi kahramanlık döneminin geleneklerini iyi kötü sürdüren *Kurtuluş*, bu dirsek temasını sürdürmenin en uygun aracı gibi görülüyordu muhtemelen.

Veysi böylece, geldiği gelenekte, içine kapanan ve olaylara gözlerini kapayan imanı bütün sekterlerden ve liberalizme kayan veya politikayı tümden boşlayanlardan tamamen farklı bir çizgiye yönelmiş bulunuyordu. Yetenekli ve birikimli bir insan olduğundan, daha sonra Sosyalist Demokrasi Partisi biçiminde süren *Kurtuluş*'un, "dışardan bir unsur" olmasına rağmen fiili yürütücüsü oldu.

Kurtuluş büyük ölçüde şehirli orta sınıflara dayanır Dev-Yol gibi. Dolayısıyla 1992'den beri gerek Sovyetlerin

çöküşü, gerek özel savaş rejiminin yarattığı çürüme ve bu tabakalardaki ulusalcılığa yönelmenin baskısı bir noktadan sonra Kurtuluş'ta da hissedildi ve Mahir Sayın yıllar sonra "Sınıf'ı keşfederek", boykot değil "hayır" diyerek bu eğilimi dile getirdi. Tabii bu dönüşün haksızlığa uğrayan ilk kurbanı da "dışardan bir unsur" olan Veysi Sarısözen oldu.

Ne var ki bu oldukça gecikmiş, artık ulusalcılığın inişe geçtiği dönemde bir dönüş olduğundan şükür ki fazla bir yol kat edemedi ve güçler dengesine bağlı olarak tekrar geri dönüşler yapabilir durumda kaldı.

Ancak bütün bu haksız dışlamaya rağmen, Veysi Sarısözen Kürt hareketinin yanında durmaya devam etti ve yetenekleriyle çok önemli bir işlev gördü. Geldiği gelenekten diğerleri *Taraf* sayfalarında boy gösterir veya liberallerle birlikte toplantılar düzenlerken, Veysi bütün bu liberalleri, "şeytan azapta gerek" ilkesi gereğince, *Özgür Gündem* geleneği içindeki yayınlardaki yazılarıyla sürekli şahta tuttu. Liberallerin tek yapabildiği ise susmak ve görmezden gelmek oldu.

Veysi'nin kıvrak zekası, hazır cevaplılığı, birikimi sadece gazete sayfalarında ve Kürt okuyucuyla sınırlı kalmamalıydı. Veysi'nin güçlü bir belagatı da vardır ve önümüzdeki dönemde önem kazanacak liberallere karşı mücadelede, Veysi demokratik hareketin en önemli ve güçlü silahlarından biri olabilirdi.

Ayrıca eğer Ertuğrul MDD ve Dev-Genç geleneğinin bir sembolü ise, Veysi de TİP ve FKF geleneğinin bir sembolü olarak, 68'lerin iki farklı çizgisinin en sağlam kalmış damarlarının Kürt hereketinin katalizatörlüğü ve yükselişiyle tekrar buluşmalarını temsil ederlerdi.

Taş yerinde ağırdır. Veysi Kıvrak zekası, belagatı ve birikimiyle, aday gösterildiği ve seçildiği takdirde diğerlerine Meclisi dar edebilecek, Meclis kürsüsünü en iyi kullanabilecek, bugün yaptığıyla kıyaslanmayacak katkılar yapabilecek biridir.

Ayrıca tıpkı Ayhan Bilgen ve Sırrı Süreyya'nın bir köprüyü iki ayrı ucundan başlayarak oluşturmaları gibi, Türkiye sosyalist hareketi içinde, MDD ve TİP geleneği arasındaki köprüyü Ertuğrul ile birlikte iki farklı ucundan hareketle kurabilirlerdi. Ayhan Bilgen'in yokluğu gibi Veysi'nin de yokluğu bu köprüyü şimdilik tek ayaklı yapmaktadır. Veysi'nin neden aday gösterilmediğini bilmiyorum ve Ayhan Bilgen için yazdıklarım Veysi için de geçerlidir.

*

Ertuğrul Kürkçü, aday gösterilmesini ve seçilmesini aklımdan geçirip orada burada zikrettiğim bu dört kişi içinde, en iyi tanıdığım ve aynı zamanda en sevdiğim ve takdir ettiğimdir. Son yıllarda kendisini birçok yazıda eleştirmiş olmam, debbağın sevdiği deriyi yerden yere çalmasından başka bir anlama gelmez.

Ertuğrul'u daha görmeden ve Ertuğrul olduğunu bilmeden tanımıştım. Ankara'da bir miting vardı, buna bizim İstanbul DÖB'ten de bazı arkadaşlar katılmışlardı. Geldiklerinde, mitingte üç tane uzun saçlı çocuk bulunduğundan, çok hızlı ve cesur çocuklar olduklarından ama anarşist olduklarından söz etmişlerdi. Yani Ertuğrul'un daha adını duymadan efsanesini duymuştuk. Sonradan öğrendiğimize göre bunlar Ertuğrul, Koray (12 Mart döneminde öldürüldü) ve Sait (vefat etti.) idi.

Daha sonra 1970 yazında Flisitin dönüşü yakalanıp Antep ve Nizip'te yatıp çıktıktan sonra ODTÜ yurtlarında kalarak biraz temizlenip, bitlerden arındığımız dönemde güzel bir yaz gününün akşam şerinliğinde, yurtların önünde çimenlerde bir kaç arkadaş otururken biraz ötede Dev-Genç'ten iki arkadaşın şakacıktan boğuşmasını izliyordum. Onlardan biri olan Kürkçü diğerine, şimdi sana karşı "*aktif ideolojik mücadele*" yapıyorum diyordu. Bu çok hoşuma gitmişti. Çünkü bizim Dev-Genç ve özellikle de DÖB saflarında, bazan fikire karşı fikirle değil, fiziki araçlarla mücadele etme eğilimi ortaya çıkmaya başlamıştı. Ve buna

da “*aktif ideolojik mücadele*” deniyordu. Ertuğrul bununla alay ediyordu arkadaşıyla şakacıktan boğuşmasına “*aktif ideolojik mücadele*” diyerek. Kendisiyle alay edebilenler her zaman önemlidir.

Dev Genç’in aşağı yukarı 200 kişiyi aşmayan bir tür “çekirdeği” vardı. Bunların hepsi birbirini belki tanımazdı ama iyi kötü herkes birbirini bilirdi, yeni parlayan bir militanın adı hemen duyulur, kimin ne yaptığı hemen herkesce bilinirdi. Bu bağlamda Ertuğrul ile hiç konuşmamıştık ama bir şekilde birbirimizi tanıyorduk. Hepimiz aynı mahallenin çocuklarıydık. Aynı aşirettendik.

İlk karşılaşıp konuşmamız 1974 affı sonrasında Toptaşı cezevinde oldu. Sanki eskiden beri tanışıyormuş gibi hiç bir yabancılık ve zorluk çekmeden, kaldığımız yerden devam eder gibi konuşmaya başlamıştık. Af çıkmış cezaevleri boşalmıştı. Sadece 12 Mart döneminin idamlıkları ve aftan az önce içeri düşüp aftan faydalanamamış bizler kalmıştık. Birdenbire Ertuğrul Toptaşı’na geldi. Muhtemelen bir bürokratik yanlışlık vardı. Çünkü 12 Mart’ın kılıç artıkları ya askeri cezaevinde ya da Niğde’deydi. Zaten bir iki hafta sonra Ertuğrul’u alıp götürdüler. Yaşanan o korkunç olaylar, baskılar ve Askeri cezaevlerinden sonra Toptaşı kısa bir ara, bir tatil yeri, biraz nekahat dönemi gibi olmuştu. Uzun uzun yaşananları, teorik ve pratik sorunları konuşmuş tartışmıştık. Aşağı yukarı aynı şeyleri düşünüyorduk.

1978’de Ecevit iktidara gelince, THKP-C’den Ertuğrul Kürkçü, Oktay Etiman, Orhan Savaşçı, Yusuf Küpeli ve Münir Ramazan nihayet Mamak’tan Niğde’ye getirilmişlerdi. Ertuğrul ve Orhan bizim kaldığımız koğuşu tercih ettiler ve sonraki yıllarda hep aynı koğuşta kaldık. Aynı koğuşun sakinleri olarak, olağan cezaevi yaşamıyla geçti yıllar. Futbollar oynadık, tartıştık, televizyon seyrettik, yemekler yaptık, lokmalar döktük, direnişler yaptık, hücrelerde yattık, toplantılar yaptık, tüneller kazdık, boklu ve sidikli sular içinde kaldık ve onları taşıdık, “mahkum

sendikası” kurduk, öldürülmemek için nöbetler tuttuk vs.. Sonra hep birlikte Malatya E-Tipi özel cezaevine götürüldük. Orada Müşahade hücrelerinde ayrı katlarda ama yine hep birlikte kaldık.

Niğde ve Malatya cezaevlerinde yaşanan tecrübeleri yazan henüz çıkmadı. Ama Özellikle Ertuğrul ve Aydın Çubukçu’nun varlığı çok önemlidir. Çok önemli işler yapıldı. Mahkumların birliği sağlandı. akıllıca politika ve taktiklerle önemli haklar elde edildi ya da baskı girişimleri savuşturuldu ve haklar korundu. Her zaman bulunan Sekterlerin ve idarenin provakasyon ve baskı çabalarına birçok kez başarıyla karşı koyuldu. Bugün bile o dönem bu cezaevlerinde yatanlar, oraları özlemle anarlar ve oradaki tecrübelerin hayatlarındaki önemini belirtirler.

Sonraki yıllarda Ertuğrul’un Avrupa’ya yolu düştüğünde denk gelirsek karşılaşma ve konuşmalarımız oldu. Ama önemli her durumda aynı yerlerde birlikte bulunduk. Ansiklopedi ve *Özgür Gündem*’de gözden ve gönüllerden uzak kalmış benden yazı isteyen Ertuğrul’du. 2002 Seçimlerinde Bloğu destekleyen Dev-Gençliler bildirisini birlikte hazırlamıştık.

Ancak gerek hayatın akışını belirleyen rastlantılar, gerek modern modern yaşamın insana zaman bırakmayan yoğunluğu insanları farklı yerlere atıyor ve eski bağları zayıflatıyor.

Bütün bu yıllar boyunca Ertuğrul’un ne yaptığını, ne yapmadığını, ne yazdığını ne yazmadığını sürekli izledim. Türkiye devrimci hareketinde ne yaptıklarını, ne yazdıklarını, nerede olduklarını sürekli izlediğim, radar ekranında hiç kaybetmemeye çalıştığım beş altı kişi vardır. Ertuğrul bunların başında gelir. Ertuğrul’un ciddi bir izlenmeyi hak ettiğini düşünürüm hep.

Ama sadece izlemedim, yeni bir girişimde bulunacağımda, bir iş yapacağımda, fikrini almak veya birlikte yapmak istediğim ilk isimdir.

Türkiye’de Radikal demokrat bir çizgi izleyecek ve böyle bir çerçevede yer alabilecek tüm entellektüel kapasiteyi toplayabilecek, yeni tartışma konularını gündeme getirip kafalarda 60’larda olan gibi derinden bir değişikliğin temellerini atacak bir dergi projesi üzerine çalıştığımda ilk alkıma gelen ve ilk gittiğim Ertuğrul oldu.

Marksizmin gelişimi ve yepyeni ufuklara açılışı anlamına gelebilecek, bugün gerek dünyada gerek Türkiye’deki sorunlara çözümler ve açıklamalar getiren Din ve Ulus teorileri alanında keşifler yapıp bunları yazdığımda, okumasını en çok istediğim ve okuması için peşinden koştuğum insan Ertuğrul oldu.

Ertuğrul (ve Mahir) evet demeden sosyalistler arasında ne çatı partisinin ne de başka bir girişimin hiç bir başarı şansı olmadığını her zaman söyledim ve yazdım.

Bütün bu dönem boyunca hep aynı yerlerde ama zaman zaman aynı veya farklı pozisyonlarda bulunduk. Şimdi tekrar aynı yerdeyiz.

Bu Blog, aslında Kürt özgürlük hareketinin önerdiği “*Çatı Partisi*” önerisinin filli ve minyatür bir gerçekleşmesi sayılabilir.

Ama bir farkla. O öneri yapıldığında birlikte olacaklar veya olması düşünülenler arasında örneğin Kürt burjuvazisi ve milliyetçiliğini temsil eden Şerafettin Elçi veya Altan Tan’lar değil, Ayhan Bilgen’ler ve Ahmet Türk’ler bulunuyordu. Yani gerek içerikçe gerek sembol kişiler düzeyinde daha radikal demokrat bir öneriydi. O zaman da kimseden bağımsızlığın ve örgütsel varlığını dağıtılması istenmiyordu. Şu veya bu nedenle olmadı. Ama o zaman olsaydı, bugün çok daha iyi bir noktada olunabilir ve Kürt burjuvazisi temsil eden eğilimlere öyle tavizler vermeye gerek olmazdı.

Ertuğrul bu blogta yer almasaydı, Çatı Partisi girişiminin olmadığı gibi bu Bloğun da fazla bir anlamı olmazdı. Ertuğrul var olduğu için bu blog var. Ertuğrul’un adı ve

ağırlığı onun bir insan olarak varlığının çok ötesindedir. O bir semboldür aynı zamanda.

Hala sosyalistlerin önemli bir bölümünün kabul edebileceği tek isimdir. Ve ismi birbiriyle bir araya gelemeyecek birçok farklı kişiyi, eğilimi bir araya getirmeyi başarabilmektedir.

Ama aynı zamanda Kızıldere'nin tek canlı şahidi olarak, o ölen tüm arkadaşlarımızın bizlere bir emanetidir de. Ertuğrul'un seçilmesi, Ertuğrul'un değil, Deniz, Sinan, Mahir, Hüzeyin, İbo ve adını anamayacağımız binlerce kaybımızın Meclis'e girmesidir. Her şey bir yana, sırf bu anlamıyla bile bir zaferdir.

Ama Ertuğrul aslında sadece bir sembol olarak ele alınamayacak ölçüde yetenekleri ve birikimi olan bir devrimcidir.

Uzun süredir (neredeyse ta 1970'teki Dev-Genç'ten beri, yani 40 yıldan fazla) canlı ve yükselen bir hareketle canlı bir bağ içinde olmadığından kavrayış gücünü ve zekasını yeterince kullanma ve geliştirme imkanı bulamamıştır ve bu nedenle bu yanı henüz pek görülmemektedir.

Bugün görülen Ertuğrul, olabilecek Ertuğrul'un henüz kötü bir kopyası bile değildir. Bu durumdaki Ertuğrul bile var olanların hepsinden çok ileridir.

Bir de bu ileri olanın dev adımlarla ileri gittiğini düşünün.

Ertuğrul, yükselen ve radikalleşen Kürt demokratik hareketinin özsuyuyla beslenmeye başladığı zaman, hızla ve dev adımlarıyla muhtemelen çok daha büyük yollar kat edecektir.

Bunun nasıl bir şey olduğunu anlamak için, BDP'nin genç milletvekillerine bakın. Bu hareketle canlı bağlar içinde kısa bir dönemde ne kadar büyük bir yol kat ettiklerini göz önüne getirin.

Bu öyle kuru bir dilek değil. Bunun ipuçları var.

Örneğin, son altı ayda yazdığı yazılarda ve konuşmalarda vurgularında ve kullandığı kavramlarda çok önemli değişmeler var.

Diğer yandan hiç bir komplekse kapılmadan hızla gereken sonuçları çıkarıyor kimi gözlemlerden.

Örneğin Kürt özgürlük hareketinin Türk sosyalistlerine iltimas geçtiğinden veya artık 60 ve 70'lerde Türkiye sosyalistlerinin Kürtleri kurtarmaktan söz ederken şimdi durumun tersi olduğu anlamına gelebilecek sözleri vs. bu bağlamda ilk akla gelenler.

Bir zamanlar Kürt hareketinin uzak durmanın pirim yaptığı, Kürt hareketinin bir rakip olarak görüldüğü, "Kürt eksenli politika yapmayız" sözlerine, "politikamız "Kürt eksenli" olmak zorundadır" diyerek cepheden kimsenin itiraz etmediği; Kürtlerin "Etnik eksenli politika" yaptıklarından söz edildiği ÖDP'nin içinde ve dışında, bu gericiliğin baskısı altında hiç bir zaman söylenmemiş ve söylenemeyecek sözler bunlar.

Kanımca Ertuğrul'un seçilmesi hiç de sürpriz olmayacak.

Şimdilik herkes Ertuğrul'un sembolik niteliğiyle ilgili görünüyor ve ondan böyle konuşmasını ve davranmasını bekliyor. Bir doza kadar bu beklenti anlaşılır ve haklıdır. Ancak bu beklenti Ertuğrul'u altın bir kafese koyup esir etmektir. Ertuğrul çok daha fazlasını yapabilir. Onun için bu kafese girmekten de dikkatle kaçınmalıdır ve şimdiden kaçındığına dair veriler vardır.

Seçildikten sonra, Ertuğrul, yapacakları ve yapmayacaklarıyla Kürtler arasında başlayan devrimci kabarış ve radikalleşmenin Batı'da yayılışı ölçüsünde bizler için olumlu, egemenler için olumsuz bir sürpriz olacaktır.

Yaşarsak göreceğiz.

07 Haziran 2011 Salı

Demir Küçükaydın

demiraltona@gmail.com

http://www.demirden-kapilar.net/anasayfa/

Zaferde Yenilgi, Yenilgide Zafer
Seçim Sonuçları Üzerine İlk Değerlendirmeler (1)

AKP’nin Zaferinin Nedenleri ve Anlamı

12 Haziran 2011 seçimlerinin sonuçlarını sıcağı sıcağına, genel sonuçlara bakarak kısaca yorumlamaya çalışalım.

Bu seçimlerde AKP iktidarının üçüncü kez ve oyunu arttırarak konumunu sürdürmesi genellikle şaşkınlıkla karşılanmakta ve onun büyük başarısı olarak görülmektedir.

Bizim kanımızca bunda şaşıracak bir durum yoktur ve bu seçimlerde, sanılanın aksine ilk büyük başarısızlığını yaşamıştır.

Neden ve nasıl?

Mücadele eden güçler bazen hiçbir şey yapmadığı ya da sadece fazla kötü ve yanlış bir şeyler yapmadığı için de başarı kazanırlar. “İnönü Zaferi”nde olduğu gibi, karşı taraf sizden daha çabuk yorulduğu veya başına bir talihsizlik geldiği için de hak edilmemiş bir zafer tacı başınıza devlet kuşu gibi konabilir.

2002’den beri AKP’nin başarılarının temel özelliği budur. Bunu biraz açıklayalım. Ama önce kısa bir hatırlatma.

2002 seçimleri olup AKP iktidara geldiğinde, hemen herkes onun birkaç yıl içinde iktisadi ve siyasi sorunların baskısı altında bunalıp, iktidar olmanın dezavantajıyla oy yitimine uğrayıp iktidardan uzaklaşacağını sanıyordu. Ayrıca buna ek olarak, AKP içinden çıktığı Selamet-Refah-Nizam Partileri çizgisinin bir devamı olarak görülüyor ve kısa sürede bu çizginin genel oy seviyesine geri döneceği bekleniyordu.[4]

Biz ise seçimlerden kısa bir süre sonra yazdığımız, “*AKP iktidarı ve Sosyalistler*” başlıklı yazıda AKP iktidarının

sanılanın aksine konumunu güçlendireceğini belirtiyorduk. Şöyle diyorduk:

"Sosyalistlerde şöyle bir beklenti var: AKP bu kriz koşullarında iktidara geldi, bir süre sonra bu kriz onların da işini bitirecek, biz bu durumda özelleştirmeci ve liberal politikalara karşı, savaşa karşı sağlam bir tavır koyarsak, gelecek sefere sıra bize gelir.

Bu çocuksu beklentiler ve stratejiler iki bakımdan yanlıştır.

Birincisi, Bloğun Türk Sosyalistleri kanadının hatası, özelleştirmeciliğe, IMF'ye, Avrupa Birliği'ne karşı propagandaya yeterli ağırlık vermemekte değil, aksine demokrasiyi ikinci plana atışındaydı.

Ama bu yazıda esas ele almak istediğimiz sorun başka, yanlışın ikinci yanı. Yani, ekonomik krizin ağırlığının kısa zaman sonra AKP iktidarının yıpranması ve yığınların ondan uzaklaşması sonucunu yaratacağı beklentisidir.

Bu beklenti bir yanıyla, 1930'lar Almanya'sında, Faşistlerin iktidarını devrim öncesinin son aşaması olarak görmeye benzer. Ama bundan daha derin başka bir metodolojik yanılgı vardır. Çökkün ve dibe vurmuş bir toplumda kitleleri memnun etmenin çok daha kolay olduğunu görmez.

Yavaş giden bir arabayı hızlandırmak için, küçük bir güç uygulamanız yeter. Ama hız arttıkça hızda aynı oranda bir yükseliş sağlamak için, giderek büyüyen oranda bir güç harcamak gerekir. Bu mekanik yasallığın benzeri doğa ve toplumda da vardır.

*Paleantolog ve denemeci Stephan Jay Gould, "**Dolu Ev**" adlı çalışmasında olanakların çokluğu ve tüketilmesini, oyun teknikleri ve fizik geliştikçe sayı yapmanın zorlaştığını gösteriyor ve bunun doğa ve toplumdaki paralellerine dikkati çekiyordu..*

Ernest Mandel, benzer bir soruna, 70'lerdeki Çin ve Rusya'nın Tarım reformları bağlamında değinmişti. Aynı tedbirler Çin ekonomisi ve tarımı çok geri olduğu için, orada bu muazzam bir üretim artışı ve zenginleşmeye yol açarken, Rusya'nın makineleşmiş tarımında hiçbir ilerleme sağlanamıyordu.

Türkiye Sosyalist hareketinden bir örnek de verilebilir. 1970'lerin ortasında başlayan radikalleşme dalgasında, en küçük bir grup bile, küçük bir çabayla, binlerce taraftar kazanabiliyordu. Ama potansiyel taraftar kitlesi kazanılıp paylaşıldıktan sonra, yeni bir grup veya hareketin bırakalım aynı hızı, yeni taraftar kazanması bile olanaksız hale gelmiştir. Çünkü artık boş bir alanın fethi değil, paylaşılmış bir alana girmek söz konusudur. Her hangi bir sosyalist hareketin bir saman yangını gibi büyümesi, tam bir çözülüş veya fethedilmemiş yeni bir kuşak ve radikalleşme gerektirir. (AKP tam da bu mekanizmayla birinci parti olabilmiştir.)

Son yirmi yıl, yığınların yaşam düzeylerini öylesine geriletti, toplum ve siyaset öyle bir çöküntü içinde ki, politika ve ekonomi adeta boş bir alan gibidir. Bir parça dikkat ve esneklik, küçük iyileştirmeler bile, başlangıç noktasına göre muazzam bir ilerleme olarak görünür.

Örneğin, başbakanı bile işine tramvayla giden İsveç'te, Milletvekillerinin halkın arasında oturması gibi bir uygulama bir anlam taşımaz. Ama Türkiye gibi, gerçek politik iktidarı elinde tutan Devlet bürokrasisinin, özel siteler, hastaneler, lojmanlar, makam arabaları, Ordu Evleri, yazlık kamplar vs. ile ayrıcalıklı bir kast olarak yaşadığı bir ülkede, böyle bir ayrıcalığı reddetmek çok muazzam bir sempati toplar. Bu aynı zamanda, devlet sınıflarının ayrıcalıklarını kırpma girişimleri için başarılı bir hamledir.

İnsanların çocuklarına Kürtçe isim bile koyamadığı bir yerde, Avrupa uyum yasaları bağlamında ve uygulamada

Kürtçe'yi fazla sorun yapmamak ve biraz esnek yaklaşmak; İşkence karşısında, davalarda zaman aşımı veya amirin iznini kaldırmak bile büyük bir ilerleme olarak görülür.

Ekonomide de öyledir. Yol ve mesken yapımına biraz kaynak ayırmak; hudut ticaretini açmak; komşularla iyi ilişkilere girip, savunma harcamalarını kısıp biraz yatırım ve sosyal harcamalara kaynak ayırmak, çok küçük iyileştirmeler gibi görünse de, var olan noktaya göre muazzam bir ilerleme olarak ortaya çıkarlar. Bir'e Bir eklediğinizde, yüzde yüz, ama On'a Bir eklediğinizde, yüzde on artış sağlarsınız.

AKP politikacıları gerçek bir demokratikleşme, eşitlik veya refah ifade etmeyen, ama hareket noktasına göre büyük oranda bir iyileştirme anlamına gelen politikalarla, devlet sınıflarıyla doğrudan çatışmaya girmeden, geniş yığınların desteğini sağlayarak onları tecrit edip, açmazlarda bırakarak, pazarlık güçlerini arttırmak ve politik iktidardan daha büyük pay almayı hedefliyorlar. Ve öyle görülüyor ki oldukça akıllı politikacılar ve bu hedeflerine ulaşacaklar.

Sosyalistler, kendilerini kandırmayı bırakıp, ciddi olarak ne yapacaklarını düşünmelidirler. Kesin olan bir şey var. Bu güne kadar yaptıklarını yapmamaları gerekiyor."

Bu uzun alıntıdan görüleceği gibi, AKP iktidarının izleyebileceği ve izlediği bütün politikaları tam bir doğrulukla tanımlamışız ve bunları bile yapmanın verili koşullarda muazzam bir ilerleme anlamına geleceğini beklentilerin aksine AKP'nin iktidarını pekiştireceğini yazmışız.

Şimdi herkesin bizim o zamanki netliğimizle bile hala bunu göremeyip AKP'nin seçim başarısını Erdoğan'ın karizması, büyüklüğü veya zekası veya milletin aptallığı ile açıkladığı ve bu başarı önünde bir şekilde teslim olduğu bir noktada, biz bu seçimlerde Erdoğan'ın ilk büyük yenilgisini aldığını; sınırlarına dayandığını; ayrıca ona bu zaferi

getiren uygulamaların pek de yeni ve dahice olmadığını, aslında savaş sonrasında Avrupa'da olanların, tecrübelerle bile düzeltilmemiş kötü bir kopyası olduğunu iddia edeceğiz.

Önce bu başarıyı getiren politikaların aslında her alanda kötü kopyalar olduğunu birkaç örnekle gösterelim.

Savaş sonrasının büyüme, ilerleme ve teknoloji hayranı dünyasında Atom santralleri, dev barajlar vs. gibi projelerin tehlikeleri ve çevrede yapacağı tahribatlar hiç göz önüne alınmıyor, bilim adamları ve küçük aktivistlerin uyarılarına kulak kapanıyor ya da alayla karşılanıyordu.

Şimdi aynı havayı Erdoğan'ın veya AKP'nin Atom santralleri veya barajlarla ilgili yaptıklarında ve söylediklerinde de görebilirsiniz. Arada Çernobiller, Japonya'daki son facialar yaşanmış; Almanya gibi bir ülke Atom enerjisine son vermeye karar vermiş. İtalya aynı şekilde bunu oylamış. Bu arada Güneş ve rüzgârdan efektif bir şekilde enerji elde etmede büyük adımların atıldığı bir dünyada, hükümet bütünüyle ellilerin kafasıyla hareket etmekte, geleceği ipotek altına almakta, yaşanmışlardan en küçük bir ders çıkarmamaktadır.

Benzer duruma başka bir örnek TOKİ tarafından yapılan toplu konut blok apartmanlar gösterilebilir. Elbette bunlar gecekonduya göre büyük bir değişim anlamına gelirler ve oy getirirler. Ama bütün bunlar savaş sonrasının Avrupa'sında da yapılmışlardır. Şimdi o bölgeler insanlık dışı yaşam koşullarında yaşanan birer gettoya dönüşmüşlerdir. Arada geçen zamanda kesinlikle ortaya çıkmış, blok apartmanların nasıl berbat yaşam alanları oluşturduğuna ilişkin dersler tıpkı enerji konusunda olduğu gibi görmezden gelinmektedir.

Yeni yatırımlar atom santralleri ve doğayı tahrip eden barajlara değil, güneş ve rüzgara yapılabileceği gibi; blok apartmanlardan gettolar değil; en azıdan Türkiye gibi büyük ve geniş toprakları olan bir ülkede, İşçi sınıfının

baskısı altındaki Viktorya dönemi İngiltere'sinde olduğu gibi tek veya iki katlı bahçeli evlere yapılabilirdi ve yapılması gerekirdi. Böylece gelecek kuşakların yaşam koşullarını daha az ipotek altına almış, daha esnek, daha yumuşak, daha doğayla ve insanın biyolojisiyle ve toplumsal varlık oluşuyla barışık, yaşananlardan çıkarılmış derslere dayanan gerçekten başarı adına layık işler yapılmış olabilirdi. İşte Erdoğan'a başarıyı getiren bu başarısı değil, başarısızlığıdır bir bakıma. Başarısızlığı verili hareket noktasına göre başarı gibi ortaya çıkmaktadır. Çünkü karşısında onu bu açıdan eleştirip muhalefet yapacak en küçük bir odak bile yoktur.

İstanbul'a ikinci kanal projesi de böyle bir dönemin ufkunu yansıtır.

Sanılanın aksine Erdoğan ve Anadolu Burjuvazisi denen sınıf ve bu sınıfın zihniyeti o çok karşı ve alternatif olduğunu söylediği Batı burjuvazisinin savaş sonrası dünyasındaki zihniyetinden başka bir şey değildir.

Sosyal haklar açısından bakıldığında da durum farklı değildir. Savaş sonrasında sosyal ve demokratik kazanımlar işçi sınıfının mücadelesiyle **haklar** olarak yerleşmişti Batı'da. AKP Türkiye'sinde ise, haklar olarak değil, bağış ve iane olarak, sadaka olarak benzer işler yapılmakta, insanların ve ezilenlerin kişilikli ve demokrat yurttaşlar olması değil, avane, klik ilişkileri geliştirilmekte, bir tür modern efendi-kul ilişkileri yaygınlaştırılmakta ve kökleştirilmektedir.

Ve maalesef Türkiye'de yapılanları bu yapılmayanlar açısından eleştirecek gerçek bir demokratik muhalefet bile bulunmamakta; var olanlar küçük ve cılız sesler olarak kalmakta bütünsel ve sistematik bir programdan da yoksun bulunmaktadır. Erdoğan ve AKP bu başarısını biraz da karşısında böyle bir rakip olmamasına borçludur.

Özetle Erdoğan'ın ve Anadolu burjuvazisinin bu başarılarının ardında, uzak görüşlülük ve demokratlık,

siyasi cesaret ve vizyon yoktur; sadece olağanüstü kötü koşullarda iktidara gelmiş olmanın avantajı bulunmaktadır. Sanılanın aksine Erdoğan ufku çok sınırlı, ellilerin dünyasına, 68 öncesine ait bir politikacıdır.

İşte tam da bu nedenle az bulunur bir başarıyı yakaladığı şu an onun aynı zamanda bir inişe geçişinin de başlangıcıdır. Ve olayların hızlandığı bir dönemde bu iniş sanıldığından çok daha hızlı gerçekleşebilir. Tarihin hızlandığı zamanlarda, fikirler ve aktörlerde daha hızlı eskirler

Erdoğan için artık, küçük iyileştirmelerle büyük sonuçların alınabildiği, adeta boş ve nadastaki topraklardan küçük bir emekle güzel ürünlerin alındığı bir dönemin sonu gelmiş sayılabilir. Bu sadece ekonomi ve sosyal politikalarda değil, hemen her alanda böyledir.

Bunun için de dış politikadan bir örnek verelim. Elbette özel savaş döneminin, inkarcı ve Türkün Türk'ten başka dostu olmaz diyen, bütün komşularıyla düşman, "Kürt tehlikesi"ne karşı durayım diye ülkeyi Amerika ve İsrail'e rehin eden politikası karşısında, komşularla daha iyi ilişkiler, sınır ticaretinin açılması, İsrail politikalarına karşı biraz eleştirel bir duruş (ki bunlar da bir sürü tutarsızlıklarla bir aradadır. Ama orası ayrı konu) eskiye göre, gecekonduya göre TOKİ blokları, gibi muazzam bir ilerleme gibi görülür ve 1930 model diktatörlükler altında inleyen ve emperyalistler tarafından sürekli aşağılanan Arap halklarında muazzam bir sempati toplarlar.

Ama bütün bunlar aslında 1960'ların Bandung'nunun, bağımsızlıkçılar politikasının kötü kopyalarından başka bir şey değildir. Erdoğan bir bakıma NATO'ya bağlı, bir Nehru, Nasır, Tito gibi Bağlantısız olmaya çalışmaktadır. Bunun hem bu günün dünyasında yeri yoktur; hem de NATO üyeliği ve bağlantısızlığı uzlaştırmaya kalkmak gibi ölümcül bir çelişkiyle maluldür. Bu sadece çok özel uygun

koşullarda sürdürülebilir bir politikadır ve bu bakımdan şanslıdır.

Gürcistan sınırının açılması veya Suriye ve Irak'la iyi ilişkiler ve vizenin kaldırılması vs. sınır ticaretini canlandırarak, birer çıkmaz sokağa dönerek köhneleşmiş Artvin, Hatay vs. gibi vilayetlerde ekonomiyi canlandırır ve oy getirir; dış politikada puan toplar ama aynı zamanda yapılabilenin sınır ve risklerini de gösterir.

Suriye'deki rejimin baskısından kaçanlar Türkiye'ye sığınmaya başlarlar. Milyonlarca Suriyelinin baskı karşısında vizesiz Türkiye'ye girişinde bu politika sınırlarına dayanır.

Erdoğan'ın komşularla sıfır sorun politikasını, Türklükle tanımlanmış bir devletin yine benzer şekilde Araplık veya Kürtlükle vs. tanımlanmış bir devletle komşuluk ilişkileri paradigması bakımından eleştiren; Orta doğuda, aslında her türlü dille, tarihle, etniyle, dinle tanımlanmaya karşı tanımlayan biricik bir Ortadoğu Demokratik Cumhuriyeti ve Demokratik Ulusu açısından eleştiren hiç bir politik güç yoktur. Gerici ulusların komşuluğuna Ortadoğu çapında dil, din etni körü olan karşı biricik demokratik bir ulus birliğini savunan bir politika ancak bir vizyon ve başarı olarak tanımlanabilir. Erdoğan ve AKP'de ise bunun kırıntısı bile bulunmaz. Onda, İslam ve Türklükle tanımlanmış, Emin Oktay tarihi ulusçuluğundan öte bir tarih ve gelecek tasavvuru ve kavrayışı yoktur.

Balkon konuşmasının o çok övülen sözlerinde bile, bu ülkenin en gerçek yerlisi olanlardan, hem onları eşit haklı yurttaşlar olarak görmeyen; hem de Müslümanlar karşısında ikinci plana iten "Azınlıklar" olarak söz etmeye devam etmesi bile bu ufkun sınırlarını gösterir. Osmanlı'da bile, Tanzimat'tan sonra o "Azınlıklar" eşit haklı yurttaşlardı ve Erdoğan, Cumhuriyet Türkiye'sinin Türklüğü İslam'la tanımlayan; azınlıkları dinle ve Hıristiyanlıkla tanımlayıp

birer rehineye dönüştüren kavram ve hukukunun ötesine gidemiyor.

Öte yandan yine Erdoğan'ı bu gerçek demokratik bir tarih, ulus, Ortadoğu ve vizyon açısından eleştirip muhalefet yapacak en küçük bir politik muhalefet ile bulunmamaktadır. Öcalan'ın bu konudaki küçük girişimleri bile hem henüz net değildir hem de Blok tarafından neredeyse hiç öne çıkarılmamaktadır. Hele sosyalist olduğunu söyleyen adaylar tarafından.

Bugün Kürtler, Araplar, Yahudiler, Türkler ile tanımlanmış devletlere karşı demokrasi ile, böyle tanımlamalara karşı tanımlanmış bir Demokratik Ortadoğu Cumhuriyeti açısından sorunlara yaklaşmadan hiçbir çözümün gerçekleşmeyeceği çok açık olarak ortaya çıkmaktadır.

Özetle, AKP ve Erdoğan'a bu başarıyı getiren akıllıca, uzak görüşlü, demokratik, zamana uygun bir dünya kavrayışı, politikalar, vizyonlar buna ilişkin kararlılık ve cesaret değil; aslında zamanının çok gerisinde, dar görüşlü ama Türkiye'deki bitmiş sistem içinde muazzam bir ilerleme gibi görünen politikalardır.

Çinlilerin bir sözü vardır, "bir nehrin kenarında yeterince uzun zaman oturursanız, bütün düşmanlarınızın cesetlerinin birer birer önünüzden geçtiğini görürsünüz" der. Olan biraz böyledir. 1920'lerin, 1930'ların dünyasına ait olanların, ömürlerini doldurup, bir nehrin kıyısında hiçbir şey yapmadan duran ellilerin dünyasına ait AKP ve Erdoğan'ın önünden birer birer geçmeleridir.

Bu filmde iki binlerin dünyasına ilişkin bir kavrayış vizyon ve hele cesaret hele geçmişin dersleri yoktur. Ama bizler iki binlerde yaşıyoruz.

*

Erdoğan'ın başarısında şansın da, çeşitli güçlerin belli korelasyonlarla dizilişlerinin de bir etkisi bulunmaktadır.

Örneğin Erdoğan hükümetine en büyük puanı getiren ve Arap aleminde bir yıldız gibi parlamasını sağlayan, ABD'nin Irak'ı işgal için Türkiye'yi kullanmasına hayır, aslında Erdoğan'ın değil, bugün Ergenekon davasından içeriye tıkılmış ve o sıra Amerika'ya karşı pazarlık gücünü arttırmak için Hayır'a el altından destek çıkıp yeşil ışık yapan Ordu'nun ulusalcı ve en AKP düşmanı kanadıdır. Bu el altından destek ve yönlendirme olmasaydı, o meclisten böyle bir karar çıkmazdı. Ama Erdoğan Ergenekoncu ve ulusalcılara borçlu olduğu bu Hayır'ın rantını yiyen olmuştur.

Benzer şekilde, ABD çok uzun süredir, dünyada kurmak istediği yeni düzen bakımından, dış politikasının İsrail'in elinde bir esir durumunda olmasından rahatsızdır. Dünya petrnollerinin çok büyük bir bölümünü elinde bulunduran İslam ülkeleri ve İsrail'in politikaları nedeniyle radikalleşmelere karşı, Obama ile birlikte yepyeni bir düzenleme yapmaya çalışmaktadır. İşte Erdoğan'ın gerek varlığı gerek politikaları ABD'nin bu planları ve çıkarlarıyla da tam bir uyum içindedir ve ABD tarafından desteklenmektedir. Erdoğan'ın İsrail'e karşı kimi politikaları, resmen ve görünüşte karşı çıkar görünse de ABD'nin uzun vadede çıkarlarıyla tam bir uyum içindedir ABD'nin istemem yan cebime koy diyeceği türdendir.

Ve nihayet, Erdoğan, Askeri bürokratik oligarşi içinde, eski inkar politikalarıyla hiçbir yere varılamayacağını ve her şeyin yitirilebileceğini gören ve askeri bürokratik oligarşinin imtiyazlarını ve etkisini korumak için değişmek gerektiğini savunan güçlerin zımni müttefiği olmuştur. Onların kendi içlerindeki karşı politikaların gücünü ve etkisini zayıflatma mücadelelerinin bir aracı da olmuştur. Ergenekon Tevkifatları, darbe girişimlerinin açığa çıkarılması büyük ölçüde, Askeri bürokratik Oligarşi içindeki bir iç hesaplaşmanın ve strateji değişiminin

ürünüdürler. Bunlar da Erdoğan'ın ve AKP hükümetlerinin hesabına yazılmıştır.

Ne var ki şimdi bu hesaplaşmanın iyi kötü sonuna gelinmiş bulunuyor. Askeri bürokratik oligarşi içindeki inkarcı çağ dışı kalmış güçler ve stratejileri savunanlar büyük ölçüde etkisizleştirilmiş bulunuyor. Bu aynı zamanda CHP'deki değişimde de görülebilir. Askeri Bürokratik oligarşi artık Erdoğan'ı ve AKP iktidarını, ulusalcı ve inkarcı bir bakış açısından değil, en azından demokrasi açısından, yeniliklere kapalılık açısından eleştirecektir. Böylece kaybettiği yedeklerini yeniden kazanıp, AKP'yi tecrit etmenin yollarını arayacaktır.

Denebilir ki, Ergenekon tevkifatları, 28 Şubat'ın Refah'a yaptığı gençlik aşısını, CHP'ye yapmıştır. İşte Erdoğan aynı zamanda bu iç mücadelenin ve dönüşümün bir aracı işlevi gördüğünden, hiç hak etmediği bir demokratlık ve cesaret halesiyle kuşanmıştır. Ama artık bu dönüşüm, CHP'deki dönüşüm ve MHP'nin marjinalleşmesiyle, Ordu ve bürokrasi içindeki en gericilerin temizlenmesiyle tamamlanmış, bu dönüşümün rantına konma ve demokrasi mücadelesi kahramanı olma dönemi sona ermiş bulunmaktadır.

*

Ve nihayet, reformlar devrimci mücadelenin yan ürünleridirler her zaman. Bugün batı uygarlığı diye burjuvazinin hanesine yazılan politik ve sosyal hakların hepsi işçi ve devrimcilerin mücadeleleriyle kazanılmışlardır. Bugün bu mirasa konanlar o mücadeleler verilirken çözümün değil sorunun bir parçasıydılar.

Aynı şekilde önem bakımından en başta olmakla birlikte, son olarak belirtmek gerekirse, Erdoğan, 1960'lardan beri, önce işçilerin, sosyalistlerin, sonra da Kürtlerin özgürlük mücadelesinin verdiği binlerce ölünün, gördüğü on binlerce işkencenin, saymakla bitmeyecek nice görülmüş baskının

bütün bunlar için sayılamayacak fedakarlıkların rantını yemektedir.

Gerillalar Türk ordusunun bütün girişimlerini boşa çıkartmasaydı ve hatta ona karşı askeri başarılar kazanmasaydı; Kürt özgürlük hareketi bütün zorluklara rağmen varlığını koruyup siyasi bir güce dönüşmeseydi, bütün bunlar karşısında inkar ve baskıya dayanan sistemin ipliği pazara çıkmasaydı, kokuşma bütün burunları sızlatmasaydı, bütün bunlar olmazdı.

İnkarcı ve baskıcı politikaları iflas ettiren ve bu iflası elle tutulur ve gözle görülür kılan bu adsız kahramanlardır. Bu kahramanların mirasını yemektedir. Ve yediği mirasın kaynağını inkar eden bir haramzade gibi konuşmaktadır.

Erdoğan “Balkon Konuşması”nda, ölen binlerce gerillaya değil; ölen nice devrimci ve demokratlara değil; Menderes’lere teşekkür ederek, sadece kendi gerici, sermayeden yana, sınırlı, soğuk savaş döneminin ötesine geçmeyen ideolojik arka planını ve sınırlı ufkunu ele vermiyor; aynı zamanda bu günkü zaferini borçlu olduğu gerçek kahramanlara haksızlık edip onların sağladığı kazanımları aslını intar eden haramzade bir mirasyedi gibi yiyor.

Ne zaman bir Balkon’dan bir başbakan çıkıp, bu gerçek kahramanlara hak ettikleri hürmeti gösterip teşekkürü eder, o zaman Türkiye, Kürdistan ve Orta Doğu’da barış ve demokrasi gelebilir.

Gerillaları terörist ve bölücü değil, baskıya karşı mücadele eden özgürlük savaşçıları olarak görmeyen; onları sonun değil, çözümün bir parçası olarak görmeyen bir politika, demokrat, cesur ve vizyoner olamaz.

Bunların hiç birinin onda olmadığını Balkon konuşması göstermektedir.

Balkon konuşması zaferde bir yenilginin ilanıdır.

*

Ancak Erdoğan ilk yenilgisini aslında seçimlerde aldı. Gerçekten demokrasi üzerinden bir kampanya yürütseydi hem MHP'yi barajın altına düşürebilir, Anayasa oylamasındaki oranı tutturabilirdi hem de Bloğun başarısını engelleyebilir; Kürdistan'da oy kaybetmeyebilir ve hatta oylarını arttırabilirdi.

Ama ideolojik şekillenmesi, ufku, programı, dayandığı sınıf zerrece demokrat, cesur ve vizyon sahibi olmadığından, dar kafalı bir gerici olarak hareket edip, ırkçı ve gerici bir söylem tutturdu. Hem de kendi konuşmalarında kasetleri önceden ilen ederek, yasa dışı yollar ve bel altından vuruşlar yaptığını itiraf edip suçüstü yakalandı.

Ve tam da bu nedenlerle, MHP'yi barajın altına itemedi, Kürdistan'da da oy oranı düştü ve Blok karşısında yenilgiye uğradı. Yani iki cephede yenildi ve yenilgisinin nedenleri tam da yukarıda sözünü ettiğimiz özelliklerdir.

Yoksa bir savaşta cephelerden birini boşlayıp sonra dönmek üzere diğerinde yenilgiyi göze almak anlaşılır bir şeydir. MHP'nin program ve söylemine sahip çıkıp, sonra sağladığı oy ile Bloğu ve Özgürlük hareketini yenmeye niyetlenmesi, yani demokrat olmaması tam da yenilgisinin nedenidir.

Ama eğer, Özgürlük hareketinin, Bloğun söylemine sahip çıkıp, bloğa gidecek oyları kazanıp Bloğu yenilgiye uğrattıktan sonra, Kazanacağı yüksek oranıyla marjinalleşmiş MHP'yi çok daha kolay yenilgiye uğratabilir ve iki cephede birden zafer kazanabilirdi.

Bunun yapmaması aptallığından değildir. Dayandığı sınıfın, şekillendiği ideolojinin ve dünya görüşünün demokrat olmamasındandır. Ve tam da bu nedenle zaferde yenilgiyi yaşamıştır.

Ve tam da bu nedenle Özgürlük Hareketi ve Bloğa da yenilgide bir zafer bahşetmiştir.

Bunu da gelecek yazıda ele alalım.
14 Haziran 2011 Salı
Demir Küçükaydın
demiraltona@gmail.com
http://www.demirden-kapilar.net/anasayfa
http://www.radikal-dmokrat.net.anasayfa

Seçim Sonuçları Üzerine İlk Değerlendirmeler (2)

Blok: Yenilgide Zafer

"Kötü bir devrimci, sadece ayakları artık yere basmayan değildir; sadece, devrimci projenin gerçekleştirilmesinin toplumsal objektif ve sübjektif önkoşullarıyla olan bağını yitiren değildir. Ama kötü bir devrimci, aynı zamanda, varolan gerçekliklere, içinde yaşanılan ana, günlük rutinin ufak tefek şeylerine saplanıp kalan; Tarihin beklenmeyen ani ve keskin dönüşlerini önceden kestirebilme duygu ve düşüncesini kaybetmiş olup, geleceğe yönelikliği bir kenara iten ve yanardağ gibi patlayışlar tarafından geçilendir de. Bu anlamda da, geleceğin ufku olmaksınızn, gerçekliğin doğru ve tam bir kavranışı olamaz."

Ernest Mandel

Birinci yazıda AKP iktidarının aslında başarısız olduğunu iddia eder ve kanıtlarken, tam da **mümkün olanla gerçek olan** arasındaki makastan hareketle bu değerlendirmeyi yapıyorduk. Bu nedenle, yazı "*var olan gerçekliklere, içinde yaşanılan ana, günlük rutinin ufak tefek şeylerine saplanıp kalan*"lar tarafından anlaşılamadı. Bu nedenle, AKP'nin yenilgisinden, Blok'un zaferine veya tersinden söylemek gerekirse, AKP'nin zaferinden Blok'un yenilgisine, **olanaklar ve gerçeklikler** üzerinden bir geçiş yapalım.

Gerçeğin özü ancak hayallerin aynasında; yani mümkün olanla kıyas içinde anlaşılabilir. Bütün büyük devrimciler ve Marksistler her zaman bu yöntemi izlemişlerdir.

Bu yönteme sosyalist hareketin tarihinden artık klasikleşmiş olan şu örneği verebiliriz. 1930'lu yıllarda kapitalist dünya 1929 Büyük Buhranı ve onun sonuçlarıyla uğraşır, Hitler ve Roosevelt, aynı karakterde (savaş sonrasında yaygınlaşacak olan, Keynezyan, devlet siparişleriyle –otobanlar vs.- iç talebi artırarak ekonomiyi canlandırmaya çalışma) ama farklı sınıf kombinasyonlarına

dayanan ekonomi politikalarıyla cevap verir ve aslında oldukça da başarısız kalırlarken; Sovyetler Birliği, kollektifleştirme ve sanayileşme dönüşümlerini yapıyor, bir tarım ülkesi bir sanayi ülkesine dönüşüyor, Betı'lı entelektüeller bile bu başarı karşısında Sovyetler'i övme yarışına giriyorlardı.

İşte ilk bakışta Sovyetler'deki bürokratik kastın ve karşı devrimin başarıdan başarıya koşar göründüğü bu dönemde, mutlak ve nispi değerlerle çelik, kömür, elektrik, traktör vs. üretimlerindeki devasa artışların birbiri ardından sıralandığı; herkesin bu başarılar karşısında yerlere kapandığı sıralar, Troçki Sovyetlere egemen olan bürokratik kastın aslında son derece başarısız olduğunu anlatıyordu "*İhanete Uğrayan Devrim*"de.

Troçki bu çalışmasında, önce verili rakamları ele alıp, mutlak değerlerle ve eski duruma göre başarıları sıralar. Ama burada kalmaz, Sovyetlerin bir bürokratik kastın egemenliğinde olmaması, gerçek bir sosyalist demokrasi olması koşullarında **mümkün olan ve olabileceklerle kıyaslayarak**, var olanın aslında başarısız olduğunu gösterir. Buradaki metodolojik ilke şudur: Gerçek ancak hayallerin aynasında anlaşılabilir. Mümkün olanlardan hareketle gerçeğin akıl dışılığı kavranabilir.

Evet, sadece "*gerçek olan akli*" değildir; "*akli olan da gerçek*"tir. Yani biz örneğin AKP'nin başarısını akli olarak açıklayabiliriz; ama mümkün olan açısından onun aynı zamanda akıl dışılık olduğunu da gösterebiliriz ve göstermeliyiz. Tarihe ve topluma böyle bir bakış olmadan ne dünü, ne bugünü anlamak mümkündür; ne de geleceğe ilişkin bir proje koyulabilir.

Kendine sosyalist diyenler genellikle gerçek olanın akli olmasıyla ilgilidirler. Örneğin, ikinci Dünya savaşında veya Kollektifleştirmede elde edilen zaferler ve üretim artışlarıyla kendilerini kandırırlar. Daha sonra Sovyetler çöktüğünde de bu sefer ne yapacaklarını şaşırırlar.

Hâlbuki gerek kolektifleştirme ve sanayileşmedeki üretim artışları, gerek ikinci dünya savaşının zaferleri aslında birer yenilgide zaferdiler. O kadar aptalca davranmayarak, çok daha az bir fedakârlık ve kayıplarla çok daha büyük sonuçlara ulaşmak mümkündü.

Örneğin, 1929 buhranında, dünyanın en örgütlü ve bilinçli proletaryası olan Alman İşçileri, Üçüncü Enternasyonal'in önce "*sınıfa karşı sınıf*" stratejisine kurban edilip bir tek ciddi savunma bile göstermeden Hitler'e teslim edilmeseydi; veya 1936 İspanya devrimi bu sefer "*Halk Cephesi*" denen tümüyle sağ politikalara teslim edilmeseydi; Hitler iktidara gelemez, gelse bile fazla duramaz, dursa bile arksında bir demokratik ve devrimci İspanya varken Sovyetlere saldıramazdı. İkinci dünya savaşı ve milyonlarca insanın ölümü bir kader değildi.

Bu, mümkün olana göre, bakılmadan, o başarı gibi görünenin başarısızlık olduğu; ilerleme gibi görülenin gerileme olduğu görülemez.

Ya da başka bir örneği Türkiye Tarihinden verelim. Cumhuriyet'in veya İkinci Meşrutiyet'ten beri gelen "devlet sınıflarının" modernleşmeci ve batılılaşmacılığından söz ediliyor, işte 100 yılda nerelerden nerelere geldik deniyor. Mutlak rakamlarla ortadaki büyüme vs. göz alıcı görünebilir.

Ama bunun nasıl bir gerileme ve yenilgi olduğu ancak mümkün olanın aynasında görülebilir. Osmanlı'da pek ala ulusu Türklükle tanımlamayan demokratik bir ulusçuluk, Fransız ve Amerikan devrimlerinin ulusçuluğu üstün gelseydi (Ki bugün unutulmuş bu tarihte bu olanak da hiç küçümsenmeyecek bir alternatif olarak vardı); bugün bu topraklarda var olandan kat be kat ileri ve demokratik ve refah içinde bir yaşam bulunabilir nice acılar çekilmemiş olabilirdi.

Bu durumda Ermeni ve Rum katliamları, sürgünleri mübadeleleri olmaz, Osmanlı Almanların müttefiki olarak

Birinci Dünya Savaşı’na girmez, Tarih bugün hayal bile edilemeyecek bambaşka bir yol izleyebilirdi.

Sadece Ermeni ve Rum katliamlarıyla bu topraklardaki üretim, kültürel ve entelektüel hayat vs. en az yüz yıl geriye gitti. Osmanlı’da bu katliamlar öncesinde bulunulan seviyeye ancak ellilerin veya altmışların Türkiye’sinde varılabildi. Böyle bir ülkede, nüfusun yarısına yakını Hıristiyan olacağından, gerçek bir laiklik olur; politik İslam’dan gelen bir parti böylesine güçlü olamazdı. Ve “Kürt sorunu” da zaten hiç ortaya çıkmazdı bile böyle bir demokratik ülkede. Çünkü böyle bir ülkede ana diliyle ve bu dilde eğitim hakkıyla kimsenin bir sorunu olmazdı. Ermeniler ve Rumlar, hala Tayip Erdoğan’ın demekte ısrar ettiği gibi, “*Azınlıklar*” olmaz, demokratik bir cumhuriyetin eşit haklı yurttaşları olurdu.

Ancak böyle bir **mümkün ve olası tarihin**, ancak böyle hayallerin aynasında, var olanın, ilerleme ve başarı gibi görünenin aslında bir gerileme ve korkunç bir başarısızlık olduğu, bütün bunların yenilgide bir zafer olduğu görülebilir.

AKP’nin başarılarının da aslında başarısızlık olduğu ancak yine bu yöntemle anlaşılabilir. İlk yazıda göstermeye çalıştığımız bu oldu. Bu yazıda da aynı yöntemi bu sefer Kürt Özgürlük Hareketi ve Blok’un seçim başarısına uygulayarak, ortadaki yenilgiyi, ama bu yenilginin bir zafer gibi göründüğünü göstermeye çalışalım.

Gerek Blok bileşenleri gerek Özgürlük Hareketi şu an zafer sarhoşluğu içindelerken, aslında bir başarı değil bir yenilgi olduğundan söz etmek çok iticidir, hatta moral bozucu bulunacaktır. Bütün bunları bilip görecek kadar tecrübemiz var. Ama yine bu tecrübe bize göstermektedir ki, her zaman çoğunluğu oluşturanların kahkahalarına ve lanetlerine dayanma gücü gösterilmeden kimsenin dikkati ve saygısı kazanılamaz.

Öte yandan devrimciler için iktidar kendi başına bir hedef değildir. Devrimciler insanlığın kurtuluşuna **azami katkı yapmakla** yükümlüdürler. Ve bu güne kadarki bütün tarih göstermektedir ki, insanlığın hayrına denebilecek bütün katkılar, hiç bir zaman iktidar olamayanların, mağlupların katkılarıdır ve onlar sayesinde gerçekleşmişlerdir. Devrimciler genellikle yenilgilerinde gerçek zaferlerini kazanırlar. Ve devrimcileri yenenler, yenilgilerini zaferlerinde yaşarlar, yendiklerinin vasiyetlerini yerine getirmekten başka bir şey yapamazlar. Bir bakın şu ülkenin tarihine, sosyalistler hemen hep yenildiler, şimdi onları yenenler onların vasiyetlerini yerine getiriyorlar.

*

Bu kısa nottan sonra bu seçimlerin Blok ve Özgürlük Hareketi için niçin bir mağlubiyet anlamına geldiğini görelim. Tabii tıpkı AKP'nin başarısının aslında bir yenilgi olduğunu açıklayan yöntem ve bakış açısıyla.

İlk bakışta, bu seçimler Blok için tam bir başarıdır. Meclis'teki temsilci sayısında en büyük kazancı sağlayan, hem de bin bir zorluğa rağmen sağlayan partidir. Sandalye sayısını 22'den 36'ya çıkarmıştır. Yani % 64 ölçüsünde bir kazanç.

Bu sonuç elbet daha iyi örgütlenildiği; bütün olanakların verimli ve akıllıca kullanıldığı; oy vermede çok zor olan dağılmaların başarılı yapıldığı anlamına gelir ama bir seçim, nihayetinde nüfusun büyük bölümünü kendi programına kazanma çabasıdır. Temsilci sayası değil, alınan oylar ve bu oylardaki değişme eğilimleri çok daha derine inen özcül bilgiler verebilir. Demokrasilerdeki temsilciliği düzenleyen sistemler, (Seçim Barajları, Dar Bölgeler vs.) gerçek oy oranlarıyla seçilmişlerin oranları arasındaki azami uyumu minimuma indirmeye (Nispi temsil oranlarını aşındırmaya) yöneliktirler. Bu nedenle, toplam nüfus, **seçmenler ve oylar içindeki oran** gerçek durum hakkında daha anlaşılır bir fikir verir.

Soru şudur: temsilcilerdeki bu % 64 artış, gerçekten toplumda bu oranda artan bir desteğin, yani yeni toprakların tarıma açılmasının veya ele geçirilmesinin sonucu mudur yoksa aynı alandan intensif tarım yöntemleriyle daha yüksek bir ürün almanın mı?

Cevap ikincisidir. Ve oy oranlarındaki değişimlere baktığımızda, aslında seçimlerin en başarısız partisi olarak Blok veya Özgürlük Hareketi ortaya çıkmaktadır. Çünkü, 2002’den beri seçim sonuçlarına bakıldığında, CHP ve AKP’nin oy oranlarındaki artışlarına karşılık, Blok’un veya Özgürlük Hareketi’nin oy oranı neredeyse aynı kalmıştır.

Tabii burada kendini kandırmak isteyenlerin, mutlak değerlerle yaptıkları değerlendirmeler hakkında da bir çift söz etmek gerekiyor. Bu gibi genel eğilimleri anlamaya yönelik değerlendirmelerde, genel yüzdelere ve bunların eğilimlerine bakmak gerekir. Kendini ve başkalarını kandırmak isteyenler ise ya mutlak değerlerle değerlendirme yaparlar ya da çok küçük alanlardaki ve zaman dilimlerindeki eğilimleri abartırlar. Bunun tipik bir örneği olarak Bianet’te çıkan *“Kürt Politik Hareketinin Oyu İki Katına Çıktı”* değerlendirmesi gösterilebilir.

Her Allahın kulu bilmektedir ki, aradaki dönemde Türkiye’nin nüfusu arttı, bu durumda ciddi, kendini ve başkalarını kandırmak istemeyen bir analizcinin en azından bu artış oranını hesaplaması gerekir.

Öte yandan sadece nüfus da artmadı, eski sistemde milyonlarca insan, ikameti olmadığından, seçmen kütüğüne kaydedilmediğinden vs. (Özellikle köyden şehre gelmiş Kürtler için en büyük handikaplardan biriydi bu) seçmen olarak görülmüyor ve oy da kullanamıyordu. Yeni sistem bu mahzurları büyük ölçüde ortadan kaldırmış ve oy kullanabilecek yaş ve durumda olanlar ile seçmen sayısındaki makas milyonlar ölçüsünde kapanmıştır. Yani aslında, esas desteği Kürt yoksulları ve kadınları arasında

bulunan Kürt özgürlük hareketinin lehine çalışabilecek ve çalışması gereken önemli değişiklikler olmuştur.

Ciddi bir analizcinin bu değişiklikleri de katması gerekir gerçek eğilimleri tespit etmek bakımından.

Öte yandan, haberde sadece Kürdistan'daki illerdeki oylar hesaplamaya katılırken, başlık, "Kürt politik hareketi, Kürdistan'da şu oranda oy aldı" diye başlığın olması gerekirken, Kürt politik hareketi sanki bütün Türkiye'de oyunu iki katına çıkarmış gibi atılmaktadır.

"Kürt Politik Hareketi" denince Bloğa verilen tüm oyları dolayısıyla tüm Türkiye'yi hesaplamak gerekir. Bizzat Türk sosyalist hareketinden gelen adayların da ifade ettikleri gibi, Bloğunun oyları aslında Kürt Politik Hareketi'nin oylarıdır. Sosyalistlerin kazandırdığı oy muhtemelen Bloğa verilen oyların en iyi ihtimalle yüzde birinden fazlası değildir. Yani aslında ihmal edilebilir bir büyüklüktür. Türk sosyalist hareketinden gelen adayların önemi, onların aday olmalarının verdiği mesajdadır, getirdikleri oylarda değil.

Aşağıda bir örnek olarak Diyarbakır'da 2002 seçimlerinden beri oy, seçmenler ve Özgürlük Hareketinin veya Bloğun aldığı oylar görülüyor.

	Kayıtlı Seçmen	**Oy kullanan**	**BDP'nin Oyu**	**Oy Oranı**
2002	615.000	437.500	236.600	% 54
2007	674.136	471.000	200.600	% 42
2009 (il merkezi)	449.000	370.000	234.000	%59
2011	866.000	723.000	411.000	% 56

Son seçimdeki seçmen sayısındaki artış, sadece nüfus artışıyla açıklanamayacak kadar büyüktür. Eski seçim sisteminde kayıtlı seçmende 5 yılda 50.00 kişilik bir artış olurken; 2007 ile 2009 arasında 4 yılda neredeyse 200.000 kişilik, dört misli fazla bir artış görülmektedir. Elbette bu

ölçüdeki bir artış sadece normal nüfus çoğalması ve göç ile açıklanamaz, yeni seçmen sayasını belirleme yönteminin etkisi vardır. Ve bunun aslında klasik Kürt Politik hareketinin destekçisi olan şehirlerin yoksul tabakalarının, dolayısıyla Kürt politik hareketinin lehine olduğu ortadadır.

Bu tabloda esas görülen şudur: Özgürlük hareketinin oyu sadece yüzde iki artmıştır Diyarbakır'da. 2007 seçimlerindeki düşüşe göre ancak kaybını telafi ettiğinden söz edilebilir.

Yani iki seçim arasında etkili olan diğer faktörler de göz önüne getirildiğinde bu tam bir yenilgidir. Sadece bir kaçını göz önüne alalım.

2002 seçimlerinde, seçimler fiziki bir şiddet altında yapılmıştı, oy vermek için birçok riskleri göze almak anlamına geliyordu. Elbet bu seçimlerde de, polislerin ve jandarmaların sandığa yakın durması, bağımsızların adının küçük yazılması vs. gibi manüplasyon çabaları vardır ama 2002 ile kıyaslanmayacak ölçüde nitelik olarak farklıdırlar ve korku duvarını aşmışlık karşısında da etkisizdirler.

2002 Seçimlerinde Parti olarak girilmişti, birçok seçmen muhtemelen nasıl olsa %10 tutturulamaz diye muhtemelen başka partilere oy vermişti. Ama Bu seçimlerde bir tek oyun bile değeri vardı. Yani başka yere oy gitme ihtimali en azından daha düşüktü.

2002 seçimlerinde, o zamanlar Özgürlük Hareketi, bizim esas tabanımız seçmen olarak kayıtlı değil, oy kullanamıyor diyordu. Bu seçimde ise bütün bu tabanın oy kullanabilecek durumda olduğu, yani seçmen olarak kaydolduğu açıktır. En azından farkın çok küçük bir yüzdeye indiği söylenebilir.

2002 seçimlerinde, Özgürlük Hareketi, çok kötü durumdaydı. Öcalan'ın esir düşmesi, Barzani ve Talabani'nin ABD desteğiyle yıldızının parlaması; Öcalan'ın yaptığı strateji değişikliğinin henüz kavranamaması ve Devlete satılmışlık olarak görülmesi söz konusuydu. Bugün ise ABD'nin Arapların direnişi karşısında Barzani ve

Talabani'ye kimi sınırlar göstermesi, PKK'nın kazandığı askeri başarılar; siyasaal alanda özellikle bağımsız ve genç milletvekillerinin yaptıkları; şimdiki muazzam mobilizasyon, strateji değişikliğinin kavranması ve eskiden teslimiyet olarak görülen strateji değişikliğinin şimdi bir deha ve uzak görüşlülük olarak görülmesi gibi bir sürü lehte fark bulunmaktadır.

2002 seçimlerinde, Kürt hareketi içindeki dindarlar ve Barzani ve Talabani'nin desteklediği milliyetçiler açıktan bloğa karşı tavır almışlar ve Türk solundan insanlarla ittifak yapılmasını ve parti olarak seçimlere girilmesini eleştirmişler, oy vermemişlerdi. Bu seçimlerde ise bu güçler bizzat Blok içinde yer almışlardır.

Türk solcuları bakımından da durum bugün için çok lehedir. Türk solundan çıkabilecek en iyi iki isim aday gösterilmiştir ve Medya'nın 2002 seçimleriyle kıyaslanmayacak ölçüde bir desteği vardır özellikle bu adaylar üzerinden

Bu seçimlerde, Erdoğan adeta politikleşmiş Kürtleri Blok'un kucağına itmiştir Türk milliyetçisi ve anti demokratik vurgularıyla. 2002 seçimlerinde böyle değildi, aksine Avrupa Birliği Kriterleri üzerinden demokrasi savunuculuğu büyük bir vurgu taşıyordu.

2002 seçimlerinde bağımsızların dört yıllık çalışmasının ve tanınmışlığının izleri yoktu. Şimdi var, bir Selahattin Demirtaş Kürt olmayanların bile sempatiyle baktığı ve tanıdığı bir isimdir artık örneğin. Bunun yanı sıra adaylıkların Yüksek Seçim Kurulu'nca önce iptali ve sonra da kitabına uydurulup baskı karşısında geri adım atması, Blok için müthiş bir rüzgâr yaratmıştır.

Yani denebilir ki, bu seçimler Blok'un veya Özgürlük Hareketinin etkisini arttırabilmesi için olağanüstü ve her zaman bir arada bulunamayacak uygun koşullarda gerçekleşmiştir. Bunun sonucunun oylarda çok büyük bir artış olması gerekir. Hâlbuki görülen odur ki, bütün bu

lehte faktörlere rağmen, 2002’de alınandan sadece %2 oranında daha iyi bir oy alınabilmiştir.

Bu şunu gösterir Özgürlük Hareketi veya Blok, bugünkü politika ve stratejisiyle ulaşabileceğinin azamisine ulaşmış bulunmaktadır. Yeni toprakları fetih etmediği takdirde, aynı alandan daha yüksek bir ürün alması da söz konusu değildir. Milletvekili sayısındaki yüzde 70’leri bulan artış, kimseyi yanıltmamalı ve sahte hayaller yaymamalıdır. Bu artış, aslında aynı alandan, birçok uygun koşulun bir araya gelmesi ve akıllıca taktikler uygulanması sonucu, **azami verimle** sağlanmıştır. Bundan sonra gerek koşullarda, gerek toprağın gücünü yitirmesine bağlı olarak verimlilik kaybı olur.

Burada daha saymakla bitmeyecek diğer etkenleri de sıralarsak, bütün bu elverişli koşullara rağmen sağlanabilen %2’lik bir artış, aslında Bloğun oyunun, eğer aynı 2002 koşullarında olsaydı, düşmüş oluğu anlamına gelir. Bütün bu elverişli koşullara rağmen sadece %2’mik bir artış, kelimenin gerçek anlamıyla bir başarısızlık ve yenilgidir.

Zaten aradaki 2007 seçimleri bunun ipucunu vermektedir. Eğer AKP seçimlerde ve öncesinde bir parça kendi amaçları açısından akıllıca bir politika uygulasaydı, Blok’un aldığı oylar düşerdi[5].

Yukarıdaki tablo ve analizde, Diyarbakır Kürdistan’ın bir örneği olarak alınmıştır. Türkiye ölçüsünde baktığımızda, Blok veya Özgürlük Hareketi çok daha kötü durumdadır, MHP gibi zaten geçmişin dünyasına ait bir hareket bir parti bir yana bırakılırsa, oyunu arttıramayan tek parti Blok veya Özgürlük Hareketi’dir.

Yukarıda Diyarbakır örneğini aldık Kürdistan’ın beyni ve yüreği olarak. Ancak bir ülkedeki toplumsal değişiklikler, nüfusun büyük bir çoğunluğunu en azından kazanmayı ve tarafsız kılmayı gerektirir.

O halde, Türkiye’nin tamamına bakalım. Bianet yazarının “*Kürt Politik Hareketi*” dediğinin oy oranı ne olmuş?

	AKP	**CHP**	**MHP**	**DEHAP-BDP**
2002	34,29	19,38	8,35	6,23
2007	46,66	20,85	14,29	5,2
2009	38,78	23,12	16,04	5,68
2011	49,90	25,91	12,99	6,58

Görüldüğü gibi, bir önceki seçime göre AKP %3, CHP %5 artış sağlarken, en az artışı sağlayan Kürt siyasal hareketidir. Yüzde bir bile değil. Aday gösterilmeyen yerlerden alınacak oylar da katılsa anca biri bulabilecek bir artış. Daha önce sıralanan olağanüstü elverişli koşullar göz önüne alınırsa aslında bir artış bulunmamaktadır denilebilir.

Keza 2002 seçimlerine göre diğerlerinin kazançları çok daha dramatiktir (CHP % 6, AKP %15 civarında) ve “Kürt siyasal hareketi” oy oranını ancak yüzde yarım kadar arttırabilmiştir.

Bilindiği gibi Kürt siyasal hareketinin en azından on yıldır *“Türkiyelileşmek”* diye bir hedefi var. Bunun için seçimlerde her zaman Türk kökenli adaylar da koydu, birçok başka ittifak girişimlerinde de bulundu, ama bu istatistiklerin gösterdiği gibi, Kürtlerin belli bir bölümü dışındaki **yeni hiç bir toplum kesimine ulaşabilmiş** değildir. Bu tam bir başarısızlığı ifade eder.

Bütün bunlar şunu da gösteriyor. Kürt siyasal hareketi Kürt gettosunun dışına çıkamamıştır ve çıkamamaktadır. Bu yöndeki girişimlerinin hemen hepsi şu ana kadar başarısız olmuştur. Kürt hareketinin etkisi, çok küçük de olsa taraftarlarını çok etkili olarak örgütleme ve mobilize etme yeteneğindedir. Ancak bunun da sınırlarına gelinmiş bulunuyor, yeni topraklar tarıma açılmadığı veya ele

geçirilmediği takdirde bir süre sonra böylesine yoğun olarak işlenen zemin, bir süre sonra tuzlanma, zayıflama emareleri gösterir ve muhtemelen gösterecektir.

O halde, bu seçimlere ilişkin şu sonuç kolaylıkla çıkarılabilir. AKP ve CHP yeni seçmen kitlelerine ulaşır ve tabanlarını genişletirken, Kürt siyasal hareketi, eğer olağanüstü koşulların sağladığı avantajların getirdiği oylar düşülürse, aynı kalmış veya gerilemiştir.

Diğer bir ifadeyle, kendi amaçları açısından, bir yenilgide, bir başarısızlıkta bir zafer kutlamaktadır Blok ya da Kürt Özgürlük Hareketi. Ve bu yenilgide zaferini, büyük ölçüde AKP'nin zaferde yenilgisi sayesinde kutlamaktadır. AKP de zaferini aslında Özgürlük Hareketi'nin yenilgisine borçludur. Özgürlük hareketi, radikal bir demokrasi programını tutarlı bir biçimde sunup savunamadığı için AKP bu başarıyı kazanmıştır.

Erdoğan'ın zaferini engelleyen dayandığı egemen sınıfın anti demokratik eğilimleri, ideolojik ve kültürel şekillenmesi iken Kürt Siyasal hareketinin hedeflerine bir türlü ulaşamamasının nedenleri ezilen köylülerin sınıfsal ve kültürel sınırlarındandır.

Bunun ayrıntılarını ve Özgürlük hareketinin bir türlü çıkamadığı bu gettodan nasıl çıkabileceğini gelecek yazıda ele alalım.

Aslında bunu yıllardır çeşitli yazılarımızda ele alıyoruz ama bundan sonra başka yazılarda ele alalım.

17 Haziran 2011 Perşembe

Demir Küçükaydın

demiraltona@gmail.com

http://www.demirdern-kapilar.net/anasayfa

http://www.radikal-demokrat.net/anasayfa

Blok, Sosyalistler ve Kürt Özgürlük Hareketinin Başarısızlıklarını Nedenleri

Sezai Sarıoğlu’nun dediği gibi, “*Seçimin sevinci üstümüze-başımıza yakışmışken*” sevinci kursağında bırakıp, başlıkta olduğu gibi, başarısızlıktan ve bunun nedenlerinden söz etmek “*pişmiş aşa su katmak*” olmuyor mu?

Olmuyor, çünkü aş henüz pişmiş değil. Henüz daha hamuru yoğurmaya yeni başladık. Yine Sezai Sarıoğlu’nun imgelerinin izinden yürürsek, “*seçim süreci tarih teknesinde bir "yoğurma" eylemidir. Yoğurucunun en önemli elemanı da sudur.*” Bu nedenle bu hamurun henüz suya ihtiyacı var ve bu hamur daha çooook su kaldırır.

Bloğun yenilgide veya başarısızlıkta bir zafer kazandığını söylerken, bunun mutlak değerlerle değil, nispi değerlerle yapılması gerektiğini yazmış ve ilk yazıda nispi değerlerle bir başarının ortada olmadığını göstermeştik. Ama orada henüz olanın olduğu gibi algılanması, olgulara ilişkin bir düzeltme söz konusuydu. Şimdi olanaklı ve olası olana göre sonucun başarasızılık olduğunu görelim.

Geçen yazıyı yazdığımızda henüz Öcalan’ın görüşme notları yayınlanmamıştı ve bilmiyorduk. Ama aklın yolu birdir demişler. Öcalan da aynen bizim uyguladığımız yöntemle, yani olanaklı olandan hareketle sonucu değerlendiriyor ve doğrudan ifade etmese de, yayılabilecek olana göre ortada bir başarısızlık olduğu sonucuna ulaşıyor tamamen bağımsız olarak.

Son “*Görüşme Notları*”nda şunları söylüyor:

“Seçim sonuçlarıyla bloğa ilişkin önerilerimizin haklı olduğu ortaya çıkmış oldu. Zaten 13 yıldır bu doğrultuda tespitlerim, önerilerim oluyordu. Türkiye'nin böyle bir güçbirliğine, bloğa ihtiyacı olduğunu sürekli vurguladım ama gereği yerine getirilmedi. ***Blok aslında şu anki***

haliyle tam istenen düzeyde de değildir*. Son değerlendirmelerimde de hep söylüyorum.”*

*“****Ve blok bileşenlerinin bunu iyi anlaması gerekir****, ciddiye alması gerekir, bu yüzden zaman zaman onları eleştiriyorum. Onlara çok önemli bir rol düşüyor. Önümüzdeki süreç demokratik anayasa süreci olacaktır. Ben bu süreci demokratik anayasal çözüme işlerlik kazandırma olarak tanımlıyorum. Bu seçim sonuçlarıyla da bir blok gereksiniminin olduğu ispatlanmış oldu. Artık bu husus üzerinden tartışma olmaz. Ertuğrul Kürkçü doğru söylüyor ama ben de diyorum ki* ***neden bu kadar geç kaldınız****. Halkla temas kurmalıydınız, örgütlemeliydiniz. Bırakalım halkı doğru dürüst bir gençlik birliği bile oluşturulamadı. Bu kadar yoksulluk, bu kadar kültürel dejenarasyon ortamında ciddi* ***bir güç olunamaması eksikliktir****. Şimdi hem BDP hem blok bileşenlerine önemli roller düşüyor.”*

“Blok çalışmaları ciddi bir şekilde sürdürülmelidir. Bu seçim sonuçları da bunun bir ihtiyaç olduğunu ve bu konuda ***geç kalındığını*** *gösteriyor. Artık bu durumda bir çatı partisinin elzem olduğu anlaşılıyor.”*

Yukarıdaki alıntılarda Öcalan hep “*Geç kalındığından*”, “*eksiklikten*”, “*Güç olunamamasından*”, “*istenilen düzeyde*” olmamaktan ve anlaşılmamaktan yakınıyor. Yani hep olanaklı olana göre olanın akıl dışılığını, akli olanın da gerçek olabileceğini vurguluyor[6].

Görüldüğü gibi, Öcalan da mümkün olana göre ortadakinin kolay kolay bir başarı olarak görülemeyeceğini düşünmektedir. Bu sözlerle ifade etmese bile dediklerinin nesnel anlamı budur. O halde, hamura su katmaya devam.

Şimdi, mümkün olana göre niye başarısızlık, bunu bir kaç örnekle göstermeyi deneyelim. Ondan sonra bunun nedenlerine girelim.

Öcalan kaçırıldığında ve daha sonhra İmralı'da mahkemelerdeki ifade ve savunmalarında, Türk Sosyalistleri (ki onlar da çoğunlukla Türk milliyetçileriydiler) de Kürt Milliyetçileri de (ki onlar da çoğunlukla Kürt sosyalistleriydiler) Öcalan'ın devlete teslim olduğundan, PKK'nın kesin bir yenilgi alıp bittiğinden ve bir daha belini doğrultamayacağından söz eder ve bundan gizli bir sevinç duyarlarken, biz tüm Türk sosyalistlerinden tecrit olma ve Kürt Milliyetçilerinin (Yani esas olarak sosyalistlerinin) sürekli küfürlerini yeme bahasına, ortada eşine az rastlanabilecek bir cesaret ve uzak görüşlülükle çok önemli bir stratejik dönüş olduğunu anlatmaya çalışıyorduk.

Bugün olaylar, bizim dediğimizi doğruladı. Ama bu, şu soruyu da getirir: bugün Kürt hareketinin yanında görünen, onu övgüler düzenler, o zaman Öcalan'ın ve PKK'nın bittiğinden söz edip onun yanında görünmek istemeyenler eğer o zaman, olayların kaba dış görünümüyle değil, biraz özüyle uğraşsalar, yazılarımızı okuyup biraz dediklerimizi anlamaya çalışsalardı ne olurdu? Örneğin o zaman kadar Kürt Özgürlük hareketinin en yakınında görünenler bile "*Demokratik Cumhuriyet neymiş, biz sosyalist cumhuriyetten yanayız*" diyorlardı. Bunlar birazcık demokratik Cumhuriyet üzerine bizim yazdıklarımızı okusalar ve bir klasik Marksist literatürdeki anlamıyla, Türk sosyalistleri olarak Demokratik Cumhuriyeti savunsalar ne olurdu?

Daha o noktada, Özgürlük Hareketi'nin tek ayakla yürümeye çalışması biter, Türkler arasında demokratik bir cumhuriyet projesi ve bunun tabanı oluşur; bu bizzat Kürtler arasında da bu projenin anlaşılmasını ve gücünü arttırırdı. Bugünle kıyaslanmayacak kadar ileri bir noktada olunurdu.

Biz o dönemde Türk sosyalistlerine yönelik bütün yazılarımızda, Türk sosyalistlerindeki sosyalizm, anti-

emperyalizm, sınıf, emek kavramlarına sarılmanın aslında, Türk milliyetçiliğini savunmak anlamına geleceğini anlatmaya ve Türk sosyalistleriyle ideolojik mücadeleye güç verdik. Bütün bu nedenlerle Türk sosyalistlerinden *“Kürt eksenli siyaset yapıyorlar”, Kürtçülük yapıyorlar”, “PKK ve Apo yağcılığı yapıyorlar”* denerek tecrit olduk ve hakkımızda bir yığın olumsuz yargılar oluştu. Şimdi bizleri tecrit edenler dediklerimize geldiler, dilleri ve beyinleriyle değil ama ayaklarıyla dediklerimizin doğruluğuna oy verdiler[7]. Ama biz yine tecrit olmaya devam ediyoruz. Çünkü bu pozisyon değiştirmeler, bir yanlışın metodolojik temellerine inerek, gerçekten bir özeleştiriyle, bir iç hesaplaşmayla değil, güçlerin yer değiştirmesi sonucu gerçekleşmiştir. Ve bu nedenle de çok ciddi bir handikap oluşturmaktadırlar.

O dönemde, Kürt Özgürlük Hareketi’nin içinde nasıl olup da bir dönüşüm yapabileceği, bir Türkiye Partisi olabileceği tartışılıyordu.

Biz bu konuda da yine bir sürü yazılar yazıyorduk. Özetle, Türkiye Partisi olmanın bir örgütsel sorun olmadığını; özgürlük hareketinin dayandığı tabanı değiştirme sorunu olduğunu ve bunun zorluklarını ele alıyorduk. O zamanlar bu şimdi “Çatı Partisi” denen, Türk sosyalistleri neredeyse tümüyle Kürt hareketinden uzaklaştığından Kürt özgürlük hareketinin içinde “Kürt Partisi mi Türkiye Partisi mi?” başlığı altında tartışılıyordu. Bu konularda yazdığımız onlarca yazıdan sadece birinden aktarılan aşağıdaki satırlar bir fikir verir. “*HADEP Ne Partisi Olmalı?”* başlıklı yazımızda şöyle yazıyorduk örneğin:

“Soruyu doğru sormak, problemi çözmenin yarısıdır” derler. HADEP bağlamında yürütülen “Kürt Partisi” mi “Türkiye Partisi” mi tartışmalarında doğru bir yönelişe ulaşmak için de soruyu doğru sormak gerekir.

Mantıki olarak bakıldığında bunlar birbirinin alternatifi olmayan farklı kategoriden kavramlardır. “Kürt Partisi” kavramı, dayanılan güçlere ilişkindir, hedefler hakkında bir fikir vermez; “Türkiye Partisi” ise hedeflere ilişkindir ve dayanılan güçler hakkında bir fikir vermez ve onları belirlemez. Farklı kategorilerden kavramların birbirine karşı olarak koyulması ve böyle bir tartışma yürütülüyor olması, ortada bir sorun olduğunu, ama adının konulamadığını ve başka biçimler altında ortaya çıktığını gösterir.

Siyasi partiler, kendilerini her şeyden önce programlarıyla tanımlarlar. Programın kendisi, içeriğiyle, talepleriyle, bizzat o programı gerçekleştirecek güçleri de belirler. Modern partilerin sınırları, ideolojiler, etniler, kültürler aracılığıyla değil, SOMUT HEDEFLER, YAPILACAK İŞLER PLANI, yani PROGRAM aracılığıyla belirlenir. Modern toplumda, toplumu değiştirebilecek güçleri bir araya getirmenin başka bir yolu yoktur. Ancak küçük burjuva sektler kendilerini belirlerken ideolojileri, inançları, etnileri ve bunlar çoğu kez doğrudan ifade edilemeyeceğinden, bunların sembollerini sınırları çizmenin aracı olarak kullanırlar. Modern toplumsal sınıflar ve onların partileriyle, eskinin kalıntısı tabakalar ve onların parti ve hareketleri arasındaki temel farklarından biri de budur. Türkiye politikasında sembollerin ve hiç bir somut hedef önermeyen ama belli bir gruba aidiyeti belirleyen rozet sloganların müthiş ağırlığı buradan gelir

Dolayısıyla bir bakıma, “Kürt Partisi”, “Türkiye partisi” tartışması, bir yanıyla, hedeflere göre mi, yoksa belli güçlere göre mi sınırların çizileceği tarzındaki, bilinçsiz bir metodolojik tartışmanın da yansımasıdır ve modern bir parti mi yoksa bir sekt mi olunacağını belirleme gücündedir. Ve bu anlamda, derinden derine, eski ve yaygın anlayışlarla, modern bir politika anlayışının farkını ve

çatışmasını yansıtır. Farklı kategoriden sorunları karşı karşıya getiren mantıki yanlışın mantığı burada gizlidir.

Mantıksal olarak program önce gelir ama tarihsel olarak, partileri yaratan ve onlara damgasını vuranlar somut toplumsal güçler olur. Partiler son duruşmada belli toplumsal güçlerin eğilimlerini yansıtırlar, dolayısıyla, mantıki olarak ikincil düzeyde olan güçler sorunu, tarihsel düzeyde birincildir.

Dolayısıyla HADEP'i HADEP yapan da, programı değil, somut toplumsal güçler olmuştur. O Kürt direniş ve uyanışının bir ifadesidir. Bu güç onu ortaya çıkarmıştır. Bu gücün kendi içindeki bir arayış, bir tartışma ve arayış olarak bakıldığında, "Türkiye Partisi" mi "Kürt Partisi" mi tartışması aslında, hangi güçlere dayanılacağı veya ittifak yapılacağı tartışmasının, yani bir strateji tartışması olarak algılanmalıdır somut bağlamı içinde.

Kürtlerin hareketini ve direnişini yaratan koşullar aynen varlığını sürdürdüğünden, Kürtler açısından bu koşulları ortadan kaldırmak, temel hedef olmaya devam etmektedir. Peki değişen ve bu tartışmayı zorlayan nedir?.. Eski stratejiyle, yani güçlerin yer alışıyla Kürt hareketini yaratan koşulların ortadan kaldırılmasının olanaksızlığı...

Eski stratejide, Kürtlerin hedeflerine ulaşması, Türkiye'nin de demokratikleşmesi sonucunu vereceği, Türkiye'deki ezilenlerin konumunu düzelteceği için, Türklerden bu nedenle destek talep ediliyor; ama temel güç bir bütün olarak Kürtler ve onların mücadelesi görülüyordu. "Kürt Partisi" formülasyonu bir bakıma bu eski stratejinin savunusu anlamına gelmektedir.

Yeni stratejide ise, Kürtlerin üzerindeki baskının ortadan kalkması Türkiye'nin demokratikleşmesinin ürünü olarak koyulmaktadır. Burada, artık Türkiye'nin ezilenleri ve demokratik güçleri bir yedek değil, ikinci bir temel güç olarak ele alınmaktadır. Diğer bir ifadeyle, önceki stratejide, Kürtler kendilerini kurtararak Türkiye'nin

ezilenlerini de kurtaracak iken, yeni stratejide, Türkiye'nin ezilenlerini de kurtarmaya kalkarak kendilerini de kurtarabilecekleri noktasından hareket edilmektedir.

Bu yaklaşım, ulusal baskıya karşı direnişler tarihinde bir tür "Kopernik Devrimi"dir. Bunun etkileri çok daha derinden ve uzun vadeli olacaktır. Ancak, kısa vadeli mücadelelerle kolay zafer beklentileri içinde olanlar için, bu günkü durum bir hayal kırıklığı yaratır. Ama işte, Filistin'den Bask'a veya İrlanda'ya kadar örnekler ortada. Oralarda yıllar önce başlamış "Barış görüşmeleri"ne ve resmen tanınmalara rağmen hiç bir somut ve kalıcı garanti ve demokratikleşme sağlanamamışken, yeni stratejiden başka hiç bir çıkış yolu olmadığı çok daha açık olarak ortaya çıkmaktadır. Yeni strateji, bir hareketin başarısı için en önemli iki koşulu sunmaktadır her şeyden önce Kürt hareketine, politik inisiyatif ve moral üstünlük. Karşı tarafın aczi, Barış gruplarına tavırdan, Ecevit'in siyasileşmeye ilişkin söylediklerine kadar her alanda görülmektedir.

Şimdi sorun, bu yeni stratejinin nasıl bir programda ete, kemiğe bürüneceğidir. O halde, tartışmayı "Kürt Partisi" mi "Türkiye Partisi" mi çıkmazından çıkarıp, somut bir program tartışmasına çekmek gerekmektedir. İçinde hiç bir yuvarlak laf olmayan somut talepler ve yapılacak işlerden ibaret bir program; işsizlik ve pahalılığa son vermeyle demokrasiyi, yani Kürtlerin üzerindeki baskının kalkmasını birbirine bağlayan; biri olmadan diğerine ulaşılamayacağını gösteren bir program.

Sonra bu programı, Kürtlerin özlemlerinin de partisi olacak bir "Türkiye Partisi" mi yoksa, Türkiye'nin ezilenlerinin özlemlerinin de partisi olacak bir "Kürt Partisi" mi, yoksa ikisinin birden mi gerçekleştirebileceğini toplumsal güçlerdeki gelişmeler belirler. Bu gün hala önemli olan, kimin yapacağı değil neyin yapılacağıdır. Ve en büyük kazanç, ezilenlerin kafasında neler yapılacağının yer etmesidir.

HADEP, Kürtlerin demokratik özlemlerinin tutarlı savunucusu olduğu ölçüde "Türkiye Partisi" ve "Türkiye Partisi" olduğu, yani Türk ezilenlerinin çıkarlarını savunabildiği ölçüde de bir "Kürt Partisi" olabilir.

Ama bütün bunları başarabilmek için de, öncelikle bir erkekler partisi olmaktan çıkıp, kadınların öne geçtiği bir parti olmak zorunda. Kürt uyanışının bel kemiği kadındır ne var ki kadınlar, HADEP'in esas karar ve yönetim organlarında gerçek ağırlıkları ölçüsünde yer almıyor. HADEP'in bu tıkanıklığı ile, kadınların kenara itilmişliği ve kadın kollarına hapsedilmişliği arasında çok derinden bir ilişki bulunmaktadır.

HADEP Bir "Kürt" ve "Türkiye" partisi olmak istiyorsa, her şeyden önce bir "Kadın Partisi" olmalıdır. Ancak kadınlar hem HADEP'i ehlileştirmek isteyenlerin, hem onu bir sekt olarak tutmak isteyenlerin girişimlerine bir baraj oluşturabilirler. Ancak kadınlar, Batı'nın ezilenlerinde ilgi ve umut uyandırabilirler.

HADEP'in yönetim organlarının en az yarısından fazlası ve başkan, genel sekreteri gibi, kamu oyunda partiyi temsil eden yöneticileri kadın olmalıdır. Nasıl tok açın halinden anlamaz ise, nasıl Türkler Kürtlerin uğradığı baskıya duyarsız ise, Erkek milleti de kadınlar mücadele etmedikçe kadınlara zerrece olanak tanımaz. Bunun için erkeklere karşı mücadele etmek gerekmektedir.

Tecrübe ve bilgi yok falan diye çekinmek gereksiz. Kimse anasının karnından politikacı çıkmaz. Suya girmeden de yüzme öğrenilmez. Kaldı ki, Kürt kadını onlarca yıldır süren mücadelede, politikada yeterince piştiğini bir çok kereler kanıtladı; en yaratıcı taktikler ve politik esneklikle hedefe kilitlenmeyi birlikte götürebiliyorlar. Bu gün yüzünde dövmeleriyle, rengarenk elbiseleriyle zılgıt çeken en sıradan Kürt kadını bile şu piyasayı kaplayanlardan bin kere daha iyi ve doğru politika yapabilir. Sorun "Türkiye" ya da "Kürt" partisi mi diye koymak yanlıştır, doğrusu

Erkekler Partisi mi yoksa Kadınlar Partisi mi şeklindedir. Sorunun bu tarz koyuluşu bütün çatışan tarafların gerçek niteliğini ortaya koyar"

Dikkat edilsin bu yazının yazıldığı tarih 10 kasım 2000, yani on yıldan fazla bir zaman geçmiş. Şimdi Türk sosyalistleri, şimdi Kürt hareketindeki kadınların varlığıyla büyülenmişler övgüler düzüyorlar. Ama bir parça öngörü ile, bugünkü pozisyonlarında on yıl önce bulunsalardı, bugün ne kadar ilerde olunabilirdi.

Aynı sonuç Özgürlük hareketi'nih partileri açısından da görülebilir. Bugün Özgürlük hareketinin kadın milletvekillleri ve diğer önderleri, sayıca erkeklerden az olmalarına rağmen, Türkiye'yi allak bullak ediyorlar, erkeklerden yüz kat daha başarılılar. O zaman dediklerimizin doğruluğu, ıkına sıkına, hala yarı yarıya bile olmayan oranlarla kanıtlanmış bulunuyor.

Peki bir de on yıl önce Kürt hareketinin buradaki önerilerimize uygun davranma cesareti gösterebildiğini var sayalım. Şimdi kimbilir nerelerde olunabilirdi? Aleviler ve yaşam tarzının tehlike altında olduğu korkusuyla CHP ve hatta darbe yandaşlığına kayan, demokratik özlemlere sahip çok geniş bir kadın ve Alevi kitlesi, yıllar önce CHP gettosundan kurtarılmış, demokratik hareketin saflarına katılmış olurdu. O zaman Kılıçdaroğlu gibi düzenlemelerle bu demokratik özlemleri yine CHP gettosuna katma denemeleri çoktan geç kalmış girişimler olurdu. Bu nedenlerle Bloğun başarısı gibi görünen aslında başarısızlıktır.

Bu öneri ve eleştirilerimizde sadece bugün çatı partisi olarak tartışılanı sadece bir örgütsel sorun değil, bir sınıfsal, dayanılan tabana ilişkin bir sorun olarak görüyor ve örgütsel tedbirleri dayanılan tabanın değiştirilebilmesi için bir kaldıraç olarak koyuyorduk. Yine o dönemde, 2002 yılında yazılmış "*Aksayan Ayak ve Kadınlar*" başlıklı yazzımızda bunu şöyle somutluyorduk örneğin:

“Kadınlar bütün devrimlerin ana mayası ola gelmişlerdir. Kürdistan’daki her hangi bir mitingin, bir toplantının en sıradan resmine bakın. Orada kadınları görürsünüz. O resimler tıpkı Büyük Fransız Devrimini canlandıran resimlere benzerler. Kürdistan’da bir devrim yaşanıyor. Ama bu devrim, Türkiye ile zamandaş bir devrimci durumla çakışmadığı, yani senkronize olmadığı için algılanamıyor ve bir rejim değişikliğiyle sonuçlanmıyor.

Kürt hareketini bunca badireye rağmen ayakta tutan, oğullarını ve kızlarını gerillaya yollayan; kocalarını itekleyen kadınların eseri olduğu çok az bilinir. Kadınların hareketin kaderi üzerindeki bu belirleyici sosyolojik etkilerine rağmen, kadınların hareketin politikası üzerindeki etkileri çok sınırlı kalmaya devam etmektedir. Örneğin HADEP yönetiminde yükseldikçe kadınların ağırlığı, toplumsal hareket içindeki ağırlıklarıyla ters oranda azalmaktadır. Televizyonda politik sorunların tartışıldığı programlarda bir kadın görmek bir istisnadır.

Elbet Kürt Ulusal hareketi Kadına ataerkil köleliğin zindanından bir çıkış olanağı sunmuş ve kadınların konumunda hayal bile edilemeyecek gerçek değişikliklere yol açmıştır ve kadınların bu hareketin bel kemiğini oluşturmalarının temel nedeni de budur. Ama yapılanlar hala yapılabileceklerin küçük bir bölümüdür.

Kadınların politikada da hareket içindeki ağırlıklarına uygun oranda yansıması Kürt ulusal hareketinin karşılaştığı bir çok sorunun bir darbede çözümünü sağlayabilir.

Örneğin Kürt hareketinin en büyük zorluğu, Batı’da kendisine partner olabilecek radikal bir demokratik hareketin bulunmamasıdır. Kürt hareketi bu eksikliği kapamak için elinden geleni yapmıştır. Ama ***sorun genellikle örgütsel tedbir ve girişimlerde veya lojistik destek bağlamında ele alınmıştır. Sosyolojik ve tarihsel sorunları çözümü de sosyolojik ve tarihsel***

anlamı olan, yani programatik ve stratejik tedbirler ve dönüşümlerle olur.

Demokratik Cumhuriyet programı bu yönde çok önemli bir adımdır. Ama bu programa bağlı olarak Türkiye'de ve Batı'da örgütlenme, "Türkiye Partisi" olma girişimleri şimdiye kadar başarılamamıştır. Bunun nedeni Programın ve stratejinin yanlışlığı değil, doğruluğuna rağmen, Türkiye'nin batısındaki ideolojik, kültürel ve ruh haline ilişkin farklılıklardır. Ruh hali farklıdır, çünkü Kürtler yükselen bir hareketi yaşar ve arınırken, Türkler, gerileyen, yenilmiş bir hareketin çürüyen ruh dünyası içindedirler. Çok umut bağlanan Türk sosyalistlerinin tavrına da damgasını vuran bu genel eğilimdir. Bu sosyalistler özünde milliyetçi demokratlardır. Kendilerini sosyalist sandıkları için demokrat olamamaktadırlar; milliyetçi bir sosyalizm anlayışıyla damgalı olduklarından sosyalist de olamazlar. Böylece Türkiye, sosyalist ve demokratları olmayan, liberaller ve devlet partisi arasındaki bir çatışmanın çıkmazına hapis olmaktadır. Bu hapislik ise tekrar çürümeyi pekiştirmektedir. Bu çıkmazdan nasıl çıkılabileceği, Kürt hareketinin başarısının da, Türkiye'deki Demokrasinin de hayati sorusudur?

Kürt ulusal hareketindeki kadınlar bu fasit daireyi kırabilecek biricik güçtür. Bu güç sadece bu sorunu çözmez, yanı sıra bir çok sorunu da çözer. Bunun için yapılması gereken, kadınların, hareketteki gerçek yerinin, politika ve örgüt alanlarına da yansımasıdır.

Bunun için yapılacak iş, kadınların HADEP veya o kapatılırsa onun yerine kurulacak partinin, bütün yönetim organlarında en azından çoğunluk olması ve ***etkinin yeterince sarsıcı olabilmesi için, merkez organının, yani başkanlık ve merkez yönetiminin tümüyle kadınlardan oluşmasıdır.*** *Kürt Ulusal Uyanışı böyle bir devrimci atılıma cesaret edebilir ve başarırsa, sadece çok*

geniş yedek güçleri harekete geçirmekle kalmaz, bir çok sorunu da bir yan ürün olarak bir çırpıda çözer.

Kadınların yönetiminde kesin ağırlığı olan bir HADEP, Türkiye'nin Batı'sında yaşayan, şimdiye kadar Kürt hareketi hakkındaki bilgisi özel savaşın dezinformasyonundan ibaret geniş kitleleri sarsar. Sadece Türk kadınlarını değil, özellikle Kürt hareketin ilgisiz duran ve politik İslam'dan korkusundan genel kurmayın arkasında sipere yatan şehir orta sınıflarını derinden etkiler, onların sinirlerinde titreşimlere yol açar. Böyle bir titreşimin yol açacağı dalgalar, Türk sosyalistlerinin de Kürt hareketi karşısındaki konumlarını gözden geçirmelerine bile yol açma potansiyeli taşır. Böylece felçli olan öbür ayakta, tekrar sinirler duyarlı hale gelebilir.

Kürt ulusal hareketi, Kürt ulusunun bütün sınıflarını kapsamaktadır. Ulusal hareketin fakir tabakalarının öncüsünün ağırlığı legal alanda azalma eğilimi gösterir, Kürt burjuvazisi bin bir yoldan kendi sınıfsal eğilimlerini yansıtma, gerçek politikayı orasından burasından tırtıklama ve törpüleme olanağı bulur. Bunu engellemek için ise bu sefer alınan idari tedbirler, inisiyatiflerin engellenmesine, enerji ve coşkunluk kayıplarına yok açar. Ama kadınların bütün organlarda çoğunluğu alması durumunda, kadınlar arasında bu burjuva eğilimler hemen hiç mertebesinde olacağından, bir yaratıcılık ve inisiyatif patlaması gerçekleşebilir.

Dünya'da Kürt hareketi hemen hemen hiç bilinmemektedir. Kürt hareketinin yapacağı böyle bir dönüşüm, dünyadaki çok geniş ilerici çevrelerin Kürt hareketine bakışını etkileyecek ve onların konumlarını gözden geçirmelerine yol açacaktır.

Ve nihayet, sonuncu ama önem bakımından değil, ilerde devrimci kabarış yatağına çekildiğinde, şimdiye kadar bütün toplumsal mücadele deneylerinin gösterdiği gibi,

kadına tekrar evine ve çocuklarına dönmesi dayatıldığında, daha iyi bir ortalama için de bu gereklidir.

Kadınlar bunu erkeklerden beklememeli, böyle bir proje için mücadeleye girmeliler. Unutmamalı kadınlara 8 Martlarda övgüler yağdırmak ama fiili ilişkilerin değişmesi için hiç bir şey yapmamak da, erkek egemenliğini sürdürmenin bir stratejisidir. Kadınlar, erkeklere hiç güvenmemeli, sapanlarından taşı hiç eksik etmemeli."

Bu uzun alıntıları yapıyoruz, çünkü orada yazılanları aynen bugün de tekrarlamak mümkün. Bugüne ilişkin yazacaklarımızı da yazmış oluyoruz böylece.

Sadece yukarıda dediğimiz yapılsaydı, sonraki gelişmeler göz önüne getirilirse, ABD'nin Irak'ı işgali ve Barzani ve Talabani'ye sunduğu askeri ve maddi desteğin etkisiyle 2005 yılında zirvesine varan ve PKK'nın yönetiminin neredeyse yarısının ve çok miktarda gerillanın ayrılmasıyla sonuçlanan savrulmalar bu ölçüde yaşanmayabilirdi de.

*

2002 Seçimleri gelmişti, ozaman da bir Blok kurulmuş, Blok kurucuları seçimlerden sonra devam etmek istediklerini söylemişlerdi. Ama seçimlerden sonra, hem Türk sosyalistleri evli evine köylü köyüne dediler hem de Kürt Özgürlük hareketi içindeki milliyetçilerin ağırlığı tekrar kendini gösterdi ve "Çatı Partisi" girişimleri yasak savmaya döndü.

Bu seçimlerden az önce yayınladığımız ve o döneme ilişkin yazıların derlemesinde görüleceği gibi, biz bu durumda, en azından, ortak bir yayın organı önerisi yaptık. Kimse duymak bile istemedi. Bir ortak yayın çıkarılsaydı bile, Kürt hareketi ve Türk sosyalistleri en azından birbirileri ile bir ortak tartışma platformuna sahip olurlardı.

Bundarn sonraki yıllarda, ABD'nin Irak'ı işgali ve sonrasında Kürt Özgürlük hareketinin içindeki milliyetçilerin ağırlığının artışı ve buna bağlı savrumlma

başladı. Bu dönemde biz bu savrulmalara karşı Öcalan'ın çizgisini saüvunduğumuzdan ve Öcalan da bugün bile sürdürdüğü çizgisini savunduğundan ona karşı saldırılar bizim üzerimizden yapılmaya başlandı. Verilmek istenen mesaj şuydu: Bunlar Öcalan'ı destekliyorlar çünkü, Öcalan tam da bu Türklerin çıkarını savunuyor. Bunda Kürtlük yok. Ve bu mesaj büyük yankı buluyordu.

Türk sosyalistleri ise bu savrurmayla adeta mest olmuşlardı. Böylece Kürtlerin haklarını savunma gibi basit bir demokratik görevden bile kaçabiliyorlardı. Onlar emperyalizmin iş birlikçiliğini yapmıyorlar mıydı? O halde emperyalizin işbirlikçileri savunulamazdı. Böylece Kürt Hareketi içindeki Öcalan'ın tamsil ettiği kanat neredeyse tam bir tecridin ve yok oluşun eşiğinde biliniyordu.

Ancak daha sonra, bir yandan Öcalan'ın çizgisinin Kadınlar aracılığıyla yoksul kürtlerce ve kadınlarca sahiplenilmesi; diğer yandan Amerika'nın Irak'taki başarısızlığı sonucu Araplara da yanaşması ve bu durumda Barzani ve Talabani'ye desteğini sınırlayınca; bunun ardından 1977 seçimlerinde "Bin Umut Adayları" önemli bir başarı kazanıp buna ek olarak PKK'nın da askeri başarıları buna eklenince, rüzgar yavaş yavaş yine tarsına dönmeye başladı.

Bu durumda Eski Türkiye partisi önerisi bu sefer Çatı Partisi önerisi olarak tekrar gündeme geldi. O sıra tesadüfen yıllar sonra ilk kez Türkiye'ye geldik ve Çatı Partisi'nin ilk toplantısına katıldık. Bu toplantıda, Emine Ayna gibi, Kürt Özgürlük hareketinin Radikal ve demokrat kanadı adeta Türk sosyalistlerine yalvardı, siz bize destek vermezseniz, bizler Kürt Mücadelmesi içinde çok güçsüz ve yanlız kalıyoruz, Burjuvazinin ve "ilkel milliyetçilerin" baskısına dayanamıyoruz diye. Türk sosyalistlerinin çoğu, Mahir Sayın'lar ve bugün Blok adayı olan Ertuğrul Kürkçü'ler, önceleri bu girişimlerin başını çekmek bir yana uzak duruyorlar, "Aktif gözlemci" olacaklarını söylüyorlardı.

Daha sonra toplantının ilgi gördüğünü görünce, Kürt hareketi daha doğru bir çizgiye geldi diyerek (Ki kürt hareketinin çizgisinde hiç bir değişme olmamıştı, yıllardın savunduğunu savunuyordu. Zaten o hareketin çizgisinin bir toplantıda birilerinin yumruğunu masaya vurmasıyla çizgisi de değişmezdi.) toplantının katılımcısı oldular ve o toplantı ve sonrasındaki organları kendi Sosyalist Parti veya "Üçüncü Kutup" olaşturma çabalarının bir aracı olarak gördüler.

O toplantıda ve sonrasında, Ertuğrul Kürkçü'ye ve tüm katılanlara Sosyalist değil, radikal demokrat taleplerle sınırlı bir program için mücadelenin gerektiğini son derece açık olarak ifade ettik. Ayrıca toplantıya katılanlara böyle bir programın somut ifadesi olan "Ortadoğu İçin Demokrasi Manifestosu"nu içeren "Büyük Ortadoğu Projesi ve Sosyalist Strateji" adlı kitabı dağıttık. Kimseden çıt çıkmadı.

Ellerinin altında örgüt veya parti dedikleri küçük dükkanlar olanlar veya Kürt Özgürlük Hareketinin çevresindeki büyük taktisyenler ve mizansan ustaları hiç birini gündeme almak bir yana, tartıştırmamak ve gündeme gelmesini engellemek için, en utanmazca hileleri yaptılar. Onlar teori ile uğraşamazlardı, pratik işmlerin adamıydılar. Lafa karınları toktu. Şimdi pratik ve iş yapma zamanıydı.

Öcalan'ın "*kapitalizmin kuşattığı, tükettiği kişilikler haline gelinmiş, ideolojik yoksunluk, örgütsüzlük ve kişisel yozlaşma*" içindeler dediği, bizim bunlara ek olarak, bir gericilik döneminin aptallaştırmasına marruz kalmış, teoriye ilgisini yitirmiş, milliyetçi sosyalistler dediklerimizin beyinsiz işgüzarlıkları damgasını vurdu. Bir yıl boyunca Çatı Partisi denen girişime neredeyse bütün enerjimizi verdik. Yazdıklarımız kalın bir kitap olurdu. Türk sosyalistlerine, sosyalistliği bırakıp önce Türk ve Demokrat olmaları gerektiğini, ancak o zaman sosyalistliğe uygun davranabileceklerini anlatmaya çalıştık.

Hepsi gericilik döneminin aptallaştırmalarına uğramışlardı. Troçki'nin dediği gibi, gericilik dönemlerinde insanlar genelleme yeteneklerini yitirirler, aptallaşırlar, teoriye olan ilgilerini kaybederler. Olan buydu. Öznel çabaların bu muazzam nesnel gericilik dalgazının etkilerini yok etmesi mümkün olamazdı.

Ancak, Kürt hareketinin birbiri ardından başarıları ve muazzam örgütlülük düzeyi; Kürdistan'daki devrimci yükselişin dalgaları ve bunun yavaş yavaş Türkler ve onların sosyalistleri üzerindeki etkilerinin görülmesi ve Kürt Özgürlük hareketinin Öcalan'ın artan prestijiyle tekrar Türk sosyalistlerine kendi oylarının desteğiyle karşılıksız başarılar sunması karşılığında yavaş yavaş Türk Sosyalistleri Kürt hareketini tanımaya ve tanıdıkça şaşkınlığa uğramaya, yıllardır söyleye söyleye dilimizde tüy bittiği halde anlatamadıklarımızı anlamaya başladılar.

Ama bir an için şunu düşünelim. Neredeyse üç yıl önce, Kürt özgürlük hareketin verdiği önemi göstermek için en yüksek profil üzerinden katıldığı toplantıda, radikal demokratik programa sahip bir çatı partisi yolunda adım atılabilirdi ve atılsaydı, yani başta Ertuğrul Kürkçü ve Mahir Sayın gibi arkadaşlar, bunu engellemeselerdi, bugün, Blok, Altan Tan'ların, Şerafettin Elçilerin ittifakına bile gerek duymadan çok daha büyük oy oranı sağlar ve Kürdistan ve büyük şehirlerdeki Kürtlerle sınırlı gettosunun duvarlarını parçalamış olabilirdi.

Sadece diğer partilirin oy arttırması oranında neredeyse hiç oy oranını arttıramadığı için değil; bütün bu yapılamayanlar nedeniyle de bir başarısızlıktır Blok.

*

Peki ama neden böyle? Burada ideolojinin bir yeri yok mu?

Bugün Türkiye'de iki kişi teoriye kafa yorar, teorik eserler verir.

Birisi Abdullah Öcalan'dır, diğeri de bu satırların yazarı Demir Küçükaydın.

Abdullah Öcalan, Post modern bir ideolojik iklimde, bürokratik bir sosyalizm anlayışı ve bir ölçüde de bunun metodolojik temeli olan pozitivizm ile hesaplaşarak, aydınlanmanın demokratik ideallerine ve ulusçuluğuna doğru bir evrim geçirmiştir ve geçirmektedir ve bunun programatik ve stratejik sonuçlarını formüle etmektedir.

Bu özellikle, bürokratik devlet mekanizmalarına ve gerici ulusçuluga karşı demokratik ulusu ve devleti savunmak biziminde ortaya çıkmaktadır.

Ne var ki, Kürt Ulusal Hareketi bu programı, bir yandan Öcalan yeterince net ve açık olarak formüle edemediğinden tam anlayamamaktadır ve bu durumda taraflar kendilerine göre kavramları çekiştirmektedir, herkes kavramlara farklı içerikler yüklemektedir. Diğer yandan, Kürt Ulusal Hareketinin çok büyük bir bölümü, gerek burjuva ve küçük burjuva sınıfsal karakteri nedeniyle; gerek ideolojik şekillenmesiyle gerici bir milliyetçilik anlayışıyla şekillenmiş bürokratik bir bağımsız devletten yanadır; yani Türk devleti gibi bir de Kürt devleti hayaliyle sınırlıdır hayalleri.

Ancak Öcalan, aslında Kürt Ulusal herekitini oluşturanların büyük bir bölümü Öcalan'a bilerek veya bilmeyerek karşı olmakla birlikte, gerek tabandaki yoksul ve kadınların baskısıyla; gerek bu baskı aracılığıyla kendine bağlı olan gerillanın kendisi yanında yer alması nedeniyle, bu programı filli uygulamada ve savunmalarda epey tırpanlansa ve içi boşalsa da genel olarak harekete ve örgüte kabul ettirebilmektedir.

Bu satırların yazarı Demir Küçükaydın, bir yandan bugün dünyada ve Türkiye'deki marksizm diye bilinen aslında marksizm olmayan Marksizmlere karşı otantik, devrimci Marksizmin yöntemini savunur, dolayısıyla bu onu bütün bilinen Marksistlerin %99'uyla karşı karşıya getirir; diğer

yandan bu otantik Marksizmdeki gelişmeleri toplayıp sistemleştirir; bu onu kendini troçkist, doktorcu, batı marksizmi geleneklerine bağlı hissedenlerden, yani kalan yüzde birden de tecrit eder. Ama burada da kalmaz, bu otantik ve gelişmiş marksizmin içindeki aydınlanma kalıntısını da eleştirip temizler: bu da Din, Ulus ve Üstyapı teorileri ve bunlar ışığında tüm Marksist kavram sisteminin yeniden kurulmasıdır.

Kaldı ki, bu keşif ve ilerlemeler henüz çok yenidir (topu topu altı yedi yıl) ve henüz sistematik olarak ortaya koyulabilmiş ve tamamlanmış bir eser de değildir. Tıpkı Marks ve Engels'te olduğu gibi, adım adım, parça parça oluşmuştur ve oluşmaktadır.

Ve nihayet bu teori Türkçe gibi bir sapa dilde, Teoriye tüm ilginin yok olduğu, genelleme yeteneği ve ihtiyacının yerlerde süründüğü bir dünyada ve Türkiye'de, hapis ve Sürgünler nedeniyle ülkenin ve sosyalistlerin entelektüel, politik ve kişisel ilişki ve tanışıklık dünyalarından da uzak kalmış, hakkında dağlar gibi ön yargılar ve iftiralar yığını bulunan bir insan tarafından ortaya koyulmakta ve sonuçlarıyla birlikte savnulmaktadır. Dolayısıyla teorik gücü ötesinde hiç bir fiziki, politik veya örgütsel gücü yoktur ve olamaz.

Ama bu teorik çabaların, bugünkü Türkiye'ye ilişkin pratik politik ve stratejik sonuçları, Öcalan'ın sonuçlarıyla belli bir paralellik ve uyum içindedir.

Özetle şöyledir. Marksizm, Dinin ne olduğunu anlayamamıştır, çünkü din hakkındaki kavrayışı ve programı, Aydınlanma'nın din tanımıyla sınırlı kalmıştır. Aydınlanma'nın din tanımından kultuluş ve bunun sosyolojik bir din tanımı değil, hukuki bir tanım olduğunu görme aynı zamanda bu din tanımının sbir din olduğunu görmektir.

Marksizm bunu göremediği için bir üstlapılar teorisi, yani din denen şeyin aslında marksist kavramlarla üstyapı

denenin somut ifadesi olduğu görülememiştir. Bu bilinmediği için Ulusun (milletin) modern toplumun dininin gerici biçimi olduğu görülememiştir. Bu görülemediği için de gerici ulusçuluğun ne olduğu anlaşılamamış ve ulus gerici ulusçuluğun kavramlarıyla tanımlanmıştır. Bu nedenle otantik marksistler bir yandan demokratik ulusçuluk anlamına gelebilecek Demokratik cumhuriyet programıyla Demokratik Ulusçuluğu savunurlarken, aynı zamanda "Ezen bir ilis özgür olamaz" veay "Ulusların kadernini tayin hakkı"v gibi program ve sloganlarla gerici ulusçuluğu savunmanın çelişkisini yaşamışlardır. Stalinizmin başarısı, bu çelişkinin aynı zamanda gerici ulusçuluk yönünde çözülmesi ve marksitlerin artık gerici ulusçular olmalarıdır.

Bugünün dünyasında, en demokratik uluslar bile gericidir, uluslara (dikkat edilsin ulusçuluğa değil, uluslara) karşı savaş en başa alınmalıdır. Bir dünya cumhuriyeti ile tüm insanların biçimsel eşitliği kurulmadan, sosyalizm için, gerçek bir eşitlik için mücadele olamaz ve bu mümkünmüş gibi bunu öne almak, var olan ulusları ve bu düzeni savunmak ve milliyetçilik anlamına gelir.

Ancak türkiye gibi ülkelerde, demokratik bir ulusçuluk, yeryüzünün imtiyazlıları arasına katılma riski taşımasına rağmen, bu tehlikelerini gizlemeden savcunulabilir. Demokratik bir ulusçuluk, ulusun, bir dil, din, etni, tarih, soy ile tanımlanmasına karşı tanımlanmasıdır.

Yani Türkiye'ye ilişkin somutlarsak. Klasik Marksizmin gerici ulusçuluk ilkesine bağlı olanlar ve Kürt hareketi içindeki gerici milliyetçiler, Kürtlerin ayrılma hakkını, yani bir dile ve tarihe dayanan ulusçuluğu ve ulus kurma hakkını savunurlarken, Demokratik ulusçular, Ulusun türklyükle veya başka bir dil, din, etni, soy, tarih vs. ile tanımlanmasını reddedip ulusu böyle tanımlamaya karşı tanımlamayı savunurlar. Öcalan'ın projesi bu kadar net olmamakla birlikte bu eğilimi dile getirmekte ve böyle bir proje somut

bir güce deyenip ifade edildiği takdirde, bunu kabul etmeye yatkındır.

Ama bu projeyi ne Türk sosyalistleri savunmaktadır veya tartışmaktadır ne de öcalan'ın bu teorik kazançlardan haberi vardır.

Bu yöndeki bütün çabalarımız başarısız kalmıştır. Yayınladığımız kitapları defalarca posta ile Öcalan'a yolladık, hiç bir eline geçmedi. Geçseydi muhakkak bir yankısı olurdu. Çünkü Türkiye'de aynı konulara aynı tarihsel ve evrensel perspektifle kafa yoran başka hiç bir sosyalist veya demokrat bulunmamaktadır.

Avukatları aracılığıyla iki kez yollamaya çalıştık. Verilip verilmediğini, hatta kitaplarımızı yolladığımızdan veya getirildiğini söyediklerinden bilye şüpheliyiz. Çünkü Avukatların zsınıfsal eğilimleri ve ufukları da Öcalan'a bu kitaplardan bahsettirecek temelden ve genişlikten yoksundur. En azından okumamışlardır bile. Eğer sırf söz edilseydi bile, Öcalan bir selam sarkıtır, kitapları alabilmek ve okuyabilmek için bir çabası olurdu. Çünkü Öcalan teorinin önemini ve değerini bilmektedir. Yapayalnız birşeyler geliştirmeye çalışmaktadır. Kendisiyle aynı sorunlara kafa yoran bu güne kadar politik olarak da Kürt hareketinin en zor zamanlarında bile yanında yer almış bir insanın dediklerini boş geçmeyeceği kesindir.

Bu çabalarımız, gerici milliyetçiliğin (Türk devleti ve Kürt milliyetçileri) engellemeleriyle başarısız kaldı.

Türk sosyalistlerine gelince. Bu çok iddialı teorik çaba karşısında tam bir susuş uyguladılar ve uyguluyorlar. Bütün bunlara rağmen, ön yargılarını yıkarak okuduğu takdirde onu kavrayabilecek teorik ve politik arka planı olduğuna inandığımız bir kaç kişiye bu kitabı kendimiz sunduk ve okumalarını eleştirmelerini diledik. Sen çok teorik şeyler söylüyorsun, ben bunları anlayacak kapasitede değilim, sen uçuyorsu (burada uçma iki anlamlıydı) diyerek; kimileri

“ben sosyolog ya da felseeci değilim ekonomistim” diyerek reddetti okuyup tartışmayı bile.

Umudum olarak kalan tek ve en başta gelen kişi Ertuğrul Kürkçü idi. Kendisine defalarca kitaplarımı verdim. Açıkça okuması için yalvardım. Resmen yalvardım, “yalvarıyorum oku, bunu anlayabilecek bir kaç kişiden birisin ne olur oku” dedim. İlk önce, bu yalvarmalara hatır gönül ile “seni mi kıracağım okurum” dedi. Yine okumadı. En son gördüğümde, “Ben marksizmi okuyorum, marksizmin eleştirilerini okumuyorum” diyerek reddetti.

En azından okumaya ve tartışmaya zorlamak için, Marks’ın “başkalarını ezen bir ulus özgür olamaz” gibi sözlyerinin neden ve nasıl bir gerici milliyetçilik olduğunu; Engels’in Tarihsiz Halklyar kavramına karşı çıkanların, halkaların tarihinden söz ederken nasıl gerici milliyetçiler olduklarını açıkladım. Bütün bu eleştirileri Kıvılcımlı, Troçki için de yaptım.

Allah’ın bir tek kendine Marksist’im diyeni, bir tek kendine troçkistim diyeni, bir tek kendine doktorcuyum diyeni çıkıp bir tek kelime bile söylemedi ve söylemiyor.

Ertuğrul Kürkçü’yü okumaya zorlamak için, hem gerici milliyetçi olduğun söyledim (Marks’ın bu sözünün gerici milliyetçilik olduğun açıkladığım için bu sözü sürekli eden ve savunan Ertuğrum kürkçü’nün de öyle tanımlanması kaçınılmaz elbette.) hem de sosyalistliği bırakıp önce Türk olması ve Türk olarak Türklüge karşı bir demokrat olarak mücdele vermesi gerektiğini savundum. Ancak böyle demokratik bir hareketin oluşmasına katkıda bulunabileceğini savundum.

Ertuğrul ise, ya bu adam hem Türk olmamı istiyor, sosyalistliği bırakmamı istiyor, hem de beni gerici milliyetçi olmakla suçluyor, manyak mı, aptal mı, aklmını mı kaçırdı, öyle ise bu arkadayşımızı tımarnhaneye götürelim diye düşünmeyecek kadar, ilgisiz davrandı. Ama beni taıyan birinin en azından neden kasıtlı olarak böyle çelişkili gibi

görünen kavramlarla ifade ediyor diye düşünmesi gerekir. Bunlar yoksa bir çığlık olmasın diye düşünrmesi gerekir.

Özetle, Türk sosyalistleri, bu kitapları okumasalar bile, bunların sonucu olan somut programları; Kürtler Öcalan'ın geliştirdiklerini kabul etmedikleri takdirde, radikal demokrasinin bir bloğunun kurulma şansı bulunmamaktadır.

Olayların zorlamasıyla, tıpkı şimdi Türk sosyalistlerinin Kürt hareketinin yanına gelmeleri ve ayaklarınınm suya ermesi gibi, olabilir. Ama arada çok değerli zamanlar ve enerjiler yitirilir, bir şeylerin momenti kaçar, geç kalmanın reziletlerine kalınır. Ve önce reddedilenler bu sefer kabul edilip savunulmak zorunda kalınır.

Örneğin, Çatı partisi toplantısında yumruğumuzu vurduk ve kürtleri sosyal taleplere de getirdik diyen (Aslında böyle bir durum yoktu.) diyen Kürkçü, şimdi Altan Tan veya Şerafettin Elçi ile aynı Bloğun içinde yer almakta ve kendisiyle roportaj yapan spikerin sıkıştırıcı sorularını zekasının kıvraklığı ile güzel ifadesiyle avuta atmak zorunda kalmaktadır. Çatı Partisi önerilirken bunlar yoktu ve önerilmesinin nedeni de zaten bunlara muhtaç olmamak için istenen destekti.

Bilimin ve öngörülerin yolu kapanınca yine o öngörülen noktaya gelinir ama bu sefer çok daha kötü koşllarda. Olan hep olduğu gibi budur.

Özetle, bloğun kurulması ve Türkiye'deki insanların çoğunluğun kazanabilmesi için, ki Türkiyedeki nüfusun çoğunluğun kazanmak, Türkleri, müslümanları, Alevileri ve Kürtmleri demokrat yapmak demektir.

Ne demektir Türkleri, Müslümanları, Kürtleri ve Alevileri vs. demokrat yapmak,

Bir Türk ancak, ulusun Türklükle tanımlmanmasına karşı çıktığı; resmi diline veya ortak konuşma dilinin ülkede yaşayanların hiç bir diline imtiyaz tanımayan bir dil olması

için mücadele ettiğinde, Türklüğün hiçbir politik anlamının olmaması için; Türk olmama hakkı için mücadele ettiğinde ancak demokrat olabilir.

Bir Müslüman, ancak diyanetin kaldırılmasını istediğinde, okullardan din dersinin kaldırılymasını istediğinde, camilerden insanları camiye çağıran değil de burası müslüman bir ülkedir mecbur bizi dinleyeceksiniz diyen tetöt estiren ezan seslerinin kısılmasını istediğinde demokrat olabilir.

Bir Alevi, Aleviliğin veya Cem evlerinin tanınmasını istediğinde demokkat olamaz. Alevilerin neredeyse hepsi Cem evlerinin ibadet yeri olarak tanınmasını istemekle demokrat olmadıklarını itiraf ediyorlar. Gerçek bir demokrat, ancak, devletin neyin isadet yeri olap olmadığı konusunda hiç bir tasarrufu olamamasını savunandır.

Bir Kürt, Kürtlerin de ayrı bir siyasi yapı kurup Türklerle bir arada yaşayıp yaşamayacaklarına karar vermelerini istediği sürece demokrat olamaz. Bir Kürt ulusun Türklük veya Kürtlükle tanımlanmasına karşı mücademle ettiğinde bir demokrat olmaya başlar.

Yani, Müslümanları, Türkleri., Alevileri, Kürtleri demokrat yapmak için, sosyalistlerin önce, Kürt, Türk, Müslüman ve Alevi olarak konuşmaları ve Kürtleri, Türkleri, Alevileri, Sünnileri kendilerine karşı mücadeleye çağırmaları, kendi nefsine karşı kutsal savaş çağırmaları gerekiyor.

Buna Ertuğrul ve Sırrı Süreyya gibi arkadaşlar, Türk olarak Türk veya Kürt veya başka bir şey olmama hakkı için mücademle ettiklerinde ulaşılabilir.

2011-06-19

Blok Milletvekillerine Yemin Töreni İçin Bir Öneri: Türbanla ve Kravatsız

"(...)Buna rağmen şu ana kadar onlar kadar bürokratik hale gelmediğimizi ve bu fikrin bizim aramızda tartışılmasının eğlenceden başka hiçbir şeye neden olmayacağını umuyorum.

Sahiden, zevki neden faydayla birleştirmeyelim? Neden gülünç, zararlı, yarı gülünç, yarı yararlı ve benzeri şeyleri açığa çıkarmak için bazı komik veya yarı komik oyunlara başvurmayalım?" (Lenin, *Az Olsun Öz Olsun*)

Pek yakında Meclis açılacak, ilk kez bu kadar çok demokratik özlemlere sahip ve bir kısmı kendini sosyalist olarak tanımlayan Milletvekili bu mecliste yer alacak.

Daha Meclis açılmadan, Sosyalist hareketin tarihinden bihaber olanların kafalarındaki umacı sosyalist şablonuna göre provakasyon ve haber üretimi başladı. Sosyalist milletvekillerinin yemin etmeyeceği, bunun sosyalist ideallerle bağdaşmadığı gibi haberler yayıldı ama bunlar derhal Blok bileşenleri tarafından yalanlandı.

Öneriye geçmeden önce, bu vesileyle, sosyalistlerin bu yemin konusundaki temel görüşlerini ve işçi ve sosyalist hareketin tarihindeki bu konudaki deneyleri de kısaca aktaralım. Bu da önemlidir devrimci gelenekleri unutup hafıza kaybına uğramışlara karşı.

Bırakalım sosyalistleri, on dokuzuncu yüzyılda, sıradan demokratlar bile, eski toplumun yadigarı bu yemin ritüellerine karşıydılar. Ama burjuvazi her zaman olduğu gibi, bu talebi hiç bir zaman tutarlı olarak savunmadı ve gerçekleştirmedi. Bunu Paris'in işçileri Paris Komünü'nde 1871'de gerçekleştirdiler, ilk yaptıkları bu yeminlere ve yemin törenlerine son vermek oldu.

Bu nedenle tutarlı demokratlar ve sosyalistler yeminlerin ortadan kaldırılmasını savunurlar.

Ancak ritüellerin toplum hayatındaki önemi ve varlığı da inkar edilemez. Dünya tarihindeki bütün toplumlarda ritüeller vardır. Ritüeller elle tutulup gözle görülebilir olmayan toplumsal gerçekliklerle bir bağ kurmanın hatta bu gerçekliği var etmenin aracıdırlar.

Eğer çok da gerekli görülürse, sosyalistlerin savunması gereken bir tek yemin olabilir, İslam'ın kelimei şahadeti gibi: "*Tüm insanların ve insanlığın eşitliği için çalışacağıma kutsal bildiklerim üzerine söz veririm.*"

Böyle bir yemin, tıpkı putlar karşısında insanları eşitleyen Allah'ın birliğini ve varlığını kabul gibi, uluslar ve ulus devletler karşısında tüm insanları ve insanlığı birleştiren ve eşitleyen biricik doğru yemin olabilir. Bu yeminde hiç bir ulusun ve ulusçuluğun izi yoktur, aksine günümüzün putları olan ulusal bayraklara ve yine günümüzün aşiretleri olan uluslara ve ulusal devletlere karşı biricik insanlığı savunur. Anayasa tartışmaları olursa, Blok milletvekillerinin yeminlerin kaldırılmasını, o da olmazsa böyle bir yemini savunmaları gerekir.

*

Ama Yemin'e karşı olmaktan sosyalist milletvekillerinin yemin etmeyeceği sonucu da çıkmaz. Tüm insanlığı birleştirme ve eşitleme ideali bakımından, meclis te bir mücadele alanıdır, orası da savaşın bir siperidir. Savaşta ise düşmanı yenmek için savaş hilelerine başvurmak, hele ezilen sınıflar ve güçsüzler için şarttır.

İlk Müslümanlar nasıl henüz çok güçsüz olduklarında Putları tanımadıklarını açıkça ifade etmekten kaçınıyorlardı; Allah'a inançlarını gizli olarak savunuyorlardı; böyle davranmadıkları takdirde daha doğmadan yok edilmeleri mukadder idiyse; sosyalistler de hatta demokratlar da benzer şekillerde davranırlar ve davranmaktadırlar.

Örneğin yeryüzünde binlerce sosyalist uluslara ve ulusçuluğa inanmadığını söylemektedir. Ama bunu söyleyen

sosyalistlerin hepsi aynı zamanda, bir ulus ilkesine göre örgütlenmiş, var olan ulusların ve ulusal devletlerin yurttaşları olarak o ulus devletlere askerlik yaparlar, vergi verirler, onların yasalarına uyarlar. “Benim ulusum yok, ben uluslara inanmıyorum, bu nedenle bu devlete vergi verimyorum, askere gitmiyorum, yasalarını ve mahkeme kararlarını tanımıyorum” demezler. Çünkü diyemezler bunu dedikleri an soluğu tımarhane veya hapishanede alırlar. Toplu halde dedikleri takdirde de isyan etmiş muamelesi görülüp bire kadar kırılırlar. Yani aslında uluslara ve ulusçuluğa karşı olan sosyalistler de tıpkı ilk Müslümanlar gibi “takiye” yapmaktadırlar.

Yemin konusu da böyledir, hem genel olarak yemine, hem de o yemin edilen içeriğe de karşı olunmasına ve reddedilmesine rağmen yemin etmek gerekir, tıpkı vergi verildiği gibi, ki ona karşı mücadele edilebilsin.

Yanlış hatırlamıyorsam, bu yemin konusu Ekim devrimi öncesi dönemlerde, Duma’daki Bolşevik Milletvekilleri için de söz ve tartışma konusu olmuş ve Lenin, buradaki yaklaşıma uygun olarak, sosyalist milletvekillerinin “Çar baba için” yemin etmeleri gerektiğini söylemişti.

*

Yemin konusunda unutulmuş ve artık kimsenin ilgisini çekmeyen ezilenlerin hafızası bakımında bu hatırlatmayı yaptıktan sonra önerimize gelelim.

Tabii bu öneriyi yaparken, seçilmiş ama tutuklu bulunan milletvekillerinin serbest bırakılıp Meclis’e geldiklerini var sayıyoruz. Bu olmadığı takdirde, Blok milletvekillleri, *“birimiz hepimiz, hepimiz birimiz için”* diyerek, onlar Meclis’e gelmedikçe Meclis’e gelmeyeceklerini açıklamalı ve diğer milletvekillerini de kendileri gibi davranmaya çağırmalıdırlar.

Aşağıdaki öneriyi çok uzun zamandır düşünüyordum ve arada Leyla Zana ile ilgili bir haberde Zana’nın “*belki bu sefer baş örtüsüyle gelirim*” anlamında bir şeyler

söylediğini görünce, bu fikirle sadece benim değil başkalarının da oynadığını görüp bu öneriyi açıktan yapmaya karar verdim.

Bu kısa nottan sonra önerimize gelelim.

Öneri şudur.

Meclis'in ilk oturumuna, yani yemin törenine, Blok milletvekillerinden kadın olanlar, türbanla, erkekler kravatsız katılmalıdır. Diğer milletvekillerini de kendileri gibi davranmaya çağırmalıdırlar.

Böyle bir eylemin faydaları nelerdir?

Böyle bir toplu eylem, bir anda Türkiye ve Dünya'nın gündemine oturur ve gündemi belirler.

Böyle bir eylem, somut bir direniş olarak ve alışılmış bölünmelerle bölünerek hem bir örnek olarak hem de mesajıyla, ezilenlerin demokratik eğitimi ve örgütlenmesine hizmet eder.

Böyle bir eylemle, fiilen "Türkiye Partisi" olunur, Türkiye partisi olmak sözlerinin yerini fiili bir öyle alış alır. Bal bal demenin yerini bal yemek alır.

Eylemin faydalarını biraz daha ayrıntılı ele alalım.

Türkiye'nin demokratlaşması için önce çoğunluğun demokratlaşması gerekir. Türkiye'deki insanların ezici çoğunluğu demokrat değildir. Ne Türkler, ne Kürtler, ne Sünniler ne de Aleviler demokrat değildirler.

Örneğin Türkler Türk olmayanların haklarını savunmazlar, hiç bir Türk'ün Türk olarak çıkıp da, "*Bu ülkede anadili Türkçe olmayan milyonlarca insan var, ben anamdan öğrendiğim dille eğitim gördüğüm için bu insanlar karşısında daha baştan imtiyazlıyım. Bu durum beni eşitsiz ve imtiyazlı kılmaktadır. Türkçenin zorunlu eğitim dili olması ülkedeki insanlar arasındaki eşitsizliği arttırmaktadır. Ben bir demokrat olarak her türlü eşitsizliğe karşı çıkmalıyım. Türkçe eğitim zorunlu olmaktan çıkarılmalıdır, herkes ana dilinde eğitim almalıdır. Ama*

herkes ana dilinde aynı içeriği okumalıdır. Okullarda "Türk tarihi" okutulmaktadır, bu yanlıştır. Bir tarih, tüm dillerden, uluslardan, dinlerden insanların katılımıyla yazılan aynı ve ortak tarihi tüm insanlar kendi ana dillerinde okumalıdırlar. Ana dilde eğitim okulların ayrılması anlamına gelmez."

Siz hiç böyle diyen, bunları açıkça ve tavizsiz savunan Türk gördünüz mü?

Türk olmayanların haklarını savunmayan bir Türk demokrat olamaz.

Müslümanlar da dekmokrat değildirler. Siz hiç, "*biz Müslümanlar ve Sünniler, Müslüman olmayan ve müslümanlığı kabul etmeyenlerden alınan vergilerle var olan diyanetin, Maaşı oradan karşılanan devlet memuru din adamlarınındesteğiyle ibadetimizi yapıyoruz. Bu eşitsizlikler Müslümanları imtiyazlı kılmaktadır. Bizler ise insanların eşitliğini savunmalıyız. Bunun biricik yolu, Diyanetin kaldırılması, orada çalışanların eğer istiyorlarsa ve kendilerini var olan gelirleri üzerinden istihdem edecek bir cemaat bulabiliyorlarsa o işe geçebilecekleri, böyleleri olmadığı takdirme hiç birinin mağduriyetine imkan vermeyecek şekilde başka işlerde istihdamı; İmam Hatiplerin kaldırılması; din eğitiminin bütünüyle cemaatlerin kendi inisiyatif ve imkanlarına bırakılması; Din derslerinin kaldırılması veya eğer çok gerekli görülürse, dünyadaki tüm dinleri anlatan, tüm dinlerden bilginlerin katılımıyla hazırlanmış din ve etik derslerinin sosyolojinin veya yurttaşlık bilgisinin bir alt bölümü olarak okutulmusı gerekir. Böyle ezanı insanın kulaklarını sağır eden bir güçle okutup Müslüman ve Sünni olmayanlar üzerinde terör estirmenin alemi de yoktur. Gerçekten eşitlik varsa, ateistlerin de, aynı desibel gücünde ve günde beş vakit "Allah yoktur" deme hakları olması gerekir ve ben bir demokrat müslüman olarak bunu savunmalıyım*" diyen Müslüman gördünüz mü?

Müslüman olmayanların hakkını ve kendisiyle tüm alanlarda eşitliğini savunmayan, kendi imtiyazlarına karşı çıkmayan Müslüman demokrat olamaz.

Bu demokrasi yoksunluğu Sadece üstün ve egemenlere has da değildir. Eşitsiz durumda bulunanların çoğu da demokrat değildir. Diyanetin Cem Evlerini tanımasını isteyerek imtiyazlılar arasına katılmak isteyen Aleviler de; Kürtçenin Türkçenin şimdiki konumunda olmasını isteyen Kürtler de demokrat değildirler.

İşte, Blok milletvekilleri, aslında hepsi başı açık kadınlar olmalarına rağmen, türbanla Meclise gelip Meclis ve diğer yerlere türban taktığı için alınmayanların haklarını fiili bir direnişle savundukları takdirde, kendileri gibi olmayanların haklarını savunarak, bu ülkedeki bütün ezberleri bozup, bir demokratlik örneği verirler.

Erkeklerin kravat takmaması belki çok önemli görülmeyebilir ama erkekler de bununla, bu başörtüsü yasaklarını koyanlara karşı olduklarını söylemiş olurlar ve direnişlerinde kadınları yalnız bırakmazlar. Kıyafet'in hiç bir politik anlamı olmamasını savunurlar.

Böyle bir davranış, bu ülkedeki başı açıkların da kapalıların da ezberlerini bozar ve Kemalizmin ve Politik İslam'ın ortaklaşa oluşturdukları bölünme çizgisiyle bölünür.

Bu eylem başarıya ulaşmasa, Blok milletvekilleri hiç bir zaman meclise giremese bile başarı kazanılmış olur.

Böyle bir eylem karşısında Meclis'in yapabileceği tek şey, derhal toplanıp iç tüzüğü değiştirerek kravatsız ve başörtüsüz girme kuralını ortadan kaldırmak ve Blok milletvekillerine yemin etme olanağı sağlamak olabilir. Bunu yapmadığı takdirde Meclis'te çoğunluğu oluşturan AKP'nin tüm korkaklığı ve demokrasiye uzaklığı herkesçe görülmüş olur.

Bunun için koşullar olağanüstü uygundur.

AKP yasağı kaldırmasa kendi tabanına ters düşer. Kaldırsa, başı açıkların mücadelesiyle başı kapalılar Meclis'e girme hakkını kazanmış olacaklardır.

Ama bu aynı zamanda, politik insiyatifin ele alınması ve gündemin doğru bir sorun üzerinden belirlenmesi anlamına gelir. Demokrasi gündeme taşınmış olur.

Böyle bir eylemi, ülkenin ve dünyanın televizyonları verceklerdir.

Bu nedenle böyle bir eylem, aynı zamanda sadece Türkiye'nin değil, dünyanın bir çok yerindeki ezilenlere de, imtiyazlıların kendi imtiyazlarına karşı mücadelesi ile bir eşitlikçi mesaj olacaktır.

Ama böyle bir eylem aynı zamanda, Blok'un tam da Türkiye partisi olması., demokratik özlemler üzerinden politika yapması ve toplumun çoğunluğnu kazanmak için, AKP'ye karşı daha radikal ve demokrat bir çizgi üzerinden mücadeleye girdiği anlamına gelir.

Tabii bu eylemde, aynı zamanda bir basın toplantısıyla amaçlar açıklanabilir.

Bu basın toplantısında, örneğin, Meclis'teki Mescit'in yanı sıra Meclis'e gerçek eşitliği ifade etmek üzere birer Cemevi, bir Kilise, bir de inançsızlar için bir yer talebi vs. de toplumun gündemine sunulur. Böylece, AKP'nin çok izlediği mazlum edebiyatına da son verilir, aslında demokrat olmadığı, müslüman çoğunluğun imtiyazlarını savunduğu teşhir edilir.

Böylece Anayasayı yapacak meclisin demokrat olması gerektiği, bunları kendi içinde yapmayan bir meclisin ülkeyi de demokratlaştıramayacağı mesajı verilmiş olur.

*

Öneri özetle böyle.

Tabii bu önerinin başka bir verisyonu da olabilir.

Bu daha post modern ve daha medyatik olur. Ne ölçüde ezilen katmanlarda ilgi ve yankı bulur bilmiyoruz. Ama

şehirli, modern ve genç kuşakların ve dünyanın başka yerlerindaki başka kültürlerden insanların daha fazla sempatisini toplayabilir.

Bu biçiminde, Kadın milletvekilleri, genellikle politik islamcılar gibi, yine tesettür elbiseleri giyerler. Onları nasıl yasağı delmek için peruk takıyorlarsa peruklar takarlar. Ama bu peruklar, son derece çılgın renkler ve biçimlerde olur. Pembe, mor, bayaz vs.. Böylece bu yasağın anlamsızlığı daha göze batırılıp onunla aynı zamanda alay edilir ve mücadele aynı zamanda bir eylenceye de dönüştürülür.

Aynı şekilde Erkek millmetvekilleri de, mademki kravat zorunluluğu var deyip çıplak bedenleri üzerine veya yakasız atletler vs. üzerine birer cırlak renkli ve desenli kravat takabilirler.

Bu biçim de birçok avantaj ve dezavantajlara sahiptir.

Bütün bunlar ele alınıp hangi biçimde nasıl bir davranış gösterieceğine bizzat Blok vekilleri karar verirler.

Önerimizin özü sanırız anlaşılmıştır.

Bir yurttaş ve insan olarak, bir demokrat olarak, bu öneriyi Blok milletvekillerinin bir an önce gündemlerine alıp tartışmalarını diliyoruz.

Bu bağlamda, konuyla ilgili çok önceden, AKP 2002'de iktidara geldiği sıralar yazdığımız iki yazıyı da aşağıya ek olarak koyuyoruz.

Demir Küçükaydın

20 Haziran 2011 Pazartesi

demiraltona@gmail.com

http://www.demirden-kapilar.net/anasayfa

http://www.radikal-demokrat.net/anasayfa

*

Kıyafet Kavgasının İlk Anlamı

Baş örtüsünde sembolize olan Kıyafet kavgası niçin bu kadar önemlidir? Benzeri kavga ne nüfusunun çoğu Müslüman olan diğer ülkelerde, ne de başka ülkelerde görülmektedir. Niçin Türkiye'ye has bir görüngüdür ve bunca önemlidir?

Baş örtüsüne karşı çıkanlar da, onu örtmek isteyenler de aynı neden ve kaygılarla bunca zıt gibi görünen konumlardadırlar, bu zıtlık onların temeldeki özdeşliğinden kaynaklanır.

Bu tersliği açıklayacak iyi bir örneklerden biri, İngiltere, onun eski kolonileri ve Japonya'da Trafiğin soldan, Fransa ve sonradan Fransız devriminin etkisiyle bütün dünyada sağdan olmasının, yani bu iki zıt ilkenin aynı nedenden kaynaklanması olabilir.

İkisinin de temelinde insanların büyük çoğunluğunun solak değil de sağlak olması vardır. Soldan ve sağdan gibi, birbirine zıt bu trafik ilkelerini yaratan aynı sağlaklıktır.

Çoğunluk sağ kolunu kullandığı için, atı ve kalkanını sol; kılıcını veya silahını sağ elle tuttuğu ve soldan gidildiği takdirde sağ kolla dahi iyi savunma ve saldırı yapılabileceği için eskiden karada soldan gidiş yaygındır.

Yine insanlar bir sandala bindiklerinde küreği sağ ellerinin gücünü kullanacak şekilde tutmaları nedeniyle, suda sağdan gitme daha rahat hareket ve özellikle iskelelere yanaşmalarda daha geniş bir manevra ve daha yüksek bir isabet olanağı sağladığı için su trafiği sağdan çalışır. İngiliz sistemi kara trafiğine, Fransız sistemi de su trafiğine dayandığı için biri sağdan, diğeri soldan olmuştur. Aynı neden, farklı koşullarda birbirine zıt biçimlerde ortaya çıkmaktadır.

Gerçi şöyle bir soru da sorulabilir.İngiltere ve Japonya birer adadır ve bunlar denizci uluslardır, niye oralarda su trafiğinin ilkesi geçerli olmamıştır, kıtada da aksine su trafiğinin ilkesi geçerli olmuştur? Bu ilk başta çelişki gibi görünen durumun da sırrı yine İngiltere'nin ada olmasıyla

ilgilidir. İngiltere ve Japonya uygarlıkların kenarlarında kalmış adalar olduğu, uygarlıkla çok geç buluştuğu, her ikisinde de Komünün gelenekleri ve şövalyelik (Japonya'da Samuraylık) daha uzun süre yaşadığı ve etkili olduğu; buna karşılık kara Avrupa'sında Uygarlık daha önce yayıldığı; uygarlık ise ticaret demek olduğu; ticaret de her şeyden önce su yolları boyunca yayıldığı için Kıtada Su trafiğinin; adada Kara trafiğinin ilkesi geçerli olmuştur. Diğer bir deyişle, Kapitalizme ilk geçiş, medeniyetten değil, "İlkel Sosyalizm"den olduğu için, Kapitalizme ilk geçen ülkede, Trafik soldan olmuştur.

Neyse konumuz bu değil, ama Kıyafet meselesinde de, benzer bir durum söz konusudur. Aynı neden, farklı koşullarda başka ilkelerin öne çıkarılmasına yol açmaktadır.

Matematik problemleri çözülürken, önce problemle ilgisizmiş gibi görünen temel başka önermelere gitmek gerekir. Benzer şekilde, biz de bu kıyafet kavgasını anlamak için, önce çok temel ama konuyla ilgisiz gibi görünen başka önermelerden başlamalıyız.

Kapitalizm ve kapitalizm öncesinde sınıf mücadeleleri arasında temel bir fark vardır. Kapitalizm öncesinde, egemen sınıflar, zümreler, kastlar, giyinişleri, davranışları, mekanları dilleri ve hatta kavimleriyle diğer sınıflardan ayrılırlar. Sadece egemen sınıflar değil, bu ayrım bütün toplum için geçerlidir. Her mesleğin, her sınıfın, her cemaatin kendine has giyinişleri; mekanları; hatta dilleri ve "ulusları" bile vardır. Her şey çok açık ve kesin olarak belirlidir. Bu nedenle kapitalizm öncesi toplumlar sistematik bir kastlaşma eğilimi gösterirler. Eğer "barbar" denen kavimlerin akınları sık sık o kapitalizm öncesi uygarlıkları alt üst etmeseler bütün antika uygarlıkları bu türden, Hindistan'daki gibi bir kastlaşma beklerdi.

Kapitalizmde ise, durum tam tersinedir. Zaten ulusun ve ulusçuluğun nedeni de budur. Geniş yeniden üretim

strandartlaşma gerektirir. Ulus da bu standartlaşmanın bulunmuş en son biçimidir.

Ama kapitalizmde, kapitalizm öncesinden daha farklı bir durum daha vardır. Kapitalizm öncesinde, silah taşıyanlar zaten aynı zamanda egemen sınıftırlar. Kapitalizmde ise, bütün ulus gereğinde silahlandırılır. Hem diğer uluslara, hem de Fransız devriminden sonra olduğu gibi, bütün Kapitalizm öncesi dünyaya meydan okuyabilmek, onun tehditlerine karşı koyabilmek için de bu zorunludur. Ama bu çok riskli bir durumdur. Egemen sınıf, yani burjuvazi, çok küçük bir azınlıktır; buna karşılık ücretliler ve diğer emekçiler çok büyük çoğunluk.

Bunun mahzurlarını ortadan kaldırmak için burjuvazi, kapitalizm öncesinin tamamen tersi bir savaş yöntemi izler ve kendisi ve ezilen sınıflar arasındaki bütün biçimsel dil, giyim, yaşam alanı gibi farklılıkları ortadan kaldırır. Ancak bu koşulda kendisinin ayrı bir sınıf olduğunu gizleyip egemenliğini sürdürebilir. Bu ideolojiden kıyafete kadar her alanda yapılır.

Bunu anlamak için modern toplumdaki sınıflar savaşı ve ordular savaşının zıtlığını göz önüne getirelim. Ordular savaşında her ordunun ayrı bayrakları, ayrı siperleri, ayrı kıyafet ve parolaları vardır. Her şey kesin olarak ayrıdır. Modern sınıflar savaşında böyle olsaydı, burjuvazi bir saniye bile iktidarını sürdüremezdi. Bu ancak bin bir parçaya bölünmüş kapitalizm öncesi uygarlıklarda mümkündü. O halde burjuvazinin, egemeni olduğu ulusun; sömürdüğü işçilerden biçimsel özellikler bakımından (giyim, yaşam tarzı, yaşam yerleri vs.) farklı olmamasının, onun egemenliğini sürdürmesi için hayati bir önemi vardır.

Burada Türkiye’nin özgüllüğüne geliyoruz. Osmanlı İmparatorluğu, Bizans adlı Doğu Roma’yı fethetmiş Oğuz boylarından çıkmıştır. Eğer bu boylar, uygarlıkla ilk ilişkilerini, Karadeniz üzerinden gelen Oğuz boyları, veya yeterince uygarlığa bulaşmamış, Osmanlı ve Selçuklu’nun

“Cahil Türkler” dediği Karamanlılar gibi, Bizans aracılığıyla kursalardı; feth ettikleri Hıristiyan Bizans uygarlığı tarafından feth edilirler, onun dinine geçerlerdi.

Ama Oğuz boyları, Müslümanlaşmış Pers ve İslam uygarlıkları aracılığıyla daha önce uygarlığın gerektirdiği kavram sistemi ile zırhlandıklarından Hıristiyanlaşmadılar. Bizans’ı Feth ettiklerinde, müziğinden yemeğine, vücut diline kadar bu uygarlıkça feth edildiler ama, bu fetih din alanına işlemedi. İşlemediği için de dilleri, Pers ve İslam Uygarlıklarının dili oldu, Bizans’ın dili değil.

Böylece nüfusunun çoğu binlerce yıldır uygarlaşmış Hıristiyan’lara egemen, onları Pers ve İslam uygarlıklarının kendine kazandırdığı kurumsal ve kavramsal araçlarla yöneten batılıların “Türk” dediği Müslüman bir kast oluştu. İşin ilginci, bu Kast kastlaştıkça, yani devletleştikçe, uygarlaştıkça, silahlı eşit Oğuz boylarının içinde birinci olmaktan çıkmak, onları silahsızlandırmak ve kendine bağlı silahlı özel birlikler oluşturmak zorunda kalmıştır. Muaviyelerin, Stalinlerin yaptığını yapmıştır. Yani giderek devşirmelerden oluşan, Müslümanlaştırılmış Hıristiyan çocuklarından oluşan bir devlet kastıdır bu. Yani batılının Türk dediği egemen Müslüman kastın, Oğuzluk veya “Türklük”le de hiç ilgisi de yoktur.

Anadolu’nun Bizans’tan önce (Ermeni, Süryani vs. kiliselerinin ayrılığı bu önceliği ifade eder), Balkanlar’ın Bizans aracılığıyla (Balkan Ortodoksluğu Bizans aracılığıyla uygarlaşmanın sonucudur) Osmanlı’dan önce uygarlaşmış kavimleri, zanaat ve ticaret hayatına egemendiler. Müslüman ahali ise, ya Ticaret ve sanayi ile ilgisiz, bunu “haşa min huzur Tüccar taifesinden” diye aşağı ve hor gören devlet kastından, ya göçebelerden, ya da tehdit görüldükleri için zorla yerleştirilmiş Müslüman veya Alevi yoksul köylülerden oluşuyordu. Dolayısıyla Müslüman ahali veya egemen yönetici kast içinden bir burjuvazi çıkması söz konusu olamazdı.

Bu ortaya çıkan burjuvazilerin her birinin iyi kötü dilini konuşan bir nüfusu da bulunuyordu. Balkan ulusları böyle oluştu. Balkan'lardan Osmanlı'nın atılışı, bir bakıma, oralarda burjuva devrimleri anlamına gelir. Balkan ülkelerinin bu gün bulunduğu geri durum kimseyi yanıltmamalıdır. Onların bu günkü geri durumlarının nedeni, Yirminci Yüzyılın ikinci yarısını, Osmanlı benzeri Ekim devriminin tasfiyesi üzerine oturmuş Rus Bürokratik kastının egemenliği altında yaşamalarıdır. Eğer İkinci dünya savaşından sonra, Yunanistan gibi bunun dışında kalsalardı, bu gün, Yunanistan,İspanya, Portekiz'in bulunduğu refah ve gelişmişlik düzeyinde bulunurlardı.

Eğer Kıta Avrupa'sı ve İngiltere gelişim zıtlıkları arasında bir paralellik kurulursa, İngiltere'de Püritenlik, ilkel sosyalizm geleneklerinin gücü sayesinde, Roma'nın "ruh ül habis"i Katolikliği Britanya adalarından sürerek, kapitalist gelişimin yolunu açarken, Kıta Avrupa'sında, O "ruh ül habis", ilkel sosyalizm geleneklerinden güç alan Protestanları, Sen Barthelmi katliamlarıyla bire kadar kılıçtan geçiriyor ve kıta Avrupa'sında burjuva gelişimi bir asır geciktiriyordu.

Balkanlar Anadolu gelişim zıtlıkları kıta Avrupası ve İngiltere zıtlıklarına benzer. Osmanlı'nın Balkanlardan sürülüşü, Katolikliğin İngiltere'den sürülüşüne, Püriten devrimine benzer. Ama Anadolu'da Ermeni ahalinin katli ve sürülmesi ile Rumların katli, sürülüşü ve mübadelesi, Kıta Avrupa'sının Sen Barthelmi katliamlarına benzer, Anadolu'nun gelişimini yüz yıl geciktirmiştir.

Türklerin; burjuva devrimi olarak gördükleri, ikinci ve üçüncü meşrutiyetler, aslında Anadolu'daki burjuvaziye karşı, burjuvaziyi tasfiye eden, tefeci bezirganlığı ve derebeyliği pekiştiren **bir karşı devrimdir**. Osmanlı'ya egemen Müslüman devlet kastı, egemenliğini korumak için, burjuvaziyle birlikte o Ermeni ve Rum burjuvazisinin

dayanacağı kitleyi de tasfiye etmiştir. Burjuvazinin evleri Derebey konakları veya devlet dairelerine dönüşmüştür.

Müslüman ahalinin içinde ilk sermaye birikimi de bir bakıma, bu katliamların ve sürgünlerin sonunda ele geçirilmiş zenginliklere dayanır. Eğer bu gün gelişmiş Taşra burjuvazisinin ve Müslüman burjuvazinin servetlerinin kaynakları araştırılırsa, ardında hep Ermeni veya Rum malları veya onların kaçarken bıraktıkları servetlerin bulunuşları vardır. Kapitalizm dünyanın her yerinde ilk sermaye birikimini, korsanlık, katliam, gasp aracılığıyla yapmıştır.

Ama hikayenin buraya kadar olan kısmı şu kıyafet meselesini açıklamaz, onun ortaya çıkış koşulları hakkında bir fikir vermek için bunlara değinmek gerekti. Osmanlı devlet sınıfları, modernleşme ihtiyacıyla, bir sürü kıyafet değişiklikleri yapmışlardır. Cumhuriyet'in "Şapka Devrimleri" bunun devamı olarak görülür ama değildir ve onlardan köklü bir fark gösterir.

Diğerleri, bütünüyle, modern savaş ve idare veya üretim tekniğinin getirdiği zorunluluklardır ve bunların uygulanması sadece o görevi yapanlarla sınırlıdır. Yani sarık atılıp fes koyulduğunda bu bütün ahaliye zorlama değil, sadece devlet memurlarına has kalmıştır. Bir tür üniforma değişikliğidir bunlar. Ama Atatürk'ün "Kıyafet Devrim"i bunlardan temelden farklıdır: o bütün toplumu kıyafetini değiştirmek zorunda bırakır; burada yeni bir üniforma değil, çok başka derin bir farklılık vardır. Bu kıyafet meselesinin bunca önemli olmasının nedeni de budur aslında. Ama bunun için Tekrar Osmanlı'daki burjuvaziye dönelim.

Osmanlı'da egemen Müslüman bir devlet kastı, Müslüman ve yoksul bir ahali vardır. Bunların burjuvazisi yoktur. Hıristiyan ulusların burjuvazileri ve halkları vardır. Ama bir de halksız bir burjuvazi vardır: Yahudiler ve Sabetaycılar.

Antik uygarlıklarda ticaret daima belli kavimlerin iş olagelmiştir. Akdeniz uygarlığı bölgesinde, İtalyanlar (Romalılar), Rumlar (Yunanlılar) gibi ve onlardan çok daha eskilere giden ve köklü Yahudiler de bir ticaret kastı olarak yaşayagelmişlerdir. Osmanlı'nın, İspanya'daki engizisyondan kaçan Yahudilere sığınma ve ticaret ayrıcalıkları sunması, aslında Venedik ve İspanya gibilerin rekabetine karşı yapılmış girişimler olsa da, belli bir yakınlaşma da yaratmıştı.

Yahudiler ve Sabetaycılar da, İzmir, İstanbul, Selanik gibi büyük ticaret ve liman şehirlerinde bulunuyorlardı. Onlar da modern kapitalist ilişkilerle ilişkiye geçtikçe burjuvalaşıyorlar, aydınlanmanın fikirleriyle silahlanıyorlardı. Ancak bu oluşan modern Yahudi burjuvazisinin, Rum, Ermeni veya diğer Balkan ülkeleri burjuvazilerinden temel bir farkı vardı. Kendi dili ve diniyle ortak bir nüfusu yoktu. Ayrıca bu burjuvazi, Rum ve Ermeni burjuvazisiyle ciddi bir rekabet içinde bulunuyordu.

Bu Yahudi burjuvazinin kendi egemenliğini koyacağı ve bir ulus yaratabileceği aynı dili ve/veya dini olan bir kitle yok; öte yandan burjuvazisi olmayan Müslüman bir kitle ve egemen devlet kastı var. Ermeni ve Rum burjuvazisinin girişimleri zaten bu Devlet kastının egemenliğini ve varlığını tehdit ediyor. Bu durumda bir ulusu, ya da ulus hammaddesi olabilecek bir kitlesi olmayan Yahudi burjuvazisinin çıkarları ile; bir burjuvazisi olmayan devlet sınıflarının çıkarları çakışır. İkisi de, farklı gerekçelerle de olsa, Ermeni ve Rum'ları tasfiye etmek ve Müslüman ahaliden bir ulus yaratmak zorundadırlar.

Böylece tencere yuvarlanır ve kapağını bulur. Sabetaycılar zaten görünüşte Müslüman'dırlar da. Bu nedenle en büyük Türk milliyetçileri Yahudiler arasından çıkmıştır. Hasan Tahsin'den Tekin Alp'e kadar bir çok örnek sayılabilir. İttihat terakki de bizzat bu Yahudi Burjuvazisinin güçlü damgasını taşır.

Ama en sembolik kişilik ve zaten Türklerin babası adını alan ve Türk ulusunu yaratan Atatük'tür. Hem Müslüman devlet sınıflarındandır. Hem Selanik'teki Aydınlanmacı Yahudi cemaatinin okulunda okumuştur. Müslüman Devlet'e egemen kast ile Yahudi burjuvazisinin sentezidir, kesişme noktasıdır. Zaten, onu Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu yapan da bu özelliğidir.

Ne var ki, bu Levant'ın liman şehirlerinde yerleşmiş Yahudi burjuvazisi, giyimi, yaşamı, dili, şivesi, adetleriyle Müslüman ahaliye hiç benzememektedir. Tipik bir Avrupalı veya Hıristiyan gibidir. Halbuki modern toplumda, kapitalizmde egemen sınıfın ayrı bir kast özellikleri taşıması olacak iş değildir. Daha baştan yenilgi demektir.

O zaman bir tek yol kalır, bütün ulusu kendisi gibi giydirirse, kimin Müslüman kimin gayrı Müslim olduğu anlaşılmaz, bütün dünyanın diğer burjuvaları gibi, bir süre devlet sınıflarının koruması altında palazlandıktan sonra, siyasi iktidarı da doğrudan ellerine alabilirlerdi.

Kıyafet inkılaplarının ve laikliğin anlamı, Burjuvazi ile halkın arasında giyim; yaşam tarzı, din vs. bakımdan olaşabilecek ve sınıf ayrılıklarına tekabül edebilecek farklılıkları giderme kaygısında gizlidir. Müslüman'ın fes, gayrı Müslim'in şapka giydiği bir toplumda, kıyafet bir sınıfsal aidiyeti de belirler. Ama herkes şapka giyerse, kimin Müslüman, kimin gayrı Müslim olduğu anlaşılmaz olur.

Hasılı Atatürk'ün kıyafet devrimi, İkinci Mahmut'unki gibi resmi görevlilerin bir üniforma değişimi değil; burjuvazinin zeytinyağı gibi açıkta kalmasını engellemek için tüm toplumu onun gibi giydirme girişimidir.

Ama bu Yahudi burjuvazisinin de küçümsenmeyecek teşviki ile Rum ve Ermeni burjuvazi ve ahalinin tasfiyesi, Anadolu'da tefeciliği, derebeyliği iyice güçlendirdi. Bu güçlenen gericilik, Hıristiyanların tasfiyesiyle güçlendiği; onların mallarına konduğu için, Müslümanlık burjuvaziye

karşı oluşun bayrağı da oldu. Çünkü burjuvazi ve kapitalizmi bir bakıma Hıristiyanlık sembolize ediyordu. Ama bu bezirgan ağa ve derebeyi Müslümanlığın egemenliği demek, şehirlerin Yahudi burjuvazisinin zeytinyağı gibi açıkta kalması ve tasfiyesi anlamına gelirdi. Bu nedenle, Türkiye Cumhuriyeti'ne egemen Devlet kastı ve egemen Liman şehirleri burjuvazisi, buna karşı en sert tedbirleri almaktan başka bir şey yapamazlardı.

Eğer cumhuriyet burjuvazisi, belli bir refah sağlasa ve bu refahın sağladığı güvenle belli ölçüde bir demokrasiye geçebilseydi, kimse kıyafeti veya laikliği sorun etmezdi. Ama ne refah ne de demokrasi olmayınca, herkes zorla aynı kıyafeti giyse de, yaşantısı, zevkleri hatta tipiyle kendinden farklı olanların aynı zamanda üsttekiler olduğu bütün ezilen Müslüman ahali tarafından görülebiliyordu. Bu memnuniyetsizlik her zaman olduğu gibi, egemen sınıfı ve onun yaşam tarzının sembollerine yöneliyordu. Tabii bu memnuniyetsizliği aynı zamanda taşra bezirganlığı ve derebeylik de kendince kullanıyordu.

Ne var ki, kapitalist ilişkiler geliştikçe, tefecilerin, ağaların, beylerin çocukları okuyor, yabancı şirketlere acentalıkla da olsa giderek modern burjuvalar haline dönüşüyorlardı. İlk kuşak, yani Erbakanlar kuşağı, hem geçmişteki Hıristiyan katliamlarıyla müthiş yükselmiş, Müslüman tefeci bezirgan ve ağa gericiliğinin geleneklerine dayanıyorlardı; hem de büyük ölçüde, petrol zengini Arap ülkelerinin pazarının cazibesinden etkileniyorlardı. Bu iki nedenle, onların kıyafeti sorun yapmalarının, pre-kapitalist Müslümanlığın, kapitalist Hıristiyanlığa karşı düşmanlığının sembolleriyle ortaklığı, ayrılığının görülmesini engellemiştir.

Tefeci bezirganlıktaki şapka düşmanlığı, kapitalizm düşmanlığının bir ifadesidir. O modernliği reddeder. Onun girişinin kendisinin sonu olacağını bilir. Radyo, futbol, hasılı her şey gavur icadıdır der ve kullanılmasını reddeder.

Gavur icadı, kapitalizm icadı olarak okunabilir. Ama onların artık burjuva olmuş çocuk ve torunlarının başörtüsünü bunca sorun etmesi tamamen farklıdır. Bu torunlar modern tekniği ve araçları en iyi şekilde kullanmaktadırlar onları reddetmek bir yana. Aynı şekilde, kıyafete bunca önem vermesinin de nedeni bambaşkadır. İşin ilginci tam da, Yahudi burjuvazinin herkese şapka giydirmesinin nedenidir. Egemeni olacağı halkın içinde zeytin yağı gibi açıkta kalmamak.

Büyük şehirlerde yaşayan, Cumhuriyet'in ilk yıllarında Finans-Kapital'e dönüşen bu burjuvazi, herkese şapka giydirerek açıkta kalmaktan kurtulurken, taşrada gelişmiş Müslüman burjuvazi, Cumhuriyet burjuvazisine tepki duyan halk gibi giyinerek, onun gibi yaşayarak açıkta kalmaktan kurtulunabileceğini söylüyor. Hem de böyle yaparak, ezilen halkın, devlete egemen bürokrasiye ve büyük şehirler burjuvazisine ve duyduğu tepkiyi onların sembollerine karşı çıkarak kendi arkasına alabiliyor.

Bu açıdan, bir taşla iki kuş vuruyor Müslüman taşra burjuvazisi. Hem Büyük şehirlerin burjuvazisine ve Devlet sınıflarına karşı egemenlik mücadelesinde, ezilenleri kendi yedeğine alıyor, hem de diğer burjuva zümrelere karşı kendi stratejisinin doğruluğunu kanıtlamış oluyor. Diğer strateji kimseye refah getirmediği için iflas etmiş ve devlet sınıfları ve şehir orta sınıfları hariç tüm desteğini yitirmiş bulunuyor. Bu onun, burjuvazinin diğer kanadının da temsilcisi olması olanağını yaratıyor.

Tabii bu arada köprülerin altından çok sular geçti ve burjuvazinin bu iki kanadı birbirine daha da çok yaklaştı.

Birincisi, son yirmi yıldır Kürdistan'da yürütülen savaşın saçmalığı, Batının büyük şehirlerinin burjuvazisinin bile devlet sınıfları ile arasının bozulmasına yol açtı. Bu burjuvazi, yeni kuşak modern Müslüman burjuvazi ile Devlet sınıflarının keyfiliğine karşı iş birliği yapmaya

yanaşıyor. ANAP'tan AKP'ye geçişler bunun tipik bir örneğidir.

Öte yandan, Müslüman burjuvazi de eskisi gibi retorikle meşgul olmaktansa, fiili kazanımlara ağırlık veren bir stratejinin daha geniş güçleri bir araya getireceğini görmüş bulunuyor. Herkese başörtüsü taktırmaya kalkmak, hem orduyu, hem şehir orta sınıflarını hem de batılı burjuvaziyi karşıda bir cephe oluşturmaya itiyordu. Halbuki, artık, post modern çağdayız. İsteyen açar, isteyen kapar, açan da kapayan da zenginliktir dediniz mi, bütün bu kıyafet sorunları bir anda olaylarca aşılmış olur.

Gerek batının batıcı burjuvazisi, gerek taşranın Müslüman burjuvazisi bu adımı atmış bulunuyor. Aslında, burjuvazinin bu iki farklı kesimi arasındaki bu sorun, olaylarca ve dünyadaki gelişmelerce aşılmış bulunuyor. Şimdi bunun hala sorun olması, devlet kastının, elindeki iktidarı koruma çabasıyla ilgilidir.

4 Aralık 2002

Demir Küçükaydın

Eurovizyon, Modernleşme ve Demokratikleşme

"*Her zaman politikayla yaşanmaz*" derler. Eğer politikayı dar anlamda alırsanız bir ölçüde doğru bir sözdür bu. Ama örneğin, "artık politikamızın esası gücümüzü politikaya değil kültür ve eğitime vermektir" sözlerini sarf eden bir politika kavrayışını kastediyorsanız, baştan aşağı yanlıştır. Kültürle ilgilenme, politikadan uzak durmak bile bir politikadır. Siz politikayla ilgilenmediğinizi düşünseniz bile politika sizinle hiç ara vermeksizin ilgilenmeye devam eder.

Örneğin, Eurovizyon şarkı yarışması, Avrupa'yı oluşturan ulusların kültürel olarak birbiriyle yaklaşmaları, birbirlerini daha iyi tanımaları için oluşturulmuştur. Ama bu amacın kendisi bile politiktir. Bu yarışmaya katıldığınız an, sırf

kültürel kaygılardan söz etseniz bile bir politik seçim yapmış olursunuz. Avrupalı ulusların birbirini kültürel olarak tanıma ve kavrama politikasından yanasınız demektir.

Eurovizyon, Avrupalıların yarışmasıdır. Ona katılmak demek onlar gibi, onlardan biri olmayı politik bir hedef olarak seçmenin ifadesidir. Kimse bu hedefin kendisini sorgulamıyor. Avrupalı olmak bu günün dünyasında gerici bir programdır. Yer yüzündeki, ulusçuluğa dayanan yeni ırkçı sistemi savunmak ama bu ırkçı düzende imtiyazlıların arasında yer almak demektir. Sosyalistin politikası, hem de uzak değil acil politikası, Avrupalı olmak onlar arasına katılmak değil, **Avrupalılığı yok etmek** olabilir.

Böyle bir programın Avrupa'nın işçilerinden yankı bulup bulmayacağı, ayrı bir sorundur ve zaten sosyalizmin en büyük çıkmazı da buradadır. Bir yankı bulur veya bulmaz, önemli olan bu değildir. Önemli olan doğru olanın ne olduğudur. Doğru olan Avrupalılığı yok etmektir. Bu bakımdan, bir sosyalist açısından, örneğin **Eurovizyon'a katılmanın kendisi gerici bir politikanın uygulanmasıdır**.

Yani bu yarışma her türlü politik hesabın dışarıda bırakıldığı, insanların gerçekten sadece estetik ve kültürel kaygılarla oy verdiği bir yarışma olsaydı bile politik bir yarışma olmaktan çıkmazdı.

Ama Kültür dar anlamıyla bile, politikayla yakından bağlı olmaya devam eder. Dar anlamıyla politik hesaplar bile bu olması gereken kültürel ve estetik kaygıların önüne geçerler. Dünyadaki bütün yarışmalar da böyledir. İster Oscar, ister Nobel, ister Cannes, İster Eorovizyon olsun, isterse Türkiye veya her hangi bir ülkedeki başka bir yarışma olsun, doğa bilimleri haricinde (ki orada bile durum karışıktır) tüm yarışmalar ve ödüller belli politikaları ve güç ilişkilerini yansıtırlar ve onlara hizmet ederler. Elbette, katılan film veya başka eserlerin en azından bir

skandal yaratmayacak kadar, yani o politik amaca hizmet edecek belli bir kalite taşıması temel koşuldur. Bundan sonrasını, politik ilişkiler belirler.

Yani Türkiye Eurovizyon'a çok iyi bir eğitimden geçmiş çok kalite bir sesi ve fiziği olan bir şarkıcıyı seçmese, ona zamanın ruhuna uygun, biraz Madonna, biraz Britney Spears kırması bir hava vermese (yani orjinal bir şey de yoktur, sözde kültürleri kaynaştıracak bu yarışmaya katılımda, baştan aşağı pop ikonlarının taklidi) yine şu sıralar moda olan Shakira vari oryantal havası olmasa, en iyi kareograf, dansçılar ve müzisyenleri devletin tüm imkanlarını zorlayarak bir araya getirmese bu asgari, skandal yaratmayacak düzey koşulunu yerine getirmiş olamazdı.

O halde Eurovizyon sonuçlarını da bütün dünyada olduğu gibi, skandala yol açmayacak esereler arasında bütünüyle politik kaygılar belirlediğine göre, Eurovizyon sonuçları bize politik ilişkiler hakkında bir fikir verebilir.

Avrupa'daki Türkiye asıllı göçmenleri, Türk devleti, tıpkı bir zamanlar Sovyetler'in komünist partileri ve işçi hareketini dış politika ve diplomatik manevralarının bir aracı olarak kullanması gibi, dış politikasının ve diplomasisinin bir aracı olarak kullanmaya çalışır. Bunun için Avrupa'da çıkan Türk gazetelerinden derneklere kadar muazzam yönlendirici bir aygıt vardır. Yine bu tür bir kullanımın sonucu olarak Hollanda, Belçika gibi Türkiye asıllı göçmenlerin yoğun olduğu ülkelerden oy alındı. Yunanistan ve Kıbrıs'ın tıpkı Türkiye'deki politik İslam ve Kürtlerin bir kısmı gibi, Türkiye'yi Avrupa birliğine katılım aracılığıyla liberalleştirme çabasına, Irak savaşında ABD önergesine ABD Kürtleri ezmek için yeterince güvence vermediği için biraz da bir kaza olarak hayır oyu verilmesinin bir karşılığı olarak diğer Avrupa ülkelerinden gelen oylar da eklenince böyle bir sonuç ortaya çıktı.

Bu politik olarak şu demektir. ABD’nin Irak işgaline kadar, Türkiye ABD’nin dengesiydi ve Avrupa bu büyük ülkeyi üye almaz, kapısında bekletirdi. Ama ABD’nin Irak işgali ile dengeler değişmiş bulunuyor ve Avrupa Türkiye’ye, oyunun dışında kalmamak için biraz daha açık kapı bırakabilir. Berlusconi’nin fikir jimnastikleri, Eurovizyon’da alınan birincilik ve Cannes’te “Uzak”a verilen ödül, bu tür göz kırpmalar anlamına gelmektedir. Avrupa ABD’ye karşı yeni ittifaklar ve stratejiler arayışı içine girmiş bulunuyor. Eurovizyon’da alınan ödül, bu arayışlarda opsiyonları geniş tutmanın bir ifadesi. ABD’nin yanında saf tutan doğu Avrupalılara, bakın Türkiye bile sizden bize daha yakın politik mesajı.

Ama en iyi koşulda bile bu Türkiye’nin gerçekten demokratikleşmesi veya kelimenin gerçek anlamında Avrupalılaşması anlamına gelmez. Avrupa ancak kelimenin gerçek anlamında Avrupalı değil, şarklı bir Türkiye’ye kapılarını açar. Modern görünüşlü ama şarklı. Tıpkı şarkı yarışması birincisi gibi, bütün o taklitler Modernleşmeyi demokratikleşme ile karıştıran şarklılığın bir yansımasından başka bir şey değildir.

Eğer Avrupalılık, sadece modernleşme değil, demokratik gelenekler ve burjuvazinin son beş yüz yılda biriktirdiği kültür birikimi anlamında anlaşılırsa, Türkiye’nin bu Avrupalılıkla hiç bir ilişkisi yoktur. Bir Çehov, bir Tolstoy, bir Çaykovsky veya Şostokoviç, bir Pavlov hatta bir Lenin olmadan Avrupa, yani Burjuva uygarlığı tasavvur edilemez. Bu anlamda Rusya Avrupa kültürünün, bu uygarlığın bir parçasıdır. Ama Türkiye’nin ve Türklerin bir tek sanatçı, bilim adamı veya düşünürü yoktur, Avrupa, yani burjuva uygarlığının, olmasa bugün eksikliğini hissedebileceği. Ama bunun yokluğu Avrupa’yı Avrupa yapan devrimci ve demokratik bir geleneğin Türkiye’deki yokluğudir. Rus köylüsünün Narodniklerden Sosyalist Devrimcilere kadar uzanan devrimci demokratik gelenekleri veya geç ve güçlü

doğmuş işçilerinin dünyayı allak bullak eden partileri ile Tolstoy veya Sostokoviç'ler arasında derin bağlar vardır. Türkiye'de ne devrimci demokratik bir köylü hareketi vardır ne diğeri.

Yani kültürel olarak Avrupalı olmak, Avrupalılaşmak demek radikal demokratik hareketleri yaratan ve besleyen bir toplumsal yapı demektir. Ancak bu çerçevede onun kültürel ifadeleri de ortaya çıkarlar ve toplumun kültürel hayatının derinliklerinde, iktidara gelememiş olsalar bir yer edinirler. Yunan İç savaşı, İki savaş arasının büyük komünist direnişleri, bu toplumsal mücadelelerin birikiminin ürünü olan Theodorakis'ler, Angelopulos'lar Yunanistan'ı Avrupalı yaptı. Aksi takdirde Yunanistan da tıpkı Türkiye gibi, batıda yaşayan bir şarklı olmaya devam ederdi. Türkiye'de Ermeni ve Rum katliamları ve sürgünleri, ya da komünist kovuşturmaları her türlü toplumsal muhalefetin acımasızca bastırılması onun tüm demokratik toplumsal tabanını dolayısıyla kültürel değişimini de engellemiştir. Türkiye'yi biçimsel olarak batılılaştıran her adım, demokrasinin köklerini yok eden bir adımla beraber gider. Bütün modernleşme çabalarına Ermeni ve Rum katliamları eşlik eder. Katledecek kimse kalmayınca bu sefer her batılılaşma adımına komünist tevkifatları ya da Kürt katliamları eşlik eder. Türkiye modernleştikçe, demokratik bir hareketten dolayısıyla kelimenin gerçek anlamında burjuva uygarlığının kültürel bir parçası olmaktan, onu özümlemekten uzaklaşır.

1960'ların işçi hareketleri ve yetmişlerin güçlü demokratik karakterli politikleşmesi olmasaydı, Türkiye bugün olduğu kadar bile, bir parça Avrupa kültürüyle bağlantı kurmuş olamazdı. Burjuva uygarlığının kültürü Türkiye'ye Marksizm aracılığıyla girmiştir. Ya da şöyle diyelim **Politik programlarının aksine Sosyalistler kadar Türkiye'nin kültürel olarak da batılılaşmasına**

ve burjuva uygarlığıyla bağlar kurmasına büyük katkı yapmış başka bir güç yoktur.

Türkiye'nin bu alandaki son şansı Kürt ulusal hareketidir. Bu hareketin bir başarısı, güçlü demokratik dönüşümler ve bu anlamda kelimenin gerçek anlamıyla batılılaşma yani gerçek anlamıyla burjuva uygarlığının bir parçası olma anlamına gelir. Ama öyle görünüyor ki, bu son fırsatı da Türkiye kaçıracak.

Avrupa birliği için paketler, demokratikleşme anlamına gelmez. Gerçek iktidar bürokrasinin elinde olmaya devam eder. Sadece ipleri gevşetmiş olur. Politik İslam da bir demokratik hareket değil bir modernleşme hareketidir. Hükümetin ordu ile çekişmesinin konusu demokratikleşme değil, modernleşmenin farklı yollarıdır. Bu kayıkçı dövüşünün nasıl bir batılılaşma sonucu vereceğini merak ediyorsanız, stilize şark şalvarıyla İngilizce her şeyi yapmaya hazır olduğunu söyleyen şarkıcıya bakınız. Bunun için Avrupa'ya, ta Baltık denizi kıyılarına gitmeye gerek yok. İstanbul'da Tekbir Defilesine gidin. Göreceğiniz aynı şeydir.

27 Mayıs 2003 Salı

Bir Gazetecinin Soruları ve Cevaplar

Bir gazeteci "*Blok Milletvekillerine Yemin Töreni İçin Bir Öneri: Türbanla ve Kravatsız*" başlıklı yazımıza ilişkin olarak bize şu soruları iletti. Ben de aşağıdaki cevapları verdim. Ancak YSK kararları nedeniyle konu gündemden düştüğünden cevapların yayınlanması söz konusu olmayacak büyük bir ihtimalle. Ben de önerimin daha iyi anlaşılması ve yanlış anlamaların ortadan kalkması için, bu yayınlanmayacak soru ve vevapları yayınlıyorum.

Demir Küçükaydın

24 Haziran 2011 Cuma

Sorular

- -Meclis'teki yemin törenine blok milletvekillerinden kadın olanları başörtülü olarak erkeklerin de kravatsız katılmasını öneriyorsunuz? Neden bunu yapmalılar?
- -Hedeflenen nedir, başörtüsü, kravat vs. gibi simgesel yasakları delmek midir yoksa daha geniş kapsamlı bir şekilde hak ve özgürlüklere vurgu yapmak mı?
- -BDP zaten sistemle kavgalı bir parti, işini daha da güçleştirerek böyle bir sorumluluğu neden üzerine alsın?
- -Böyle bir eylem provokasyon olarak kabul edilebilir. O zaman ne cevap verilmeli?
- -Meclis, eylem yeri midir, yoksa milletvekilleri çıkardıkları yasalarla, önerileriyle ve parlamenter sisteme katkılarıyla mı var olmalı?
- -Sizin öneriniz hayata geçirilirse ne tür getirisi olur?

Cevaplar

Bu önerinin özü şudur: **bizzat başı açıkların başı kapalıların** hakkını savunması.

Türkiye’de demokratik olmayan ve demokrasi mücadelesinin önünde engel olan tamamen yanlış bir bölünme çizgisi var. Bu bölünme çizgisiyle bölünmek gerekiyor ve bu başarılamadan gerçek bir demokratikleşme mümkün olmaz.

Bugün eğer başı açıklar başı kapalıların meclise girme, başı kapalılar da başı açıkların örneğin ramazanda yolda oruç yeme hakkını savunmadan demokrasi gelmez.

(Tabii buna gelinceye kadar daha neler var. Bunlara yazımda değinmiştim.)

Başı açıklar böyle davranmadan başı kapalıların da başı açıkların haklarını savunmasını isteyemezler veya isteseler bile bu anlamsız olur. Tabii bunun tersi de doğrudur. Başı kapalılar da örneğin sokakta oruç yeme hakkını savunmadan, başı açıkların kendilerinin haklarını savunmasını isteyemezler.

Birilerinin bir yerden başlayıp, bu saçma bölünmeye son vermesi gerekiyor.

Genel olarak demokrasi, azınlığın çoğunluğa uymasıdır. Ama bu genel olarak demokrasidir ve her türlü baskı ile uzlaşabilir böyle bir demokrasi anlayışı.

Ve Türkiye’deki Türk ve Müslüman çoğunluklar demokrasiyi böyle anlıyorlar.

Unuttukları şudur, örneğin Amerika’nın güney eyaletlerinin beyaz çoğunluğu, tam da bu demokrasi kavrayışına uygun olarak, son derece “demokratik” bir şekilde siyahları haklardan mahrum ediyordu.

Bu demokrasi değildir. Demokraside kimsenin örneğin derisinin renginden dolayı farklı bir muameleye maruz kalamayacağı ilke olur, çoğunluk bu konuda karar alamaz artık. Böyle davranmayan çoğunluğa karşı gerekirse şiddet kullanılır. ABD’de gerek güney Kuzey savaşında, gerek Medeni Haklar Harketinin sonunda olan da bu olmuştur.

Demokrasi **özel bir demokrasi** olduğunda bir demokrasi olur.

Şöyle bir örnek vereyim, genel olarak demokraside sigara içen çoğunluk, bir toplantıda çoğunluk kararıyla son derece “demokratik” bir biçimde sigara içme ve içmeyenlerin sağlığına onların rızası hilafına zarar verme kararı alabilir.

Ama özel olarak demokraside, kimse kimsenin zırası hilafına onun sağlığına zarar veremez diye bir ilke olur örneğin. Böyle bir demokraside, bir tek kişi bile bir tek önergeyle bin kişinin sigara içmesini yasaklayabilir. O artık oylanmaz, ona uyulur. Ve uyulmadığı takdirde, o bir kişi, o demokratik ülkenin bu ilkeyi uygulamakla yükümlü güvenlik güçleri aracılığıyla o bin kişiye hapse tıktırabilir.

Türkiye’rnin Türk ve Müslüman çoğunluğu işte Amerika’nın beyazları gibi davranıyor ve buna demokrasi diyor. Türk çoğunluk örneğin ana dili Türkçe olmayan azınlığa demokratik bir şekilde Türkçe okuma ve eğitim zorunluluğu getiriyor. **Gerçek bir demokraside, herkesin ana dilinde eğitim hakkı,** hiç bir dilin imtiyazlo olamayacağı, **insanların dillerinden dolayı da farklı olamayacakları ilkesi** geçerli olur.

Türkiye’deki yaygın anlayışın demokrasi olmadığını anlatmak ve gerçek demokratik bir anlayışı ve ilkeleri yerleştirmek için, **örneğin kimsenin giyimine karışılamayacağı ilkesini geçerli kılmak için**, birilerinin bir yerden başlaması gerekiyor. Bunu ne başı açık Kemalistler ne de muhafazakar Müslümanlar yapabilir. Bunu ancak **gerçekten demokrat Müslümanlar** ve **demokrat başı açıklar** yapabilir.

Müslüman veya müslüman olmayan, başı açık veya kapalı **bütün demokratların demokrat olmayanlara karşı bir cephe kurması ve mücadeleye girmesi onları demokrasiye kazanması gerekiyor**. Bunun için de en doğru yol, demokrat müslümanın demokrat olmayan müslümanla; demokrat başı açığın demokrat olmayan başı açıkla (bunları lafın gelişi söylüyorum. Buraya Türk ve Kürt de diyebilirsiniz.) mücadeleye girmesi gerekiyor.

Yani halkın gerçek demokrasi yönünde siyasi eğitimi için, bu günkü her biri anti-demokratik bölünme çizgilerini ortadan kaldırmak için öneriyorum. Ben elbet başı açık kesimden geldiğim için, onlara yöneltiyorum eleştiri ve önerimi. Müslümanların veya başı kapalıların demokratları da elbet onlara yönelteceklerdir. Benim başı açık bir insan olarak Müslümanlara böyle bir öneride bulunmam yanlış anlaşılır ve böyle bir bölünme çizgisini pekiştirir. Bu nedenle Kravat takma diye bir sorunu olmayan, başları da açık olan Blok vekillerine öneriyorum bunu.

Bu sanırım ilk iki sorunuzun cevabı olur.

*

BDP'nin zaten sistemle kavgalı bir parti olması nedeniyle böyle bir davranışın onun işini güçleştireceği konusuna gelince.

Bu son derece yaygın ama aslında yanlış bir görüştür.

Gerçekten de ilk bakışta öyle gibi görülür. Böylece güçlerin konsantrasyonunu dağıtır ve karşı taraf için daha büyük bir hedef olur gibi gelir. Ancak bu yanlıştır ve ezilenlerin bütün mücadeleler tarihi bunun tam da aksinin doğru olduğun göstermektedir. Ve zaten Kürtler de bunun bilincindedirler ve "Türkiye Partisi olalım" çabalarının anlamı tam da budur.

Ezilen bir kesim başka ezilenlerin sorunlarını da kendi bayrağına yazıp onlar için de mücadele etmediği sürece ve takdirde kendi içine kapanır ve

başka ezilenlerin mücadelelerinden uzak kalır ve bütün farklı ezilenleri bir tek program ve bayrak etrafında toplama yeteneği gösteremez. Dolayısıyla da başarı kazanamaz.

İşçi hareketi bunun en tipik örneğidir. İşçiler ancak tüm ezilenlerin sorunlarını bayraklarına yazdıklarında onları birleştirip büyük değişimler yapabilmişlerdir. Bu bütün hareketlerde böyledir. Örneğin Siyahlar hareketinden örnek verirsek, bu hareket gelişip radikalleştikçe sırf siyahlara hitap eden bir hareket olmaktan çıkma eğilimne girmiştir ve her iki lider de tam bu nedenle ABD gizli servisleri tarafından öldürülmüştür. Martin Luther King, öldürüldüğü gün ilk kez işçilerin bir grevini desteklemeye gidiyordu. Malcolm X de E. Muhammet ile tam da bu nedenle ayrılmıştı. Mekke'ye gidip beyazların da ezilen olduğunu görünce, sadece Amerika'dakileri değil, dünyadaki tüm ezilenleri birleştirme arayışına girmiştir.

Özetle **gerek tarihsel tecrübe gerek mantık**, ilk bakışta ters gibi görünse de böyle bir davranışın doğru ve tecride son verme özelliğinde olduğunu göstermektedir.

*

Böyle bir eylem provakasyon olarak kabul edilebilir, o zaman ne demeli?

Birincisi, en sıradan eylemler veya düşünceler bile karşı tarafı can evinden vuruyorsa provakasyon olarak nitelenir birilerince. Bunu engellemek mümkün değildir. Çünkü bir davranışın **ne olduğunun tanımı da bizzat bir mücadele konusudur**. Bizler için demokrasi mücadelesi, demokrat olmayanlar için, onların o niteliğini ortaya çıkardığı için, onlar tarafından elbette provakasyon olarak görülecektir. Bundan korkmak anlamsızdır.

Ama provakasyon sözcügü farklı ve olumlu bir anlama daha sahiptir. Özellikle düşünceler, anlayışlar söz konusu olduğunda. Alışılmaş yargıları sarsmak, insanlara olaylara bir de başka bir açıdan bakmak gerektiğini göstermek gibi

durumlar söz konusu olduğunda, bu tür sarsılışlara yol açabilecek görüş ve girişimlere de provakasyon denir. Burada genellikli bizzat onu yapanlar kendilerinin bunu provake etmek için yaptıklarını söylerler.

Bu anlamda provakasyondur ve provakasyon olmalıdır. İnsanları sarsmalı allak bullak etmelidir. Yerleşik kanatler ordusunu bozguna uğratmalıdır.

*

Meclis, topulmsal sınıf, zünre ve tabakalar arasındaki mücadelerin alanlarından sadece biridir. Yani tamı tamına bir mücadele alanıdır. Sadece bu alanın belli kuralları vardır. Örneğin bu oyunu sadece o kulüpte üyelik kartı olanlar (Seçilmiş vekiller) oynayabilirler ve belli kurallarla oynarlar.

Bir yasa teklifini engellemek veya geçirmek için nice davranışlar görülmüştür. Bakanlık veya ihale verilerek yapılan milletvekili trasferlerinden, çoğunluğu sağlamak veya engellemek için yapılan bin bir taktik hilelere kadar.

Bu önerilen eylem aslında en açık ve dürüst olanıdır.

Çünkü Meclis'ten daha üstün bir organ yoktur. Meclis gerçekten bunun saçma bir kural olduğunu düşünüyorsa, derhal bir karar alarak bu saçmalığa son verebilir. Bu kadar basittir.

Bu kararı öne ve gündeme aldırma çabasıdır bu bir bakıma. Kimseye zorla karar aldırılmamaktadır. Önerilenler küçük bir azınlıktır. Baskı uygulayacak bir gücü yoktur ve en yüksek organa bu saçmalığa son verin, madem anayasa yapacak bir organsınız, işte önce kendi iç işleyişinizden ve hemen yapılabilir olandan başlayın demektedir.

Meclis kendisine Muhtıra verildiğinde bu muhtrayı verenlerin görevlerine son vermemiş veya gücü yoksa toplu halde istifa ederek demokrasiyi savunurken yiğitçe ölme gibi bir davranış hiç bir zaman koymamıştır şimdiye kadar.

Kimsenin bunu sorun ettiği görülmedi. Meclis bu nedenle milletten henüz özür dilemedi.

Durum böyleyken seçilmiş vekillerin, bizzat en yüksek organdan kendi adına layık bir karar almayı istemesinin neresi yanlış olur? Yanlış olan, aslında Meclis'in çoğunluğunun, tamamen gereksiz bir yasak olarak görmesine rağmen, Ordunun tepkisinden korkup sesini çıkarmaması ve gündeme almamasıdır. Böyle bir davranış ayrıca gerçek iktidarın seçilmişlerin eline geçmesinin die bir aracı olar. Bu yöndeki kararlılığın bir gösterisi olur.

Önerdiğimiz davranış aslında artık bu Meclise kimseden korkma, adına layık davran çağrısıdır.

*

Bu öneri hayata geçirilirse Türkiye'nin gündemi ilk kez yerli yerine oturur. İlk kez demokratlar ve demokrat olmayanlar, Sünni veya Alevi, Başı kapalı veya açık, Türk veya Kürt demeden saflaşırlar.

Aslında bu tam da o en çok korkulan bölünmeye karşı en esaslı panzehirdir.

BDP de böylece biz bölmek istemiyoruz diye tekrarlamaktan kurtulur.

“Biz bölmek istiyoruz, demokratlar ve demokrat olmayanlar biçiminde” der ve tam da böyle bir bölücülük yapmış olur.

Türkiye'nin ve Orta Doğu'nun aslında böyle bölücülere ihtiyacı var.

Demir Küçükaydın

21 Haziran 2011 Salı

Blok Vekilleri Meclise Nasıl Dönmeli?

Blok vekillerinin meclise dönüp dönmeyeceği tartışılıyor. Bu tartışmalarda, BDP'lilerin de yüzünü çizdirmeyecek bir dönüş için, hükümetin de adım atması gerektiğinden söz ediliyor. Buna bağlı olarak da örneğin Erdoğan'ın "*Biz terörle mücadele ederiz, siyasi irade ile de müzakere ederiz Siyasete gelenle konuşuruz ama gelmeyenle konuşmayız*" şeklindeki sözleri, Hükümetin bir adımı olarak yorumlanıyor ve BDP'ye "*bakın işte Hükümet "PKK'ile aranıza mesafe koymadan görüşmeyiz"den, bu koşulu kaldırarak sizlerin siyasi olarak muhatap alınacağınız noktasına gelmiş*" diye yorumlanıyor ve "*haydi ne duruyorsunuz, dönün*" sonucu çıkarılıyor.

Meclis'e dönüşü desteklemeyenler de buna karşılık "*ya dönerler ya da…"* şeklindeki tehditler ve burun sürtmeye yönelik diğer beyanları öne çıkararak dönmenin doğru olmayacağını söylüyorlar.

Bizce sorunu bu biçimde tartışmak daha baştan yanlıştır ve Blok vekillleri ve BDP sorunun bu yanlış biçimde tartışılmasına bizzat kendisi yol açmıştır.

Şimdi bunun neden ve nasıl bir yanlış olduğunu ve bu temel yanlışa nasıl son verilebileceğini ele alalım.

Savaşın birinci kuralı, düşmanın istediği şartlarda savaşı kabul etmemektir[8].

Siz tavrınızı karşı tarafın tavrına bağlı olarak tanımladığınız anda, mücadelenin koşullarını belirleme hakkını bizzat kendi ellerinizle karşı tarafa vermiş olursunuz.

Blok vekilleri, Meclis'e girişlerini hükümetten istedikleri bir koşula bağlayarak (Hatip Dicle ve diğer tutuklu vekillerin salıverilmesi ve mazbatalarının verilmesi) savaşın koşullarını belirleme imkanını bizzat kendi elleriyle altın bir tepsi içinde hükümete sundular. Elbet hükümet de bunu

geyet iyi değerlendirdi ve topu yargıya attı. Ondan sonra da dönüşün yolunu kapamak ve eğer dönülürse de bunun karşı tarafın itibarını iki paralık ederek olmasını sağlamak için kendi açısından haklı olarak elinden geleni yaptı ve yapıyor. Hükümet'e neden böyle yapıyorsun demek kadar saçma bir şey olmaz. Hem savaşacaksınız hem de savaştığınız rakibinizden sizin zayıf yerlerinize vurmamasını; hatalarınızdan yararlanmamasını isteyeceksiniz. Politik mücadele, sportif, kuralları olan bir bir yarışma gibi algılamak belki çocuklarda hoş görülebilir.

Ne var ki, Blok vekilleri ve Kürt Özgürlük Hareketi hala bu temel yanlışı görüp tavrını değiştirmiş değil. Hala eğer Meclise dönerlerse, dönüşlerinin koşulların değişmesine bağlı olduğu türünden bir gerekçenin ardına sığınıp bunu öyle gerekçelendirme peşinde koşuyorlar.

Elbette bir şeyi yapmak isterseniz, en uyunsuz söz ve davranışları bile yapmak istediğinize uygun yorumlayarak yapacağınızı gerekçelendirebilir ve yapabilirsiniz.

Ama kimse de aptal değildir ve bir süre sonra inandırıcılığınızı ve güvenilirliğinizi yitirirsiniz. Bu ise olabileceklerin en kötüsüdür.

O halde, bütün bu duruşu kökünden değiştirmek gerekmektedir.

Bir kere Meclis'e gitmeyerek gerek içerikçe, gerek biçimce daha baştan yanlış yapıldığı kamuoyuna açıkça ifade edilmelidir. Dönüş başta yapılan bir yanlışın düzeltilmesi olarak ilan edilmelidir. Koşullar değişti de ondan dönüyoruz gibi bir gerekçeyle temellendirilmemelidir.

Halka açıkça bu söylenmelidir:

"*Biz bu Meclise'gitmeme kararımızı alır ve bunu gerekçelendirirken, baştan bir yanlış yaptık; mücadelenin koşullarını belirleme hakkını düşmana veya Hükümete*

bizzat kendi ellerimizle verdik. Şimdi bu hatamızdan dönüyoruz. Hükümetin şu veya bu tavır içinde olması bizim dönüşümüzün gerekçesi değildir. Aksine hükümet bizim bu hatamızı bize karşı bir silah olarak kullanmıştır, kullanmaktadır ve kullanacaktır. O kendi açısından elbette bunu yapacaktır. Bunu yaptığı için suçlanamaz. Bizler birbirine zıt amaçlar için mücadele eden güçleriz. Elbette bizi zayıflatmak için elinden geleni ardına koymayacak ve bizlerin hata ve zaaflarından yararlanacaktır. Şimdi bu hatamızdan dönüyoruz. Hükümet hiç bir taviz vermedi, koşullarda hiçbir değişme olmadı; hatta olumsuz gelişmeler oldu. Buna rağmen başlangıçtaki hatadan kurtulmak için Meclis'e gidiyoruz. Bu bizim için hiç de küçümsenmeyecek bir yenilgidir."

Ancak böyle gerekçelendirilmiş bir Meclis'e giriş, bir yenilgiyi bir zafere veya yeni zaferler için bir başlangıç noktasına çevirebilir.

Aksi takdirde "tıpış tıpış geldiniz"; "korktunuz da geldiniz" türünden dokundurmalardan ve her debelenmede daha da batmaktan başka sonuç vermeyecek gerekçelendirmelerden kurtulmak mümkün olamaz.

Hatasını saflarda moral bozukluğu yaratır diye veya başka bir gerekçeyle açıkça koymayan; Meclis'e gidişi bir takım koşul ve tavır değişiklikleriyle açıklayan veya bir zafer gibi göstermeye çalışan her davranış uzun vadede, yeni yenilgilerin tohumlarını içinde taşıyacak ve aslında kendisi en büyük yenilgi; yani bir hatayla bütünleşme olacaktır.

*

Bu özeleştiriye şu da eklenmelidir elbette: "*Bu tavır belirlenirken, uzun uzadıya tartışılmamış; seçmenlere ve halka danışılmamıştır. Aceleyle ve adeta bir emri vaki gibi Meclis'e gitmeme tavrı geliştirilmiştir.*"
Elbette insanlar, hareketler ve partiler hatalar yapılabilir.

Ama bunların asgariye indirilmesi için belli usullere uyulması hata payını azaltabilir.

Bundan sonra her yeni durumda daha serinkanlı karar almak; daha geniş ve derin tartışmak ve özellikle seçmenlere ve halka danışmak hem demokratik muhalefetin politik kültürünün bir ayrılmaz bileşeni olmalı hem de bir prosedüre bağlanmalıdır.

Blok vekilleri, özellikle Sabahat Tuncel örneğinde, ezilenlerin vekillerinin yerinin Meclis'ten önce, ezilenlerin sokaklardaki mücadelesinin içinde, önünde ve yanında bulunmak olduğunu gösteriyorlar. Türkiye'nin alıştığı politik kültürün tüm tabularını yıkıyorlar.

Şimdi böyle açık bir özeleştiri ile, ezilenlerin politikacılarının hatalarını açıkça koymaktan çekinmeyeceklerinin ve çekinmemeleri gerektiğinin bir örneğini de sunarak bir tabuyu daha yıkabilirler.

"Meclis'e gidiyoruz. Hükümet geri adım atmadı; şartlar değişmedi, aksine kötüleşti. Önce savaşın koşullarını kendimiz belirleyebilymek için, kendi hatamızı açıkça ortaya koyabilmek için Meclis'e gidiyoruz.

Orada kalıp kalmayacağımıza; orayı bir politik mücadele alanı olarak kullanıp kullanmayacağımıza Hükümet değil biz karar vereceğiz.

Gittikten sonra da ilk işimiz bunu seçmenlere ve halka sormak, bunun için bir tartışma açmak olacaktır."

Söylenmesi gereken başka bir usup veya sözcüklerle de olsa bu türden bir içerik olmalıdır.

Bunu söylememek, Meclis'e gitmek veya gitmemekten çok daha büyük bir yanlış olacaktır.

Demir Küçükaydın

26 Eylül 2011 Pazartesi

demiraltona@gmail.com

www.jiyan.org
www.demirden-kapilar.net/anasayfa

Sırrı Süreyya Önder’e ve Ertuğrul Kürkçü’ye Mektup

Merhaba Değerli Önder,

Sağlık ve bürokratik sorunlarım nedeniyle hemen cevap veremediğim için kusura bakmayın. Bunca zaman sonra sizden bir yankı gelmesini çok önemli gördüğümü bilmenizi isterim.

Aslında çok uzun zamandan beri sizinle (ve Ertuğrul'la) bir imkân bulup uzun uzun konuşmayı, bunun imkânlarını yaratmayı çok istiyordum. Kısmet olmadı. Şimdi ise sağlık sorunlarım nedeniyle Almanya'da olduğumdan bir plan yapmam mümkün değil.

Hatta bu imkân olmayınca, son zamanlarda, sizlere bir açık mektup yazmayı bile düşünmeye başlamıştım.

Şu an ikisini de yapacak bir imkan olmadığından en azından kısaca söylemek istediğim bir iki konuya dokunmak isterim.

Aslında bunlar yeni şeyler de değil. Yazılarımda çok söz ediyorum. Bu yazıları da belki okursunuz diye sizlere de iletebilmeye özen gösteriyorum. Ama yine de direk olarak söylemek bir başka.

Siz ve Ertuğrul şu an Türkiye'deki sosyalistlerin (Bunlar içinde de liberallerin ve ulusalcıların rüzgarlarına kapılmamış olanlarının) dikkatle izlediği, kendilerinden çok şey beklediği iki isimsiniz.

Dolayısıyla siz Türkiye sosyalist hareketinin gündeminde bir değişiklik yapıp, sosyalistleri başka bir gündemi tartışmaya çekebilirsiniz. Bu muazzam bir güç ve olanaktır. Bunun farkında olmanızı dilerim. Bunu şu an yapabilecek başka kimse yok.

Ancak böylece Türkiye’de (ve Kürdistan’da) gerçekten radikal demokrat diyebileceğimiz bir hareket yaratılabilir. Bu olmadan da hiçbir gelişme sağlanamaz.

Sosyalistler tüm unutmuşluklarına ve eksiklerine rağmen, yine de demokratik talepleri sonuna kadar ve radikal olarak savunabilecek biricik yatkın kesimi oluşturuyorlar.

Bunları radikal demokratik bir pozisyonu sistemli ve tutarlı olarak savunacak bir çizgiye çekebilmek ise, bugün onlara egemen olan görüş ve anlayışlara karşı ciddi bir ideolojik ve teorik mücadele gerektiriyor. Bu ise bu tartışmayı gündeme taşımakla olabilir.

Bu başarıldığı an, göreceksiniz, Türkiye'deki mücadele birden muazzam bir hız ve güç kazanacaktır. Aynı şekilde Kürt hareketi de "ilkel milliyetçilerin" baskısını dengeleyecek bir güç bulacak ve demokratik pozisyonları daha rahat ve doğrudan savunmaya kendini bu yönde geliştirmeye başlayacaktır. Bu da Türkiye'deki bütün güç dengelerini değiştirecek gelişmelere yol açabilir.

Emin olun, dediğim yaklaşım gösterildiğinde hiç aklınıza gelmeyecek ölçüde olumlu ve cesaretlendirici yankılar gelmeye başlayacaktır. Bunu bizzat kendi sınırlı deneylerimden biliyorum. Ama biraz olsun meyvesini görebilmek için biraz sabır ve direnç de gerekiyor. Kaldı ki sizin elverişli konumunuzda bunlara çok daha az ihtiyaç duyulabilir.

Ama bütün bunların olabilmesi için, öncelikle sizin ve Ertuğrul'un misyonunuzun, gücünüzün, etkinizin farkında olmanız gerekmektedir. Tarih insanları iki türlü harcar, ya kimilerini kapasitelerinin altındaki görevlerle karşılaştırır ve öylece ezerek tüketir ya da kapasitelerinin çok altındaki işler içinde onların enerji ve ömürlerini tüketir. Şu an sizin için ikinci tehlike var.

Şu an sizler, "kapasitenizin altında" çalışıyorsunuz. Bundan yaptıklarınızı küçümsediğim gibi bir sonuca ulaşmayın lütfen. Yapabileceklerinizin yaptıklarınızdan çok daha fazla olduğunu anlatmak istiyorum. Şu an sizin en büyük düşmanınızın "tevazu" veya "kanaatkarlık" olması gerektiğini söylemek istiyorum.

Ama bütün bunların olabilmesi için, önce sizin ikna olmanız gerekiyor. Keşke karşılıklı olarak oturup gereğinde yeterince uzun bir zaman ayırıp bunu yüz yüze yapabilsek. Ama şimdilik mümkün değil. Bu nedenle size şimdi ancak bazı yazılı önerilerde bulunabilirim.

Öncelikle, şunu iyi belirlemek gerekiyor. Gerek Türk sosyalistlerinin, gerek Kürt hareketinin programı, radikal demokratik bir program değildir ve yanlıştır.

Ulusun, politik olanın, devletin (ki hepsi özünde aynıdır) bir dinle, dille, soyla, ırkla, kültürle vs. ile tanımlandığı bir ülkede radikal bir demokrasiden söz edilemez. Çünkü demokrasi insanların en azından hukuki ve biçimsel bir eşitliğidir ve yukarıdaki nedenlerle bir eşitsizliği reddeder.

Yani Türklükle tanımlanmış bir Türk Devleti kadar, Kürtlükle tanımlanmış bir devlet veya bölge de bir demokratik cumhuriyet olamaz. Ulus, devlet ya da politik olan böyle tanımlamaya karşı tanımlandığında ancak demokratik olabilir.

Bunu günümüzün politik diline çevirirsek, Kürtlere statü istemek, ne Türk Devletinin Türklükle tanımlanmasını reddetmiş olur (aksine zımnen devletin Türklükle tanımlanmış olmasını meşru bir hak olarak da tanımış olur) ne de Kürdistan'da demokrasi istemiş olur. Bu diyanetten Alevileri tanımasını istemekten farklı değildir. Demokratik olan Diyanetin kaldırılması ve devletin her hangi bir dini tanıma veya tanımama hakkının olmamasıdır.

Öte yandan tıpkı Alevilerde olduğu gibi şöyle bir çelişkili durum da var. Alevilerin bir kısmı da bir andan örneğin diyanetin kaldırılmasını, din derslerinin kaldırılmasını istiyorlar; diğer yandan iki satır aşağıda Cem evlerinin tanımasını. Bu korkunç bir eklektisizimdir. Aslında ne dediğini bilmemektir.

Benzeri "ulusal sorun"da da görülüyor. Bir yandan demokratik denebilecek talepler de sıralanıyor diğer yandan "*Statü*" veya Türk Sosyalistlerince "*Ulusların kendi kaderini tayin hakkı*" isteniyor. Ulusun bir dille dinle etniyle

vs, tanımlanmadığı, böyle tanımlamaya karşı tanımlandığı bir cumhuriyette bir tek köyün bile ayrılma hakkı olur ama “ulusların kaderini tayin hakkı” olmaz. Çünkü bu ulusu bir dille, inle, soyla, ırkla, kültürle tanımlama hakkı anlamına gelir. Bu Allah’a şirk koşmanın modern biçimidir bir bakıma. Ulusu bir dille, dinle vs. tanımlamaya karşı tanımlamış bir devlette ulusu bir dille, dinle vs. tanımlama hakkı demektir. Bu hem Allah’ı hem de putları tanımak gibidir. Dolayısıyla fiili sonucuyla Allah’ı tanımamak olur. Bu nedenle Allah nasıl kendisine şirk koşmayı yasaklamışsa; demokratik bir cumhuriyet de ulusu bir dille, dinle, vs. ile tanımlama hakkını yasaklar. Yoksa Allah gibi kendi kendini inkar etmiş olur. Kendini böyle tanımlamadığı sürece; ayrıldığı demokratik cumhuriyetle aynı ilkeleri savunduğu sürece bir köy bile ayrılabilir. Ama devleti bir dille, dinle, etniyle vs. tanımlayan koca bir ülke bile olsa ona karşı demokratik olusu savunmak için, tıpkı Kuzey Amerika eyaletlerinin Güney’e savaş açması gibi savaş açılır.

Bu kadar çok temel ve basit bir konuda, ne Kürt hareketinin ne de Türk sosyalistlerinin kafası açık değil. Bu radikal demokrat da olamamak demektir. Onun en temel koşulunu yerine getirememek demektir.

Bu en temel ve basit sorun aşılmadan demokratik bir muhalefetin örgütlenmesi ve bir adım atılması mümkün değildir. Bu tıpkı savaşı kaybeden komutanın “Barut yoktu” demesi gibidir. Bu demokratik bir ulus hakkındaki çok basit ve temel koşul olmadan, sosyalistler birer gerici milliyetçi olmaktan çıkıp bir demokrata dönüşemez; kendi özlemleri ve sübjektif değerlendirmeleri öyle olsa da.

Ama bunun hazmedilmesi ve temsil edilmesi ciddi bir tartışma ve teorik yenilenme gerektirir. Bu aynı zamanda bir program ve strateji tartışması anlamına gelir.

İşte sizin yapacağınız, her adımda, teorik, politik ve taktik olarak her adımda bu tartışmayı başlatmak ve bunun için de, bu radikal demokratik program ve stratejiyi açıkça ve direk olarak savunmaktır.

Bunu yaptığınız an ilk kez sosyalistler tekrar okumaya ve tartışmaya başlayacaklardır. Bu da ulusun (milletin) ne olduğu tartışmasını açacaktır. Zaten onun ne olduğu anlaşılmadan bu demokratik programı geliştirmek ve savunmak da mümkün olmaz. Böyle bir teorik ve ideolojik mücadele yürütülmeden; bu konular sosyalistlerin gündemine gelmeden sosyalistlerin kendini yenilemesi mümkün değildir.

Bunu ancak sizler yapabilirsiniz. Ama bunun için de önce sizlerin ikna olmanız; hazm ve temsil etmeniz gerekiyor.

Bu durumda benim söyleyebileceğim tek şey şudur: Marksist bir ulus teorisi yoktur. Bu durum, Stalinizm'in egemenliğine kadar, Marksizm içinde demokratik ve gerici ulusçuluğun bir arada bulunmasına yol açmıştır. Marksizm içinde bu çelişki var olmuştur. Bir yandan demokratik bir ulusçuluk anlamına gelen demokratik cumhuriyet savunulur; diğer yandan "*Ezen bir ulus özgür olamaz*" veya "*Ulusların kaderini tayin hakkı*" gibi gerici ulusçuluğun ulus tanımlarına göre ulusçuluk savunulur. Marks, Engels, Lenin hep bu çelişkiyle malul olagelmişlerdir.

Bu çelişki, Stalinizmin zaferiyle, demokratik ulusçuluğun tamamen tasfiyesi ve unutulması ile sonuçlanmıştır. Bu anlamda Stalinizm esas büyük zararı sosyalizme değil Demokratik harekete yapmıştır.

Bu nedenle dünyadaki bütün sosyalistler fiilen ulusları dilli, dinle, soyla, kültürle vs. tanımlayan gerici milliyetçilerdir ve artık demokratik bir ulusçuluğu savunmamaktadırlar. Kuşaklar böyle yetişmiştir.

Sosyalistler bu gerici milliyetçiliği bilince çıkarıp mücadele etmedikçe; birer radikal demokrata dönüşmedikçe; radikal demokrat bir program ve hareket gelişemez; bu gelişemeyince de halklar, tıpkı Türkiye'de (veya Mısır, Suriye'de vs.) olduğu gibi örneğin politik İslam ve ulusalcılar; CHP ve AKP arasında sıkışıp kalırlar.

İşte, tüm zinciri sürüklemek için yakalanması gereken ana halka, Demokratik milliyetçilik (Ulusu bir dille, dinle,

etniyle, soyla, kültürle tanımlamaya karşı tanımlamak. Liberaller buna ulus devletin aşılması diyebilirler. Bunu ulus devletin aşılması demek ulusu gerici ulusçular gibi tanımlayıp o gerici ulusçuluğu yeniden üretmektir) ile gerici milliyetçilik (ulusu bir dille, etniyle, soyla, sopla, kültürle vs. tanımlamak.) arasındaki farkı görmek, göstermek ve demokratik milliyetçiliği savunmaktır.

Bu da sorunu "*Kürt sorunu*" olarak değil **Türk Sorunu** olarak tanımlamaktır. Kürtlüğün tanınması, statüsü değil; Türklüğün de tanınmamasını ve statüsüzlüğünü savunmaktır.

Politik olarak bunu savunmaya başladığınız an, Kürt hareketinin de basit bir dayanışmacısı olmaktan çıkar; Kürt hareketi içindeki demokratik ve plebiyen kanadın birer yol göstericisi olmaya da başlarsınız.

Bunu politik olarak savunmaya başladığınız an, politik bir sorundan hareketle bütün Türk sosyalistlerini strateji ve Program tartışmansa çekersiniz. Kartları yeniden karar yepyeni bölünme ve birleşme çizgileri çekmiş olursunuz. Bu sosyalistler arasında ortak bir tartışma yaratarak onları aynı gündemle birleştireceği gibi; gerici milliyetçilerle demokratik bir milliyetçiliği savunanlar biçiminde yepyeni bir bölünme çizgisi yaratır.

Bu aynı zamanda teorik ve ideolojik tartışma ve mücadeleye yeni bir itilim verir; teorik ve politik eğitim yıllar sonra yeniden bir dinamizm kazanabilir.

Ayrıca bu politikayı savunmaya başladığınız andan itibaren, aslında kültürel olarak demokrasiye daha yatkın ama politik olarak tutucu durumdaki şehirliler, aydınlar, modern insanlar, işçiler, gençler hızla bunu savunmaya, ilgilerini göstermeye başlayacaklardır. Böylece kuruyan insan kaynakları canlanacaktır.

Burada sayılmayacak kadar çok, yepyeni dinamikleri harekete geçirirsiniz.

Ama bütün bunlar için önce sizin sadece kendi etkinizin çapını görmeniz gerekmiyor; bunun aynı zamanda böyle bir

yolda harekete geçebilmeniz için ikna olmanız gerekiyor.

Benim burada yapabileceğim sadece bu bakışın teorik temelini anlatan yazıları ve kitbı size önermek olabilir.

Aslında size bunları ulaştırmak ve okutmak için birçok çaba ve girişimlerim oldu daha önce. Bu mektup bunların yeni bir versiyonu olarak da görülebilir.

Bu görüşlerin teorik temeli *Marksizmin Marksist Eleştirisi* adlı kitabımın içinde bulunan "*Sosyalizmin Milliyetçilikle İmtihanı*" adlı yazıdır. Bu yazıyı ve diğer bazı teorik yazıları önermekten başka bir şey yapacak durumda değilim.

Bu nedenle ekte tekrar bu yazıyı yolluyorum.

Klasik örnektir. Teori elektrik enerjisi gibidir; lamba örgüt gibi derler. Ancak ikisi birlikte ışık verirler. Ama Lamba bulunduktan sonra elektrik enerjisi bulunmamıştır; Elektrik enerjisi bulunduktan sonra Lamba bulunmuştur. Teorinin, programın, stratejinin önceliği vardır.

HDK vs. böyle bir teori, program ve stratejiye dayanmadan ışık veremez. Ama gerici milliyetçiler, tam da sanki ortada elektrik enerjisi varmış ve bulunmuş gibi kabul ederek bütün enerji ve dikkati lamba üzerine yöneltip gündemi lambanın problemleriyle dolduruyorlar. Böylece en önemli sorunu gündemden düşürüyorlar.

Kendi işlevinizi destek ile sınırlayarak, maalesef sizler de bu oyunun basit aktörlerine dönüşüyorsunuz.

Lütfen buna müsaade etmeyin. Benim gücüm yetmedi üç dört yıldır, burada ifade edilen anlayışla yazılmış bir programı bırakın gündeme almayı, okutturmaya bile Muaffak olamadım. En basit demokrasi hakkı bile tanınmadı okunması bile defalarca keyfi olarak engellendi.

Ama sizler açmazı kırabilecek güçtesiniz.

Sözü fazla uzatmaya gerek yok. Size başlayan bu mektup akışı içinde adeta Ertuğrul'a da yönelik oldu. Bu nedenle bu mektubun bir kopyasını Ertuğrul'a da yollamam doğru

olacaktır. Zaten ikinize bir açık mektup yazmayı düşünüyordum. İkinize bir kapalı mektup yazmış olayım.

Kendinize iyi bakın

Selam ve Sevgiler

22 Haziran 2012 Cuma

Demir

(Bu açık mektup olarak yazılması düşünülmüş bu “kapalı” mektubu şimdi bu derlemede açık olarak da yayınlıyorum. D. K. 11 Nisan 2013 Perşembe)

7 Haziran 2015 Seçimleri

Magna Carta, Firavunlaşma, Erdoğan ve Fidan'ın İstifası Üzerine Mantıksal Çıkarsamalar

Uygarlık demek, Para, Yazı ve Devlet demektir. Ama uygarlığın gerçekten keşif beratını elinde bulundurduğu tek şey aslında devlettir. Çünkü yazı ve para henüz uygarlaşma olmadan; devletten önce bulunmuştur. Devlet demek uygarlık demektir. Uygarlık demek halkın örgütsüz ve savunmasız bırakılması; devlet denen aygıtın tepeden tırnağa örgütlü olmasıdır.

Tarih bir bakıma devletsiz toplumların, yani komünlerin, kandaş kardeşlik topluluklarının uygarlaşmalarının, yani o çürüyen uygarlığın devletini ele geçirmelerinin ve onun tarafından ele geçirilmelerinin tarihidir.

Devleti ele geçirenler, iyi kötü eşit kandaşlardır. Herkes silahlıdır. Otorite gönüllü bir kabule dayanır. Ama uygarlığı feth edenler, bir süre sonra onun kurumları tarafından feth edilirler. Eşitler arasında birinci olanlar bir süre sonra başlangıçtaki yoldaşları ve silah arkadaşları gibi eşit ve silahlı olmayan kölelerden (Örneğin Osmanlı'da Devşirmeler, Yeniçeriler) bir ordu ve iktidar aygıtı oluşturmaya başlar; buna direnen eşit kandaşlar birer birer kardeş cinayetleriyle, komplolarla tasfiye ederler.

Osman Bey, amcası Dündar Alp'i öldürür. Fatih Kardeşlerini boğazlamayı meşru kılan yasalar çıkarır. İstanbul alınana kadar Osmanlı Padişahı eşitler arasında birincidir. Çandarlı'lar hep vezirdir. İstanbul'u aldıktan sonra, Çandarlı'nın başı gider, ondan sonra bütün vezirler de kölelerden çıkar. Korkunç İvan, boyarları yok eder. Stalin, çarlıktan miras kalan kapıkullarından oluşan polis aygıtına, dönek ve kişiliksiz Menşeviklere dayanarak devrimi yapan Bolşevikleri katleder. Atatürk ilk olarak kendini zor günlerinde destekleyen Karabekir'leri, Rauf

Orbay'ları tasfiye edip kendine sadık, köle ruhlu üç Ali'lerle kendi egemenliğini kurar. Muaviye ve Yezit, Peygamber'in sahabelerini katleder. Kişilikli, eşit, güce ve egemenliğe direnme potansiyeli olan her şeyi ve herkesi yok ederler. Buna paralel olarak da kendi tarihlerini yazarlar.

Mekanik ve sözde Marksist tarihlerin anlattığının aksine, köleler antik tarihin egemen sınıfıdırlar. Çünkü Firavunlar, Nemrutlar, kölelerden oluşan ordu ve avadanlıklara dayanarak devletleşirler ve Devlet özünde kölelerden (kapı kullarından) oluşur. Ve Antik Tarih'te sömürünün temeli devletin artı ürüne el koymasıdır. Bunun temel biçimi de üretmenlerden zorla alınan vergilerdir. Yani Devlet aynı zamanda Egemen Sınıftır. Ve devlet de özünde kölelerdir.

Tarih bir bakıma komünlerin uygarlaşmalarının; yani fatihlerin Nemrutlaşmalarının; Firavunlaşmalarının; yani devletleşmelerinin; kölelere dayanan bir aygıtı örgütlemelerinin ya da var olan böyle aygıtlar tarafından ele geçirilmelerinin tarihidir.

Şark özetle budur. Şark'ta insanların hakkı yoktur. Çünkü halk örgütsüz ve silahsızdır. Devlet'in "hoşgörüsü", kıyağı", gebe bırakması vardır.

Peygamberler ve Allah, son duruşmada, Devlet'e, yani o devletin sembolü olmuş, Nil boyu uygarlığının Firavunu ile Dicle Fırat uygarlığının Nemrutuna karşı, ezilenlerin "senden büyük Allah var" diyerek, bu sınırsız gücü sınırlama; sıradan ölümlü insanları Firavun ve Nemrutlarla Allah'ın kulluğunda eşitleyerek, Firavunların ve Nemrutların mutlak iktidarını sınırlama ve Devleti, insanlara bir takım haklar tanımaya zorlama girişimlerinden başka bir şey değildirler.

Ama Uygarlık ve onun devleti nasıl kendini feth eden kandaş komünü feth edip kendine benzetirse; eşitliğin ve direnişin bayrağı olan Allah'ı da Firavun ve Nemrut'ların birer baskı aracına dönüştürmüştür. Osmanlı padişahları kendilerini "Allah'ın yeryüzündeki gölgesi" olarak

tanımlıyorlardı. Örneğin İslam'ın ilk yıllarında Emevi saltanatı kuruluş yıllarının tarihi, aslında insanların eşitliğinin ve haklarının aracı olan Allah'ın devletin, Firavunluğun, Nemrutluğun bir aracına dönüştürülmesinin tarihidir.

Ama egemenlerin resmi dini ve Nemrutlaşmış ve Firavunlaşmış Allah'ı karşısında ezilen halkın da kendi dini, tarikatları; sevgi dolu ve merhametli, dayanışmacı ve eşitlikçi bir Allah'ı da hep olagelmiştir. Ama o merhametli ve eşitlikçi Allah, saraylarda, kentlerde değil; yoksul insanların evlerinde; uygarlığın bulaşmadığı köylerde; emekçilerin dayanışma örgütleri olan loncalarda varlığını sürdürebilmiştir.

Bu eşitlikçi ve merhametli, korku değil sevgi salan Allah'ın; ezilenlerin, yaşamını emeğiyle kazananların Allah'ının binlerce yıldır oluşturduğu gelenekler olmasa, kendilerinden insani ilişkiye ilişkin hiçbir ahlaki ilkenin çıkarılamayacağı; ulusun ve karın biricik amaç olduğu bu dünya, çoktan soluk bile alınamaz bir yer olurdu.

İnsanlık bugün hala yaşıyorsa bu geleneklerin yüzü suyu hürmetine yaşıyor ve bir gün kurtulursa bu geleneklerin katalizatörlüğü ile onlara dayanarak kurtulabilecektir.

*

Batı ve Doğu gelişim zıtlıkları, firavunlaşma noktasında; devletin keyfiliği karşısında; hakların tanınması ve tanımlanmasında toplanır. İngiltere'nin kapitalizme geçişinin, İngiliz demokrasisinin, Batı'daki refahının sırrı da buradadır.

Bu yıl imzalanmasının 800'üncü yılı kutlanacak olan ve Batı Demokrasisinin kökenindeki belge olarak kabul edilen Magna Carta, aslında "eşitler arasında birinci" olan Kral'ın, Nemrutlaşmasına; silahlı komün ya da aşiret şefleri olan baronların izin vermemesidir. Yani Şark'ta hep Firavunlara, Nemrutlara yenilmiş ve altta güreşmek zorunda kalmış Allah, ilk kez, yine komün geleneklerinin katalizatörlüğü ile

Britanya adalarında Kralın Firavunlaşmasının yolunu kesmiştir. Vergiyi bize danışmadan ve bizim iznimiz olmadan alamazsın; bizim şu haklarımız vardır, bunları çiğneyemezsin demiştir. Yani Kral'ın baskıcı ve bürokratik, kapı kullarına ve kölelere dayanan bir ordu ve devlet aygıtı kurmasının yolunu tıkamıştır.

Bu nedenle, İngiltere kralının sıradan ölümlülerinin kaderi üzerinde söz söyleme hakkı; Doğu'da, yani antik uygarlık beşiklerinde, yani örneğin Türkiye'de bir karakol polisi veya Jandarma'nın gücü karşısında sıfır mertebesindedir. Türkiye'de bir karakol polisi bile insanların can, mal emniyeti ve onuru karşısında bir İngiliz kralından bin kat daha güçlüdür.

Bu nedenle, Türkiye'de veya Şark'ta demokratikleşme demek, bu binlerce yıllık pahalı, merkezi, bürokratik cihazın parçalanması demektir. Bu nedenle devlet düşmanı olmadan demokrat olunamaz.

*

Firavunlaşma sürecinin; devleti ele geçirirken devletleşme sürecinin bir benzeri AKP ve Erdoğan'da da görülüyor. Erdoğan, başlangıçta, eşitler arasında birinci idi. Şimdi ise kendisine hınk deyicilerden derlediği; kendisine laf söyleyecek cesareti ve niyeti de olmayan bir kapıkulları aygıtına dayanıyor. Bütün eski yol arkadaşlarını tasfiye etti. Bütün firavunlar, devasa gösterişli yapılar ile egemenliklerini pekiştirmeye korku salmaya çalışırlar. Bütün bu gigantomani aynen Erdoğan'da da görülüyor.

Erdoğan bir Firavun veya Nemrut olacak, bunun için yolu üzerindeki bütün engelleri temizliyor. Bunun için dün düşman olarak gördükleriyle, Ergenekon ile işbirliğine yöneliyor.
Ancak Erdoğan'ın bu amacına ulaşması giderek zor görünüyor. Fidan'ın İstifası üzerine düşününce, mantıki çıkarsamalar Erdoğan'ın bu hedefine ulaşmasının çok zor olduğunu gösteriyor. Önümüzdeki günlerde başbakan ile

Erdoğan arasında bir çatışmanın başlaması kaçınılmaz görünüyor.

*

Bizim Fuat Avni gibi, ya da politika kulislerini bilen kimi gazeteciler gibi haber kaynaklarımız yok. Olağan bir gazete okuyucusuyuz. Gazetelerdeki veriler ve mantıki çıkarsamalardan başka bir aracımız yok. Ama bu çıkarsamalardan çıkan bir tek sonuç var: Başbakan ve Cumhurbaşkanı Erdoğan arasında bir çatışma kaçınılmazdır.

İkinci bir sonuç da şudur: Erdoğan'ın Anayasayı değiştirecek sonuca ulaşabilmesi için, HDP'nin yüzde on barajının altında kalması gerekmektedir. HDP'yi barajın altına tıkabilmek için de HDP'ye karşı saldırı ve provokasyonlar yapmak; bunun için de Ergenekon'la işbirliğinden başka bir yolu bulunmamaktadır.

Ama biz bu yazıda birinci sonuç üzerinde duralım. Neden ve nasıl?

Kritik olay Fidan'ın istifasıdır.

*

MİT başkanı olmak demek, bir ülkedeki en büyük istihbarat kaynaklarının başında olmak demektir. Bu mevkideki bir kişi; seçmenlerin yarısının oyunu ve desteğini almış ve seçimlerden sonra yürütmenin de başına geçmeyi planlayın; ülkenin politik, ekonomik, medyatik, istihbarat vs. olarak en güçlü kişisinin en güvendiği kişi, “sır küpü”; aynı zamanda ülkenin en önemli kritik iki sorununda Ortadoğu ve Kürt sorununda en kritik görevdeki kişi birden istifasını veriyor ve AK Partiden aday adayı oluyor?

Bu çok kritik ve önemli; doğru açıklaması yapılması ve anlaşılması gereken bir olaydır.

Bu olayın, en azından bilinen verilere göre, mantıki çelişkilerden azade bir açıklamaya kavuşturulması gerekir. Aşağıda böyle mantıki çıkarsamalar yer alacaktır. Verilere

göre çelişkilerden azade bir açıklamanın tek sonucu Hükümet ile Erdoğan arasında bir çatışmanın yaklaştığı ve kaçınılmaz olduğudur.

*

Şunlar bir veridir:

Recep Tayyip Erdoğan bu seçimlerde anayasayı değiştirecek çoğunluğa ulaşıp, devlet başkanlığının yanı sıra yürütmenin de başına geçmeyi planlamakta ve istemekte bunu açıkça ifade etmektedir.

Ayrıca olayın mantığı gereği kendisini seçebilecek bir çoğunluk ve bu yönde o çoğunlukta bir meclis iradesi ve çoğunluğu varsa yürütmenin başı da olabileceğinden; bu yürütmenin başı olması fiilen yasamaya da egemen olması anlamına da gelecektir.

Tabii yargıçları da esas olarak yürütme ve yasama seçtiğinden ve zaten geçen zaman içinde istenen değişiklikler yapıldığından, Erdoğan yargıyı da şimdi bile fiilen kontrolü altına almış bulunmaktadır ve zaten kendisi de yargı bağımsızlığını istemediğini ifade etmiştir.

Yani seçimlerde istediği çoğunluğu alır ve Anayasayı değiştirirse, Türkiye tarihinde hiç kimsenin olmadığı ölçüde güçlü, hiçbir fren ve denge mekanizması olmayan, tek kişi egemenliği sistemi kurulacaktır. Bu devletin yapısının kökten değişmesi demektir ve böylesine bir güç birikiminin riskleri hem burjuvazinin genel; hem de devletin uzun vadeli çıkarlarını düşünen kesimler için çok yüksektir.

Kaldı ki bu kişi birikimsizliği, ihtirasları, dengesiz tavırları ile daha büyük bir risk oluşturmaktadır.

Bunlara ek olarak, bu gücün aynı zamanda kuşa çevrilmiş en temel fikir ve örgütlenme özgürlüğü gibi haklar bir yana; bir yana yaşam hakkını bile ihlal eden son güvenlik yasasının geçtiği bir ülkede olduğu düşünüldüğünde nasıl bir cehennemi kişi diktatörlüğünün toplumu boğacağı tahmin edilebilir.

Tabii bunlara ek olarak yolsuzluk ithamları da vardır ve bu iddialar karşısında her uygar politikacı gibi mahkeme huzurunda aklanmayı bir yol olarak seçememiştir ve muhtemelen yargılandığı takdirde ciddi sonuçlarla karşılaşacak durumdadır.

Erdoğan hedeflerine ulaştığı takdirde, izlediği gerilim politikasıyla Ordu'nun darbesi için uygun koşullar oluşacak ve nüfusun şimdiden yarısı olan ve giderek artan bir kesimi böyle bir gelişmeyi denize düşenin yılana sarılması gibi olumlu karşılayabilecektir.

Bu durumda Erdoğan büyük olasılıkla Menderes veya Mursi'nin durumuna düşecek ama aynı zamanda eski kısır bölünme daha sert ve keskin olarak daha yıllarca sürecek demektir.

Bu aslında hem burjuvazinin özellikle şimdi nemalanan kesimleri hem de Ordu içindeki darbeci güçlerin bir kısmının işine gelir. Burjuvazi ordunun darbesine karşı demokrasi bayrağı ile kitleleri yedeğinde tutabilir. Ordu kaybettiği mevzileri yine geri alır. Kayıkçı dövüşü daha yıllarca sürer. O halde, darbecilerin, Ergenekoncuların, inkârcı ve faşist çizginin uzun vadeli çıkarı ile Erdoğan'ın başkanlık hedefi bugün stratejik olarak çakışmaktadır. Ayrıca Erdoğan'ın istediği orana ulaşmak için gerilim politikası izleme niyeti ve bu zorunluluğu duyması (HDP'ye yapılan saldırılar) kısa vadede de Ergenekoncuları ve Erdoğan'ı ayna safa dizmektedir.

Böyle bir durumda, burjuvazi ve devletin ***uzun vadeli ve genel çıkarını*** düşünen ve savunanlar, birtakım direnişler gösterirler.

İlk direniş mevzii, bunun gerçekleşmesini engellemek olabilir. Yani Erdoğan'ın o yetkilerle donanmasını engellemek.

Bunun için de Erdoğan'ın seçimlerde gereken çoğunluğu kazanamaması bir yoldur; aynı zamanda bir darbeye göre an az riskli yoldur.

Ama iktidar partisi kendi elleriyle çoğunluğu kaybetmek istemez. Ayrıca bunun bir garantisi de yoktur.

Şöyle bir ara yol bulunmamaktadır. Erdoğan'ın sembolik bir cumhurbaşkanı olarak kalması ve Meclis grubu ve Hükümetin ondan bağımsız olarak bulunması. Erdoğan için bu düşüşün başlaması demektir. Erdoğan sonuna kadar gitmek zorundadır. Ama sonuna kadar gitmek zorunda olması, onun şimdiden AKP'den seçilecek vekillerin kimler olacağını belirlemesinden geçmektedir. Yani Erdoğan'ın istediği çoğunluğu sağlaması yetmez, o çoğunluğun aynı zamanda onun dediklerini yapacak, onun aracı olarak bir çoğunluk olması gerekmektedir. Yani adayları Davutoğlu veya AKP'nin değil Erdoğan'ın belirlemesi Erdoğan'ın amaçları açısından hayati önemdedir.

*

Şimdi Fidan'ın istifasına Erdoğan'ın hedefleri açısından bakalım.

Erdoğan, seçimlerden sonra anayasayı değiştirecek çoğunluğu alır ve başkanlık sistemine geçerse, bakanlar kurulunu kendine bağlı bir kurul olarak düşündüğüne göre, kendisine "ihanet" etmiş; güvenini sarsmış bir kişiyi bakan veya başbakan yapmayacağı veya önemli bir mevkie getirmeyeceği açıktır.

Eğer seçilecek milletvekili listelerini Erdoğan yapacak ise, Fidan'ı milletvekili de yapmayacağı tahmin edilebilir.

Erdoğan'ın şu an, AKP üzerinde hukuki ve idari bir yetkisi olmadığından; bunu ancak manevi otoritesiyle, ama bunun somut ifadesi olarak de dediklerini harfiyen uygulayacak bir AKP yönetimi ve başbakanla sağlayabilir.

*

Şimdi bu durumda ortaya şu soru çıkmaktadır? Fidan gibi, devletin kara kutusu nasıl olur da istifa eder?
Şu iki varsayıma dayanmalıdır:

a) Listeleri Erdoğan oluşturmayacaktır veya oluşturamayacaktır;

b) Erdoğan Başkanlık sistemine geçemeyecektir.

Ancak bu iki koşul varsa Fidan'ın istifası Fidan açısından mantıklı olabilir.

Yakından bakılınca bu iki koşulun da birbirine bağlı olduğu görülür. Yani Listeleri Erdoğan oluşturamazsa, istediği çoğunluğu elde etse bile başkanlık sistemine de geçemeyebilir. Çünkü Kendisinin oluşturmadığı listeler zaten bir zaaf ifadesidir. Kendisinin istemediği listeler oluşturan bir başbakan ve AKP başkanı niye aynı zamanda başbakanlık gibi bir mevkii kendi elleriyle Erdoğan'a sunsun; kendi mezarını kazsın.

*

Şimdi olaya Davutoğlu açısından bakalım. Eğer listeleri kendisinin belirlemesi ve sonra da Başbakan olarak devam etme niyeti ve gücü yoksa Fidan'a böyle ayrıl gel aday adayı ol demesinin bir manası yoktur. Bunu ancak Erdoğan'ın isteği ile yapabilir ki, eğer Erdoğan öyle bir şeyi isteseydi kendi yapardı, Fidan zaten sır ortağı idi.

Demek ki, Davutoğlu, hem listeleri kendisinin belirleyeceğini he de başbakan olarak kalmayı düşünmekte, planlamakta ve bunun için çaba harcamaktadır.

Ama eğer böyle ise, bu Erdoğan'ın aynı zamanda yürütmenin başında olamayacağının öngörüldüğü veya varsayıldığı anlamına gelir. Yani Erdoğan bugünkü biçimiyle sembolik yetkilerle bir Devlet Başkanı olarak kalacak diye öngörülmektedir Davutoğlu tarafından.

*

Şimdi bir de Fidan açısından bakalım. Devletin en güçlü istihbaratına sahip kişi, böylesine belirsiz bir durumda, niye böyle bir riske girsin?

Kendisi devletin en kritik görevinde iken ve Türkiye'nin en güçlü olacak adamının tam bir güvenine sahipken, onun sır ortağı iken, o kendisi için kanunları değiştirmiş, neredeyse bir dokunulmazlık kazanmış iken, en önemli

konuların (Ortadoğu ve Kürt Sorunu) doğrudan özel yürütücüsü iken ve tek adam olduğu takdirde Erdoğan üzerinde büyük bir etki sağlayabilecek, aslında ülkenin en güçlü ve görünmez adamı olabilecek iken neden böyle bir riske girip görevinden ayrılmakta ve aday adayı olmaktadır?

Kendisine yapılan bir vekillik ve bakanlık teklifi bunun açıklaması olamaz. Bakan olmak için vekil olmak gerekmez. Yerinde kalarak hiçbir riske de girmeden her iki olasılıkta da (Yani olduğu takdirde Erdoğan'ın başkanlık sisteminde de; Davutoğlu'nun Erdoğan'ı terk etmiş başbakanlık sisteminde de) en etkili kişi olması mümkündü. Bunun için hiç de istifa etmesi ve riske girmesi gerekmiyordu.

Bunun bir tek açıklaması vardır:

A) Bizzat kendisi durumdan rahatsızdır; kendi kişisel geleceği açısından Erdoğan'ın kaderi ile kendi kaderini ayırmak istemiş ve gemiyi terk etmiştir. Bu terk edişte Erdoğan'ın yolsuzlukları hakkında kimsede bulunmayan bilgilerin elinde olması gibi hukuki veya tamamen politik kaygılar mı veya ikisi birden mi belirleyici olmuştur bilemeyiz. Ama bu istifanın bir tek anlamı vardır. Kaderini Erdoğan'ın kaderinden ayırma ve sorumluluğa ortak olmama.

B) Erdoğan'ın bunca güç sahibi olmasından rahatsızdır ve bunun devlet için de büyük risk olduğu düşüncesindedir. Devlet'in stratejik çıkarlarını göz önüne alarak, Erdoğan'ın politikalarına karşı tavır alma.

Ama Erdoğan'ı çok güçlü olarak görseydi, muhtemelen ayrılmayabilirdi. Çünkü eni sonu kendisi bir devlet memurudur ve bir politik sorumluluğu yoktur. Yasalarla belirlenmiş bir çerçevede kalmış ise çekinmesi ve kaderini Erdoğan'dan ayırması için bir neden yoktur.

Demek sadece Erdoğan'dan kaderini ayırmıyor, başarısızlığına da ortak olmak istemiyor değil; aynı

zamanda onun başarısını ve tek adam rejimi kurmasını da istemiyor demektir bu istifa.

Çünkü Erdoğan'ın esas hedefi Kürt Sorununda "Barış Süreci"ni seçimlere kadar sürdürmek ve bunu silah olarak kullanıp seçimlerden muzaffer çıkmaktır. Ortadoğu politikasında ise yine Erdoğan'ın en güvendiği kişidir. Böylesine kritik iki görevden ve "Başarılı" olduğu söylenen; Erdoğan'ın geleceğini adeta ipotek ettiği iki kritik görevden çekilmesi aynı zamanda bu işlerin "ehil ellerde" olmaması demektir; yani daha da büyük başarısızlıklar demektir. Hele seçimlere kadar olan kritik bir dönemde bu görevden çekilme, seçimlerin başarısı bu politikalarla da bağlı olduğundan, başarı umudu görmemek veya izlenen politikanın veya Erdoğan'ın başarısızlığını istemekle de ilgisiz olamaz. İstifanın, öznel niyetler ötesinde nesnel anlamı budur.

Yani Fidan'ın istifası için Davutoğlu'nun daveti, yetmez ve doyurucu bir neden olamaz. Bu davet, Erdoğan'ın yetkisiz bir Cumhurbaşkanlığı ile yetinmesi olasılığı dışında hiçbir değer taşımaz. Erdoğan'ın yetkisiz bir cumhurbaşkanlığı ise, aday listelerini Davutoğlu'nun yapmasına bağlıdır. Listeleri Erdoğan yaparsa, Davutoğlu bir korkuluk olur ve Fidan boşta kalır. Yani sadece Davutoğlu'nun Erdoğan'ın başkanlığını engelleme niyeti yetmez MİT başkanının istifası için, bunu büyük olasılıkla gerçekleşebilecek bir hedef olarak görmesi ve kendisin de bu yönde bir isteği ve niyeti olması gerekmektedir.

Tekrar edelim, Hakan Fiden açısından istifa, Erdoğan'ın gücünü ve etkisini koruması veya tek adam yönetimini kurabilmesi koşullarında, fiilen hiçbir gelecek garantisi olmadan en etkili pozisyonu terk etmek, birden bire sıfıra düşmek anlamına gelmektedir.

Eğer Davutoğlu kabinesinde yer gibi şeyler ise, bunlara istifa etmeden de ulaşabilirdi. Hem de kimseyi de kırmadan ve hiçbir şeyi riske atmadan.

Demek ki, Fidan istifa ederek ve aday adayı olarak, sadece Erdoğan'ın geleceğini iyi görmüyor ve ondan kendini ayırıyor değil; onun karşısında da bir tavır alıyor demektir.

Aslında Erdoğan'ın konumu ya da mantığı, herkesi ya benden yanasın ya da benden karşısın konumu ve mantığına zorlamaktadır. En küçük bir nüans bile karşı olma noktasına varmaktadır.

Bu durumda şöyle bir öngörüde bulunulabilir: Yakında AKP içinde ve Hükümet ile Erdoğan arasında muazzam bir güç mücadelesi başlayacak demektir.

Bu her ikisi için de muhtemelen bir ölüm kalım savaşı olacaktır.

Çünkü olayların iç mantığıyla, Erdoğan'ın başkanlık sistemine geçememesi düşüşünün başlangıcı olur. Bunun için de listeleri kendisinin belirlemesi hayati önemdedir.

Davutoğlu da eğer Erdoğan'ın ihtiraslarca bir dur deyip onu bir kenara itemezse kendi sonu olur. Bunun için de listeleri kendisinin belirlemesi hayati önemdedir.

Bu mücadelede MİT'in eski başkanı Türkiye'nin en güçlü adamının karşısında yer almış ve aday adayı olarak fiilen istese de istemese de ona karşı mücadeleye girmiş bulunuyor.

Olayların kendi mantığı vardır.

Bu durum, Fidan'ın istifasını isteyip aday olmasını isteyen Davutoğlu'nun Erdoğan'ın kafasındaki modele karşı olduğunu göstermektedir. Erdoğan'ın pirelenmesi hiç de yersiz değildir

Davutoğlu, büyük bir olasılıkla, üç dönüm kuralı nedeniyle zaten çoğu fiilen tasfiye olacak kurucu kuşaklardan ayrı kendi ekibini AKP ve Hükümet içinde kurmayı hesaplamakta ve Erdoğan'ı sembolik bir cumhurbaşkanlığı görevinde düşünmektedir.

Bu arada, muhtemelen eski kadroları da memnuniyetsizlikleriyle yedeğine alıp onların prestijinden yararlanmak istemektedir.

Davutoğlu ile Erdoğan arasında bir gerilim ve çatışma kaçınılmazdır.

Hakan Fidan'ın istifası ve Davutoğlu'nun onu istifaya davet edip aday olarak göstermesinin çelişkisiz başka bir açıklaması bulunmamaktadır.

Öte yandan Hakan Fidan'ın sadece AKP'li olarak değerlendirilmesi de yanlıştır. O aynı zamanda "Devlet Aklı" denen, yani bu devletin uzun vadeli çıkarlarını savunan aklı temsil eder. İstihbarat örgütlerinin görevi devletin stratejik çıkarlarını belirlemek ve savunmaktır.

Yani bizzat devletin uzun vadeli çıkarlarını düşünen akıl da Erdoğan'ın büyük bir risk olduğu noktasındadır büyük bir olasılıkla

Buna ek olarak bölgedeki diğer devletlerin ve büyük devletlerin de Erdoğan'dan sıdkının sıyrıldığı açık olduğuna göre, Erdoğan fiili güçler bağlamında kendisi açısından çok tehlikeli bir tecrit içine girmiştir.

Aslında şimdi geri çekilse, hedeflerini küçültse, köşesinde sembolik olarak durmayı kabul etse kedisi için bir çıkış yolu ve uzlaşma kapısı bulabilir.

O şimdi muazzam bir idari, ekonomik, medyatik ve siyasi gücü elinde bulundurmaktadır. Ama bunca güç bile o iktidarı korumaya yetmez.

a) Bizzat Bülent Arınç'ın dediği gibi kendisinden nefret eden bir yüzde elli var

b) Dünya'da ABD, Fransa, Almanya; bölgede Mısır, Suriye ve büyük ölçüde de İran kendisine karşıdır.

c) Kürt Hareketi karşıdır.

d) Kendi partisindeki eskiler karşıdır

e) Bizzat atadığı başbakan karşıdır

f) Devlet aklı karşıdır

g) Cemaat karşıdır

Erdoğan'ın tek adam yönetimine ulaşma olasılığı çok zayıftır. Böylesine büyük stratejik güçleri karşıya alan bir gücün ayakta kalması ve hedeflerine ulaşması zordur. Erdoğan ya ileriye gitmek zorundadır ya da düşer. Bisikletteki bir adam gibidir. Duramaz. İleriye gitmek için ise kendisiyle en küçük farka bile müsamahasız olmak ve onu karşıya itmek dolayısıyla karşı cepheyi büyütmek zorundadır.

Hedefine ulaşamadığı takdirde ise düşüş zorunludur. Bu düşüşün bir noktada durması da zordur çünkü öylesine keyfi bir yönetim ve akçeli işler vs. vardır ki, sonu ancak hapiste biter.

Bunları muhtemelen kaldıramayabilir uğradığı tecrit ve "ihanet" zinciri sonunu görmeden sağlığının bozulmasına yol açabilir.

Eğer Erdoğan böyle düşmezse, hedeflerine ulaşırsa, bu toplumu öylesine gerecektir ki, bir süre sonra askeri darbeyi bile toplum mumla arayacaktır. O zaman da yine düşecektir.

Erdoğan'ın düşüşü kaçınılmazdır.

Eğer birinci yoldan düşerse, daha reformcu ve tecridi olabilir. Daha az gerilim ve can kaybı demektir.

Erdoğan'ın Maymunlardan öğrenmesi gereken bir ders vardı. Maymunlar bir elleri veya ayaklarıyla bir dalı tutmadan diğer dalı bırakmazlar. İki eli ve iki ayağı da hiçbir zaman boşlukta kalmaz.

Erdoğan'ın Cumhurbaşkanlığına seçilmesi ve seçimler veya başkanlık sistemine geçmesi arasındaki dönem boşlukta kaldığı dönemdir. Cumhurbaşkanıdır ama henüz başkanlık sistemine geçilmemiştir; yetkileri yoktur. Ve artık hukuken AKP'nin ve Hükümetin başında değildir; istifa etmiştir. Yani boşlukta bulunduğu, bir dalı bıraktığı ama diğer dalı henüz tutmadığı seçimlere veya başkanlık sistemine geçinceye kadar olan bir dönem vardır.

Bunun riskini muhtemelen gördü. Ama çareyi yanlış yerde aradı. Tipik şarklı kafasıyla davrandı. Açık ve kişilikli ilişki yerine bağımlılık ilişkilerine dayanmak. Güçlü ve kişilikli gördüğü bir başbakanla açık bir pazarlıkla bunu yapabilirdi. Ama bu onun aynı zamanda gücü ve iktidarı paylaşması anlamına gelirdi. Bunun için, güçsüz ve kendisine bağımlı ve muhtaç ve kendi kontrolünde olabileceğini sandığı Davutoğlu ile bu boşluktaki dönemi doldurmayı denedi.

Şunu unuttu, en güçsüz, en bağımlı, en az kişilikli insanlar, genellikle ellerine ilk yetki geçirdiklerinde birikmiş kompleks ve ihtiraslarıyla hareket ederler. Kölelik ve firavunluk aynı madalyonun iki yüzüdür. En sıradan ve korkak askere çavuş pırpırını takarsanız karşınıza bir canavar çıkar. İşkencede en çok konuşanlar diğer konuşanlara karşı en acımasız olanlardır.

Böyle durumlarda kişilikli insanlarla sağlam ilişkiler gerekir ama kişilikli insanlar ise öyle pozisyonlara düşmezler ve gelmezler.

*

Özetle, sınırlı verilerden ve onları açıklamak üzere çelişkisiz bir açıklamaya yönelik mantıki çıkarsamalardan çıkan şudur: Erdoğan önümüzdeki günlerde ihanete uğradığını düşünecek ve aday listelerini kimin belirleyeceği üzerine Davutoğlu ile mücadeleye girecektir. Davutoğlu ise açıktan savaşan değil, yüze gülüp arkadan çalışan bir yapıdadır. Muhtemelen bir şey yok deyip bildiğini okumaya devam edecektir.

Tabii bu konumlanış, Davutoğlu'nu ister istemez, cemaate yaklaştıracaktır.

Davutoğlu şimdilik, açıktan bayrak açmaktansa, köstebek gibi sessiz ve derinden çalışıp mevziler oluşturmaktadır.

Erdoğan'ın başkanlığı giderek bir hayale dönüşmektedir.

Kendisi özellikle Ergenekon ve faşistlerle ittifak yaparken karşısında Çok geniş, Cemaatten Kürt hareketine, CHP'den Davutoğlu'na ve AKP'nin eskilerine kadar geniş bir koalisyon bulacaktır.

Erdoğan'ın en büyük özelliği hiçbir araya gelmeyenleri ve gelemeyecekleri bir araya getirme yeteneği idi. Bunu Gezi'de başarmıştı. Muhtemelen şimdi de yine başaracaktır.

Bekleyelim göreceğiz. Bu akıl yürütmede nerede yanlış yaptığımızı da olaylar bize gösterecektir.

24 Şubat 2015 Salı

Birleşik Haziran Hareketi, Seçimler ve HDP

Birleşik Haziran Hareketi (http://birlesikhaziranhareketi.org/) diye bir girişim veya ittifak var. Bir de epeyce aydın ve sosyalistin girişimcisi ve destekçisi olduğu “*AKP diktatörlüğüne "dur" demek için seçimlerde HDP-CHP-BHH bloğu*” isteyen bir girişim var (https://www.facebook.com/events/499267203544698).

Bu parti, örgüt ve kişiler esas olarak kendilerini, Marksist, Anarşist, Komünist, Sosyalist veya Demokrat olarak tanımlamaktadırlar. Bu durumda, bir Marksist, bir Sosyalist ve bir Demokrat olarak bizim gerek Birleşik Haziran Hareketi’ne; gerek HDP-CHP-BHH bloğu çağırıcılarına söyleyeceklerimiz ve eleştirilerimiz olacaktır. Bu eleştirileri onların da kabul ettiğini düşündüğümüz varsayımlar üzerinden yapacağız ve onların politik tavırlarının, kendilerini tanımlama veya adlandırmalarının ön kabulleriyle uyuşmadığını göstermeye çalışacağız.

*

Klasik Marksist ya da Sosyalist politika anlayışına göre, teoride, ideolojide, propaganda ve ajitasyonda ittifak olmaz. İttifaklar somut hedeflerde, işlerde, programlarda olur.

Bunun en somut ve özlü ifadesi, “*ayrı bayraklarla ama birlikte yürümek*” parolasıdır. (Burada Bayrak, teoriyi, ideolojiyi, içeriği ifade eder; mitinglerde her grubun kendi bayraklarıyla yürümesiyle ilgisi yoktur.)

Bu aynı zamanda şu anlama da gelir: sosyalistler ittifak anlayışlarında son derece esnektirler ve olmalıdırlar; gereğinde “şeytanla” bile ittifak yapabilmelidirler ve yapmalıdırlar; ama ayrı bayraklarını bir an bile bırakmamalıdırlar. (Yani ittifak yapıp somut hedefler için bir araya geldiklerinin “şeytan” olduğunu söylemekten bir an için bile imtina etmemelidirler.)

Bunun mantıki sonucu çok açıktır: yapılan ittifak ve bir araya gelinen güç ile çalışmanın içeriği arasında hiçbir

mekanik ilişki yoktur. Bunlar birbirinden ayrı olarak ele alınmalıdırlar. Tam da içsel bütünlüğü oluşturan bu ayrılıktır.

Sözde veya mekanik Marksistler ile özde ve diyalektik Marksistlerin farkı buradadır. Sözde Marksistler, ittifak yaptıklarında söylemlerini, teorilerini, içeriklerini değiştirirler; yeni durumlarını veya ittifaklarını meşru gösterecek teorik gerekçeler bulmaya çalışırlar. Bu nedenle de taktik esneklikten genellikle yoksundurlar. Diyalektik Marksistler ise, içeriği değil, somut güç dengelerine göre taktiklerini; örgüt ve mücadele biçimlerini değiştirirler. Bu nedenle, taktik olarak çok esnek ama içerikte kavi olurlar

Seçimlerde tavırların nasıl belirleneceği konusu da özünde bu politika anlayışının seçimler özgülüne uyarlanmış özel bir halinden başka bir şey değildir.

*

Yine klasik Marksizm'e göre, seçimler bizim için kendi sosyalist ve demokrat hedeflerimizi, programımızı yaymanın; bunun için örgütlenmenin bir **aracından** ve **vesilesinden** başka bir şey değildirler. Program ve strateji bakımından hiçbir özel değişiklik ortaya çıkarmazlar. Bizim için seçmek ve seçilmek değil; seçimler esnasında çalışmalarımızda ne yaptığımız, neyi savunduğumuz önemlidir.

Öte yandan, bulunduğumuz toplumda bizim dışımızda da güçler, partiler, eğilimler ve bunlar arasında da bir mücadele vardır.

Bu mücadeleler karşısında tarafsız kalmak, fiilen daima güçsüz veya haklı olanın karşısında bir tarafsızlık anlamına dolayısıyla haksız ve güçlü olanı desteklemek anlamına geleceğinden; bizim dışımızdaki güçler arasındaki mücadelede de, gücümüzü ve tarafımızı ezilenden, daha haklı olandan, daha demokrat, ezilenlerin mücadelesine daha geniş olanaklar sağlayacak olandan yana koymamız gerekir.

Yani örneğin bir faşist veya ırkçı parti ile bir sosyal demokrat veya tipik muhafazakâr bir parti arasında bir mücadele varsa, verilmeyen bir oy veya bizim adayımıza verilecek bir oy faşiste yarayacaksa, bu durumda sosyal demokrat veya tipik muhafazakâra bir partiye oy verilmesini isteyebiliriz ve istemeliyiz. (Çünkü bizim için önemli olan kendimize istenecek oy değil bu oyun verilmesini isterken söyleyeceğimiz içerik; yapacağımız örgütlenmedir.) Örneğin bir sosyal Demokrat veya Muhafazakâra oy verilmesini isteme durumunda, unutmamamız ve yapmamız gereken şey oy verilmesini istediğimizin politikasını, tutarsızlıklarını vs. sergilemek olmalıdır.

Marksistlerin veya sosyalistlerin veya öyle olduğunu iddia edenlerin ittifaklar ve seçimler konusuna yaklaşmalarının yol gösterici kazıkları ve duvarcı sicimleri (Leitfaden) bunlardır.

Tabii bizim için seçimler ve hele seçilmek çok önemli olmadığından, seçimlerde ekstra bir rahatlığımız olması gerekir. Yani bazı ittifak durumlarında, bir pazarlık yapma durumu varsa, bizim için vekil sayıları falan ikinci planda olduğundan, rahatlıkla bonkör davranabiliriz ve de davranmalıyız.

*

Şimdi Sosyalist ya da Marksist politika sanatının bu alfabetik doğruları ışığında, gerek Birleşik Haziran Hareketi'nin; gerek onların CHP ve HDP ile ittifak kurmasını önerenlerin dediklerine baktığımızda ne görüyoruz?

Bir kere hepsinin, aslında AKP'nin iktidarda kalmasını ve hele anayasayı değiştirecek ve başkanlık sistemine geçecek bir çoğunluk elde etmesini çok tehlikeli buldukları, bunu baş tehlike olarak gördükleri çok açık. Eğer acil hedef tanımlamasında böyle bir ortaklık olmasaydı, tartışmaya ve

analize acil hedefin ne olduğu gibi bir noktadan başlamak gerekirdi. Bu durum işleri kolaylaştırıyor.

Eh, bu BHH veya HDP-CHP-BHH Bloğu isteyenler de genellikle, Marksist, Sosyalist veya Anarşist falan olduklarına göre nasıl bir çıkarsama yapıp nasıl bir davranış göstermeleri gerekeceği çok açıktır.

AKP'nin seçimde iktidarda kalmasını veya Anayasayı değiştirecek büyük çoğunluk elde etmesini engellemek, ezilenlerin mücadelesine daha geniş hareket alanı sağlayacağından, AKP'nin karşısında ve daha liberal veya demokrat olan güçlere, ne kadar tutarsız olurlarsa olsunlar oy istenebilir. Zaten bizim için seçimler değil, ne söyleyeceğimiz önemlidir.

Yani gerek BHH; gerek blok isteyenler, "*AKP'nin karşısındaki partiler tutarsızdır, hedefleri ve programları şu şu noktalarda yanlıştır, ama AKP ve onun başkanlık sistemine geçmesi daha büyük tehlike olduğundan onlara oy verilmelidir*" diyebilir ve demelidir.

Ve bunu, herhangi bir sosyalist parti, grup, akım ya da kişi, hiçbir pazarlık falan yapmadan, otomatik olarak, adeta bir refleks gibi söyleyebilmelidir ve söylemelidir.

Ama AKP'nin karşısındaki partilere bakınca da, ırkçı MHP'yi bir yana atınca, kalanlar içinde, HDP'nin, CHP'den bin kat daha tutarlı ve demokrat olduğu; hem dayandığı temeli itibariyle Türklükle tanımlanmış bu devlette Türklük tarafından ezilen bir dili konuşanların haklı mücadelesinin ifadesi olduğu; Kürt hareketi içinde de daha yoksulların, kadınların, Kürdistan'ın da en çok ezilenlerinin (Ezidilerin vs.) kendilerini bulduğu; onların eğilimlerini yansıtan bir hareket ve parti olduğu açıktır.

Sosyalistlere verilecek oyların havaya gideceği, dolayısıyla fiilen AKP'ye yarayacağı da açık olduğundan, AKP karşısında HDP'ye oy verilmesini istemek tek doğru tavır olur.

Burada tavır belirlemeyi ve analizi zorlayan özel durum şudur: Eğer HDP'nin yüzde onu aşma gibi bir sorunu olmasa, hiç tereddütsüz, oyu HDP'ye vermek gerekir denebilir. HDP'nin çok sınırda ve kritik bir durumu var. Eğer yüzde onu aşamazsa, ona verilecek oylar da Erdoğan'a veya AKP'ye yarayabilir. Bu durumda ne yapmak gerekir?

*

Birincisi, HDP, Sosyalist ya da Marksist veya Anarşist olma iddiasında bir örgüt değil. Sosyalistlerin ve Marksistlerin dışındaki bir güç. (Ama içinde hiç de küçümsenmeyecek ölçüde böyle olduğunu iddia eden veya söyleyen de var.)

Bu dışımızdaki güç karar vermiş ve girecek. Onun kararını değiştirme şansımız yok. Aynı sosyal tabana veya ön kabullere ve programa dayanmıyoruz ki tartışabilelim.

Öte yandan, onun kendi amaçları açısından bakıldığında, bu kararı yanlış olarak tanımlamak mümkün değildir. Son seçimlerde zaten % 9,6 almış. Arada Kobani Zaferini kazanmış; Türk ordusu bile onunla iş birliği yaparak gidip türbe getirmek durumunda kalmış; Kobani'de IŞİD'i yenerek, demokrat, laik, Hıristiyan ve Alevilere koruma sağlamış; tarihindeki en parlak dönemi yaşayan bir hareket.

Ayrıca hedefi sadece Türkiye değil, tüm Ortadoğu olan; strateji ve taktiklerini tüm Ortadoğu'daki mücadele üzerinden belirleyen bir hareket. İran, Irak, Türkiye ve Suriye'de var olan tek hareket. Bu hareketin, %e 0,4; yani binde dört gibi bir artış sağlayabileceğini düşünmesi ve bu riske girmesinden daha doğru bir şey de olamaz. Çünkü bu riske girmediği takdirde, bizzat kendisi kendisini çapsız görmüş ve gerilemeye mahkûm etmiş olur. Tarihin önüne koyduğu bu fırsatı kendi elleriyle tepmiş olur. Yani bu hareketi onun Ortadoğu çapındaki kendi amaçları açısından yaptığın yanlış diyerekten ikna etmenin de yolu yok. Doğru yapıyor.

Öte yandan, bağımsız vekillerle girmesi, kendisine belki birkaç milletvekili daha kazandırır ama CHP'nin oyu ve çıkaracağı vekil sayısı kayda değer biçimde artmayacağından ve CHP nitelik olarak fiilen demokratik değil, milliyetçi bir çizgi izlediğinden, AKP'nin hedeflerine ulaşmasının engellenmesi bakımından bugünkünden daha farklı bir durum ortaya çıkmayacak demektir.

Fakat HDP, yüzde onu aştığında, Türkiye'nin bütün tablosu değişir. Bir kere AKP'nin anayasayı değiştirecek çoğunluğu kalmaz. Hatta belki tek başına iktidar olma olanağını bile yitirebilir. Böyle bir başarının ülkenin politik atmosferinde yapacağı muazzam alt üstlükleri; demokrat ve sosyalistlere sağlayacağı büyük moral ve hareket alanı gibi imkânları saymanın gereği bile yok.

Yani HDP'nin olağanüstü uygun koşullarda BHH'nin desteği olmadan bile yüzde on barajını aşması; çok büyük bir yanlış yapmadığı takdirde çok büyük olasılıktır.

İşin ilginci, BHH'nin bileşenlerinin oy oranı da, HDP'nin ihtiyacı olana aşağı yukarı denk düşmektedir. Binde yarımdır yuvarlak hesap. Binde yarım da HDP'ye yetmektedir. Yani sadece BHH destek verdiği takdirde, HDP oyunu aynı şekilde koruyup Cumhurbaşkanlığı seçimlerindeki kadar oy alsa bile, yüzde on oranını aşar.

Böyle bir durumda, bir Marksistin, bir sosyalistin yapması gereken çok açıktır: derhal hiçbir karşılık beklemeden ve tereddütsüz, HDP'ye oy verilmesini istemek.

*

Böyle davranmak özellikle de gerekiyor. Çünkü Sosyalistler, çok küçük güçlerine rağmen, ülkenin hayatında kendi gerçek ağırlıklarının kat kat üstünde bir sonucun ortaya çıkmasında belirleyici bir etkide bulunma olanağı elde etmişlerdir. Sosyalistler kedi oldu olalı ilk kez bir fare tutabilecektir. Ya da kalenin ağzında dururken ayağına top gelmiştir, karşısında kimse yoktur ve sadece topa dokunması yetecektir gol atması için.

Neden böyle?

Bir terazinin iki kefesindeki ağırlıklar tam dengedeyse, bir tarafa koyacağınız çok küçük bir ağırlık, bütün dengeyi alt üst edip o tarafın ağır basmasını sağlar. Kaba matematikle koyduğunuz birkaç gramdır. Ama sonuçlarıyla o kilolarca ağırlığa bedel olur. Kaba matematikle iki kere iki dört eder. Ama “cebr-i ala” ile iki kere iki bin de edebilir.

Yani kendine Sosyalist ve Komünist veya Anarşist vs. diyenler, toplumdaki çok küçük ağırlıkları olmasına rağmen, bu küçük ağırlıklarını HDP’den yana koyarak, Türkiye’deki tüm dengeleri değiştirip demokrasi mücadelesinin; ezilenlerin önünü açabilirler. Hayatlarında ilk kez bu olanakla karşı karşıyadırlar. Onlara böyle kritik bir pozisyonu sağlayan da yüzde on barajı ve HDP’nin bu barajın sınırında olmasıdır.

Yani sosyalistlerin, Marksistlerin, Anarşistlerin alacakları şu veya bu davranışı ülkenin ve belki de Ortadoğu’nun geleceğini belirleyecektir.

Klasik Marksist böyle bir durum olmasa bile HDP’ye oy verilmesini istemelidir. Ama bu sefer bu seçimlerin özgül koşulları ve güç ilişkileri, ekstradan böyle bir görevi dayatmaktadır onlara.

Marksistlerin yapacağı çok açıktır: Bütün oylar HDP’ye demekle kalmamalı; binlerce bağla bağlı oldukları özellikle CHP’nin içindeki Alevi ve Demokrat kesimleri de HDP’ye oy vermeye çağırmalıdırlar. Çünkü HDP’nin oy oranındaki her yükseliş; AKP’nin tek başına hükümet kurma olasılığını da ortadan kaldırır. CHP oylarındaki yüzde bir artış CHP’ye ve demokrasi güçlerine bir şey kazandırmaz ama HDP’ye ve demokrasi güçlerine nicel ve nitel olarak çok şey kazandırır.

*

Buraya kadar tutarlı bir Sosyalist ve tutarlı bir Demokratın tavrının ne olması gerektiğinden söz ettik.

Tabii seçimlere bir Sosyalistin vermesi gerekenden daha fazla değer veriyorsanız, şöyle de düşünebilirsiniz: evet şimdi bu fırsatı değerlendirmeli, oylarımızı yüksek bir bedel, örneğin seçilebilir yerlerde birkaç yer karşılığı satalım; iyi bir pazarlık yapalım.

Böyle küçük hesaplara girmeyenlerin yapacağı, hiçbir davet vs. beklemeden; pazarlık yapmadan HDP'ye oy verilmesini istemek olabilirdi.

Bunu maalesef şimdiye kadar kendine Sosyalist diyenlerin hiçbiri yapmış değil.

Buna yakın bir durum kısmen Halkevleri aldı ama o bile görüşmeler sonrasında desteğini ilan etti. Destek bile hala tam açık ve net değil "*Görüşmelerimiz devam ediyor, henüz somut bir tutum açıklamış değiliz ama HDP'nin yüzde on barajını geçmesi için elimizden gelen katkıyı, desteği sunacağız.*" türünden bir söylem var. Hiçbir karşılık beklemeyen; pazarlık yapmayan net bir tavır yok.

Peki, EMEP ne yaptı? HDP ile hiçbir görüşme bile yapmadan HDP'ye oy verilmesini isteyecek yerde, HDP ile görüşmeler ve ittifak yaptı. Yani tamı tamına yukarıdaki küçük hesapçılığı yaptı. Sen yine ittifakını yap, yine işleri nasıl koordine edeceğini görüş ama o görüşmeye gitmeden önce, hiç bir karşılık beklemeden, HDP'ye oy verilmesini iste. Zaten Kürt hareketi yeterince bonkördür ve sana istediğinden fazla olanağı sunacaktır. Ama senin görevin onun elini serbest bırakmasını sağlamak; bu kritik durumda kritik yerlerde daha çok oy getirebilecek adayları gösterebilmesi için ona yerini terk etmek olabilirdi.

Yani EMEP de Marksizm ve Sosyalizmden sınıfta kaldı. Küçük hesapların partisi olduğunu kendi eylemiyle fiilen ilan etti.

*

Şimdi gelelim BHH'ye.

Birleşik Haziran Hareketi ve bileşenleri Marksist veya Sosyalist ise; Marksizm'e uygun; ezilenlerden ve demokrasi mücadelesinden yana bir tavır koymak gibi bir sorunu varsa; yapacağı çok açıktır: oyların HDP'ye verilmesini ve onun yüzde on barajını aşmasına yardımcı olunmasını istemek ve bunu da hiçbir ittifak ve görüşme bile talep etmeden yapmak.

Elbet şu olabilir: HDP görüşme önerebilir, hatta jest olarak kritik yerlerde adaylık falan de verebilir. Bunlar olabilir ve Kürt hareketi de bu konularda zaten ne kadar bonkör olduğun yeterince göstermiştir. Ama bu desteğin hiçbir pazarlık vs. yapmadan açıkça ifadesi gerekir.

Birleşik Haziran Hareketi ve bileşenleri HDP'ye kendi desteklerini vermekle yetinmeyip, her zaman yakın ilişkiler ve karşılıklı etkilenme içinde bulundukları CHP'lileri de HDP'ye oy vermeye çağırmalıdırlar. Bunun haricindeki her tavrın Marksizm'le, Sosyalizmle ilişkisinin olmadığı açıktır.

Tabii bu durumda, Seçimlerde CHP, HDP ve Haziren Hareketi blok yapsın diyenlerin yanlışı da ortaya daha net çıkmaktadır.

Elbet birileri çıkıp böyle bir girişim kurabilir. Buna bir şey denemez. Ama bunu kendine Marksist'im, Sosyalistim, Komünistim, Anarşistim diyenler yaparsa, bizim bunlara söyleyecek sözümüz, yukarıda söyleyeceklerimizdir. Sizin kurmanız gereken inisiyatif, böyle bir blok önerisi değil; CHP'lilere ve Haziran Hareketi'ne HDP'yi desteklemeye çağrı olabilir.

*

Ama gerek Haziran Hareketi ve Bileşenleri gerek Blok kurulmasını isteyenler açısından sanırız sorun sadece bu kadar değil. BHH'nin esasını oluşturan TKP'ler ve ÖDP esas olarak her zaman boykot veya daha keskin sözler söyleseler de seçim sandığına gittiklerinde fiilen CHP'ye oy vermişlerdir; onların gözü ve gönlü CHP'de olmuştur. Bir

diğer ortak noktaları da Kürt hareketine karşı uzak, yukarıdan, ince ırkçı, hatta karşı tavırlarıdır.

Neden şimdiye kadar yukarıda söylendiği gibi bir sosyaliste yakışır biçimde davranmadılar?

Biz bunu şöyle açıklıyoruz:

Şehir orta sınıfları ve laik kesimler; Aleviler, göz ucuyla HDP'yi izlemeye başlamış bulunuyorlar; ilk kez CHP'ye mahkûm olmaktan kurtulabilirler. Büyük bir tektonik hareketin; bir kıta kayması, yani bu kesimlerin kitlesel bir HDP'ye kayışı olasılığı bulunmaktadır.

Birleşik Haziran Hareketi bu kayışı engellemek için kurulmuştur. Aksi takdirde şimdiye kadar yukarıdaki gibi davranmaları gerekirdi.

Ayrıca bunu Birleşik Haziren Hareketi bileşenlerinden birinin yöneticilerinden biri, "*Yahu HDP bizim alanımıza girmeye başladı, onu engellemeliyiz*" anlamında sözlerle safiyane bir şekilde dile getirmiştir.

Elbet HDP bunlara karşı iyimser ve safiyane yaklaşarak; onlarla ittifak kurmaya çalışarak kendi açısından doğru olanı yapmaktadır.

Ama biz bir Marksist'iz, Sosyalistiz. BHH ve bileşenlerinin de Marksizm ya da Sosyalizm iddiaları varsa ve bu iddialarına uygun bir davranış içinde değillerse, bunu göstermek, teşhir etmek ve bununla mücadele etmek de bizim görevimizdir. Tam da yukarıda dile getirdiğimiz ilkeler nedeniyle.

İddia ediyoruz ki, Birleşik Haziran Hareketi ve bileşenleri, Türkiye'deki demokrasi mücadelesine bir katkı yapabilmek için, tarihin önlerine koyduğu bu en büyük fırsatı tepecekler ve kim bilir hangi keskin formülasyonla, "HDP'ye oy verin" demeyeceklerdir. Fiilen de CHP'ye oy vereceklerdir.

Bu muhtemelen onların içinde bir bölünmeye de yol açabilecektir. Çünkü bileşenler içinde, gerçekten onları

Kürt hareketi ile yakınlığa çekmek için bulunanlar da vardır. Ama bunlar yanlış bir strateji izlemektedirler. Bu gibi durumlarda, aman bunun elini tutayım da uçuruma gitmesin gibi bir tavır, onların sizi de aşağı çekmeleriyle sonuçlanır. Şunu unutmamalı onlar eğer uçuruma düşmek istemiyorlarsa, tutunacakları dal çoktur. Yukarıdaki satırlarda biz bir yığın dal uzattık.

Son olarak tekrar edelim.

CHP'ye oy veren, laik ve Alevi ama pek ulusalcı kaygıları olmayıp da demokrat olan geniş bir kesim vardır. Bunlar HDP'yi dikkatle izlemektedirler. Birleşik Haziran Hareketi, bu geniş kesimin HDP'ye yönelmesini engellemek için kurulmuş bir benttir.

Eğer bu kesimde bir kayma başlarsa, BHH da bu kaymayı daha geri bir noktada tutabilmek için; etkisini yitirmemek için, HDP'ye oy verilmesini isteyebilir veya HDP ile ittifak yapabilir.

Ama işlevini görüp kaymayı engelleyebildiği sürece, HDP'ye karşı duracak ve seçimlerde fiilen oyları CHP'ye verecek veya en azından HDP'ye oy verilmesini istemeyecek ve HDP yüzde onu aşamazsa, HDP'yi Erdoğan'la gizli işbirliği vs. yapmakla suçlayacaklardır. Kendi suçlarını HDP'ye atacaklardır.

Bunun çok acımasız bir yargı mı olduğu söyleniyor?

Bunu yalanlamanın ve bu yargının geçersizliğini göstermenin, bu satırları yazanı mahcup etmenin bir tek yolu var: İster Haziran Hareketi olarak, ister kimi bileşenleri bağımsız olarak, HDP'ye hiçbir karşılık istemeden ve pazarlık yapmadan oy verilmesini istesinler.

Utandırsınlar, mahcup etsinler bu satırların yazarını.

Çünkü biz utanır ve mahcup olursak Türkiye'deki demokrasi mücadelesi kazanacaktır.

Biz kaybedelim yeter ki Demokrasi mücadelesi kazasın. Demokrasi Mücadelesi kazanınca biz de kaybettiğimizden

çok daha fazlasını kazanacağız.

Demir Küçükaydın

26 Şubat 2015 Perşembe

Haziran Hareketi Mahcup Etmedi

26 Şubat'ta yazdığımız "*Birleşik Haziran Hareketi, Seçimler ve HDP*" başlıklı yazıda Marksist ve Sosyalistlerin seçimlere ilişkin tavrının, genel ve önümüzdeki seçimlerin özgül niteliklerinden hareketle, nasıl olması gerektiği sorusunu cevapladıktan sonra, yazının sonunda, şunları yazıyorduk:

"Son olarak tekrar edelim.

CHP'ye oy veren, laik ve Alevi ama pek ulusalcı kaygıları olmayıp da demokrat olan geniş bir kesim vardır. Bunlar HDP'yi dikkatle izlemektedirler. Birleşik Haziran Hareketi, bu geniş kesimin HDP'ye yönelmesini engellemek için kurulmuş bir benttir.

Eğer bu kesimde bir kayma başlarsa, BHH da bu kaymayı daha geri bir noktada tutabilmek için; etkisini yitirmemek için, HDP'ye oy verilmesini isteyebilir veya HDP ile ittifak yapabilir.

Ama işlevini görüp kaymayı engelleyebildiği sürece, HDP'ye karşı duracak ve seçimlerde fiilen oyları CHP'ye verecek veya en azından HDP'ye oy verilmesini istemeyecek ve HDP yüzde onu aşamazsa, HDP'yi Erdoğan'la gizli işbirliği vs. yapmakla suçlayacaklardır. Kendi suçlarını HDP'ye atacaklardır.

Bunun çok acımasız bir yargı mı olduğu söyleniyor?

Bunu yalanlamanın ve bu yargının geçersizliğini göstermenin, bu satırları yazanı mahcup etmenin bir tek yolu var: İster Haziran Hareketi olarak, ister kimi bileşenleri bağımsız olarak, HDP'ye hiçbir karşılık istemeden ve pazarlık yapmadan oy verilmesini istesinler.

Utandırsınlar, mahcup etsinler bu satırların yazarını.

Çünkü biz utanır ve mahcup olursak Türkiye'deki demokrasi mücadelesi kazanacaktır.

Biz kaybedelim yeter ki Demokrasi mücadelesi kazasın. Demokrasi Mücadelesi kazanınca biz de kaybettiğimizden çok daha fazlasını kazanacağız."

“*Birleşik Haziran Hareketi*”nin “*7 Haziran 2015 Seçimleri’ne yönelik tutumuna*” ilişkin açıklama nihayet yayınlandı. Bizi mahcup etmediler. Gerçekten mahcup olmayı istiyorduk.

Ama hakkını verelim ki mahcup etmedi. Ama Türkiye’deki demokrasi mücadelesi ciddi bir yara aldı. Oylar nedeniyle değil. HDP zaten yüzde onu aşacak, ama duruşlar nedeniyle.

*

“Herşeyi ve Hiçbirşeyi Konuşmak”

“*Birleşik Haziren Hareketi’nin 7 Haziran Genel seçimlerine Yönelik kamuoyuna Duyurusu*” başlıklı metin siyasi literatüre, bir konu hakkında konuşacağını söyleyip de o konuda bir araba laf edip hiçbir şey söylememenin bir şahikası, bir klasik bir örneği olarak geçecektir muhtemelen.

Seçim nedir son duruşmada? Oy verme işlemidir. Var olan alternatiflerden birini destekleme veya desteklememedir.

“*Seçimi boykot ediyoruz*” denebilir.

Yanlış veya doğru bu açık ve anlaşılabilir bir tavırdır.

“*HDP seçimlere parti olarak girmesin, kendini feda etsin. Türkiyelileşme gibi ütopyaların peşinden koşmasın; koşuyorsa bile bu durumda ertelesin. Kürdistan’da bireysel adaylarla katılsın; Kürdistan dışında da Kürtlere düşman çok güçlü ulusalcı bir damarın bulunduğu CHP’ye oy verilmesini istesin*” denebilir.

Yanlış veya doğru bu açık ve anlaşılabilir bir tavırdır.

Ama BHH’nin tavrı ne açıktır ne de anlaşılabilir.

HDP seçime parti olarak girmeye karar vermiş. Son seçimde aldığı oya bakılırsa, binde beş bir artış yüzde onu aşmaya yetiyor. Birleşik Haziran Hareketi’nin de etkileyebileceği oy aşağı yukarı bu kadar. Yani BHH’nin HDP’ye oy verilmesini istemesi veya istememesi, HDP’nin yüzde on barajını aşmasında, dolayısıyla AKP’nin ve Erdoğan’ın başkanlık sistemine geçme ve bugünkünden

bile daha da karşı devrimci ve anti demokratik bir anayasa yapmasını engellemede böylesine kritik bir öneme sahipken, bir araba laf edip de, “*HDP’ye oy verin, yüzde on barajını aşmasına yardımcı olun; HDP’yi desteklemiyorsanız bile ona oy vererek AKP’ye karşı onlarca milletvekili çıkarın, çünkü CHP’yi vereceğiniz yüzde bir oy AKP karşıtı vekillerin sayısında bir önemli değişikliğe yol açmaz ama HDP’ye vereceğiniz yüzde bir oy 50 ile 100 arası AKP karşı vekilin Meclise girmesine yol açar ve AKP’nin mutlak iktidar olmasına engel olur*” demeden sözü bağlamak, fiilen AKP’ye hizmet etmektir.

Geçen yazımızda Haziran Hareketi’nin CHP’den HDP’ye bir kayışa baraj olmak üzere kurulduğunu yazmıştık. Yanılmışız. Haziran Hareketi, nesnel olarak bu tavrıyla, AKP’nin Anayasayı değiştirecek çoğunluğu sağlamasının bir aracıdır.

Çünkü CHP’ye verilecek oylar HDP’nin barajın altında kalmasına yol açabilir ve AKP’nin köpeksiz köyde değneksiz gezmesinin yolunu açar.

Kendine Komünist, Sosyalist vs. diyenlere, Tarih, hayatlarında ilk kez, kendi güçleriyle hiç de orantılı olmayan bir fırsat sunmuştu demokrasi mücadelesinin kaderini belirlemek bakımından. Onlar bu istisnai olanağı bile değerlendirme yeteneğinde olmadıklarını, kalenin ağzında bomboş durumda ayaklarına gelen topu avuta atmakta mahir olduklarını gösterdiler.

Fransızların “*her şeyi ve hiçbir şeyi konuşmak*” diye bir sözü vardır. Bir araba laf edip de hiçbir şey söylememenin, “*zülfü yâre dokunma*”manın en klasik örneklerinden birini sundular.

Peki, neden böyle?

*

“İleriye Kaçmak”

Aslında Haziran Hareketi'nin ağababalarının gönlü ve gözü CHP'dedir. Ne yapıp edip Kürt Özgürlük Hareketi veya HDP ile yan yana görünmemek onların son yirmi yıldaki temel çizgisi olmuştur.

Ama bu somut durumda açıktan CHP dedikleri takdirde, parçalanırlar; herkesin alay konusu olurlar; tabanlarından tepki toplarlar. Çünkü Haziran Hareketi saflarındaki örgütlerden birçok insan da, hatta bazı küçük örgütler de açıkça HDP'ye oy vereceğini söylemektedir. Yukarıdaki gibi açık bir tavır, Bunlar üzerindeki politik ve ideolojik etkinin son bulması, safların netleşmesi anlamına gelir. Böyle durumlarda bir araba laf edip hiçbir somut öneride bulunmamak biricik yoldur. Tabii bunu örtecek bir biçim de gerekir. Bu da "*ileriye kaçma*" taktiğiyle birlikte kullanılırsa etkili olur.

Sadece geriye kaçılmaz bir de *ileriye kaçma* vardır.

Seçimlere ilişkin somut ve net bir şey söylemiyorsan, bunu gizlemenin yolu, kitlelerin mücadelesinden, seçimlerin önemsizliğinden veya bunun tek yol olmadığından bol bol söz edip, aslında günün acil ve somut görevlerinden kaçtığını gizleyebilir; politik olarak henüz olgunlaşmamış nice insanı yanıltabilirsin.

Haziran Hareketinin seçimlere ilişkin bildirisinin işlevi budur.

*

İlkelliği Ebedileştirmek

Oportunislerin, ileriye kaçanların tipik mantığı şöyle işler: Özel görev olarak tanımlamayacak işleri özel veya o somut durumun dayattığı görev gibi tanımlamak.

Lenin bu ilkelliği ebedileştirme mantığını Ekonomistlerle mücadelelerinde yeterince açıklamıştır.

Örneğin ilk tahsil elbet yüksek tahsilden daha önemlidir. Sendikalarda örgütlenme işçi sınıfının ilkokuludur. Somut durumu tahlil etmeden, sendikal çalışma ideolojik

mücadeleden; siyasi mücadeleden daha önemlidir o halde sendikalarda örgütlenelim diye bir çıkarsama yapmak ilkelliği ebedileştirmenin; gerçek görevlerden kaçmanın bir bahanesi olur.

İnsan soluk almadan, yemek yemeden, su içmeden yaşayamaz. Belli bir anda dört yol ağzına gelmişsin, nereye gideceğine karar vermen gerekiyor, Birden bire soluk almak, yemek yemek, su içmek geliyor ve bunların ne kadar önemli olduğu üzerine edebiyat yapıp esas görevimiz soluk almaktır, su içmektir falan diyorsun.

BHH'nın bildirisi aynen böyledir. Bir örgüt için örgütlenmenin kendisi zaten soluk almak gibidir; sokaklarda mücadele etmenin kendisi saten ilk tahsil gibidir. Bunlar özel görevler değildir. Bunlar eğer bazı özel görevleri belirlemenin yerine önemlerinden söz edilerek geçiriliyorsa her zaman bir şeyleri gizlemek için ileriye kaçmak, inkâr edilmeyecek önemlerinin ardına gizlenerek, gerçek görevlerden kaçmak söz konusu olur.

BHH'nin bildirisi de aynen böyle yapıyor:

Somut olarak dediği nedir bildirinin?

Seçim ve seçim sonrasındaki mücadele için "*Haziran Meclisleri*"ne üye ol onda örgütlen diyor:

"*Haziran Meclisleri bu mücadelelerin örgütleneceği ana odaklar olarak, sadece faşizm ve gericiliğin durdurulmasının değil, içi boşaltılmış temsili demokrasinin yerine gerçek halk egemenliğini kurmanın da ana nüveleri olacaktır.*

İçine itildiğimiz karanlıktan rahatsızlık duyan geniş halk kesimlerini, seçim ve ötesine geçen bir mücadeleyi birlikte vermek için, Haziran Meclislerimize davet ediyoruz."

Bu somut durumun öne çıkardığı bir özel görev olamaz; seçimlerde tavrın ne olması gerektiğine ilişkin doğru veya yanlış bir taktik olamaz. Bunu bir özel görev olarak öne

çıkarmak; gerçek görevlerden kaçmanın bir örtüsünden başka bir şey değildir.

*

Her Kayıp Bir Kazançtır

Geçen yazımızı sosyal medyada paylaştığımızda Haziran Hareketi'ne sempati duyan bir yığın insandan karşı notlar geldi. Bu yazıların bir tek ortak özelliği vardı. Marksist veya sosyalist olarak hiçbir bir tek söz etmemişlerdi.

Biz ise o yazıyı bir Marksist ve sosyalist olarak ve Haziran Hareketi'nin bileşenlerinin çoğu da kendini öyle tanımladığı için Marksizm'in tarihsel deneylerine dayanan önermelerle yazmıştık.

Haziran hareketi üyeleri veya taraftarlarından gelen tepkilerin hiç biri bile, "marksizme veya sosyalizme göre şöyledir, o nedenle sizin şu akıl yürütmeniz yanlıştır; durum böyledir, siz ise durumu böyle tanımlıyorsunuz" gibilerden bir mantıkla bir argüman bile getirmedi.

Aslında Haziran Hareketi'nin bileşenlerinin Marksizm veya sosyalizmle ilişkisi de kalmamış. Doğrusu kendilerine sosyalist ve Marksist demeseler iyi olur. O zaman bizim de onları eleştirmemizin anlamı ve gereği kalmaz.

Ama Haziran Hareketinin bileşenleri kendilerine Marksist veya Sosyalist dedikçe onların sırtından Marksizm'in ve Sosyalizmin kırbacını eksik etmemek gerekir.

Marksizm ve Sosyalizm bu "Kadıköy Komünistleri"yle sınırlarını çizdikçe, bu türden sözde komünistleri kaybedip, onlar tarafından kaybedildikçe, gerçek ezilen ve emekçi sınıfları kazanabilir.

Her kayıp bir kazançtır sorun neyin kaybedilip neyin kazanılmak istendiğindedir

*

"Yelkencilik"

Haziran Hareketi’nin bildirisinin bir diğer özelliği de “*Yelkenci*”liğidir.

“Yelkenciliğin ne olduğunu yeni kuşaklar bilmez. Bunu 68’li bir “21 Mayıscı”dan duymuştuk.

Talat Aydemir’in, 21 Mayıs darbe girişiminde birçok üst rütbeli subay, durumu kolluyor; o belirsiz saatlerde kim daha güçlü olursa onun yanında saf tutmak üzere bekliyor.

Daha sonra mahkeme safahatı gelince bu subaylardan ifade vermeye gelenler, kendilerinin darbe girişimine karşı nasıl cansiperane mücadele ettiklerini falan anlatırken, sanık Harbiyelilerden biri kalkıp “Bu yelkencidir” diyor.

“Yelkenci” ne demek? diye soruyor yargıç.

Harbiyeli sanık, o gece “Türk ordusunun o Kahraman Subayı” ile karşılaştıklarını, onun da kendilerine, “*rüzgâr ne taraftan esiyor*” diye sorduğunu; kendisine neden bu soruyu sorduklarında, “*yelkenleri ona göre açalım*” diye cevapladığını söylüyor.

Sonraki celselerde daha nice böyle 21 Mayıs gecesi, Aydemir’in darbe girişimine karşı direnmiş “Türk Ordusu’nun Kahraman Subayları” ifade vermeye geldiğinde, genç Harbiyeli sanıkların, birçok kez söz alıp “*bu da yelkenciydi*” demeleri yetiyor.

BHH bildirisinin bir özelliği de yelkenciliği.

“bağımsız duruşun bir gereği olarak, altını çizdiğimiz toplumsal talepleri inandırıcı biçimde sahiplenen güçlerle seçim sürecinde dayanışma içinde olacağımızı da kamuoyu ile paylaşıyoruz”

Yani nereye çekersen oraya gidecek gelecekte pozisyonu değiştirmenin kapısını açık bırakan bir laf.

Bakacaklar ki HDP’ye ilgi büyük, treni kaçırmak olasılığı da var. Son dakikada giden trene atlamak için kapıyı açık da tutuyorlar.

Ama diyelim ki, seçim arifesinde konjonktür gereği HDP birden bire kötü bir duruma düştü, barajı geçme olasılığı

falan yok, bu sefer ona saldırmak için de kapılar açık.

Haziran hareketi, HDP'nin yelkenlerini doldurması için rüzgâr olacak yerde, gereğinde HDP rüzgârıyla yelkenlerini doldurarak yol almayı kendine ilke seçmiş.

Biyolojide başkasının enerjini ve gıdasını hazır alıp kullanmanın karşılığı "Parazit"tir.

Bütün diğer canlıların evrimi basitten karmaşığa doğru bir yol izlerken; parazitlerde hazıra konulduğu için, karmaşık organlar körelir ve karmaşıklıktan basitliğe doğru bir evrim gerçekleşir.

*

CHP ile HDP'yi eşitlemek, CHP'den Yana Tavır koymaktır

"*Birleşik Haziran Hareketi'nin Seçimlere yönelik, başta CHP ve HDP olmak üzere, hiç bir kesimle parlamentoda temsiliyet kaygısı üzerinden bir müzakeresi söz konusu değildir.*"

BHH, HDP ile CHP'nin aynı cümlede eşit bir konumda geçirerek zaten gizli CHP'li olduğunu ele veriyor.

Ama daha kötüsü şudur: onlara kimse temsiliyet üzerinden müzakere yaptın mı yapmadın mı diye sormuyor. Bunun zaten utanmazlık olduğu söyleniyor. Sanki böyle bir sorun varmış gibi bu soruya cevap veriyor ama temsiliyet kaygısı olmadan, kime oy verilmesini istediğini söylemiyor.

Hâlbuki eğer kendileri bir parça Marksist veya Sosyalist ise, HDP'nin her bakımdan ezilenlerin hareketi olduğu; CHP karşısında bin kere daha demokrat talepleri savunduğu; sokakta mücadele ise Haziran hareketinden bile bin kez daha fazla "sokakların çocuğu" olduğu gibi gerçeklere gözlerini kapamadan, açık tavır almaları gerekirdi.

Bizzat yukarıdaki satırlar bile BHH'nın ağababalarının örtülü CHP'liliğinin bir kanıtıdır.

*

Marksizm'in ve Sosyalizmin Kırbacı

Geçen yazımıza bir de şöyle itirazlar gelmişti.

"HDP bile bizim tavrımızı doğru görüyor, işte Demirtaş'ın bize karşı davetkâr ve saygılı ifadeleri. O bir şey demiyor da sen niye kızıyorsun. Kraldan fazla kralcısın."

Bu mantıkla HDP'nin BHH'ne karşı politik tavrını, bizim eleştiri ve iddialarımıza karşı bir argüman olarak getirenler oldu.

HDP elbet öyle davranacak bir parti olarak. Bundan daha doğru ve normal ne olabilir? En küçük bir olanaktan bile yararlanmak; karıncanın bile gücünü hesaplamak, önyargıları kırmak; düşmanların eline silah vermemek, kimseyi itmemek için öyle davranacak. Ve böyle davranarak da kendi amaçları açısından olduğu gibi Demokrasi mücadelesi açısından da nesnel olarak doğru yapıyor.

Öte yandan HDP veya Demirtaş Marksist ya da Sosyalist bir parti olduğu iddiasında değil.

Bu iddiada olanlar BHH'nin bileşenlerinin büyük ve ezici çoğunluğu.

Bizde zaten tam da bu nedenle, bir Marksist ve sosyalist olma iddiasında olanları eleştiriyoruz.

BHH, Marksizm veya Sosyalizm iddiasını bıraksın en küçük bir eleştirimiz olmaz. "Tamam, adamların veya kadınların Marksist veya Sosyalist olmak gibi bir iddiaları yok. Onlara karşı eleştiri silahı değil, silahların eleştirisi geçerlidir." deriz.

Ama BHH bileşenlerinin veya üyelerinin Marksizm ve Sosyalizm iddiaları oldukça biz Marksizm'in kırbacını onların sırtına indireceğiz.

*

Oportünistlerle Uzlaşanlar En Tehlikeli Oportünistlerdir

Bu arada bir çift söz de BHH içinde olup da, aslında HDP'ye oy verilmesinden yana olanlara.

Oportünistlerle uzlaşanlar sonunda o saflara düşerler. Marksist hareketin tarihinde bunun çok bilenen ve klasik bir örneği vardır.

Meşhur Bolşevik Menşevik ayrımının olduğu RSDİP'nin ikinci kongresinde, aslında başlangıçta Plekhanov'un tavrı Lenin'in tavrıyla aynıdır. Yani "organ dışı üye olmaz, nasıl insan vücudundaki bütün hücreler bir organda yer alırsa, bir canlı organizma olan parti de öyle örgütlenmelidir. Organ dışı üye ölü safradır veya vücudu öldürecek bir kanser hücresidir." O müthiş tartışmalara ve meşhur Bolşevik-Menşevik bölünmesine yol açan cümlecik "*organlarından birinde çalışan*" cümleciği, bu anlama gelmektedir.

Ama Plekhanov'un bu konudaki görüşleri Lenin'le ortak olmasına rağmen, Menşeviklerle kopmayalım diyerek Menşeviklerle birlikte davranmış ve sonunda onlara katılmış; Bolşevizm'e ve Lenin'e karşı mücadele edenlerin arasında yer almıştır.

Politik mücadele böyledir. Birinden olmayan diğerinden oluverir. Kendi öznel niyetlerine rağmen öyle olur. Marksistler bu nedenle şu dersi sık sık tekrarlarlar: Oportünistlerle uzlaşanlar en tehlikeli oportünistlerdir; "namuslu" oportünistler de en tehlikeli oportünistlerdir.

Bir Marksist veya sosyalist iseniz bu dersleri biliyor olmanız gerekir.

Yapmanız gereken Haziran Hareketi'ni bu tavrından dolayı eleştirip, onu tavrını değiştirmeye çağırmak ve değiştirmediği takdirde onu protesto ederek, tavrını mahkûm ederek ayrılmak olmalıdır. Böyle kararlı biçimde davrandığınız takdirde onu açık ve net bir tavır almaya zorlar; onun sizi bulunduğu yere çekmesini engeller; onu oradan kendi bulunduğunuz yere çekebilirsiniz.

Bunu yapmadığınız sürece de onların insanları kandırmasının bir aracı olarak kalırsınız.

Demir Küçükaydın

04 Mart 2015 Çarşamba

*

BHH’nın bu her şeyi ve hiçbir şeyi söyleyen; ileriye kaçan, genel işleri günün acil görevleri yerine koyan, yelkenci, utanç vesikasını bu yazınım altına bir belge olarak da koyuyoruz.

BİRLEŞİK HAZİRAN HAREKETİ'NİN 7 HAZİRAN GENEL SEÇİMLERİNE YÖNELİK KAMUOYUNA DUYURUSU

Ülkenin dört bir yanında kurulan yerel meclislerimiz 15-28 Şubat 2015 tarihleri arasında yaptığı "seçim gündemli" forumlarda ortaya çıkan görüşleri Genel Yürütme Kurulumuza iletmiş; bu görüşler ışığında toplanan Kurulumuz, Birleşik Haziran Hareketi'nin 7 Haziran 2015 Seçimleri'ne yönelik tutumuna ilişkin aşağıdaki açıklamayı kamuoyuna duyurma kararı almıştır.

TALANA, HIRSIZLIĞA, FAŞİZME VE GERİCİLİĞE GEÇİT VERMEYECEĞİZ!

Türkiye derin bir siyasal kriz yaşıyor; şiddetli bir ekonomik krizin patlaması an meselesi. Bu krizin sorumlusu, on üç yıldır talan ve yolsuzluklarını gericilik ve otoriterlikle iç içe geçirerek iktidarını sürdüren, bunu halka ağır bedeller ödeterek yapan AKP'dir.

Eğer AKP iktidarı, bütün tutarsızlık ve zaaflarına karşın bugüne kadar hala durdurulamamışsa bunun gerisinde başta Parlamento'da konumlanan muhalefet partileri olmak üzere, muhalefetin etkin, kararlı ve birleşik bir mücadele yürütememesi vardır.

Seçime giderken, bu tarihsel başarısızlığın AKP karşıtı her kesim açısından esaslı bir değerlendirmesinin yapılması gerekir. Önümüzdeki seçim AKP iktidarını geriletecekse, Gezi'ye katılan çok farklı kesimlerden gelen milyonların ifade ettiği sorun ve taleplere bakılması gerekmektedir.

Milyonların mesajı açıktır: AKP'yi durdurmak neoliberal-piyasacılık karşısında halkçı/kamucu ekonomik politikaları, gericilik karşısında özgürlükçü ve laik yaşamı, otoriterlik ve faşizm karşısında demokrasi, açıklık ve halk iradesini, emperyalizme karşı bağımsızlığı, mezhepçilik ve

milliyetçiliğe karşı Kürt ve Alevi yurttaşların eşitliğini savunan bir siyasal hattın kurulmasını gerektirmektedir.

Birleşik Haziran Hareketi olarak bütün gücümüzü bu hattın kurulmasına adadık. AKP'yle mücadelenin altını çiziyor, sol ve toplumcu güçlerin kendi aralarında ve halkla diyaloğuna inanıyor; Türkiye'nin önündeki devasa sorunların, Kürt sorunundan demokrasiye, ekonomik krizden dış politikaya, ancak sol ve emek temelli değerlerin damgasını vurduğu bir iktidar tarafından çözülebileceğini biliyoruz.

Başta seçim barajı olmak üzere, seçim sandığı üzerine düşen gölgeler halk iradesinin sandıkta ifade bulmasını imkânsız hale getirmiştir. İktidarın işleyiş ve karar alma iradesinin parlamento dışında şekillendiği her geçen gün biraz daha açık hale gelmektedir. Bu nedenle seçime yönelik mücadelenin AKP iktidarını durdurmanın tek yolu olmadığını bir kez daha vurgulama ihtiyacı duyuyoruz. Bununla birlikte, seçimlerin AKP'ye karşı verilen mücadelenin bir parçası olduğunu da görüyor, önemsiyoruz.

Birleşik Haziran Hareketi'nin Seçimlere yönelik, başta CHP ve HDP olmak üzere, hiç bir kesimle parlamentoda temsiliyet kaygısı üzerinden bir müzakeresi söz konusu değildir. Birleşik Haziran Hareketi'nin kendi dışındaki sol kesim ve partilerle ilişkilerindeki temel duyarlılığı Gezi milyonlarının sorun, talep ve beklentileridir.

Birleşik Haziran Hareketi, seçim süreci ve sonrasında bu konumunu korumak konusunda kararlıdır. Ancak bu bağımsız duruşun bir gereği olarak, altını çizdiğimiz toplumsal talepleri inandırıcı biçimde sahiplenen güçlerle seçim sürecinde dayanışma içinde olacağımızı da kamuoyu ile paylaşıyoruz.

Çağrımız nihai olarak emekçi halkımızadır. Türkiye'yi yeniden inşa edecek kurucu bir iradeye ihtiyaç vardır. Bu görev önümüzdeki seçimin ötesindedir. Seçim bu sürecin bir parçasıdır. Bizler, Birleşik Haziran Hareketi olarak, bu

görevi önümüze koyduk. Dün laik eğitim için sokaklara çıkıp, gericiliğe karşı mücadele ateşini yaktık. Bugün gündemimizde İç Güvenlik Yasası, faşist düzenin en önemli yapı taşı olan Başkanlık sistemi var. Bu düzenlemelere karşı mücadeleyi 7 Haziran'a bırakmadan, yaşamın her alanında yükselteceğiz.

Haziran Meclisleri bu mücadelelerin örgütleneceği ana odaklar olarak, sadece faşizm ve gericiliğin durdurulmasının değil, içi boşaltılmış temsili demokrasinin yerine gerçek halk egemenliğini kurmanın da ana nüveleri olacaktır.

İçine itildiğimiz karanlıktan rahatsızlık duyan geniş halk kesimlerini, seçim ve ötesine geçen bir mücadeleyi birlikte vermek için, Haziran Meclislerimize davet ediyoruz.

Birleşik Haziran Hareketi Yürütme Kurulu

HDK-HDP’nin Kendine Sosyalist Diyen Bileşenleri ve Seçimler

HDK ve HDP’nin bireysel üyelikler yanında kimi kitle örgütleri ve kimi küçük sosyalist örgütlerle, onlara belli kotalar tanıyarak, yukarıdan temsil üzerinden örgütlenmesi zaten yanlıştır. Örgütü inmelendirmektedir[9].

Bu seçimlerde HDP oyunu yüzde onun üzerine çıkarabilirse, bu kendi örgütsel yapısıyla olmayacak, örgütsel zaaflarına rağmen, Öcalan’ın genel stratejik perspektifleri, kandil’in ve KCK’nın koşulları doğru okuyan strateji ve taktikleri; Demirtaş’ın bunları temsil etmekteki başarısı sayesinde olacaktır.

HDP’nin örgütleri bugün büyük ölçüde felç durumdadır. HDP güya Kürt Hareketi’nin Batı’ya açılması için kurulmuştu. Ama bunun bu açılışın bağlantı kayışı olacak veya olması gereken “bileşenler”, HDP’nin örgütsel hayatına ancak temsilciler düzeyinde katılıyorlar. Örgütsel hayat yine Kürtlere kalıyor ve fiilen HDP’nin kendi öncelinden farkı kalmıyor.

Bu ise Batıya, Alevilere ve şehirli modern kesimlere örgütsel olarak ulaşmayı neredeyse olanaksızlaştırıyor. Çünkü Kürt Siyasal Hareketi’nin geleneksel olarak dayandığı kesimler ile bugün ulaşmaya çalıştığı kesimler arasında bir kültürel fark ve uçurum vardır. Bu birçok önyargının sürmesinin; yeni kesimlerin örgütsel hayatta yer alamamasının temel nedenidir.

Yani seçimlerde Batı’dan, Alevilerden vs. oy gelirse, sabırlı ve örgütlü; adam adama, tabanda yapılan bir örgütlü çalışmanın sonucu değil; izlenen genel politik çizgi nedeniyle oy gelecektir.

Ancak yine biliyoruz ki, genel politik çizgi nedeniyle oy vereceklerin çok yüksek bir siyasi bilinç düzeyinde olmaları gerekir. Bu tür oy verecek seçmen sayısı ise çok azdır.

Olağan insanlar ancak birebir bir çalışmayla sempatilerini sandığa yansıtırlar.

Bu nedenle HDP barajı aşarsa bunu örgütü sayesinde değil; örgütüne rağmen politikası sayesinde yapacaktır. Elbette Kürtler arasında ve Kürdistan'da durum farklı. Orada yükselen bir hareketin dinamizmi, canlılığı ve örgütsel yapısı var. Burada Türkiye genelinden ve batı'dan söz ediliyor.

Durum budur maalesef. Seçime kadar olan dönemde değişmeyeceği de bellidir.

Ama kendine sosyalist ve Marksist diyenlerin bu durumda bile yapacakları olabilir.

Bu yazıda, en azından kendini Sosyalist ve/veya Marksist olarak tanımlayan *DSİP, EMEP, ESP, Kaldıraç, Marksist Tutum, Partizan, SODAP, SDP, SYKP, Teori Politika, TÖPG, Türkiye Gerçeği, YSGP* gibi örgüt veya "bileşen"lerin, eğer iddia ettikleri gibi Marksist ya da Sosyalist iseler yapmaları gerekenler ve tutumlarının ne olması gerektiği konusunu ele alalım.

*

Yine unutulmuş alfabeden başlayalım.

Sosyalistler için her ittifakta olduğu gibi seçimde de önemli olan söylenecek sözün içeriğidir.

Bunun için bağımsızlık hayati önemdedir. Yani somut bir iş için ittifak yaptığın gücün politikalarını ve ideolojisini amansızca eleştirmeye devam etmelisin. Hatta ittifak yaptığın ideolojik olarak sana ne kadar yakın ise, o kadar acımasız bir eleştiri gerekir. Uzak olanlara karşı daha anlayışlı, daha esnek olur sosyalist. Sosyalist politikanın temel ilkesi şöyle formüle edilebilir: yakınlarına karşı acımasız; uzak olanlara karşı anlayışlı.

Biz de zaten, Marksist ve Sosyalist geleneğe uygun olarak, tam da bu mantıkla hareket ettiğimizden hep sosyalistleri eleştiriyoruz. Marksizm'in kırbacını önce

kendini sosyalist ve Komünist gibi sıfatlarla tanımlayan *Birleşik Haziran Hareketi*’ne yönelttik. Şimdi de “*bileşen*”lere veya HDP’nin “müttefiki” diğer sosyalistlere yöneliyoruz.

Bu hareketler, örgütler veya kişiler kendilerine sosyalist veya Marksist demeseler onları eleştirmeyiz. Çünkü o zaman sosyalizm veya Marksizmi kirletmiyorlardır. Hatta o durumda, bakın bu örgüt, eğilim veya kişiler, iyi kötü sistemin dışına çıkmaya çalışıyorlar falan bile diyebiliriz.

*

Seçimler sosyalistler için insanların politikaya ilgilerinin arttığı, böylece toprağa atılan kimi tohumların tutma ve yeşerme olasılığının arttığı bir dönemden başka bir şey değildir.

Tam da seçimleri önemli görmediğimiz için seçimleri boykot gibi biçimlere itibar etmeyiz. Çünkü Seçimleri boykot vs. tersinden ona büyük bir anlam atfetmek anlamına gelir. Bu nedenle boykot çağrıları aslında keskin ve devrimci görünüşlerine rağmen özünde sağ bir politika anlamına gelirler. Bir zamanın boykotçularının sonra reformistlere dönüşmesi ve en çürük uzlaşmalarda teslim olması bir rastlantı değildir. Çünkü metodolojik özdeşlik vardır.

Yani Tarihin çok istisnai durumları dışında, (devrimci bir durumda, ya da büyük güçler tarafından saldırıya uğramış, köşeye sıkışmışsan ve bir çığlık atarak protestonu duyurmaktan başka çaren kalmamışsa) seçimlere önemli bir işlev atfetmediği için sosyalistler kolay kolay boykot yapmazlar. Aksine o seçim olanağından yararlanarak, programlarını daha geniş ve ulaşamadıkları insanlara ulaştırmaya çalışırlar.

*

Bunun bir diğer sonucu daha vardır. Sosyalistlerin dışındaki güçlerin mücadelesinde, sınırlı olan ağırlıkları,

daha haklı veya daha ezilenlerden yana olanın yanına koyarak, güçler dengesinde ciddi değişiklikler yaparak, ezilenlerin mücadele ve hak alanını genişletebiliriz veya buna yardımcı olabiliriz.

Yani örneğin gerici bir parti karşısında reformist bir partiye oy verilmesini isteyebiliriz. Bir faşist parti karşısında bir muhafazakâra oy verilmesini isteyebiliriz. Böylece dengeleri etkileyebiliriz taktik davranışlarla. Bir partiye oy verilmesini istemek, o partinin propagandasını yapmak anlamına gelmez ve gelmemelidir.

Aksine kimin oylarla desteklenmesini istiyorsak ona karşı aynı zamanda en sert eleştirileri yapmamız gerekir.

Yani ideolojik ve programatik olarak eleştirirken, taktik olarak o eleştirilen güce oy verilmesi istenebilir ve istenmelidir.

*

Seçim olayına böyle yaklaşınca, sosyalistler için kendilerinden birinin aday olup olmaması ikinci planda olur ve olmalıdır.

Sosyalistlere verilecek oyların seçim sistemleri nedeniyle gerici partilere gideceği yerlerde sosyalistler gönüllü olarak, hiçbir karşılık bile istemeden, kendi adaylarına oy verilmemesini (Aday göstermek ile adaya oy istemek farklı şeylerdir. Propagandamız için aday göstermemiz gerekebilir ama gösterdiğimiz aday, kendi programını savunduktan sonra kendisine verilecek oyların boşa gidebileceği ve reaksiyonerlere yarayabileceğini söyleyerek pek ala diyelim ki bir reformist adaya oy isteyebilir ve istemelidir.)

Buraya kadar işin genel kısmı.

*

Şimdi bakalım Sosyalist partiler ve örgütler böyle davrandı mı?

Yani örneğin "*HDP'nin teorisi, programı, stratejisi, ideolojisi, örgüt anlayışı şu şu nedenlerle yanlıştır ama bugünkü somut durumda ona oy verin*" falan gibi bir politika izleyen bir sosyalist Parti örgüt falan gören var mı?

Yok böyle bir şey.

Örneğin bileşen olan Sosyalist Örgütler, HDP'nin programına, stratejisine, örgütlenme anlayışına en küçük bir eleştiri yöneltmiyorlar. Ona yağcılık yapıyorlar ve fiilen programına övgüler düzüyorlar; örgütlenme anlayışından nemalanıyorlar; ama örgütsel yaşamına da katılmıyorlar.

Yani yapılması gerekenin tam tersini yapıyorlar. Programına ideolojisine eleştiri yöneltmiyorsan, kendi programını savunmuyorsan niye ayrı örgüt olarak varsın? Bu durumda gidip ona katılman veya onunla birleşmeleri gerekir.

Yani baştan aşağı yanlışlar. Hegel'in diyalektiği gibi kafa üst duruyorlar.

Yani bir Marksist veya sosyalistin izlemesi gereken seçim ve ittifaklar anlayışıyla ilgileri yok.

*

Şimdi gelelim bu seçimlerin özgül durumuna. Bu seçimlerde HDP eğer yüzde onun altında kalırsa, AKP bir diktatörlük rejimine doğru iyice yol alacaktır. Bu da her şeyi daha zora sokacaktır. Büyük olasılıkla "barış süreci" bile son bulacaktır.

Ama HDP yüzde onu aşarsa, iktidarın böyle geniş hareket alanı kalmayacak, anayasayı değiştiremeyecek, bu da seçim başarısıyla birleşerek hem demokrasi mücadelesine, hem de ezilenlere çok daha geniş bir hareket alanı sağlayacaktır.

İşin ilginci, tarih sosyalistlerin önüne hiç bulamayacakları bir fırsat da çıkarmış. O küçücük güçleriyle dengeyi bozabilirler. Çünkü HDP tam sınırda. Terazinin kefesine koyulacak küçük bir ağırlık bile HDP'nin yüzde onu

aşmasına ve seçimlerden sonra ezilenlerin lehine bir güç dengesi oluşmasına hizmet edebilir.

Böylesine kritik bir durumda sosyalistlerin yapması gereken HDP'ye oy vermek ve verilmesi için canını dişine takarak çalışmak olmalıdır.

*"Haziran Hareketi"*nin en büyük kötülüğü, bu kritik durumda o küçük gücünü terazinin bu kefesine koymaktan imtina etmesi; fiilen AKP'nin ekmeğine yağ sürmesiydi.

"Bileşenler" ise elbet HDP ve HDK içinde bulunduklarından HDP'ye oy verilmesini isteyecekler. Bu anlamda bir hata yapmaları söz konusu değil.

Ama daha ince olarak, özünde Haziran Hareketi'nin mantığından farklı da davranmıyorlar.

Görelim.

*

Nasıl davranmaları gerekir?

HDP'nin yüzde onu aşması için, ona en geniş hareket alanını sağlamalıdırlar. Alan sınırlı ise, senin oradan çekilip, başka oyunculara alanı bırakman gerekir.

Şimdi, Türkiye'de hala aşiret bağlarının, farklı toplum kesimlerinin (Aleviler, Laikler, Mütedeyyinler, Çerkezler, Süryaniler, Ermeniler vs., vs.,) büyük önemi olduğu ortadadır. Esas büyük oy dalgalanmaları bu ilişkiler aracılığıyla olmaktadır.

Sosyalistlerin alacakları veya etkileyebildikleri oy oranının ise bunlarla kıyaslanamayacak kadar küçük olduğu da ortadadır.

Ama öte yandan, yazılı ya da yazılı olmayan kurallara göre, Kürt Siyasal Hareketi'nin, kendisiyle bu güne kadar ittifak yapmış, iyi kötü yanında durmuş küçük veya büyük sosyalist örgütlere bir tür kıyak yapacağı; örneğin onlara bunun ödülü olarak örneğin meclise girebilecek yerlerde birer imkân vereceği de açıktır.

Ama sosyalistlere verileyecek her yer, belki daha çok oy getirebilecek bir adayın ikinci plana atılması anlamına da gelebilir. Bu seçimlerde ise, bir tek oy bile önemlidir barajı geçmek için.

Bu durumda bileşenlerin veya HDP'yi desteklediğini ilen eden Sosyalist örgüt veya partilerin HDP'ye şunu demeleri gerekir: Bizim desteğimiz bakidir. Sizin bizden aday gösterip göstermemeniz bu desteğimizi zerrece etkilemez. Bizi cepte keklik bilin. Hangi adayı nereden gösterirsek ne kadar oy alabiliriz hesapları yaparken bizi hiç hesaplamayın. Bizim oylarımız zaten size.

Yani bütün sosyalist partiler, örgütler ve kişiler, öncelikle, kendileri için düşünülen seçilebilir bir yerden adaylık falan istemediklerini, bunun en küçük bir kırgınlığa veya gönülsüz çalışmaya falan yol açmayacağını, açıkça beyan etmelidirler.

Bunu hem resmen HDP yönetimine bildirmelidirler: hem de kamuoyuna açıkça bu taahhütlerini ilan emelidirler

*

Ama bu da yetmez.

HDP'ye şunu da demelidirler, seçilme ihtimali olmayan yerlerde, kamuoyuna bir mesaj vermek için; aday listesini doldurmak için, dolgu maddesi veya vitrine manken olarak, olur da bizden istekleriniz olursa, buyurun bizim üye ve sempatizanlarımız arasından siz seçin. Yani eliniz tamamen serbest olsun.
Bunu da aynen HDP' yönetimine resmen ve kamuoyuna bir bildiriyle ilan etmeli taahhütte bulunmalıdırlar.

Sosyalistler böyle davranırlarsa, HDP'nin adayları belirlerken eli daha rahat olur, daha çok oy getirebilecek adayları daha rahatlıkla kritik yerlere koyabilir.

Henüz bunu yapan da görülmedi.

*

Ama bu da yetmez.

Devrimci politika demek teorik ve programatik bağımsızlık demektir.

O nedenle HDP'ye şu da söylenmelidir:

Olur da bizden dolgu maddesi veya vitrin olarak aday göstermek isterseniz, o aday *bağımsız* aday olarak gösterilmelidir. Çünkü bizim programımız başkadır. Bizden aday gösterdiğiniz takdirde, o aday bizim programımızı savunacak ama size oy isteyecektir. Bu koşulu kabul ediyorsanız bizden aday gösterin.

Hiç birinin bunu yaptığı da görülmedi.

*

Demek ki, sosyalist partiler ve örgütler de özünde bir Marksistin, bir sosyalistin davranması gerektiği gibi davranmıyor.

Bizim davranışımız nasıl davranmak gerektiğine örnektir.

HDP'nin ve HDK'nın programı karşısında, ilk kongrelerinden beri biz kendi programımızı önerdik ve savunmaya çalıştık. Bunu bir alternatif program olarak okumamızı bile engelleyip söz bile vermediler.[10]

Bu program *Ortadoğu İçin Demokrasi Manifestosu* biçiminde uzun ve edebi bir metin olarak var olduğu gibi; bu yazının sonuna kayacağımız kısa ve özlü bir versiyonu da vardır. Bu program HDP'nin ve bütün diğer sosyalist partilerin programının karşısındadır ve onların alternatifidir. İşte örneğin, HDP'ye yeterince açık destek vermedikleri için sosyalistleri eleştirdiğimiz ve HDP'ye oy verilmesini istediğimiz bu yazıda aynı zamanda kendi farkımızı ve programımızı koyuyor ve onu savunuyoruz. Devrimci ittifak ve seçim anlayışının ne olması gerektiğini somut olarak gösteriyoruz.

Biz, HDP'ye hiçbir karşılık beklemeden bu seçimlerde destek veriyoruz. Bu desteğimizi özellikle açık bir

destekten kaçan ve kendine sosyalist ve komünist diyenlere yönelik eleştirilerimizle yapıyoruz.

Hiçbir adaylık falan istemiyoruz. Hiçbir beklentimiz yok. Ancak zerrece seçilme şansı olmayan bir yerden dolgu maddesi veya vitrin olarak aday göstermek isterlerse bu olabilir. Ama bir tek şartla: Bağımsız bir aday olarak.

Yani bizim adayımız bizim programımızı savunacaktır seçim çalışmasında, ama oyun HDP'ye verilmesini isteyecektir.

Bir tek bu şekilde ve bu koşulda olur.

İşte Marksist veya Sosyalistlerin seçimlerde izlemesi gereken tutum budur.

Bunun haricindekiler, ister Haziran Hareketi'ninki gibi açıktan destek vermeyi reddetsinler; ister "bileşen"ler gibi aslında HDP ile aynı program ve stratejiyi paylaşmakla birlikte hala neden ayrı bir örgüt oldukları anlaşılamayan; sosyalistlikleri Pazar Vaazlarından öte bir anlam taşımayan örgütler olsunlar, hepsi Marksizm'in bu konudaki tarihsel tecrübesini ve geleneklerini unutmuş bulunuyorlar ve unutturuyorlar.

Biz de onları eleştirerek, bir Marksist olarak onlara karşı ideolojik mücadele görevimizi de aynı seçim çalışması içinde yapmış da oluyoruz.

Demir Küçükaydın

06 Mart 2015 Cuma

Bizim programımızın uzun versiyonu olan ***Ortadoğu İçin Demokrasi Manifestosu*** şuradan indirilebilir:

https://drive.google.com/folderview?id=0BxCB_Gtx8VYASjdXOTFrSm43VXM&usp=sharing

Programımızın kısa versiyonu da şöyle:

Gerçek bir eşitlik için, ulusun tanımından her türlü, dil din, tarih, etni, soy, kültür, ırk belirlemesi kalkmalı, demokratik ulus bunlarla tanımlanmaya

karşı tanımlanmalıdır. Bu somut olarak şu tedbirlerle gerçekleşebilir.

- Herkese istediği dili anadil olarak seçme ve anadilinde eğitim hakkı olmalıdır. (Ana dilini öğrenme hakkı değil. Bu farklıdır dillerden birine üstünlük sağlayıp eşitsizliği arttırır.)
- Ortak bir konuşma ve yazışma dili gerekip gerekmediğine; gerekiyorsa bunun hangi dil olacağına demokratik ulusun yurttaşları tartışarak ve oylayarak karar verirler. Bu ortak konuşma dilini öğrenmek, anadilde eğitim hakkını ortadan kaldırmaz.
- Okullarda herkes ana dilinde, ama aynı ortak tarihi okumalıdır. Bu tarih, ülkedeki ve komşularındaki bütün dillerden, etnilerden, dinlerden, kültürlerden, cinslerden eşit miktardaki temsilciler tarafından ortaklaşa yazılmalıdır.
- Eğer okullarda okutulmasına karar verilirse, din ve ahlak dersleri, yeryüzündeki tüm büyük din ve inançlardan ve inançsızlardan eşit sayıda temsilciler tarafından ortaklaşa yazılmalıdır.
- Devletin tüm inançlar karşısında eşit ve tarafsız olması için, Diyanet lağvedilmeli, imam hatipler normal okullara çevrilmelidir.
- Diyanet gibi kurumlarda şimdiye kadar çalışanların mağdur olmaması için geçimleri gönüllü olarak cemaatler tarafından karşılanmayanlar veya bu olanağı seçmeyenlerin mağduriyeti engellenip toplumun başka işlerine yerleştirilmelidir.
- Devlet sadece inançlar arasında eşitliği sağlamak ve azınlık inançta olanlar aleyhine oluşacak fiili eşitsizlikleri gidermekle yükümlü olmalıdır.

Yurttaşların en geniş şekilde örgütlenebilmesi, hakkını koruyabilmesi, haksızlıklara ve eşitsizliklere karşı mücadele edebilmesi için.

- Sınırsız bir düşünce, ifade ve örgütlenme özgürlüğü derhal uygulamaya geçmeli, bunları sınırlayan tüm yasalar derhal ve otomatik olarak geçersiz olmalıdır.
- Devletin, firmaların, örgütlerin, partilerin ve bunların bütün organlarının bütün kararları, bütün tartışmaları tüm yurttaşların bilgisine açık olmalıdır.

Demokrasinin gerçekleşebilmesi, yurttaşların doğru kararlar verebilmesi için her şeyden önce doğru bilgilenme gerekir. Doğru bilgilenme için ise, medyanın devlet ve sermayenin tekelinden ve egemenliğinden kurtulması gerekir. Bunun için de

- Tüm medya ve yayın faaliyeti, matbaalar, frekanslar, kanallar, kâğıtlar toplumsallaştırılmalı; devletin ve sermayenin elinden alınmalı, yurttaşların ve örgütlerinin emrine verilmelidir.

- Medya olanakları, tüm örgütler, partiler, inançlar, fikirler, akımlar, meslekler, cinsler, yaşlar, bölgeler vs. arasında üye sayılarına ya da nüfus içindeki oranlarına göre dağıtılmalıdır.
- Bu dağılımın gerçek oranları yansıtmaları için sık sık ayarlamalar yapılmalıdır.

Yurttaşların üzerinde yükselmeyen, onlardan bağımsızlaşmayan, ama onlara itaat ve hizmet eden bir devlet cihazı için:

- Tüm düzeylerde yetki ve sorumluluk seçilmiş organlarda olmalıdır. Osmanlı artığı, Firavun ve Nemrutlar zamanından kalma valilik, kaymakamlık gibi merkezi olarak atanan ve belirlenen tüm makam ve organlar lağvedilmedir.
- Tüm emniyet, asayiş ve savunma kuvvetleri bu seçilmiş organların emrinde ve kontrolünde olmalıdır.
- Tüm seçilmiş yöneticiler ve organlar kendilerini seçenlerin beşte birinin oyuyla geri alınabilmeli ve seçim yenilenmelidir.
- Tüm seçilenler seçildikleri süre içinde ve çalışmaları esasında ortalama bir çalışanın gelir düzeyinde ücret almalıdır.
- Memurların tayin, terfi, seçim ve emeklilik işlemlerinde bağımsız memur sendikalarının tuttukları siciller esas alınmalıdır.
- Asker sivil adalet ikiliği ve memurlar hakkında dava için izinler kalkmalı. Kanun ve yasalar karşısında mutlak eşitlik olmalıdır.
- Mahkemelere jüri usulü gelmelidir.

Bu biçimsel eşitliği ve demokrasiyi sağlayan tedbirlerin yanı sıra, asgari ölçüde ekonomik ve sosyal eşitsizlikleri kaldırmak için:

- Devlet her yurttaşa iş bulmak, bulamıyorsa, sendikaların ve bağımsız tüketici teşekküllerinin tespit edeceği, asgari geçim endeksine uygun gelir sağlamakla yükümlü olmalıdır.
- Tüm yurttaşlar için genel sağlık ve emeklilik sigortası olmadır. Sigorta, doğrudan sigortalı yurttaşların seçilmiş temsilcileri tarafından yönetilmeli ve denetlenmelidir.
- Gelecek nesiller arasında kültür, eğitim ve iktisadi farklardan doğan eşitsizlikleri asgariye indirmek için, her çocuk için parasız kreş ve anaokulu sağlanmalı; tüm eğitim ve araçları parasız olmalı, düşük gelirli ailelerin çocukları ekstra desteklenmelidir.
- Tüm azınlıkların gerçek hayatta fiilen ortaya çıkacak bizzat matematik bir azınlık olmaktan doğan dezavantajlarını bir ölçüde ortadan kaldırabilmek için kotalar ve pozitif ayrımcılık uygulanmalıdır.

Birleşik Haziran Hareketi Erdoğan ve AKP’ye Nasıl Hizmet Ediyor?

Birleşik Haziran Hareketi’nin seçim konusundaki tavrını ele aldığımız önceki yazılarımızda onların son duruşmada CHP’yi destekleyen bir tavır içinde olduklarını ve olacaklarını yazmıştık.

Bu yargının pek de yanlış olmadığını şimdiye kadarki gelişmeler gösterdi.

Ama bu yargı eksik, dolayısıyla da yarım doğru, bir anlamda da yanlış.

Çünkü Birleşik Haziran Hareketi, bugünkü tavrıyla *nesnel olarak*, CHP’ye bile değil; Erdoğan’ın tek adam yönetimi ve diktatörlük planlarına hizmet ediyor.

Normal CHP’liler bile Birleşik Hazirancılardan bin kat daha sağduyulu düşünüyor ve davranıyorlar.

Çünkü onların iflas etmeye mahkûm küçük bir dükkânı yaşatmak gibi bir dertleri yok. Zaten köklü ve büyük bir partileri var ve bu durum onları küçük hesaplardan azade kılıyor. Kendileri açısından normal, sağlıklı düşünen politikacılar olarak HDP’nin yüzde onu aşmasını istiyorlar; hatta bunun için mesajlar bile veriyorlar anlamak isteyenlere.

Birleşik Haziran Hareketi’nden Erdoğan’a hakaretten yargılananlar bile oldu.

Bu olgu, Birleşik Haziran Hareketi’nin destekçilerinin, ondan Erdoğan’ın diktatörlük planlarına karşı mücadelenin bir aracı olarak beklentileri olduğunun bir göstergesidir.

Ama Birleşik Haziran Hareketi izlediği çizgi ile bu beklentilere bile ihanet etmektedir.

Bunu somut olarak görelim.

*

Bütün büyük stratejlerin, Sun Tsu’da Clausewitz’e kadar, bütün *savaş* teorisyen ve tarihçilerinin savaş sanatının

temel kurallarından biri olarak tanımladığı bir ilke vardır: ***güçlerin en irisini düşmanın en can alıcı yerine yığmak***.

Örneğin Hikmet Kıvılcımlı, 68 kuşağının siyasi eğitiminde büyük yeri olan *Halk Savaşının Planları* adlı kitabında **Strateji Güdümü** başlığı altında şunları yazar:

“STRATEJİ GÜDÜMÜ NASIL KULLANILIR?

Stratejinin güdümü deyince, onun içinde başlıca dört MOMENT bulunur:

1) "*En kesin anda*",

2) "*Hasmın en yaralanabilir yanına*",

3) "*Güçlerin en irisini*",

4) "*Yığınak yapmaktır*". (*Halk Savaşının Planları*, Kıvılcımlı’nın bütün yayınlanmış kitapları şuradan pdf olarak indirilebilir: https://drive.google.com/open?id=0B4WCAkfIVlkyY2gzcnQtWFkzZ3c&authuser=0)

*

Bu ilkeyi doğa bile, Darwin yasalarıyla, keşfetmiştir. Keskin dişler, pençeler, dikenler hepsi ucu sivri organlardır. Sivri bir uç, büyük bir gücü veya ağırlığı bir noktaya yığmayı sağlar. Canlılar bunu milyonlarca yılda deneme yanılma yoluyla bulmuştur. Bu nedenle, pençeler ya da kesici dişler silindir biçiminde değildir de örneğin koni gibidirler.

Sadece deneme yanılma yoluyla mı? Hayır, maymunun insan oluşu insanı hayvandan ayıran onun alet yapmasıdır denir.

Peki, insanın önceli maymun benzeri canlının (“*australopithecus*” türleri) ilk yapabildiği alet nedir?

Ucu diğer bir taş veya bir odun vurup kırılarak biraz sivriltilmiş bir taş. Veya ucu biraz sivriltilmiş bir sopa veya dal. Yani insan olma yolundaki maymun benzeri canlıların o basit akıl yürütmeleriyle keşfedebildiği bir kuraldır bu. Bunu görmek çok büyük, gelişmiş bir beyin, bir soyutlama

yeteneği bile gerektirmemektedir. Bu gücü bir noktaya yığmak, Kandinsky'nin resimlerinde bol bol görülen, koni veya piramit gibi geometrik şekillere karşılık düşer.

Şimdi gelelim Birleşik Haziran Hareketi'nin, deneme yanılma yoluyla yol alan canlı organizmalar veya taşı kırıp ucunu sivriltmeyi düşünebilen ve beyni bizimkinden birkaç kat küçük olan "*australopithecus*" kadar bile bir zekâdan yoksun davranışına.

*

Birleşik Haziran Hareketi bugünün en acil sorunlarından birini Erdoğan'ın diktatörlük planları ve AKP'nin anayasayı değiştirecek bir çoğunluğa ulaşması olarak görmese, aşağıda yapacağımız eleştiriler elbette fazla bir anlam taşımaz. Ama böyle görüyor. Hatta ilk başlarda HDP'nin seçimlere girme kararına bile, buna hizmet edeceği için karşı çıkıyorlar; hatta kimileri barajın altında kalıp Erdoğan'ın gerekli çoğunluğu elde etmesini sağlamak için gizli anlaşma yaptıkları gibi komplo teorileriyle konumlarını rasyonalize etmeye çalışıyorlardı.

Şimdi, normal bir ölümlü, eğer başka kaygıları yoksa nasıl düşünür?

- İlk elde: AKP'nin Anayasayı değiştirecek çoğunluk almasını (**367** vekil);
- İkinci elde: anayasayı değiştirmeyi referanduma götürecek çoğunluk almasını (**330** vekil);
- Üçüncü elde: tek başına iktidarı oluşturacak bir çoğunluk elde etmesini (**276** vekil) engellemek için neler yapılabilir sorusunu sorar.

Bunu engellemenin yolu var mıdır diye bakar?

Hemen şunu da görür:

HDP yüzde o barajını aştığı takdirde AKP'nin anayasayı değiştirecek çoğunluğa ulaşması, hatta Referanduma gidecek çoğunluğa ulaşması olanaksız olur. Hatta CHP'nin ve MHP'nin performansına bağlı olarak AKP'nin tek başına hükümet kurmasını bile engelleyebilir.

HDP yüzde onu aşabilir mi?

Evet, bu da mümkündür. Çünkü bunun sınırındadır.

Cumhurbaşkanlığı seçiminde yüzde 9,8 almıştır. Yani ihtiyacı olan yüzde 0,2'dir.

Bu da matematik olarak apaçık bir sonuçtur.

Peki, Birleşik Haziran Hareketi'nin oyu nedir?

Hepsini toplasak yüzde yarım. Yani HDP'nin barajı geçmek için ihtiyacı olan miktar veya ondan fazla.

Şimdi burada normal bir insanın yapacağı çıkarsama çok açıktır. Seçimlerde HDP'ye oyların verilmesini istemek ve garantili olsun diye bunun için çalışmak.

Bu yapıldığında BHH gerçek ağırlığının yüzlerce katı bir etkide bulunmuş olur ülke politikasına da. Bir de böyle ek getirisi de olur. Çünkü güçler dengedeyse, bir tarafa koyulacak küçük bir ağırlık tüm dengeyi değiştirir. Orada bir gram bir ton anlamına gelir.

Peki, böyle bir denge durumunda ağırlığı bir tarafa koymamak ne anlama gelir? Diğer tarafa hizmet anlamına gelir. Koca bir adam küçük bir çocuğu dövüyorsa, tarafsızlık, koca adamın tarafını tutmak anlamına gelir.

*

Bu basit hesabı yapmaktan kaçanlara karşı, tekrar olma bahasına Aslı Aydıntaşbaş'ın bugünkü *"Ak Parti'de düşüyor ama…"* başlıklı yazısından yine bu konuyla ilgili bölümü aktaralım:

"Bu tabloda Ak Parti açısından Tayyip Erdoğan'ın telaffuz ettiği 400 vekil, zor değil imkânsız. Ak Parti'nin anayasayı kendi kendine değiştirecek 367 milletvekili bulması da mümkün gözükmüyor.
Peki, anayasayı referanduma götürecek 330 milletvekili? Hımmm…
Aslında Haziran 2015 seçimlerinde sonucu ve Türkiye'nin kaderini belirleyecek tek mesele, HDP'nin seçim barajını aşıp aşmaması. Görüştüğüm araştırmacılar, temkinli konuşmakla birlikte, HDP'nin barajı aşması durumunda

iktidar partisi milletvekili sayısının 270 ile 295 arasında bir yerde olacağını hesaplıyor.
Yani? Yani 2011'de aldığı 326 vekilin hayli altında bir rakam. Başkanlık için referandum talep etmeye yeterli değil. Onu bırakın, kimi uzmanlara göre yeni hükümet kuracak güvenoyunun (276) bile sınırında...

İyi de, sahi HDP barajı açacak mı ki? Zira aşamazsa, yukarıdaki 5 paragrafı alın çöpe atıp matematiğe yeniden başlamamız gerekir.
Şahsen ben, medyada, muhalif çevrelerde ve gençler arasında esen HDP rüzgârına bakarak, HDP'nin barajı aşacağını tahmin ediyorum. Bir süredir de bu tahminimi yazıyorum.
(Mantığım şu: Selahattin Demirtaş, cumhurbaşkanlığı seçimlerinde yüzde 9.8 aldı. O zamandan beri de parti lideri olarak iyi bir performans sergiledi. Akıllıca adaylar ve iyi bir kampanyayla, ha desen barajı aşar.)"

(http://www.milliyet.com.tr/ak-parti-de-dusuyor-ama-/siyaset/ydetay/2025155/default.htm)

Her şey bu kadar açık ve net.

Aslı Aydıntaşbaş tek kişi olduğu için, bir örgüt ve gücü temsil etmediği için, gözlem aktarıyor ama aynı zamanda kişi olarak desteğini HDP'den yana koyuyor.

BHH ise bir gücü temsil ettiğinden, Aydıntaşbaş'ın gözlem olarak aktardığı yerde şöyle diyebilir ve demelidir: "*Bizim oyumuz binde yarım civarındadır, biz HDP'ye oy vereceğiz ve verilmesini isteyeceğiz, HDP'nin baraj sorunu yoktur.*"

Bu kadar basit. İlkokula gider dört işlem bilen her çocuğun yapabileceği bir hesaptır bu.
Ama BHH bunu demiyor, diyemiyor.

*

Şimdi Strateji güdümünün kurallarını tekrar hatırlayalım:

En kesin an: Seçimler

En yaralanabilir yer: Yüzde on barajı

Güçlerin en irisi: Birleşik Haziran Hareketi'nin tüm üye ve bileşenlerinin ve etkileyebildiklerinin oyları ve bu alandaki tüm güçleri

Yığınak yapmak: bu hedefte yoğunlaştırmak.

Bunu şöyle de ifade edebiliriz: BHH'nın kendi hedefleri bakımından yapması gereken: Seçimlerde HDP'nin yüzde on barajını aşması için tüm güçleri varını yoğunu ortaya koymaktır. AKP'nin planları, Erdoğan'ın diktatörlüğü böyle engellenebilir.

Bu kadar basit.

Bu basit çıkarımı yapmamak, son bildiride olduğu gibi top çevirmek ne anlama gelir?

Fiilen ve nesnel olarak Erdoğan ve AKP'ye hizmettir.

Bu da matematik sonuçtur.

Doğal seleksiyonun deneme yanılma yoluyla, beyni bugünkü insanın beyninin yarısından az olan "*australopithecus*"un o kıt aklıyla ve savaş sanatının bütün teorisyenlerinin bulduğu kurala göre tıpkı bir pençenin, dişin; bir taş balta ya da mızrağın ucunun sivri olması gibi, bu noktaya güç yığıldığında planları engellemek ve hedefe ulaşmak neredeyse kesindir.

Ve bunun için yapacak çok fazla bir şeye de gerek yoktur. 9,8 almıştır. Sınırdadır. Haziran Hareketi'nin özü de ÖDP ve TKP'lerdir. Bunların alabileceği maksimum oy da binde beştir. Ama bu binde beş, HDP'nin yüzde on barajını aşması için yeter de artar bile.

Her şey bu kadar açıkken, bırakalım "*australopithecus*"u bir yana; bir şempanze bile şu çıkarımı yapabilecekken Birleşik Haziran Hareketi'nin arkasındaki "derin Hazirancılar" bu çıkarsamayı yapamıyorlar.

Şöyle demiyorlar bir türlü:

"Şu yüzde 0,5'i HDP'nin kefesine koyduğumuzda, AKP'nin bütün planlarını çökertebileceğimize göre, şimdiden

HDP'ye oy verilmesini istemeliyiz. Bu noktada HDP'nin neyin partisi olduğu önemli değildir. Kürt feodallerinin partisi mi, Kürt burjuvalarının partisi mi bu önemsizdir. Bu noktada ilk hedef AKP'nin barajı aşmasını engellemek olmalıdır."

Bunları söylemediği an, Haziran Hareketi kendine ne derse desin, fiilen HDP'nin yüzde onun altında kalması için çalışıyor demektir. Dolayısıyla Erdoğan'ın nesnel bir müttefikidir ve onun amaçlarına hizmet etmektedir.

Peki, bunu neden akıl edemiyor o Haziran Hareketi'nin arkasındaki bunca yıldır politikada kaşarlanmış olanlar? O.M.'ler, M.Ç.ler, A.G.'ler?

Akıllarını peynir ekmekle mi yediler de böyle bir davranış gösteremiyorlar?

*

Düşünün normal CHP'liler bile bunu akıl edebiliyorlar. Örneğin CHP'lilerin ortak aklı olan *Cumhuriyet* gazetesini alalım.

Bu gazete bile, CHP'li seçmenin demokrasiyi dikkate alanlarına şu mesajı vermeye çalışıyor: Bu seçimde HDP'ye oy vererek onun yüzde onu aşmasını sağlamak gerekir. En önemli iki yazarından görelim.

Örneğin Cüneyt Arcayürek "*HDP Gerçeği.."* başlıklı yazısında şöyle diyor:

"bu seçimde HDP'nin barajı aşarak Meclis'e girmesinde olası sonuçlar dikkate alındığında, -biz- seçmenlerin geleceğimizi özenle düşünerek oy kullanmamızda sayısız ulusal yarar var."

Hikmet Çetinkaya da "*HDP Barajı geçerse!..."* başlıklı yazısında söyle diyor:

"HDP yüzde 10 barajını aşıp Meclis'e girerse ***Türkiye'nin partisi*** *olur, özellikle Ege'de oylarını artırıp* ***50-60*** *milletvekili çıkarır.*
HDP barajı aşamazsa*, seçim sistemi yüzünden*

kazanabileceği tüm milletvekilliklerini ***AKP'ye kaptırır****. Böylece AKP "muradına erer",* ***başkanlık anayasasını*** *Cüneyt Arcayürek'in yazdığı gibi Meclis'ten geçirir... (…)*

Onun için ***HDP'ye gereksinimimiz*** *var siyasette, karanlıktan aydınlığa çıkmak için.."* diye de yazısını bitiriyor.

Bu yazılarda normal "Devlet Aklı", normal CHP'liye bir şekilde HDP'nin barajı aşmasına yardımcı olalım demiş oluyor.

*

Düşünün solculukla ilgisi olmayan CHP'liler bile bu basit hesabı yapıp, sadece bu basit hesap nedeniyle bile HDP'nin barajı geçmesinin öneminden söz ederek, Kürt alerjisi olan CHP'li seçmenleri karşıya alma, hatta MHP'ye kaptırma pahasına, böyle yazılar yazma gereğini görüyorlarsa, Birleşik Haziran Hareketi gibi kendine sosyalist (ve hatta Marksist) diyen örgütlerin birliğinin böyle bir çıkarsamayı yapmaması ve yapamaması ne anlama gelir?

Bu soruyu sormak gerekiyor.

Bu soruyu özellikle Birleşik Haziran Hareketi'ni destekleyen; onun etrafında örgütlenmiş, gerçekten demokratik özlemleri olan; Erdoğan'ın anayasayı değiştirecek bir çoğunluk elde etmesini acil bir tehlike olarak gören bütün Haziran Hareketi Taraftarlarının kendine sorması gerekiyor.

*

Bunun iki nedeni olabilir.

Kürtlere ve HDP'ye duyulan egemen ulus olmaktan gelen dışa açıkça vurulamayan düşmanlık, güvensizlik, küçük ve hor görme, rakip görme gibi düşünce ve duygular.

Bunların bir payı olduğu inkâr edilemez.

Örneğin önce yazdığımız yazılara sosyal medyada Birleşik Haziran Hareketi'ni destekleyenlerin yaptıkları yorumlar

bile bunu gösterir. Örneğin, “Dengir Fırat gibi burjuvalar veya feodal ağalar HDP’de” gibi laflar ediyorlar. “HDP Erdoğan’la anlaştı. Barajın altında kalacağını bile bile seçimlere giriyor. Erdoğan’a anayasayı değiştirecek çoğunluğu veriyor” gibi hiçbir kanıtı ve mantıki dayanağı olmayan itirazlar yazıyorlar, hakaret etmeyenleri.

Bunlar egemen ulus milliyetçiliğidir ve Haziran Hareketi içinde epeyce vardırlar.

Ama onun destekçisi olan birçokları da bu gibilerinden rahatsızdır. Haziran Hareketi’nin HDP’yi desteklemesi gerektiğini düşünmektedirler veya bunu açıkça ifade edemeyip kendisi HDP’ye oy verecek epey Haziran Hareketi destekçisi de vardır.

Buna rağmen neden böyle bir karar çıkmıyor?

Kanımızca esas sorun şudur.

Marks’ın “*proleterlerin zincirlerinden başka kaybedecek birşeyi yoktur*” sözleri sadece mülkiyeti içermez, anlamı ve kapsamı çok daha derindir.

Çünkü kaybedecek şeyler sadece üretim araçları vs. değildir. Bir toplumsal konum, manevi doyum sağlayan bir yer; hayatına anlam verecek bir örgüt; bir arkadaş çevresi, bir ilişki de kaybedecek bir şeydir.

Birleşik Haziran Hareketi içinde suyun başını tutmuş etkili pozisyonlardaki kimileri, HDP’nin yükselişi ve demokratik radikal mücadeleyi giderek tüm alanlarda kapsaması ve yayılması karşısında kendi küçük dükkânlarını korumak; bu gelişmeyi durdurmak istiyorlar.

Bunlar insani kaygılar veya zaaflar olabilir. Kişisel düzeyde bu anlaşılabilir. Ama politik düzeyde burada bir toplumun geleceğini birkaç eski ağır ağabeyin insani zaaflarına veya kaygılarına kurban etmek yanlıştır.

Böylece kendi dar çıkarlarını, bir ilan edilmiş hedeflerin ve buna uygun politikanın gereklerinin yerine geçiriyorlar. Ama bunu ustaca gizlemeyi de biliyorlar. Bunu yaparken de

insanların siyasi naifliklerinden, bir örgüt ve dayanışma arayışlarından, “sol” çocukluklarından ve egemen ulus milliyetçiliğinden yararlanıyorlar.

*

Buradan Haziran Hareki’ni destekleyen ve kaybedecek küçük dükkânı olmayan normal insanlara bir kez daha çağrı yapıyoruz.

Birleşik Haziran Hareketi’ni derhal olağanüstü toplantıya çağırıp, seçimlerde HDP’ye oy verilmesi ve bunun için çağrı yapılması; bunun hiç ikirciksiz bir biçimde ilan edilmesi için girişim başlatınız.

Bunu yapmadığınız takdirde sadece insanların yüzüne bakamayacak durumda olmayacaksınız. Ama bu ülkede yaşayan insanların kaderini olumsuz yönde etkileyeceksiniz. Bunun vebali büyüktür. Bunu kaldıramazsınız.

Tekrar ediyoruz. BHH derhal tekrar toplanmalı; kararını gözden geçirmeli ve hiç ikirciksiz, bu seçimlerde HDP’nin yüzde on barajını aşması için ona oy verilmesi ve bunun için tüm güçlerin seferber edilmesi çağrısı yapmalıdır.
Eğer tepedekiler bunu yapmıyorsa, bunu engelliyor, yokuşa sürüyorsa, açık bildirilerle Haziran Harekti’nden ayrıldığınızı veya onun bugünkü seçimlere ilişkin tavrını benimsemeyip protesto ettiğinizi ifade etmelisiniz. Böylece vereceği zararı minimuma indirmeli ve ona ortak olmamalısınız.

*

Dikkat edilirse bu yazımızda HDP’nin karakteri vs. gibi konulara girmedik bile. Konuyu sadece son derece basit bir Matematik hesabı olarak ele aldık.

Böyle alınca bile yapılanın nasıl bir AKP destekçiliği olduğunu gösterdik.

Kaldı ki HDP bugünün Türkiye'sinde en demokratik programı olan partidir. Böyle bir durumda, yüzde on barajı vs. gibi tartışmalar olmasa bile HDP'ye oy verilmesini istemesi gerekir BHH'nın.

Bir de BHH'nin son bildirisinde olduğu gibi seçimlerde tavır konusunda top çevirenler var. Onlara da Lenin cevap versin:

"Geniş kitlelerin bütün yanılsamaları ve eksiklikleriyle de olsa seçimler dolayısıyla siyasallaştığı bir ortamda seçimlere dönük somut bir politika önermemek, devrimci lafızlarla terk-i siyaset eylemekten başka bir şey değil. Siz isteseniz de istemeseniz de, katılsanız da katılmasanız da mevcut koşullarda seçimler insanların siyaset tartıştığı ve saflaştığı dönemler. Emekçi ve ezilenlerin büyük çoğunluğu (yanılsamalarla da olsa) seçimleri anlamlı bir siyasal mecra olarak görürken seçimler sanki yokmuş gibi davranmak, ***seçimi "devrimci amaçlarla kullanmak" adına somut bir politika geliştirmemek*** *(abç), kitlelerin bilinç ve siyasallaşma düzeyini es geçmek anlamını taşıyor."(Lenin, "Sol" Komünizm Bir Çocukluk Hastalığı")*

Demir Küçükaydın

09 Mart 2015 Pazartesi

HDP’nin Barajı Aşmasının Örgütsel Sorunları ve Çözümü Üzerine

Bu seçimler ikinci bir Kobani Zaferi olmak zorundadır. Ama zafer öyle kolay gelmez. Dişle, tırnakla, terle ve savaşlarda kanla kazanılır.

Kobani Zaferinde, Kürt Özgürlük Hareketi en kıvrak ve esnek taktikle, dengelerdeki en küçük çelişkilerden yararlanarak Türk Hükümetini ve IŞİD’i tecrit edip, aynı zamanda tüm güçlerini Kobani Savaşına yığarak (Yani Türkiye ve Kürdistan’ın şehirlerinde sokağa çıkıp, Türk Hükümetinin direncini kırarak.) neredeyse umutsuz bir durumdan, (birkaç gün daha yardım gelmeseydi cephane de bitmişti ve neredeyse bir imha kaçınılmazdı) bir zaferle çıktıysa; bu seçimlerde de aynı esnekliği ve güç yığılmasını başarmak zorundadır.

Ama taktik esneklikler, bir noktaya yoğunlaşmalar vs. yetmez, bunlar olmadan hiçbir şey olmaz ama sadece bunlarla da bir şey olmaz. Milyonlarca insanın görünmeyen fedakârlıklarını, enerjilerini harekete geçirmek gerekir. Bu ise her şeyden önce canlı ilişkiler, iş ve güç birlikleri, yani ***örgütlenme*** demektir.

HDP’nin yüzde on barajını aşması için, akıllıca aday seçimleri; izlenen söylem; Demirtaş’ın önde görünümünün devamı vs. gibi birçok öneri yapılıyor. Bunlar doğru da olabilir ve önemlidir. Ancak örgütsel güç ve çalışma olmadan bunlar hiçbir anlam taşımazlar. Demirtaş’ın en güzel imajları, en akıllıca söylemleri, en akıllıca aday seçimleri bile eğer örgütlü bir çalışma yoksa yüzde onu aşmaya yetmez.

O halde, seçim sürecinde nasıl bir örgütlenme olabileceği, bunun sorunları üzerine açıkça konuşmak ve harekete geçmek gerekmektedir.

*

Önce sorunlardan başlayalım.

Kürt Özgürlük Hareketi başından beri, Batı'da örgütlenmeyi hedeflemiş, bu alanda elinden geleni ve hatta gelmeyeni yapmaya çalışmıştır. Ancak bu girişimlerin neredeyse hepsi başarısız olmuştur ve başarısız olmaya devam etmektedir.

Özgürlük Hareketi, Batı'daki Türklere ulaşmak bir yana; Batı'daki Kürtleri bile örgütlemekte uzun süre başarısız kalmıştı. Ancak son zamanlarda Batı'daki Kürtler arasında küçük köprübaşları tutup gelişmeler sağlamaya başladı denebilir. Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Demirtaş'ın aldığı oylar, daha derinliğinde, bölgesel ayrıntılar düzeyinde incelendiğinde, Demirtaş'ın Türkler veya Batılılar arasında uyandırdığı sempatiye rağmen onlardan oy alamadığı; esas oy artışının şehirlerdeki Kürtlerin bir kısmının AKP'den kopuşundan ve HDP'ye yönelişinden geldiği görülmektedir.

Bu bile yetersiz olmakla birlikte, Kürtler arasında örgütlenmenin fazla bir sorun olmadığını; var olan sorunların daha kolay aşılabileceğini söylemek mümkündür.

Ancak Batı'daki tüm Kürtleri örgütlese ve desteğini alsa bile kendini Kürt olarak tanımlayanlar nüfusun yüzde yirmisini aşmazlar. Kürtlerin yarısı da AKP'ye destek vermektedir. Çünkü onlar hem toplumun en alt kesimleridir ve AKP iktidarı döneminde durumlarında belli bir düzelme yaşamışlardır; hem de dinsel bağlılıklarıyla kültürel olarak laik HDP'den ziyade AKP'ye yakındırlar. Yüzde dokuz HDP'nin Kürtler arasındaki Kültürel sınırları gibi görünmektedir. Büyük bir kıta kayması olmadıkça, bunun devam edeceği varsayılabilir.

Nüfusun yüzde sekseni isi, hala Kürt hareketinin çağrılarına şerbetli bir biçimde yerinde durmaktadır. Kendi öncelikleri ve hassasiyetleri vardır. Bu yüzde seksenin içindeki Aleviler ve Yaşam tarzı farklı olanlar bile, koskoca Kobani zaferinin kendileri için büyük anlamı ve önemini kavramaktan dahi çok uzaktırlar ve muhtemelen büyük

çoğunluğu Kobani’nin adını bile duymamıştır veya orada ne olduğunu bilmemektedir. Yani durum böylesine fecaattir.

Oylarda yüzde biri artışın seçmenlerin bu yüzde sekseninden nasıl alınabileceğinde toplanmaktadır seçimin ve hatta Ortadoğu’nun kaderi.

*

Kürt Özgürlük Hareketi, şimdilik, Batı’nın en “marjinal” kesimlerine ulaşabilmiş, oralarda birer köprübaşı tutabilmiş ve onlardan bir destek alabilmiştir. Bunlar, küçük sol parti ve grupların bazıları; çevreciler, feministler, LGBTİ’ler, bazı “azınlık” veya “etni”lerin en politik ve sol kökenli kesimleri. Hepsi budur. Ama bunların hepsi bir araya gelse bile henüz o gereken yüzde biri sağlamaktan çok uzaktırlar.

Hatta bu kesimlerin, kültürel kotlarıyla, bizzat Batı’daki geniş ve yoksul kesimlere ulaşmanın bile önünde bir engel olma özellikleri de vardır. Çünkü bu gibi kesimler, aslında iyi kötü daha hallice, hatta üst sınıflara yakın insanlardır. Bunların giyinişleri, halleri, dilleri, bulundukları veya yaşadıkları yerler vs. ezilen geniş kitlelerde hem uzaktır hem de onlarda sempati uyandırmamakla kalmaz, kuşkuları ve mesafeli duruşlara neden olurlar.

Hatta HDP’nin esas Kürt tabanı ile bu kesimler arasında bile kesin bir kültürel ve sınıfsal doku uyuşmazlığı vardır. Bir HDP toplantısına ya da kongresine gidin şunu görüsünüz. Kürtler son derece yoksul kesimlerdir, özelikle gençler proletaryanın en alt kesimleridir. Bir de onların yanında orta sınıf hatta üst sınıf Türk sosyalistler, feministler vs. ve “azınlık” “Marjinaller” vardır. Arada da koca bir uçurum.

Bu küçük köprübaşına dayanarak geniş yüzde seksene ulaşmak bir yana, şu ana kadar HDP bunları içinde kaynaştırabilmiş değildir. Kaynaşabilecekleri de şüphelidir hatta bu örgüt yapısıyla kaynaşmaları olanaksızdır.

Neden?

*

Bu sorunla Komünist hareket de tarihinde karşılaşmıştı. Bir yanda kendi sınıfına yüz çevirmiş, onda bir gelecek göremeyen burjuvaziden gelen aydınlar; diğer yanda en insanlık dışı koşullarda yaşadığı için radikalize olan ve aynı zamanda modern üretim tarafından ortaçağın köylülerinden farklı olarak modern bir biçimde örgütlenebilen bir işçi sınıfı vardı.

Aslında Lenin'in Kautsky'den aldığı İşçi Sınıfına bilincin dışarıdan götürüleceği, bu bilincin taşıyıcısının da aydınlar olduğu düşüncesi, bu sorun ve bunun çözümüyle ilgilidir.

Bugünkü HDP bazı bakımlardan 60'ların TİP'ine benzemektedir. TİP'de başlangıçta sendikacıların kurduğu bir işçiler partisi olarak ortaya çıkmıştı. Sonra böyle yürümeyeceği görülünce aydınlara yönelmiş ve Aydınların TİP'e muazzam bir akışı olmuştu. Bu muazzam akışla, bu akışın bir ifadesi olan Çetin Altan'ların TİP'ten aday olmalarıyla TİP 15 milletvekili çıkarmıştı. Bugün önümüzde 65 seçimleri var diyebiliriz. TİP'in 15 milletvekilinin karşılığı yüzde on barajının aşılmasıdır.

HDP de bir Kürt partisiydi, şimdi TİP'in aydınlara yönelmesi gibi, Türkiyelileşmek diyor ve Aydınların gerçekten bir akını başlamış bulunuyor.

Ama TİP bu ikisini kaynaştırmayı başaramadı. Çünkü İşçiler partisiyken Sendikacıların partisi oldu. Aydınların egemenliğine karşı bütün organlarda işçilere çoğunluk diyerek sendikacı bürokratlar ve burjuva sosyalisti aydınların tencere ve kapağı gibi birbirini tamamladığı parti olabildi. (Benzer sorunlar HDP'nin de önünde bulunmaktadır.)

Bu aydınları ve işçileri, 60'ların TİP'inde olduğu gibi farklı kotalarla bir arada tutma çabası bunların ezel ve ebediyen ayrı kalmaları sonucunu yaratıyordu. Sosyalist hareketin tarihsel deneyi ise bunları bir tek sosyalist bilinç

içinde kaynaştırmanın; bir amalgam haline getirmenin tek çözüm olduğunu bulmuştu.

Kıvılcımlı'nın güzel benzetmesiyle, aydın kalaya benzer, işçi bakıra ikisi de tek başına yumuşak metallerdir ve bir işe yaramazlar; ancak bunlar aynı potada eriyip tunç olduklarında insanlığı cilalı taş devrinden tunç devrine geçiren çağ atlatan bir manivela olabilirler.

Bu büyük tarihsel deney, geçerliliğini hala korumaktadır.

Ve dünya ölçeğinde baktığımızda işimiz yüz yıl öncesinden çok daha kolaydır. Bugünün aydınları büyük ölçüde iktisadi ilişkiler içindeki konumlarıyla bir burjuva olmaktan çıkmış, bir ücretliye dönüşmüşlerdir. (Örneğin Gezi'nin demokratik karakterini veren bunlardı) Öte yandan daha alt tabakalardaki ücretliler de medyanın yaygınlaşmasıyla giderek modern toplumun alışkanlıklarını vs. benimsemekte; kültürel kopukluklar aşınmaktadır. Hem de bu süreç dünya çapında işlemektedir.

Ancak dünya çapında genel eğilim böyle birlikte, kısa vadede ve Türkiye'de bu kopukluk HDP'de katmerlenmiş ve kangrenleşmiş halde varlığını sürdürmektedir.

*

Birincisi HDP'de hala bireysel üyeliğe dayanan bir örgütsel hayat yoktur. Üyeler büyük ölçüde örgütleri aracılıyla temsil edilmektedirler. Bunların yazılı olmayan kotaları bulunmaktadır. Yani İşçi hareketinin tarihsel deneyine bile henüz çok uzak bir durumda, 60'ların TİP'i durumundadır HDP.

Öte yandan tüm bu örgütlerin bir tek parti üyeliğinde kaynaşması bizzat bu örgütlenme modeli nedeniyle olanaksızdır. Tıpkı Hindistan'ın kastları gibi bir durum vardır. Hindistan'da dokunulmazlar aslında bir kast değildir, ama kast sistemi içinde fiilen bir kast durumunu alırlar. HDP içinde de bir de bireysel üyeler veya "münferitler" vardır ama bunlar da münferitler veya

örgütsüzler örgütü gibi bir örgüt muamelesine uğramaktadırlar.

Geçen yaz, HDK ve HDP'de bireysel üyeliğe yönelik ve özellikle bireysel üyelerden çok olumlu yankılar alan bir imza kampanyası başlatmıştık HDP'nin kuruluşundan az önce, ama örgütler bunu kendilerine karşı bir tehdit ve saldırı olarak gördüklerinden karşı tavırlar aldılar ve uygulanmak bir yana tartışılma olanağı bile olmadı. Kürt hareketi bunu istese belki olur ama böylece kişiliksiz örgütlerle uğraşmak daha kolay olduğundan, onları birbirine karşı dengelemek daha mümkün olduğundan, onlar da kısa vadeli çıkarları düşünüp kıllarını kıpırdatmıyorlar.

*

Varsayalım ki, böyle örgütsel ve tüzüksel engeller olmasaydı bile, bu kaynaşma olur muydu ve Türkler bu örgüte çekilebilir miydi?
Bu durumda bile şüphelidir. Çünkü aynı programda anlaşmak yetmez; iktisadi ilişkiler bakımından aynı sınıfsal konumda olmak yetmez; aynı kültürel kotlar ve politik kültüre ilişkin kotlar da önem taşımaktadır.

Tipik bir örnek verelim. Kürt hareketi içinde Öcalan dokunulmaz tabudur. Her şeyi tartışabilirsiniz, ama Öcalan'ı değil. Onu tartıştığınız an her şey biter. Kürt hareketi açısından bunun anlaşılmayacak bir yanı yoktur: denenmiş ve uzak görüşlü önderler kolay çıkmaz ve hareketin başarısında bu tür önderlerin varlığı çoğu kez tayin edici olur. Öte yandan Özgürlük Hareketine düşman olanlar da bunu en çok Öcalan üzerinden yaparlar. Bütün bunlar nedeniyle Öcalan'ın bir Bayrak işlevi vardır ve onun kutsallığı ve tartışılmazlığı aslında Türkler için Türk bayrağının kutsallığı gibidir.

Ancak elbet biz bunu böyle görebiliriz tarihsel deneye dayanarak ve sosyolojik bir bakış açısıyla ama normal vatandaşlar; Batı'daki şehirliler için, her hangi bir kişi veya

fikrin tartışılmaz olması kabul edilemezdir. Bu noktada kesin bir uzlaşmazlık ortaya çıkar. İçerik olarak Öcalan'ın görüşlerine, programına, stratejisine yakın duranlar, destekleyenler bile sırf bu nedenle uzak dururlar.

Başka bir örnek. HDP'nin bir ilçesi açıldığında, yoksul Kürt gençleri, hem sınıfsal radikalliklerinin ve hınçlarının; hem de Kürt olarak ezilmişliklerinin bir ifadesi olarak oraya hemen bir Öcalan resmi koyuyorlar. Bu o Kürt gençleri için anlaşılabilir; ama "Türkiye Partisi" olmak için ulaşılmak istenen kesimlerin en ileri ve anlayışlı olanlarının bile kabul edeceği bir şey değildir. Haydi, örgüt içindeki üç beş Türk ses çıkarmayıp görmezden geldiler diyelim. Ama Öcalan'ın resminin olduğu yere Batı'nın insanlarını bugün getirmek olanaksızdır.

Başka bir örnek. Toplantıda şehir orta sınıfları ve kadınlar diyelim ki bacak bacak üstüne atıp öyle konuşuyor. Bu son derece normal bir şey. Oradan bir Kürt genci çıkıp bacak bacak üstüne atmayın deyince, diğerlerinin "hop nereye geldik, ne oluyoruz" demesinden daha doğal bir şey olmaz.

Şimdi bununla örgütlerin kotalarından ve örgütler aracılığıyla karar verme yapısı; bu nedenle Türk sol örgütlerinin esas olarak zaten HDP'nin örgütsel hayatına katılmadıkları; diğer "marjinal" kesimlerin örgütlerinden gelenlerin de orada kendilerini evlerinde hissetmediklerini göz önüne alındığında, HDP de önceli gibi, aslında bir Kürt örgütü olarak kalmaya mahkûmdur ve öyledir. Az çok bu iki farklı kesimin aynı örgütte çalıştığı yerlerde bile Kürtler ve diğerleri zeytinyağı ve su gibi birbirilerinden ayrı durmaktadırlar.

Bu iki kesim arasında bu alanda nispeten deneyli Türk solcuları bir yandan bireysel üyelik zorunluluğu nedeniyle örgütsel hayata katılsa; diğer yandan Kürtler içindeki oldukça geniş ve radikalleşmiş üniversite öğrencileri kesimi yer alsa belki bu kopukluk ilerde bilinçli ve uzun vadeli bir çabayla bir ölçüde giderilebilir ve Tunçlaşılabilir. Ama

şimdilik, hele seçim dönemi hay huyu içinde bunun uygulanması mümkün görülmemektedir.

*

Bu durumda şu sonuç ortaya çıkıyor. Dışarıda Demirtaş'ın ve söylemin oluşturduğu imajın verilen mesajın aksine, HDP örgüt olarak Türkiye'nin batısındakilere ulaşacak örgütsel bir asgari taban ve yapıdan yoksundur; esas olarak bir Kürt örgütü olarak kalmaya devam etmektedir. Hoş olmasa da verili durum budur.

Öte yandan şunu görüyoruz, birçok insan bu imajdan ve söylemden ve mesajlardan etkilenerek hem HDP'nin kazanmasını istemekte, hem de ona destek vermek için kendiliğinden örgüte gelmektedir. Ama orada kendi beklentilerini karşılayacak bir örgütse yapı bulamamaktadır.

Bu çok kötü durumu, hiç çekinmeden açıkça ortaya koyup neler yapmak gerektiğini tartışmak ve çözüm yollarını aramak; deneme yanılma yoluyla denemeler yapmak gerekebilir. Ama bunar uzun vadeli işlerdir. Şu ara seçim var ve zaman hızla akıyor. Bu durumda en azından geçici olarak ne yapılabilir?
Soru budur.

*

Bizim önerimiz şudur. HDP örgütü fiilen Kürtlere yönelik ve onlara dayanan bir örgüt olduğuna göre, Türkler arasında yaşayan ve oradan HDP'ye oy akışı sağlamak isteyenlerin, HDP örgütsel disiplini ve inisiyatifinin dışında, HDP'ye destek veya yüzde on barajını aşma için çalışma girişimleri veya komiteleri kurmalıdırlar.

Elbet fiili çalışmada HDP ve örgütleriyle eşgüdüm ve yardımlaşmayı dışlamaz bu. Ama kısa vadede zaafı bir ölçüde olsun gidermek; elleri kolları serbest, öncelikleri ve stili başka bir çalışma yürütmek için başka yol yoktur.

Özellikle Batı'da (Kürdistan'da da Türkler arasında) HDP'nin *örgütsel olarak* Türklere ulaşma şansı yoktur ve yolları tıkalıdır. Öte yandan *örgütsel olarak* insanlara ulaşmadan yüzde onun aşılması çok zordur.

Bu komitelerde veya girişimlerde HDP'ye sempati bile duymayan ama Erdoğan'ın diktatörlüğe gidişini durdurmak için HDP'nin yüzde onu aşması gerektiğini düşünenler bile çalışabilmelidir.

Bu çok mu ütopik bir görüş? Sanmıyoruz. Bunu destekleyen iki örnek bizzat Kürt Hareketinin tarihinde var. Birinci örnek. Biliniyor 2007 seçimlerinde, "*Bin Umut Adayları*" vardı. Bu adaylar esas olarak Batı'daki Kürtlerin oylarıyla seçilmişlerdi: Ancak bunlar içinde Ufuk Uras'ı desteklemek için, Ufuk Uras'ı desteklemeyen ÖDP'den ve Kürtlerden bağımsız bir destekçiler hareketi ve örgütlenmesi oluşmuştu. Ve bu örgütlenmenin çalışmalarının kazandırdığı, Kürt oylarına eklenmiş beş on bin oy sayesinde Ufuk Uras seçimi kazanabilmişti.

HDP'nin bugün elbet işi daha kolay ve HDP'ye lazım olan da yüzde bir ikilik bir artış sağlamak. Böyle girişimler ve örgütlenmelerin böyle bir artışı sağlayabileceğini gösteriyor u deney.

Ayrıca şunu da belirtelim ki, bu girişimin çalışmaları sayesinde politikleşen ve radikalleşenler HDP içinde neredeyse ona en tutarlı desteği sunan sol örgütün (Yeşiller ve Sol Gelecek) temelini oluşturmuşlardır.

Bir diğer örnek Mersin'de 2011 Seçimlerinde Ertuğrul Kürkçü'nün seçim kampanyasıdır. Bu kampanyaya, sadece Ertuğrul'un içinde bulunduğu örgütten değil, yüzlerce insan sadece Ertuğrul'un sembolik ismi ve sosyalist kimliği nedeniyle uzak yerlerden gelip çalışmalara katılmışlardır. Elbette Ertuğrul'un kazanmasının temelinde de Kürtlerden gelen oylar vardır. Ama bu gibi çalışmaların da hiç küçümsenmeyecek bir katkısı olduğu görülmüştür.

*

Bu seçimlerde, bu iki örneğin tecrübelerinden hareketle benzer biçimde davranılabilir. HDP’nin yüzde onu aşması için çalışmak isteyenler bir araya gelip sadece bu hedefe yönelik olarak komiteler, girişimler kurmalı ve çalışmalara başlamalıdırlar.

HDP ile elbette işbirliği olanakları aranmalıdır ve HDP isterse bunlara yardım etmelidir ama bunlar HDP’lilik üzerinden değil, HDP’nin yüzde onu aşması hedefi üzerinden daha geniş bir kitleyi kapsayıcı ve seçim çalışmasını bu yönden yürütücü olmalıdır.

Böyle bir çerçeve, pek ala bir Marksist’in, hatta bir CHP’linin bile, “ben CHP’liyim ama bu seçimde HDP‘nin yüzde ona aşması, Erdoğan’ın diktatörlük heveslerini kırmak için şarttır. Bu nedenle HDP’ye oy verilmelidir” diyebileceklerin de bu çalışmalarda yer almalarını sağlayabilir.

HDP kendi açısından elbette, “biz yüzde onu aşmak için dilenmiyoruz, bizde gönlünüz varsa verin” tarzında kendi propagandasını yapabilir. Doğrusu da budur kendisi açısından. HDP’nin diğerini söylemesi de zaten doğru olmaz

Böylece birbirlerini bağlamadan ve engel olmadan fiili ve nesnel bir işbirliği içinde çalışabilirler.

Yani bu komiteler HDP’nin seçim çalışmaları için değil; HDP’nin yüzde onu aşması için komiteler olmalıdır. Böylece çok geniş kesimler bir araya getirilebilir.

Haydi göreve.

Demir Küçükaydın

10 Mart 2015 Salı

Birleşik Haziran Hareketi ve Erdoğan’ın Ortak Kaderi: Baraj

Eski Yunan trajedileri, tanrıların çizdiği kadere trajedi kahramanın isyanı ve direnişini; ama bu direniş ve isyanın bizzat o kaderin gerçekleşmesinin aracı olduğunu anlatır.

Tanrıların çizdiği kader, son duruşmada tarihin ve toplumun gidiş yasalarıdır. O gidişe karşı durmak için yapılanlar bile onun kendini gerçekleştirmesinin bir aracı olur.

Türkiye politikasındaki seçim barajı, bir bakıma, Türk devleti ve egemen sınıflarının tarih ve toplum yasalarının çizdiği kadere bir direnişi ve karşı duruşunun bir aracıdır. Ama bu araç, bizzat o yasaların hükmünü icra etmesinin bir aracına dönüşmektedir.

2002 Seçimlerini hatırlayalım. Özel savaş döneminin bütün parti ve politikacıları, kaldırmadıkları barajın kurbanı olarak “tarihin çöp tenekesini” boyladılar. Seçim Barajı, kendisinin aracılığıyla engellenmek istenen gidişin, kendini gerçekleştirmesinin bir aracı oldu.

Bu seçimlerde de benzer bir durum var.

Erdoğan da Birleşik Haziran Hareketi de kaderlerini HDP’nin seçim barajının altında kalmasına bağlamış bulunuyorlar. Bu anlamda zımni bir kader ve çıkar ortaklığı içindeler.

Erdoğan başkanlık sistemini ve bunu sağlayacak çoğunluğu ancak HDP’nin barajın altında kalmasıyla gerçekleştirebilir. Bunu gerçekleştiremediği an ise, eski gücünü ve aurasını kaybeder, olduğundan bile daha güçsüz bir duruma düşer, güçsüzlüğü güçsüzlüğünü besler ve kaygan bir zemin üzerinde hızlı bir düşüş yaşaması kaçınılmaz olur. Erdoğan her şeyini bu seçimlerde her şeyini ortaya koymuş bir kumarbaz durumundadır. (Dolayısıyla kazanmak için her şeyi yapacak; her yolu deneyecektir. Bu nedenle provokasyonlara hazır olmalı.)

AKP kaderini Erdoğan’ın kaderinden ayırabildiği ölçüde varlığını sürdürebilir. Ama Erdoğan’ın karşısında teslim olduğu takdirde, benzeri bir akıbeti paylaşması kaçınılmaz olacaktır. Fidan’ın geri dönmesi, AKP’nin Erdoğan’ın ihtiraslarına direnecek bir irade gösteremeyeceğinin bir belirtisi olabilir.

Bireşik Haziran Hareketi de varlığını ve meşruiyetini ancak HDP’nin baraj altında kalmasına bağlamış bulunuyor.

BHH resmi diplomatik söylemlerin dışında, başından beri HDP’nin bir parti olarak girmesine karşı durmuştur. Bu duruşunu da HDP’nin yüzde onu aşamayacağı; böylece Erdoğan’ın başkanlık rejimini oturtmasına yol açacağı (hatta bunun için gizlice Erdoğan ile anlaştığı gibi komplo teorileriyle) söylemleriyle konumunu meşrulaştırmayı denemiştir. HDP’nin tam sınırda olduğunu görünce de ağırlıklarını HDP’nin barajı aşmasından yana koymayarak, fiilen HDP’nin barajın altında kalması beklentilerini sürdürmüşlerdir.

HDP barajı aştığı takdirde tüm bu politika ve çizginin iflası belgelenmiş olacaktır. Dolayısıyla HDP yüzde onu aştığı takdirde Birleşik Haziran Hareketi ve bileşenleri de Erdoğan benzeri bir düşüş yaşayacaklardır.

Nasıl AKP kaderini Erdoğan’ın kaderinden ayırmadığı takdirde Erdoğan’la birlikte düşüşü yaşayacaksa; benzer şekilde Birleşik Haziren Hareketi içinde olup da, HDP’ye oy verilmesini isteyenler, kaderlerini Birleşik Haziren Hareketi’nden ayırıp onun çizgisiyle aralarına mesafe koymadıkları takdirde, birleşik Haziren Hareketi’nin Kürt düşmanı veya Kürt alerjili kanatlarıyla aynı kaderi paylaşacaklardır.

TKP ve ÖDP tarihsel işlevlerini çoktan doldurmuş örgütlerdi. Seçim Barajı ve buna bağlı olarak Kürt Özgürlük Hareketi’nin Kürdistan’a hapsolmuşluğu sayesinde varlıklarını ve etkilerini sürdürebiliyorlardı. Şimdi kaderlerini engellemelerinin bir aracı olan ve rantını

yedikleri Baraj, onların, kaçınılmaz kaderlerinin gerçekleşmesinin aracı olacaktır.

Öyle görülüyor ki, bu seçimlerde de baraj, tıpkı 2002 seçimlerinde seçim barajının, özel savaş döneminin partilerini, bir vuruşta sahnenin dışına itmesi gibi, Erdoğan ve Birleşik Haziran Hareketi'nin hayal ve beklentilerinin iflas belgesi olacaktır.
Tarih seçim barajı kılıcını kullanarak toplumsal tarihin gidişi barajına takılanları eliyor.

Ama HDP barajın altında kalırsa da sonuç değişmeyecektir. Nüfusun yüzde onunun her türlü temsil olanağının yok edilmesi, oyların iç edilmesi, sadece AKP ve BHH'nın değil, muhtemelen tüm sistemin çok daha acılı, sert ama kesin bir çöküşünü getirecektir.

11 Mart 2015 Çarşamba

Not: "Güneşin altında yeni bir şey yok" diyesi geliyor insanın. Bu yazıyı yazdıktan sonra önceki seçimlerde yazdığım yazıların derlemesini bu seçimlere ilişkin yazılarla aktüalize edip bir kitap olarak yayınlayayım diye düşündüm. Böylece hem Marksistlerin ve Sosyalistlerin seçimlere ilişkin tavırlarının neler olması gerektiği; hem de yıllardır aynı hataların aynı aktörler tarafından nasıl sürdürüldüğü görülsün diye. Sonra derlemenin başlarında yer alan 2002 seçimlerinde yazılmış aşağıdaki yazıya rastladım. Yukarıdaki yazıyı yazmadan önce, aşağıdaki yazıyı hatırlasaydım; yukarıdaki yazıyı yazma gereği görmez, aşağıdakini tekrar yayınlardım.

Demir Küçükaydın

HADEP, Seçimler ve Baraj

Tarih kulağını ters eliyle ve kafasının üstünden dolandırarak gösterir. Ya da şöyle diyelim, Ekim Devrimi, "İhtilali Kebir" gibi yıldızın parladığı anlar dışında, iyileri öne çıkararak değil, daha kötüleri, dayanıksızları eleyerek işini görür.

Şimdi de olan bu. Kürt ulusal hareketi Türkiye'yi değiştiriyor. Ama bu, bu ulusal hareketin göz alıcı bir zaferi biçiminde gerçekleşmiyor. Onun varlığını, anlamını kabul etmeyenlerin onu yok etmek isteyenlerin, elenmesi biçiminde gerçekleşiyor.

İşte baraj sistemi. Bütün partiler Genelkurmayın karşısında yerle yeksan olarak, sırf HADEP, yani Kürt ulusal hareketi, Kürt uyanışı mecliste yansımasını bulmasın diye, barajı düşürmeye; bu anti demokratik seçim ve partiler yasasında zerrece düzeltmeye yanaşmıyor. Ve yanaşmadıkları için de belki hepsi barajın altında kalacaklar ve silinip gidecekler.

Silinmemeleri için bir tek yol var: HADEP ile seçim ittifakı. HADEP ittifaklara en açık, bunun için en sorunsuz parti. Ama seçim barajını kaldırmaya yanaşmadıkları gibi HADEP ile ittifaka da yanaşmıyorlar.

Böylece Kürt sorununu inkâr ve bastırma anlayışı barajın korunmasına ve Kürtlerle ittifakın reddedilmesine, bu da inkârcıların barajın altında kalarak elenmelerine; Kürt hareketine karşı geliştirdikleri silahların kendilerini vurmasına yol açıyor. HADEP ile bir araya gelme cesareti olmayanların yaşama ve bir alternatif olma şansı yok.

Türkiye'de bir hayalet dolaşıyor, Kürt hayaleti. Ve bu hayalet, kendisini görmek istemeyenleri çarpıyor. Şu çok konuşulan Derviş'in geleceğini de Kürt hayaleti belirleyecek.

Derviş, sadece uluslararası finans kapitalin ve Türk burjuvazisinin uzun vadeli ve genel çıkarlarını savunan bir politikacı değil; kökeniyle Türkiye'deki Devlet sınıfları geleneğinin bir uzantısı. Bu iki egemen gücün kesişme ve uzlaşma noktası. Bu anlamda, sistemin kendini yenilemesi için Özal'dan beri ortaya çıkabilmiş en yetenekli ve ideal tip.

Ancak bu yetenekler gerçekten var mı yok mu, yine Kürt sorununda görülecek. Derviş'in birleştirmeye çalıştığı "sol

liberal” güçler aynı zamanda HADEP’in de ittifaka hazır olduğu güçler. Ve HADEP sosyalist Enternasyonal tarafından sosyal demokrat olarak kabul edilen bir parti. Derviş’in hem solu birleştirmekten, hem istikrarlı bir çoğunluktan söz etmesi ve hem de HADEP ile en küçük bir ittifaka yanaşmaması, kendi projesini baştan başarısızlığa mahkûm etmesi, intihar etmesi demektir. Derviş’in ya da burjuvazinin projesini gerçekleştirmesinin, tek yolu var: HADEP ile yani Kürt Ulusal hareketiyle ittifak. Derviş, eğer Kürtlerle ittifakı göze alabilirse, YTP gibi “sol” ve liberalleri (kısmen ANAP ve M. Ali Bayar) hatta AKP’den korkan Kemalistleri arkasına alıp burjuvazinin gönlündeki çoğunluğu sağlayabilir ve Özal’ın yeni bir versiyonu olabilir. Bu da uzun vadede Türkiye’deki egemen sınıfların konumunu güçlendirir. Ama bütün bunların gerçekleşmesi için Derviş’in bunu yapabilecek politik öngörü ve cesareti olması gerekir. Şu ana kadar Kürtlere karşı bir söz etmedi ve kapıları kapamadı; örneğin Cem gibi bir davranış içine girmedi. Bu onun sorunun önemini gördüğüne gösterir ama bu, öneme uygun cesur bir davranış içine girebileceği anlamına gelmez henüz. Hâsılı, burjuvazinin gönlündeki önderin, yani Derviş’in de geleceği Kürt sorunundaki tavrına, dolayısıyla HADEP ile bir ittifaka girme cesareti gösterip gösterememesine bağlı.

Yazının başında, tarihin, işini iyileri öne çıkararak değil, daha kötüleri eleyerek gördüğünden söz etmiştik. Kürt hareketi ve HADEP’in böylesine kritik bir işlev üstlenmesi, onun yetenekleri sayesinde değil, yeteneksizliklerine rağmen gerçekleşiyor.

HADEP elbette bu gün Türkiye’de her türlü demokratik talep ve özlemin destekleyicisi bir partidir ve bu nedenle Sosyalistlerin ve demokratların bütün diğer partiler karşısında desteklemeleri gereken bir partidir. O bu niteliklerini Kürt hareketinin, ezilen ulus hareketinin demokratik karakterinden alır. Bu işin alfabesi.

Ancak politika, sadece sosyolojik eğilimlerin ifade bulmasından ibaret değildir, politika aynı zamanda bir sanattır. Yani yaratıcılığın ve estetiğin olması gereken bir alandır. Bu anlamda HADEP çok kötü politika yapmaktadır. Bunun nedeni de, HADEP'in Kürt hareketinin demokratik özellikleri kadar, Kürt burjuvazisinin dar görüşlülüğünü ve kişiliksizliğini de yansıtmasıdır.

Sanılanın aksine, Kürt ulusal hareketinde, ister HADEP ister PKK ister KADEK içinde olsun, stiller, kültürel farklılıklar, vurgu farklılıkları; ayak sürümeleri, bilinçli ya da bilinçsiz fiili sabotajlar, rekabetler biçiminde görülen çok sert bir sınıf mücadelesi sürer. Bu zıtlık en açık bu ulusal hareketin iki farklı ifadesinin üstlerine doğru çıktıkça daha açık olarak ortaya çıkar. PKK ya da KADEK'de üstlere doğru çıktıkça, burjuvazinin ve ulusal motiflerin ağırlığı azalır plebiyen bir karakter öne çıkar. HADEP'te ise, üstlere doğru çıktıkça burjuvazinin ağırlığı artar. KADEK'in üstündekiler, yıllardır dağlarda proleterleşmiş kaybedecek şeyleri olmayan gerillalardır. HADEP'te ise üsttekiler avukatlar, doktorlar, aydınlar iş adamlarıdır.

Bu zıtlık en açık, Öcalan ve HADEP'in politikaları arasında görülebilir. Öcalan, politik bakımdan son derece esnek, gerektiğinde çok cesur adımlar atabilen ve bütün bunlara rağmen ve bunlar sayesinde programatik hedeflerini koruyan, güçlendiren bir politikacıdır. Buna karşılık, HADEP'te her şey zıddına döner. Politik ve taktik esneklik politik programsızlığa ya da kişiliksizliğe; programatik sağlamlık adına yapılanlar da bir dar görüşlü milliyetçiliğe dönüşür.

Örneğin, HADEP hala şu Türkiye partisi olma meselesini anlayamaz ve çözemez. Biz Türkiye partisiyiz diyor. Hâlbuki bu denilmez, yapılır. Tıpkı iyi bir sanat eserinde gerçek fikrin doğrudan ifade edilmemesi gibi. HADEP bir Kürt partisi olarak Türkiye politikası yapmayı beceremiyor. Biraz da bu nedenle barajı aşamıyor ve diğer partiler onu son

anda başvurulabilecek cepte keklik görmelerine çanak tutuyor ve bu da onun tıkıldığı gettonun duvarları dışına çıkmasını engelliyor. Ama bütün bunların nedeni, Kürt burjuvazisinin sınıfsal eğilimlerinin, dar görüşlülüklerinin, korkularının HADEP’e çok yoğunlaşmış olarak yansımasıdır. KADEK ve HADEP arasında şöyle bir zıtlık var. PKK’da üstte yaratıcılık, alta indikçe kabızlık artar. HADEP’te ise, altta yaratıcılık, üstlere çıktıkça kabızlık artar.

Bunun aşılmasının bir tek yolu var. Kürt hareketini sırtlayan kadınların, HADEP’in yönetimine gelmesi.

Lenin, ölümüne yakın, bürokratlaşmayı görünce, en azından bir tutamak noktası sağlamak, bir soluklanma ve zaman kazanma sağlar düşüncesiyle, merkez komitesine yüz kadar hiç politikaya bulaşmamış işçi almaktan söz ediyordu. İşte HADEP’in ihtiyacı olan da böyle bir şey, zılgıt çeken, hareketin yükünü taşıyan kadınları öyle göstermelik oranlarla, sembolik organlara değil, bütün yönetim organlarına getirmeli. Bu hem burjuvazinin yol açtığı kabızlığa son verir, hem de barajın aşılmasının yolunu açar. O zaman Türkiye kadınlarına da mesaj veren bir Kürt partisi olur. Kolomb'un yumurtası gibi, bu kadar basit.

13 Ağustos 2002 Salı

“Birleşik” Haziran Hareketi’nin “Birleşik”i Ne Anlama Gelir?

Birileri “ahlak”tan söz etmeye başladığında bu söz edişin kendisinde “ahlaksız” olan bir durum vardır.

Neden?

Çünkü tarihin gösterdiği bir tek gerçek vardır: ahlaki nasihatler hiç bir zaman nedenleri ortadan kaldırmaz; aksine, bu nasihatler, nedenler ortadan kaldırılmadan sorunların hallolacağı gibi bir yanılsama yarattıkları için, sorunların devamına yol açarlar. Yani son duruşmada aldatıcıdırlar, gerçeğin özünü gizlerler. Gerçek ise devrimcidir: Onu gizlemek ise karşı devrimcidir dolayısıyla ezen sınıflara hizmet eder. Ezen sınıflara hizmet etmek ise ezilenler açısından en büyük ahlaksızlıktır.

Benzeri durum birçok alanda görülebilir: En bilineni ya da bilinmeyeni ama en yaygını da “birlik” veya “birlikçilik”tir.

Her kim ki birlik veya birlikçilik şampiyonluğu yapar, onlar aslında en büyük bölücülerdir. Onlar sadece neyle bölündüklerini gizlerler bu birlik şampiyonluklarıyla.

“Birleşik Haziran Hareketi” de kendini “Birleşik” olmakla tanımlıyor. Niye “bölünük” değil de “birleşik”?

Çünkü “birleşik” sözü insanların geri yanlarına hitap etmekte; geri yanlarını okşamaktadır.

Birileri “birlik”ten, “birleşik” olmakta söz etti mi daima kuşkulanmak, “bu birlik ne ile bölünmedir?” diye sormak gerekir.

Çünkü her birlik aynı anda bir bölünmedir. Sorun neyle birleşildiği neyle bölünüldüğü noktasında toplanır.

Bu çok basit ve temel gerçek çoğu zaman unutulur, unutturulur. Bunu unutmak ve unutturmak insanların geri yanlarına hitap etmekten başka bir anlam taşımaz.

Devrimciler, Marksistler ise aksine insanların geri yanlarıyla mücadele etmekle yükümlüdürler. Ve insanların geri yanlarıyla mücadele ettiğinizde onların dostluğunu ya da sempatisini değil; alerjilerini, düşmanlıklarını kazanırsınız. Ama ezilenlerin mücadelesine katkının başka bir yolu da yoktur. Julius Fucik'in dediği gibi, hataları söylemeyerek sempati kazanmaktansa, hataları söyleyerek düşmanlıklar kazanmak her zaman iyidir. Çünkü her kazanç bir kayıptır aslında. Sorun neyin kaybedildiği neyin kazanıldığındadır.

Yine öyle davranalım. Geri yanlarla mücadeleye devam edelim.

Şu "Birlik" ve "Birleşik" sözlerinin gerçek anlamını görelim.

Hafızasını kaybetmiş bu toplumda ve sol ortamda, çeyrek yüzyıl önce yazılmış yazıları tekrar yayınlamaktan başka bir yol yoktur unutulmuş geleneği aktarabilmek için.

Birleşik Haziran Hareketi'nin neyle bölündüğüne ve Birleşik Haziran Hareketi'nin çizgisini benimsememekle birlikte onunla birlik adına bölünmeyenlerin neyle bölündüğü çıkarsamasını okuyucular yapsın. Bunun için Birlik ve Bölünme üzerine bir zamanların "Birlik Tartışmaları" (1989-1990) bağlamında yazdığımız bir yazıyı koyuyoruz.

16 Mart 2015 Pazartesi

Birlik = Bölünme: Unutulan Bir Denklem

"Birlik"!.. Son ayların ve yılların büyülü sözcüğü. Herkes birlikten yana. Peki niçin birlikten yana da bölünmeden yana değil? Tartışmaların adı niçin **"Bölünme Tartışmaları"** değil de "**Birlik Tartışmaları**"? Adı "**Bölünme Tartışmaları**" olsa daha mı yanlış olurdu?

Burjuva aydınlanmacıları, soyut bir insan özü anlayışından hareketle bütün insanların iyi doğduğunu ama onların bazılarını toplumun kötü yaptığını söylerlerdi;

Hegel de, bu yaklaşımın yanlışlığını göstermek için, “bütün insanlar kötü doğarlar, onların bir kısmını iyi yapan toplumdur” gibilerden bir şeyler söylemiş. Aslında bu önerme de, aynı yaklaşım çerçevesinde en azından birincisi kadar doğrudur; hatta birincisinin ve kendisinin saçmalığını gösterdiği için, birincisinden çok daha doğrudur.

Benzer bir yaklaşım “Birlik Tartışmaları” adına da uygulanabilir. Tartışmaların adı “Bölünme Tartışmaları” olsaydı, en azından “Birlik Tartışmaları” kadar doğru, hatta her birliğin aslında bir bölünme olduğunu hatırlattığı; saçma bir birlikçilik yarışması ve bölücülük suçlaması olanağını ortadan kaldıracağı için, yüz kat daha doğru olurdu.

Evet, tekrar, o unutulmuş, “eski”, diyalektiği biraz hatırlamak gerekiyor.

“Birlik” kavramı, kendisi **aynı zamanda kendi zıttı olan bir kavramdır**, tıpkı üretim gibi. Üretim, aynı zamanda tüketimdir de. Herhangi bir ürün üretilirken, hammadde, enerji, iş gücü tüketilir. Ya da herhangi bir ürün tüketilirken, artıklar, çöpler, işgücü üretilir. Aslında üretim ve tüketim, bir ve aynı sürecin iki yüzünden, hatta bakış açımıza göre değişen iki farklı adlandırılışından başka bir anlam taşımazlar. Üretim sözcüğünün kullanıldığı her yere, aynı rahatlıkla tüketim sözcüğünü koyarak, aynı doğrulukta önermeler elde edilebilir.

Soruna böyle, artık unutulan diyalektik bir bakış açısıyla bakılınca, kimi çok parlak gibi görülen adlandırmaların, aslında hiç bir şeyi açıklamadığını daha açık görmek mümkün olabilir. Tipik bir örnek: “Tüketim Toplumu” kavramı. Aynı topluma “Üretim Toplumu” dendiğinde hiç de farklı bir şey söylenmiş olmaz. Sadece aynı sürece başka bir koordinat sisteminden bakarak bir isim verilmiş olur. Bir şeyin tüketilmesi için üretilmiş olması gerekir. “Tüketim Toplumları” aynı zamanda “Üretim Toplumları”dır. Peki o halde, niye “Üretim Toplumu” denmiyor da “Tüketim

Toplumu” deniyor? Bunun nedeni, bilimsel değil, psikolojik ya da ideolojik kaygılarda bulunabilir.

Aslında “Tüketim Toplumu” kavramıyla kastedilen, insanın mutluluğu ve yaşaması için hiç de gerekli olmayan şeylerin bol miktarda üretildiği bir toplumdur. Fakat kastedilenin bu olması halinde de, Tüketim Toplumu (veya Üretim Toplumu) kavramları ile açıklanmak istenen arasında bir açıklama ilişkisi ortaya çıkmaz. Çünkü, üretim veya tüketim toplumu kavramı, üretilen veya tüketilen şeylerin **niteliğini değil**, sadece **niceliğini** bir ölçü olarak ele alır.

Eğer tarihte her toplumun aynı zamanda üretim ve/veya tüketim toplumu olduğunu; bu anlamda modern uygarlığın bir istisna oluşturmadığını; ama "tüketim toplumu" derken, örneğin bol miktarda çöp üreten bir toplum kastedildiğini bilir; "tüketim toplumu" kavramının aslında anlamsız ve yanlış, hiç bir açıklayıcı değeri olmayan bir kavram olduğunu bir an bile aklımızdan çıkarmazsak; ve tüketim sözcüğünün üretime göre daha prejoratif, kötüleyici, aşağılayıcı bir anlamı olduğu için, yani **bilimsel değil; tarihsel, ideolojik veya psikolojik nedenlerle** "üretim toplumu" değil de "tüketim toplumu" dediğimizi unutmazsak; kastedilenin kısa bir şekilde ifadesini sağladığı için, tıpkı Avrupa Ekonomik Topluluğu yerine AET denmesi gibi, bir kot olarak kullanmak ekonomi sağlayabilir.

Aynı ilişki Birlik ve Bölünme için de geçerlidir. Niçin "Birlik Tartışmaları" da "Bölünme Tartışmaları" değil veya niye "Sosyalist Birlik" diye bir dergi çıkarılıyor da "Sosyalist Bölünme" diye değil? Birincisi ikincisinden daha mı doğru? Hayır. Sadece psikolojik ve ideolojik bir avantaj sağlanıyor. "Bölme" ya da "bölünme" olumsuz bir anlam taşır.

Her birlik bölünmedir. Bölünmesiz birlik, birliksiz bölünme mümkün değildir. **İnsanları herhangi bir kritere göre bölmek isteyin, onları aynı zamanda birleştirmiş olursunuz.** Kanarya sevenler derneği kurmak, kanarya sevenleri birleştirmek istiyorsanız, kendinizi kanarya sevmeyenlerle bölmek, kanarya sevmeyenlerin birliğin içinde yer alamayacağını belirtmek, en açık biçimde bölücülük yapmak zorundasınızdır. Ama diyebilirsiniz ki, "biz kanarya sevmeyenlerle de bölünmek istemiyoruz, onlar da derneğimize üye olabilirler". O zaman da, kanarya sevmeyenlerin derneğe üye alınmasını istemeyenlerle bölünmüş olursunuz. **Birlikçi olmanın**

bölücü olmaktan başka bir yolu yoktur. Bölücü olmanın da birlikçi olmaktan başka yolu yoktur. Nasıl her üretim eylemi aynı zamanda tüketim ise, nasıl her temizleme eylemi aynı zamanda bir pisleme eylemi ise, her birlik eylemi de bir bölme eylemidir. Aslında sorun hiç bir zaman üretimci ya da tüketimci, temizlikçi ya da pislikçi, bölünmeci ya da birlikçi olmak değildir. Biri olduğunuzda otomatikman onun zıttı da olursunuz. Sorun neyin üretilip neyin tüketildiğidir; neyin kirletilip neyin temizlendiğidir; **neyle birleşilip neyle bölünüldüğüdür.**

“Bütün Sosyalistler Birleşsin”, “bunu istediğimiz için “Birlik Tartışmaları” diyoruz” mu diyorsunuz? Ama o “Bütün Sosyalistler” içinde “Bütün Sosyalistlerin” birleşmesinin ancak devrimci bir program bazında olursa doğru olacağını düşünenler de vardır.

Bunlarla bölünmeden “Bütün Sosyalistler Birleşsin” tezinizi savunamazsınız. Demek ki hedefiniz, o güzel “bütün sosyalisler” değil, örneğin en azından, devrimci bir program gerekmeden birleşebileceğine inananlardır. O zaman da adınızı, niye daha dürüstçe örneğin “birleşmenin ancak devrimci bir program temelinde olacağını düşünen sosyalistlerle bölünen sosyalistler” olarak adlandırmıyorsunuz? Bu daha mı yanlış olurdu? Hayır, aksine gerçekliği daha açık ifade ettiği için bin kat daha doğru olurdu.

Evet artık böyle, provakatif adlandırmalara, insanların ön yargılarına, psikolojilerine değil, zekalarına, düşüncelerine hitap eden adlandırmalara ve dile ihtiyaç var.

Artık “Elbiselerimi, tabakları yıkıyorum” değil, “Elbiselerim ve tabaklarla suyu kirletiyorum” demeliyiz. Bu çok daha düşündürücü ve uyarıcı. Artık örneğin “Sosyalist Birlik” değil, “Sosyalist Bölünme”yi çıkarmak gerekiyor. “Sosyalist Birlik” toplantıları değil “Sosyalist Bölünme” toplantıları örgütlemek gerekiyor. Bu isimlerin hiç biri daha

doğru ya da daha yanlış değildir ama hiç olmazsa çağın ihtiyaçlarına daha uygun, daha düşündürücüdürler.

“Birlik” sözcüğü neyle birleşilip neyle bölünüldüğünü **gizlemeye** yarar, ama “Bölünme” sözcüğü tam da neyle bölünüldüğü dolayısıyla neyle birleşildiği sorusunu kışkırtır. Soru şudur: neyle birleşiliyor, neyle bölünülüyor; neyle birleşmek, neyle bölünmek gerekir?

1990

HDP’ye Oy Ver - Barajı Yık - Diktatörü Durdur - Barışı Sürdür Girişimleri Ağı

Tarih bir tek oyun bile tüm Türkiye hatta Orta Doğu’nun kaderini belirleyeceği bir bıçak sırtına getirmiş bulunuyor.

Bu çok özel bir durumdur. Durumun özelliğin görmemek, görmezden gelmek ve kavramamak bile son derece olumsuz sonuçlara neden olabilir.

Bu duruma yol açan da bizzat Kürtlerin meclise girmesini engellemek için koyulan barajın kendisidir.

Bu baraj kendini koyan ve sürdürenlerin, kaderini eline almıştır. Barajı koyan ve sürdürenler başına topladığı cinleri dağıtamayan büyücüye dönebilirler. Anti demokratik baraj silahı şimdi onu koyan ve sürdürenleri vurabilir. Bizzat demokrasi ve barış mücadelesinin bir aracı olabilir.

Neden ve nasıl?

Çünkü HDP’nin bu barajın tam sınırında olması, bir terazinin dengede bulunan kefelerinden birine koyulacak küçücük bir ağırlığın bile tüm dengeyi değiştirebilmesi gibi bir durum ortaya çıkarmaktadır.

Diyelim ki HDP barajın çok üstünde veya altında olsaydı, böyle dramatik bir denge durumu olmazdı.

O zaman bir tek oyun bile böylesine hayati, tayin edici bir işlevi olmazdı.

Bunun yanı sıra şu iki koşul da var:

Eğer “normal” zamanlarda yaşanıyor olsaydı, seçimdeki dengelerin, toplumun geleceğini belirleyecek *büyük yapısal değişikliklerin* izlemesi muhtemel yönünü belirlemesi gibi bir durum olmasaydı da böylesine hayati bir önem taşımayabilirdi seçimler ve seçimlerde verilecek bir oy.

Birbirine bağlı ve birbirini besleyen iki büyük yapısal değişiklik seçimlerde HDP’nin barajı aşıp aşmamasına bağlıdır.

Birincisi, binlerce cana mal olmuş Kürt sorunu ve “barış süreci”dir.

Eğer seçimlerde HDP barajı aşamazsa, bu, inkârcı güçlerin; demokrasi güçlerinin yeni mevziler ve güç kazanması; savaş ve inkâr çizgisini izleyenlerin saldırı inisiyatifini ele geçirip yeni saldırılar başlatmaları anlamına gelecektir.

Yani HDP’nin Barajı aşamaması, “barış süreci”nin sonu anlamına gelir. Son yıllardaki çatışmasızlık hali rehavete yol açmamalıdır.

Türkiye tıpkı 1990’ların başında Özal’ın Kürt Sorunu’nu halletmek için girişimlere başladığı; PKK’nın ateşkes ilan ettiği durumda olduğu gibi, barışın kıyısından, kanlı bir savaşın ateşine itilebilir. Birkaç ay hatta gün içinde tüm dengeler altüst olabilir.

İnkârcı ve baskıcı güçler son yıllarda epey zayıflamış olmakla birlikte, operasyonel güçlerini korumaktadırlar ve her an konjonktürde değişen dengelerin sağladığı olanakları kullanarak (Örneğin Erdoğan’ın başkanlık için her şeyi yapabilme gözü karalığından ve onunla nesnel çıkar ortaklığından yararlanarak) bir anda tüm toplumu bir ateş ve kan deryasına çekebilirler. AKP iktidarı, bunca yıl boyunca, çok uygun koşullara rağmen bu yapıların üzerine gitmedi; bu yapıları dağıtmadı ve kendi kontrolünde bulunduğu avuntusu ve kendisinin onları kullanabileceği düşüncesiyle yetindi.

Binlerce faili meçhul tüm toplumda tartışılmadı; aydınlığa kavuşturulmadı örneğin.

Bu durumda HDP’nin barajı aşamaması, fiilen savaşın yeniden başlaması; inkâr ve baskı politikalarına; savaş ve yıldırmaya bir geri dönüş anlamını taşıyacaktır; çünkü o güçlerin tekrar güçlü bir pozisyon elde etmeleri anlamına gelecektir.

Ama tek sorun bu değildir

Erdoğan, beraber yola çıktığı; eşitler arasında irinci olduğu tüm arkadaşlarını tasfiye ederek ve kendi etrafında topladığı çıkarlarıyla kendine bağlı kapıkullarıyla bir nemrut veya firavun adayı olarak, bir başkanlık sistemine geçip, fiilen yürütme, yargı ve yasamayı tek elinde toplamak; Muaviye İslam'ı ve ırkçı bir Türklük karışımı ulusçulukla yeniden dizayn edip; aynı zamanda Kapitalizmin insanı bir işgücünden başka bir şey olarak görmeyen anlayışıyla bunu çiftleştirip. Modern kapitalist ve antika gericiliklerin tüm zehirlerini içinde taşıyan bir rejim kurmak istemektedir.

Böyle bir yapı toplumun tüm nefes borularının tıkanması; çok ciddi gerilimler ve çatışma, bir tür Franko veya Salazar rejimi benzeri bir rejimin oturması, ülkenin daha yıllarca şark firavunluğu altında yaşaması anlamına gelecektir.

Tabii hemen görüleceği gibi, böyle bir diktatörlük ile savaşın yeniden başlaması ve inkâr ve baskı siyasetinin tekrar egemen olması, birbirine "fıtratları" gereği muhtaçtırlar ve kader ortaklığı içindedirler.

Bu nedenle diktatörlük rejimi ve savaşa geri dönüş ikiz kardeş gibidir.

Bu durumda HDP'ye verilecek bir tek oy bile bu savaş ve diktatörlük çizgisinin egemen olup olmayacağını belirleyecektir.

*

Eğer HDP yüzde onu aşarsa, sadece barajın bu yıkılışı bile hem diktatörlük özlemlerini gerçekleşemez kılacak; hem de eski inkâr ve savaş çizgisine dönmek isteyenlerin heveslerini kursaklarında bırakma anlamına gelecektir.

İşte bütün bu nedenlerle, bu seçimlerde, bu kritik durumu göz ardı eden; HDP'ye açıkça oy verilmesi için aktif bir tavır almayan her politik grup, parti veya çizgi fiilen diktatörlük rejimi ve savaşa geri dönüşe pirim vermiş olacaktır.

Yani bir tek oy aslında üç oy anlamını taşımaktadır nitelik olarak.

- Antidemokratik barajı protesto ve bu barajı yıkmaktır.
- Diktatörlük planlarını bozmaktır.
- Barışı sürdürmektir.

Nicelik olarak ise bir oy milyonlarca oy değerinde olabilir.

Bu kritik durumda HDP'ye oy vermek için HDP'yi sevmek; HDP'nin program ve çizgisini benimsemek gerekmiyor.

Her demokrat, bu anti demokratik yüzde on barajını protesto etmek ve yıkmak için de HDP'ye oy verebilir. Demokrat bile olmak geremeyebilir.

Parlamenter sadece var olan parlamenter ve kör topal da olsa güler ayrılığına dayanan bu sistemi savunmak içinde de HDP'ye oy verilebilir.

Parlamenter sistemi ve kör topal güçler ayrılığını savunmak da gerekmiyor. Sadece yeni ölümleri engellemek için de HDP'ye oy verilebilir.

Elbet HDP'nin kendi destekleyicileri, seçmenleri, seçim çalışmaları olacaktır.

Ama HDP'li olmayıp da, hatta HDP'ye siyasi olarak zerrece sempati duymayıp da, diktatörün önünü kesmek veya savaşın tekrar başlamaması için, ya da sadece bu baraj adaletsizliğin protesto etmek ve barajı yıkmak için de HDP'nin yüzde on barajını aşması gerektiğini düşünen ve bunun için çalışmaya, girişimde bulunmaya hazır binlerce insan bulunmaktadır.

Bu insanların kendilerini örgütleyebilecekleri, en azından bir ağ (net) oluşturabilecekleri bir imkân bulunmamaktadır.

İşte bu düşünce ve kabullerden yola çıkarak iki hafta önce Balıkesir, Bursa, Ankara, İstanbul'dan birkaç grup, bu kritik ve dramatik durumda ne yapılabilir diyerek bir toplantı

Bu toplantıda, yukarıda sıralanan nedenlerle, sadece HDP'ye oy isteme; barajı aşmasını sağlama temelli, sadece

bu kaygılarla bir araya gelecek; sadece bu seçim için HDP’ye oy verilmesi için çalışma yapmaya yönelik olarak *HDP’ye Oy Ver Girişimi’ni* kurmak için girişimde bulundular.

Bu girişim her şeyden önce birbirinden bağımsızca böyle düşünen kişi ve girişimlerin birbirileriyle haberleşme, kontak kurma, iş bölümü ve güç birliği yapmaları için *HDP'ye Oy Ver* isimli *bir e-mail grubu* oluşturdu.

Bu mail grubunun bütün yazışmaları *tüm yurttaşlara açık* olacak.

Elbet tartışma, haberleşmelere sadece *grubun üyeleri* katılabilecektir.

Mail grubuna bu amacı benimseyen *herkes kolaylıkla üye* olabilecektir.

*

Eğer girişimler veya bizzat grubun kendisi belli kararlar almak gibi bir durumla karşı karşıya kalırlarsa, bunu oylama değil, *oydaşma* yöntemiyle yapmayı önermektedirler. (Elbet her girişim, her grup kendi karar verebilir ama bu denenmiş en eski ve en yaygın ve de en uzlaşmacı ve demokratik yöntemdir.)

Oydaşmanın oylamadan farkı şöyle açıklanabilir.

Herkes tarafından en kabul edilebilir alternatifi bulmaya oydaşma denir.

Oydaşma en az reddedilenin kabulü biçiminde olur.

Oylar kabul değil ret üzerinden verilir ve her oyun belli bir ağırlık derecesi vardır.

Oydaşma yönteminde kabul ve retler; yazılı ve gizli biçimlerde tercihan on puanlık; açık ve sözlü kararlarda tercihan üç puanlık bir sistemle ifada edilebilir.

İki kolun havaya kaldırılması benim için kabul edilemez anlamına gelir. (İki (2) red puanıdır)

İki kolun göğüs hizasında çapraz tutulması, benim için olsa da olur olmasa da olur anlamına gelir (Bir (1) red puanıdır)

İki kolun aşağıya bırakılması benim için daha kabul edilebilirdir anlamına gelir. (Sıfır (0) red puanıdır)

Herkes tüm öneriler için oy verir. Ne kadar çok ve varyasyonlu öneri varsa doğru karar olasılığı o kadar artar.

Tüm öneriler içinde en az ret puanı olan alternatif seçilir.

Bu yöntem aslında insanlığın en eski çağlardan beri kendiliğinden uyguladığı en demokratik yöntemdir, ama tıpkı Molyer'in kahramanının yıllardır nesin konuşup nesir konuştuğunu bilmemesi gibi; bir ismi bile yoktur ve mekanizmaları pek incelenmemiştir.

Kısaca özetlediğimiz bu yöntem izlenerek, kolaylıkla ilk kez bir araya gelen girişimciler en kabul edilebilir alternatifleri bulup benimseyebilirler. Böylece daha verimli çalışılabilir.

*

Özetle HDP'ye hangi gerekçeyle olursa olsun oy verilmesini isteyen ve bunun için çalışmak, başkalarıyla iş ve güç birliği yapmak veya yapılanlar hakkında sadece bilgi edinmek ve izlemek isteyen herkes için bir irtibat ve buluşma noktası olarak sizleri HDP'ye Oy Ver grubuna üye olmaya çağırıyoruz.

Gruba ilişkin bilgiler aşağıdadır:

- HDP'ye Oy ver grubu, 7 Haziran 2015 seçimlerinde Halkların Demokratik Partisi'nin (HDP) yüzde on barajını aşması için çalışan girişimlerin koordinasyon ve haberleşmesi için kurulmuştur.
- Gruba bu amacı benimseyen herkes üye olabilir.
- Grubun üyeleri yazışma ve tartışmalara katılabilir.
- Grubun bütün yazışma ve tartışmaları herkese açıktır.
- Grubun yine grup tarafından seçilmiş birden fazla moderatörü vardır. Moderatörlerin görevi teknik düzenlemeler yapmaktır.
- Bu gruba üye olmak için hdpye-oy-ver+subscribe@googlegroups.com adresine BOŞ bir e-posta gönderin

· Bu grupta yayın paylaşmak için hdpye-oy-ver@googlegroups.com adresine e-posta gönderin

· Bu gruptan çıkmak için hdpye-oy-ver+unsubscribe@googlegroups.com adresine e-posta gönderin

· Bu grubu https://groups.google.com/d/forum/hdpye-oy-ver adresinde ziyaret edebilirsiniz

HDP'ye Oy Ver! - Barajı Yık! - Diktatörü Durdur! - Barışı Sürdür!

*

Eğer yukarıdaki yöntemle üye olmayı başaramazsanız hdpye.oyver@gmail.com adresine bir e-mail yollarsanız grubun maderatörü sizi gruba üye yapar.

Facebook'ta da şu sayfaya giderek grubu izleyebilirsiniz.

https://www.facebook.com/groups/1545772839021841/

Twitter Adresi:

@hdpyeoy

· Paylaşımlarda şu hastag kullanılabilir: #hdpyeoyver

Demir Küçükaydın

25 Mart 2015 Çarşamba

Erdoğan Ergenekon İttifakı ve HDP'nin Yapması Gereken Hamle

Erdoğan, başkanlığa geçip tek adam olabilmek ve Ortadoğu'da düştüğü tecrit durumundan çıkabilmek için:

- Türkiye'de toplumu germek; bunun için de Kürt-Türk çatışmasını kışkırtmak; bunun için de HDP'ye karşı provokasyonlar yapmak zorundadır;
- Ortadoğu'da da tecritten kurtulmak için (Lojistik desteği ilen eder etmez, Obama tarafından arandı) Suudi Arabistan'ın Sünni cephesinde, doğrudan veya lojistik destekle yer alarak; Şii-Sünni çatışmasında Sünnilerin safında yer tutarak, Türkiye'yi "mezhep savaşlarının" bir alanına dönüştürmek zorundadır.

Bu iki plan birbirinden hem bağımsızdır; hem de içsel bir bağ içindedir.

Çünkü hem HDP'yi yüzde onun altına itebilmek için; hem de Kürt Özgürlük Hareketi'nin Ortadoğu'daki yükselişini durdurmak için iki hamleyi de yapmak zorundadır. Kürt Özgürlük Hareketinin (dolayısıyla Türkiye ve Ortadoğu'daki demokrasi mücadelesinin) Ortadoğu ve Türkiye'de durdurulması ve Erdoğan'ın kaderi birbirine bağlanmış durumdadır. Ve düğümü çözecek olan 7 Haziran Seçimleridir.

Tehlike çok büyüktür.

Erdoğan'ın bu planlarına karşı, en küçük olanak bile değerlendirilmeli; tüm toplumsal kesimler ve güçler harekete geçmeli; direnmeli; Erdoğan'ın bu hedeflerine ulaşması engellenmelidir.

Tehlike neden büyüktür; gelen felaketin işaretleri nelerdir ve ne yapmak gerekir?

*

Önce bir "fikri takip" ve hafıza tazeleme:

24 Şubat'ta, yani "tarihi adımlar"ın atıldığından söz edildiği; en azından seçimlere kadar barışın süreceği rahatlığına girildiği bir zamanda; yani şimdi asırlar kadar uzak görünen ama bir ay önce yazdığımız "*Magna Carta,*

Firavunlaşma, Erdoğan ve Fidan'ın İstifası Üzerine Mantıksal Çıkarsamalar" başlıklı yazıda şöyle diyordük:

"*Bizim Fuat Avni gibi, ya da politika kulislerini bilen kimi gazeteciler gibi haber kaynaklarımız yok. Olağan bir gazete okuyucusuyuz. Gazetelerdeki veriler ve mantıki çıkarsamalardan başka bir aracımız yok. Ama bu çıkarsamalardan çıkan bir tek sonuç var:*

- *Başbakan ve Cumhurbaşkanı Erdoğan arasında bir çatışma kaçınılmazdır.*
- *İkinci bir sonuç da şudur: Erdoğan'ın Anayasayı değiştirecek sonuca ulaşabilmesi için, HDP'nin yüzde on barajının altında kalması gerekmektedir. HDP'yi barajın altına tıkabilmek için de HDP'ye karşı saldırı ve provokasyonlar yapmak; bunun için de Ergenekon'la işbirliğinden başka bir yolu bulunmamaktadır. Ama biz bu yazıda birinci sonuç üzerinde duralım"*

Yazıda ilk sonuç üzerinde duruluyor ve çeşitli akıl yürütmelerle Hükümet ve Erdoğan arasında bir çatışmanın kaçınılmaz olduğu öngörülüyordu.

Öngörülenler gerçekleşti Arınç'ın çıkışı ile görünür oldu.

Şu an üstü örtülmüş ve bastırılmış gibi görünse de, çatışmayı ortaya çıkaran nedenler ortadan kalkmadığı; Başbakan ve Erdoğan'ın kendi hedef ve çıkarları nesnel olarak çatıştığı için tekrar alevlenmesi; bunun da muhtemelen adayların belirlenmesi sırasında ve sonrasında patlaması beklenebilir.

Şimdi yazıda ön görülen ama ele alınmayan ikinci sonuca bakalım: "*HDP'ye karşı saldırı ve provokasyonlar*".

Bugünlerde o öngörü de gerçekleşmeye başladı. Sadece olayları alt alta dizmek ve noktalar arasında bir çizgi çekmek bile nereye gidildiğini görmeye yetiyor.

Erdoğan peş peşe:

- *"Kürt sorunu yok";*
- *"Dolmabahçe buluşması yanlış"*
- *"On madde tartışılamaz"*
- *"İzleme heyeti kurulamaz"*

Şeklinde açıklamalar yaptı.

Hükümet’in başarı olarak gördüğü ve tarihi olarak tanımladığı “barış süreci” denen tüm binayı bu açıklamalarıyla yıktı.

Buna hükümet Bülent Arınç’ın ağzından, cılız bir itirazdan başka bir direniş gösteremedi.

Erdoğan ayrıca:

· Askeri Akademi’de yaptığı konuşmada subayların önünde “kandırıldık” diyerek “özeleştiri” yaptı.

Yani bir yandan yukarıdaki açıklamalarıyla *“Barış Süreci”ni dinamitlerken*; aynı anda *Ergenekon’a, darbecilere barış yapalım diye elini uzattı*.

“Askeri Vesayet”i sonlandırma diye atılmış bütün adımları bir kandırmanın ürünü olarak tanımladı ve fiilen “askeri vesayet” diye bir şey olmadığını söylemiş oldu. Asker’in vesayeti altına girmeyi kabul ettiğini fiilen ilan etti.

Erdoğan’ın yukarıda dediklerine paralel işler Ordudan da gelmeye başladı:

· “*Teröristbaşı*” kavramı ordu bildirisinde tekrar kullanıldı.

· Sembolik olarak Roboski’deki katırlar “kaçakçılıkta kullanıldığı” iddiasıyla katledildi. Yani imha siyasetine geri dönüldüğü katırlar üzerinden ilan edildi.

· Bir bildiriyle YPG ile işbirliği yapıldığı reddedildi; “*eşme ruhu*”na karşı çıkıldı.

· PKK’nın IŞİD’e karşı koalisyonda yer alması vesilesiyle ABD’ye çatıldı. PKK’dan uzak dur mesajı verildi.

· Mardin kırsalında “*tahkim edilmiş eylemsizlik*” koşullarını ihlal eden operasyon başlatıldı.

· Ve nihayet, “iyi saatte olsunlar”ın tekrar aktif olduğunun ilanı anlamına gelen *Adımlar* dergisine yapılan bombalamayı da unutmamak gerekiyor.

İktidara yakın kimi köşe yazarları, bu gelişmeleri, “milliyetçi oyları” geri çekmek için meşru ve anlaşılabilir bir seçim manevrası olarak gösterip “*kontrollü gerginlik*” diye adlandırarak tepkileri azaltmaya ve direnişi bölmeye çalışıyor.

Şu an fiilen “Barış Süreci”nin bittiği ilan edilmiş bulunuyor. Tüm anlaşılmış noktalar ayaklar altına alınıp

çiğnenmiş durumda.
Ama olayların bu noktada kalacağı sanılmamalı.

Erdoğan, daha da ileri gitmek zorundadır. Olayların kendi mantığı vardır.

*

Olayların mantığını tekrar izleyelim:

Erdoğan Başkan olabilmek için MHP ve HDP'ye giden oyları durdurmak ve özellikle HDP'nin yüzde onu aşmasını engellemek zorunda.

Bunun için sadece "kontrollü gerginlik" yetmez. Kaldı ki bu bir kumardır ve her an gerginlik kontrol dışına çıkabilir. Özellikle "iyi saatte olsunlar" kendi gününün gelmesi ve işlerin kontrolden çıkması için hiçbir fırsatı kaçırmayacaktır.

Öte yandan Erdoğan Kürt Siyasal Hareketini Sokağa çekmek zorundadır. Onun üzerine gidip, köşeye sıkıştırıp çaresiz bırakıp, kendini savunmaya zorlama siyaseti izleyecektir.

Çünkü HDP'nin yüzde onu aşmasını engellemenin *tek yolu* budur.

Bu konuda elinde bir de deney var. Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Demirtaş yüzde 9,8 oranında oy almıştı. Ama Kürt Hareketi, Kobani'de çaresiz kalıp da sokağa çıkınca (ki Kobani Zaferi bu sayede mümkün oldu, bu sayede ABD' Kobani'ye silah ve bomba atmaya başladı) anketlere göre büyük ölçüde oy kaybına uğramıştı. Cumhurbaşkanlığı seçiminde kazanılmış bütün oylar bir anda yok olmuş, seçmen eski pozisyonlarına dönmüştü.

Erdoğan'ın şimdi tekrar Kürt Hareketi'ni benzeri bir duruma zorlaması; bunun benzerini yapması gerekiyor. Böylece hem HDP'yi barajın altında tutabilir hem de MHP'ye kayan oyları tekrar geri alabilir. Böylece de kendine tek adamlık yolunu açabilir.

Muhtemelen önümüzdeki dönemde Ermeni Katliamının 100. Yılı olması nedeniyle özel bir önem de kazanmış 24 Nisan; yine Taksim meydanı vesilesiyle de ayrıca özel bir önem kazanmış 1 Mayıs gibi tarihler bu provokasyonlar için de uygun noktalar olabilir.

Buna karşı ne yapmalı?

*

“*Politik mücadelede asla “asla” demeyin*” diye bir kural vardır.

Kısa vadeli çıkarlar ile uzun vadeli çıkarlar; parçanın çıkarıyla bütünün çıkarı çelişkisiz değildir. Hatta çoğu zaman birbirine zıt görünümler içinde ortaya çıkarlar. Kısa vadeli çıkar sizi uzun vadede yüzde yüz karşı olduğunuz; varlığı sizin varlığınızla çelişen bir güçle yan yana getirebilir. Zaten politika sanatının özü de buradadır.

Erdoğan’ın Başkanlık için Ergenekon’la ittifakı ve bunun sonuçlarını; provokasyonların önünü kesmenin yolu var mı?

Evet, var ve en azından bu yol denenebilir.

Nedir bu yol? HDP’nin MHP’ye seçimlerin fikir mücadelesi düzeyinde şiddetsiz yapılması için karşılıklı bir ortak bildiri yayınlanması ve bu amaca yönelik bir ittifak yapma teklifi götürmesi

Programatik olarak HDP ve MHP birbirine 180 derece zıt programlara sahip partilerdir. Ancak, şu an her ikisinin de yükselen güç olması ve Erdoğan’ın her iki partiye giden oyları durdurmak zorunluluğu ve bunun tek yolunun da bu partileri sokak çatışmalarına çekmek olduğu çok açıktır. (Bu tehlikeye zaten daha önce Demirtaş değinmişti.)

Bu takdirde iki partiyi de baraj altına düşürüp o çok ütopik gibi görünen 400 Milletvekili hedefine varabileceğini düşünmektedir. Bunun için her şeyi yapmaya hazırdır ve yapacaktır. Sadece yukarıda barış sürecinin bütün uzlaşma noktalarını reddedip havaya uçurması: Asker’in önünde

eğilmesi ve Ergenekon'la barış yapması bile bunun kanıtıdır.

Bu durumda Erdoğan’ın bu stratejisi karşısında bu iki partinin Seçimlere kadar olan dönemde kısa vadeli ve taktik çıkarları çakışmaktadır. İkisinin de barışçıl; provokasyonların olmadığı; her türlü seçim faaliyetinin özgürce yapıldığı; gerginlikten uzak bir politik ortama ekmek kadar su kadar ihtiyaçları vardır.

Bu nesnel durumdan hareketle, Selahattin Demirtaş veya HDP, MHP’ye Erdoğan’ın planlarına karşı ortak açıklama önermelidir.

Hem kamuoyu önünde, hem de iki parti arasındaki resmi kanallar aracılığıyla MHP’ye şöyle bir çağrı veya davet yapılmalıdır.

“Erdoğan’ın hedefi bizleri birbirimizle çatıştırıp kendi diktatörlük rejimini kurmaktır. Seçimlerin her türlü provokasyondan uzak; tamamen demokratik ve barışçıl bir biçimde yapılması için ittifak yapmalıyız.

Birbirimize zıt program ve hedeflerimizi, tamamen özgür bir ortamda, hiçbir tehdit ve baskı altında olmadan vatandaşlara anlatıp onların görüşlerini kazanmak; fikre karşı fikirle mücadele esas ve biricik yol olmalıdır.

Birbirimize fiziki saldırıda bulunmayacağımıza; bu saldırıların bizlerin dışından yapılmış sayılması gerektiğine kamuoyu önünde taahhütte bulunalım.

Karşılıklı olarak, tamamen birbirine zıt görüşlerimizi özgürce açıklamamız, mitingler yapabilmeniz için, güçlü olduğumuz yerlerde saldırılara karşı etten duvarlar örelim.”

Böyle bir çağrı ve eğer mümkün olursa MHP’nin bunu kabul etmesi; Erdoğan’ın bütün planlarını bozmaya yeter. Öte yandan bu iki partinin alacağı oy oranını yükseltir.

MHP’nin böyle bir çağrıya bu konjonktürde olumlu bir cevap verme olasılığı bulunmaktadır.

Eğer MHP böyle bir çağrıya cevap vermezse veya reddederse, bu yine de onun kaybı olur. HDP en azından bu provokasyonlara dikkati çekmiş ve bunlara gelmemek için her yolu denediğini göstermiş olur. Bu da yine oyunu büyük ölçüde bozabilir.

Evet, şu an siyasi cesaret gerektiren, ezberleri bozun bir hamlenin zamanı.

HDP ve Kürt Siyasal Hareketi ve Türkiye'nin demokratik güçleri, bu hamleyi yapmalı ve Erdoğan'ın oyununu bozmalıdır.

27 Mart 2015 Cuma

Demir Küçükaydın

http://demirden-kapilar.blogspot.com.tr/

http://blog.radikal.com.tr/Bloglar/demirden-kapilar

HDP'yi Destekleyen 68'liler Bildirisi Üzerine

Bugün internet sayfalarında, bazı akademisyen ve sanatçılardan sonra HDP'yi destekleyen 68'lilerin bir bildirisi ve imza listesi yayınlandı.

Doğrusu biraz şaşırdık. Çünkü eski Dev-Genç'lilerin, daha iyi bir hazırlıkla, daha uygun bir momentte, eğer mümkünse en azından imzacılardan imkânı olanların katılacağı bir basın toplantısıyla desteğin daha dikkati çekecek biçimde açıklanacağı yönünde duyumlar alıyorduk ve doğrusu da buydu.

Bizim de imzacıları arasında bulunduğumuz bu liste biraz amatörce, alaturka ve aceleye getirilerek hazırlanmış gibi bir izlenim edindik.

Bildiri ve listeyi okuyunca tespit ettiğimiz eksik ve yanlışları burada paylaşalım.

Önce çerçeveyi en geniş tutmak için, sadece HDP'ye oy vermeye çağrı ile sınırlı olması gerekirdi bildirinin. Hiç kimse için eski 68'lilerin veya Dev-Genç'lilerin bir kısmının epey ulusalcı bir çizgide olduğu; ama birçok CHP'lide olduğu gibi, bunların içinden pek ala sadece Erdoğan'ın bir diktatörlüğü gittiği; bunun da bir felaketle sonuçlanacağı için, HDP'ye hiçbir sempati duymasa bile oy verecekler olabilirdi ve bunları da kapsayacak bir taslak metinle işe başlanabilirdi.

Hâlbuki kısa metne baktığımızda bu genişliği göremiyoruz. Şöyle yazılmış:

"Biz aşağıda imzaları bulunan 68liler; barış, demokrasi, eşitlik ve adalet mücadelesi doğrultusunda HDP'ni genel seçimlerde desteklediğimizi kamuoyuna duyururuz"

Bu tamamen HDP'nin kalitesine ve içeriğine ilişkin bir değerlendirmedir.

Pek ala HDP hakkında böyle düşünmeyen ama sadece Erdoğan'ı engellemek için HDP'ye oy verebilecek 68'lileri dışlayan bir metindir. Bu seçimlerde ise, HDP'li olmayanların çağrılarının vuruş yönü; HDP'ye oy vererek barajın yıkılması, Erdoğan'ın diktatörlüğünün engellenmesi ve barışın sürdürülmesi olabilir ve olmalıdır.

*

Öte yandan imza, böyle bir sınır çizildikten sonra toplanmalıdır. İnsanlar hangi sınır ve gerekçe bağlamında bir imza verdiklerini net olarak bilmelidir.
Toplanma işleminde böyle bir metin bile görülmüyordu. Herkes tanıdıklarına telefon ediyor HDP'yi seçimlerde desteklemek için imza isteniyordu.

Türkiye'nin sadece Cumhurbaşkanlığı mı "alaturka" olacak. 68'lisi de, yani bizler de öyleyiz.

*

İmzaların toplanmasına bildiğim kadarıyla Dev-Genç'liler diye başlanmıştı ve sonra bildiri 68'liler diye çıktı. Kanımca bu da doğru değil.

Bugün 68'li kavramı da büyük ölçüde kirlenmiş bulunuyor.

68'li olmayan bir sürü isim 68'li diye bilinmektedir. Medya öyle tanıtmaktadır.

Bunun yerine, nesnel ve kontrol edilebilir kriterler kullanılmalıydı. En nesnel kriter ne olabilir?

Elbet 68'lilerin hepsi FKF ve Dev-Genç'li olmayabilir. Ama neredeyse tamamı da öyleydi.

Bu durumda 1968, 1969, 1970 yıllarının Fikir kulüpleri Federasyonu ve Devrimci Öğrenci Birliği ve Devrimci Gençlik Dernekleri Federasyonu (FKF, DÖB, Dev-Genç) şubelerinin, fikir kulübü yöneticilerinin, Bölge Yürütme ve Genel Yönetim Kurulu üyelerinin tam bir listesi çıkarılırdı. Bunlar muhtemelen Dev-Genç dava dosyalarında vardır.

Bu verilere dayanarak bir liste çıkarılabilirdi. Sonra bu listeye göre kişisel ilişkilerle sınırlı olmadan yukarıda önerilen gibi bir metin ve liste yayınlanarak imzaya açılırdı.

Böylece süreç azami ölçüde öznel ölçülerden uzak tutulabilirdi.

Elbette o yükseliş ile radikalleşmiş, resmen Dev-Genç üyesi olmasa bile fiilin Dev-Genç'li sayılabilecek Liseli Fehmi gibi, Zihni Çetiner gibi veya Havacı veya Denizci örneğin Orhan Savaşçı gibi arkadaşlar da vardı ve bunlar da yine dava

dosyaları aracılığıyla bir liste haline getirilebilir aynı yöntem izlenebilirdi. Anlaşılan o ki bütün bunlar pek yapılmamış.

Bütün bunların ne önemi var denilebilir. Ama böyle yapılmazsa bir ağırlığı ve ciddiyeti olmaz. Siz kendiniz işinizi ciddiye almazsanız kimse de sizi ciddiye almaz. Bizim 68'liler bildirisi de eve tamire gelen ustaların çalışma yöntemiyle hazırlanmış belli ki.

*

Peki, yeterince geniş olmuş mu imzacılar listesi? Ulaşılması gereken herkese ulaşılmış mı?

Pek sanmıyoruz.

İlk bakışta 142 imza var ve 2002'de 75 imza toplanabilmişti.

Bilinmez veya bilinir. 2002 Seçimlerinde aşağıda bildirisini ve imzacılarını da koyacağım benzer bir girişimde bulunmuştuk.

O zamanlar Kürt Özgürlük Hareketi böyle "in" değildi. Özel savaş rejiminin tüm karanlığı devam ediyordu. Kürt hareketinin yanında bulunanlar çok azdı. Ve o seçimler Kürt Hareketi'nin "Türkiyelileşmek" yolunda legal siyasi partiler platformunda ilk denemesiydi.

O zaman çok sınırlı olanaklarla, (biz o zaman Türkiye'ye de gelemiyorduk) 75 İmzalı ve esas olarak Dev-Genç üyelerinden oluşan bir liste çıkmıştı.

O listeyle bugünkü 68'liler imzalı listeyi karşılaştırdım. Bu seçimlerdeki 68'lilerin listesinde 142 imza olmasına, kriterin daha geniş tutulmasına (Dev-Gençlilik yerine 68'lilik) ve daha çok imza içermesine rağmen, 2002 listesindeki 75 imzadan 42 tanesinin 2015 listesinde bulunmadığı görülüyor. Yani yarısından fazlasının 2015 listesinde imzacı olarak adı yok.

Bunlar içinden Şirin Cemgil, Doğan Tarkan gibi bugün aramızda olmayanlarını çıkarsak bile yine de çok büyük bir yekûn 2002 imzacılarının yarısı yok.

Bunların fikri değişti de mi yok?

Sanmıyoruz.

Fikri değişenler ancak küçük bir yüzde olabilir. O günün zor şartlarında imzalayanların çoğu bu gün de imzalar. Demek ki

ulaşılmamış. Ciddi çalışılmamış.

Excel programı aracılığıyla otomatik olarak iki listeyi kıyasladım. Kelimelerin yazılışlarındaki farklar nedeniyle aynı kişi iki listede olmasına rağmen yokmuş gibi görülebilir. Üstünkörü bir kontrol ettim. (Ama ayrıntılı bir kontrolde de sonucun anlamını değiştirecek bir fark çıkmaz kanımca) 2002'de Dev-Gençliler listesine imza vermiş ama bugün 2015'te adı görülmeyen arkadaşlar şunlar.

Excel'e göre bu listede bulunmayanlar şu arkadaşlar:

1. AHMET NERGİZ
2. AHMET TELLİ
3. AKIN BİRDAL
4. AYDIN ÇUBUKÇU
5. AYKUT BAŞARAN
6. CELAL BEŞİKTEPE
7. CELAL POLAT
8. CEM SOMEL
9. DOĞAN FIRTINA
10. **DOĞAN TARKAN (Vefat etti)**
11. ENGİN MERT
12. ERTUĞRUL KÜRKÇÜ
13. EYÜP YILDIRIM
14. FARUK ARAL
15. FİLİZ TERENNÜM SARP
16. GÜRKAN RİŞVANOĞLU
17. HACI TONAK
18. HAMZA ÖZKAN
19. HASAN ATAOL
20. HİKMET BOZÇALI
21. HÜSEYİN KARSLI
22. İHSAN ÇARALAN
23. İHSAN DOĞAN
24. İSMAİL METİN AYÇİÇEK
25. MEHMET KAPTAN
26. MEHMET OZAN TELLİ
27. MUSTAFA USLU
28. MUSTAFA YALÇINER
29. MUSTAFA YAVUZ
30. MUSTAFA YILDIRIMTÜRK
31. MUZAFFER ORUÇOĞLU

32. MÜMTAZ YURTSEVER
33. NAİL SATILGAN
34. NİHAT BULUT
35. RAFET TEMUR
36. RAGIP ZARAKOLU
37. SABİHA SERAP SARP
38. SADIK GÖKÇEN
39. SAİM KOÇ
40. SELÇUK POLAT
41. SÜLEYMAN ARSLAN
42. ŞERMİN ÇETİNER
43. **ŞİRİN CEMGİL (Vefat Etti)**
44. ŞÜKRÜ CEYHAN
45. TAHİR KAYMAK
46. TAHSİN AKPEK
47. VEYSİ SARISÖZEN
48. YALÇIN KIRMIZI
49. YAVUZ YILDIRIMTÜRK
50. ZEKİ TEKEŞ

Bu vesileyle, bu yazıyı okuyanlardan ve bu listedeki arkadaşlar, bize bir mail veya telefonla 2015 imzacıları arasına katılmak istediklerini bildirirlerse en azından bu eksiklik bir ölçüde olsun giderilebilir.

*

Aslında vakti olan ciddi bir araştırmacı, o zamanın bütün Fikir Kulüpleri ve Dev-Genç yönetici ve üyelerini, Dev-Genç davaları sanıklarının tam bir istesini yapıp, bunların bugün hangi eğilimleri desteklediği; hangilerinin öldüğü veya öldürüldüğü gibi bir liste yapsa çok yararlı olur.

Çünkü ulusalcılar, büyük ölçüde eski Dev-Genç'lilerin çoğunluğun ulusalcı olduğu gibi bir algı yaratmış bulunuyor genç kuşaklarda. En azından bu algının gerçeği yansıtmadığı gösterilmiş olurdu.

Net ve sağlam deliller bütün propagandaların ve zamanın aşındırmasına direnirler.

2015 listesinde olup da 2002 listesinde olmayanların sayısı ise, 120 civarında.
Bu o zamanın imzacılarının sayısının neredeyse bir buçuk katı.

O zamanlar internet yeni yeni tanınıyordu. Cep telefonları da yeni çıkıyordu.

Bu nedenle birçok kişiye o zaman ulaşılamamış olabilir.

Ayrıca o zaman 68'liler değil, Dev-Genç'lilerden imza toplanmıştı. İmza toplanan çevre daha dardı.

Bunlar elbet bir nedendir ama muhtemelen bugün imza verenlerin önemli bir kısmı belki o zaman imza vermeyebilirdi. Belki de tam bu nedenle ulaşılamamıştı.
Bu da ilginç ve önemli bir sonuçtur.

Kürt Özgürlük Hareketi'nin kat ettiği yolun ilginç bir göstergesi sayılabilir.

Bu vesileyle, hem biraz hafıza tazelemek, hem de eski Dev-Genç hakkında yeni kuşaklara belli bir bilgi verebilmek için 2002 Seçimleri bildirisi ile birlikte o zaman imza toplama sırasında yazdığımız *Dev-Genç'in "Basübadelmevt"i (*reenkarnasyonu, Ölümden Sonraki Dirilişi) başlıklı yazımızı da alta koyuyoruz.

28 Mart 2015 Cumartesi

Dev-Genç'in Basübadelmevt'i

DEHAP çatısı altında seçimlere giren *Emek, Barış ve Demokrasi Bloğu*'nun gerçek anlamı onun seçim başarı veya başarısızlıklarında aranmamalıdır. Onun gerçek anlamı onun niteliklerindedir. Bu nitelikler ise öyle hemen kolayca görülmezler, derinliklerinde gizlidir. Hatta öyledir ki, suda yaşayan balıkların suda olduklarını bilmemeleri gibi, o niteliklerin kendilerinde gerçekleştiği özneler bile bunun bilincinde olmayabilirler.

Emek, Barış ve Demokrasi Bloğu, bir bakıma, 1968 yükselişinin öne çıkardığı ve bu yükselişi yaratan efsanevi *Dev-Genç*'in **ölümden sonraki bir dirilişidir**. Ama bunu görebilmek için, Tarihe başka türlü gözlüklerle, onun derinlerine inen ışınların dalga boyundan bakmayı bilmek gerekir.

Her yeni atılım, geçmişin geleneklerinde kendine bir katalizör bulur. Fransız ihtilalinin başlangıcına yol açan,

Etejenero, aslında ilkel sosyalist kandaş demokrasisinin bir kalıntısıdır. Kral, borçları için destek aramak zorunda kalınca bu unutulmuş demokrasi kalıntısına başvurmak zorunda kalmış ve bu da Fransız Devrimini ateşleyen fitil olmuştur.

İngiliz burjuva devrimi, Türkiye'nin Aleviliği gibi, Roma'nın yaşayan ruhu, Kilise tarafından uygarlaştırılamamış, Britanya Adalarının canlı eşitlikçi düzen kalıntılarının dinsel bir biçim altında görünüşünden başka bir şey olmayan, Püritenliğe dayanmıştır.

Kapitalizme de yine benzer şekilde, güçlü ilkel sosyalizm etkilerinin Protestanlık biçiminde ortaya çıktığı ülkelerde geçilebilmiştir. Weber'in dikkati çektiği, Protestanlık kapitalizm ilişkisi, aslında, İlkel Sosyalizm ve Kapitalizm ilişkisinin kafası üstüne koyulmuş bir biçiminden başka bir şey değildir. Eğer Protestan bir yaklaşım kendi başına kapitalizme geçişe olanak sağlasaydı, dünyanın en Protestan dini olan İslamiyet'in egemen olduğu yerlerde, İslamiyet'le birlikte kapitalizme geçilirdi.

Tarihe böyle bakacak gözleriniz varsa, Ekim devrimi, sadece giderek doğuya kayan burjuva devrimlerinin, burjuvazi ve proletaryanın gücündeki değişmelere bağlı olarak çıkan bir mantıki sonuç olarak değil, aynı zamanda, uygarlığa en geç geçen Slavların ve ondaki İlkel sosyalizm geleneklerinin modern sosyalizme geçiş için bir katalizatör olması olarak da görülebilir.

Benzer şekilde, Kürt Ulusal Hareketi, sadece geç kalmış bir ulusal hareket olarak değil, Orta Doğunun dağlık bölgelerinin, yani medeniyete uzak, dolayısıyla medenileşmemiş, henüz ilkel sosyalizm geleneklerinin güçlü olduğu bölgesinin bir halkının, ilkel sosyalizmden uygarlığa bir geçişi, bir tür "*tarihsel bir devrim*" olarak da görülebilir.

İşte böyle, olayların derinine inen, örneğin insanda, kendi benzerini üreten ilk molekülün damgasını, Big Bang'ın izlerini gören bir bakışla bakabilirseniz eğer, bu gün seçim için oluşan *Blok*'unda aynı zamanda, bir zamanların efsanevi *Dev-Genç*'in yeniden dirildiğini de görebilirsiniz.

Dev-Genç, 1968 yükselişinin ürünüdür. Ama bu yükselişin gerçek aktörleri, 1968'de, yani Dev-Genç'in henüz FKF olduğu zamanlarda, örgütün önünde değillerdi. 1968 kabarışının FKF organlarında yansıması, biraz gecikmeyle 69'da olmuştur. 1968'de İstanbul'da *Devrimci Öğrenci Birliği*, neredeyse tümüyle FKF'nin dışındaydı, Ankara'da da FKF'ye egemen olanlar, birinci kuşaktan, TİP yükselişinin ürünü, burjuva sosyalizmiyle damgalı olanlardı.

FKF'nin Dev-Genç adını aldığı Kongre'dedir örgütsel bir sembol olarak Dev-Genç'in doğuşu. Ama daha az bilineni bu doğuşun, o kongrede gerçekleşen iki kopuşla birlikte de gerçekleştiğidir. Bu Kongre TİP'liler ve bu günkü Doğu Perincek tayfasını oluşturan Beyaz Aydınlık'çılarla da bir kopuştur.

Daha sonra, Orduculur, Cepheciler, Mihriciler ve Doktorcular biçiminde ortaya çıkacak, dört temel eğilimin genel bir MDD bulutsusu içinde henüz kristalize olmadıkları, daha sonra ortaya ayrı politik çizgiler ve örgütler biçiminde çıkacak bu farkların, henüz bir üslup ve meşrep farkı gibi göründüğü, Dev-Genç'in başarıdan başarıya koştuğu 1970 yazının sonlarına kadar olan gerçek bir Dev-Genç dönemi vardır. Bu dönemde 68 kuşağının radikalizmi dinamizmi ile, eski kuşakların en iyi unsurlarının, Kıvılcımlı, Belli, Akşit gibilerin bir buluşması, bu buluşmanın aynı zamanda dünya işçi hareketinin en güçlü mirası Marksizm'le buluşmayla da çakışması vardır. Sonradan unutulmuş ve unutturulmuş bu **dönemdir** gerçek Dev-Genç.

(Elbette, istisna gibi görünenler de bu kuralı doğrular. TİKKO'yu oluşturanlar, Dev-Genç'e damgasını vuran şehirli kültüre duydukları tepkiyle, radikallikleriyle Dev-Genç içinde yer almaları gerekirken, Aydınlık saflarındadırlar. Ya da Dev-Genç'in yükselişinden etkilenen ve buna sempatiyle bakan TİP'liler de vardır Dev-Genç'in dışında kalan. Ama tarih kısa zamanda bu yanlış anlamaları giderecek ve onları gerçek yerlerine yaklaştıracaktır.)

İşte bu günkü Blok, aynı zamanda bu dönemin Dev-Genç'inin ölümden sonraki bir dirilişi, bu dönemin geleneklerinin yeniden canlanışıdır da. O gün Dev-Genç'in dışladıkları yine dışındadır.

İsimlere ve örgütlere bakın, elde o dönemden ne kalmışsa aşağı yukarı tam kadro gene oradadır.

Ağacı tohumundan tanıyamıyorsanız meyvesinden tanıyın derler. Aydınlığın tohumuna bakılarak o gün söylenenler o ağacın bu günkü acı meyvelerinin bir tıpı tıpına bir tanımıdır. O zaman, artık tümüyle Dev-Genç'in dışında olan TİP'in geleneğinin karikatürleri ise, bu gün ya TKP olarak ya da ÖDP içinde ama Bloğun dışında yine aynı yerde bulunuyorlar. ÖDP'yi oluşturan Dev-Yol'un bir kısmı hiçbir zaman bu dönemin geleneklerini üzerinde taşımamıştır. Dev-Yol aslında o geleneklerden bir kopuşun eğilimi olmuştur. 74 sonrasında o geleneklerden koptuğu ölçüde etkisini arttırabilmiştir. O daha ziyade, 74 sonrası yükselişin kendi ürünüdür, sembollerinin resimlerini taşımıştır ama o dönemin geleneklerinin izlerinin taşıyıcısı değildir. O dönemin, Cephe'nin oluşumu sürecine denk gelen geleneklerinin taşıyıcısı daha ziyade *Kurtuluş* olmuştur.

Bu gelenekler uzun zaman, 74 sonrasının kabarışının dalgaları altında kaldı, 90'lar sonrasının gericiliği, özel savaşın yükselttiği milliyetçilik dalgaları altında epeyce eridi ve aşındı. Ama hiçbir zaman tümüyle yok olmadılar ve işte bu bloğun oluşumunda da görüldüğü, bloğun oluşumunun harekete geçirdiği gibi tekrar ortaya çıktılar.

Bu sadece bizim gözlemimiz ve yargımız da değil büyük bir olasılıkla. Örneğin Ertuğrul Kürkçü Bloğu destekleyenler olarak yapılan açıklamada ***"Bloğun Türkiye sosyalist hareketinin en canlı damarlarını da kendisiyle birlikte harekete geçirdiğini"*** söylüyor. Bu cümle, bu yazıda, örgütler ve eğilimlere denk düşen kavramlarla söylenenin, değişik ve dikkatli bir üslupla aynen söylenmesinden başka bir şey değildir.

Tabii değişen önemli bir şey var. 1968'in yükselttiği Dev Genç o yıllarda bütün haşmetiyle ortalığı kaplamışken, Kürt Hareketi onu dikkatli gözlerle izlemektedir, taşradan büyük şehre okumaya gelmiş siyasalın kantininde çalışan bir çaycı olarak. Şimdi ise, o çaycı, devasa bir güç olarak, kendisini

yaratan geleneği canlandırıyor ve onun tekrar köklerine dönmesinin yolunu açıyor.

08 Ekim 2002 Salı

(2002 Seçimlerindeki) Dev-Gençliler'den Çağrı (Tam İmzalı)

3 Kasım 2002 seçimleri için Türkiye'de "emek-barış-demokrasi" güçlerinin oluşturduğu ittifak, yalnızca Kürt ve Türk emekçi ve yoksullarını değil, 30 yıl önce mücadelelerini Dev-Genç içinde birleştirmiş olan sosyalist hareketin ana damarlarını da bir araya getiriyor.

30 uzun yıl boyunca yolları pek çok kavşakta birbirinden ayrılmış olsa da, Dev-Genç içinden doğan ve varlıklarını politik partiler, akımlar, çevreler hareketler olarak sürdüren sosyalist güçler, bugün "Emek-Barış-Demokrasi" ittifakının DEHAP çatısı altında parlamentoya girmesi için ortak bir kampanya sürdürüyor.

Bütün iç farklılıklarına karşın Dev-Genç'i Dev-Genç yapan, onu farklılıkları içinde birleştiren enternasyonalist, halkçı, devrimci, emekçiden yana, sosyalist değerler yaygın medyanın bütün gizleme, örtme çabalarına karşın bugün "emek-barış-demokrasi" ittifakı çevresinde kitlesel bir güç halini alıyor. Türkiye'nin çürümüş toplumsal ve siyasal düzeninin önüne koyduğu barajları zorluyor.

Bu müstesna anda, bir zamanlar Dev-Genç bayrağı altında mücadele etmiş olan bizler, sevgili arkadaşımız Deniz Gezmiş'in vasiyetin e uygun olarak, "Türk ve Kürt halklarının kardeşliği"nin bugünkü hali olan "Emek-Barış-Demokrasi" blokunu desteklediğimizi kamuoyuna ilan ediyor ve tüm ezilenleri Emek, Barış ve Demokrasi Bloğunun çatısı altında seçime girdiği DEHAP'ı aktif olarak desteklemeye ve ona oy vermeye çağırıyoruz.

Sayı	Adı	Soyadı	Okul	Görev
1.	Ahmet	Erdoğan	ODTÜ	SFK Üyesi
2.	Ahmet	Nergiz	Gazi Eğitim Enstitüsü	Fikir Kulübü Üyesi

3.	Ahmet	Telli	Gazi Eğiim Enstitüsü	Fikir Kulübü Üyesi
4.	Akın	Birdal	A.Ü. Ziraat Fakültesi	Dev-Genç üyesi
5.	Atilla	Keskin	ODTÜ	SFK Başkanı
6.	Aydın	Çubukçu	SBF BYYO	Fikir Kulübü Yöneticisi ve Genel Yönetim Üyesi
7.	Aykut	Başaran	Hacettepe Üniversitesi	H.Ü. Dev-Genç Yönetim kurulu Üyesi
8.	Celal	Beşiktepe	Yıldız Teknik Üniversitesi	Yıldız Teknik Dev-Genç üyesi
9.	Celal	Polat	Gazi Eğitim Enstitüsü	G.E. Dev-Genç Yönetim kurulu Üyesi (69-71)
10.	Cem	Somel	Robert Kolej	Fikir Kulübü Üyesi
11.	Demir	Küçükaydın	İ.Ü. Edebiyat Fakültesi	İstanbul Bölge Yürütme Kurulu ve Genel Yönetim Kurulu Üyesi (1969-70)
12.	Doğan	Fırtına	SBF	Sosyalist Fikir Kulübü Üyesi
13.	Doğan	Tarkan	DTCF	Fikir Kulübü Üyesi
14.	Engin	Erkiner	ODTÜ	İleri Yazı İşleri Müdürü (71)
15.	Engin	Mert	A.Ü. Hukuk Fakültesi	Öğrenci Birliği
16.	Ergun	Aydınoğlu	Hacettepe Üniversitesi	Dev-Genç Merkez Yürütme Kurulu Üyesi (1969-70)
17.	Erhan	Erel	A.Ü. Hukuk Fakültesi	Dev-Genç Üyesi
18.	Ersen	Olgaç	Hacettepe Üniversitesi	H.Ü. Fikir kulübü Başkanı, İleri dergisi Yazı İşleri Müdürü
19.	Ertuğrul	Kürkçü	ODTÜ	Genel Başkan (70-71)
20.	Eyüp	Yıldırım	İ.Ü. Edebiyat Fakültesi	Genel Yönetim (69-70)
21.	Faruk	Aral	Lise	İstanbul Dev-Lis
22.	Fehmi	Erbaş	Lise	Ankara Dev- Lis
23.	Filiz Terennüm	Sarp	Ankara İTİA	Öğrenci Birliği
24.	Gülay	Ünüvar	ODTÜ	SFK Yönetim kurulu Üyesi (69-70)
25.	Gürkan	Rişvanoğlu	İ.Ü. Hukuk Fakültesi	Dev Genç Üyesi
26.	Hacı	Tonak	Malatya	Malatya Yurtsever gençlik Derneği Başkanı (1969-71)
27.	Hamza	Özkan	İ.Ü. Edebiyat	Dev-Genç Bölge Yürütme

			Fakültesi	Kurulu Sekreteri
28.	Hasan	Ataol	ODTÜ	Fikir Kulübü Üyesi
29.	Hikmet	Bozçalı	İ.Ü. Hukuk Fakültesi	Dev-Genç ve DDKO üyesi
30.	Hilal	Altan		Fikir Kulübü Üyesi
31.	Hüseyin	Karslı	İ.Ü. Hukuk Fakültesi	Dev-Genç Üyesi
32.	İhsan	Çaralan	İTÜ	İstanbul Bölge Yürütme kurulu Üyesi (1971)
33.	İhsan	Doğan	A.Ü. Hukuk Fakültesi	FKF Üyesi
34.	İlhami	Aras	SBF	Fikir Kulübü Üyesi
35.	İrfan	Cüre	ODTÜ	SFK Yönetim Kurulu Üyesi (70-71)
36.	İsmail Metin	Ayçiçek	SBF	SBF Öğrenci Derneği Başkanı (70-71)
37.	Kutay	Doğan	Em. Veteriner Üstğmn	Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi
38.	Mahir	Sayın	ODTÜ	SFK Yönetim Kurulu Üyesi (69-71)
39.	Mehmet	Kaptan	SBF	Fikir Kulübü Yönetim kurulu Üyesi (69-70)
40.	Mehmet	Yücel	ODTÜ	SFK Yönetim kurulu Üyesi
41.	Mehmet Ozan	Telli	İslahiye	İslahiye Dev-Genç
42.	Mustafa	Kaçaroğlu	SBF	SBF Fikir Kulübü Başkanı
43.	Mustafa	Uslu	Gazi Eğitim Enstitüsü	Fikir Kulübü Üyesi
44.	Mustafa	Yalçıner	ODTÜ	Sosyalist Fikir kulübü Üyesi
45.	Mustafa	Yavuz	Antalya	Antalya Devrimci Fikir Kulübü Üyesi
46.	Mustafa	Yıldırımtürk	İ.Ü. Hukuk Fakültesi	Fikir Kulübü Üyesi
47.	Muzaffer	Oruçoğlu	İstanbul Y.Ö.	FKF Yöneticisi
48.	Mümtaz	Yurtsever	İ.Ü. Hukuk Fakültesi	Dev Genç Üyesi
49.	Nail	Satılgan	Boğaziçi Üniversitesi	Genel Yönetim (69-70)
50.	Nihat	Bulut	Hacettepe Üniversitesi	Dev Genç Üyesi
51.	Nuran	Ağırnaslı	ODTÜ	SFK Üyesi
52.	Oktay	Etiman	SBF	Merkez Yürütme (1969-70)

53.	Orhan	Savaşçı	Em. Hava Yzb.	
54.	Rafet	Temur	İ.Ü. Fen Fakültesi	Fikir Kulübü Üyesi
55.	Ragıp	Zarakolu	İ.Ü. İktisat Fakültesi	SFK Üyesi
56.	Sabiha Serap	Sarp	Lise	Dev-Lis Yürütme Kurulu Üyesi
57.	Sadık	Gökçen	ODTÜ	SFK Üyesi
58.	Saim	Koç	Ege Üniversitesi	İzmir bölge Yürütme Kurulu Üyesi (70-71)
59.	Selçuk	Eralp	Hacettepe Üniversitesi	Devrimci Gençlik örgütü Yönetim Kurulu Üyesi (1970)
60.	Selçuk	Polat	AÜ. DTCF	Dev-Genç
61.	Selim	Ergünalp	ODTÜ ve Özel Işık	Genel Yönetim (70-71)
62.	Sinan	Yücel	Hacettepe Üniversitesi	H.Ü. Dev-Genç Başkanı, Dev-Genç merkez Onur kurulu Üyesi
63.	Suat	Bozkuş	ODTÜ	SFK Aday Üyesi
64.	Süleyman	Arslan	Yıldız Teknik Üniversitesi	Dev Genç Üyesi
65.	Şaban	İba	Ankara İTİA	Dev-Genç Merkez Yürütme Kurulu Üyesi (70-71)
66.	Şermin	Çetiner	Hacettep Üniversitesi	Dev-Genç Üyesi
67.	Şirin	Cemgil	Ankara Hukuk	Fikir Kulübü Kurucu Üyesi
68.	Şükrü	Ceyhan	İ.Ü. Çapa Tıp Fakültesi	Öğrenci Temsilcisi
69.	Tahir	Kaymak	Yıldız Teknik Üniversitesi	Dev Genç Üyesi
70.	Tahsin	Akpek	Nizip	Antep Dev-Genç
71.	Veysi	Sarısözen	İ.Ü. İktisat Fakültesi	FKF Genel Yöenetim Kurulu Üyesi
72.	Yalçın	Kırmızı	Yıldız Teknik Üniversitesi	Dev-Genç Üyesi
73.	Yavuz	Yıldırımtürk	İ.Ü. Hukuk Fakültesi	Fikir Kulübü Üyesi
74.	Zeki	Tekeş	Işık Mimarlık Müh. Fak	Dev-Genç Üyesi
75.	Ziya	Sümer	DTCF	Fikir Kulübü Üyesi

---

[1] (Vaner Alkaç'ın bu yazıya konu olan eleştirisi)

"Sayın Küçükaydın.

Niyeti ile sonuçları birbirine ters düşebilecek bu yazıyı çok büyük bir dikkatsizlik olarak aldım.

Doğrudur.

HADEP demokratik kesim içinde mevcut statükoya karşı en güçlü ve daynışılması zorunlu olan kesimdir.

Ama bence sizden farklı olarak Genel Kurmayın yedeğine Öcalan tarafından çekilmek istenmektedir kaygım HADEP için sürmektedir.

Bu seçimler herşeyden önce Genel Kurmay iradesine karşı demokrasi yanlılarının yarıştığı bir platform.

Hiç bir "ittifak" anlayışı seçimin bu özelliğini aşamaz.

sayın Adalının işaret ettiği nokta çok önemlidir. Gerek Türkiye genelinde gerek Kürdistanda en büyük katliamlara imzasını atan bir anlayışıda desteklemek anlamına gelecek "koşulsuz destek" çağrınız "kendimizin" reddi anlamındadır.

Yine HADEP in "sol" yönelik işbirliği çağrılarında ne proğramatik anlaşma ne de işbirliğine çağrılan yapıların "aday" gösterme isteği yanlış değildir. Niye HADEP Ufuk Uras ı veya EMEP temsilcisini veya TKP temsilcisini kendi politik kimlikleri ile meclise taşımasın?

HADEP eğer bundan kaçıyorsa -ki sizin ifadenizden bu çıkıyor- sekter davranan kendisi demektir. Veya gerici yapılarla olsı işbiliğine kapıyı açık tutmak için diğer kesimleri oyalıyor demektir.

Tek taraflı ve tam anlamıyla "Öcalana" angaje olmuş biçimdeki yaklaşımınız çağrının niyetini de gölgelemiş diye düşünüyorum. Bağımsız adaylar biçiminde bir yaklaşım elbette HADEP in politik kimliğinin saklanması sonucunu doğuracağı için sakıncalıdır.

Adaylar HADEP ten gösterilmek koşulu ile sosyalist temslicilerle özellikle Kürt olmayan temsilcilerle götürülecek bir kampanyanın ideolojik ve pratik bir çok sorunu açmasına yardımcı olacağına inanmakatayım.

Bu şekilde "etnisi" den "enternasyonele" geçişte Kürt kimliği kaynaştırma görevini de üstlenmiş olur. Evet oyumuz HADEP ama ancak CHP gibi gibi Genel Kurmayın yeni atından (SP sini düşünemiyorum bile) uzak durduğu sürece.

Eğer solunu güçlendirdikten sonra ittifak yapacaksa bu da burjuvazinin "reform" yanlıları ile olmalıdır.

saygılarımla

Vaner Alkaç"

[2] Nasıl Allah'a inananların Allah hakkındaki tanımlarından hareketle Allah'ın ne olduğu anlaşılamaz ise, Aydınlanma'nın kendisi hakkındaki tanımlarından hareketle de Aydınlanma'nın ne olduğu anlaşılamaz. Aydınlanma'nın kedisinin bir din olmadığı iddiası, onun kendisi hakkındaki iddiasıdır.

[3] Elbette Modern toplumun dininin, yani Aydınlanma dediğimiz dinin doğuşu ve yayılışı çok daha karışıktır. Burada çok kaba ana hatları vurgulayan bir çizgiyi izliyoruz.

[4] O dönemde bu öngörü ve analizlerin yanlışlığına ilişkin birçok yazı yazmıştık. Bu yazılar seçimlerden önce yayınladığımız, *12 Haziran 2011 Seçimleri Üzerine Dokuz Yıl Erken Yazılmış Yazılar* adlı derlemede bulunabilir. (Bu derleme şu adreste bulunuyor: http://www.demirden-kapilar.net/anasayfa/content/12-haziran-2011-se%C3%A7imleri-i%C3%A7-dokuz-y%C4%B1l-erken-yaz%C4%B1lm%C4%B1%C5%9F-yaz%C4%B1lar)

[5] Bu arada şunu belirtelim, ilk yazıda, Errdoğan'ın taktiğini kendi amaçları açısında ele alıp, aptallık yaptığını söylüyoruz ve bu aptallığın onun bizzat sınıfsal eğilimlerinden, demokrat olmamasından kaynaklandığını belirtiyoruz. Ayrıca buradaki aptallık kişilerin değil sınıfların aptallığıdır, yoksa kişi olarak Erdoğan muhtemelen çok zeki de olabilir. Biz şahsen onun böyle aptal olmasından şikâyetçi değiliz. Onun aptallığı (ki bu aptallık onun sınıfsal eğilimleri, ufuksuzluğu, ideolojik şekillenmesi ile belirlenmiştir) sayesinde kazandıklarımızı kendi akıllılığımıza veya yeteneklerimize bağlamanın yanlış olduğunu belirterek aynı aptallığa düşmemeye çağırıyoruz Bloğu. Kimileri bu farklı soyutlama düzeylerini anlamıyor ve sanki AKP'nin aptallığına üzülmüşüz gibi bir anlam çıkarıyorlar. Yanlış. Bizim dediğimiz, düşmanımız aptallık yapıyor diye bizlerin bu aptallığın sonuçlarını kendi zekâsına yoran aptallardan olmamamız gerektiğidir.

Özetle, Erdoğan, hedefi olan Anayasayı tek başına hazırlama veya hazırladığını Halkoyuna sunma hedeflerine ulaşamadı ama tam da kendi ufuksuzluğundan ve demokrat olmamasından. Yoksa, 2007 seçimlerinde olduğu gibi, Kürtlerin istemlerine biraz göz kıpsaydı, demokrasi söylemi üzerinden propagandasını yapsaydı, Hem Kürdistan'da daha yüksek oy alır ve milletvekili sayısını yükseltirdi hem de MHP'yi baraj altına düşürür, iki cephede birden zafer kazanırdı. Erdoğan'ın sınırlarını göstermektedir bu zaferdeki yenilgisi. İki cephede birden yenilmiştir iki cephede bir zafer kendisinin neredeyse avucunun içindeyken.

Ayrıca Erdoğan bir parça demokrat olsa ve bunu tutarlılıkla savunsa, BDP ve CHP'ye giden oyları da alabilir ve yüzde doksan bir çoğunluk sağlayabilir. Bunun için yapacağı ve yapması gereken çok basittir: okullardan din dersini kaldırmak, diyaneti lağvetmek, devleti bütün dinler karşısında tarafsız kılmak. Böylece şehir orta sınıfları ve Alevilerin korkularını bir anda izale edip CHP'nin altını boşaltır; Genelkurmayı her türlü kitle desteğinden yoksun bırakır. Kürtlerle ilgili de Mahalli idarelere geniş hareket alanı sağlamak ve Okullarda Kürtçeyi (ana dili) ikinci seçmeli ders olarak koymak. Bir de Af çıkarıp gerillaya ve Öcalan'a legal siyaset olanağı sağlamak. Sadece bu birkaç tedbirle bile, bütün muhaliflerini silebilir. Ve neredeyse yüzde doksanlara ulaşabilir.

Bunu da aynı nedenle, kendisine seçimlerde iki yenilgiye yol açmış olan sınırlılığı nedeniyle yapmadı ve yapamayacaktır. Yoksa biraz uzun vadeli ve bir parça, Avrupa burjuvazisi ayarında kimi düzenlemelerle bütün muhalefetin tozunu arttırması işten bile değildir.

Bütün bunlar bizim ölçülerimizle ciddi bir demokrasi bile değildir, her hangi bir Avrupa ülkesinin standartlarıdır ama bunu bile yapacak birikim, hazırlık, sınıfsal eğilim, cesaret ve vizyondan yoksundur.

(Bu satırları yazdığımızda, Hasan Cemal'in bugünkü yazısını görmemiştik. Erdoğan %100'e yakın bir oy hedeflermiş ve neden daha çok oy alamadık diye rapor istiyormuş. Yukarıdakileri yaparsa %90 alabilir. Gerçekten, Erdoğan'ın önünde pek az politikacıya nasip olabilecek korkunç elverişli koşullar var. Ama

görülecektir önüne çıkmış bu eşine az rastlanır konjonktürü ve tarihsel koşulları nasıl bir mirasyedi gibi harcayacağı. Bunun ilk örneği Seçimlerde görüldü.

Hatta yukarıda sıralanan demokratikleşmeleri yaparsa, Suriye ve kuzey Irak gönüllü olarak Türkiye ile birleşirler ve Orta Doğu'da bir dev ortaya çıkar. Ortadoğu'nun su ve Petrol yatakları üzerindeki bu dev, dünya politikasının baş aktörlerinden olur. Bütün dünya Dengeleri değişir.

[6] Ve gerçeğin akli bir açıklamasını denemekten de kaçınmadan: "*Ne Kürt siyasetçiler ne blok bileşenleri ne de AKP beni anlıyor. Bu belki de kimsenin suçu değildir, kapitalizmin kuşattığı, tükettiği kişilikler haline gelinmiş, ideolojik yoksunluk, örgütsüzlük ve kişisel yozlaşma var, bireycilik almış başını gidiyor. Herkes adeta teslim olmuş.*" şeklinde bir açıklama denemesi de yapıyor nedenler üzerine.

[7] Hatta duyduğumuza göre, eski 68'liler Kürkçü'nün Mersin mitinginde, trübinlerdeki protokolde yer alıp, mitinge gelen kitleye tanıtılmışlar. Ama Allah'ın bu sevgili kerameti kendinden menkul kulları, her zaman haklıdırlar, çünkü hep gücünü kanıtlayanın yanında yer alırlar; görünümün yanında yer alırlar, özün değil.

[8] Elbette ezilenler daha baştan yenik ve altta oldukları için hiçbir zaman koşulları belirleme durumunda olmazlar. Ama onlar binbir savaş hilesi ve taktiğe baş vurarak, karşı tarafın koşullarını ona karşı bir silaha dönüştürmenin ve onları kendi silahıyla vurmanın yollarını aramak, bulmak ve bunu uygulamakla yükümlüdürler. Örneğin en sınırlı söz ve örgütlenme olanaklarını bile kullanarak örgütlenmek böyledir. Bunun için fikri ve örgütlenme özgürlüğünü bir hiçe çeviren yasaların kaldırılması beklenmez. Aksine en küçük olanak bile değerlendirilir. Bu başarılı olduğunda egemenler "yasallık bizi öldürüyor" diye feryat etmeye başlarlar.

Yüzde on barajını aşmak için bağımsız vekiller bunun bir başka başarılı örneğidir. Burada seçime katılmak için, yüzde on barajının düşürülmesi aranmamış, bu silahı egemenlere karşı kullanmanın ve etkisiz kılmanın yolları aranmıştır.

[9] HDK ve HDP'nin örgütlenmesi konusunda geçen yıl bir sürü yazı yazdık ve bir imza kampanyası örgütledik. Bu yazıların başlıcalar ve linkleri şunlar:

HDK ve HDP Kongreleri Gelirken Anlaşılmayan Temel Konu: Yapı

http://demirden-kapilar.blogspot.com.tr/2014/06/hdk-ve-hdp-kongreleri-gelirken_20.html

HDK ve HDP'de Bireysel Üyelik Kampanyası Hakkında

http://demirden-kapilar.blogspot.com.tr/2014/06/hdk-ve-hdpde-bireysel-uyelik-kampanyas.html

HDK ve HDP'nin Medyatik Mizansen "Kongre"leri

http://demirden-kapilar.blogspot.com.tr/2014/06/hdk-ve-hdpnin-medyatik-mizansen.html

HDK ve HDP Kongreleri Gelirken – Perşembenin Gelişi

http://demirden-kapilar.blogspot.com.tr/2014/06/hdk-ve-hdp-kongreleri-gelirken.html

Bireysel Üyelik Kampanyası Üzerine
http://demirden-kapilar.blogspot.com.tr/2014/06/bireysel-uyelik-kampanyas-uzerine.html

[10] Bu program önerilerimiz, engellemeler, bayımıza gelenler, HDK (ve HDP'nin) programlarının eleştirileri için bloğumuza bakılabilir ve şu derleme indirilip okunabilir:
https://drive.google.com/folderview?id=0BxCB_Gtx8VYATnhZa2xMVjBxM0k&usp=sharing

---

[i] *“Demir Kücükaydina Dostca Bir Elestiri*
Son dönemlerde sayin D. Kücükaydin Özgür Politika Gazetesi ve Internet siteleri araciligiyla sik sik ÖDP`ye cagrida bulunuyor. DEHAP lehine ÖDP`nin cekilmesini istiyor ve bununla da yetinmeyen sayin Demir YSK`nun kararindan evvel de DEHAP`in secime katilmamasi durumunda ÖDP`nin de secimden cekilmesini öneriyor.
ÖDP`ye yakin sol sitelerde dogal olarak kimi dostlar Demir Kücükaydin`nin kim oldugunu
soruyor. Türkiye toplumsal muhalefetin sicak pratiginden uzak bir ülkede (Almanyada) yasadigi icin kimse tanimiyor. Yillardan beri Avrupada yasiyan Sayin Demir`in göcmenlerin sorununa ne kadar duyarli oldunu Ozgür Politika Gazetesinde denk gelmedim.

Sayin Demir`in Simdiye kadar ÖP gazetesinde ve kendi Internet sitesinde ÖDP üzerine cok yazilari cikti. Kuskusuz bu yazilarda hakli ve haksiz elestiriler bulmak mümkün. Bu yazilari hep merakla okumusum. ÖP`nin diger yazarlarlardan Irfan Ucar ve A. Metin Aycicek gibi ÖDP`yi suclayan/karalamaya calisanlardan daha olumludur.

Aslina bakarsan Demir "Kürtlerin Lenin`i" rolünü oynamak istiyor. Kürtlerin "Serok`u "oldugu icin kendisine pay düsmüyor. Bunu iyi bildigi icin de "Serok"un görüslerini yanlisda bulsa geri cepheden destekliyor gibi dayraniyor.
Sayin Demir baslangicta Türkiyede HADEP`in de icinde oldugu genis bir ittifaktan yanaydi. Bu ittifaki hepimiz gönülden arzu ediyorduk. Maalesef olmadi. Bu ittifakin olmamasinda herkesin payi kuskusuz vardir. Bunun tartismasini buradan yapmak istemiyorum. Ama sayin Demir`e bir kac soru sormadan gecemiyecegim. Ittifakin olmamasinda HADEP`in payi yok mu? Varsa neden elestirmiyor? Yoksa engelleyen birileri mi var? Ittifakin olmamasinda ODP`yi günah kecisi secmendeki amac nedir? DEHAP baraja takilirsa ODP neden sorumlu olsun ki? DEHAP`in secime sokulmamasi durumunda ÖDP`yi neden secimden cekilmesini öneriyorsun? ÖDP`nin meclise girmesi Kürt muhalefetin alehine mi olur?
Yoksa sözkonusu olan cekememezlik mi ? DEHAP`tan secilebilecek kimi Kürt agalari ve asiret reisleri ÖDP`den haha mi ilerici ?
Gecmiste Sayin A. Birdal ODP icerisinde AB`ne hayir diyenlerle birlikte hareket etti. Aclik grevi, Kürt sorunu vs. gibi sorunlari apar topar bahane ile ayrildilar. Sihhatli bir tartisma ortami yaratilmadan ayrildilar. Buna diyecegim yok. Dogal haklarini kullanip ayrildilar. Ama sayin A. Birdal HADEP-SAADET Partisi ittifakta anlasmis olsalardi Hadep`in kontejanindan aday olacakti. Hadep acisindan belki dogal karsilanabilinir. Sagcisi ve solcusu da var. Neticede kürtleri meclise tasimak icin her careye basvuruyor. Peki sayin A. Birdal taraftarlari Sivas katliaminda yargilanmis bir partiden HADEP`in kontejanindan da olsa nasil kabulleniyor? Hangi program ile anlasacakti? Hani "AB Emperyalizmine" karsi savasmak icin ODP`den ayrilmisti. Hayat ODP ile kitle orgütlerinin aclik grevinde aldigi tutumu
dogruladi. Hic kimse cikip hatasini kabullenmiyor.
Almanya`dan Türkiye`ye gazel okumayi sevmeyen biri olarak bu tartismalari yapmak
istemezdim. Türkiye sol yapilarda gercekten ciddi bir hastalik var. Bu hastalik daha sizofren hastaligina dönüsmeden ne gerekiyorsa herkes üstüne düseni akli selim yerine getirmesi gerekiyor. Hata ve zaaflari elestirirken yipratici bir yanimiz agir

basiyor. Birbirimizin eksiklerini yapici ve olgun bir tarzda tamamlama yerine birbirimizi bitirmeye calisiyoruz. Böylesi bir solculugu dünyanin bir baska ülkesinde bulmak mümkün degil. Ama su gercek iyi bilinmeli ki bu hizli sürecte ÖDP hata ve zaaflarina ragmen diger örgüt ve partilerden bin kere daha demokratiktir. ODP`ye bilerek haksizlik edenler kendilerini bosuna bitiriyor. . . . Biz birbirimize muhtaciz;birbirimizi tüketme sevdasindan bir an evvel vazgecmeliyiz. Eger kindimizle, cevremizle barisik olmak istiyorsak ve sevgiyi bu topluma asilamaya layik olmak istiyorsak herkes kendisinden baslamali. . . . .
Sevgilerimle
Arslan /Almanya

[ii] **İmzacılardan Gelen Mesajlar**

Ergun Aydınoğlu:

bu ''dev-gençlilik'' isinden hic hoslanmam ama, zayif tarafimdan yakaladin. hayir deme imkanim yok.

'künye'mi ileteyim:

ergun aydinoglu

merkez yürütme kurulu (1969-1970)

hacettepe tip fakültesi

*

İrfan Cüre:

Demir, beni EVET diyenlere ekle..

irfan cüre

ODTÜ SFK Yönetim Kurulu Üyesi (1970-71)

*

Oktay etiman:

Merhaba

*

Sinan Yücel:

Ilk yazdigimi neden okuyamadigini bilmiyorum. Orijinal metin üzerinde gene de okunmuyorsa lütfen sen benim adima gerekenleri yaz. Selamlar,Sinan . (H.Ü . Dev.Genc Bsk. ve Dev-Genc Merk. Onur Kur. üyesi . - EVET -)

*

Selçuk Erap:

Merhaba

Destek cagrisina imzam dahil edilebilir.

Selcuk Eralp

Hacettepe Üniversitesi Devrimci Genclik Örgütü

Yönetim Kurulu Üyesi (1970)

Selamlar

*

Eyüp Yıldırım:

Birkaç arkadaþa da ben ulscagimi umuyorum.Cunku birçogu listede var...Hey gidi günler...Daha uzun yazismak ve Baraji geçmek dilegiyle...Eyup

*

Metin Ayçiçek ve Mehmet kaptan:

Selam Demir,

beni de listeye otomatik dahil et. Metni görmem sart degil. Ayrica Mehmet Kaptan'ı da unutma.

Metin AYÇİÇEK

1970-71 Ankara Üniverssitesi SBF Öğrenci Derneği Başkanı

Mehmet KAPTAN 1969-70 SBF Fikir Kulübü Baþkanı

(Kaptan ile görüştüm. O da metni görüp görmemenin öneminin olmadığını söyleyerek imzasını vermeyi hemen kabul etti.) Sevgilerimle.

Metin Ayçiçek

*

Fehmi Erbaş:

Fehmi Erbaş

01.02.1947 Antep

1964'den beri sınıf mücadelesinin parçası

2 çocuk babası

hiç bir mevkii olmayan

Dev-Genç'in LİSELİ FEHMİ'si

*

Suat Bozkuş:

Daha öceki e-mailine gönderdigim cevapta cagriyi destekledigimi ve imzaladigimi söylemistim.

Suat Bozkus(ODTÜ SFK aday üyesi)

Selamlar...

*

Sadık Gökçen:

Merhaba,

Imzami metne bagli olmaksizin atiyorum.

Sadik gökcen, ODTÜ SFK üyesi

*

İhsan Doğun:

Merhaba Irfan,

Beni de katabilirsin.

Ihsan Dogan , AÜ, Hukuk Fakültesi (1964-71) Dev-Genç üyesi.

Selamlar ve basarilar,

ihsan

*

Şirin Cemgil

Arkadaşlar Merhaba,

Metni imzalıyorum.Selamlar

Şirin Cemgil

*

Latife Fegan - Gülay Ünüvar

Gülay bildiriye katildigini bildirmemi istedi. Yalniz soyasi özdes degil Ünüvar olacak. Görevi ODTÜ SFK yönetim kurulu üyesi 1969-71

Latife

*

Nail satılgan:

Sevgili Demir,

Benim imzamı da koymanı rica ediyorum.

Nail Satlıgan (Genel Yönetim Kurulu üyesi, Robert Kolej) Selâmlar...

*

Engin Erkiner:

Merhaba,

Mayis 1970'de ODTÜ SFK'ya üye olmustum. Dev Genç'in yayin organi Ileri dergisinin Ocak 1971 tarihli son sayisinin da yazi isleri sorumlusuydum. Dev Genç'in herhangi bir organinin yönetiminde yer almadim. Buna göre imzasi istenenler kapsamina giriyorsam ben de imzalarim.

Selamlar.

Engin Erkiner

*

Aykut Başaran:

aykut başaran 1969-70 Hacettepe Üniv Dev-Genç Yönetim kurulu üyesi... imzalıyor

*

Aydın Çubukçu:

İmza kampanyasını destekliyor, akıl edenlerin gözlerinden öpüyorum.

SBF/BYYO Fikir Kulubü yöneticisi, Dev-Genç Genel Yönetim Kurulu Üyesi Aydın Çubukçu

*

Atilla Keskin
Muzaffer Oruçoğlu
Yavuz Yıldırımtürk

[iii] Can Dündar’ın Yazısı:

“Meclis Başkanı bir komünist?

Evet, olabilir! Seçim sonrası kimin başbakan olacağı belli değil ama, Meclis Başkanlığı kürsüsüne kimin oturabileceği aşağı yukarı "belli".

Yüzde 10 engelli koşan DEHAP, eğer barajı aşmayı başarırsa Meclis’e girecek ve onun İstanbul 1. bölge adayı, 87 yaşındaki Mihri Belli, en yaşlı milletvekili sıfatıyla, yenisi seçilene kadar Meclis Başkanlığı’na vekalet edecek.

Tahayyül edebiliyor musunuz?

Türkiye’nin 2 numaralı koltuğunda bir komünist!

Ne günlere geldik!..

Burası Türkiye!

Belli’nin oğluyla bir süre aynı evi paylaştım.

Onun inanılmaz yaşam öyküsüyle o dönemde tanıştım.

Kurtuluş Savaşının Trakya direnişçilerinden Mahmut Hayrettin Bey'in oğlu Mihri Belli...

Amerika'da iktisat tahsil etmiş, komünizmle orada tanışmış, Amerikan komünist partisine girmiş,

Sonra Türkiye'de TKP saflarına katılmış. Her komünist gibi, tutuklanmış, yargılanmış, sürgüne yollanmış,

Yunan iç savaşında savaşmış, yaralanmış, Sovyetler'de tedavi görmüş,

1944'te Süleymaniye avlusuna "Saracoğlu hükümeti faşisttir" diye pankart asmış,

51 tevkifatında yeniden tutuklanmış, işkencelerden geçirilmiş,

1979'da uğradığı silahlı saldırıda ölümden şans eseri dönmüş ve neticede Türkiye soluna damgasını vurmuş bir eski tüfek...

İnsan böyle bir biyografiyle Meclis başkanı olabilir mi?

Türkiye'nin bana öğrettiği en önemli ders, hiçbir şey için "Olamaz" dememektir."

[iv] Rıza Aydın'ın Yazısı:

"Bakılan yer değil baktığın yer önemlidir derler. Ayakları Avrupa toprağında dolaşırken, kafasında Anadolu'yu düşleyip, hiçbir yerin emekçi sınıfıyla birlikte olamayan arkadaşlarımızın, durdukları yerden bakınca, Anadolu emekçi sınıfının ihtiyaç duyduğu eksikliği göremediğini düşünüyorum. Ruhi SU'nun "El gövdede kaşınan yeri bilir" deyişi gibi, Anadolu emekçi sınıflarıyla yaşayıp onların atmosferini soluyan biri durduğu yerden bakınca, ihtiyaç duyulan, eksiği hissedilen şeyi, o arkadaşlarımızdan çok farklı olarak görüyor.

12 Eylül'ün darbesi, Devrimci Sosyalist bütün yapıları ezip belini kırarken; -68 gençlik hareketinin bütün dünyayla beraber buraları da canlandırdığı gibi- dünyadaki ulusal uyanışlara koşut orak 1980 sonrası dünyada esen ulusal uyanışlarda Kürt Halkında bir uyanışa yol açtı. Kürt coğrafyasında yükselen ulusal halk hareketi son derece güçlenmesine rağmen -Vietnam'ın Biyen Biyen pu, zaferi benzeri- bir zafer bile kazanamadan moral bozukluğuna uğradı. Bunun nedeni Kürt coğrafyasında yükselen halk hareketinin, batıda tersten gelişen Dinçi- şoven- ırkçı gerici bir halk hareketinin desteğiyle oluşan atmosferin ivmesiyle ezilmesiydi. Sosyalistlerin güçsüzlüğünden dolayı oluşan bu atmosferde nefes bile alınamaz olmuştu; bundan dolayı Sosyalist hareketin olanca birikimini barındıran bir dolu arkadaşımız bu alanları terk edip yurt dışına gitmek zorunda kaldılar; bunlardan boşalan bu yerleri hemen gerici şoven dalganın insanları doldurdu. Sosyalistler sıkışıp güç kaybettikçe, emekçi-işçi hareketi, sendikalar da zayıflamaya başladı; sendikalı işçi sayısı bile azaldı.

Kürt coğrafyasında var olan ulusal hareket, potansiyel bir gücü barındırması, muazzam devrimci enerjisi tek başına kaldığı sürece, var olan düğümü çözemiyordu, yalnız başına çözemeyeceği de acı deneylerle görülmüştü. Buralarda yaşayan herkes, burada ki emekçi halkla organik ilişkisi olan her canlı bu düğümü çözecek olan şeyin Anadolu'nun batısında yükselecek bir emekçi sosyalist dalgasını olduğunu görüyordu.

Biz, bu noktada her zaman Kürt hareketi geldiği, gelebileceği en yüksek noktalara gelmiş, bizim taktiklerimiz batıda sosyalist bir canlanmaya yol açacak projeler savunmak olmalı, tezini gündeme getirdik ; Bizim her hareketimiz Batıdaki sosyalist emekçi hareketini, toplumsal muhalefeti, canlandıracak, onun gelişmesini destekleyecek taktikler olmalıydı.

Ülkemizi değiştirmenin yolu, toplumsal muhalefeti, sosyalistlerle birlikte yürüyen bir emekçi hareketini yaratmaktan geçiyordu. Biz biliyorduk ki bir ülke sadece iktidar tarafından değil birazda muhalefet, toplumsal muhalefet tarafından yönetilirdi. Bu konuda ki düşüncelerimi anlata bilmek için biraz üzerinde durmak istiyorum, hafızalarımızı tazelemek istiyorum:

1977- 1978 yıllarında parlamento da tek bir sosyalist millet vekili bulunmuyordu ama, DİSK , TÖB-DER, DEV-GENÇ. Vb. kitle örgütlerin başını çektikleri toplumsal muhalefetin baskısı sonucu Devlet Güvenlik Mahkemeleri (DGM) kaldırılmıştı; Milliyetçi Cephe (MC) Hükümetinin ODTÜ'ye atadığı rektör Hasan TAN ODTÜ öğrencilerin başlattığı toplumsal hareketler sonucu ODTÜ'ye rektör olarak gelip göreve başlayamamıştı. Buna tersten bir örnek daha vereyim; Ermenistan sınır kapısının açılacağı düşünüldüğü zaman Türkeş'le Ermenistan başbakanı Paris'te bir otelde buluşturulup karşılıklı pazarlık ettiriliyorlar; bu pazarlıktan sonra, yani Türkeş'i ikna edip muhalefetini giderdikten sonra Ermenistan sınır kapısını açıyorlar. Bu dönemde Türkeş'in mecliste bir millet vekili bile yok; örnekler çoğaltılabilir...

Sosyalist bir kitle hareketinin güçleniyor olması ülkedeki başka güçleri de kendine çeker, onlara da düzen getirip, rayına oturtur. Türkiye İşçi Partisinin varlığına koşut olarak gelişen sol dalga CHP'yi sola çekip İnönü'yü "ortanın oluna" getirmişti; 12 Eylül öncesi sosyalist hareketin güçlü olmasından dolayı, Kürt Ulusal Hareketini örgütlemeye soyunan guruplar Marksist-Sosyalist görünümündeydiler, 12 Eylülden sonra sosyalist hareket zayıflayınca bu iddialarından vazgeçip amblemlerini de-bayraklarını da değiştirdiler, sosyal demokratlarsa daha da sağa savruldular. Bu güçlerin sağa savrulmalarının nedeni sosyalist emek hareketinin zayıflamasıydı. Bütün bu olumsuzlukları düzeltmenin, dışımızdaki toplumsal güçleri emek safına çekmenin yolu da yeniden sosyalist bir kitle hareketini güçlendirmekten geçiyor.

Sosyalist bir kitle hareketi emekçilerle buluşup güçlenmeye başlarsa, ülkeyi yönetenler, MGK da karar alacakları zaman, bu muhalefettin göstereceği tepkileri hesaba katarak kararlarını oluştururlar. İMF ile ABD bile Türkiye ye bir şeyler dayatacakları, bir şeyler önerecekleri zaman bu sosyalist kitlenin göstereceği tepkiyi hesap ederek tekliflerde bulunur. Yani kısaca demem şu ki: Türkiye'de Sosyalist Hareketin kitleselleşme eğilimine girdiğini gösterip, ona moral verecek yüzde üçün üzerinde bir oy alması ülkedeki demokrasiden yana gerçek değişimin başlangıcı olur. Bu Kürt ulusal hareketinin (DEHAP) yüzde on barajını aşmasından hem daha etkili olur hem de daha hayırlıdır.

Eğer niyetlerimiz şeytani değil de rahmani ise, seçim taktiklerimizde de diğer davranışlarımızda da Türkiye'de Sosyalist Bir Partinin güçlenip, emekçileri örgütlemesine hizmet etmesi için çalışmalıyız. Kürt ulusal hareketi yeteri kadar güçlüdür, gelişebileceği son sınırına gelmiştir ama bunu yapamamıştır, doğası gereği yapamaz da; bunu ancak sosyalist bir emek

hareketi- sosyalist bir parti gerçekleştirebilir. Bu gerçek buradan bakınca böyle görünüyor, böyle hissediliyor.

Bu gün Türkiye işçilerini, emekçilerini örgütleyip yönlendirmeye en uygun parti çok açık olarak görünen o ki ÖDP'dir. ÖDP solun birleşik yapısı olarak doğmuş, Stalinzm'den, Marksizme- Sosyalist demokrasiye büyük zararlar vermiş bir akım olan Stalinizm'den, kendi çizgisini ayırmış, kendi içinde demokrasiyi uygulayan, yaşatan, çalışan kurullarıyla yeni tipte çağdaş, çoğulcu bir partidir. Eleştiriye de öz eleştiriye de sonuna kadar açıktır . Gelişip kitleselleşme eğilimi de bu yüzden sadece ÖDP'de vardır. Halkın güveni de ÖDP dedir, bu sorumluluğundan dolayı her adımını elbette dikkatli atmalıdır. Doğruluğuna yanlışlığına bakmadan ne yaparsa yapsın Kürt Ulusal Hareketinin peşine takılıp sürüklenmesi ondan beklenilmemelidir, o elbette her şeye eleştirel yaklaşacaktır, bu da onun hem en tabi hakkı hem de sorumluluğunun bir gereğidir. Biz Kürt ulusal hareketini hiç eleştirmeden, yanlışlarını söylemeden, ne yaparsa yapsın peşine takılıp giden solun, Kürt Ulusal hareketine iyilik etmediğini düşünüyoruz.

ÖDP secimler öne alınınca da seçimlere bu sorumluluğunun bilinciyle yaklaşıp, Kongre Kararının gereği olarak gidip HADEP'e ittifak önermiştir. Buna rağmen, HADEP Sadet Partisi gibi partilerin kapısında çok kıymetli zamanlarını harcadıktan sonra, o kapılar kapanınca bu tarafa yönelmiştir. Bu tarafa yönelince de ÖDP'nin İşçi- Emekçi örgütlerini de içerisine alan emekçi inisiyatifli ortak Türkiye Projesini kavrayamamış, onun yerine “gelin bizim listelerimizden sizin adaylarınızı da koyalım” gibi basit bir yaklaşımda bulunmuştur. Türkiye de emekçilerin ihtiyaç duyduğu güç birliği bu kadar basit değildir. ÖDP ortak bir programla Türkiye'nin bütün sorunlarını emekçi inisiyatifiyle çözmeyi düşünüyor. Emekçi örgütlerinin devreye girmesini önermesinin, Sosyal Demokratları bunun içerisine dahil etmesinin nedenini böyle anlamak gerekir. Kürt sorununu bütün bu güçlerin üzerinden meşrulaştırıp , emekçi- işçi sorunuyla kaynaştırarak, çözme teklifi; ÖDP'nin, ittifakın programı emek platformunun alternatif hükümet programı olsun önerisi anlaşılamamıştır. Bu anlaşılıp ittifak gerçekleşse ne kadar iyi olacağı bu gün görülmektedir.

Sonuç olarak bu ittifakın olmamış olması emekçilerin yararına değildir. Ama, 3 Kasımda hayatın sonu değildir, sınıflar mücadelesi burada bitmeyecektir, bundan sonraki mücadeleler de, yerel seçimlerde bunun gerçekleştirilmesinin yolları açılacağı yerde, bunu tıkayacak davranışları; düşmanca ÖDP'ye saldırıp karalama kampanyasına girilmesini doğru bulmuyoruz . Bunlar, 12 Eylül öncesinden kaldığını sandığımız, bizim çoktan terk ettiğimiz, kimseye bir yararı olmayan ilkel davranışlardır. DEHAP'ı desteklediğini söyleyen sosyalist dostlarımıza bir ayna karşısına geçip kendilerini, davranışlarını eleştirel bir gözle görmelerini öneriyoruz. ÖDP çevresi bu konuda çok dikkatli bir dil kullanmaktadır; bir sözü söylerken önce neyi söylememeleri gerektiğini düşünüp sonra o sözü söylemeye çalışmaktalar.

ÖDP'nin eleştirilecek yanları yönleri yok mu, elbette ki var.

Biz biliriz ki; ancak ulu kişiler, Şıhlar, Şeyhler, diktatörler yanlış yapmazlar, eleştirilip yanlışları olduğu söylenemez, ama ÖDP deki herkes yaşayan sıradan devrimcilerdir, yanlışlarda yaparlar yanlışlarını görüp o yanlışlarından dolayı

eleştirilip yanlışlarından da döne bilirle, yanlışlarından dönmüşlerdir de. Bu arkadaşlarımız gerek 12 Eylül öncesinde (darbenin geldiğini iki ay önceden haber aldıkları halde) zorlukları gördükleri halde, gerekse 12 Eylül sonrasında zorlukları gördükleri halde ülkeyi terk etmeyip , akıllarının yettiği kadarıyla önlerine gelen görevlerini mütevazı ölçülerde yapmaya çalışmışlardır. Yurt dışındaki arkadaşlarımızın eleştirme haklarına bir şey demiyorum ama insafı elden bırakmalarına ölçüyü kaçırıp kem sözler etmelerine el insaf diyorum; el insaf yani. "…siz sizi aynada görmez misiniz" derdi Mahzuni. Bu dostlarımız kendilerini bir gözden geçirip seviyeyi düşürmeseler daha sağlıklı, geliştirici bir tartışma yapılabilir.

Biz Türkiye emekçi -sosyalist hareketinin geçtiği bu süreçte ÖDP'yi desteklemenin çok doğru bir davranış olduğunu görüyoruz. Bu gerçeği gören her demokratın, devrimcinin, sosyalistinde ÖDP'ye destek olmasını, oy vermesini öneriyoruz. ÖDP'nin yüzde üçün, yüzde beşin üzerinde bir oy alması, emekçilere muazzam bir moral verip ülkenin demokrasisinin gelişmesinin önünü açacağını düşünüyoruz.

Son bir nokta: Lenin emperyalistler arası rekabetten-savaştan yararlanıp, Alman Genel Kurmayının Diplomatik Mühürlü Treniyle, Rusya'ya gitmiştir, ama asla Alman Genel Kurmayını, Alman emperyalizmini öven tek bir laf etmemiştir; Lenin önünü kesen haydutlardan canını kurtarmak için, onlarla anlaşıp, onlara silahıyla cebindeki paralarını vermiştir ama haydutlarla işbirliği yapıp onları aklamaya çalışmamıştır, onların aşağılık haydutlar olduklarını her fırsatta söylemiştir.(İsteyen Kurup Kayanın "Leninden anılar' ile 'Sol komünizim bir çocukluk hastalığı" kitaplarına yeniden bakabilir) Leninin kumaşı farklıydı onu fazla karıştırmayın, bugün yapılan rezaletlere ondan benzer örnek bulamazsınız .

Saygılarımla RIZA AYDIN"

[v] Doğan Arkadaş'ın Yazısı:

"Merhaba,

Evet "sermaye basını" DEHAP hakkında suskun. Peki sol basının ÖDP hakkında tutumu ne ?

Neden Evrensel'de, Özgür Politika'da ÖDP hakkında aslı astarı olmayan haberler yayınlanıyor? Neden ÖDP hakkında dedikodular çıkarılmaya çalışılıyor ?

Bunlara söyleyeceğiniz bir söz yok mu sayın Demir ?

Tamam her parti dilediğine çağrı yapabilir. Bu anlamda DEHAP'ın ÖDP'lileri de destek istemeye çağırmasını etik dışı bulmuyorum.

Ama ÖDP hakkındaki bu yalan yanlış haberler, bu yalan yanlış yorumlar niye ?

Halkı da solu da koyun yerine koyuyorsunuz. İkşi gazete baeri ile bizleri yönlendirebileceğinizi yazıyorsunuz. İyi de bu cureti nerden alıyorsunuz ? Elinizdeki medya olanaklarından mı ? Yoksa geçmişte devrimci hareketin orasında burasında az yada çok sorumluluk üstlenmiş olmanızın yarattığı size duyduğumuz saygıdan mı?

"Ey ÖDP'liler, DEHAP'ın seçime girip barajı geçmesi olanağı var. Her türlü eksikliğine rağmen, bu olanağı değerlendirmek zorundayız. Sizden hiç olmazsa bu seçimde, oylarınızı DEHAP'a vermenizi rica ediyoruz" demek ve bundan sonra susmak çok mu zor ?

"ÖDP seçim yardımı almak için TDP ile ittifak yaptı."

"Yüzlerce ÖDP'li, ÖDP'ye değil DEHAP'a oy verecek."

"ÖDP'liler partilerinden istifa ediyorlar."

"ÖDP, çözülüyor."

"ÖDP seçimden çekilecekmiş"

"ÖDP'nin ittifak kurduğu Pişkinsüt, YSK'nın DEHAP kararına itiraz edecekmiş."

Bunlar ne demek oluyor ?

Gerçekten aklım almıyor. Bunu nasıl yapabiliyorsunuz ? Nasıl bu kadar "etik dışı" davranabiliyorsunuz ? Yazdığınız bu yalan yanlış haberlerin ÖDP'lilerce nasıl tepki ile karşılandığını görmüyor musunuz ?

Kendi adıma artık, ÖDP'i de, DEHAP'ı da, Kürt Ulusal hareketi'ni de, Özgür Politika'yı da, Evrensel'i de, Demir Küçükaydın'ı da, Akın Birdal'ı da, Mihri Belli'yi de, İrfan Cüre'yi de.. DAHA İYİ TANIDIĞIMI DÜŞÜNÜYORUM!

"SİZİ DAHA İYİ TANIMANIN" BUNDAN SONRA NASIL BİR POLİTİK SONUÇ DOĞRUACAĞINI, ZAMANLA HEP BİRLİKTE GÖRECEĞİZ. İNANIN BUNA.

Yazıklar olsun...”